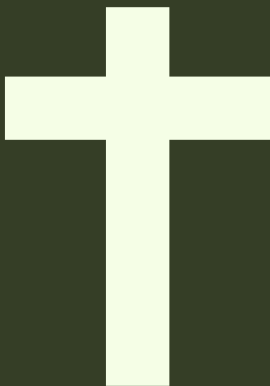

Biblica® Novi srpski
prevod, slobodna
prava

The Holy Bible in the Serbian language. Latin script:

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava

The Holy Bible in the Serbian language, Latin script:

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava

copyright © 2005 2017 Biblica, Inc.

Language: Српски/ Srpski (Serbian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Ovo Sveti pismo ili „Delo“ je dostupna pod međunarodnom licencom Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 (CC BY-SA). Da biste videli ovu licencu, posetite <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> | <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> ili pošaljite pismo na adresu: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, SAD. „Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc. Svaki put kada koristite žig Biblica®, morate da imate pisanu dozvolu od Biblica, Inc. Imate dozvolu da kopirate i distribuirate ovo delo, sve dok ga ne menjate i zadržavate naslov kakav jeste, koji uključuje zaštićeni znak „Biblica®“. Promena ili prevođenje ovog dela će stvoriti izvedeno delo, koje će zahtevati da uklonite zaštićeni znak Biblica®. Kada objavite ovo izvedeno delo, morate da navedete koje ste promene napravili tamo gde ljudi mogu da ih vide, na primer na internet stranici. Takođe, morate da pokažete odakle je originalno delo: „Originalno delo Biblica, Inc. je besplatno dostupno na www.biblica.com fi <https://open.bible>.“

Bez obzira da li koristite ovo delo bez promena ili napravite izvedeno delo, izjava o autorskim pravima mora da bude navedena na naslovnoj strani ili strani o autorskim pravima dela/proizvednog dela na sledeći način:

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™

Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Takođe, morate da ponudite svoj izvedeni rad koristeći istu licencu (CC BY-SA) i pravila.

Ukoliko želite da obavestite Biblicu, Inc. u vezi sa vašim prevodom ovog dela, molimo vas da nas kontaktirate na <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> | <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Novi srpski prevod, slobodna prava™
Autorska prava © 2005, 2017 Biblica, Inc.
Biblica® Open New Serbian Translation™
Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

„Biblica“ je zaštićeni znak registrovan od strane Biblica, Inc u Zavodu za patente i žigove Sjedinjenih Američkih Država. Koristi se sa dozvolom.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025

b57e665f-db1e-586a-8f9f-488f99e19ac3

Contents

Matej	1
Marko	59
Luka	96
Jovan	158
Dela apostolska	203
Rimljanima	262
1. Korinćanima	287
2. Korinćanima	310
Galatima	325
Efescima	334
Filipljanima	342
Kološanima	348
1. Solunjanima	354
2. Solunjanima	359
1. Timoteju	362
2. Timoteju	369
Titu	374
Filimonu	377
Jevrejima	379
Jakovljeva	397
1. Petrova	403
2. Petrova	410
1. Jovanova	414
2. Jovanova	420
3. Jovanova	421
Judina	422
Otkrivenje	424

Evandjelje po Mateju

Isusovi preci

- ¹ Ovo je rodoslovna knjiga Isusa Hrista – sina Davidovog, sina Avrahamovog.
- ² Avraham je imao sina Isaka, Isak Jakova,
- Jakov je imao Judu i njegovu braću,
- ³ Juda je sa Tamarom imao Faresa i Zaru, Fares je imao Esrona, Esron Arama,
- ⁴ Aram Aminadava, Aminadav Nasona, Nason Salmona.
- ⁵ Salmon je sa Rahavom imao Voza, Voz sa Rutom Ovida, Ovid je imao Jeseja.
- ⁶ Jesej je bio otac cara Davida.

David je sa Urijinom ženom dobio Solomona.

- ⁷ Solomon je imao Rovoama, Rovoam Aviju, Avija Asafa,
- ⁸ Asaf Josafata, Josafat Jorama, Joram Oziju,
- ⁹ Ozija Jotama, Jotam Ahaza, Ahaz Jezekiju,
- ¹⁰ Jezekija Manasiju, Manasija Amosa, Amos Josiju.
- ¹¹ Josiji su se rodili Jehonija i njegova braća za vreme vavilonskog izgnanstva.

- ¹² Jehonija je, posle vavilonskog izgnanstva, imao Salatila, Salatilo Zorovavelja,
- ¹³ Zorovavelj Avijuda, Avijud Elijahima, Elijahim Azora,
- ¹⁴ Azor Sadoka, Sadok Ahima, Ahim Elijahuda,

¹⁵ Elijud Eleazara,
Eleazar Matana,
Matan Jakova,

¹⁶ Jakov Josifa, koji je bio muž Marije, koja je rodila Isusa zvanog „Hristos“.

¹⁷ Dakle, od Avrahama do Davida bilo je četrnaest kolena, od Davida do vavilonskog izgnanstva četrnaest kolena, i od vavilonskog izgnanstva do Hrista takođe četrnaest kolena.

Isusovo rođenje

¹⁸ A evo kako se Isus Hrist rodio: njegova majka, Marija, bila je isprošena za Josifa. Međutim, pre nego što su postali supružnici, ispostavi se da je ona zatrudnela po Svetome Duhu.

¹⁹ Njen muž Josif, koji je bio pravedan čovek, ne želeći da je javno izvrgne sramoti, naumi da potajno raskine veridbu.

²⁰ Tek što je on to naumio, kad gle, anđeo Gospodnji ukaza mu se u snu i reče mu: „Josife, Sine Davidov, ne boj se da uzmeš Mariju za ženu. Dete koje je u njoj začeto, delo je Svetoga Duha.

²¹ Ona će roditi sina, a ti ćeš mu dati ime 'Isus', jer će on spasti svoj narod od njihovih greha.“

²² Sve se ovo dogodilo da se ispuni ono što je Gospod rekao po proroku:

²³ „Evo, začće devica i rodiće sina, i daće mu ime 'Emanuil'.“* (To u prevodu znači „Bog je s nama“.)

²⁴ Kada se Josif probudio, učinio je ono što mu je anđeo Gospodnji zapovedio: uzeo je Mariju za ženu,

²⁵ ali kao supružnici nisu živeli, sve dok ona nije rodila sina. Josif mu dade ime „Isus“.

2

Mudraci se klanjaju Hristu

¹ U vreme kada se Isus rodio u Vitlejemu, u Judeji, u dane cara Iroda, dođoše u Jerusalim mudraci sa istoka,

² i upitaše: „Gde je novorođeni Car judejski? Videli smo na istoku njegovu zvezdu, pa smo došli da mu se poklonimo.“

³ Kada je to čuo car Irod, uznemirio se i on i sav Jerusalim sa njim.

⁴ Onda je sazvaio sve vodeće sveštenike i narodne znalce Svetog pisma i upitao ih: „Gde treba da se rodi Hristos?“

⁵ Oni mu odgovoriše: „U Vitlejemu Judinom, jer je ovako napisao prorok:

* 1:23 Isa 7,14.

6 'A ti, Vitlejeme u zemlji Judinoj,
ni po čemu nisi manje važan
od vladalačkih *gradova* judejskih,
jer iz tebe će izaći Vladar,

koji će kao Pastir voditi moj narod Izrailj.“

7 Irod je tada tajno pozvao mudrace k sebi, pa se podrobno raspitivao kod njih za vreme kada se pojavila zvezda.

8 Zatim ih je poslao u Vitlejem rekavši im: „Idite i pomno se raspitajte o detetu, pa kada ga nađete, javite mi da bih i ja došao i poklonio mu se.“

9 Kada su čuli šta im je car rekao, odoše. A na putu, eto zvezde koju su videli na istoku. Ona je išla ispred njih sve dok se nije zaustavila nad mestom gde se nalazilo dete.

10 Kada su videli tamo zvezdu, obuzela ih je silna radost.

11 Ušli su, zatim, u kuću i videli dete i njegovu majku Mariju, te su pali ničice i poklonili mu se. Onda su izvadili svoje dragocenosti i prineli mu darove: zlato, tamjan i smirnu.

12 Nakon toga su u snu bili upozoreni da se ne vraćaju Irodu, pa su se drugim putem vratili u svoju zemlju.

Bekstvo u Egipat

13 Kada su mudraci otišli, anđeo Gospodnji se ukaza Josifu u snu i reče mu: „Spremi se, uzmi dete sa majkom njegovom i beži u Egipat. Budi tamo dok ti ne kažem, jer će Irod tražiti dete da ga ubije.“

14 Josif se spremi, uzme dete sa njegovom majkom i po noći ode u Egipat.

15 Tamo je boravio sve dok Irod nije umro, da bi se ispunilo što je Gospod rekao preko proroka:

„Iz Egipta pozvah Sina svoga.“

Pokolj nevine dece

16 Kad je Irod video da su ga mudraci nadmudrili, žestoko se razbesneo i naredio da se u Vitlejemu i okolini pobiju sva deca od dve godine i niže, prema vremenu koje je doznao od mudraca.

17 Tada se ispunilo ono što je rekao prorok Jeremija:

18 „U Rami se glas čuje,
jecaj i lelek glasni:
to Rahilja za decom svojom nariče,
i neće da se uteši,
jer njih više nema.“

Povratak iz Egipta

19 Kad je Irod umro, anđeo Gospodnji ukaza se Josifu u snu u Egiptu,

²⁰ rekavši mu: „Spremi se, uzmi dete i njegovu majku i pođi u izrailjsku zemlju, jer su pomrli oni koji su tražili da se dete ubije.“

²¹ Josif se spremi, uzme dete i njegovu majku, pa se vrati u izrailjsku zemlju.

²² Međutim, kada je čuo da Judejom vlada Arhelaj umesto svog oca, uplašio se da ide tamo, ali je u snu bio upućen da ide u galilejsku oblast.

²³ Otišao je tamo i nastanio se u gradu koji se zove Nazaret. Tako se ispunilo ono što su proroci rekli: „Nazvaće ga Nazarećaninom.“

3

Poslanje Jovana Krstitelja

¹ U one dane pojavio se Jovan Krstitelj propovedajući u Judejskoj pustinji.

² Govorio je: „Pokajte se, jer se približilo Carstvo nebesko!“

³ To je ono što je rekao prorok Isaija:

„Glas jednog pustinjom odzvanja:

'Put Gospodnji pripravite;

drumove za njega poravnajte.“

⁴ Sâm Jovan je bio odeven u odeću od kamilje dlake, a oko struka je imao kožni pojas. Hranio se skakavcima i divljim medom.

⁵ Ljudi iz Jerusalima, iz cele Judeje i iz cele jordanske oblasti dolazili su tada k njemu,

⁶ a on ih je krštavao u reci Jordanu, pri čemu su oni ispovedali svoje grehe.

⁷ Kada je Jovan video da fariseji i sadukeji dolaze da se krste, on im je rekao: „Porode zmijski, ko vam je rekao da bežite pred nadolazećim gnevom *Božijim*?

⁸ Nego, donesite plod koji dokazuje pokajanje.

⁹ I ne obmanjujte sebe govoreći u sebi: 'Avraham je naš otac!', jer vam kažem da Bog može i od ovog kamenja da podigne decu Avrahamu.

¹⁰ Već je sekira spremna da u korenu poseče drveta, jer svako drvo koje ne rađa dobar rod, odseca se i baca u vatru.

¹¹ Ja vas krštavam vodom radi pokajanja, ali posle mene dolazi neko ko je moćniji od mene, kome ja nisam dostojan ni sandale da ponesem. On će vas krstiti Svetim Duhom i ognjem.

¹² U njegovoj ruci je lopata da oveje svoje gumno i da sabere žito u svoju žitnicu, a plevu će spaliti neugasivim ognjem.“

Isusovo krštenje

¹³ Tada Isus ode iz Galileje na Jordan da ga Jovan krsti.

¹⁴ A Jovan ga je odvrćao od toga, govoreći: „Ti treba mene da krstiš, a ti dolaziš k meni?“

¹⁵ A Isus mu odgovori: „Pusti sada, jer ovako nam valja ispuniti sve što je u skladu s Božijom pravednošću.“ Tada mu Jovan dopusti.

¹⁶ Odmah nakon što je Isus bio kršten, izašao je iz vode. Uto se otvore nebesa, i Isus ugleda Božijeg Duha kako kao golub silazi i spušta se na njega.

¹⁷ Tada se začuo glas s neba: „Ovo je Sin moj voljeni, koji mi je sva radost!“

4

Đavo iskušava Isusa

¹ Tada je Duh odveo Isusa u pustinju, da ga đavo kuša.

² Pošto je Isus postio četrdeset dana i četrdeset noći, napokon ogladne.

³ Kušać mu tada priđe i reče mu: „Ako si Sin Božiji, reci neka ovi kamenovi postanu hlebovi.“

⁴ Isus mu odgovori:

„Neće čovek živeti samo od hleba,
već od svake reči koja izlazi iz Božijih usta.“

⁵ Onda ga je đavo odveo u Sveti grad, postavio ga na vrh hrama

⁶ i rekao mu: „Ako si Sin Božiji, baci se dole jer je u Svetom pismu napisano:

’On će zapovediti svojim anđelima za tebe,
da te svojim rukama ponesu,
da nogom ne bi o kamen zapeo.’“

⁷ Isus mu odgovori: „Napisano je i ovo: ’Ne iskušavaj Gospoda, Boga svoga.’“

⁸ Tada je đavo opet odveo Isusa na jednu veoma visoku goru, pokazao mu sva svetska carstva i njihovu slavu,

⁹ i rekao mu: „Sve ću ti ovo dati ako padneš preda mnom i pokloniš mi se.“

¹⁰ Tada mu Isus odvrati: „Odlazi od mene, Satano! Jer u Pismu piše:

’Gospodu Bogu svome klanjaj se,
i njemu jedinom služi.’“

¹¹ Đavo je nakon ovoga otišao od Isusa, a anđeli su mu pristupili i služili mu.

Početak Isusovog javnog delovanja

¹² Kada je Isus čuo da je Jovan odveden u tamnicu, povukao se u Galileju.

¹³ Napustio je Nazaret i nastanio se u Kafarnaumu, kraj mora, na području Zavulonovog i Neftalimovog plemena,

14 da bi se ispunilo ono što je *Bog* rekao preko proroka Isaije:
 15 „Zemlja zavulonovska i zemlja neftalimska,
 na putu što vodi ka moru,
 s druge strane Jordana,
 Galileja mnogobožička;
 16 narod što u tami sedi,
 veliku je svetlost ugledao,
 onima što u kraju smrti žive,
 i pod njenom senkom sede,
 svetlost jarka osvanu.“

17 Od tada je Isus počeo da propoveda i govori: „Pokajte se, jer se približilo Carstvo nebesko!“

Isus izabire sebi učenike

18 A kada je išao pored Galilejskog jezera, *Isus* vide dva brata, Simona, nazvanog Petar, i njegovog brata Andriju, kako bacaju mreže u more. Oni su, naime, bili ribari.

19 *Isus* im reče: „Pođite za mnom i ja ću vas učiniti ribarima ljudi.“

20 Oni su odmah ostavili mreže i krenuli za njim.

21 Pošavši odatle dalje, video je braću Jakova i Jovana, Zavedejeve sinove, kako u brodiću sa svojim ocem Zavedejem, krpe ribarske mreže, pa ih pozva.

22 I oni su odmah ostavili brodić i svog oca i krenuli za njim.

Isus - učitelj i iscelitelj

23 *Isus* je obilazio svu Galileju. Poučavao je narod u njihovim sinagogama, objavljivao Radosnu vest o Carstvu i lečio svaku bolest i svaku nemoć u narodu.

24 Glas o njemu raširio se po svoj Siriji. Ljudi su mu donosili sve bolesnike koji su patili od različitih bolesti i muka, opsednute zlim duhovima, obolele od padavice i nepokretne, i on ih je izlečio.

25 Za njim je išlo mnoštvo sveta iz Galileje, Dekapolja, Jerusalima, Judeje, i s one strane Jordana.

Isusova Propoved na gori

5

Blaženstva

1 Kada je *Isus* video mnoštvo sveta, popeo se na goru, i pošto je seo, pristupiše mu njegovi učenici.

2 *Isus* počeo da ih poučava, govoreći:

3 „Blaženi su siromašni duhom,
 jer je njihovo Carstvo nebesko.

4 Blaženi su žalosni,
 jer će primiti utehu.

5 Blaženi su krotki,

jer će im se dati zemlja u nasljedstvo.

6 Blaženi su gladni i žedni pravednosti,
jer će se nasititi.

7 Blaženi su milostivi,
jer će im se *Bog* smilovati.

8 Blaženi su čisti srcem,
jer će oni Boga gledati.

9 Blaženi su mirotvorci,
jer će ih Bog nazvati svojim sinovima.

10 Blaženi su prognani zbog pravednosti,
jer je njihovo Carstvo nebesko.

11 Blaženi ste kad vas budu vređali i progonili i kada vas zbog mene lažno optuže pripisujući vam svako zlo.

12 Radujte se i kličite, velika je nagrada vaša na nebesima; tako su progonili i proroke pre vas.

So zemlje i svetlost sveta

13 Vi ste so zemlje. Ali ako so obljutavi, čime će povratiti slanoću? Neće više valjati ni za šta, osim da se izbaci i da je ljudi izgaze.

14 Vi ste svetlost svetlu. Ne može se sakriti grad koji stoji na brdu.

15 I niko ne pali svetiljku i stavlja je pod mericu, nego na svećnjak, pa svetli svima u kući.

16 Tako neka zasvetli vaša svetlost pred ljudima, da bi oni, videći vaša dobra dela, proslavili Oca vašeg koji je na nebesima.

Isus tumači Mojsijev Zakon

17 Nemojte misliti da sam došao da ukinem Zakon ili Proroke. Nisam došao da ukinem, nego da ispunim.

18 Zaista vam kažem: sve dok traju nebo i zemlja, ni najmanje slovo, ni jedna crtica neće nestati iz Zakona dok se sve ne ispuni.

19 Ali, ako neko proglašuje nevažecom jednu od ovih najmanjih zapovedi, i tako nauči druge ljude, najmanjim će se nazvati u Carstvu nebeskom. A ko izvrši i tome nauči druge ljude, velikim će se nazvati u Carstvu nebeskom.

20 Jer vam kažem: ako vaša pravednost ne bude veća od pravednosti znalaca Svetog pisma i fariseja, nećete ući u Carstvo nebesko.

Isus poučava o gnevu

21 Čuli ste da je rečeno starima: 'Ne ubij! Svako ko ubije, odgovaraće za to pred sudom.'

22 A ja vam kažem da će svako ko se gnevi na svog brata, odgovarati pred sudom. A ko kaže svom bratu 'šupljoglavče',

odgovaraće za to pred Velikim većem, a ko kaže bratu 'budalo', odgovaraće za to u ognju paklenom.

²³ Ako doneseš žrtveni dar na žrtvenik i tamo se setiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe,

²⁴ ostavi svoj dar pred žrtvenikom, te idi i izmiri se prvo sa svojim bratom, pa onda dođi i prinesi svoj žrtveni dar.

²⁵ Gledaj da se brzo nagodiš sa svojim zajmodavcem koji te vodi na sud. Učini to dok si još s njim na putu, da te zajmodavac ne bi predao sudiji, a sudija službeniku, pa ćeš biti bačen u tamnicu.

²⁶ Zaista ti kažem: nećeš izaći odande dok ne isplatiš i poslednji dinar.

Preljuba

²⁷ Čuli ste da je rečeno: 'Ne čini preljube!'

²⁸ A ja vam kažem da svako ko gleda ženu sa požudom, već je učinio preljubu s njom u svome srcu.

²⁹ Ako te tvoje oko navodi na greh, iskopaj ga i baci od sebe, jer bolje je da jedan ud bude mrtav za tebe, nego da sa celim telom budeš bačen u pakao.

³⁰ I ako te tvoja desna ruka navodi na greh, odseci je i baci od sebe, jer bolje je da jedan ud bude mrtav za tebe, nego da sa celim telom budeš bačen u pakao.

O razvodu braka

³¹ Takođe je rečeno i ovo: 'Ako se neko razvede od žene, neka joj da potvrdu o razvodu.'

³² A ja vam kažem: svaki ko se razvede od svoje žene, osim u slučaju da je zatečena u bludu, navodi je da čini preljubu, i svaki ko se oženi razvedenom, čini preljubu.

O zaklinjanju

³³ I ovo ste čuli da je rečeno vašim precima: 'Ne kuni se krivo, nego izvrši ono što si se Gospodu zakleo.'

³⁴ A ja vam kažem: ne kunite se nikako, ni nebom, jer je presto Božiji,

³⁵ ni zemljom, jer je ona podnožje njegovim nogama, ni Jerusalimom, jer je to grad velikog Cara.

³⁶ Ne kuni se ni svojom sopstvenom glavom, jer ne možeš ni jednu dlaku na glavi učiniti belom ili crnom.

³⁷ Samo recite 'da' kada nešto tvrdite, i 'ne' kada nešto poričete. Što je više od ovoga, od Zloga je.

O osveti

³⁸ Čuli ste da je rečeno: 'Oko za oko i zub za zub.'

³⁹ A ja vam kažem: ne suprotstavljajte se zlom čoveku, nego, ako te neko udari po desnom obrazu, okreni mu i drugi.

⁴⁰ Ako neko hoće da ide na sud s tobom da bi ti uzeo košulju, daj mu i ogrtač.

⁴¹ Ako te neko natera da ideš jednu milju s njim, idi s njime i dve.

⁴² Daj onome koji traži od tebe, i ne okreći se od onoga koji hoće da pozajmi od tebe.

Ljubav prema neprijateljima

⁴³ Čuli ste da je rečeno: 'Voli bližnjega svoga, a mrzi neprijatelja svoga.'

⁴⁴ A ja vam kažem: volite svoje neprijatelje, i molite se za one koji vas progone.

⁴⁵ Tako će se pokazati da ste deca Oca vašega koji je na nebesima, jer on daje da njegovo sunce obasjava i zle i dobre, i daje kišu i pravednima i nepravednima.

⁴⁶ Jer ako volite one koji vas vole, kakvu ćete nagradu primiti *od Boga*? Ne čine li to isto i poreznici?

⁴⁷ Ako pozdravljate samo svoje sunarodnike, činite li nešto posebno? Zar to isto ne čine i mnogobošci?

⁴⁸ Budite, dakle, savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski.

6

Davanje milostinje

¹ Pazite da svoja dela pravednosti ne činite pred ljudima da bi vas primetili; inače nećete dobiti nagradu od Oca vašega koji je na nebesima.

² Stoga, kad daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što to licemeri čine po sinagogama i po ulicama, da bi ih ljudi veličali. Zaista vam kažem: već su primili svoju nagradu.

³ A ti kad daješ milostinju, neka tvoja levica ne zna šta čini tvoja desnica,

⁴ da tvoja milostinja bude u tajnosti. I Otac tvoj koji vidi ono što je tajno, uzvратиće ti javno.

O molitvi

⁵ Kada se molite, ne budite kao licemeri koji vole da se mole stojeći po sinagogama i po raskršćima ulica da bi ih ljudi videli. Zaista vam kažem, već su primili svoju nagradu.

⁶ A ti kada se moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata za sobom i pomoli se svome Ocu koji vidi što je tajno. Tvoj Otac koji vidi što je tajno, uzvратиće ti javno.

⁷ I kada se molite, ne budite kao neznabošci koji gomilaju reči, misleći da će zbog mnogih reči biti uslišeni.

⁸ Ne budite kao oni! Naime, vaš Otac zna koje su vaše potrebe i pre nego što zatražite nešto od njega.

⁹ Vi se, dakle, molite ovako:

- 'Oče naš, koji si na nebesima,
neka se slavi ime tvoje sveto,
10 neka dođe Carstvo tvoje,
neka bude tvoja volja,
kako na nebu, tako i na zemlji.
11 Hleb naš nasušni daj nam danas
12 i oprosti nam dugove naše
kako smo i mi oprostili dužnicima svojim.
13 Ne daj da podlegnemo iskušenju,
nego nas izbavi od Zloga.*
14 Jer, ako opraštate ljudima njihove prestupe, oprostiće i vama vaš Otac nebeski.
15 A ako ne opraštate ljudima, ni vama neće oprostiti Otac vaš vaše prestupe.

O postu

- 16 A kada postite, ne budite snuždeni kao licemeri, koji izobličuju svoje lice da bi ih ljudi videli kako poste. Zaista vam kažem: već su primili svoju nagradu.
17 A ti kada postiš, umij se i uredi svoju kosu mažući je uljem,
18 da ne primete ljudi da postiš, nego Otac tvoj koji vidi što je tajno. I Otac tvoj koji vidi što je tajno, uzvratit će ti javno.

Pravo blago

- 19 Ne prikupljajte sebi blago na zemlji, gde ga moljci i rđa nagriza i gde lopovi potkopavaju i krađu.
20 Nego prikupljajte sebi blago na nebu, gde ni moljac ni rđa ne nagriza i gde lopovi ne potkopavaju i ne krađu.
21 Jer, gde je tvoje blago, tamo će biti i tvoje srce.
22 Oko je svetiljka telu. Ako je tvoje oko velikodušno, celo tvoje telo biće osvetljeno.
23 Ali ako je tvoje oko zavidno†, celo tvoje telo biće u tami. Dakle, ako ono što te osvetljava postane tamno, kakva li će tek tama nastati u tebi!

Ne može se služiti Bogu i bogatstvu

- 24 Niko ne može služiti dva gospodara. Jer, ili će jednoga mrzeti, a drugoga voleti; ili će jednome biti privržen, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu!
25 Zato vam kažem: ne brinite se za svoj život, šta ćete jesti ili šta ćete piti, niti za telo, čime ćete se odenuti. Nije li život vredniji od hrane i telo od odeće?
26 Pogledajte ptice na nebu! Niti seju, niti žanju, niti sabiru u žitnice, a vaš Otac nebeski ih hrani. Zar vi ne vredite mnogo više od njih?

* **6:13** Reč u grčkom može da znači i *zlo* (kao u starijim prevodima) i *Zli*, pri čemu se misli na đavola. † **6:23** Doslovno: *oko zdravo... oko loše*.

27 Ko od vas može brinući se produžiti sebi život, makar samo za jedan čas?‡

28 A zašto se brinete za odeću? Pogledajte poljske ljiljane! Ne trude se niti predu.

29 A ja vam kažem da ni Solomon u svoj svojoj raskoši nije bio odeven kao i jedan od njih.

30 Pa ako Bog tako odeva bilje koje je danas u polju, a već sutra se baca u peć, koliko li će pre odenuti vas, o, maloverni!

31 Ne govorite zabrinuto: 'Šta ćemo jesti?' ili: 'Šta ćemo piti?' ili: 'Šta ćemo obući?'

32 Sve to traže i mnogobošci. Jer, zna vaš nebeski Otac da vam je sve to potrebno.

33 Tražite prvo Carstvo Božije i njegovu pravednost, a sve ovo će vam se dodati.

34 Prema tome, ne brinite se za sutrašnji dan, jer će se sutra brinuti o sebi. Svakom danu je dosta zla svoga.

7

O osuđivanju drugih

1 Ne osuđujte, da sami ne biste bili osuđeni.

2 Jer kako vi sudite *druge*, tako će i vama biti suđeno. Kakvom merom merite, takvom merom će vama biti mereno.

3 Zašto vidiš trun u oku brata svoga, a ne primećuješ balvan u svome oku?

4 Ili, kako možeš da kažeš svome bratu: 'Daj da ti izvadim trun iz oka', a u svome oku imaš balvan?

5 Licemere! Najpre izvadi balvan iz svoga oka, a onda gledaj kako da izvadiš trun iz oka svoga brata.

6 Ne dajte svetinje psima, jer će se okrenuti protiv vas i rastrgnuti vas, niti bacajte svoje bisere pred svinje, jer će izgaziti bisere.

Bog odgovara na molitvu

7 Molite i daće vam se, tražite i naći ćete, kucajte i otvoriće vam se.

8 Jer, ko god moli, dobija, ko god traži, nalazi, i ko god kuca, tome se otvara.

9 Ko bi od vas svome sinu dao kamen, kad ovaj zatraži hleb,

10 ili mu dao zmiju, kad sin zatraži ribu?

11 Dakle, kada vi, budući zli, umete da dajete dobre darove svojoj deci, koliko će više vaš Otac koji je na nebesima dati dobra onima koji zatraže od njega?

Zlatno pravilo

12 Sve što hoćete da ljudi čine vama, činite i vi njima. O tome su Zakon i Proroci.

‡ 6:27 Doslovno: *makar samo za pedalj.*

Široka i uska vrata

¹³ Uđite na uska vrata, jer su široka vrata i prostran put koji vodi u propast, i mnogo je onih koji stupaju na njega.

¹⁴ Kako li su samo uska vrata i tesan put koji vode u život i malo je onih koji ga nalaze.

Čuvajte se lažnih proroka!

¹⁵ Čuvajte se lažnih proroka koji vam dolaze u ovčijem ruhu, a iznutra su grabljivi vuci.

¹⁶ Prepoznaćete ih po njihovim plodovima. Bere li se grožđe s trnja, ili smokve s čička?

¹⁷ Tako svako dobro drvo rađa dobre plodove, a svako loše drvo rađa loše plodove.

¹⁸ Ne može dobro drvo rađati loše plodove, niti može loše drvo rađati dobre plodove.

¹⁹ Svako drvo koje ne rađa dobre plodove, seče se i baca u vatru.

²⁰ Tako ćete i *lažne proroke* prepoznati po njihovim plodovima*.

Istiniti i lažni učenici

²¹ Neće ući u Carstvo nebesko svako ko mi govori: 'Gospode, Gospode!', nego onaj koji izvršava volju Oca mogega koji je na nebesima.

²² Mnogi će mi govoriti u onaj dan: 'Gospode, Gospode! Nismo li prorokovali u tvoje ime, u tvoje ime izgonili zle duhove, i u tvoje ime činili mnoga čuda?'

²³ Onda ću im ja reći: 'Nikada vas nisam poznavao. Odlazite od mene vi, koji činite bezakonje!'

Mudri i nerazumni graditelji

²⁴ Prema tome, svako ko sluša ove moje reči i izvršuje ih, sličan je mudrom čoveku koji je sazio svoju kuću na steni.

²⁵ Sruči se kiša, reke se izliju, dunu vetrovi i obore se na onu kuću, ali kuća se ne sruši, jer je utemeljena na steni.

²⁶ A svako ko sluša ove moje reči i ne izvršuje ih, sličan je nerazumnom čoveku koji je sazio svoju kuću na pesku.

²⁷ Sruči se kiša, reke se izliju, dunu vetrovi i obore se na onu kuću, i ona se sruši do temelja.“

²⁸ Kad je Isus završio ove reči, narod se divio njegovom učenju,

²⁹ jer ih je učio kao neko ko ima vlast, a ne kao njihovi znalci Svetoga pisma.

Isus čini mnoga čuda

* 7:20 Plodovi se ovde odnose na dela.

8

Isus leči gubavca

¹ Kad je *Isus* sišao sa gore, krene za njim mnogo naroda.

² Uto mu pristupi neki gubavac, pade pred njim i reče mu: „Gospode, ako hoćeš, možeš da me očistiš.“

³ *Isus* ispruži ruku i dotaknu ga, rekavši: „Da, hoću, budi čist!“ Čovek je istog trenutka bio isceljen od gube.

⁴ *Isus* mu reče: „Gledaj da nikom ne govoriš o ovome, nego idi i pokaži se svešteniku i prinesi žrtvu koju je Mojsije propisao, da se pred njima potvrdi *da si zdrav*.“

Vera rimskog kapetana

⁵ Kad je došao u Kafarnaum, pristupi mu jedan rimski kapetan

⁶ i zamoli ga: „Gospode, moj sluga leži u kući oduzet i mnogo se muči.“

⁷ *Isus* mu reče: „Doći ću i izlečiću ga.“

⁸ Kapetan mu odgovori: „Gospode, ja nisam dostojan da dođeš pod moj krov. Nego ti samo reci reč i ozdraviće moj sluga.

⁹ Ja, naime, imam vojnike koji su mi potčinjeni, pa kad kažem jednom: 'Idi tamo!', on ode; i drugome: 'Dođi!', on dođe. I sluzi kad kažem: 'Uradi ovo!', on uradi.“

¹⁰ Kad je *Isus* čuo ovo, zadivio se i rekao onima koji su ga sledili: „Zaista vam kažem da ni među Izrailjcima nisam našao ovakvu veru!

¹¹ A ja vam kažem da će mnogi doći s istoka i zapada i sesti za sto sa Avrahamom, Isakom i Jakovom u Carstvu nebeskom.

¹² A podanici Carstva biće izbačeni u tamu najkrajnju. Tamo će biti plač i škrgut zuba.“

¹³ *Isus* reče kapetanu: „Idi! Neka ti bude kako si verovao.“ Tog istog časa je sluga ozdravio.

Isus isceljuje mnoge bolesnike

¹⁴ *Isus* je došao u Petrovu kuću. Tamo je zatekao Petrovu taštu kako leži u groznici.

¹⁵ *Isus* je dotakao njenu ruku i groznica je prestala. Onda je ustala i počela da ga poslužuje.

¹⁶ A kada se spustilo veče, doveli su *Isusu* mnoge koji su bili opsednuti zlim duhovima. Duhove je isterao rečju, a bolesne izlečio,

¹⁷ da bi se ispunilo ono što je rekao prorok Isaija:
„On je naše slabosti uzeo,
i naše bolesti poneo.“

Isus poučava o ceni sledbeništva

18 Kad je Isus video da se oko njega okupilo mnogo sveta, zapovedio je *svojim učenicima* da se pređe na drugu obalu jezera.

19 Tada mu je pristupio neki znalac Svetog pisma i rekao mu: „Učitelju, slediću te kud god ti budeš pošao!“

20 Isus mu odgovori: „Lisice imaju jazbine, ptice gnezda, a Sin Čovečiji nema gde da nasloni glavu.“

21 Neki, opet, drugi učenik mu reče: „Gospode, dozvoli mi prvo da odem i sahranim oca.“*

22 A Isus mu odgovori: „Kreni ti za mnom, a mrtvima prepusti da sahranjuju svoje mrtve.“

Isus stižava buru

23 Kada se *Isus* ukrcao na brodić, za njim su pošli i njegovi učenici.

24 Izenada, podigla se velika bura na jezeru, tako da su talasi preplavljivali brodić. A *Isus* je spavao.

25 Učenici su mu pristupili i probudili ga govoreći: „Gospode, spasi nas, propadamo!“

26 A *Isus* im reče: „Zašto ste se uplašili, maloverni?“ Onda ustade, te zapovedi vetrovima i jezeru da se smire, i nastade velika tišina.

27 Ljudi su začuđeni govorili: „Ko je ovaj da mu se i vetrovi i jezero pokoravaju?“

Opsednuti Gadarinci

28 Kad je *Isus* prispeo na drugu stranu jezera u gadarinski kraj, iz grobnica su izašla dva čoveka opsednuta zlim duhovima i pošla mu u susret. Bili su veoma opasni, pa se niko nije usuđivao da prođe onim putem.

29 Oni povikaše: „Šta hoćeš od nas, Sine Božiji? Jesi li došao da nas mučiš pre *određenog* vremena?“

30 Podalje odatle nalazilo se veliko krdo svinja.

31 Zli duhovi iz dvojice opsednutih zamoliše *Isusa*: „Ako nas već izgoniš, pošalji nas u ono krdo svinja.“

32 *Isus* im reče: „Odlazite!“ *Zli duhovi* su izašli i ušli u svinje. Krdo se istog časa sjurilo niz obronak u more i podavilo se u vodi.

33 A svinjari su se razbežali, pa su došli u grad i sve razglasili, kao i ono što se dogodilo sa opsednutima.

34 Sav grad je izašao i pošao u susret *Isusu*. Kad su ga videli, zamolili su ga da ode iz njihovog kraja.

* **8:21** Po judejskom običaju iz prvog veka naše ere, sahranjivanje se obavljalo neposredno po smrti preminulog. Međutim, nakon godinu dana, kada bi telo istrulilo, najstariji sin bi skupio očeve kosti i stavio ih u posebnu kutiju. Kutija bi se zatim stavljala u otvor u zidu groba. To je bilo potpuno sahranjivanje.

9

Isus isceljuje oduzetog

¹ Isus je zatim, ušao u brodić, otplovio na drugu stranu i došao u svoj grad.

² Tamo su mu doveli jednog oduzetog čoveka koji je ležao na nosilima. Isus, videvši njihovu veru, reče oduzetome: „Hrabro, sinko, opraštaju ti se tvoji gresi!“

³ A neki znalci Svetog pisma rekoše u sebi: „Ovaj vređa Boga.“

⁴ Pronikavši njihove misli, Isus reče: „Zašto imate tako zle misli u svome srcu?“

⁵ Šta je lakše reći: 'Tvoji gresi su oprošteni', ili: 'Ustani i hodaj?'

⁶ Ali da znate: Sin Čovečiji ima vlast da oprašta grehe na zemlji.“ Onda reče oduzetome: „Ustani, uzmi svoja nosila i idi svojoj kući!“

⁷ Oduzeti ustane i ode svojoj kući.

⁸ Kada je narod to video, zaprepastio se, pa je dao slavu Bogu koji je dao takvu vlast ljudima.

Isus poziva Mateja

⁹ Kako je odlazio odande, Isus je primetio jednog čoveka kako sedi na mestu za prikupljanje poreza. Zvao se Matej. Isus mu reče: „Pođi za mnom!“ On ustade i pođe za Isusom.

¹⁰ Dok je Isus obedovao u *Matejevoj* kući, mnogo poreznika i drugih grešnika je došlo i obedovalo sa Isusom i njegovim učenicima.

¹¹ A fariseji, videvši to, upitaše njegove učenike: „Zašto vaš učitelj jede sa poreznicima i *drugim* grešnicima?“

¹² Isus je to čuo, pa im je odgovorio: „Lekar ne treba zdravima, nego bolesnima.“

¹³ Idite i naučite šta znači ovo: 'Milosrđe hoću, a ne žrtvu.' Jer ja nisam došao da pozovem pravednike, već grešnike.“

Rasprava o postu

¹⁴ *Isusu* su tada pristupili Jovanovi učenici. Pitali su ga: „Zašto mi i fariseji često postimo, a tvoji učenici ne poste?“

¹⁵ Isus im odgovori: „Zar mogu svatovi tugovati dok je mladoženja sa njima? Ipak, doći će dani kada će im oteti mladoženju, i tada će postiti.“

¹⁶ Niko ne prišiva zakrpu od novog platna na staru odeću; jer zakrpa, kad se u pranju skupi, dere staru odeću, te nastaje veća poderotina.

¹⁷ Niti se novo vino sipa u stare mehove, jer će se stari mehovi raspući od *vrenja* novog vina, pa će vino isteći, a

mehovi propasti. Nego, novo vino se sipa u nove mehove, pa se tako oboje sačuvaju.“

Vaskrsenje Jairove ćerke i izlečenje bolesne žene

18 Dok im je Isus to govorio, pristupi mu neki starešina, pade pred njim ničice i reče: „Moja ćerka je upravo umrla. No, ti dođi, stavi svoju ruku na nju i ona će oživeti.“

19 Isus ustade te pođe za njim zajedno sa svojim učenicima.

20 Uto, neka žena koja je dvanaest godina patila od krvarenja, priđe mu s leđa i dotače rub njegove odeće.

21 Govorila je u sebi: „Ako dotaknem samo njegovu odeću, ozdraviću.“

22 Isus se okrete i ugledavši je, reče: „Hrabro, ćerko, tvoja te je vera iscelila.“ Žena je tog časa bila izlečena.

23 Kada je Isus došao u kuću onog starešine, ugledao je pogrebne svirače i ljude kako nariču.

24 Rekao im je: „Sklonite se! Devojka nije umrla, nego spava.“ A oni su mu se podsmevali.

25 Kada je narod bio isteran, Isus uđe unutra, uze devojku za ruku i ona ustade živa.

26 To se pročulo po celom onom kraju.

Iscljenje dvojice slepih

27 Kad je Isus odlazio odande, krenu za njim dva slepca. Vikali su i govorili: „Sine Davidov, smiluj se na nas!“

28 Kad je ušao u kuću, slepci mu pristupe. Isus ih upita: „Verujete li da vas mogu isceliti?“

„Da, Gospode!“ – odgovoriše oni.

29 Onda je Isus dotakao njihove oči i rekao: „Neka vam bude po vašoj veri.“

30 Tog časa su progledali, a Isus im strogo napomenu: „Gledajte da niko ne dozna za ovo!“

31 A oni, izašavši iz kuće, proneše glas o njemu po celom onom kraju.

Iscljenje nemog i opsednutog čoveka

32 Tek što su ova dvojica izašla, kad eto, dovedoše mu čoveka koji nije mogao da govori jer je bio opsednut zlim duhom.

33 Pošto je Isus isterao zlog duha, nemi čovek je progovorio. Narod je ostao u čudu govoreći: „Nikada se tako nešto nije dogodilo u Izrailju.“

34 Ipak, fariseji rekoše: „On uz pomoć glavarara zlih duhova isteruje zle duhove!“

Mnogo posla, a malo radnika

35 Isus je prolazio kroz sve gradove i sela. Poučavao je narod u njihovim sinagogama, objavljivao Radosnu vest o Carstvu i lečio svaku bolest i svaku nemoć.

³⁶ Kad je video toliki narod, sažalio se nad njim, jer su bili iznureni i ojađeni kao ovce bez pastira.

³⁷ Tada *Isus* reče svojim učenicima: „Žetve je mnogo, a malo radnika.

³⁸ Stoga se molite Gospodaru žetve da pošalje radnike na svoju žetvu.“

10

Misija dvanaestorice apostola

¹ Isus je pozvao svojih dvanaest učenika i dao im vlast da isteruju nečiste duhove i da leče svaku bolest i svaku nemoć.

² A ovo su imena dvanaest apostola: prvi Simon, prozvani Petar, i njegov brat Andrija, Jakov Zavedejev i njegov brat Jovan,

³ Filip i Vartolomej, Toma i Matej poreznik, Jakov Alfejev i Tadej,

⁴ Simon Hananejac i Juda Iskariot, koji je izdao Isusa.

⁵ Ovu Dvanaesticu je Isus poslao i naložio im: „Ne idite k neznabošcima i ne ulazite u samarjanske gradove.

⁶ Idite radije izgubljenim ovcama doma Izrailjevog.

⁷ Kad putujete propovedajte ovo: 'Približilo se Carstvo nebesko.'

⁸ Bolesne lečite, mrtve vaskrsavajte, gubave čistite, zle duhove izgonite! Besplatno ste primili, besplatno i dajte.

⁹ Ne opremajte svoje pojaseve ni zlatnim, ni srebrnim, ni bakrenim novcem.

¹⁰ Ni torbu na put ne nosite, ni dva para odeće, ni obuće, ni štap, jer radnik zaslužuje svoju hranu.

¹¹ A kada ulazite u neko selo, raspitajte se ko u njemu hoće da vas primi. Tu ostanite sve dok ne dođe vreme da odete.

¹² Ulazeći u tu kuću, pozdravite ukućane.

¹³ I ako ta kuća hoće da vas primi, neka vaš mir bude nad njom. Ako li kuća neće da vas primi, neka se vaš mir vrati k vama.

¹⁴ A ako vas neko ne primi ili ne poslušava vaših reči, izađite iz te kuće ili iz tog grada i otrešite prašinu sa svojih nogu.

¹⁵ Zaista vam kažem da će zemlji sodojskoj i gomorskoj biti lakše na Sudnji dan nego onom gradu.

Čekaju vas progonstva!

¹⁶ Evo, ja vas šaljem kao ovce među vukove. Stoga, budite mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi.

¹⁷ Čuvajte se ljudi, jer će vas predavati sudovima i bičevati vas po svojim sinagogama.

¹⁸ I pred vladare i careve će vas voditi zbog mene, da posvedočite njima i mnogobošcima.

19 A kada vas budu predali, ne brinite se šta ćete govoriti, jer će vam u taj čas biti dano šta da kažete.

20 Nećete, naime, vi govoriti, nego će Duh Oca vašega govoriti iz vas.

21 Brat će brata predati da se pogubi i otac svoje dete, ustaće deca na svoje roditelje i ubijaće ih.

22 Svi će vas mrzeti radi mog imena, ali ko istraje do kraja, biće spasen.

23 Kada vas budu progonili u jednom gradu, vi bežite u drugi. Zaista vam kažem: Sin Čovečiji će doći pre no što vi dovršite svoje poslanje po Izrailjevim gradovima.

24 Učenik nije iznad svoga učitelja, niti je sluga iznad svoga gospodara.

25 Učeniku je dovoljno da bude kao njegov učitelj i služi da bude kao njegov gospodar. Ako su domaćina nazvali Veelzevulom, koliko će pogrđnijim imenima nazvati njegove ukućane.

Ne treba se plašiti

26 Zato se ne bojte ljudi, jer nema ničeg što je skriveno, da se neće otkriti, niti tajnog, da se neće doznati.

27 Što vam kažem u tami, recite na svetlu i što vam se tiho kaže na uho, objavite glasno s krovova.

28 Ne bojte se onih koji ubijaju telo; oni dušu ne mogu ubiti. Više se bojte onoga koji može i dušu i telo da pogubi u paklu.

29 Zar se ne prodaju dva vrapca za jedan novčić? Ipak, ni jedan od njih ne pada na zemlju a da to dozvoli vaš Otac.

30 A vama su i sve vlasi na glavi prebrojane.

31 Zato se ne bojte: vi vredite mnogo više od jata vrabaca.

32 Ko god mene prizna pred ljudima, priznaću i ja njega pred Ocem svojim koji je na nebesima.

33 A ko god se odrekne mene pred ljudima, odreći ću se i ja njega pred mojim Ocem koji je na nebesima.

34 Ne mislite da sam došao da donesem mir na zemlju. Nisam došao da donesem mir, nego mač.

35 Ja sam, naime, došao

'da razdvojim čoveka od njegovog oca,

i ćerku od njene majke,

i snahu od svekrve.

36 Čoveku će njegovi ukućani postati neprijatelji.'

37 Ko svoju majku više voli od mene, nije dostojan da bude moj sledbenik, i ko svoju ćerku više voli od mene, nije dostojan mene.

38 Ko ne uzima svoj krst i ne sledi me, nije dostojan mene.

³⁹ Ko hoće da nađe svoj život, izgubiće ga, a ko izgubi svoj život radi mene, naći će ga.

⁴⁰ Ko vas prihvata, mene prihvata, a ko mene prihvata, prihvata onoga koji me je poslao.

⁴¹ Ko prihvata proroka zato što je prorok, taj će primiti proročku platu. Ko prihvata pravednika zato što je pravednik, taj će primiti pravedničku platu.

⁴² Ko napoji jednog od ovih neznatnih samo čašom hladne vode zato što je moj učenik, zaista vam kažem: taj čovek neće biti lišen svoje nagrade.“

Isus poučava o Carstvu

11

Isus i Jovan Krstitelj

¹ Kad je Isus završio da upućuje dvanaesticu svojih učenika, otišao je odatle da poučava i propoveda po gradovima *Galileje*.

² A Jovan, koji je bio u tamnici, čuvši o Hristovim delima, posla svoje učenike

³ da pitaju Isusa: „Jesi li ti onaj koji treba da dođe ili da čekamo drugoga?“

⁴ Onda im Isus odgovori: „Idite i javite Jovanu šta čujete i vidite:

⁵ slepi gledaju, hromi hodaju, gubavi se čiste, gluvi čuju, mrtvi se vraćaju u život, siromašnima se propoveda Radosna vest.

⁶ Blažen je onaj ko se ne pokoleba zbog mene.“

⁷ Kad su *Jovanovi učenici* otišli, Isus je počeo da govori narodu o Jovanu: „Zašto ste izašli u pustinju? Da vidite kako vetar ljulja trsku?

⁸ Šta ste, dakle, izašli da vidite? Čoveka obučenog u raskošnu odeću? Evo, ti što nose raskošnu odeću žive na carskim dvorovima.

⁹ Prema tome, šta ste očekivali da vidite? Proroka? Da, kažem vam, on je i više nego prorok.

¹⁰ To je onaj o kome je pisano:

’Evo, šaljem poslanika svoga
ispred tvoga lica,
koji će ti put pripremiti.’

¹¹ Zaista vam kažem: među ljudima rođenima od žena nije se pojavio slaviji od Jovana Krstitelja, ali i najneznatiji među narodom Carstva nebeskog slaviji je od njega.

¹² Od vremena Jovana Krstitelja do sada, u Carstvo nebesko se provaljuje, i siloviti ga osvajaju.

¹³ Jer, svi su Proroci i Zakon *Mojsijev* prorokovali do Jovana.

14 I ako hoćete da prihvatite, on je Ilija koji treba da dođe.

15 Ko ima uši, neka sluša!

Isusov sud o savremenima

16 S kim ću uporediti ovaj naraštaj? On je sličan deci koja sede po trgovima i dovikuju drugoj deci:

17 'Svirali smo vam,
a vi niste igrali.

Jadikovali smo,
a vi niste naricali!'

18 Jer, došao je Jovan koji posti i ne pije *vino*, a oni kažu: 'Opsednut je zlim duhom.'

19 Došao je Sin Čovečiji, koji jede i pije, a oni kažu: 'Gledaj izjelice i pijanice, prijatelja poreznika i grešnika!' Ipak, mudrost se delima dokazuje.“

Teško nepokajanim gradovima!

20 Tada je *Isus* počeo da kori gradove u kojima su se dogodila većina njegovih čuda, ali se stanovnici nisu pokajali:

21 „Jao tebi, Horazine! Jao tebi, Vitsaido! Jer, da su se u Tiru i Sidonu dogodila čuda koja su bila učinjena u vama, odavno bi se već pokajali, sedeći u kostreti i pepelu.

22 Ali ja vam kažem da će Tiru i Sidonu biti lakše na Sudnji dan nego vama.

23 A ti, Kafarnaume, hoćeš li se do neba uzdići? Do Sveta mrtvih ćeš se srušiti! Jer da su se u Sodomi dogodila čuda koja su se dogodila u tebi, tog grada bi bilo sve do današnjega dana.

24 Ali ja vam kažem da će zemlji sodomskoj biti lakše na Sudnji dan nego tebi.“

Spasitelj poziva

25 U to vreme *Isus* reče: „Hvalim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a otkrio onima što su kao mala deca.

26 Da, Oče, jer ti je tako bilo po volji.

27 Otac mi je sve predao, i niko ne poznaje Sina osim Oca, niti ko zna Oca osim Sina, i onog kome Sin hoće da otkrije.

28 Dođite k meni, svi koji ste umorni i pod teretom, i ja ću vam dati odmora.

29 Uzmite moj jaram na sebe, i naučite od mene, jer ja sam krotka i ponizna srca, te ćete naći spokoj svojim dušama.

30 Jer moj je jaram blag, i breme je moje lako.“

12

Isus - Gospodar subote

1 Tih dana je *Isus* prolazio kroz žitna polja. Bila je subota. Njegovi učenici su bili gladni, pa su počeli da trgaju klasje i da jedu zrnevlje.

² Kada su fariseji to videli, rekli su Isusu: „Pogledaj! Tvoji učenici čine što ne sme da se čini subotom.“

³ Isus im odgovori: „Zar niste čitali šta je David učinio kada je ogladneo, on i njegovi pratioci?“

⁴ On je ušao u Dom Božiji i zajedno sa njima jeo postavljene hlebove koje, *po Zakonu*, nisu smeli da jedu ni on ni njegovi pratioci, nego samo sveštenici.

⁵ Ili, zar niste čitali u Zakonu da sveštenici u hramu krše subotu, a ipak nisu krivi?

⁶ A ja vam kažem da se ovde zbiva nešto važnije od hrama.

⁷ Kada biste znali šta znači: 'Milosrđe hoću, a ne žrtvu', ne biste osudili nevine.

⁸ Jer, Sin Čovečiji je Gospodar subote.“

Čovek sa usahlom rukom isceljen u subotu

⁹ Isus je otišao odande i ušao u njihovu sinagogu.

¹⁰ Tamo se našao neki čovek sa usahlom rukom. Fariseji su upitali Isusa: „Da li je dopušteno lečiti u subotu?“ To su ga pitali, nameravajući da ga optuže.

¹¹ Isus im odgovori: „Ima li takvog među vama, koji ne bi svoju jedinu ovcu prihvatio i izvadio ako bi ova u subotu upala u jamu?“

¹² A koliko je samo čovek vredniji od ovce! Prema tome, dozvoljeno je da se subotom čini dobro.“

¹³ Onda reče čoveku sa usahlom rukom: „Ispruži svoju ruku!“ Čovek ispruži ruku i ona postade zdrava kao i druga ruka.

¹⁴ Tada fariseji izađoše i većajući skovaše zaveru kako da ubiju Isusa.

Isus – sluga Božiji

¹⁵ Kada je Isus to doznao, napustio je to mesto. Mnoštvo ljudi ga je sledilo i on ih je sve iscelio.

¹⁶ Isus im je napomenuo da ne otkrivaju ko je on,

¹⁷ da bi se ispunilo ono što je *Bog* rekao po proroku Isaiji:

¹⁸ „Evo Sluge moga, koga sam izabrao,
voljenog mog, miljenika duše moje.

Na njega ću Duha svoga izliti,
da objavi pravdu narodima.

¹⁹ Neće se prepirati, niti vikati,
niti će se glas njegov čuti po ulicama.

²⁰ On neće slomiti trsku napuknutu,
niti će ugasiti fitilj koji tinja,
dok ne dovede pravo do pobeđe.

²¹ Ime njegovo nada narodima biće.“

Kakvom silom Isus leči?

22 Nakon toga su Isusu doveli čoveka opsednutog zlim duhom, koji je zbog toga bio slep i nem. *Isus* ga je iscelio, pa je čovek progovorio i progledao.

23 Sav narod se divio i govorio: „Nije li ovo Sin Davidov?“

24 Kad su fariseji to čuli, rekli su: „Ovaj ne isteruje zle duhove osim uz pomoć *Veelzevula*, glavarara zlih duhova!“

25 A *Isus*, znajući šta misle, reče im: „Svako carstvo u kome dođe do podele i rata – opusteće, i svaki grad ili dom gde se ljudi okrenu jedni protiv drugih, neće opstati.

26 Ako Satana izgoni Satanu, on se okrenuo protiv sebe samog. Kako će, dakle, opstati njegovo carstvo?

27 Ako ja uz pomoć *Veelzevula* izgonim zle duhove, uz čiju pomoć ih vaši učenici* izgone? Zato će vam oni suditi.

28 Ali, ako ja Božijim Duhom izgonim zle duhove, onda je k vama došlo Carstvo Božije.

29 Ili, zar može neko da uđe u kuću snažnog čoveka i da opljačka njegovo pokućstvo, ako ga prvo ne sveže? Tek onda će opljačkati njegovu kuću.

30 Ko nije sa mnom, protiv mene je, i ko sa mnom ne sakuplja, taj rasipa.

31 Zato vam kažem: ljudima se može oprostiti svaki greh i svako bogohulstvo, ali bogohulstvo protiv Duha mu se neće oprostiti.

32 I ako ko kaže nešto protiv Sina Čovečijeg, to mu se može oprostiti; ali ako kaže nešto protiv Duha Svetoga, to mu se neće oprostiti ni na ovom svetu, ni u budućem.

Dobro drvo rađa dobre plodove

33 Stoga se odlučite: ili je drvo dobro, pa mu je i plod dobar, ili je drvo loše, pa mu je i plod loš. Drvo se, naime, po svome plodu poznaje.

34 Porode zmijski! Kako možete reći šta je dobro, kad ste sami zli? Usta govore ono čime je srce ispunjeno.

35 Dobar čovek iz riznice *svoga srca* iznosi dobro, a zao čovek iz zle riznice *svoga srca* iznosi zlo.

36 Ali ja vam kažem da će ljudi na Sudnji dan odgovarati za svaku reč koju neodgovorno izgovore.

37 Jer, tvoje će te reći ili opravdati ili okriviti.“

Zahtev za čudom

38 Tada mu rekoše neki od znalaca Svetog pisma i od fariseja: „Učitelju, hoćemo da vidimo znak od tebe.“

39 *Isus* im je odgovorio: „Zli i preljubnički naraštaj traži znak, ali mu se neće dati drugi znak, osim znaka proroka Jone.

* 12:27 Doslovno: *sinovi*.

⁴⁰ Jer, kao što je Jona proveo tri dana i tri noći u utrobi kita, tako će i Sin Čovečiji biti tri dana i tri noći u srcu zemlje.

⁴¹ Ninivljani će se podići iz mrtvih na Sudnji dan sa ovim naraštajem i optužiti ga, jer su se oni pokajali na Joninu propoved, a evo, ovde se zbiva nešto što prevazilazi Jonu.

⁴² Carica sa juga će se podići iz mrtvih na Sudnji dan sa ovim naraštajem i optužiće ga, jer je iz daleka došla da čuje Solomonovu mudrost, a evo, ovde se zbiva nešto što prevazilazi Solomona.

⁴³ A kada nečisti duh izađe iz čoveka, on tumara po bezvodnim mestima tražeći sebi pokoja. I pošto ga ne nalazi,

⁴⁴ kaže: 'Vratiću se u svoj dom, odakle sam izašao.' Kada se vrati, nalazi kuću nenastanjenu, počišćenu i uređenu.

⁴⁵ Onda odlazi i dovodi sa sobom sedam drugih duhova, gorih od sebe, pa uđu i nastane se tamo. Čoveku onda to potonje stanje biva gore no što mu je bilo pređašnje. Tako će biti i sa ovim zlim naraštajem.“

Prava Isusova rodbina

⁴⁶ Dok je Isus govorio narodu, dođu njegova majka i braća. Stajali su napolju želeći da govore sa njim.

⁴⁷ Neko mu reče: „Evo, tu napolju su tvoja majka i tvoja braća i hoće da govore sa tobom.“

⁴⁸ Isus mu odgovori: „Ko je moja majka i ko su moja braća?“

⁴⁹ Onda je pružio svoju ruku prema učenicima i rekao: „Evo moje majke i moje braće!“

⁵⁰ Jer onaj ko vrši volju moga Oca koji je na nebesima, taj mi je brat i sestra i majka.“

13

Priče o Carstvu Božijem

¹ Onoga dana Isus je izašao iz kuće i seo uz jezero.

² Oko njega se okupilo mnogo sveta, pa je morao da sedne u jednu lađicu, dok je sav narod stajao na obali.

³ Mnogo im je govorio služeći se pričama:

Priča o sejaču

„Gle, izađe sejač da seje.“

⁴ I kako je sejao, neka zrna su pala kraj puta. No, došle su ptice i pozobale ih.

⁵ Druga zrna su pala na kamenito tle, gde nisu imala mnogo zemlje. Brzo su iznikla, jer zemlja nije bila duboka.

⁶ Ali kada je sunce sinulo, spržilo je biljke, i pošto nisu imale koren, posušile su se.

⁷ Neka zrna su pala među trnje. Trnje naraste i poguši biljke.

⁸ Ipak, neka zrna su pala na dobru zemlju i donela rod: neka stostruko, neka šezdesetostruko, a neka tridesetostruko.

⁹ Ko ima uši, neka sluša!“

Zašto Isus govori u pričama?

¹⁰ Tada mu pristupe njegovi učenici i upitaju ga: „Zašto im govoriš kroz priče?“

¹¹ Isus im odgovori: „Vama je dano da saznate tajne Carstva nebeskog, a njima nije dano.

¹² Jer ko ima, njemu će se dodati i izobilovaće, a onome koji nema, oduzeće se i to što ima.

¹³ Zato im govorim kroz priče, zato što gledaju, a ne vide, slušaju, a ne čuju i ne razumeju.

¹⁴ Na njima se ispunjava Isaijino proroštvo koje glasi: 'Slušaćete i nećete razumeti, gledaćete i nećete videti.

¹⁵ Jer je otvrdnulo srce ovoga naroda, uši su svoje začepili, oči su svoje zatvorili, da očima ne vide, da ušima ne čuju, da srcem ne razumeju i obrate se, da ih ja iscelim.'

¹⁶ A vaše oči su blažene što gledaju, i vaše uši što slušaju.

¹⁷ Jer zaista vam kažem: mnogi proroci i pravednici su želeli da vide ono što vi gledate, ali nisu videli, i da čuju što vi slušate, ali nisu čuli.

Tumačenje priče o sejaču

¹⁸ Vi poslušajte, dakle, šta znači priča o sejaču.

¹⁹ Svakome ko sluša reč o Carstvu, a ne razume, dolazi Zli i otima što mu je posejano u srcu. To je ono *seme* što je uz put posejano.

²⁰ A *seme* posejano na kamenito tle, to je onaj koji kad čuje Božiju reč, odmah je sa radošću prihvata,

²¹ ali pošto reč nije uhvatila korena u njemu, biva nepostojan. Kad nastane nevolja ili progonoštvo zbog reči, on odmah otpada.

²² Ono *seme* što je posejano u trnje, to je onaj koji čuje reč, ali briga za ovozemaljske stvari i zavodljivost bogatstva uguše reč, te ostaje bez ploda.

²³ A *seme* posejano na dobro tle, to je onaj koji reč sluša i razume, te onda zaista daje plod: stostruko, šezdesetostruko i tridesetostruko.“

Priča o kukolju

²⁴ Isus im je ispričao drugu priču: „Carstvo nebesko je slično čoveku koji je posejao dobro seme na svojoj njivi.

²⁵ Ali dok su *njegovi* ljudi spavali, dođe njegov neprijatelj, poseje kukolj među žito i ode.

²⁶ Kada je usev izrastao i doneo plod, pokazao se i kukolj.

²⁷ Sluge pristupiše svome domaćinu, pa mu rekoše: 'Gospodaru, nisi li ti posejao dobro seme na svojoj njivi? Odakle onda kukolj?'

²⁸ 'To je uradio neprijatelj', odgovori im domaćin. Sluge ga onda upitaše: 'Hoćeš li, onda, da odemo i da ga pokupimo?'

²⁹ *Domaćin* im odgovori: 'Ne, da ne biste sa kukoljem iščupali i žito.'

³⁰ Ostavite neka oboje rastu do žetve. A u vreme žetve ću reći žeteocima: skupite prvo kukolj i svežite ga u snopove da se spali, a žito odnesite u moju žitnicu.'"

Priča o gorušičinom zrnu

³¹ *Isus* im je izložio drugu priču: „Carstvo nebesko je slično gorušičinom zrnu koje čovek uzme i poseje na svojoj njivi.

³² Ono je doduše manje od sveg semenja, ali kada izraste, nadvisuje ostalo rastinje i postaje drvo na koje dolaze ptice nebeske i gnezde se po njegovim granama.“

Priča o kvascu

³³ Ispričao im je još jednu priču:

„Carstvo nebesko je slično kvascu koji žena uzme i umesi sa tri mere brašna, dok sve testo ne uskisne.“

Čemu služe priče?

³⁴ Sve ovo je *Isus* ispričao narodu kroz priče, i bez priča im ništa nije govorio,

³⁵ da bi se ispunilo ono što je *Bog* rekao po proroku: „Moj govor biće u pričama, objaviću što je sakriveno od postanka sveta.“

Isus objašnjava priču o kukolju

³⁶ *Isus* je onda raspustio narod i ušao u kuću. Njegovi učenici su došli k njemu i rekli mu: „Razjasni nam priču o kukolju na njivi.“

³⁷ On im odgovori: „Sejač dobrog semena je Sin Čovečiji.

³⁸ Njiva predstavlja svet. Dobro seme su podanici* Carstva, a kukolj su podanici Zloga.

³⁹ Neprijatelj koji je posejao kukolj - to je đavo. Žetva je svršetak sveta, a žeteoci anđeli.

⁴⁰ I kao što se kukolj sakuplja i spaljuje, tako će biti na svršetku sveta.

⁴¹ Sin Čovečiji će poslati svoje anđele da sakupe iz njegovog Carstva sve one što navode na greh i one koji čine bezakonje,

* 13:38 Doslovno: *sinovi*.

⁴² pa će ih baciti u peć ognjenu. Tamo će biti plač i škrgut zuba.

⁴³ Tada će pravednici zasjati kao sunce u Carstvu Oca svojega. Ko ima uši, neka sluša!

Priča o sakrivenom blagu

⁴⁴ Carstvo nebesko je slično i blagu sakrivenom u polju, koje čovek nađe. On ga tada sakrije i sav radostan ode da proda sve što ima, pa kupi ono polje.

⁴⁵ Nadalje, Carstvo nebesko je slično trgovcu koji traga za lepim biserima.

⁴⁶ A kada nađe jedan skupoceni biser, on ode da rasproda sve što ima i kupi ga.

Priča o ribarskoj mreži

⁴⁷ Carstvo nebesko je slično i ribarskoj mreži bačenoj u more koja zahvati razne vrste *riba*.

⁴⁸ Kada se mreža napuni i izvuku je na obalu, onda ribari sednu, pa dobre *ribe* stave u sudove, a loše izbace.

⁴⁹ Tako će biti i na svršetku sveta: izaći će anđeli pa će izdvojiti zle od pravednih

⁵⁰ i baciti ih u peć ognjenu. Tamo će biti plač i škrgut zuba.

⁵¹ Razumete li sve ovo?“ Oni odgovoriše: „Da!“

⁵² On im onda reče: „Zato je svaki znalac Svetog pisma, poučen o Carstvu nebeskom, sličan domaćinu koji iz svoje riznice iznosi novo i staro.“

Isusova služba izaziva različite reakcije

Neverovanje Nazarećana

⁵³ Kada je Isus završio sa ovim pričama, otišao je odande.

⁵⁴ Došao je u svoj zavičaj i učio meštane u njihovoj sinagogi. Oni su se divili i govorili: „Odakle ovome ovakva mudrost i čuda?

⁵⁵ Nije li ovo drvodeljin sin? Ne zove li se njegova majka Marija, a njegova braća Jakov, Josif, Simon i Juda?

⁵⁶ Nisu li i njegove sestre ovde među nama? Odakle mu onda sve to?“

⁵⁷ Zato ga nisu prihvatili. Isus im reče: „Prorok je bez časti samo u svom zavičaju i u svom domu.“

⁵⁸ Tu nije učinio mnogo čuda zbog njihovog neverovanja.

14

Smrt Jovana Krstitelja

¹ U to vreme je Irod četverovlasnik čuo za Isusa,

² pa je rekao svojim dvoranima: „To je Jovan Krstitelj. On je ustao iz mrtvih, te zato čudne sile deluju u njemu.“

³ Irod, naime, beše uhvatio Jovana, svezao ga i bacio u tamnicu. To je bilo zbog Irodijade, žene Irodovog brata Filipa.

⁴ Jovan je govorio Irodu: „Ti nemaš prava da je imaš za ženu!“

⁵ Zbog toga je Irod hteo da ga ubije, ali se bojao naroda, jer su Jovana smatrali prorokom.

⁶ Ipak, na Irodov rođendan Irodijadina ćerka je pred gostima odigrala ples. Irodu se toliko dopala,

⁷ da se zakleo da će joj dati što god zatraži.

⁸ A ona, nagovorena od svoje majke, zatraži: „Daj mi ovde na tanjiru glavu Jovana Krstitelja.“

⁹ Car se ražalostio, ali je zbog zakletve i zbog okupljenih naredio da joj se da.

¹⁰ Tako je poslao da se Jovanu odrubi glava u tamnici.

¹¹ Jovanovu glavu su doneli na tanjiru i dali devojci, a ona je odnela svojoj majci.

¹² A Jovanovi učenici dođu, odnesu Jovanovo telo i sahrane ga. Potom odu i jave Isusu.

Isus hrani pet hiljada ljudi

¹³ Kada je Isus to čuo, povukao se odande brodićem na pusto mesto, da bude nasamo. Ipak, narod je to čuo, pa je pešice krenuo iz gradova za njim.

¹⁴ Izašavši iz brodića, Isus ugleda mnogo naroda, sažali se na njih, te izleći bolesne u narodu.

¹⁵ Kada je palo veče, pristupiše mu *njegovi* učenici i rekoše mu: „Već je dosta kasno, a mesto je pusto. Zato raspusti narod neka ode do okolnih sela da kupi sebi nešto za jelo.“

¹⁶ A Isus im reče: „Ne treba da idu. Dajte im vi da jedu.“

¹⁷ Oni mu rekoše: „Mi nemamo ovde ništa drugo osim pet hlebova i dve ribe.“

¹⁸ On im reče: „Donesite mi ih ovamo.“

¹⁹ I pošto je naredio narodu da poseda po travi, uzeo je onih pet hlebova i dve ribe, pogledao prema nebu i izrekao blagoslov. Potom je razlomio hleb i davao učenicima, a učenici narodu.

²⁰ Svi su jeli i nasitili se. A učenici su pokupili još dvanaest kotarica preostalih komada.

²¹ Onih koji su jeli bilo je oko pet hiljada muškaraca, ne računajući žene i decu.

Isus hoda po vodi

²² Isus je odmah zatim poterao učenike da se ukrcaju u brodić i da pre njega otplove na drugu obalu, dok on ne raspusti narod.

²³ Oprostivši se od naroda, otišao je u brda da se nasamo moli. Spustilo se i veče, a on je još uvek tamo bio sam.

²⁴ A brodić sa učenicima je već bio na velikoj udaljenosti od obale, šiban talasima usled protivnog vetra.

²⁵ Negde između tri i šest sati ujutro, došao je k njima hodajući po jezeru.

²⁶ Ugledavši ga kako hoda po jezeru, učenici su preplašeni govorili: „To je utvara!“, i od straha povikaše.

²⁷ Isus im odmah reče: „Budite hrabri! To sam ja, ne bojte se!“

²⁸ A Petar reče: „Gospode, ako si to ti, zapovedi mi da dođem do tebe po vodi.“

²⁹ Isus mu reče: „Dođi!“ Petar izađe iz brodića te, hodajući po vodi, krene prema Isusu.

³⁰ Ali, videvši jačinu vetra, uplaši se, te poče da tone. On povika: „Gospode, spasi me!“

³¹ Isus odmah pruži ruku, dohvati ga i reče mu: „O, maloverni, zašto si posumnjao?“

³² Kada su ušli u brodić, vetar se umirio.

³³ Oni u brodiću pokloniše mu se i rekoše: „Ti si zaista Sin Božiji!“

Izlečenja u genisaretskom kraju

³⁴ Kada su preplovili na drugu obalu, pristali su u Genisaretu.

³⁵ Pošto su tamošnji ljudi prepoznali Isusa, razglasili su to po celom onom kraju, pa su mu doneli sve bolesnike.

³⁶ Molili su ga da samo dotaknu rese njegove odeće. I ko god bi dotakao, ozdravljao bi.

15

Isus poučava o unutrašnjoj čistoći

¹ Tada neki fariseji i znalci Svetog pisma iz Jerusalima pristupe Isusu, pa ga upitaju:

² „Zašto tvoji učenici krše predanje naših starih? Oni, naime, ne peru ruke pre jela!“

³ Isus im uzvratil: „A zašto vi kršite Božiju zapovest zbog svojih uredaba?“

⁴ Jer Bog je rekao: 'Poštuj svoga oca i svoju majku' i: 'Ko naruži oca ili majku, neka se pogubi.'

⁵ A vi kažete: 'Ako neko kaže svome ocu ili majci: „Sve što ja mogu da ti učinim je žrtveni prinos Bogu“ –

⁶ taj onda ne treba da se stara o svome ocu. Tako ste ukinuli Božiju reč radi vašeg predanja.

⁷ Licemeri! Dobro je prorokovao Isaija o vama, rekavši:

⁸ 'Ovaj narod me poštuje usnama,
ali mu je srce daleko od mene.

⁹ Uzalud je njihova pobožnost;

njihovo učenje naučene su zapovesti ljudske.“

¹⁰ Zatim je pozvao narod i rekao: „Slušajte i razumite!

¹¹ Čoveka ne čini nečistim ono što ulazi u usta, već ono što izlazi iz usta. To ga čini nečistim!“

¹² Tada su mu pristupili *njegovi* učenici i rekli mu: „Znaš li da su se fariseji uvredili kada su čuli ono što si rekao?“

¹³ A *Isus* im odgovori: „Svaka sadnica koju nije posadio Otac moj nebeski biće iskorenjena.

¹⁴ Pustite ih. Oni su slepci koji vode slepe. A ako slepac vodi slepoga, obojica će pasti u jamu.“

¹⁵ Petar mu reče „Objasni nam ovu priču.“

¹⁶ A *Isus* reče: „Zar i vi još uvek ne razumete?“

¹⁷ Ne shvatate li da sve što ulazi u čovekova usta odlazi u stomak i potom se izbacuje napolje?

¹⁸ A ono što izlazi iz usta, to izvire iz srca. To čini čoveka nečistim.

¹⁹ Jer iz srca izlaze zle pomisli, ubistva, preljube, blud, krađe, lažna svedočenja, pogrdne reči.

²⁰ To čini čoveka nečistim, a jesti neopranim rukama - to čoveka ne čini nečistim.“

Vera jedne Hananejke

²¹ *Isus* je zatim otišao odande i povukao se u tirske i sidonske oblasti.

²² Kad, gle, neka žena Hananejka iz tih krajeva dođe i zavapi: „Gospode, Sine Davidov, smiluj mi se! Moja ćerka se strašno muči, jer je opsednuta zlim duhom.“

²³ *Isus* joj nije odgovorio ni reči. Tada mu pristupiše njegovi učenici moleći ga: „Reci joj da ode, jer ide za nama i više.“

²⁴ *Isus* joj odgovori: „Ja sam poslan samo izgubljenim ovcama doma Izrailjeva.“

²⁵ Žena dođe, pade ničice pred njim te reče: „Gospode, pomози mi!“

²⁶ On joj odgovori: „Nije dobro uzeti hleb deci i baciti ga kućićima.“

²⁷ A žena reče: „Da, Gospode, ali i kućići jedu od mrvica koje padaju sa stola njihovih gospodara.“

²⁸ Tada joj *Isus* odgovori: „O, ženo, velika je tvoja vera! Neka ti bude po tvojoj želji.“ Tog istog časa je ozdravila njena ćerka.

Isus isceljuje mnoge

²⁹ *Isus* je otišao odande i došao do Galilejskog jezera. Popeo se na jedno brdo i tamo seo.

³⁰ Tada je mnogo naroda došlo k njemu, a među njima mnogo hromih, slepih, bogalja, nemih i mnogo drugih. Položili su ih do njegovih nogu, a on ih je izlečio.

³¹ Narod se divio, pa je, gledajući da nemi govore, da su bogalji isceljeni, da hromi hodaju i da slepi gledaju, dao hvalu Bogu Izrailjevu.

Isus hrani četiri hiljade ljudi

³² Isus pozva k sebi svoje učenike, i reče im: „Žao mi je ovog naroda, jer, evo, ima već tri dana od kako su sa mnom, a nemaju šta da jedu. Ja, pak, neću da ih otpremim gladne, da ne malakšu na putu.“

³³ A učenici mu odgovore: „Odakle nam u ovoj pustari toliko hleba da se nahrani ovoliko mnoštvo?“

³⁴ Isus ih upita: „Koliko hlebova imate?“ Oni *mu* rekoše: „Sedam hlebova i nešto ribica.“

³⁵ Tada je *Isus* zapovedio narodu da poseda po zemlji.

³⁶ Onda je uzeo sedam hlebova i one ribice, zahvalio Bogu, te razlomio hlebove i dodavao ih učenicima, a učenici narodu.

³⁷ Svi su jeli i nasitili se i još su pokupili sedam punih kotarica preostalih komada.

³⁸ A onih koji su jeli bilo je četiri hiljade muškaraca, ne računajući žene i decu.

³⁹ Potom je poslao narod kući, ušao u brodić i otišao u krajeve magadanske.

16

Zahtev za znakom

¹ Nekom prilikom pristupe *Isusu* fariseji i sadukeji. Iskušavali su ga tako što su od njega tražili da im da znak s neba.

² *Isus* im je odgovorio: „Kad padne večer, vi govorite: 'Biće vedro, jer je nebo crveno.'“

³ A ujutro: 'Danas će biti nevreme, jer je nebo crveno i mutno.' Vi po izgledu neba znate da procenite kakvo će biti vreme, a niste u stanju da prepoznate znake ovoga vremena.

⁴ Zli i preljubnički naraštaj traži znak, ali mu se neće dati drugi znak, osim znaka Jone.“ Tada ih je napustio i otišao.

Farisejski i sadukejski kvasac

⁵ Učenici su otplovili na drugu stranu, ali su zaboravili da ponesu hleb.

⁶ Isus im reče: „Pazite i čuvajte se farisejskog i sadukejskog kvasca!“

⁷ A oni su raspravljali među sobom govoreći: „*Ovo je rekao*, jer nismo poneli hleb.“

⁸ Isus, shvativši to, reče im: „Maloverni, šta raspravljate među sobom kako nemate hleba?“

⁹ Zar još uvek ne razumete i ne sećate se onih pet hlebova na pet hiljada ljudi? Koliko ste košara preostalog hleba sakupili?

10 A onih sedam hlebova na četiri hiljade ljudi? Koliko ste košara preostalog hleba sakupili?

11 Pa, kako onda ne razumete? Ja vam nisam govorio o hlebu nego: "Čuvajte se farisejskog i sadukejskog kvasca."

12 Tada su shvatili da im nije rekao da se čuvaju hlebnog kvasca, nego učenja fariseja i sadukeja.

Petar izjavljuje da Isus jeste Hristos

13 Kad je Isus došao u krajeve oko Kesarije Filipove, upitao je svoje učenike: „Šta govore ljudi o Sinu Čovečijem? Za koga ga drže?“

14 Oni mu odgovoriše: „Jedni kažu da je Jovan Krstitelj, drugi da je Ilija; treći kažu da je to Jeremija ili jedan od proroka.“

15 Isus ih upita: „A šta vi kažete: ko sam ja?“

16 Tada Simon Petar odgovori: „Ti si Hristos, Sin Boga Živoga.“

17 A Isus mu reče: „Blago tebi, Simone, sine Jonin, jer ti ovo ne otkri tvoje ljudsko umovanje, nego Otac moj koji je na nebesima.“

18 A ja ti kažem: ti si Petar, a na ovoj steni sagradiću svoju Crkvu i vrata Sveta mrtvih neće je nadvladati.

19 Tebi ću dati ključeve Carstva nebeskog, pa što presудиš na zemlji, biće presuđeno na nebesima, i što razrešiš na zemlji, biće razrešeno na nebesima.“

20 Tada je Isus zapovedio svojim učenicima da nikome ne govore da je Hristos.

Isus nagoveštava svoju smrt i vaskrsenje

21 Od tada je Isus počeo da obznanjuje svojim učenicima da treba da ide u Jerusalim i mnogo da propati. Njega će odbaciti starešine, vodeći sveštenici i znalci Svetog pisma. Biće ubijen, ali će vaskrsnuti trećeg dana.

22 Tada mu je prišao Petar i počeo da ga prekoreva: „Bože sačuvaj, Gospode! To se tebi neće dogoditi!“

23 Isus se okrete i reče Petru: „Odlazi od mene, Satano! Ti si mi zamka na putu, jer tvoje umovanje nije Božije, već ljudsko.“

Cena sledbeništva

24 Onda Isus reče svojim učenicima: „Ko hoće da ide za mnom, neka se odrekne sebe samog i neka uzme svoj krst, pa neka me sledi.“

25 Jer, ko hoće da spase svoj život, izgubiće ga, a ko izgubi svoj život radi mene, naći će ga.

26 Šta vredi čoveku da zadobije i sav svet, a životu svom naudi? Ili, šta čovek može dati u zamenu za svoj život?

²⁷ Uistinu, doći će Sin Čovečiji u slavi svoga Oca i sa anđelima njegovim, te će svakom uzvratiti po njegovim delima.

²⁸ Zaista vam kažem: među onima koji stoje ovde ima nekih koji neće iskusiti smrt dok ne vide Sina Čovečijeg da dolazi sa svojim Carstvom.“

17

Isusovo preobraženje

¹ Posle šest dana Isus povede sa sobom Petra, Jakova i njegovog brata Jovana i odvede ih na visoku goru, gde su bili sami,

² te se preobrazi pred njima: lice mu je zasijalo kao sunce, a odeća mu postade blistavo bela kao svetlost.

³ Uto se pred njima pojave Mojsije i Ilija, te su razgovarali sa njim.

⁴ Petar reče Isusu: „Gospode, dobro je za nas da smo ovde! Ako hoćeš, napraviću ovde tri senice: jednu tebi, jednu Mojsiju i jednu Iliji.“

⁵ Dok je *Petar* još govorio, jedan svetli oblak ih zakloni i iz oblaka se začu glas: „Ovo je Sin moj voljeni, koji mi je po volji! Njega slušajte!“

⁶ Kada su čuli ovo, učenici polegaše licem okrenuti prema zemlji i silno se uplašiše.

⁷ Isus im priđe, dotače ih i reče im: „Ustanite, ne bojte se!“

⁸ Kada su podigli pogled, nisu videli nikog drugog osim samoga Isusa.

⁹ Dok su silazili sa gore, Isus im zapovedi: „Nikome ne govorete o ovom viđenju dok Sin Čovečiji ne vaskrsne iz mrtvih.“

¹⁰ Tada ga zapitaše učenici: „Zašto, dakle, znalci Svetog pisma kažu da prvo Ilija treba da dođe?“

¹¹ On im odgovori: „Ilija će zaista doći i sve obnoviti.

¹² Ali ja vam kažem da je Ilija već došao, ali ga nisu prepoznali, nego su učinili sa njim šta su hteli. Tako isto i Sin Čovečiji treba da pretrpi od njih.“

¹³ Tada su učenici razumeli da im je to rekao o Jovanu Krstitelju.

Isus isceljuje opsednutog dečaka

¹⁴ Kad su došli k narodu, pristupi mu jedan čovek i pade pred njim na kolena.

¹⁵ Reče: „Gospode, smiluj se na moga sina jer je mesečar i strašno se muči. Često pada u vatru i u vodu.

¹⁶ Doveo sam ga tvojim učenicima, ali oni nisu mogli da ga izleče.“

¹⁷ Isus im odgovori: „O, neverni i izopačeni rode, dokle ću još biti sa vama?! Dokle ću vas još podnositi? Dovedite mi dečaka ovamo!“

¹⁸ Isus zapreti zlom duhu, te on izađe iz dečaka. Dečak ozdravi istog časa.

¹⁹ Nešto kasnije, učenici nasamo pristupe Isusu i upitaju ga: „Zašto mi nismo mogli da isteramo zlog duha?“

²⁰ A on im reče: „Zato što imate malo vere. Zaista vam kažem, ako imate vere kao zрно gorušice, možete reći ovoj gori: 'Premesti se odavde onamo!', ona će se zaista premestiti i ništa vam neće biti nemoguće.“

²¹ A ovaj rod isteruje se samo postom i molitvom.“*

Isus ponovo govori o svojoj smrti

²² Vraćajući se u Galileju, Isus reče svojim učenicima: „Sin Čovečiji će biti predat ljudima u ruke

²³ i oni će ga ubiti, ali će on vaskrsnuti trećeg dana.“ To ih je duboko ožalostilo.

O davanju hramskog poreza

²⁴ Kada su došli u Kafarnaum, pristupe Petru ubirači hramskog poreza koji je iznosio dve drahme, pa ga upitaju: „Zar vaš učitelj ne plaća dve drahme?“

²⁵ Petar odgovori: „Plaća.“ A kad je ušao u kuću, Isus ga pretekne: „Šta misliš, Simone? Od koga carevi ubiru namet ili porez? Od svojih sinova, ili od tuđih?“

²⁶ „Od tuđih“ – odgovori Petar. Isus mu onda reče: „Dakle, sinovi su izuzeti.“

²⁷ Ipak, da ih ne bismo zbunjivali, idi do mora, baci udicu i uzmi prvu ribu koja se upeca, pa joj otvori usta. Tu ćeš naći novčić od četiri drahme. Uzećeš ga i dati im za mene i za sebe.“

18

Ko je najveći?

¹ Nešto kasnije, učenici pristupiše Isusu i upitaše ga: „Ko je, dakle, najveći u Carstvu nebeskom?“

² Isus dozva jedno dete, postavi ga između njih

³ i reče: „Zaista vam kažem, ako se ne promenite iznutra i ne postanete kao deca, nećete ući u Carstvo nebesko.“

⁴ Ko se ponizi kao ovo dete, taj je najveći u Carstvu nebeskom.

⁵ Ko prihvati jedno takvo dete u moje ime, taj mene prihvata.

Isus upozorava na dolazak iskušenja

* 17:21 Ovaj stih se nalazi samo u većinskom, vizantijskom tekstu.

⁶ A ko god navede na greh jednoga od takvih malih koji veruju u mene, bolje bi mu bilo da o svoj vrat obesi veliki vodenični kamen i da se utopi u dubini morskoj.

⁷ Teško svetu zbog iskušenja koje navode na greh. Naime, iskušenja koje navode na greh moraju doći, ali teško čoveku po kome takva iskušenja dolaze.

⁸ Ako te tvoja ruka ili noga navodi na greh, odseci je i baci od sebe, jer bolje je da uđeš u život obogaljen ili hrom, nego da sa obe ruke ili obe noge budeš bačen u oganj večni.

⁹ I ako te tvoje oko navodi na greh, izvadi ga i baci od sebe, jer je bolje da uđeš u život s jednim okom, nego da sa oba oka budeš bačen u pakao ognjeni.

¹⁰ Pazite da ne gledate prezrivo ni na jednoga od ovih malih, jer, kažem vam, njihovi anđeli na nebu uvek gledaju lice Oca mojega koji je na nebesima.

¹¹ Jer je Sin Čovečiji došao da spase što je izgubljeno.

¹² Šta mislite? Ako neki čovek ima stotinu ovaca, a jedna od njih zaluta, neće li on ostaviti onih devedeset devet u brdima i poći da traži onu jednu koja je zalutala?

¹³ I ako se desi da je nađe, zaista vam kažem, on će se zbog nje radovati više nego zbog onih devedeset devet koje nisu zalutale.

¹⁴ Tako ni Otac vaš koji je na nebesima ne želi da propadne ni jedan od ovih malih.

Šta sa bratom koji greši?

¹⁵ Ako tvoj brat sagraši protiv tebe, idi k njemu i ukaži mu na njegov greh dok si nasamo sa njim. Ako te posluša, zadobio si brata.

¹⁶ A ako te ne posluša, povedi sa sobom još jednog ili dvojicu. 'Svaka optužba mora da se potvrdi samo na osnovu izjave dva ili tri svedoka.'

¹⁷ A ako ne posluša njih, reci crkvi. A ako ne posluša ni crkvu, neka ti bude kao mnogobožac i poreznik.

¹⁸ Zaista vam kažem, ako šta presudite na zemlji, biće presuđeno na nebu; a što razrešite na zemlji, biće razrešeno na nebu.

¹⁹ Ponovo vam kažem, da ako se dvojica od vas na zemlji udruže u molitvi i zatraže bilo šta, daće im Otac moj koji je na nebesima.

²⁰ Jer gde su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, i ja sam tamo među njima.“

Priča o nemilosrdnom sluzi

²¹ Tada mu pristupi Petar i upita ga: „Koliko puta treba da oprostim svome bratu koji sagraši protiv mene? Do sedam puta?“

²² Isus mu reče: „Kažem ti, ne sedam puta, nego sedamdeset puta sedam.

²³ Zato je Carstvo nebesko slično caru koji je odlučio da svede račune sa svojim slugama.

²⁴ Kad je počeo da obračunava, dovedoše mu jednog čoveka koji mu je dugovao deset hiljada talanata.

²⁵ Budući da nije mogao da mu plati, gospodar naredi da se prodaju u roblje on, njegova žena i deca i sve što poseduje, te da se dug naplati.

²⁶ Sluga na to pade ničice na zemlju i reče mu: 'Imaj strpljenja sa mnom i sve ću ti vratiti.'

²⁷ Gospodar se smiluje na slugu, pusti ga i oprost mu dug.

²⁸ Kad je taj isti sluga izašao, našao je jednog od svojih prijatelja koji je takođe bio sluga. Taj mu je dugovao stotinu srebrnjaka. On ga uhvati i poče da ga davi, govoreći: 'Vraćaj što si dužan!'

²⁹ Njegov drug padne pred njim, preklinjući ga: 'Budi strpljiv sa mnom i ja ću ti vratiti!'

³⁰ Ali ovaj ne htede, nego ode i baci ga u tamnicu dok ne vrati dug.

³¹ Međutim, to su videli njegovi drugovi, sluge, koji su se na to veoma ožalostili. Otišli su i javili gospodaru sve što se dogodilo.

³² Tada je gospodar ponovo pozvao k sebi tog slugu. Rekao mu je: 'Zli slugo! Oprostio sam ti sav onaj dug jer si me molio.

³³ Nije li trebalo da se i ti smiluješ svome drugu, kao što sam se ja smilovao tebi?'

³⁴ Gospodar se razgnevi, te ga predade mučiteljima dok mu ne vrati sav dug.

³⁵ Isto tako će Otac moj koji je na nebesima, učiniti s vama, ako svaki od vas od srca ne oprost svome bratu.“

Isus dolazi u sukob sa verskim vođama

19

O razvodu

¹ Kada je Isus završio ove besede, napustio je Galileju i došao u oblast Judeje, s druge strane Jordana.

² Pratilo ga je veliko mnoštvo naroda. On je onda izlečio bolesne u narodu.

³ Tada mu pristupiše neki fariseji s namerom da ga iskušaju. Rekoše mu: „Da li je dopušteno čoveku da se razvede od svoje žene iz bilo kakvog razloga?“

⁴ Isus odgovori: „Zar niste čitali da je Stvoritelj u početku stvorio muško i žensko?“

⁵ Uz to je rekao: „Stoga će čovek ostaviti svoga oca i svoju majku, te se priljubiti uz svoju ženu, pa će dvoje biti jedno telo.

⁶ Tako nisu više dvoje, nego jedno telo. Dakle, što je Bog sastavio, čovek da ne rastavlja!“

⁷ A oni mu rekoše: „Zašto je onda Mojsije zapovedio da muž da svojoj ženi potvrdu o razvodu braka kada se od nje razvodi?“

⁸ Isus im odgovori: „Mojsije vam je zbog tvrdoće vašeg srca dopustio da se razvodite od svojih žena. Ipak, u početku nije bilo ovako.“

⁹ A ja vam kažem: ko se razvede od svoje žene, osim zbog njenog bluda, i oženi se drugom, taj čini preljubu.“

¹⁰ Tada mu rekoše njegovi učenici: „Ako tako stoje stvari između muža i žene, onda je bolje ne ženiti se.“

¹¹ Isus im odgovori: „Ne mogu to svi razumeti, nego samo oni kojima je dano.“

¹² Ima, naime, nesposobnih za brak, jer su rođeni sa telesnom manom. Ima, opet, i takvih koji su nesposobni za brak, jer su ih ljudi osakatili. A ima i takvih koji su sami sebe lišili bračnog života, zbog Carstva nebeskog. Ko može da prihvati, neka prihvati.“

Isus blagosilja decu

¹³ Tada su mu doveli decu da bi položio ruke na njih i pomolio se za njih, ali su im učenici branili.

¹⁴ Isus reče: „Pustite decu i ne sprečavajte ih da dolaze k meni, jer takvima pripada Carstvo nebesko!“

¹⁵ Isus položi ruke na njih pa ode odande.

Bogati mladić

¹⁶ Uto mu pristupi neki čovek i reče: „Učitelju, kakvo dobro treba da činim da bih imao večni život?“

¹⁷ Isus mu odgovori: „Zašto me pitaš šta je dobro? Samo je jedan dobar. Ako hoćeš da uđeš u život, drži zapovesti.“

¹⁸ Čovek ga upita: „A koje?“ Isus mu odgovori: „Ne ubij, ne čini preljube, ne kradi, ne svedoči lažno,

¹⁹ poštuju svoga oca i majku, i voli bližnjega svoga kao samoga sebe.“

²⁰ Mladić mu reče: „Sve sam to izvršavao. Šta mi još nedostaje?“

²¹ Isus mu odgovori: „Ako hoćeš da budeš savršen, onda idi i prodaj sve što imaš, pa razdeli to siromasima i imaćeš blago na nebesima. Onda dođi i sledi me.“

²² Kada je to mladić čuo, otišao je žalostan, jer je imao veliki imetak.

²³ Isus reče svojim učenicima: „Zaista vam kažem da je bogatašu teško ući u Carstvo nebesko!“

²⁴ Još vam kažem da je lakše kamili da prođe kroz iglene uši, nego bogatašu da uđe u Carstvo Božije.“

²⁵ Kada su učenici čuli ovo, zapanjiše se i rekoše: „Ko se onda može spasti?“

²⁶ Isus ih pogleda pa im reče: „Za ljude je ovo nemoguće, ali je za Boga sve moguće.“

²⁷ Tada mu Petar reče: „Evo, mi smo sve ostavili i krenuli za tobom. Šta ćemo, dakle, dobiti za to?“

²⁸ A Isus im reče: „Zaista vam kažem: dolazi dan sveopšte obnove kada će Sin Čovečiji sesti na presto svoje slave. Tada ćete vi koji me sledite i sami sesti na dvanaest prestola i suditi nad dvanaest plemena Izrailjevih.

²⁹ I svako ko zbog mene ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili decu, ili njive, primiće stotruko i baštiniće večni život.

³⁰ Ali će mnogi prvi biti poslednji, i poslednji – prvi.

20

Isus pripoveda parabolu o jednako plaćenim radnicima

¹ Carstvo nebesko je slično domaćinu koji je u ranu zoru otišao da unajmi radnike za svoj vinograd.

² Pogodio se sa njima da rade za jedan srebrnjak na dan i poslao ih u svoj vinograd.

³ Oko devet sati ujutro je ponovo otišao i video druge kako stoje na trgu besposleni,

⁴ pa i njima reče: 'Idite i vi u vinograd, pa ću vam platiti što bude pravo.'

⁵ Oni odoše. Otišao je ponovo oko podne i oko tri po podne i učinio isto tako.

⁶ Izašavši oko pet po podne, našao je neke druge kako stoje na trgu, pa ih je upitao: 'Zašto stojite ovde celi dan besposleni?'

⁷ Oni mu odgovoriše: 'Niko nas nije unajmio.' Domaćin i njima reče: 'Idite i vi u moj vinograd.'

⁸ Kad je palo večer, gospodar vinograda reče svome upravitelju: 'Pozovi radnike i plati im, počevši od onih koji su došli poslednji, pa do onih koji su došli prvi.'

⁹ Kad su došli oni koji su radili od pet sati po podne, dobili su po jedan srebrnjak.

¹⁰ Kada su došli oni koji su prvi počeli da rade, pomislili su da će primiti više. Ali i oni su primili po jedan srebrnjak.

¹¹ Primivši svoje, počeli su da gundaju protiv domaćina.

¹² Govorili su: 'Ovi koji su došli poslednji radili su samo jedan sat, a ti si ih izjednačio sa nama koji smo podnosili težinu dnevnog posla i žegu.'

¹³ A gospodar odgovori jednom od njih: 'Priatelju, ja ti ne činim nepravdu. Nisi li se pogodio sa mnom za srebrnjak?'

¹⁴ Uzmi svoje pa idi. A ja hoću da dam ovom poslednjem kao i tebi.

¹⁵ Zar ja nemam pravo da raspolažem svojim novcem kako hoću? Ili ti je oko zavidno zato što sam ja dobar?

¹⁶ Tako će poslednji biti prvi, i prvi – poslednji.“

Isus treći put predskazuje svoju smrt i vaskrsenje

¹⁷ Dok se Isus uspinjao prema Jerusalimu, uzeo je Dvanaesticu učenika nasamo, i putem im rekao:

¹⁸ „Evo, penjemo se prema Jerusalimu i Sin Čovečiji će biti predan vodećim sveštenicima i znalcima Svetog pisma, i oni će ga osuditi na smrt.

¹⁹ Zatim će ga izručiti neznabošcima da mu se rugaju, i da ga izbičuju i razapnu, ali će on trećeg dana vaskrsnuti.“

Molba Jakovljeve i Jovanove majke

²⁰ Tada mu pristupi majka sinova Zavedejevih sa sinovima i pade ničice da zatraži nešto od njega.

²¹ Isus je upita: „Šta želiš?“ Ona mu reče: „Odredi da ova moja dva sina u tvome Carstvu sednu pored tebe, jedan zdesna, a drugi sleva.“

²² Isus odgovori: „Ne znate šta tražite. Možete li piti čašu koju ću ja ispiti?“ „Možemo!“ – odgovoriše mu oni.

²³ Isus im uzvрати: „Čašu ćete ispiti, ali ko će sedeti meni zdesna i sleva, to ja nisam ovlašten da dam. To je za one kojima je to moj Otac namenio.“

²⁴ Kada su to čula ostala deseterica, razljutiše se na dva brata.

²⁵ Isus ih onda sve dozva i reče im: „Vi znate da vladari vladaju narodima i da ih njihovi velikaši drže pod vlašću.

²⁶ Tako nešto neće biti među vama! Nego, ko hoće među vama da bude velik, neka vam bude sluga,

²⁷ i ko hoće među vama da bude prvi, neka vam bude sluga.

²⁸ Tako ni Sin Čovečiji nije došao da mu služe, nego da služi i da svoj život da kao otkupninu za mnoge.“

Dva jerihonska slepca

²⁹ Kad su izlazili iz Jerihona, pođe za njim silan narod.

³⁰ Uto, dva slepca koja su sedela kraj puta, čuvši da Isus prolazi, povikaše: „Smiluj se na nas, Gospode, Sine Davidov!“

³¹ Narod ih je učutkivao, ali oni još jače povikaše: „Smiluj se na nas, Gospode, Sine Davidov!“

³² Isus stade, pozva ih i reče: „Šta želite da vam učinim?“

³³ Oni mu rekoše: „Gospode, daj da progledamo!“

³⁴ Isus se sažali na njih, dotače njihove oči i oni odmah progledaše. Potom su krenuli za njim.

21

Isus ulazi u Jerusalim

¹ A kada su se približili Jerusalimu i došli u Vitfagu na Maslinskoj gori, Isus je poslao dvojicu učenika,

² rekavši im: „Idite u selo koje je pred vama i odmah ćete naći privezanu magaricu i magare s njom. Odvežite ih i dovedite k meni.

³ A ako vam ko što kaže, vi recite da su potrebni Gospodu. Odmah će ih poslati.“

⁴ Ovo se dogodilo da bi se ispunilo što je bilo rečeno preko proroka:

⁵ „Recite ćerki sionskoj:

’Evo, Car tvoj k tebi dolazi!

On je krotak i jaše na magarcu

i na magaretu, mladuncu magarice.“

⁶ Učenici odoše i učiniše kako im je Isus naložio.

⁷ Dovedi su magaricu i magare i stavili na njih odeću, pa je Isus uzjahao.

⁸ Mnogi je narod prostro svoju odeću po putu, dok su drugi rezali grane sa drveća i prostirali ih po putu.

⁹ Ljudi koji su išli ispred Isusa uzvikivali su:

„Osana * Sinu Davidovu!

Blagosloven onaj koji dolazi u ime Gospodnje!

Osana na visini!“

¹⁰ Kad je Isus ušao u Jerusalim, sav grad se uskomešao, govoreći: „Ko je ovaj?“

¹¹ A narod je odgovarao: „To je prorok Isus iz Nazareta galilejskog.“

Isus isteruje trgovce iz hrama

¹² Isus je potom ušao u hram i isterao sve one koji su prodavali i kupovali u hramu, i isprevrtao stolove menjačima novca i tezge prodavcima golubova.

¹³ Isus im je rekao: „Napisano je: ’Moj Dom će se zvati „Dom za molitvu“, a vi od njega pravite razbojničku pećinu!“

¹⁴ Tada su mu u hramu pristupili slepi i hromi i Isus ih je izlečio.

¹⁵ A kad su vodeći sveštenici i znalci Svetog pisma videli čuda koja je učinio, te decu u hramu gde uzvikuju: „Osana Sinu Davidovu“, razljutili su se.

¹⁶ I rekoše: „Čuješ li šta oni govore?“ Isus im odgovori: „Da. Zar niste čitali:

’Sa usana dece i dojenčadi,

* **21:9** Reč *Osana* je usklik slavljenja, koji na jevrejskom znači: *Spasi, molim te!*

hvalu si sebi ispevao?’“

¹⁷ On ih je onda ostavio i otišao van grada u Vitaniju, gde je proveo noć.

Neplodna smokva

¹⁸ Ujutro, dok se vraćao u grad, Isus je ogladneo.

¹⁹ Video je jednu smokvu kraj puta pa je došao do nje, a kako ništa nije našao na njoj osim lišća, reče: „Nikada više da ne bude ploda na tebi!“ I smokva se odmah osuši.

²⁰ Kada su to učenici videli, začudili su se i rekli: „Kako se smokva odmah osušila?“

²¹ Isus im odgovori: „Zaista vam kažem, ako imate vere i ne posumnjate, činićete ovo ne samo sa smokvom, nego ako i ovoj gori kažete: 'Digni se i baci se u more!', to će se i dogoditi.

²² Ako verujete, primićete što god zatražite u molitvi.“

Odakle Isusu vlast?

²³ Isus je ušao u hram i dok je poučavao narod, pristupiše mu vodeći sveštenici i starešine, pa ga upitaše: „U čije ime činiš ovo? Ko te je ovlastio za to?“

²⁴ Isus im odgovori: „Postaviću i ja vama jedno pitanje i ako mi odgovorite, odgovoriću i ja vama odakle mi vlast da činim ova dela.

²⁵ Odakle je Jovan dobio pravo da krštava? S neba ili od ljudi?“ Oni su umovali među sobom i govorili: „Ako kažemo 'od Boga', reći će nam: 'Zašto mu onda niste verovali?'

²⁶ A ako kažemo 'od čoveka', strah nas je ljudi, jer svi smatraju da je Jovan prorok.“

²⁷ Oni odgovoriše Isusu: „Ne znamo.“ Isus im odgovori: „Ni ja vama neću reći u čije ime činim ovo.“

Priča o dva sina

²⁸ „Šta mislite? Neki čovek je imao dva sina. On priđe prvom i reče mu: 'Dete, idi danas i radi u vinogradu!'

²⁹ On odgovori: 'Neću!', ali se kasnije predomisli i ode.

³⁰ Otac priđe i drugom sinu i reče mu isto. Ovaj odgovori: 'Svakako, gospodaru!', i ne ode.

³¹ Koji je od ove dvojice postupio po očevoj volji?“

Oni rekoše: „Prvi.“

Isus im onda reče: „Zaista vam kažem da će poreznici i bludnice ući u Carstvo Božije pre nego vi!

³² Jer Jovan je došao k vama *da vam pokaže* put pravednosti, ali mu niste poverovali. A poreznici i bludnice su mu poverovali. Vi ste to videli, ali niste promenili mišljenje da mu poverujete.

Priča o zlim vinogradarima

³³ Poslušajte drugu priču. Bio neki domaćin koji je posadio vinograd, ogradio ga ogradom, iskopao u njemu jamu za muljanje grožđa, i sagradio kulu. Onda je vinograd iznajmio vinogradarima i otputovao.

³⁴ Kada se približilo vreme da vinograd rodi, domaćin pošalje sluge da uzmu njegov deo roda od vinogradara.

³⁵ Ali, vinogradari uhvate njegove sluge, te jednog pretuku, drugog ubiju, a trećeg kamenuju.

³⁶ Domaćin pošalje druge sluge, više nego prvi put, ali *vinogradari* i sa ovima postupe jednako.

³⁷ Naposletku, domaćin pošalje vinogradarima svoga sina misleći: 'Mog sina će poštovati.'

³⁸ Ali vinogradari, kada videše sina, rekoše među sobom: 'Ovo je naslednik. Hajde da ga ubijemo pa ćemo imati njegovo nasledstvo!'

³⁹ Zatim ga uhvatiše, izbaciše iz vinograda i ubiše.

⁴⁰ Kada, dakle, dođe vlasnik vinograda, šta će učiniti onim vinogradarima?"

⁴¹ Oni mu odgovoriše: „Zločince će pobiti bez milosti, a vinograd će iznajmiti drugim vinogradarima koji će mu davati urod u vreme kada dozri.“

⁴² Isus im reče: „Zar nikada niste čitali u Pismu: 'Kamen što su zidari odbacili, postade kamen ugaoni.

Od Gospoda ovo beše
i to je divno u našim očima'?

⁴³ Zato vam kažem da će vam se oduzeti Carstvo Božije i daće se narodu koji donosi rod.

⁴⁴ I ko padne na ovaj kamen, razbiće se, a na koga on padne, zdrobiće ga.“

⁴⁵ Kada su vodeći sveštenici i fariseji čuli ovu priču, shvatili su da to on o njima govori.

⁴⁶ I gledali su da ga uhvate, ali su se bojali naroda koji ga je smatrao prorokom.

22

Priča o svadbenoj gozbi

¹ Isus im je ponovo govorio u pričama. Rekao je:

² „Carstvo nebesko je slično nekom caru koji je priredio svadbu za svoga sina.

³ Onda je poslao svoje sluge da pozovu zvanice na svadbu, ali niko nije hteo da dođe.

⁴ Car je iznova poslao svoje sluge, rekavši: 'Recite zvanicama: „Evo, pripremio sam trpezu. Zaklao sam svoje volove, tovljene junce i sve je pripremljeno. Dođite na svadbu!“'

⁵ Ali zvanice ne mareći odoše: jedan na svoju njivu, drugi za svojom trgovinom.

⁶ Ostali su uhvatili careve sluge, zlostavljali ih i pobili.

⁷ Car se na to razbesneo, poslao svoju vojsku, te pobio one ubice, a njihov grad spalio.

⁸ Zatim je car rekao svojim slugama: 'Svadba je, evo, priređena, ali zvanice nisu bile dostojne.

⁹ Stoga, idite na raskršća, i koga god nađete, pozovite na svadbu!'

¹⁰ Sluge izadoše na puteve i sakupiše sve koje su našli, zle i dobre, tako da je svadbena dvorana bila puna gostiju.

¹¹ Kad je car ušao da vidi zvanice, ugledao je jednog čoveka koji nije bio svečano odeven za svadbu.

¹² Car mu reče: 'Priatelju, kako si ušao ovamo a nisi odeven kako priliči za svadbu?' Čovek zanemi.

¹³ Tada car reče svojim slugama: 'Svežite mu noge i ruke pa ga izbacite u tamu najkrajnju.' Onda će biti plač i škrgut zuba.

¹⁴ Mnogo je zvanih, ali je malo izabranih."

Porez caru

¹⁵ Tada su fariseji otišli i na svom Veću skovali plan kako da *Isusa* uhvate u reči.

¹⁶ Potom su poslali svoje učenike i irodovce koji mu rekoše: „Učitelju, znamo da govoriš istinu i da po istini učiš o putu Božijem, da nikome ne ugađaš, jer ne praviš razlike među ljudima.

¹⁷ Reci nam šta misliš: da li je dopušteno davati porez caru ili ne?“

¹⁸ Isus je prozreo njihovu opakost, pa je rekao: „Zašto me iskušavate, licemeri?“

¹⁹ Pokažite mi novac za plaćanje poreza!“ Dali su mu srebrnjak.

²⁰ Isus ih upita: „Čiji je ovo lik i natpis?“

²¹ Oni odgovore: „Carev*.“ „Onda, dajte caru carevo, a Bogu Božije.“

²² Kada su čuli ovo, zadivili su se, pa su ga ostavili i otišli.

O vaskrsu mrtvih

²³ Istog dana pristupe mu i sadukeji, koji govore da nema vaskrsenja,

²⁴ i upitaju ga: „Učitelju, Mojsije je rekao: 'Ako neki čovek umre i iza sebe ostavi ženu, a nema dece, onda neka se njegov brat oženi udovicom i podigne potomstvo svome bratu.'

²⁵ Bilo tako u nas sedmoro braće. Prvi se oženio i umro, pa kako nije imao potomstva, njegova žena ostane njegovom bratu.

* 22:21 Misli se na *cezara* to jest, rimskog cara.

²⁶ Isto je bilo i sa drugim i trećim, i tako sve do sedmoga.

²⁷ Na kraju umre i žena.

²⁸ Kad prilikom vaskrsenja budu vaskrsli, kome će, dakle, pripasti žena, budući da su sva sedmorica bila njome oženjena?“

²⁹ Isus im odgovori: „U zabludi ste, jer ne poznajete ni Pismo ni silu Božiju.

³⁰ Jer kad nastupi vaskrsenje, ljudi se neće ni ženiti ni udavati, nego će biti kao anđeli na nebu.

³¹ A što se tiče vaskrsa iz mrtvih, zar niste čitali šta je rekao Bog?

³² 'Ja sam Bog Avrahamov, Bog Isakov i Bog Jakovljev.' On nije Bog mrtvih, nego živih.“

³³ Kada je mnoštvo to čulo, bilo je zadivljeno njegovim učenjem.

Najveća zapovest

³⁴ Kada su fariseji videli da je Isus ućutkao sadukeje, okupiše se,

³⁵ a jedan od njih, znalac Svetog pisma, upita ga, s namerom da ga iskuša:

³⁶ „Učitelju, koja je zapovest najveća u Zakonu?“

³⁷ Isus mu odgovori: „Voli Gospoda, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svim umom svojim.’

³⁸ Ovo je najveća i najvažnija zapovest.

³⁹ Druga je jednako važna: 'Voli bližnjega svoga kao samoga sebe.

⁴⁰ Na ovim dvema zapovestima počiva sav Zakon i Proroci.“

Hrist - Davidov Sin i Gospod

⁴¹ Kada su se fariseji okupili, Isus ih upita:

⁴² „Šta mislite o Hristu? Čiji je on sin?“

Oni mu odgovore: „Davidov.“

⁴³ On ih upita: „Kako ga onda David, posredstvom Duha, naziva Gospodom kad govori:

⁴⁴ 'Reče Gospod Gospodu mome:

„Sedi meni s moje desne strane,

dok dušmane ne položim tvoje,

za tvoje noge podnožje da budu““?

⁴⁵ Dakle, ako ga David naziva Gospodom, kako onda može da bude njegov sin?“

⁴⁶ Niko nije mogao da mu odgovori ni reči, i niko se od tada nije usudio da ga pita bilo šta.

23

Protiv licemerstva fariseja i znalaca Svetoga pisma

¹ Tada Isus reče narodu i svojim učenicima:

² „Znalci Svetog pisma i fariseji su zaseli na Mojsijevu stolicu.

³ Sve što vam kažu, vi to činite i sledite, ali se ne povodite za onim što rade, jer oni jedno govore, a drugo rade.

⁴ Oni vezuju i toware teška bremena ljudima na pleća, a sami neće ni prstom da mrdnu da bi ih pokrenuli.

⁵ Sva svoja dela čine da bi ih ljudi videli: proširuju svoje molitvene zapise i produžuju rese na odeći.

⁶ Vole pročelja na gozbama i prednja mesta u sinagogama,

⁷ da ih ljudi pozdravljaju na trgovima i da ih oslovljavaju sa 'Učitelju!'

⁸ A vi se nemojte oslovljavati sa 'učitelju!', jer samo je jedan vaš Učitelj, a vi ste svi braća.

⁹ I nikoga na zemlji ne oslovljavajte sa 'Oče!', jer samo je jedan vaš Otac - onaj koji je na nebu.

¹⁰ Niti zovite koga vođom, jer samo je jedan vaš vođa - Hristos.

¹¹ Najveći među vama neka vam bude sluga.

¹² Ko samog sebe uzvisuje, biće ponižen, a ko sebe unizi, biće uzvišen.

¹³ Jao vama, znalci Svetog pisma i fariseji! Licemeri! Vi zaključavate Carstvo Božije pred ljudima; sami ne ulazite, niti dajete da uđu oni koji bi hteli*.

¹⁴ Jao vama, znalci Svetoga pisma i fariseji! Licemeri! Udovice lišavate imovine, a molite se dugo da biste ostavili dobar utisak na ljude. Zato ćete biti strože osuđeni.

¹⁵ Jao vama, znalci Svetoga pisma i fariseji! Licemeri! Putujete morem i kopnom da učinite nekoga svojim sledbenikom. A kada on to postane, onda ga načinite sinom paklenim dvaput gorim od sebe.

¹⁶ Jao vama, slepe vođe! Vi kažete: 'Ko se zakune hramom, to ga ne obavezuje ni na šta, a ko se zakune zlatom koje pripada hramu, obavezan je *da održi zakletvu*.'

¹⁷ Budale i slepci! Pa šta je veće: zlato ili hram koji posvećuje zlato?

¹⁸ Takođe kažete: 'Ko se zakune žrtvenikom, to ga ne obavezuje ni na šta, a ko se zakune darom koji je na žrtveniku, obavezan je *da održi zakletvu*.'

¹⁹ Slepci! Pa šta je veće? Dar ili žrtvenik koji posvećuje dar?

²⁰ Ko se, dakle, zakune žrtvenikom, kune se njime i svime što je na njemu.

²¹ I ko se zakune hramom, kune se njime i onim koji prebiva u njemu.

* **23:13** Stih se nalazi samo u većinskom, vizantijskom tekstu.

22 I ko se zakune nebom, kune se Božijim prestolom i onim koji sedi na njemu.

23 Jao vama, znalci Svetoga pisma i fariseji! Licemeri! Dajete desetak od nane, kopra i kima, a propuštate ono što je pretežnije u Zakonu – pravdu, milosrđe i veru. Ovo je trebalo činiti, a ono ne propuštati.

24 Slepe vođe, vi procedujete *piće kad vam komarac upadne u čašu*, a kamilu gutate!

25 Jao vama, znalci Svetoga pisma i fariseji! Licemeri! Čistite čašu i zdelu spolja, a iznutra su pune grabeži i raskalašnosti.

26 Fariseju slepi! Očisti najpre čašu iznutra, da bi i njena spoljašnjost bila čista.

27 Jao vama, znalci Svetoga pisma i fariseji! Licemeri! Vi ste kao grobovi okrečeni u belo. Spolja izgledaju lepi, a iznutra su puni mrtvačkih kostiju i svakakve nečistoće.

28 Tako i vi naoko izgledate ljudima pravedni, a iznutra ste puni licemerja i bezakonja.

29 Jao vama, znalci Svetoga pisma i fariseji! Licemeri! Vi podižete spomenike prorocima i ukrašavate grobove pravednika

30 i govorite: 'Da smo mi živeli u vreme naših predaka, mi ne bismo učestvovali u prolivanju krvi proroke.'

31 Tako sami svedočite protiv sebe da ste potomci onih koji su pobili proroke.

32 Dovršite samo ono što vaši preci započеше!

33 Zmije! Porode otrovni! Kako ćete pobeći od kazne *kojom ste osuđeni na pakao*?

34 Stoga, evo, ja vam šaljem proroke, mudrace i znalce Svetoga pisma. Neke od njih ćete pobiti i razapeti, a neke ćete bičevati po vašim sinagogama i terati iz vaših gradova.

35 Tako će na vas doći kazna za svu pravedničku krv prolivenu na zemlji, od krvi Avelja pravednika do Zaharije sina Varahijina, koga ste ubili između hrama i žrtvenika.

36 Zaista vam kažem, sve će ovo doći na ovaj naraštaj.

Tužbalica nad Jerusolimom

37 Jerusalime, Jerusalime, ti što ubijaš proroke i kamenuješ one koji su poslani k tebi, koliko puta sam hteo da skupim tvoju decu, kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila, ali vi niste hteli.

38 Evo, kuća vam se ostavlja pustom.

39 A ja vam kažem da me nećete videti dok ne kažete: 'Blagosloven onaj koji dolazi u ime Gospodnje!'

Isus poučava na Maslinskoj gori

24

Isus govori o rušenju hrama

¹ Isus je izašao iz hrama, i dok je odlazio, pristupe mu njegovi učenici da mu pokažu hramske zgrade.

² Isus im odgovori: „Vidite li sve ovo? Zaista vam kažem da neće ovde ostati ni kamen na kamenu, koji se neće porušiti.“

³ Kasnije, dok je Isus sedeo na Maslinskoj gori, pristupiše mu njegovi učenici nasamo i upitaše ga: „Reci nam, kada će se ovo dogoditi i šta će biti znak tvoga dolaska i svršetka sveta?“

⁴ Isus im odgovori: „Pazite da vas ko ne zavede!

⁵ Mnogi će doći u moje ime govoreći: 'Ja sam Hristos!', te će mnoge zvesti.

⁶ Čućete za ratove i za glasine o ratovima. Ne plašite se, jer sve to mora da se dogodi, ali to još nije kraj.

⁷ Podići će se narod na narod i carstvo na carstvo; biće gladi i zemljotresa po raznim mestima.

⁸ Sve ovo je tek početak nevolja.

⁹ Tada će vas predavati na muke i ubijati vas. Svi narodi će vas omrznuti radi mog imena.

¹⁰ I mnogi će tada odstupiti od vere: izdavaće jedan drugoga i mrzeti se među sobom.

¹¹ Pojaviće se i mnogi lažni proroci i zavešće mnoge.

¹² Bezakonje će uzeti maha i usled toga će ohladneti ljubav mnogih.

¹³ A ko istraje do kraja, biće spasen.

¹⁴ I Radosna vest o Carstvu će se propovedati po celom svetu za svedočanstvo svim narodima. Tada će doći kraj.

¹⁵ A kad vidite da 'strašno bogohulstvo' o kome govori prorok Danilo, stoji na svetom mestu - ko čita neka razume! -

¹⁶ tada stanovnici Judeje neka beže u brda.

¹⁷ Ko se nađe na krovu neka ne silazi da uzme što iz kuće,

¹⁸ i ko se nađe u polju neka se ne vraća da uzme svoj ogrtač.

¹⁹ Jao trudnicama i dojiljama u te dane!

²⁰ Molite se da se vaše bežanje ne dogodi u zimu ili u subotu.

²¹ Jer će tada nastati velika nevolja kakve nije bilo od početka sveta, pa do danas, niti će je više biti.

²² I ako se broj tih dana ne bi skratio, niko se ne bi spasao; ali zbog izabranih ti će se dani skratiti.

Isus govori o svom povratku

²³ Ako vam tada neko kaže: 'Evo, Hristos je ovde!' ili: 'Onde je!', ne verujte!

²⁴ Jer će se pojaviti lažni Hristosi i lažni proroci i učiniće velike znakove i čuda, da zavedu, ako je moguće, i izabrane.

²⁵ Evo, kazao sam vam unapred.

²⁶ Dakle, ako vam kažu: 'Eno ga u pustinji!', ne izlazite. Ili: 'Evo ga u tajnim odajama!', ne verujte.

²⁷ Jer kao što munja sevne s istoka i zasvetli sve do zapada, tako će biti i sa dolaskom Sina Čovečijeg.

²⁸ Gde bude lešine, tamo će se i lešinari okupljati.

²⁹ A odmah nakon nevolje tih dana
'sunce će potamneti,
a mesec neće više svetleti;
zvezde će sa neba padati,
i sile se nebeske uzdrmati.'

³⁰ I tada će se na nebu pojaviti znak Sina Čovečijeg, i sva će plemena na zemlji zakukati i ugledati Sina Čovečijeg kako dolazi na oblacima nebeskim sa silom i velikom slavom.

³¹ A na glas velike trube, on će poslati svoje anđele da saberu njegove izabrane sa četiri strane sveta, s kraja na kraj neba.

Pouka o smokvi

³² Poučite se na primeru smokve. Kada njena grana omekša i lišće potera, tada znate da je leto na pragu.

³³ Tako i vi, kad vidite sve ovo, znajte da je *on* blizu, pred vratima.

³⁴ Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neće proći dok se sve ovo ne dogodi.

³⁵ Nebo i zemlja će proći, ali moje reči neće proći.

Neznani dan i čas

³⁶ A koji je to dan i čas, to niko ne zna, ni anđeli na nebu, pa ni sam Sin, već samo Otac.

³⁷ Jer, kao što je bilo u vreme Nojevo, tako će biti i sa dolaskom Sina Čovečijeg.

³⁸ Naime, kao što su u one dane, pre potopa, ljudi jeli i pili, ženili se i udavali, do dana kada je Noje ušao u plovilo,

³⁹ i nisu uvideli sve dok nije došao potop i sve ih odneo, tako će biti i sa dolaskom Sina Čovečijeg.

⁴⁰ Tada će dvojica biti na njivi; jedan će biti uzet, a drugi ostavljen.

⁴¹ I dve će mleti žito na žrvnju; jedna će biti uzeta, a druga ostavljena.

⁴² Bdite, stoga, jer ne znate u koji dan vaš Gospod dolazi.

⁴³ Ovo znajte: ako bi domaćin znao u koji noćni čas će lopov doći, bdeo bi i ne bi dozvolio da mu provali u kuću.

⁴⁴ Zato i vi budite spremni, jer će Sin Čovečiji doći u čas kada ne mislite.

⁴⁵ Ko je, dakle, verni i mudri sluga, koga je Gospodar postavio nad svojim domaćinstvom da svakom daje hranu na vreme?

⁴⁶ Blažen je onaj sluga koga Gospodar, kada dođe, zatekne da ovako radi.

⁴⁷ Zaista vam kažem da će mu poveriti upravu nad celim svojim imanjem.

⁴⁸ Ali ako nevaljali sluga kaže: 'Moj Gospodar se zadržao na putu',

⁴⁹ pa počne da tuče svoje drugove u službi, da jede i opija se sa pijanicama,

⁵⁰ doći će Gospodar ovih slugu u dan u koji ga ne očekuje,

⁵¹ te će ga poseći i odrediti mu mesto među licemerima. Tamo će biti plač i škrgut zuba.

25

Priča o deset devojaka

¹ Tada će Carstvo nebesko biti kao deset devojaka, koje uzeše svoje svetiljke i izađoše u susret mladoženji.

² Pet od njih bilo je nerazumno, a pet mudro.

³ Nerazumne, naime, uzevši svoje svetiljke nisu ponele sa sobom ulje;

⁴ mudre su, pak, u svojim svetiljkama ponele ulje.

⁵ Kako je mladoženja okasnio, one su sve zadremale i zas-pale.

⁶ O ponoći nastava vika: 'Evo mladoženje! Izađite mu u susret!'

⁷ Tada one devojke ustadoše i urediše svoje svetiljke.

⁸ Nerazumne rekoše mudrima: 'Dajte nam od svoga ulja, jer nam se svetiljke gase.'

⁹ Mudre devojke im odgovoriše: 'Da ne bi manjkalo i nama i vama, bolje idite trgovcima i kupite sebi.'

¹⁰ Kad su nerazumne otišle da kupe ulje, stiže mladoženja i ove koje su bile spremne uđu sa mladoženjom na svadbu, a vrata se zatvore.

¹¹ Kasnije dođu i nerazumne devojke, govoreći: 'Gospo-daru, gospodaru, otvori nam!'

¹² Mladoženja im odgovori: 'Zaista vam kažem, ne poznajem vas.'

¹³ Bdite stoga, jer ne znate ni dana ni časa kada će Sin Čovečiji doći.

Priča o talantima

¹⁴ To je kao kad je čovek, polazeći na put, pozvao svoje slugu e i predao im svoje imanje.

¹⁵ Tako je jednom dao pet talanata, drugom dva, a trećem jedan; svakome prema njegovoj sposobnosti, pa otputovao.

¹⁶ Onaj što je primio pet talanata odmah ode, poslova s njima, te zaradi drugih pet.

¹⁷ Isto tako je i onaj sa dva talanata zaradio druga dva.

18 A onaj koji je dobio jedan talanat, ode, iskopa jamu u zemlji, te sakrije novac svoga gospodara.

19 Posle dužeg vremena, vrati se gospodar onih slugu i počne da svodi račune sa njima.

20 Tada pristupi onaj sluga koji je dobio pet talanata i donese drugih pet, govoreći: 'Gospodaru, dao si mi pet talanata, i ja sam, evo, zaradio i drugih pet.'

21 Gospodar mu reče: 'Odlično, dobri i verni slugo! Pošto si bio veran u malim stvarima, poveriću ti mnogo više. Uđi i proveseli se sa svojim gospodarem!'

22 Pristupi drugi sluga, pa reče: 'Gospodaru, dao si mi dva talanta, a ja sam, evo, zaradio druga dva.'

23 Gospodar mu reče: 'Vrlo dobro, valjani i verni slugo! Pošto si bio veran u malim stvarima, poveriću ti mnogo više. Uđi i proveseli se sa svojim gospodarem!'

24 Pristupi i onaj koji je dobio jedan talanat i reče: 'Gospodaru, znao sam da si strog čovek, žanješ gde nisi posejao i skupljaš gde nisi vejao.'

25 Uplašio sam se, pa sam otišao i sakrio tvoj talanat u zemlju. Evo ti tvoje.'

26 Gospodar mu reče: 'Zli i lenji slugo! Ti si znao da žanjem gde nisam posejao i da skupljam gde nisam vejao?'

27 Zato je trebalo da uložiš moj novac kod onih koji posluju sa novcem, i ja bih po povratku uzeo svoj novac sa kamatom.

28 Zato uzmite od njega taj talanat i dajte onome koji ima deset talanata.

29 Jer, svakome ko ima, još će se i dodati, i izobilovaće, a od onoga koji nema, oduzeće se i ono što ima.

30 A nekorisnog slugu izbacite u tamu najkrajnju. Tamo će biti plač i škrgut zuba.'

Sudnji dan

31 A kada Sin Čovečiji dođe u svojoj slavi i svi anđeli s njim, onda će on sedeti na svoj slavni presto.

32 I sabraće se pred njim svi narodi, a on će ih odvojiti jedne od drugih, kao što pastir odvaja ovce od jaraca.

33 Ovce će postaviti sebi s desne strane, a jarce s leve.

34 Tada će Car reći onima sa desne strane: 'Hodite vi, blagosloveni od moga Oca, primite Carstvo koje je bilo pripravljeno za vas od postanka sveta.'

35 Jer, bio sam gladan i vi ste me nahranili; bio sam žedan i vi ste me napojili; bio sam stranac i vi ste me ugostili;

36 bio sam go i vi ste me obukli; bio sam bolestan i vi ste me posetili; bio sam u tamnici i vi ste me obišli.'

37 Tada će ga upitati oni pravednici: 'Gospode, kada smo te videli gladnog i nahranili te, ili žednog i napojili te?'

38 Kada smo te videli kao stranca i ugostili te, ili golog i obukli te?

39 Kada smo te videli bolesnog, ili u tamnici i posetili te?’

40 A Car će im odgovoriti: 'Zaista vam kažem, ukoliko ste učinili jednom od ove moje najneznatnije braće, meni ste učinili.'

41 Potom će reći onima s leve strane: 'Odlazite od mene, prokleti, u oganj večiti pripravljen za đavola i za njegove anđele!

42 Jer, bio sam gladan, a vi me niste nahranili; bio sam žedan, a vi me niste napojili;

43 bio sam stranac, a vi me niste ugostili; bio sam go, a vi me niste odenuli; bio sam bolestan i u tamnici, a vi me niste posetili.'

44 Tada će ga oni upitati: 'Gospode, kada smo te videli gladnog, ili žednog, ili kao stranca, ili golog, ili bolesnog, ili u tamnici, a da se nismo pobrinuli za tebe?'

45 A on će im odgovoriti: 'Zaista vam kažem, ukoliko to niste učinili jednom od ovih najneznatnijih, niste učinili ni meni.'

46 Stoga će oni otići u večnu kaznu, a pravednici u život večni.“

26

Zavera protiv Isusa

1 Kad je Isus izrekao sve ovo, rekao je svojim učenicima:

2 „Znate da je za dva dana Pasha, i tada će Sina Čovečijeg predati da ga razapnu.“

3 Tada se sabraše vodeći sveštenici i starešine naroda u dvoru Prvosveštenika po imenu Kajafa.

4 Dogovorili su se da uhvate Isusa na prevaru i da ga ubiju.

5 Ali govorili su: „Samo ne za vreme praznika, da se narod ne bi pobunio.“

Pomazanje u Vitaciji

6 A kada je Isus bio u Vitaciji, u kući Simona gubavca,

7 prišla mu je neka žena s posudom od alabastra, punom skupocenog mirisnog ulja, i izlila je na njegovu glavu dok je on obedovao.

8 Kada su to videli njegovi učenici, naljutiše se i rekoše: „Čemu ovo rasipanje?

9 Ovo je moglo da se proda za veliki iznos i da se da siromasima.“

10 Ali Isus je razumeo, pa im je rekao: „Zašto joj stvarate neprijatnosti? Ona mi je učinila dobro delo.

11 Jer siromahe ćete uvek imati sa sobom, a mene nećete imati uvek.

12 Ona je izlila ovo mirisno ulje na moje telo radi mog pogreba.

13 Zaista vam kažem, gde god se širom sveta bude propovedala ova Radosna vest, reći će se i ovo što je ona učinila, za sećanje na nju.“

Judina izdaja

14 Tada jedan od Dvanaestorice, po imenu Juda Iskariot, ode vodećim sveštenicima,

15 i reče: „Koliko ćete mi platiti ako vam ga predam?“ Oni odrediše iznos od trideset srebrnjaka.

16 Otada je on tražio priliku da ga izda.

Poslednja večera

17 A na prvi dan praznika Beskvasnih hlebova pristupe učenici Isusu pitajući ga: „Gde želiš da ti pripremimo pashalnu večeru?“

18 On reče: „Idite u grad do toga i toga i recite mu: 'Učitelj pita: „Moje vreme se primaklo; kod tebe ću slaviti pashalnu večeru sa svojim učenicima.“““

19 Učenici učine kako im je Isus naložio, te pripreme za Pashu.

20 Uveče je Isus sa Dvanaesticom bio za stolom.

21 I dok su večerali, Isus reče: „Zaista vam kažem da će me izdati jedan od vas.“

22 Učenici su se veoma ožalostili, pa su počeli da pitaju jedan za drugim: „Da nisam ja, Gospode?“

23 A on im odgovori: „Izdaće me onaj koji je sa mnom umakao hleb u zdelu.

24 Doduše, Sin Čovečiji odlazi u smrt kao što je u Svetom pismu napisano za njega, ali teško onom čoveku koji ga izdaje! Tom čoveku bi bilo bolje da se nije ni rodio.“

25 A Juda, izdajnik, upita: „Da nisam ja, učitelju?“ Isus mu odgovori: „Sâm si rekao.“

Večera Gospodnja (pričest)

26 Dok su jeli, Isus uze hleb, izreče blagoslov, razlomi ga i dade učenicima i reče: „Uzmite i jedite, ovo je moje telo.“

27 Zatim je uzeo čašu, zahvalio *Bogu*, pružio im je i rekao: „Pijte iz nje svi.

28 Ovo je krv moja, krv Novog saveza, koja se proliva za mnoge radi oprostjenja greha.

29 A ja vam kažem: neću više piti vina od roda loze, do onoga dana kada ću piti sa vama novo vino u Carstvu moga Oca.“

30 Zatim su otpevali hvalospeve i zaputili se ka Maslinskoj gori.

Proroštvo o Petrovom odricanju

31 Tada im Isus reče: „Svi ćete se vi okrenuti od mene još ove noći, jer je napisano:

’Udariću pastira,

i ovce će se razbežati od stada.’

32 Ali kada vaskrsnem, otići ću pre vas u Galileju.“

33 Petar mu reče: „Ako se i svi okrenu od tebe, ja te nikada neću napustiti.“

34 A Isus mu reče: „Zaista ti kažem da ćeš me se tri puta odreći ove noći pre no što se petao oglasi.“

35 Petar mu reče: „Ako treba i da umrem sa tobom, neću te se odreći!“ Tako su rekli i svi učenici.

Molitva u Getsimaniji

36 Tada Isus ode sa njima na mesto koje se zove Getsimanija i reče učenicima: „Sedite ovde dok ja odem onamo da se pomolim.“

37 Poveo je sa sobom Petra i dvojicu Zavedejevih sinova. Uto ga obuze žalost i teskoba.

38 Tada im reče: „Duša mi je nasmrt tužna. Ostanite ovde i bdite sa mnom.“

39 Onda ode malo dalje i pade ničice moleći se: „Oče moj, ako je moguće, neka me mimoide ova čaša. Ali neka ne bude kako ja hoću, nego kako ti hoćeš.“

40 Kada se vratio k učenicima, našao ih je kako spavaju. Zato je rekao Petru: „Zar ni jedan sat niste mogli probdeti sa mnom?”

41 Bdite i molite se da ne padnete u iskušenje; duh je, naime, voljan, ali je telo slabo.“

42 Isus po drugi put ode da se moli i reče: „Oče moj, ako nije moguće da me mimoide ova čaša, da je ne ispijem, onda neka bude tvoja volja.“

43 Kad se vratio, ponovo ih je zatekao kako spavaju, jer su im se oči sklapale.

44 Onda ih je ostavio, pa je po treći put otišao da se pomoli, izgovarajući iste reči.

45 Tada se vratio k učenicima i rekao: „Stalno spavate i počivate. Došao je čas! Evo, Sin Čovečiji će biti predat u ruke grešnicima.

46 Ustanite! Hajdemo! Evo, približio se moj izdajnik.“

Isusa hvataju

47 Dok je Isus još govorio, došao je Juda, jedan od Dvanaestorice, i sa njim velika rulja sa mačevima i toljagama. Njih su poslali vodeći sveštenici i narodne starešine.

48 Isusov izdajnik im je dao znak: „Koga poljubim, taj je. Uhvatite ga!“

49 On odmah priđe Isusu i reče: „Zdravo, učitelju!“ I poljubi ga.

50 A Isus mu reče: „Prijatelju, uradi ono zbog čega si došao.“ Tada oni ljudi pristupe i uhvate Isusa.

51 Uto, jedan od onih koji su bili sa Isusom, trže svoj mač i udari Prvosveštenikovog slugu, te mu odseče uho.

52 Isus mu tada reče: „Vrati svoj mač u korice, jer svi koji se late mača – od mača će i poginuti.

53 Ili, zar ne misliš da mogu da zamolim svoga Oca, i on će mi odmah poslati više od dvanaest legija anđela?

54 Jer, kako bi se inače ispunilo Pismo koje kaže da tako mora da bude?“

55 U taj čas Isus reče mnoštvu: „Zar sam ja odmetnik, pa ste sa mačevima i toljagama izašli da me uhvatite? Svaki dan sam sedeo u hramu i poučavao, i niste me uhvatili.

56 Sve se to dogodilo da se ispune Proroci.“ Tada su ga svi učenici ostavili i pobjegli.

Isus pred Velikim većem

57 Kad su oni ljudi uhvatili Isusa, odveli su ga pred Prvosveštenika Kajafu. Tamo su već bili okupljeni znalci Svetoga pisma i starešine.

58 Petar ga je pratio izdaleka do Prvosveštenikovog dvora. Zatim je ušao unutra i seo sa stražarima da vidi kako će se to završiti.

59 A vodeći sveštenici i celo Veliko veće tražili su kakvo lažno svedočanstvo protiv Isusa, da bi mogli da ga pogube.

60 I nisu mogli da nađu, iako su pristupili mnogi lažni svedoci. Najzad pristupiše dvojica

61 i rekoše: „Ovaj je rekao: 'Ja mogu da srušim hram Božiji i da ga za tri dana ponovo sagradim.'“

62 Tada usta Prvosveštenik i reče: „Zar ništa ne odgovaraš na to što ovi svedoče protiv tebe?“

63 Isus je ćutao. Tada mu Prvosveštenik reče: „Živim te Bogom zaklinjem: reci nam jesi li ti Hristos, Sin Božiji?“

64 Isus mu odgovori: „Sâm si to rekao. Šta više, kažem vam da ćete od sada videti Sina Čovečijeg kako sedi s desne strane Svesilnoga i dolazi na oblacima nebeskim.“

65 Tada Prvosveštenik razdera svoju odeću i reče: „Vređao je Boga! Zar su nam potrebni drugi svedoci? Evo, sad ste čuli bogohuljenje!

66 Kako vam se to čini?“ Oni odgovoriše: „Zaslužio je smrt!“

67 Tada su mu pljuvali u lice i udarali ga pesnicama, a drugi su ga šamarali,

68 govoreći: „Proreci, Hriste, ko te je udario?“

Petar se odriče Isusa

⁶⁹ A Petar je sedeo napolju, u dvorištu. Neka sluškinja mu pristupi i reče mu: „I ti si bio sa Isusom Galilejcem!“

⁷⁰ A on poreče pred svima, govoreći: „Ne znam o čemu govoriš!“

⁷¹ Kad je izašao u predvorje, videla ga je druga sluškinja, te je rekla onima koji su bili tamo: „I ovaj je bio sa Isusom Nazarećaninom!“

⁷² Petar ponovo poreče zaklinjući se: „Ne poznajem tog čoveka!“

⁷³ Malo kasnije, priđu mu neki koji su tu stajali, pa mu i oni rekoše: „Zaista, i ti si jedan od njih! Čak te i tvoj naglasak odaje!“

⁷⁴ Tada Petar stade da se proklinje i kune: „Ne poznajem tog čoveka!“ U isti čas se oglasi petao.

⁷⁵ Onda se Petar setio reči koje je Isus izrekao: „Pre nego što se petao oglasi, tri puta ćeš me se odreći.“ Izašao je i gorko zaplakao.

27*Savet verskih vođa donosi presudu protiv Isusa*

¹ A kada je svanulo, dogovore se svi vodeći sveštenici i starešine da ubiju Isusa.

² Svezali su ga, odveli i predali namesniku Pilatu.

³ A Juda, koji ga je izdao, kad je video da su ga osudili, pokajao se i vratio onih trideset srebrnjaka vodećim sveštenicima i starešinama,

⁴ rekavši: „Sagrešio sam izdavši nevinog čoveka.“

A oni mu rekoše: „Šta se to nas tiče? To je tvoja briga.“

⁵ Juda baci srebrnjake u hram, ode i obesi se.

⁶ A vodeći sveštenici uzeše srebrnjake i rekoše: „Nije dozvoljeno da se takav novac stavi u hramsku blagajnu, jer je plata za ubistvo čoveka.“

⁷ Stoga su odlučili da za taj novac kupe Grnčarevu njivu za groblje strancima.

⁸ Zato se ta njiva do danas zove „Krvna njiva“.

⁹ Tada se ispunilo ono što je rekao prorok Jeremija: „I uzeše trideset srebrnjaka,

cenu za procenjenoga,

koju odrediše neki od roda Izrailjevog,

¹⁰ i za njih kupiše Grnčarevu njivu.

Ovako mi Gospod naredi.“

Pred Pilatom

¹¹ Isusa su zatim doveli pred namesnika, koji ga upita: „Jesi li ti Car judejski?“ „Ti to kažeš“ – odgovori Isus.

12 Onda su ga vodeći sveštenici i starešine optuživali, a on nije ništa odgovarao.

13 Tada mu Pilat reče: „Zar ne čuješ za šta te sve optužuju?“

14 Isus nije odgovorio ni reči, čemu se zapovednik veoma čudio.

Pilat udovoljava zahtevu da Isus bude razapet

15 A zapovednik je običavao da za praznik pusti jednog zatvorenika po izboru naroda.

16 Baš tada su u tamnici držali poznatog sužnja po imenu Isus Varava.

17 Kada se narod okupio, Pilat im se obrati: „Koga želite da vam pustim: Isusa Varavu ili Isusa prozvanog 'Hristos'?“

18 Znao je, naime, da su Isusa predali iz zavisti.

19 Dok je sedeo na sudijskoj stolici, njegova žena mu pošalje poruku: „Okani se tog pravednika, jer sam danas u snu mnogo propatila zbog njega.“

20 Međutim, vodeći sveštenici i starešine nagovore narod da zatraže Varavu, a da se Isus pogubi.

21 Zapovednik ih upita: „Kojega od ove dvojice hoćete da vam pustim?“ Oni odgovoriše: „Varavu!“

22 Pilat ih upita: „Šta onda da radim sa Isusom prozvanim 'Hristos'?“ Oni odgovoriše: „Neka bude razapet!“

23 On ih upita: „Kakvo je zlo učinio?“ Ali oni su još glasnije povikali: „Neka bude razapet!“

24 Kada je Pilat video da ništa ne koristi, nego da nastaje još veći metež, uzeo je vodu i oprao ruke pred narodom, rekavši: „Ja nemam ništa sa smrću ovog pravednika; vi ćete odgovarati za to.“

25 A sav narod reče: „Neka njegova krv padne na nas i na našu decu!“

26 Tada im je oslobodio Varavu, a Isusa je predao da ga izbičuju i razapnu na krst.

Vojnici se rugaju Isusu

27 Nakon toga su zapovednikovi vojnici povelili Isusa u pretorijum. Oko njega se okupila cela četa.

28 Svukli su Isusa i ogrnuli ga skerletnim plaštom.

29 Onda su ispleli venac od trnja, te mu stavili na glavu i trsku u njegovu desnu ruku. I klanjali su se pred njim, govoreći: „Zdravo, Care judejski!“

30 Pljuvali su na njega, a onda su uzeli trsku i udarali ga po glavi.

31 Kada su mu se narugali, skinuli su sa njega ogrtač i obukli mu njegovu odeću, pa su ga odveli da ga razapnu.

Isusa sprovode do mesta pogubljenja

Raspeće

³² Kada su izašli, našli su nekog čoveka iz Kirine, po imenu Simon, i naterali ga da mu ponese krst.

³³ Kada su došli na mesto zvano *Golgota*, što znači „Mesto lobanje“,

³⁴ dali su mu da pije vino pomešano sa žuču. Ali pošto je okusio, nije hteo da pije.

³⁵ Kada su ga razapeli, podelili su njegovu odeću bacajući kocku.

³⁶ Sedeli su tamo i čuvali ga.

³⁷ Onda su iznad njegove glave stavili natpis na kome je bila napisana njegova krivica: „OVO JE ISUS, CAR JUDEJSKI.“

³⁸ Sa njim su razapeli i dva odmetnika, jednog s desne strane, a drugog s leve strane.

³⁹ A prolaznici su ga vređali i klimali svojim glavama,

⁴⁰ govoreći: „De sad, ti što rušiš hram i za tri dana ga podižeš, spasi samoga sebe! Ako si Sin Božiji, siđi s krsta!“

⁴¹ Slično su mu se rugali i vodeći sveštenici sa znalcima Svetog pisma i starešinama:

⁴² „Drugo je spasio, a ne može da spase samog sebe! Pa, on je izrailjski Car! Neka siđe sad s krsta pa ćemo poverovati u njega!“

⁴³ Uzdao se u Boga, neka ga sad izbavi ako mu je po volji! Sâm je rekao: „Sin sam Božiji.“

⁴⁴ Tako su ga vređali i odmetnici razapeti sa njim.

Isusova smrt

⁴⁵ A od podne pa do tri sata nastala tama po svoj zemlji.

⁴⁶ Oko tri sata popodne, Isus zavapi veoma glasno: „*Eli, Eli, lema savahtani?!*“ To znači: „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?!“

⁴⁷ A neki koji su tu stajali, čuli su ovo, pa su rekli: „Ovaj doziva Iliju!“

⁴⁸ Jedan od vojnika odmah otrča, uze sunđer, natopi ga kiselim vinom, natače na štap, te je tako poji Isusa.

⁴⁹ Ostali su govorili: „Pusti da vidimo hoće li doći Ilija da ga spase!“

⁵⁰ Isus još jednom snažno uzviknu i izdahnu.

⁵¹ Uto se hramska zavesa rascepi na dvoje od gore do dole, a zemlja se potrese, te se stene raspukoše.

⁵² Grobovi se otvoriše, pa ustadoše iz mrtvih mnogi sveti koji su usnuli*,

⁵³ i izađoše iz svojih grobova. Ovi su kasnije, nakon Isusovog vaskrsenja, došli u Sveti grad† i pokazali se mnogima.

* 27:52 Eufemizam za umreti, preminuti. † 27:53 Jerusolim.

⁵⁴ A *rimski* kapetan i oni koji su sa njim čuvali Isusa, kad su videli potres i sve što se dogodilo, silno su se uplašili i rekli: „Ovaj je zaista bio Božiji Sin!“

⁵⁵ Tamo su bile i mnoge žene koje su posmatrale izdaleka. One su pratile Isusa iz Galileje i služile mu.

⁵⁶ Među njima su bile Marija Magdalena, Marija, majka Jakovljeva i Josifova, i majka Zavedejevih sinova.

Isusova sahrana

⁵⁷ Kad se spustilo veče, dođe neki bogati čovek iz Arimateje, po imenu Josif, koji je i sam bio Isusov sledbenik.

⁵⁸ Ovaj dođe k Pilatu i zatraži od njega Isusovo telo. Tada Pilat naredi da mu se telo preda.

⁵⁹ Josif uze *Isusovo* telo, uvije ga u čisto platno,

⁶⁰ te ga položi u novi grob koji je izdubio u steni za sebe. Onda je navalio veliki kamen na ulaz u grobnicu i otišao.

⁶¹ Marija Magdalena i druga Marija sedele su tamo naspram groba.

⁶² Sledećeg dana, posle Pripreme, okupe se vodeći sveštenici i fariseji kod Pilata.

⁶³ Rekli su: „Gospodaru, setili smo se da je ona varalica, još dok je bio živ, rekao da će nakon tri dana vaskrsnuti.

⁶⁴ Zato naredi da se grob obezbedi do trećeg dana, da ne bi došli njegovi učenici i ukrali ga. Oni će onda reći narodu da je on vaskrsao iz mrtvih, pa će tako poslednja prevara biti veća nego prva.“

⁶⁵ Pilat im odgovori: „Evo vam straža; idite i obezbedite grob kako znate.“

⁶⁶ Oni odu i obezbede grob: zapečate grobni kamen i postave stražu.

28

Vaskrsenje

¹ A posle subote, u svanuće prvoga dana nedelje, dođoše Marija Magdalena i druga Marija da pogledaju grob.

² U taj čas nastaje veliki potres, jer je anđeo Gospodnji sišao sa neba, pristupio, otkotrljao grobni kamen i seo na njega.

³ Lik mu je bio kao munja, a odeća bela kao sneg.

⁴ Od straha pred njim, stražari su uzdrhtali i postali kao mrtvi.

⁵ Anđeo reče ženama: „Ne bojte se! Znam da tražite razapetog Isusa.

⁶ On nije ovde. Vaskrsao je onako kako je rekao. Dođite i vidite mesto gde je ležao.

⁷ Stoga idite i recite njegovim učenicima da je vaskrsao iz mrtvih. On evo ide pred vama u Galileju, onde ćete ga videti. Eto, rekao sam vam.“

⁸ One u žurbi odoše sa groba, te sa strahom, ali i sa velikom radošću, otrčaše da jave njegovim učenicima.

⁹ Uto ih sretne Isus, te im reče: „Zdravo!“ One mu priđu, objuče njegove noge i padnu ničice pred njim.

¹⁰ Isus im tada reče: „Ne bojte se! Idite i javite mojoj braći da idu u Galileju; tamo će me videti.“

¹¹ Dok su one odlazile, neki od stražara odu u grad i jave vodećim sveštenicima sve što se dogodilo.

¹² Oni su se onda sastali sa starešinama i odlučili da vojnima daju mnogo novca.

¹³ Rekli su im: „Recite da su njegovi učenici došli noću i ukrali telo dok smo mi spavali.“

¹⁴ A ako zapovednik dočuje za ovo, mi ćemo ga uveriti i rešiti vas brige.“

¹⁵ Stražari uzmu novac i učine kako su ih uputili. Ova priča se raširila među Jevrejima sve do današnjega dana.

Veliko poslanje

¹⁶ A jedanaestorica učenika odoše u Galileju, na goru na koju im Isus naredio da idu.

¹⁷ Kada su ga ugledali, pali su ničice, a neki su posumnjali.

¹⁸ Isus im priđe i reče im: „Data mi je sva vlast na nebu i na zemlji.“

¹⁹ Zato idite i načinite sve narode mojim učenicima, krsteći ih u ime Oca, Sina i Svetoga Duha.

²⁰ Učite ih da drže sve što sam vam zapovedio. Evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka sveta.“

Evandjelje po Marku

Jovan Krstitelj priprema put za Isusa

¹ Ovako počinje Radosna vest o Isusu Hristu, Božijem Sinu.

² U Knjizi proroka Isaije zapisano je ovako:

„Evo, šaljem poslanika svoga ispred tvoga lica,
koji će ti put pripremiti.“

³ „Glas jednog pustinjom odzvanja:

’Put Gospodnji pripravite;
drumove za njega poravnajte.“

⁴ I tako se pojavio Jovan krsteći u pustinji i propovedajući pokajanje i krštenje radi oprostjenja greha.

⁵ Ljudi iz cele Judeje i svi iz Jerusalima dolazili su k njemu, a on ih je krštavao u reci Jordanu, pri čemu su oni ispovedali svoje grehe.

⁶ Jovan je bio odeven u odeću od kamilje dlake, a oko struka je imao kožni pojas. Hranio se skakavcima i divljim medom.

⁷ Jovan je najavljavao: „Posle mene dolazi neko ko je moćniji od mene, pred kim nisam dostojan da se sagnem i odrešim remenje na njegovoj obući.

⁸ Ja vas krštavam vodom, a on će vas krstiti Svetim Duhom.“

Isusovo krštenje i iskušanje

⁹ Tih dana je Isus došao iz Nazareta u Galileji i Jovan ga je krstio u Jordanu.

¹⁰ Dok je Isus izlazio iz vode, ugledao je otvoreno nebo i Duha kako se u vidu goluba spušta na njega.

¹¹ Uto se začuje glas sa neba: „Ti si Sin moj voljeni, ti si mi sva radost!“

Satana kuša Isusa u pustinji

¹² A Duh odmah odvede Isusa u pustinju.

¹³ Tamo je proveo četrdeset dana, i bio kušan od Satane. Bio je okružen divljim životinjama i anđeli su mu služili.

Isusova služba u Galileji

Isus propoveda u Galileji

¹⁴ A pošto je Jovan bio utamničen, Isus je došao u Galileju i propovedao Radosnu vest Božiju.

¹⁵ Govorio je: „Nastupilo je pravo vreme! Približilo se Carstvo Božije! Pokajte se i verujte u Radosnu vest!“

Četiri ribara slede Isusa

16 Kada je Isus jednom prolazio pokraj Galilejskog jezera, video je dva ribara; braću Simona i Andriju, kako bacaju ribarsku mrežu u jezero.

17 Isus im reče: „Pođite za mnom i ja ću vas učiniti ribarima ljudi.“

18 Oni su odmah ostavili mreže i krenuli za njim.

19 Pošavši malo dalje, video je braću Jakova i Jovana, Zavedejeve sinove. Bili su u svojoj lađici i krpili mreže.

20 Isus ih je odmah pozvao i oni ostaviše svoga oca Zavedeja u lađici sa najamnicima i krenuše za njim.

Isus naučava sa velikim autoritetom

21 Isus je sa svojim učenicima došao u Kafarnaum. Odmah u subotu je ušao u sinagogu i počeo da poučava.

22 Ljudi su bili zadivljeni njegovim učenjem, jer ih je učio kao neko ko ima vlast, a ne kao znalci Svetoga pisma.

23 U sinagogi je bio neki čovek *opsednut* nečistim duhom. On kriknu:

24 „Šta ti imaš sa nama, Isuse Nazarećanine?! Ja znam ko si ti: sveti Božiji *poslanik!*“

25 Isus mu pripreti i zapovedi: „Ućuti i izađi iz čoveka!“

26 Nečisti duh spopade čoveka silnim trzajima i uz vrisak ga napusti.

27 Zadivljeni time, ljudi su počeli da govore jedni drugima: „Šta je ovo? Je li to neko novo učenje, budući da ima vlast da zapoveda nečistim duhovima, te mu se oni pokoravaju?“

28 Glas o Isusu se brzo proširio po celom području Galileje.

Isus isceljuje Simonovu taštu i mnoge druge

29 Kada su izašli iz sinagoge, otišli su u Simonovu i Andrijinu kuću, zajedno sa Jakovom i Jovanom.

30 Simonova tašta je ležala sva u groznici. Čim su stigli, rekli su Isusu za nju.

31 Isus joj priđe, uze je za ruku i pridiže. Groznica je prestala, te je ona počela da ih poslužuje.

32 Uveče, po zalasku sunca, narod je donosio pred Isusa sve koji su bili bolesni i one koji su bili opsednuti zlim duhovima.

33 Sav grad se sjatio pred vrata te kuće.

34 Isus je iscelio mnogo bolesnih od svakojakih bolesti i isterao mnoge zle duhove. Zlim duhovima je branio da govore, jer su oni znali *ko je on*.

Isus propoveda po Galileji

35 Sledećeg jutra, dok još nije svanulo, Isus je ustao, izašao *izvan grada*, te otišao na jedno pusto mesto, da se moli.

36 Ali Simon i oni koji su bili sa njim krenuli su da ga traže.

37 Kada su ga našli, rekli su mu: „Svi te traže!“

³⁸ Ali on im je odgovorio: „Pođimo i u druga mesta u okolini, da i njima propovedam, jer sam zato došao.“

³⁹ I tako je prošao celom Galilejom: propovedao je po tamošnjim sinagogama i izgonio zle duhove.

Isus isceljuje gubavca

⁴⁰ Jednom prilikom, prišao mu je neki gubavac i kleknuo pred njim moleći ga: „Ako hoćeš, možeš da me očistiš.“

⁴¹ Isus se sažali nad čovekom, ispruži ruku, dotaknu ga i reče mu: „Hoću, budi čist!“

⁴² Guba je istog trenu nestala sa njega i čovek je bio čist od gube.

⁴³ Isus ga tada otpusti uz strogu napomenu:

⁴⁴ „Gledaj da nikom ne govoriš o ovome, nego idi i pokaži se svešteniku, pa zatim prinesi žrtvu za očišćenje koju je propisao Mojsije, da se pred njima potvrdi *da si zdrav*.“

⁴⁵ Ali ovaj čim ode, počeo svima govoriti i razglašavati o onome što mu se dogodilo, tako da Isus nije više mogao da uđe neprimećen u mesto. Zato je boravio na pustim mestima, a narod je sa svih strana hrlio k njemu.

2

Isus isceljuje oduzetog čoveka

¹ Posle nekoliko dana, Isus se vratio u Kafarnaum. Ljudi su to dočuli,

² pa su se u tolikom broju sjatili u kuću gde je Isus bio, da ni pred vratima više nije bilo mesta. Isus im je onda objavljivao svoje učenje.

³ Uto dođu četvorica ljudi noseći jednog oduzetog čoveka.

⁴ Pošto zbog mnoštva nisu mogli da ga donesu pred Isusa, napravili su otvor na krovu iznad mesta gde je bio Isus, kroz koji su spustili nosila na kojima je ležao oduzeti.

⁵ Isus, videvši njihovu veru, reče oduzetome: „Sinko, opraštaju ti se gresi!“

⁶ Tu su sedeli i neki od znalaca Svetog pisma i razmišljali u sebi:

⁷ „Šta to ovaj priča? On vređa Boga! Ko može opraštati grehe osim samoga Boga?“

⁸ Isus je svojim duhom odmah prozreo njihovo umovanje, pa ih je upitao: „Zašto ovako razmišljate u srcu?“

⁹ Šta je lakše reći oduzetome: „Tvoji gresi su oprošteni“ ili: „Ustani, uzmi svoja nosila i hodaj?“

¹⁰ Ali, da znate: Sin Čovečiji ima vlast da oprašta grehe na zemlji.“ *Onda* reče oduzetome:

¹¹ „Tebi kažem: ustani, uzmi svoja nosila i idi svojoj kući!“

¹² Oduzeti se istog trenutka podiže i na očigled sveg naroda uze svoja nosila i ode. Zadivljeni time, ljudi su slavili Boga i govorili: „Ovo još nikada nismo videli!“

Isus jede sa grešnicima u Levijevoj kući

¹³ Isus je ponovo otišao do obale Galilejskog jezera. Veliko mnoštvo ljudi je krenulo za njim i on ih je tada poučavao.

¹⁴ Jednom je u prolazu opazio Levija, Alfejevog sina, poreznika, kako sedi na mestu za prikupljanje poreza. Isus mu reče: „Pođi za mnom!“ On ustade i pođe za Isusom.

¹⁵ Kasnije je Isus obedovao u Levijevoj kući. Tu je bilo i mnogo poreznika i *drugih* grešnika koji su obedovali zajedno sa Isusom i njegovim učenicima. Naime, bilo je mnogo onih koji su ga sledili.

¹⁶ Neki od znalaca Svetog pisma koji su bili fariseji, videvši da Isus obeduje sa grešnicima i poreznicima, upitaše njegove učenike: „Zar on jede sa poreznicima i *drugim* grešnicima?“

¹⁷ Isus je to čuo, pa im je odgovorio: „Lekar ne treba zdravima, nego bolesnima. Ja nisam došao da pozovem pravednike, već grešnike.“

Religiozne vođe pitaju Isusa o postu

¹⁸ Jednom prilikom su Jovanovi učenici i fariseji postili. Neki ljudi dođu *k Isusu* i upitaju ga: „Zašto Jovanovi učenici i učenici fariseja poste, a tvoji učenici ne poste?“

¹⁹ Isus im odgovori: „Zar mogu svatovi postiti, dok je mladoženja sa njima? Sve dok je on sa njima, oni neće postiti.“

²⁰ Ipak, doći će dani kada će im oteti mladoženju. Tog dana će postiti.

²¹ Niko ne krpi staru odeću zakrpom od nove, *pranjem još neskupljene* tkanine. U tom slučaju nova zakrpa dere staru tkaninu i nastaje veća poderotina.

²² Takođe, niko ne uliva novo vino u stare mehove, jer će stari mehovi popucati od *vrenja* novoga vina, pa će tako propasti i mehovi i vino. Zato, novo vino *ide* u nove mehove.“

Trganje klasja u subotu

²³ Jedne subote je Isus prolazio kroz žitna polja. Njegovi učenici su idući trgali klasje.

²⁴ Fariseji upitaše Isusa: „Pogledaj! Zašto *tvoji učenici* čine ono što ne sme da se čini subotom?“

²⁵ Isus uzvratil: „Zar nikada niste čitali šta je David učinio kada se našao u oskudici i kada je ogladneo, on i njegovi pratioci?“

²⁶ On je za vreme Prvosveštenika Avijatara ušao u Dom Božiji i jeo postavljene hlebove. *Po Zakonu*, niko ne sme da jede ovaj hleb osim sveštenikâ, a David ga je dao čak i svojim pratiocima.

²⁷ Čovek nije stvoren da bi služio suboti, već je subota ustanovljena da bi služila čoveku.

²⁸ Dakle, Sin Čovečiji je Gospodar i subote.“

3

Isus leči u subotu

¹ Isus je ponovo došao u sinagogu. Tu je bio i neki čovek sa usahlom rukom.

² Bilo je tu i onih koji su pažljivo motrili na Isusa, da bi ga optužili ukoliko bi izlečio čoveka u subotu.

³ Isus reče čoveku sa usahlom rukom: „Stani ovde u sredinu!“

⁴ Onda je upitao narod: „Da li je subotom dozvoljeno činiti dobro ili zlo? Spasiti nekome život ili ga oduzeti?“ Niko nije rekao ni reč.

⁵ Isus ih pogleda s ljutnjom, ožalošćen zbog okorelosti njihovih srca. Onda reče čoveku: „Ispruži svoju ruku!“ Čovek ispruži ruku i ruka mu ponovo postade zdrava.

⁶ Tada fariseji izadoše iz sinagoge i odmah sa irodovcima skovaše zaveru kako da ubiju Isusa.

Narod sledi Isusa

⁷ Isus se sa svojim učenicima povukao na *Galilejsko jezero*. Pratilo ga je veliko mnoštvo ljudi iz Galileje, Judeje,

⁸ Jerusalima, Idumeje i s druge strane Jordana, te iz okoline Tira i Sidona. Dolazili su k njemu kad su čuli kakve stvari čini.

⁹ Isus je rekao učenicima da pripreme neki čamac za njega, da ga narod ne bi stesnio.

¹⁰ Budući da je mnoge već iscelio, svi koji su patili od raznih bolesti su se probijali do njega želeći da ga dotaknu.

¹¹ Kada bi opsednuti nečistim duhovima ugledali Isusa, padali bi pred njim, vičući: „Ti si Sin Božiji!“

¹² Isus im je strogo napomenuo da ne otkrivaju ko je on.

Isus postavlja Dvanaesticu

¹³ Zatim se Isus popeo na goru i pozvao one koje je hteo. Oni su došli k njemu.

¹⁴ Izdvojio je Dvanaesticu, koje je nazvao apostolima, da budu s njim. Njih je poslao da propovedaju

¹⁵ i dao im moć da isteruju zle duhove.

¹⁶ Ovo su imena izabrane Dvanaestorice: Simon, koga je Isus prozvao Petar,

¹⁷ Zavedejevi sinovi Jakov i njegov brat Jovan, koje je Isus prozvao Voanerges, što znači „sinovi groma“,

¹⁸ Andrija, Filip, Vartolomej, Matej, Toma, Jakov Alfejev, Tadej, Simon Hananejac,

¹⁹ i Juda Iskariot koji je izdao Isusa.

Verske vođe optužuju Isusa da je pod vlašću Satane

²⁰ Isus se vratio kući. Opet se sleglo toliko sveta, da on i njegovi učenici ni zalogaj hleba nisu mogli da pojedu.

²¹ Kada je to čula njegova porodica, došli su da ga odvuku, jer su govorili da nije pri čistoj svesti.

²² A znalci Svetog pisma, koji su došli iz Jerusalima, govorili su: „On je opsednut Veelzevulom!“ i: „On uz pomoć glavara zlih duhova isteruje zle duhove!“

²³ Isus ih je onda pozvao k sebi i govorio im služeći se pričama: „Kako Satana može da izgoni Satanu?“

²⁴ Ako se neko carstvo razjedini, to carstvo se neće održati.

²⁵ I ako u porodici dođe do podele, ta porodica neće opstati.

²⁶ Ako se Satana okrenuo protiv sebe samog, pa se razdelio, onda mu nema opstanka, nego mu je došao kraj.

²⁷ Jer, niko ne može ući u kuću snažnog čoveka i opljačkati njegovo pokućstvo, ako ga prvo ne sveže. Tek onda će opljačkati njegovu kuću.

²⁸ Zaista vam kažem: ljudima se mogu oprostiti svi gresi i sva bogohulstva koja izgovore,

²⁹ ali ko izgovori bogohulstvo protiv Duha Svetoga, to mu se nikada neće oprostiti, nego će mu se ovaj greh računati doveka.“

³⁰ Isus je to rekao jer su govorili za njega da ima nečistog duha.

Isus opisuje svoju pravu porodicu

³¹ Onda je došla Isusova majka sa njegovom braćom. Poslali su nekoga da pozove Isusa, a sami su ostali da stoje napolju.

³² Isus je sedeo okružen mnoštvom naroda. Rekli su mu: „Evo, tu napolju su tvoja majka i tvoja braća, i traže te.“

³³ Isus im odgovori: „Ko je moja majka i ko su moja braća?“

³⁴ I osvrnuvši se na one koji su sedeli oko njega, reče: „Evo moje majke i moje braće!“

³⁵ Jer onaj ko vrši volju Božiju, taj mi je brat i sestra i majka.“

4

Priča o sejaču

¹ Isus je ponovo počeo da poučava pored jezera. Oko njega se okupilo toliko sveta, da je morao da uđe u jednu lađicu sedeći na jezeru, dok je sav onaj svet bio na obali, uz jezero.

² On ih je onda poučavao mnogim stvarima služeći se pričama. Ovako im je izlagao svoje učenje:

³ „Slušajte! Izade sejač da seje.

⁴ Ali, kako je sejao, neka zrna su pala kraj puta. No, došle su ptice i pozobale ih.

⁵ Druga zrna su pala na kamenito tle, gde nisu imala mnogo zemlje. Brzo su iznikla, jer zemlja nije bila duboka.

⁶ Ali kada je sunce sinulo, spržilo je biljke, i pošto nisu imale koren, posušile su se.

⁷ Neka zrna su, opet, pala među trnje. Trnje naraste i poguši biljke, te one nisu donele rod.

⁸ Ipak, neka zrna su pala na dobru zemlju, pa su isklijala, uzrasla i donela rod: neka zrna tridesetostruko, neka šezdesetostruko, a neka stostruko.“

⁹ Onda Isus reče: „Ko ima uši, neka sluša!“

Isus tumači priču o sejaču

¹⁰ Kada je Isus ostao sam, Dvanaestorica i oni oko njega, su zatražili od njega da im protumači priče.

¹¹ On im reče: „Vama je dano da saznate tajnu Carstva Božijeg, a ostalima se sve govori u pričama:

¹² 'Da gledajući ne vide,
da slušajući ne razumeju,
da se ne obrate
da bi im *Bog* oprostio.“

¹³ Isus ih zatim upita: „Zar ne razumete ovu priču? Kako ćete razumeti sve *ostale* priče?“

¹⁴ Sejač seje *Božiju* reč.

¹⁵ Neki ljudi su kao zrnevlje posejano kraj puta; tek što čuju reč, istog trena dolazi Satana i odnosi reč koja je posejana u njima.

¹⁶ Drugi su opet kao zrnevlje posejano na kamenitom tlu. Oni, kada čuju reč, odmah je sa radošću prihvataju,

¹⁷ ali pošto reč nije uhvatila korena u njima, bivaju nepostojani. Kad nastane nevolja ili progonoštvo zbog reči, oni odmah otpadaju.

¹⁸ Neki su kao zrnevlje posejano u trnje. To su oni koji slušaju reč,

¹⁹ ali brige za ovozemaljske stvari, zavodljivost bogatstva i žudnje za drugim stvarima dolaze i uguše reč, te ostaje bez ploda.

²⁰ A zrnevlje koje je posejano na dobro tle, to su oni koji slušaju reč, prihvataju je i donose plod: jedni tridesetostruko, drugi šezdesetostruko, a neki stostruko.

Isusa odbacuju u Nazaretu

²¹ Isus nastavi: „Ko bi od vas doneo svetiljku i stavio je pod mericu ili ispod kreveta? Zar se svetiljka ne stavlja na svećnjak?

²² Što je skriveno, to će se otkriti, i obelodaniće se ono što je tajno.

²³ Ko ima uši, neka sluša!“

²⁴ *Isus* im zatim reče: „Pazite kako slušate. *Jer* kakvom merom merite, takvom merom će vama biti mereno.

²⁵ Jer ko ima, njemu će se dodati, a onome koji nema, oduzeće se i to što ima.“

Priča o semenu koje raste

²⁶ *Isus* je takođe rekao: „Carstvo Božije je slično čoveku koji je posejao seme na svojoj njivi.

²⁷ On leže noću i ustaje danju, a seme niče i raste ni sam ne zna kako.

²⁸ Zemlja sama po sebi čini da donosi rod. Prvo se pojavi stabljika, zatim klas, onda klas pun žita.

²⁹ A kada usev sasvim dozri, čovek brže-bolje uzima srp u ruke, jer je žetva prispela.“

Priča o gorušičinom zrnu

³⁰ *Isus* ponovo prozbori: „S čim ćemo uporediti Carstvo Božije? Kakvom pričom da ga objasnimo?

³¹ Ono je slično gorušičinom zrnu, najmanjem od svih koja se seju u zemlju.

³² Ali kada se poseje, izrasta i postaje veće od sveg ostalog rastinja, pa razvija toliko velike grane da se pod njegovom senkom gnezde ptice nebeske.“

³³ *Isus* je narodu pripovedao mnogo ovakvih priča, onoliko koliko su mogli da razumeju.

³⁴ Bez priča im ništa nije govorio. Ipak, svojim učenicima je sve objašnjavao kada su bili sami.

Isus stižava buru

³⁵ Istog dana uveče, *Isus* im reče: „Pređimo na drugu stranu jezera.“

³⁶ Raspustivši narod, *učenici* su ga povelili brodićem u kome je on već bio. Pratili su ga i drugi brodići.

³⁷ Međutim, podiže se velika bura, tako da su talasi plavili lađicu, te je bila skoro pod vodom.

³⁸ A *Isus* je spavao na krmu, na uzglavlju. Oni ga probudiše govoreći: „Učitelju, zar ne mariš što propadamo?!“

³⁹ *Isus* ustade i zapreti vetru: „Prestani!“ Onda reče talasima: „Umirite se!“ Vetar prestade i nastala velika tišina.

⁴⁰ Onda im *Isus* reče: „Zašto ste se uplašili? Zar nemate vere?“

⁴¹ Obuzeti silnim strahom, *učenici* su počeli da pitaju jedni druge: „Pa ko je, onda, ovaj da mu se i vetar i jezero pokoravaju?“

5

Isus šalje nečiste duhove u krdo svinja

¹ Zatim su stigli na suprotnu obalu jezera u gedarinsku oblast.

² Čim je Isus izašao iz lađice, iz groblja istrča pred njega čovek koji je bio opsednut nečistim duhom.

³ On je živeo po grobovima. Njega čak ni lancima niko više nije mogao da drži svezanog.

⁴ Mnogo puta je bio vezan okovima i lancima, ali bi on pokidao lance i polomio okove. Niko nije mogao da ga obuzda.

⁵ Danju i noću je tumarao po grobovima i brdima, urlajući i udarajući se kamenjem.

⁶ Kada je izdaleka ugledao Isusa, potrčao je i pao ničice pred njim.

⁷ Onda je kriknuo i rekao: „Šta hoćeš od mene, Isuse, Sine najuzvišenijeg Boga? Zaklinjem te Bogom, nemoj me mučiti!“

⁸ (Isus mu je, naime, već rekao: „Nečisti duše, izlazi iz ovog čoveka!“)

⁹ *Isus* ga upita: „Kako ti je ime?“

Nečisti duh mu odgovori: „Ime mi je Legija, jer nas je mnogo.“

¹⁰ On je preklinjao Isusa da ih ne istera iz tog kraja.

¹¹ A tamo je, pod brdom, paslo veliko krdo svinja.

¹² „Pošalji nas da uđemo u te svinje“ – zamoliše ga.

¹³ Isus im je to dozvolio. Nečisti dusi izađoše iz čoveka i uđoše u svinje. Istog časa, krdo svinja, oko dve hiljade, sjuri se niz obronak u more i podavi se.

¹⁴ Na to su se svinjari razbežali i javili to ljudima u gradu i po selima. Narod je došao da vidi šta se dogodilo.

¹⁵ Kad su došli k Isusu, ugledali su čoveka koji je bio opsednut mnoštvom zlih duhova kako sedi, odeven i pri zdravoj pameti. To ih je uplašilo.

¹⁶ Očevici su ispričali drugima šta se zbilo sa opsednutim čovekom i svinjama.

¹⁷ Tada su počeli da mole Isusa da ode iz njihovog kraja.

¹⁸ A kada je *Isus* ulazio u lađicu, zamoli ga čovek koji je bio opsednut zlim duhovima da pođe sa njim.

¹⁹ Međutim, *Isus* mu to nije dozvolio. Rekao mu je: „Vrati se svojoj kući, k svojim, i reci šta ti je Gospod učinio i kako ti se smilovao.“

²⁰ Čovek je otišao i počeo da govori po Dekapolju šta mu je Isus učinio. Svi su bili zadivljeni.

Jairova ćerka i isceljenje bolesne žene

²¹ Isus se vratio lađicom na drugu obalu jezera. Ponovo se oko njega okupilo veliko mnoštvo ljudi. Dok je stajao uz jezero,

²²pride mu čovek po imenu Jair, starešina tamošnje sinagoge, i pade pred njegove noge.

²³Saletao ga je molbama: „Moja ćerka je na samrti. Dođi i položi ruke na nju, da bi ozdravila i živela.“

²⁴Isus pođe za njim.

Mnogo naroda je išlo za njim gurajući ga.

²⁵Tu je bila i neka žena koja je dvanaest godina болоvala od izliva krvi.

²⁶Ona je mnogo propatila od mnogih lekara i potrošila sve što je imala. Ipak, ništa joj nije pomoglo. U stvari, bivalo joj je sve gore.

²⁷Kada je čula za Isusa, prišla mu je s leđa i dotakla njegovu odeću.

²⁸Govorila je u sebi: „Ako dotaknem samo njegovu odeću, ozdraviću.“

²⁹Istog časa je krvarenje prestalo, i ona je osetila u telu da se rešila svoje muke.

³⁰Isus je odmah osetio da je iz njega izašla sila, pa se okrenuo mnoštvu i upitao: „Ko je dotakao moju odeću?“

³¹Njegovi učenici mu odgovoriše: „Vidiš i sam koliko se naroda gura oko tebe. Zašto onda pitaš: 'Ko me je dotakao?'“

³²Ali Isus je i dalje gledao oko sebe da vidi onu koja je to učinila.

³³Uplašena i uzdrhtala žena je znala šta se dogodilo. Istupila je napred, pala ničice pred Isusa, i rekla mu celu istinu.

³⁴Isus joj onda reče: „Ćerko, tvoja te je vera iscelila; idi s mirom i budi zdrava od svoje bolesti.“

³⁵Dok je on još govorio, dođu glasnici iz kuće Jaira, starešine sinagoge, govoreći Jairu: „Tvoja ćerka je umrla. Zašto da i dalje zamaraš učitelja?“

³⁶Isus se nije obazreo na njihove reči, već je rekao starešini: „Ne boj se, samo veruj!“

³⁷Nikome nije dozvolio da pođe sa njim, osim Petru, Jakovu, Jovanu, bratu Jakovljevom.

³⁸Zatim su došli u kuću starešine Jaira. Isus je video pometnju i čuo plač i naricanje.

³⁹On uđe u kuću i upita okupljene: „Zašto ste uznemireni? Zašto plaćete? Dete nije umrlo, nego spava.“

⁴⁰Oni su mu se, pak, podsmevali.

Isus je zatim udaljio prisutne, pa je poveo sa sobom oca i majku deteta i svoje pratiocice, i ušao tamo gde je bilo dete.

⁴¹Onda ju je uzeo za ruku i rekao joj: „Talita, kum!“ (što u prevodu znači: „Devojčice, tebi govorim, ustani!“)

⁴²Ona je istog trenutka ustala i počela da hoda (bilo joj je dvanaest godina). Prisutni su bili veoma začuđeni i zapanjeni.

⁴³ Isus im je onda strogo zapovedio da ne pričaju drugima o ovome i rekao im da daju devojčici da jede.

6

Isus u Nazaretu

¹ Isus je otišao odatle i vratio se u svoje zavičajno mesto u pratnji svojih učenika.

² Kada je došla subota, počeo je da poučava u sinagogi. Mnogi slušatelji su bili iznenađeni. Govorili su: „Otkud ovaj to zna? Gde li je stekao takvu mudrost? Na koji način on čini čuda?”

³ Zar on nije drvodelja, sin Marijin? Nisu li njegova braća: Jakov, Josija, Juda i Simon? Zar njegove sestre ne žive ovde?“ Zato ga nisu prihvatili.

⁴ Isus im je onda rekao: „Prorok je bez časti samo u svom zavičaju, među svojom rodbinom i u svom domu.“

⁵ Zato tamo nije mogao da učini nijedno čudo, osim što je iscelio nekoliko bolesnika polažući ruke na njih.

⁶ Bio je začuđen njihovim neverovanjem.

Isus šalje Dvanaesticu

Onda je otišao odatle i poučavao po okolnim selima.

⁷ Isus je zatim sazvaio Dvanaesticu i slao ih dvojicu po dvojicu, dajući im moć nad nečistim duhovima.

⁸ Zapovedio im je da ne uzimaju sa sobom ni hleba, ni torbe, ni novca u pojasu, osim jednoga štapa:

⁹ „Obujte samo sandale, i ne nosite sa sobom dva para odeće.“

¹⁰ Rekao im je još: „U koju kuću uđete, u njoj i ostanite, sve dok ne odete iz tog mesta.“

¹¹ A ako vas neko mesto ne primi, niti želi da vas sasluša, udaljite se odande i otrešite prašinu sa svojih nogu. To će biti dokaz protiv njih.“

¹² Učenici su otišli i propovedali ljudima da se pokaju *za svoje grehe*.

¹³ Izagnali su mnoge zle duhove, pomazivali uljem mnoge bolesnike i ozdravljali ih.

Smrt Jovana Krstitelja

¹⁴ I car Irod je čuo *za Isusa*, jer je njegovo ime postalo dobro poznato. Jedni su govorili: „To je Jovan Krstitelj ustao iz mrtvih, te zato čudne sile deluju u njemu.“

¹⁵ Drugi su govorili: „To je prorok Ilija.“ Neki su, opet, govorili da je to jedan od proroka.

¹⁶ Kada je to Irod čuo, rekao je: „To je Jovan kome sam ja odrubio glavu. On je ustao *iz mrtvih*.“

17 Naime, sam Irod je naredio da uhvate Jovana, da ga svežu i bace u tamnicu. To je bilo zbog Irodijade, žene Irodovog brata Filipa, kojom se Irod oženio.

18 Jovan je, naime, govorio Irodu: „Ti nemaš prava na ženu svoga brata!“

19 Irodijada se zato gnevila na Jovana i htela da ga ubije, ali nije mogla.

20 Naime, Irod se plašio Jovana, znajući da je pravedan i svet čovek i zato ga je štitio. Kad god bi ga slušao, Irod bi se veoma uznemirio. Ipak, rado je slušao Jovana.

21 Ali, Irodijadi se ukazala prilika. Bilo je to na Irodov rođendan, kada je Irod priredio gozbu za svoje velikaše, vojne zapovednike i vodeće ljude u Galileji.

22 Tada je ušla Irodijadina ćerka i zaplesala, te ugodila Irodu i njegovim zvanicama.

Car reče devojci: „Zatraži od mene što god hoćeš i ja ću ti to dati.“

23 On joj je uz zakletvu rekao: „Što god da zatražiš, daću ti, pa i polovinu moga carstva.“

24 Ona izađe iz odaje i reče svojoj majci: „Šta da tražim?“

Ona joj odgovori: „Glavu Jovana Krstitelja.“

25 Devojka se odmah hitro vratila pred cara i zatražila: „Hoću da mi odmah daš glavu Jovana Krstitelja na tanjiru.“

26 Car se veoma ražalostio, ali zbog zakletve i zbog okupljenih, nije hteo da je odbije.

27 Car odmah poslao dželata i naredi mu da donese Jovanovu glavu. *Dželat* ode i odrubi glavu Jovanu u tamnici,

28 te je donese na tanjiru i dade je devojci, a ona je dade svojoj majci.

29 Kada su to čuli Jovanovi učenici, došli su, uzeli njegovo telo i položili ga u grob.

Isus hrani više od pet hiljada ljudi

30 A apostoli su se okupili oko Isusa i ispričali mu sve što su radili i poučavali.

31 Onda im on reče: „Idite na neko pusto mesto i malo se odmorite.“ Bilo je, naime, mnogo ljudi koji su dolazili i odlazili, pa nisu imali kad da jedu.

32 Onda su otplovili na neko pusto mesto *da budu* nasamo.

33 Ipak, mnogi su ih videli kako odlaze i prepoznali ih, pa su ljudi iz svih gradova pešice žurili za njima i stigli tamo pre njih.

34 Izašavši *iz brodića*, Isus ugleda mnogo naroda, i sažali se na njih, jer su bili kao stado bez pastira. Tada je počeo da ih uči mnogim stvarima.

35 Kako je već bilo dosta kasno, učenici dođoše k Isusu i rekoše mu: „Već je dosta kasno, a mesto je pusto.

36 Zato raspusti narod, neka odu do obližnjih imanja i sela da kupe sebi nešto za jelo.“

37 „Dajte im vi da jedu“ – reče im *Isus*.

„Hoćeš li da kupimo hleba za dve stotine srebrnjaka i damo im da jedu?“ – upitaše ga.

38 *Isus* im reče: „Koliko hlebova imate? Idite i pogledajte.“

Kada su saznali, rekli su: „Pet *hlebova* i dve ribe.“

39 *Isus* im je onda naredio da posade narod u grupe po zelenoj travi.

40 Narod je posedao u grupama od stotinu i od pedeset ljudi.

41 *Isus* je uzeo pet hlebova i dve ribe, pogledao prema nebu i izrekao blagoslov. Potom je razlomio hleb i davao učenicima da ih podele narodu. Tako je svima podelio i dve ribe.

42 Svi su jeli i nasitili se.

43 Učenici su, pak, pokupili dvanaest punih kotarica preostalih komada *hleba* i ribe.

44 Bilo je pet hiljada muškaraca koji su jeli hlebove.

Isus hoda po vodi

45 *Isus* je odmah zatim poterao učenike da se ukrcaju u brodić i da pre njega otplove na drugu obalu, u Vitsaidu, dok on ne raspusti narod.

46 Oprostivši se od naroda, otišao je u brda da se moli.

47 Kad se spustilo veče, lađica je bila nasred jezera, dok je *Isus* bio sam na kopnu.

48 Video je da se njegovi učenici muče veslajući, jer im je duvao protivan vetar. Negde između tri i šest sati ujutro, došao je k njima hodajući po jezeru. Hteo je da ih mimoide.

49 Ugledavši ga kako hoda po jezeru, učenici su pomislili da je utvara, pa su počeli da viču.

50 Svi su se prepali kada su ga ugledali. *Isus* im se odmah obratio i rekao im: „Budite hrabri! To sam ja, ne bojte se!“

51 Onda se popeo k njima u brodić, i vetar se umirio. Učenici su bili potpuno smeteni,

52 jer nisu razumeli čudo sa hlebovima; srce im je još bilo tvrdo.

Isus isceljuje sve koji ga dotaknu

53 Kada su preplovili na drugu obalu, pristali su u Genisaretu.

54 Dok je *Isus* izlazio iz lađice, ljudi su ga odmah prepoznali.

55 Kada su čuli gde se nalazi, rastrčali su se po svoj okolini i počeli da donose k njemu bolesnike na nosilima.

56 Po svim selima, gradovima ili zaseocima u koje je dolazio, ljudi su iznosili bolesnike na trgove, moleći ga da bolesni

dotaknu makar rese njegove odeće. Ko god ga je dotakao, bio je izlečen.

7

Čisto i nečisto

¹ Jednom prilikom, dođu fariseji i neki znalci Svetog pisma iz Jerusalima i okupe se oko Isusa.

² Oni su videli da neki od njegovih učenika jedu neopranim rukama, odnosno, da ih nisu oprali po obredu.

³ Naime, fariseji, kao i svi Jevreji, ne počinju da jedu pre nego što brižljivo operu ruke, držeći se tako predanja starih.

⁴ Oni, takođe, ne jedu ono što su kupili na pijaci dok to ne operu. Oni drže i mnogo drugog što im je predano, kao pranje čaša, lonaca, i bakarnog posuđa.

⁵ Fariseji i znalci Svetog pisma upitaše Isusa: „Zašto tvoji učenici ne slede predanje starih, nego jedu neopranim rukama?“

⁶ *Isus* im odgovori: „Dobro je prorokovao Isaija o vama licemerima, jer je napisano:

'Ovaj narod me poštuje usnama,
ali mu je srce daleko od mene.

⁷ Uzalud je njihova pobožnost;
njihovo učenje naučene su zapovesti ljudske.'

⁸ Vi ste napustili zapovest Božiju i držite se od ljudi *ustanovljenih* predanja.“

⁹ *Isus* nastavi: „Vama odgovara da ukidate Božiju zapovest da biste se držali svojih uredaba.

¹⁰ Jer Mojsije je rekao: 'Poštuj svoga oca i svoju majku' i: 'Ko naruži svoga oca ili majku, neka se pogubi.'

¹¹ A vi kažete: 'Ako neko kaže svome ocu ili majci: „Sve što ja mogu da ti učinim jeste da prinesem *korvan* za tebe“' (to jest, *žrtveni prinos Bogu*);

¹² onda mu više ne dozvoljavate da se stara o svojim roditeljima.

¹³ Vi, tako, ukidate reč Božiju radi vašeg predanja koje ste preneli, a radite i mnogo drugih sličnih stvari.“

¹⁴ Zatim je ponovo pozvao narod i rekao: „Čujte me svi i razumite!

¹⁵ Čoveka ne može učiniti nečistim ništa što ulazi u njega, već ono što izlazi iz njega samog.

¹⁶ Ko ima uši, neka sluša!“

¹⁷ Kad je otišao od naroda i došao u kuću, njegovi učenici ga upitaše o značenju priče.

18 A on im reče: „Pa zar i vi još uvek ne razumete? Zar ne shvatate da čoveka ne može učiniti nečistim *hrana* koja u njega ulazi,

19 jer ne ulazi u njegovo srce, već u trbuh, a odatle odlazi u nužnik?“ (Tako je *Isus* proglasio sva jela „čistim“.)

20 *Isus* nastavi: „Čoveka čini nečistim ono što iz njega samog izlazi.

21 Jer iz čovekove nutrine, iz njegovog srca izlaze zle pomisli, blud, krađe, ubistva,

22 preljube, lakomstva, zlobe, prevare, razuzdanost, zavist, pogrdne reči, oholost i bezumlje.

23 Sva ova zla dolaze iz čovekove nutrine i čine ga nečistim.“

Isusova služba van Galileje

Vera Sirofeničanke

24 *Isus* je zatim napustio to mesto i otišao u tirski kraj. Došao je u jednu kuću gledajući da se ne dozna za to, ali nije mogao da ostane skriven.

25 Neka žena, čija je ćerka bila opsednuta nečistim duhom, čim je čula za njega, došla je k njemu i pala ničice pred njegove noge.

26 Ova žena je bila Grkinja*, rodom Sirofeničanka. Molila je Isusa da istera zlog duha iz njene ćerke.

27 *Isus* joj reče: „Pusti da se prvo nasite deca, jer nije dobro uzeti hleb deci i baciti ga kućićima.“

28 A ona mu odgovori: „*Tako je*, Gospode, ali i kućići pod stolom jedu od mrvica što padnu deci.“

29 *Isus* joj zatim reče: „Zbog toga što si rekla ovo, idi kući; zli duh je izašao iz tvoje ćerke.“

30 Kada se vratila kući, našla je devojčicu kako leži u krevetu; zli duh je već bio izašao iz nje.

Isceļjenje gluvonemog čoveka

31 *Isus* je zatim napustio tirsku oblast i preko Sidona došao do Galilejskog jezera u oblast Dekapolja.

32 Tamo su mu neki ljudi doveli jednog gluvog čoveka koji je s teškom mukom govorio. Molili su Isusa da položi svoju ruku na njega.

33 *Isus* ga je poveo sa sobom malo dalje od naroda, da bi bio nasamo sa njim. Zatim je stavio svoje prste u njegove uši, pljunuo, i dotakao njegov jezik.

34 Onda je pogledao na nebo, uzdahnuo i rekao čoveku: „*Efata!*“, što znači: „Otvori se!“

35 Čoveku se tada vrati sluh, razveza mu se jezik i on počeo pravilno govoriti.

* 7:26 Ili: *neznaboškinja*.

³⁶ Potom je *Isus* zabranio narodu da razglašava ovo. Međutim, što im je on više branio, to su oni više razglašavali ovaj događaj.

³⁷ Ljudi su bili začuđeni preko svake mere. Govorili su: „Sve što je uradio bilo je dobro: on čini da gluvi čuju i nemi da govore.“

8

Isus hrani preko četiri hiljade ljudi

¹ Tih dana ponovo se okupilo veliko mnoštvo ljudi. Kako narod nije imao šta da jede, *Isus* pozva k sebi svoje učenike, i reče im:

² „Žao mi je ovog naroda, jer, evo, ima već tri dana od kako su sa mnom, a nemaju šta da jedu.“

³ Ako ih pošaljem gladne kući, malaksaće uz put, jer neki od njih su došli izdaleka.“

⁴ Učenici mu rekoše: „Može li neko u ovoj pustinji da nađe dovoljno hrane za sav ovaj narod?“

⁵ *Isus* ih upita: „Koliko hlebova imate?“

Oni mu rekoše: „Sedam.“

⁶ *Isus* tada zapovedi narodu da poseda po zemlji. Zatim je uzeo sedam hlebova i zahvalio *Bogu*. Onda je razlomio hlebove i dodavao ih svojim učenicima, a oni su ih delili narodu.

⁷ A imali su i nešto riba. Onda je izrekao blagoslov i rekao učenicima da ih podele.

⁸ Narod je jeo i nasitio se, a učenici su pokupili sedam kotarica preostalih komada.

⁹ Bilo je tu oko četiri hiljade *muškaraca*. Onda ih je otpremio.

¹⁰ Potom je *Isus* ušao u brodić sa svojim učenicima i otišao u krajeve oko Dalmanute.

Fariseji traže dokaz

¹¹ Neki fariseji pristupiše *Isusu* i počеше da raspravljaju sa njim. Iskušavali su ga, tražeći od njega znak s neba.

¹² *Isus* uzdahnu iz dubine duše i reče: „Zašto ovaj naraštaj traži znak? Zaista vam kažem: ovaj naraštaj neće dobiti takav znak.“

¹³ On ode od njih i ponovo se ukrca u lađicu, te ode na drugu obalu jezera.

Kvasac farisejski i irodovski

¹⁴ Učenici su zaboravili da ponesu hleb, osim jednog komada koji su imali sa sobom na lađici.

¹⁵ *Isus* ih upozori: „Čuvajte se kvasca farisejskog i kvasca irodovskog!“

16 A oni su raspravljali među sobom: „*Ovo je rekao* jer nismo poneli hleb.“

17 A on, znajući *šta misle*, reče im: „Šta raspravljate među sobom kako nemate hleba? Zar još ne razumete? Zar još uvek ne shvatate? Zar vam je okorelo srce?“

18 Oči imate, a ne vidite, uši imate, a ne čujete. Zar se ne sećate?

19 Koliko punih kotarica preostalog hleba ste sakupili kada sam pet hlebova razdelio na pet hiljada?“

„Dvanaest“ – odgovoriše mu.

20 „A koliko ste punih košara preostalog hleba sakupili kada sam pet hlebova razdelio na četiri hiljade?“ – upita ih Isus.

„Sedam“ – odgovoriše mu.

21 Onda im Isus reče: „Zar još uvek ne razumete?“

Isceļjenje slepog čoveka u Vitsaidi

22 Došli su u Vitsaidu. Neki ljudi su pred Isusa doveli jednog slepog čoveka. Molili su ga da ga dotakne.

23 Isus uze slepog čoveka za ruku i izvede ga izvan sela, pljunu mu u oči, stavi svoje ruke na njega i upita ga: „Vidiš li nešto?“

24 On pogleda i reče: „Vidim ljude. Izgledaju mi kao drveće koje se kreće.“

25 Isus ponovo stavi svoje ruke na njegove oči. Čovek je progledao, vratio mu se vid, i sve je video jasno.

26 Isus ga zatim posla njegovoj kući rekavši mu: „U selo nikako da nisi ušao!“

Petrova izjava o Isusu

27 Isus i njegovi učenici odoše u sela oko Kesarije Filipove. Na putu je upitao svoje učenike: „Šta govore ljudi: ko sam ja?“

28 Oni mu odgovoriše: „Jedni kažu da si Jovan Krstitelj, drugi da si Ilija, a treći, opet, da si jedan od proroka.“

29 Isus ih upita: „A šta vi kažete: ko sam ja?“ Petar odgovori: „Ti si Hristos.“

30 Isus ih je opomenuo da nikome ne govore o njemu.

Isus govori o svojoj patnji i smrti

31 Tada je počeo da ih uči: „Sin Čovečiji mora mnogo da propati. Njega će odbaciti starešine, vodeći sveštenici i znalci Svetog pisma. Biće ubijen, ali će vaskrsnuti posle tri dana.“

32 Otvoreno im je govorio o tome. Tada mu je prišao Petar i počeo da ga prekoreva.

33 Isus se okrenu i, pogledavši svoje učenike, ukori Petra: „Odlazi od mene, Satano, jer tvoje umovanje nije Božije, već ljudsko.“

Cena sledbeništva

³⁴ Isus je tada okupio narod i svoje učenike i rekao im: „Ko hoće da ide za mnom, neka se odrekne sebe samog i neka uzme svoj krst, pa neka me sledi.

³⁵ Jer, ko hoće da spase svoj život, izgubiće ga, a ko izgubi svoj život radi mene i Radosne vesti, spasiće ga.

³⁶ Šta vredi čoveku da zadobije i sav svet, a životu svom naudi?

³⁷ Šta može čovek dati u zamenu za svoj život?

³⁸ A ko se zastidi mene i mojih reči pred ovim preljubničkim i grešnim naraštajem, i Sin Čovečiji će se postideti njega kada bude došao u slavi svoga Oca i sa svetim anđelima.“

9

¹ Isus dodade: „Zaista vam kažem: među onima koji stoje ovde ima nekih koji neće iskusiti smrt dok ne vide da je Carstvo Božije došlo sa silom.“

Preobraženje

² Posle šest dana Isus povede sa sobom Petra, Jakova i Jovana i odvede ih na visoku goru, gde su bili sami, te se preobrazi pred njima.

³ Njegova odeća postade blistava, toliko bela da je niko na zemlji ne bi mogao tako izbeliti.

⁴ Uto se pred njima pojave Ilija i Mojsije, pa su razgovarali sa Isusom.

⁵ Petar reče: „Učitelju, dobro je za nas da smo ovde! Da načinimo tri senice: jednu tebi, jednu Mojsiju i jednu Iliji.“

⁶ Petar nije znao šta govori, jer su sva trojica bila preplašena.

⁷ Tada se pojavio jedan oblak koji ih je zaklonio, i začuo se glas iz oblaka: „Ovo je Sin moj voljeni. Njega slušajte!“

⁸ U trenu su se osvrnuli, ali nisu više videli nikoga, osim samoga Isusa.

⁹ Dok su silazili sa gore, Isus im je zapovedio da nikome ne govore šta su videli dok Sin Čovečiji ne vaskrsne iz mrtvih.

¹⁰ Oni su ga poslušali, ali su se među sobom pitali šta znači „vaskrsnuti iz mrtvih.“

¹¹ Tada oni zapitaše Isusa: „Zašto znalci Svetog pisma kažu da prvo Ilija treba da dođe?“

¹² On im odgovori: „Zaista, prvo će doći Ilija i sve obnoviti. Ipak, zašto piše u Pismu da će Sin Čovečiji mnogo postradati i biti odbačen?“

¹³ Ali ja vam kažem da je Ilija već došao, a oni su učinili sa njim šta su hteli, kao što je napisano za njega.“

Isus isceljuje opsednutog dečaka

¹⁴ Kada su došli k ostalim učenicima, videli su mnogo naroda oko njih i znalce Svetog pisma kako raspravljaju s njima.

¹⁵ Čim je narod ugledao Isusa, iznenadi se, pa pohrli k njemu da ga pozdravi.

¹⁶ Isus upita učenike: „O čemu to raspravljate sa njima?“

¹⁷ Neko iz gomile mu odgovori: „Učitelju, doveo sam ti svoga sina koji ne može da govori, jer je opsednut duhom zbog koga je onemeo.

¹⁸ Gde god ga duh zgrabi, obara ga, te ovaj peni, škrguće zubima i koči se. Rekao sam tvojim učenicima da ga izgnaju, ali oni nisu mogli.“

¹⁹ Isus im odgovori: „O, neverni rode, dokle ću još biti sa vama? Dokle ću vas još podnositi? Dovedite mi dečaka!“

²⁰ Dovedoše dečaka pred njega. Kad je duh ugledao Isusa, odmah je spopao dečaka grčevima. *Dečak* je pao na zemlju i počeo da se valja, a pena mu je udarila na usta.

²¹ Isus upita dečakovog oca: „Koliko ima vremena kako mu se ovo događa?“

„Još od njegovog detinjstva – odgovori *otac*.

²² *Zli duh* ga često baca u vatru i u vodu da bi ga ubio. Stoga, smiluj se na nas i pomози nam ako možeš.“

²³ Isus mu odgovori na to: „Ako možeš? Sve je moguće za onoga koji veruje!“

²⁴ Dečakov otac brže povika: „Verujem, *ali* pomози mi da nadvladam svoju neveru!“

²⁵ Kad je Isus video da se narod sve brže okuplja, zapovedi nečistom duhu: „Duše nemosti i gluvila, zapovedam ti: izađi iz dečaka i ne ulazi više u njega!“

²⁶ Na to *zli duh* vrisnu, spopade dečaka silnim trzajima i izađe iz njega. Izgledalo je kao da je dečak mrtav, te su mnogi rekli da je umro.

²⁷ Međutim, Isus uhvati dečaka za ruku, podiže ga i dečak ustade.

²⁸ Kasnije, kada je Isus ušao u kuću, njegovi učenici ga upitaše nasamo: „Zašto mi nismo mogli da isteramo *zlog duha*?“

²⁹ Isus im odgovori: „Ova vrsta se ne može izagnati ničim drugim do molitvom.“

Isus ponovo nagoveštava svoju smrt

³⁰ Otišavši odatle prolazili su kroz Galileju. *Isus* nije hteo da iko sazna za to,

³¹ jer je poučavao svoje učenike govoreći im: „Sin Čovečiji će biti predat ljudima u ruke i oni će ga ubiti, ali će on nakon tri dana vaskrsnuti.“

³² No, oni nisu razumeli te reči, ali bojali su se da ga pitaju o tome.

Ko je najveći?

³³ Došli su u Kafarnaum. Kada su bili u kući, upita Isus svoje učenike: „O čemu ste to putem raspravljali?“

³⁴ Učenici su ćutali, jer su putem raspravljali ko je najveći među njima.

³⁵ Isus je zatim seo i pozvao Dvanaesticu. Rekao im je: „Ko hoće da bude prvi, neka sebe smatra poslednjim i neka svima služi.“

³⁶ Zatim je uzeo jedno dete i postavio ga između njih, zagrlio ga i rekao im:

³⁷ „Ko jedno ovakvo dete prihvata u moje ime, mene prihvata; a ko mene prihvata, ne prihvata samo mene, već i onoga koji me je poslao.“

Ko nije protiv nas, sa nama je

³⁸ Jovan mu reče: „Učitelju, videli smo jednog čoveka kako u tvoje ime isteruje zle duhove. Mi smo mu to zabranili, zato što ne ide sa nama.“

³⁹ Isus im reče: „Nemojte mu braniti, jer niko ko čini čuda u moje ime neće odmah govoriti loše o meni.“

⁴⁰ Jer, ko nije protiv nas, za nas je.

⁴¹ Ko vas napoji čašom hladne vode zato što pripadate Hristu, zaista vam kažem: taj čovek neće biti lišen svoje nagrade.

Navođenje na greh

⁴² A ko god navede na greh jednoga od *takvih* malih koji veruju u mene, tome bi bilo bolje da veže sebi o vrat teški vodenični kamen i da se baci u more.

⁴³ Ako te tvoja ruka navodi na greh, odseci je. Bolje ti je da si obogaljen, te da uđeš u život, nego da sa obe ruke odeš u pakao, u neugasivi oganj.

⁴⁴ Crv njihov tamo ne umire i oganj se ne gasi.

⁴⁵ I ako te tvoja noga navodi na greh, odseci je. Bolje ti je da si hrom, te da uđeš u život, nego da sa obe noge budeš bačen u pakao.

⁴⁶ Crv njihov tamo ne umire i oganj se ne gasi.

⁴⁷ I ako te tvoje oko navodi na greh, iskopaj ga. Bolje ti je da uđeš u Carstvo Božije s jednim okom, nego da sa oba oka budeš bačen u pakao.

⁴⁸ Crv njihov tamo ne umire i oganj se ne gasi.

⁴⁹ Jer će svako *od ovih* biti ognjem posoljen.

⁵⁰ So je dobra; ali ako so izgubi slanost, čime će joj se povratiti slanost? Imajte soli u sebi i mir među sobom.“

10

Nerazrešivost braka

¹ *Isus* ode odande i dođe u oblast Judeje, s druge strane Jordana. Narod je ponovo nagrnuo k njemu, a on ih je, po svom običaju, poučavao.

² Tada mu pristupiše neki fariseji i upitaše ga s namerom da ga iskušaju: „Da li je dopušteno čoveku da se razvede od svoje žene?“

³ *Isus* im na to odgovori: „Šta vam je zapovedio Mojsije?“

⁴ Oni rekoše: „Mojsije je dozvolio da čovek napiše potvrdu o razvodu braka i da se razvede *od žene*.“

⁵ *Isus* im odgovori: „*Mojsije* vam je napisao ovu zapovest zbog tvrdoće vašeg srca.

⁶ Međutim, na početku stvaranja *sveta, Bog* je stvorio muško i žensko.

⁷ 'Stoga će čovek ostaviti svoga oca i svoju majku, te se priljubiti uz svoju ženu,

⁸ pa će dvoje biti jedno telo.' Tako nisu više dvoje, nego jedno telo.

⁹ Dakle, što je *Bog* sastavio, čovek da ne rastavlja!“

¹⁰ Kada su se ponovo našli u kući, učenici su ponovo upitali *Isusa* o ovome.

¹¹ On im odgovori: „Svako ko se razvede od svoje žene i oženi drugom, čini preljubu prema svojoj ženi.

¹² I ako se žena razvede od svoga muža, pa se uda za drugog, takođe čini preljubu.“

Isus i decu

¹³ Neki ljudi su donosili *Isusu* malu decu da stavi svoje ruke na njih, ali su im učenici branili.

¹⁴ Kada je *Isus* to video, naljutio se i rekao učenicima: „Pustite decu da dolaze k meni; nemojte ih sprečavati, jer takvima pripada Carstvo Božije!

¹⁵ Zaista vam kažem, ko ne prihvati Carstvo Božije kao dete, nikako ne može ući u njega!“

¹⁶ Tada je zagrlio decu i blagosiljao ih, polažući ruke na njih.

Bogati čovek

¹⁷ Kada se *Isus* ponovo našao na putu, pritrča jedan čovek, pade pred njim na kolena i upita ga: „Dobri učitelju, šta treba da činim da bih baštinió večni život?“

¹⁸ *Isus* mu odgovori: „Zašto me nazivaš dobrim*? Niko nije dobar osim samoga Boga.

* **10:18** Epitet *dobar* koristio se samo za Boga. *Isus* postavlja pitanje da bi video da li čovek ima pravilno razumevanje *Isusovog* identiteta, odnosno, da je *Isus Bog*. Ukoliko ga čovek prihvata kao Boga, on će onda prihvatiti *Isusov* poziv da rasproda sve što ima i sledi ga.

19 Zapovesti poznaješ: 'Ne ubij, ne čini preljube, ne kradi, ne svedoči lažno, ne zakidaj, poštuju oca svoga i majku svoju.'

20 Čovek mu na to odgovori: „Učitelju, sve sam to izvršavao još od svoje mladosti.“

21 Isus ga je pogleda sa mnogo ljubavi i reče mu: „Još ti jedno nedostaje: idi i prodaj sve što imaš, pa razdeli to siromasima i imaćeš blago na nebesima. Onda dođi i sledi me.“

22 Čovek se snuždi na ove reči i ode žalostan, jer je imao veliki imetak.

23 Isus se okrenu i reče svojim učenicima: „Kako li je teško imućnima da uđu u Carstvo Božije!“

24 Učenici se zaprepaste na ove njegove reči. No, Isus ponovo reče: „Deco, kako je teško ući u Carstvo Božije!“

25 Lakše je kamili da prođe kroz iglene uši, nego bogatašu da uđe u Carstvo Božije.“

26 Učenici su, sada već potpuno zbunjeni, pitali jedan drugoga: „Pa ko se onda može spasti?“

27 Isus ih pogleda i reče: „Za ljude je to nemoguće, ali ne za Boga; za Boga je sve moguće.“

28 Tada mu Petar reče: „Evo, mi smo sve ostavili i krenuli za tobom.“

29 Isus odgovori: „Zaista vam kažem, nema toga ko je ostavio kuću, ili braću, ili sestre, ili majku, ili oca, ili decu, ili njive radi mene i Radosne vesti,

30 koji neće stostruko primiti. Taj će sada, u ovo vreme, s progonstvima primiti: kuće, braću, sestre, majku, decu, i njive, a u vremenu koje dolazi *primiti* večni život.

31 Ali će mnogi prvi biti poslednji, i poslednji – prvi.“

Isus treći put najavljuje svoju smrt

32 Isus i njegovi učenici su se, potom, uspinjali putem za Jerusalim. Dok je Isus išao ispred njih, učenici su bili zbunjeni, a oni koji su išli za njima bili su uplašeni. Onda Isus ponovo povede Dvanaestoricu na stranu i počeo da im govori o onome što treba da mu se dogodi:

33 „Evo, penjemo se prema Jerusalimu i Sin Čovečiji će biti predan vodećim sveštenicima i znalcima Svetog pisma, i oni će ga osuditi na smrt i izručiti ga neznabošcima,

34 koji će mu se narugati, ispljuvati ga, išibati i zatim ga pogubiti, ali će on trećeg dana vaskrsnuti.“

Nerazumni zahtev Jakova i Jovana

35 Tada su Jakov i Jovan, sinovi Zavedejevi, pristupili Isusu rekavši mu: „Učitelju, hteli bismo da učiniš nešto za nas što te zamolimo.“

36 „Šta želite da učinim za vas?“ – upita ih Isus.

³⁷ Oni mu rekoše: „Postavi nas da sedimo jedan zdesna, a drugi sleva, *kada budeš bio* u svojoj *nebeskoj* slavi.“

³⁸ Isus im odgovori: „Ne znate šta tražite. Možete li piti čašu koju ću ja ispiti? Možete li primiti krštenje kojim ću se ja krstiti?“

³⁹ „Možemo!“ – odgovoriše mu oni. Isus im uzvrat: „Čašu koju ću ja ispiti, ispićete i vi; krštenje koje ću ja primiti, primićete i vi.“

⁴⁰ Ali, ko će sedeti meni zdesna i sleva, to ja nisam ovlašten da dam. To je za one kojima je to *Bog* namenio.“

⁴¹ Kada su to čula ostala desetorica, razljutiše se na Jakova i Jovana.

⁴² Isus ih onda sve dozva i reče im: „Vi znate da oni koji važe za vladare, gospodare narodima i da ih njihovi velikaši drže pod vlašću.“

⁴³ Ali među vama nije tako! Nego, ko hoće među vama da bude velik, neka vam bude sluga,

⁴⁴ i ko hoće da bude prvi među vama, neka svima bude sluga.

⁴⁵ Jer, Sin Čovečiji nije došao da mu služe, nego da služi i da svoj život da kao otkupninu za mnoge.“

Isceļjenje slepog Vartimeja

⁴⁶ Došli su u Jerihon. Kad su Isus i njegovi učenici izlazili iz Jerihona, pratilo ih je veliko mnoštvo. Tu kraj puta je sedeo i prosio jedan slepi čovek po imenu Vartimej, sin nekog Timeja.

⁴⁷ Kad je čuo da prolazi Isus iz Nazareta, počeo je da viče: „Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!“

⁴⁸ Mnogi su ga opominjali da prestane, ali je on još glasnije zapomagao: „Sine Davidov, smiluj mi se!“

⁴⁹ Isus se zaustavi i reče: „Pozovite ga *ovamo!*“

Pozvali su slepog čoveka bodreći ga: „Hrabro, ustani! On te zove!“

⁵⁰ On zbacio ogrtač sa sebe pa skoči na noge i stupi pred Isusa.

⁵¹ Isus ga upita: „Šta hoćeš da ti učinim?“

Slepi čovek odgovori: „Učitelju, hoću da progledam.“

⁵² „Idi! – reče mu Isus. Tvoja vera te je iscelila.“ Čovek je istog časa progledao i krenuo putem za Isusom.

Isusova služba u Jerusalimu

11

Isus ulazi u Jerusalim na magarcu

¹ A kada su se približili Jerusalimu, kod Vitfage i Vitanije prema Maslinskoj gori, *Isus* posla dvojicu svojih učenika.

² Rekao im je: „Idite u selo koje je pred vama. Čim uđete u njega, naći ćete privezano magare koje još niko nije jahao. Odvežite ga i dovedite.

³ A ako vam ko što kaže: 'Zašto to radite?', vi mu recite: 'Gospodu je potrebno. Odmah će ga vratiti.'“

⁴ Oni odu i nađu magare privezano kod vrata napolju na ulici, i odvežu ga.

⁵ Neki ljudi koji su tu stajali upitali su ih: „Zašto odvezujete magare?“

⁶ Oni su im odgovorili onako kako im je Isus rekao, pa su ih ovi pustili.

⁷ Zatim su doveli Isusu magare. Prebacili su svoje ogrtače preko životinje, pa je *Isus* seo na nju.

⁸ Mnogi su prostirali svoje ogrtače po putu, a drugi zeleno granje koje su nasekli po poljima.

⁹ Ljudi koji su išli ispred *Isusa* uzvikivali su:

„Osana! Blagosloven onaj
koji dolazi u ime Gospodnje!

¹⁰ Blagosloveno bilo nastupajuće carstvo našega oca Davida!

Osana na visini!“

¹¹ Po ulasku u Jerusolim, *Isus* je došao u hram i tamo sve razgledao. Kako je bilo već dosta kasno, otišao je sa Dvanaesticom do Vitanije.

Isus proklinje smokvu

¹² Sledećeg dana, kada su odlazili iz Vitanije, *Isus* je ogladneo.

¹³ Izdaleka je spazio jednu lisnatu smokvu, pa je došao do nje ne bi li pronašao neki plod na njoj. Ali kada je prišao, nije našao ništa osim lišća, jer još nije bilo vreme kada smokve rađaju.

¹⁴ *Isus* reče smokvi: „Neka niko više ne jede od tvoga ploda za sva vremena!“ Njegovi učenici su to slušali.

Isus čisti hram

¹⁵ Došli su u Jerusolim. A *Isus* uđe u hram i poče da isteruje one koji su prodavali i kupovali u hramu. Isprevrtao je stolove menjačima novca i tezge prodavcima golubova.

¹⁶ Nikome nije dopuštao da pronese nešto kroz hram.

¹⁷ Učio ih je: „Nije li napisano: 'Moj Dom će se zvati „Dom za molitvu svim narodima“'? A vi ste od njega napravili razbojničku pećinu!“

¹⁸ Kad su vodeći sveštenici i znalci Svetog pisma čuli za to, gledali su kako da ubiju *Isusa*. Naime, bojali su ga se, jer je narod bio zadivljen njegovim učenjem.

19 Uveče su *Isus i njegovi učenci* izašli iz grada.

Pouka o smokvi

20 Kad su sledećeg jutra prolazili pored one smokve, opazili su da se ona iz korena sasušila.

21 Petar se tada prisetio i rekao: „Vidi, učitelju, osušila se ona smokva koju si prokleo.“

22 Isus im odgovori: „Pouzđajte se u Boga!

23 Zaista vam kažem, ko god kaže ovoj gori: 'Digni se i baci se u more!' i ne posumnja u srcu, nego veruje da će se to što je rekao zaista dogoditi – tako će i biti.

24 Zbog toga vam kažem: sve što u molitvi zatražite, verujte da ste primili, i dobićete.

25 A kad stojite i molite se, praštajte ako šta imate protiv koga, da bi i Otac vaš koji je na nebesima oprostio vama vaše prestupe.

26 Ako vi ne opraštate drugima, ni Otac vaš nebeski neće oprostiti vama vaše prestupe.“*

Isusova vlast

27 Ponovo su došli u Jerusalim. Dok je hodao hramom, priđoše mu vodeći sveštenici, znalci Svetog pisma i starešine,

28 pa ga upitaše: „U čije ime činiš ovo? Ko te je ovlastio da činiš ovakve stvari?“

29 Isus im odgovori: „Postaviću i ja vama jedno pitanje i ako mi odgovorite, odgovoriću i ja vama odakle mi vlast da činim ova dela.

30 Odakle je Jovan dobio pravo da krštava? S neba ili od ljudi? Odgovorite mi!“

31 Oni su umovali među sobom i govorili: „Ako kažemo 'od Boga', reći će nam: 'Zašto mu onda niste verovali?'

32 A šta ako kažemo da je od čoveka?“ Ipak, bojali su se naroda, jer su svi bili ubeđeni da je Jovan zaista bio prorok.

33 Oni odgovoriše Isusu: „Ne znamo.“

Isus im odgovori: „Ni ja vama neću reći u čije ime činim ovo.“

12

Priča o zlim vinogradarima

1 Isus poče da im govori u pričama: „Bio neki čovek koji je posadio vinograd, ogradio ga ogradom, iskopao u njemu jamu za muljanje grožđa, i sagradio kulu. Onda je vinograd iznajmio vinogradarima i otputovao.

2 U vreme berbe je poslao jednog slugu vinogradarima da uzme od njih deo vinogradskog roda.

3 No, vinogradari uhvate slugu, pretuku ga i praznih ruku ga vratae.

* 11:26 Ovaj stih se ne nalazi u najstarijim manuskriptima.

4 Vlasnik pošalje vinogradarima drugog slugu, ali oni ovome razbiju glavu i narugaju mu se.

5 Vlasnik posla i trećeg slugu, ali ovoga ubiše. Tako bi i sa mnogim drugima: jedne pretukoše, a druge pobiše.

6 Vlasnik je imao još i voljenog sina. Na kraju je poslao i njega govoreći: 'Mog sina će poštovati.'

7 Ali vinogradari rekoše jedan drugome: 'Ovo je naslednik. Hajde da ga ubijemo, pa će nasledstvo biti naše!'

8 Vinogradari ga uhvate i ubiju, i mrtvog ga izbace izvan vinograda.

9 Šta će preduzeti vlasnik vinograda? Doći će i pogubiti te vinogradare, a vinograd će dati drugima.

10 Zar ne čitate u Pismu:

'Kamen što su zidari odbacili,
postade kamen ugaoni;

11 od Gospoda ovo beše
i to je divno u našim očima?'

12 Oni su onda gledali da ga uhvate, ali su se bojali naroda, jer su znali da je *Isus* ispričao priču zbog njih. Stoga su ga ostavili i otišli.

Plaćanje poreza

13 Zatim su ovi poslali *Isusu* neke od fariseja i irodovce da ga uhvate u reči.

14 Došli su i rekli mu: „Učitelju, znamo da govoriš istinu i da po istini učiš o putu Božijem, da nikome ne ugađaš, jer ne praviš razlike među ljudima, nego po istini učiš Božijem putu. Da li je dopušteno davati porez caru ili ne? Treba li da dajemo ili ne?“

15 Ali *Isus* je prozreo njihovu dvoličnost, pa im je rekao: „Zašto me iskušavate? Donesite mi jedan srebrnjak da ga pogledam.“

16 Oni donesoše. *Isus* ih upita: „Čiji je ovo lik i natpis?“

Oni odgovore: „Carev.“*

17 *Isus* im reče: „Onda dajte caru carevo, a Bogu Božije.“

I divili su mu se.

O vaskrsenju mrtvih

18 Tada su sadukeji, koji govore da nema vaskrsenja, pristupili *Isusu* sa pitanjem:

19 „Učitelju, Mojsije nam je napisao: 'Ako neki čovek umre i iza sebe ostavi ženu, a nema dece, onda neka se njegov brat oženi udovicom i podigne potomstvo svome bratu.'

20 Bilo tako sedmoro braće. Prvi se oženi, ali umre ne ostavivši za sobom potomstva.

* 12:16 Misli se na *cezara*, to jest rimskog cara.

²¹ Onda drugi brat oženi udovicu, ali i on umre ne ostavivši potomstva za sobom. Isto je bilo i sa trećim bratom.

²² Uglavnom, nijedan od ove sedmorice nije ostavio potomstvo za sobom. Na kraju umre i žena.

²³ Kad prilikom vaskrsenja budu vaskrsli, kome će pripasti žena, budući da su sedmorica bila njome oženjena?“

²⁴ Isus im reče: „Niste li u zabludi, zbog toga što ne poznajete ni Pismo ni silu Božiju?“

²⁵ Jer, kad mrtvi budu vaskrsli, neće se ni ženiti ni udavati, nego će biti kao anđeli na nebesima.

²⁶ A što se tiče vaskrsenja mrtvih, zar niste čitali u Mojsijevoj knjizi, gde se govori o grmu *koji ne sagoreva*? Tu je Bog rekao Mojsiju: 'Ja sam Bog Avrahamov, Bog Isakov i Bog Jakovljev.'

²⁷ On nije Bog mrtvih, nego živih. Vi se grdno varate!“

Najveća zapovest

²⁸ Tada je prišao jedan od znalaca Svetoga pisma koji je slušao kako raspravljaju. Videvši da im je Isus dobro odgovorio, upitao ga je: „Koja Božija zapovest je važnija od svih *drugih*?“

²⁹ Isus mu odgovori: „Najvažnija je:

'Čuj, Izrailju! Gospod, Bog naš, jedini je Gospod.

³⁰ Zato, voli Gospoda, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom, svim umom svojim i svom snagom svojom.'

³¹ A druga zapovest je:

'Voli bližnjega svoga kao samoga sebe.'

Nijedna druga zapovest nije važnija od ovih dveju.“

³² Reče mu znalac Svetog pisma: „Tako je, učitelju. Istina je to što si rekao da je on jedini *Bog* i da osim njega nema drugog *Boga*,

³³ te da *Boga* treba voleti svim svojim srcem, svim svojim razumom i svom svojom snagom, kao i da treba voleti bližnjega svoga kao samoga sebe. To je važnije od svih žrtava svespalnica i *drugih* žrtava.“

³⁴ Isus je video da je čovek razumno odgovorio, pa mu je rekao: „Nisi daleko od Carstva Božijeg.“ Posle ovoga se niko više nije usuđivao da ga zapita štogod.

Hristos - Davidov Sin i Gospod

³⁵ Kad je jednom prilikom Isus poučavao u hramu, zapitao je prisutne: „Kako to da znalci Svetog pisma govore da će Hristos biti Davidov Sin?“

³⁶ Naime, sam David je, posredstvom Svetoga Duha, rekao: 'Reče Gospod Gospodu mome:

„Sedi meni s moje desne strane,

dok dušmane ne položim tvoje,
za tvoje noge podnožje da budu.“

³⁷ Ako ga sam David naziva Gospodom, kako onda može da bude njegov sin?“

Mnogi narod ga je rado slušao.

Upozorenje protiv znalaca Svetog pisma

³⁸ Izlažući svoje učenje, rekao je: „Čuvajte se znalaca Svetog pisma. Oni vole da idu u dugačkim odorama, i da ih narod sa uvažavanjem pozdravlja po trgovima.

³⁹ Biraju prva sedišta u sinagogama i pročelja na gozbama.

⁴⁰ Oni osiromašuju udovičke kuće, i to pod izgovorom dugih molitava. Zato će biti strože osuđeni.“

Udovičin prilog

⁴¹ Isus je seo u hramu kod kovčega za priloge i posmatrao narod kako ubacuje novac u hramsku blagajnu. Mnogi bogati ljudi su stavljali mnogo novca.

⁴² Onda dođe jedna siromašna udovica i ubaci dva mala bakarna novčića,† što je oko jedan dinar.

⁴³ Isus pozva svoje učenike i reče im: „Zaista vam kažem da je ova siromašna udovica stavila u kovčeg više od svih drugih,

⁴⁴ jer su svi dali priloge od svog izobilja, a ona je od svoje neimaštine stavila sve što je imala, sav svoj imetak.“

13

Proroštvo o razorenju hrama

¹ Dok je Isus izlazio iz hrama, reče mu jedan od njegovih učenika: „Učitelju, pogledaj ovo divno kamenje! Kako su predivne ove građevine!“

² Isus mu odgovori: „Vidiš li ove velike građevine? Neće ovde ostati ni kamen na kamenu, koji se neće porušiti.“

³ Kada je Isus sedeo na Maslinskoj gori, nasuprot hramu, upitaju ga nasamo Petar, Jakov, Jovan i Andrija:

⁴ „Reci nam, kada će se ovo dogoditi i šta će biti znak da je došao kraj svemu ovome?“

⁵ Isus počeo da im govori: „Pazite da vas ko ne zavede!

⁶ Mnogi će doći u moje ime govoreći: 'Ja sam taj!' te će mnoge zavesti.

⁷ A kada čujete da se vode ratovi i da se šire glasine o predstojećim ratovima, ne plašite se, jer sve to mora da se dogodi, ali to još nije kraj.

⁸ Podići će se narod na narod i carstvo na carstvo; biće zemljotresa po raznim mestima i gladi. Ovo je tek početak nevolja.

† **12:42** U izvornom tekstu *dve lepte*, to jest dva novčića veoma male vrednosti.

⁹ Ali vi pazite: predavaće vas sudovima i tući po sinagogama. Izvodiće vas pred namesnike i careve radi mene, da svedočite.

¹⁰ Prvo treba da se Radosna vest objavi svim narodima.

¹¹ A kad vas odvedu i predaju na sud, nemojte se unapred brinuti šta ćete reći, nego govorite ono što će vam se tog časa dati, jer nećete vi govoriti nego Sveti Duh kroz vas.

¹² Brat će brata predati da se pogubi i otac svoje dete, ustaće deca na svoje roditelje i ubijaće ih.

¹³ Svi će vas mrzeti radi mog imena, ali ko istraje do kraja, biće spasen.

¹⁴ A kad vidite da 'strašno bogohulstvo' stoji gde ne treba – ko čita neka razume! – tada stanovnici Judeje neka beže u brda.

¹⁵ Ko se nađe na krovu neka ne silazi i ne ulazi u kuću da uzme što iz kuće,

¹⁶ i ko se nađe u polju neka se ne vraća da uzme svoj ogrtač.

¹⁷ Jao trudnicama i dojiljama u te dane!

¹⁸ Molite se da se to ne dogodi u zimu,

¹⁹ jer će u te dane nastati takva nevolja kakve nije bilo od početka stvorenja, koje je Bog stvorio, pa do danas, niti će je više biti.

²⁰ I da Gospod nije odlučio da skрати broj tih dana, niko se ne bi spasao; ali zbog izabranih, onih koje je izabrao, on će skratiti broj tih dana.

²¹ Ako vam tada neko kaže: 'Evo, Hristos je ovde!' ili 'Eno ga tamo!', ne verujte!

²² Jer će se pojaviti lažni Hristosi i lažni proroci i učiniće znakove i čuda, da zavedu, ako je moguće, i izabrane.

²³ Ali vi pazite; sve sam vam unapred kazao.

Dolazak Sina Čovečijeg

²⁴ Ali u te dane posle te nevolje:

'sunce će potamneti,
a mesec neće više svetleti;

²⁵ zvezde će sa neba padati,
i sile se nebeske uzdrmati.'

²⁶ Tada će ugledati Sina Čovečijeg kako dolazi na oblacima sa velikom silom i slavom.

²⁷ On će onda poslati anđele i sabraće izabrane sa četiri strane sveta, sa kraja zemlje do nakraj neba.

Pouka o smokvi

²⁸ Poučite se na primeru smokve. Kada njena grana omekša i lišće potera, tada znate da je leto na pragu.

²⁹ Tako i vi, kad vidite da se to dešava, znajte da je on blizu, pred vratima.

³⁰ Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neće proći dok se sve ovo ne dogodi.

³¹ Nebo i zemlja će proći, ali moje reči neće proći.

Neznani dan i čas

³² A koji je to dan i čas, to niko ne zna, ni anđeli na nebu, pa ni sam Sin, već samo Otac.

³³ Pazite i bdite, jer ne znate kada je to vreme.

³⁴ To je kao kada neki čovek krene na put, a kuću preda na upravu slugama. Zatim svakome odredi njegovo zaduženje, a vrataru zapovedi da čuva stražu.

³⁵ Bdite, stoga, jer ne znate kada Gospodar kuće dolazi: da li uveče ili u ponoć; da li kad prvi petlovi zakukuriču ili ujutro,

³⁶ da vas, ako iznenada dođe, ne zatekne da spavate.

³⁷ A što vama govorim, svima govorim: bdite!“

14

Verske vođe planiraju da ubiju Isusa

¹ Bilo je još dva dana do *praznika* Pashe i Beskvasnih hlebova. Vodeći sveštenici i znalci Svetog pisma gledali su kako da Isusa na prevaru uhvate i ubiju.

² Ali rekoše: „Samo da ne bude na praznik, da se narod ne bi pobunio.“

Žena pomazuje Isusa mirišljavim uljem

³ Kad je boravio u Vitoniji i sedeo za stolom u kući Simona gubavca, dođe neka žena s posudom od alabastra sa skupocenim mirisnim uljem od pravog narda. Razbila je posudu i izlila ulje na Isusovu glavu.

⁴ Neki od učenika su negodovali, govoreći među sobom: „Zašto se ovo mirisno ulje tako nemilice rasipa?“

⁵ To ulje je moglo da se proda za više od tri stotine srebrnjaka i da se da siromasima.“ Zato su je prekorili.

⁶ Ali Isus reče: „Ostavite je! Zašto joj stvarate neprijatnosti? Ona mi je učinila dobro delo.“

⁷ Jer siromahe ćete uvek imati sa sobom, te im možete iskazivati dobra dela kad god hoćete, a mene nećete imati uvek.

⁸ Ona je učinila što je mogla; izlivši mirisno ulje na mene, unapred je pripremila moje telo za pogreb.

⁹ Zaista vam kažem, gde god se širom sveta bude propovedala Radosna vest, reći će se i ovo što je ona učinila, za sećanje na nju.“

Judina izdaja

¹⁰ Juda Iskariot, jedan od Dvanaestorice, ode vodećim sveštenicima da im izda Isusa.

¹¹ Oni su se obradovali kada su to čuli, pa su mu obećali da će mu dati novac. Juda je od tada tražio zgodnu priliku da izda Isusa.

Pashalna večera

¹² A na prvi dan praznika Beskvasnih hlebova, kada se klalo pashalno jagnje, učenici rekoše Isusu: „Gde želiš da odemo, da ti pripremimo i da jedeš pashalnu večeru?“

¹³ Isus posla dva svoja učenika i reče im: „Idite u grad. Tamo će vas sresti čovek koji nosi krčag s vodom. Vi pođite za njim,

¹⁴ pa u koju kuću uđe, vi recite vlasniku kuće: 'Učitelj pita: „Gde je gostinska soba u kojoj ću sa svojim učenicima jesti pashalnu večeru?““

¹⁵ On će vam pokazati veliku sobu na spratu, opremljenu i uređenu. Tamo nam pripremite večeru.“

¹⁶ Učenici krenu i dođu u grad. Tamo su našli sve onako kako im je Isus rekao, te pripreme za Pashu.

Večera Gospodnja

¹⁷ Uveče je Isus došao sa Dvanaesticom.

¹⁸ Dok su večerali, Isus reče: „Zaista vam kažem da će me izdati jedan od vas koji jedete sa mnom.“

¹⁹ Oni počеше da se žaloste i da ga pitaju: „Da nisam ja taj?“

²⁰ A Isus im odgovori: „To je jedan od Dvanaestorice, koji umače sa mnom hleb u zdelu.

²¹ Doduše, Sin Čovečiji odlazi u smrt kao što je u Svetom pismu napisano za njega, ali teško onom čoveku koji ga izdaje! Tom čoveku bi bilo bolje da se nije ni rodio.“

²² Dok su jeli, Isus uze hleb, izreče blagoslov, razlomi ga i dade im. Rekao je: „Uzmite, ovo je moje telo.“

²³ Zatim je uzeo čašu, zahvalio Bogu, pružio im je, pa su svi pili iz nje.

²⁴ Rekao im je: „Ovo je krv moja, krv saveza, koja se proliva za mnoge.

²⁵ Zaista vam kažem: neću više piti vina od roda loze, do onoga dana kada ću piti novo vino u Carstvu Božijem.“

²⁶ Zatim su otpevali hvalospeve i zaputili se ka Maslinskoj gori.

Nagoveštaj Petrovog odricanja

²⁷ Isus im reče: „Svi ćete se vi okrenuti od mene, jer je napisano:

'Udariću pastira,

i ovce će se razbežati.'"

²⁸ Ali kada vaskrsnem, otići ću pre vas u Galileju.“

²⁹ Petar mu reče: „Ako se i svi okrenu od tebe, ja neću.“

³⁰ A Isus mu reče: „Zaista ti kažem da ćeš me se ti tri puta odreći danas, još ove noći, i to pre no što se petao dva puta oglasi.“

³¹ No Petar je još upornije tvrdio: „Neću te se odreći, čak i ako treba da umrem sa tobom!“ Tako su rekli i svi učenici.

Molitva u Getsimaniji

³² Došli su na mesto koje se zove Getsimanija. Isus reče svojim učenicima: „Sedite ovde dok se pomolim.“

³³ Sa sobom je poveo Petra, Jakova i Jovana i tada su ga obuzeli duboki nemir i teskoba.

³⁴ Tada im reče: „Duša mi je nasmrt tužna. Ostanite ovde i bdite.“

³⁵ Onda je otišao malo dalje, pa je pao na zemlju i molio se da ga, ako je moguće, mimoide čas *stradanja*.

³⁶ Govorio je: „Ava, Oče, tebi je sve moguće. Ukloni ovu čašu *stradanja* od mene! Ali neka ne bude kako ja hoću, nego kako ti hoćeš.“

³⁷ Kada se vratio k učenicima, našao ih je kako spavaju. Zato je rekao Petru: „Simone, spavaš? Zar nisi ni jedan sat mogao da probdiš?”

³⁸ Bdite i molite se da ne padnete u iskušenje; duh je, naime, voljan, ali je telo slabo.“

³⁹ Zatim je ponovo otišao i pomolio se istim rečima.

⁴⁰ Kad se vratio, ponovo ih je zatekao kako spavaju, jer su im se oči sklapale. Nisu znali šta da mu odgovore.

⁴¹ Kad je Isus došao treći put, rekao im je: „Stalno spavate i počivate. Dosta! Došao je čas! Evo, Sin Čovečiji će biti predat u ruke grešnicima.

⁴² Ustanite! Hajdemo! Evo, približio se moj izdajnik.“

Isusa hvataju

⁴³ Dok je Isus još govorio, dođe Juda, jedan od Dvanaestorice, i sa njim rulja sa mačevima i toljagama. Njih su poslali vodeći sveštenici, znalci Svetog pisma i starešine.

⁴⁴ Isusov izdajnik im je dao znak: „Koga poljubim, taj je. Uхватite ga i odvedite pod stražom!“

⁴⁵ On odmah priđe i reče: „Učitelju!“ I poljubi ga.

⁴⁶ Tada navališe na Isusa i uhvatiše ga.

⁴⁷ Jedan od Isusovih učenika, koji je tu stajao, potegao je mač, udario Prvosveštenikovog slugu i odsekao mu uho.

⁴⁸ Isus im reče: „Zar sam ja odmetnik, pa ste sa mačevima i toljagama izašli da me uhvatite?”

⁴⁹ Svaki dan sam provodio sa vama u hramu i poučavao, i niste me uhvatili. Ali tako treba da se ispune *reči* Pisma.“

⁵⁰ Tada su ga svi učenici ostavili i pobjegli.

⁵¹ Tu je bio i neki mladić, Isusov sledbenik, koji je bio ogrnut samo platnom.

⁵² Njega su uhvatili, ali je on ostavio platno i pobjegao go.

Pred Velikim večem

⁵³ Isusa su odveli Prvosvešteniku, a tamo su se okupili i svi vodeći sveštenici, starešine i znalci Svetog pisma.

⁵⁴ Petar ga je pratio izdaleka do Prvosveštenikovog dvora, gde je seo sa stražarima i grejao se kod vatre.

⁵⁵ Tada su vodeći sveštenici i celo Veliko veće tražili dokaz protiv Isusa da bi ga pogubili, ali nisu našli ništa.

⁵⁶ Naime, mnogi su lažno svedočili protiv njega, ali se svedočenja nisu podudarala.

⁵⁷ Onda su ustali neki i lažno svedočili protiv Isusa, govoreći:

⁵⁸ „Čuli smo da je on rekao: 'Srušiću ovaj hram sagrađen ljudskom rukom i za tri dana podići drugi koji neće biti sagrađen ljudskom rukom.'“

⁵⁹ Ali ni ovde se njihova svedočenja nisu podudarala.

⁶⁰ Tada je Prvosveštenik ustao pred svima i upitao Isusa: „Zar ništa ne odgovaraš na to što ovi svedoče protiv tebe?“

⁶¹ Ali *Isus* je ćutao i nije ništa odgovorio.

Prvosveštenik ga ponovo upita: „Jesi li ti Hristos, Sin *Boga* blagoslovenoga?“

⁶² „Jesam – odgovori Isus. A vi ćete videti Sina Čovečijeg kako sedi s desne strane Svesilnoga i dolazi na oblacima nebeskim.“

⁶³ Na to Prvosveštenik razdera svoju odeću i reče: „Zar su nam potrebni drugi svedoci?“

⁶⁴ Čuli ste bogohuljenje! Kako vam se to čini?“

Svi su presudili da je zaslužio smrt.

⁶⁵ Tada su neki počeli da pljuju na njega i da mu pokrivaju lice, da ga udaraju pesnicama i govore mu: „Proreci!“ Stražari su ga takođe šamarali.

Petar se odriče Isusa Hrista

⁶⁶ Dok je Petar bio u dvorištu, došla je jedna od Prvosveštenikovih sluškinja.

⁶⁷ Kada je spazila Petra kako se greje, pogledala ga je i rekla:

„I ti si bio sa Isusom iz Nazareta!“

⁶⁸ No, on to poreče: „Niti znam, niti razumem o čemu govoriš!“ Rekavši to izađe u predvorje. Uto se oglasi petao.

⁶⁹ Međutim, sluškinja je i tamo opazila Petra, pa je opet počela da govori onima što su tu stajali: „I ovaj je jedan od njih!“

⁷⁰ Ali Petar je i dalje to poricao.

Malo kasnije su mu i drugi rekli: „Zaista, i ti si jedan od njih, jer si Galilejac!“

⁷¹ Petar stade da se proklinje i zaklinje: „Ne poznajem tog čoveka o kome govorite!“

⁷² Uto se oglasi petao po drugi put. Petar se tada setio Isusovih reči: „Pre nego što se petao dva puta oglasi, triput ćeš me se odreći.“ I on stade da plače.

15

Judejsko veće osuđuje Isusa

¹ A čim je svanulo, donesoše odluku vodeći sveštenici sa starešinama, znalcima Svetog pisma i celim Velikim većem. Svezali su Isusa i izručili ga Pilatu.

Isus pred Pilatom

² Pilat ga upita: „Jesi li ti Car judejski?“ Isus mu odgovori: „Ti to kažeš.“

³ Vodeći sveštenici optuživali su ga za mnoge stvari.

⁴ Pilat ponovo zapita Isusa: „Zar nemaš ništa da odgovoriš? Gledaj za šta te sve optužuju!“

⁵ Isus nije ništa odgovorio, tako da se Pilat čudio.

Isusa osuđuju na smrt

⁶ Pilat je za svaki praznik oslobađao jednog zatvorenika koga je narod tražio.

⁷ U okovima je tada bio neki Varava, zajedno sa pobunjenicima koji su u buni počinili ubistvo.

⁸ Narod je došao i tražio od Pilata da im učini ono što je običavao da čini.

⁹ On ih je upitao: „Hoćete li da vam oslobodim Cara judejskog?“

¹⁰ Znao je, naime, da su mu vodeći sveštenici predali Isusa iz zavisti.

¹¹ Međutim, vodeći sveštenici podgovoriše narod da traže da im radije oslobodi Varavu.

¹² Pilat ih je ponovo upitao: „Šta da učinim sa onim koga nazivate Carem judejskim?“

¹³ A oni povikaše: „Razapni ga!“

¹⁴ Međutim, Pilat im reče: „A kakvo je zlo učinio?“ No oni su još glasnije povikali: „Razapni ga!“

¹⁵ Želeći da udovolji narodu, Pilat je oslobodio Varavu, a Isusa je predao da ga izbiču i da ga razapnu na krst.

Vojnici se rugaju Isusu

¹⁶ Vojnici su ga, potom, odveli u unutrašnje dvorište palate, to jest u pretorijum, i okupili celu četvu.

¹⁷ Zaogrnuti su Isusa skerletnim ogrtačem, opleli trnov venac i stavili mu *na glavu*.

18 Onda su počeli da ga pozdravljaju: „Zdravo, Care judejski!“

19 Udarali su ga trskom po glavi, pljuvali ga i klanjali mu se prigrabujući kolena.

20 Kada su mu se narugali, skinuli su sa njega skerletni ogrtač, obukli mu njegovu odeću, i odveli ga da ga razapnu.

Isusa odvode

21 Neki čovek po imenu Simon iz Kirine, otac Aleksandrov i Rufov, prolazio je tuda vraćajući se sa polja. Njega su naterali da mu ponese krst.

22 Isusa su odveli na mesto koje se zove *Golgota*, što u prevodu znači „Mesto lobanje“.

23 Nudili su mu vino pomešano sa smirnom, ali je on to odbio.

24 Zatim su ga razapeli, a njegovu odeću su podelili među sobom bacajući kocku za nju, da se vidi ko će šta uzeti.

Isus je razapet na krstu

25 Bilo je devet sati ujutro kada su ga razapeli.

26 Tu je bio i natpis na kojem je pisala njegova krivica: „CAR JUDEJSKI“.

27 Sa njim su razapeli i dva odmetnika, jednog s njegove desne strane, a drugog s leve strane.

28 Time se ispunilo ono što je zapisano u Svetom pismu: „U zločinca ga ubrojiše.“*

29 Prolaznici su ga vređali i klimali svojim glavama, govoreći: „Ua, ti što rušiš hram i za tri dana ga podižeš,

30 spasi samoga sebe, pa siđi s krsta!“

31 Slično su mu se rugali i vodeći sveštenici sa znalcima Svetog pisma. Govorili su među sobom: „Druge je spasao, a ne može da spase samog sebe!

32 Hristos, izrailjski Car! Neka siđe sad s krsta, da vidimo i poverujemo!“ Tako su ga vređali i oni koji su bili razapeti sa njim.

Isusova smrt

33 U podne nastala tama po svoj zemlji, sve do tri sata.

34 Oko tri sata popodne, Isus vrlo glasno povika: „*Eloi, Eloi, lema savahtani?!*“, što u prevodu znači: „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?!“

35 A neki koji su tu stajali, čuli su ovo, pa su rekli: „Vidi, doziva Iliju!“

36 Jedan čovek je otrčao i natopio sunđer kiselim vinom, pa ga je natakao na trsku i nudio Isusu da pije, govoreći: „Čekajte da vidimo hoće li doći Ilija da ga skine sa krsta!“

* 15:28 Ovaj stih ne postoji u najstarijim rukopisima. Isa 53,12 (Lk 22,37).

³⁷ A Isus vrlo glasno povika i izdahnu.

³⁸ Hramska zavesa se rascepi na dvoje od gore do dole.

³⁹ A *rimski* kapetan koji je stajao nasuprot njega, videvši kako je *Isus* izdahnuo, reče: „Ovaj čovek je zaista bio Božiji Sin!“

⁴⁰ Tu su bile i neke žene koje su posmatrale izdaleka. Među njima su bile Marija Magdalena i Marija, majka Jakova Mlađeg i Josije, i Saloma.

⁴¹ One su ga pratile i brinule se o njemu dok je bio u Galileji. Tu su bile i mnoge druge žene koje su s njim došle u Jerusalim.

Isusova sahrana

⁴² Došlo je večer. Pošto je bio dan Pripreme, to jest, dan uoči subote,

⁴³ Josif iz Arimateje, ugledni član *Velikog veća*, koji je očekivao Carstvo Božije, odvaži se, dođe pred Pilata i zatraži od njega Isusovo telo.

⁴⁴ Pilatu je bilo čudno da je *Isus* već umro, pa je pozvao kapetana i upitao ga koliko dugo je Isus mrtav.

⁴⁵ Kada ga je kapetan upoznao sa stanjem, Pilat je dao mrtvo telo Josifu.

⁴⁶ Josif je kupio laneno platno, skinuo telo *sa krsta*, umotao ga u platno i položio u grobnicu koja je bila usečena u steni. Onda je navalio kamen na ulaz u grobnicu.

⁴⁷ Marija Magdalena i Marija, *majka* Josijina, su videle mesto gde je *Isus* bio sahranjen.

16

Isusovo vaskrsenje

¹ Kad je prošla subota, Marija Magdalena, i Marija, majka Jakovljeva, i Saloma, kupiše mirise da bi otišle i pomazale Isusovo telo.

² A u nedelju, rano ujutro, čim je izašlo sunce, dođoše do groba,

³ pa rekoše jedna drugoj: „Ko će nam otkotrljati kamen s vrata groba?“

⁴ Kada su pogledale, videle su da je kamen već otkotrljan. A kamen je bio veoma veliki.

⁵ Ušavši u grob, ugledale su nekog mladića obučenog u belu odeću, kako sedi s desne strane. *Žene* pretrnuše.

⁶ Ali on im reče: „Ne bojte se! Vi tražite Isusa Nazarećanina koga su razapeli. On nije ovde, vaskrsao je. Evo, ovo je mesto gde je bio položen.“

⁷ Nego, idite i recite njegovim učenicima i Petru da on ide pred vama u Galileju; onde ćete ga videti, baš kao što vam je rekao.“

⁸ One izadoše iz groba i pobegoše, jer su bile van sebe od straha. Nikome nisu ništa rekle, jer su bile uplašene.

Isus se javlja Mariji iz Magdale

⁹ Rano u nedelju, kada je Isus vaskrsao, javio se prvo Mariji iz Magdale, iz koje je bio isterao sedam zlih duhova.

¹⁰ Ona je otišla i rekla to onima koji su nekad bili sa njim, a sada su tugovali i oplakivali ga.

¹¹ Kad su čuli da je živ i da ga je ona videla, nisu poverovali.

Isus se javlja dvojici učenika na putu

¹² Posle toga, Isus se javi u drugom obličju dvojici učenika na putu prema selu.

¹³ Oni odu, te jave ostalima, ali ni njima nisu verovali.

Isus se javlja učenicima među kojima je i Toma

¹⁴ Kasnije se javio i Jedanaestorici, dok su bili na obedu. Ukorio ih je zbog njihovog neverovanja i tvrdoglavosti, zato što nisu poverovali onima koji su ga videli vaskrslog.

Veliko poslanje

¹⁵ Onda im reče: „Idite po svemu svetu i objavite Radosnu vest svim ljudima.

¹⁶ Ko poveruje i krsti se, biće spasen, a ko ne poveruje, biće osuđen.

¹⁷ Ovo su znaci koji će pratiti one koji veruju: u moje ime izgoniće zle duhove; govoriće novim jezicima;

¹⁸ zmije će podizati rukama, a ako popiju što smrtonosno, neće im naškoditi; polagaće ruke na bolesnike i oni će ozdravljati.“

Isusovo vaznesenje

¹⁹ Kad je sve to izrekao, Gospod Isus je bio vaznet na nebo, gde je seo Bogu s desne strane.

²⁰ A oni su otišli i propovedali svuda. Gospod im je pomagao i preko njih potvrđivao svoju reč znacima koji su je pratili.

Evandjelje po Luki

Svrha Lukinog pisanja

¹ Pošto su već mnogi preduzeli da opišu događaje koji su se ispunili među nama,

² onako kako su nam preneli oni koji su od početka bili očevici i sluge *Božije* reči,

³ stoga sam i ja smatrao za shodno, pošto sam sve podrobno od početka ispitao, da ti to napišem po redu, uvaženi Teofile,

⁴ da se uveriš u verodostojnost onoga čemu si poučen.

Rođenje Jovana Krstitelja

⁵ U vreme kada je car Irod vladao nad Judejom, bio je jedan sveštenik po imenu Zaharija. On je pripadao Avijinom redu. Žena mu je vodila poreklo od Arona. Zvala se Jelisaveta.

⁶ Oboje su bili pravedni pred Bogom, besprekorno živeći po zapovestima i zahtevima Gospodnjim.

⁷ Dece nisu imali, jer je Jelisaveta bila nerotkinja, a oboje su već bili u poodmaklim godinama.

⁸ Jednom je Zaharija, po redosledu svog reda, vršio službu u hramu pred Bogom.

⁹ On je, po sveštениčkom običaju, kockom bio izabran da uđe u hram Gospodnji i prinese kad.

¹⁰ Dok se kad prinosio, mnogo naroda se molilo u predvorju.

¹¹ Tada se pojavi anđeo Gospodnji i stade s desne strane kadionog žrtvenika.

¹² Zaharija se uznemiri i silno se prepadne ugledavši *anđela*.

¹³ Anđeo mu reče: „Ne boj se, Zaharija! Tvoja molitva je uslišena. Tvoja žena Jelisaveta će ti roditi sina, i ti ćeš mu dati ime 'Jovan'.

¹⁴ On će ti biti na radost i veselje i mnogi će se radovati njegovom rođenju.

¹⁵ Jer, on će biti veliki pred Gospodom. On neće piti ni vina, ni žestoka pića, a Duhom Svetim biće ispunjen još u majčinoj utrobi.

¹⁶ Mnoge će Izrailjce okrenuti Gospodu, njihovom Bogu.

¹⁷ Stupaće kao vesnik pred Gospodom, u Ilijinom duhu i sili; da izmiri očeve sa sinovima i da vrati neposlušne na put razboritosti pravedničke, te da pripremi narod za Gospoda.“

¹⁸ Zaharija reče anđelu: „Po čemu ću to znati? Ja sam, evo, star čovek, a i moja žena je već zašla u godine.“

19 Anđeo mu odgovori: „Ja sam Gavrilo koji stojim u Božijem prisustvu. Bog me je poslao da govorim s tobom i da ti saopštim ovu radosnu vest.

20 Budući da nisi poverovao mojim rečima, zanemećeš i nećeš moći da govoriš sve do dana kada će se ovo dogoditi. Ovo će se ispuniti u pravo vreme.“

21 A narod koji je čekao Zahariju, čudio se što se on tako dugo zadržao u hramu.

22 Kada je Zaharija izašao iz hrama, nije mogao da im govori. Oni su onda shvatili da je imao viđenje u hramu. Davao im je znakove; nije mogao da govori.

23 Kad je isteklo vreme njegove službe, Zaharija se vratio kući.

24 Nešto nakon toga, njegova žena Jelisaveta zatrudni. Krila se pet meseci, govoreći:

25 „Ovo je Gospod učinio za mene u vreme kada mu se svidelo da ukloni moju sramotu pred ljudima.“

Nagoveštaj Isusovog rođenja

26 A šestog meseca, Bog pošalje anđela Gavrila u galilejski grad Nazaret

27 devojci po imenu Marija. Ona je bila isprošena za čoveka koji se zvao Josif, poreklom iz loze *cara* Davida.

28 Došavši k njoj, rekao je: „Raduj se, ti kojoj je iskazana milost! Gospod je s tobom!“

29 Marija se smete na te reči i poče da razmišlja: kakav je ovo pozdrav?

30 Anđeo nastavi: „Ne boj se, Marija, jer si našla milost pred Bogom.

31 I evo, zatrudnećeš i rodićeš sina, pa ćeš mu dati ime 'Isus'.

32 On će biti silan i zvaće ga 'Sin Svevišnjega'. Njemu će Gospod Bog predati presto njegovoga oca Davida.

33 On će doveka vladati nad potomstvom Jakovljevim i njegovom Carstvu neće biti kraja.“

34 Marija upita anđela: „Po čemu ću to znati, kad još nisam udata?“

35 Anđeo joj odgovori: „Duh Sveti će sići na tebe i sila Svevišnjeg će te oseniti. Zato će to dete biti sveto i zvaće se 'Sin Božiji'.

36 A evo i tvoja rođaka Jelisaveta nosi sina u svojoj starosti. Ona je već u šestom mesecu, a nju su nazivali nerotkinjom.

37 Bogu ništa nije nemoguće.“

38 Marija reče: „Evo služiteljke Gospodnje, neka mi bude kako si rekao.“ Anđeo tada ode od nje.

Susret Marije i Jelisavete

39 Tih dana, Marija se spremi i žurno ode u grad Judin.

40 Ušla je u Zaharijinu kuću i pozdravila Jelisavetu.

41 Kad je Jelisaveta čula Marijin pozdrav, zaigra dete u njenoj utrobi i Sveti Duh je ispuni,

42 te ona uskliknu: „O, najblagoslovenija među ženama, blagosloven je plod utrobe tvoje!

43 Čime sam to zaslužila da majka moga Gospoda dođe k meni?

44 Jer, čim sam čula tvoj pozdrav, od radosti zaigra dete u mojoj utrobi.

45 Blažena je ona koja je poverovala da će se ispuniti što joj Gospod reče.“

46 Onda Marija reče:

„Veliča duša moja Gospoda,

47 veseli se duh moj Bogu, mome Spasitelju,

48 jer pogleda na poniznost svoje sluškinje.

Evo, od sada će me svi naraštaji zvati blaženom;

49 jer velika je dela Svesilni učinio po meni,

sveto je ime njegovo!

50 Milost je njegova nad onima što ga poštuju,

od kolena do kolena.

51 Moćna dela učini mišicom svojom,
rastera uznosite što su puni sebe,

52 zbací vladare sa prestola

i uzvisi ponižene,

53 gladne nasiti dobrima,

a bogate bez ičega otpusti.

54 Pridiže Izrailja, slugu svoga,

setivši se svoga milosrđa,

55 kako reče precima našim,

Avrahamu i njegovom potomstvu doveka.“

56 Marija ostade sa Jelisavetom oko tri meseca, pa se vrati svojoj kući.

Rođenje Jovana Krstitelja

57 Dođe vreme da Jelisaveta rodi, i ona rodi sina.

58 Njeni susedi i rođaci su čuli da joj je Gospod bio veoma milostiv, pa su se radovali sa njom.

59 Osmoga dana dođu da obrežu dete. Hteli su da mu daju očevo ime – Zaharija,

60 ali majka reče: „Nikako, ime će mu biti Jovan!“

61 Oni joj rekoše: „Ali, u tvojoj rodbini niko ne nosi to ime.“

62 Onda znakovima upitaju oca da kaže kako bi on hteo da se dete zove.

63 Zaharija zatraži tablicu i napiše: „Njegovo ime je Jovan.“
Svi su se tome čudili.

64 Odjednom, Zaharija poče da govori i da proslavlja Boga.

⁶⁵ Strah je obuzeo sve njihove susede, tako da se ovo pročulo po celom gorskom kraju Judeje.

⁶⁶ Svi koji su ovo čuli, razmišljali su o tome pitajući se: „Šta će biti sa ovim detetom?“ Jer je ruka Gospodnja bila sa njim.

⁶⁷ A Zaharija, otac Jovanov, ispunjen Svetim Duhom, počeo da prorokuje:

⁶⁸ „Blagosloven da je Gospod, Bog Izrailjev, što dođe među svoj narod i otkupi ga.

⁶⁹ Podiže nam silnoga Spasitelja, od roda Davidova, sluge svoga,

⁷⁰ kako obeća davno preko svojih svetih proroka:

⁷¹ da nas spase od naših dušmana i od ruku onih koji nas mrze;

⁷² da će iskazati milost precima našim i setiti se svoga svetog saveza,

⁷³ po zakletvi datoj praocu našem Avrahamu, da će nam dati:

⁷⁴ da mu bez straha služimo, od dušmanske ruke izbavljeni,

⁷⁵ živeći sveto i pravedno pred njim u sve dane naše.

⁷⁶ A ti, dete moje, zvaćeš se 'prorok Svevišnjega', jer ćeš ići pred Gospodom da pripremiš puteve za njega.

⁷⁷ Ti ćeš dovesti do spoznaje njegov narod da je spasenje u oproštenju njihovih greha,

⁷⁸ po milostivom srcu Boga našega, od kojeg će nam doći* svetlost zore sa visine,

⁷⁹ da obasja one što žive u tami i pod senkom smrti borave,

i da naše stope na put mira usmeri.“

⁸⁰ Kada je dečak odrastao i duhovno ojačao, otišao je da živi u pustinji, sve do dana kada se pojavio u javnosti izrailjskog naroda.

2

Isusovo rođenje

¹ U ono vreme car Avgust je izdao uredbu da se izvrši popis u celom *Rimskom carstvu*.

* **1:78** Doslovno: *izlazak zvezde* i *izdanak biljke*. Septuaginta prevodi ovu reč sa *izlazak*, što može da se odnosi i na jedno i na drugo. Moguće je da Luka ima na umu obe slike, i *izlazak zvezde* i *izdanak biljke*. Slika proročki govori o dolasku Davidovog izdanka, to jest, Hrista. (Zah 3,8; 6,12; Jer 23,5; 4. Moj 24,17; Mal 3,2.)

² To je bio prvi popis izvršen za vreme Kvirinijeve uprave u Siriji.

³ Svako je otišao da se prijavi u mesto svog porodičnog porekla.

⁴ Tako i Josif, pošto je poticao iz roda i loze Davidove, ode iz grada Nazareta u Galileji, u Judeju, u Vitlejem, grad Davidov,

⁵ da se upiše zajedno sa svojom isprošenom ženom Marijom koja je bila trudna.

⁶ Dok su bili tamo, dođe vreme da se *Marija* porodi.

⁷ Rodivši svoga sina prvenca, povila ga je i položila u jasle, jer za njih nije bilo mesta u gostionici.

Pastiri i anđeli

⁸ A u tom istom kraju su neki pastiri noću, pod vedrim nebom, čuvali stražu kod svojih stada.

⁹ Anđeo Gospodnji im pristupi i slava Gospodnja ih obasja. Njih obuze veliki strah.

¹⁰ Anđeo ih oslovi: „Ne bojte se, jer, evo, javljam vam vest o velikoj radosti za sav narod.

¹¹ Danas vam se u Davidovom gradu rodio Spasitelj! On je Hristos Gospod!

¹² A ovo će biti znak za vas: naći ćete novorođenče povijeno u pelene kako leži u jaslama.“

¹³ Iznenada se uz anđela nađe velika vojska *anđela* sa neba, slaveći Boga i govoreći:

¹⁴ „Nek je slava Bogu na visini,
a na zemlji *da je* mir
među ljudima koji su mu ugodni.“

¹⁵ Kad su anđeli otišli od njih na nebo, pastiri rekoše jedan drugom: „Hajdemo u Vitlejem da vidimo o kakvom događaju nas je Gospod obavestio!“

¹⁶ Oni požure i nađu Mariju, Josifa i novorođenče gde leži u jaslama.

¹⁷ Kad su to videli, preneli su im što im je bilo rečeno za ovo dete.

¹⁸ Svi koji su to čuli, divili su se onome što su pastiri rekli.

¹⁹ A Marija je zapamtila sve ove reči i u sebi razmišljala o njima.

²⁰ Pastiri se vrata slaveći i hvaleći Boga za sve što su čuli i videli. Bilo je baš onako kako im je bilo rečeno.

Isusovo obrezanje i posvećenje

²¹ Navršilo se osam dana od rođenja i dete je trebalo obrezati. Tada su mu dali ime Isus, koje mu je nadenuo anđeo pre njegovog začeca.

22 A kada je, po Mojsijevom Zakonu, trebalo da se izvrši obred očišćenja, Marija i Josif tom prilikom dođu sa detetom u Jerusolim da ga posvete Gospodu,

23 jer u Zakonu Gospodnjem piše: „Neka se svako prorođeno muško dete posveti Gospodu“ –

24 i da po Zakonu Gospodnjem prinesu žrtvu za očišćenje: dve grlice ili dva golubića.

25 U Jerusolimu je tada živeo neki čovek po imenu Simeun. On je bio pravedan i pobožan čovek, koji je očekivao da nastupi vreme utehe za izrailjski narod. Duh Sveti je bio sa njim

26 i on mu je objavio da neće umreti pre no što vidi Hrista Gospodnjeg.

27 Vođen Duhom, došao je u hram. Kada su roditelji uneli dete Isusa u hram da učine sa njim što Zakon nalaže,

28 Simeun ga uze u naručje i počeo da slavi Boga:

29 „Sada puštaš, moj Gospodaru,
svoga slugu da u miru ode;
tvoja reč je tako ispunjena,

30 jer ja sam tvoje video spasenje

31 što pripravi pred svim narodima:

32 svetlost tvoju da prosvetli narode,
slavu tvome narodu Izrailju.“

33 Isusovi otac i majka su bili zadivljeni onim što je bilo rečeno za njega.

34 Tada je Simeun blagoslovio i njih dvoje i rekao njegovoj majci Mariji: „Evo, Bog je postavio ovo dete da mnogi od Izrailja padnu i da se mnogi podignu, i da bude znak kome će se suprotstavljati.

35 A tebi samoj će mač probosti dušu, da bi se otkrile misli mnogih srca.“

36 A bila je tu i jedna veoma stara proročica, po imenu Ana, Fanuilova ćerka, iz Asirovog plemena. Bila je u braku sedam godina,

37 a sada je kao udovica imala osamdeset četiri godine. Ona nikad nije napuštala hram. Danonoćno je služila Bogu uz post i molitvu.

38 I ona je došla u isti čas i počela da slavi Boga i da govori o Isusu svima koji su očekivali da Bog otkupi Jerusolim.

39 Kada su Josif i Marija obavili sve što Zakon Gospodnji nalaže, vratili su se u Galileju, u svoj grad Nazaret.

40 A dečak je rastao, jačao i punio se mudrošću, a Božija milost je bila nad njime.

Isus kao dečak u hramu

41 Isusovi roditelji su svake godine odlazili gore u Jerusolim za praznik Pashe.

42 Kad mu je bilo dvanaest godina, oni su po svom običaju otišli tamo za praznik.

43 Po završetku prazničnih dana, dok su se oni vraćali kući, dečak Isus se zadržao u Jerusalimu. Njegovi roditelji nisu znali gde je.

44 Misleći da je među saputnicima, putovali su ceo dan, a onda su počeli da ga traže među rodbinom i poznanicima.

45 Pošto ga nisu našli, vratili su se u Jerusalim da ga potraže.

46 Posle tri dana, našli su ga u hramu kako sedi među učiteljima, sluša ih i pita.

47 Svi koji su ga slušali divili su se njegovoj razumnosti i njegovim odgovorima.

48 Kad su ga roditelji ugledali, zapanjili su se. Majka mu reče: „Dete, šta nam to učini?! Evo, ja i tvoj otac svisnusmo od jada tražeći te!“

49 On im odgovori: „Zašto ste me tražili? Zar niste znali da treba da budem u poslu svoga Oca?*"“

50 No, oni nisu razumeli ono što im je rekao.

51 Onda je sišao s njima i došao u Nazaret, gde im je bio poslušan. Marija je slagala u sebi sve ove reči.

52 A Isus je bivao sve mudriji i zreliji, te sve miliji i Bogu i ljudima.

3

Propovedanje Jovana Krstitelja

1 Bila je petnaesta godina vladavine cara Tiverija. Tada je Pontije Pilat upravljao Judejom, Irod je vladao Galilejom, a njegov brat Filip Iturejom i Trahonitidom, dok je Lisanija upravljao Avilinom.

2 Prvosveštenici su bili Ana i Kajafa. U to vreme je Bog pozvao Jovana, Zaharijinog sina, koji je bio u pustinji.

3 Jovan je prošao celu oblast oko reke Jordan propovedajući pokajanje i krštenje radi oprostjenja greha.

4 Ovako je, naime, napisano u Knjizi proroka Isaije:
„Glas jednog pustinjom odzvanja:

’Put Gospodnji pripravite;
drumove za njega poravnajte.

5 Svaka će se dolina ispuniti,
spustiće se svaka gora i brežuljak;

što je strmo, postaće ravno,
što je neravno, postaće glatko,

6 i svaki čovek će videti spasenje Božije.“

* 2:49 Isus im ovde daje nagoveštaj o hramu, ali ga ne spominje direktno.

⁷ Mnogo naroda je dolazilo k Jovanu da ih krsti, ali on im je govorio: „Porode zmijski, ko vam je rekao da bežite pred nadolazećim gnevom *Božijim*?

⁸ Nego, donesite plodove koji dokazuju pokajanje. I ne govorite u sebi: 'Avraham je naš otac!', jer vam kažem da Bog može i od ovog kamenja da podigne decu Avrahamu.

⁹ Već je sekira spremna da u korenu poseče drveta, jer svako drvo koje ne rađa dobar rod, odseca se i baca u vatru.“

¹⁰ Narod ga je pitao: „Šta onda da činimo?“

¹¹ Jovan im odgovori: „Ko ima dve košulje, neka da jednu onome ko nema i ko ima hranu neka čini slično.“

¹² Došli su i poreznici da se krste, pa su i oni upitali Jovana: „Učitelju, šta mi da činimo?“

¹³ Jovan im reče: „Ne uzimajte više od onoga što je propisano.“

¹⁴ I vojnici ga upitaju: „A šta da činimo mi?“ Jovan im odgovori: „Ne iznuđujte novac ni od koga i nikoga lažno ne optužujte, nego budite zadovoljni svojom platom.“

¹⁵ U narodu se probudila nada, pa su se svi pitali o Jovanu: „Da nije on Hristos?“

¹⁶ Jovan im svima odgovori: „Ja vas krštavam vodom, ali posle mene dolazi neko ko je moćniji od mene. Ja nisam dostojan da odrešim remenje na njegovoj obući. On će vas krstiti Svetim Duhom i ognjem.

¹⁷ U njegovoj ruci je lopata da oveje svoje gumno i da sabere žito u svoju žitnicu, a plevu će spaliti neugasivim ognjem.“

¹⁸ Jovan je i na mnogo drugih načina podsticao narod i naveštavao Radosnu vest.

¹⁹ A Jovan je javno prekorevao i tetrarha Iroda, zbog toga što je ovaj živeo sa Irodijadom, ženom svoga brata, i zbog svih zlodela koja je počinio.

²⁰ Na sve to, Irod je dodao još jedno zlodelo: bacio je Jovana u tamnicu.

Isusovo krštenje

²¹ Pošto se krstio sav narod, krstio se i Isus. Dok se molio, otvore se nebesa,

²² te Duh Sveti siđe na njega u obliku goluba. Tada se začuo glas sa neba: „Ti si Sin moj voljeni, ti si mi sva radost!“

Isusovi preci

²³ Isus je imao oko trideset godina kada je počeo da deluje. Svet je mislio da je on bio Josifov sin, a potomak: Ilijev,

²⁴ Matatov,

Levijev,

Melhijev,

Janejev,
Josifov,
²⁵ Matatijin,
Amosov,
Naumov,
Eslijev,
Nangejev,
²⁶ Mâtov,
Matatijin,
Simeinov,
Josihov,
Jodin,
²⁷ Johananov,
Risin,
Zorovaveljov,
Salatilov,
Nirijev,
²⁸ Melhijev,
Adijev,
Kosamov,
Elmadamov,
Irov,
²⁹ Isusov,
Eliezerov,
Jorimov,
Matatov,
Levijev,
³⁰ Simeunov,
Judin,
Josifov,
Jonamov,
Eliakimov,
³¹ Melejin,
Menin,
Matatin,
Natanov,
Davidov,
³² Jesejev,
Ovidov,
Vozov,
Salin,
Nasonov,
³³ Aminadavov,
Adminov,
Arnijev,
Eronov,
Faresov,
Judin,

³⁴ Jakovljevi,
 Isakovi,
 Avrahamovi,
 Tarini,
 Nahorovi,
³⁵ Seruhovi,
 Ragavovi,
 Falekovi,
 Everovi,
 Salini,
³⁶ Kainamovi,
 Arfaksadovi,
 Simovi,
 Nojevi,
 Lamehovi,
³⁷ Matusalini,
 Enohovi,
 Jaredovi,
 Malaleilovi,
 Kainamovi,
³⁸ Enosovi,
 Sitovi,
 Adamovi,
 Božiji.

4

Đavo iskušava Isusa

¹ Isus se, ispunjen Svetim Duhom, vratio sa Jordana i Duh ga je vodio po pustinji.

² Tamo ga je đavo iskušavao četrdeset dana. Pošto za to vreme nije ništa jeo, na kraju je ogladneo.

³ Tada mu đavo reče: „Ako si Sin Božiji, reci ovom kamenu da postane hleb.“

⁴ Isus mu reče: „*U Pismu* je napisano: 'Neće čovek živeti samo od hleba.'“

⁵ *Đavo* ga odvede na neko visoko mesto i u trenu mu pokaza sva svetska carstva,

⁶ rekavši mu: „Daću ti vlast nad svim ovim carstvima i svu njihovu slavu, jer je to meni predato i ja ga dajem kome hoću.“

⁷ Sve će ovo biti tvoje, samo ako se pokloniš preda mnom.“

⁸ Isus mu odgovori: „*U Pismu* je napisano: 'Gospodu Bogu svome klanjaj se, i njemu jedinom služi.'“

⁹ Onda ga je *đavo* odveo u Jerusalim, postavio ga na vrh hrama i rekao mu: „Ako si Sin Božiji, baci se sa ovoga mesta dole“

¹⁰ jer je napisano:

'On će zapovediti svojim anđelima da te čuvaju.'

11 I: 'Oni će te poneti na svojim rukama, da nogom ne bi o kamen zapeo.'"

12 Isus mu odgovori: „I ovo piše: 'Ne iskušavaj Gospoda, Boga svoga.'"

13 Kad je završio sa svakim iskušenjem, đavo ga je ostavio za neko vreme.

Isusova služba u Galileji

Isusov povratak u Galileju

14 Isus se vratio u Galileju u sili Duha, i glas o njemu se raširio po celom onom kraju.

15 A Isus je poučavao po njihovim sinagogama, i svi su ga hvalili.

Isusa odbacuju u Nazaretu

16 Došao je i u Nazaret, gde je odrastao. U subotu, po svom običaju, ode u sinagogu. Ustao je da čita iz *Svetog pisma*.

17 Dali su mu Knjigu proroka Isaije. On razvije svitak i nađe mesto gde piše:

18 „Duh je Gospodnji nada mnom;

on me je pomazao

da javim Radosnu vest poniznima.

On me posla da navestim sužnjima oslobođenje, a slepima povratak vida,

da oslobodim potlačene

19 i da najavim godinu pomilovanja Gospodnjeg.“

20 Onda je zamotao svitak knjige, vratio je poslužitelju i seo. Oči sviju u sinagogi bile su uprte u njega.

21 Zatim reče pred svima: „Danas su se, na vaše uši, ispunile ove reči Pisma.“

22 Svi su potvrđivali i divili se umilnim rečima koje su silazile sa njegovih usana. Govorili su: „Nije li on Josifov sin?“

23 A Isus im reče: „Vi ćete mi svakako reći ovu poslovicu: 'Lekaru, izleči samoga sebe. Učini i ovde u svom zavičaju čuda za koja smo čuli da si ih učinio u Kafarnaumu.'“

24 Isus nastavi: „Zaista vam kažem: nijedan prorok se nije proslavio u svom zavičaju.

25 Budite uvereni da je bilo mnogo udovica u vreme *pro-roka* Ilije u Izrailju, kad nebo nije davalo kišu tri godine i šest meseci i kad je nastala glad u celoj zemlji.

26 Ipak, Bog je poslao Iliju samo udovici u Sarepti sidonskoj.

27 A u vreme proroka Jeliseja bilo je u Izrailju mnogo gubavaca, ali nijedan nije bio izlečen od gube, osim Namana Sirca.“

28 Svi u sinagogi uskipeše od besa na ove reči.

29 Onda se podignu i odvedu ga izvan grada do ruba brda na kome je njihov grad sagrađen, s namerom da ga bace dole.

³⁰ Ali Isus prođe između njih i ode.

Isus isteruje zlog duha

³¹ Zatim je sišao u Kafarnaum, grad u Galileji. Tamo je subotom poučavao narod.

³² Ljudi su bili zadivljeni njegovim učenjem, jer je njegova poruka imala silu.

³³ U sinagogi je bio neki čovek opsednut nečistim duhom. On kriknu veoma glasno:

³⁴ „Hej, šta ti imaš sa nama, Isuse Nazarećanine?! Ja znam ko si ti: sveti Božiji poslanik!“

³⁵ Isus mu pripreti i zapovedi: „Ućuti i izađi iz čoveka!“ Zli duh obori čoveka na zemlju pred svima, te izađe iz njega ne naudivši mu.

³⁶ Ljudi su se našli u čudu, govoreći jedan drugom: „Kakvo je ovo učenje? On vlašću i silom zapoveda nečistim duhovima i oni izlaze!“

³⁷ Glas o Isusu raširio se po celom tom kraju.

Isus leči mnoge bolesnike

³⁸ Otišavši iz sinagoge, došao je u Simonovu kuću. Pošto je Simonovu taštu svladala jaka groznica, zamole *Isusa* da joj pomogne.

³⁹ Isus se nadneo nad njom i naredio da groznica prestane. Groznica je prestala a tašta je zatim ustala i posluživala ih.

⁴⁰ Kada je sunce bilo na zalasku, narod je pred njega doveo svoje nemoćne, koji su болоvali od raznih bolesti. Isus je položio svoje ruke na svakoga od njih i izlečio ih.

⁴¹ I zli duhovi su iz mnogih izlazili, vičući „Ti si Sin Božiji!“ On im je onda strogo branio da nikom ne govore, jer su znali da je on Hristos.

Isus propoveda po Galileji

⁴² Kada je svanulo, *Isus* ode na neko pusto mesto. Međutim, narod ga je tražio. Došli su k njemu i zadržavali ga da ne ode od njih.

⁴³ *Isus* im reče: „Treba i drugim gradovima da propovedam Radosnu vest o Carstvu Božijem, jer sam zbog toga poslat.“

⁴⁴ I tako je propovedao po judejskim sinagogama.

5

Isus poziva prve učenike

¹ Jednom je Isus stajao kraj Genisaretskog jezera. Narod se oko njega gurao da čuje reč Božiju.

² Tada je *Isus* spazio dve lađice koje su stajale uz obalu. Ribari nisu bili u njima, nego su ispirali mreže.

³ Ušao je u jednu od njih koja je pripadala Simonu i zamolio ga da otisne malo lađicu od obale. Onda je seo u lađicu i poučavao narod.

⁴ Kad je prestao da govori, rekao je Simonu: „Otisni se na pučinu, pa tamo bacite mreže za lov.“

⁵ Simon mu odgovori: „Učitelju, celu noć smo se trudili i ništa nismo ulovili. Ali kad ti kažeš, baciću mreže.“

⁶ Kada su to učinili, izvukli su toliko riba, da su mreže počele da se cepaju.

⁷ Još su mahnuli i drugovima u drugoj lađici da dođu i pomognu im. Napunili su obe lađice toliko da umalo ne potonuše.

⁸ Kad to vide Simon Petar, pade na kolena pred Isusom i reče: „Gospode, idi od mene jer sam grešan čovek!“

⁹ Strah je, naime, obuzeo i njega i one koji su bili sa njim, zbog količine riba koje uloviše.

¹⁰ Isto je bilo i sa Zavedejevim sinovima, Jakovom i Jovanom, Simonovim drugovima.

Isus reče Simonu: „Ne plaši se! Od sada ćeš loviti ljude.“

¹¹ Kad su izvukli čamce na obalu, ostavili su sve i krenuli za njim.

Isus leči gubavca

¹² Jednom, dok je *Isus* bio u nekom gradu, došao je jedan čovek sav u gubi. Kad je video Isusa, pao je pred njim ničice i zamolio ga: „Gospode, ako hoćeš, možeš da me očistiš.“

¹³ *Isus* ispruži ruku i dotače ga, rekavši: „Hoću, budi čist!“ Guba sa njega nestade istog trenutka.

¹⁴ *Isus* mu onda naredi: „Ne govori nikome o ovome, nego idi i pokaži se svešteniku, pa prinesi žrtvu za očišćenje, koju je Mojsije propisao, da se njima pruži dokaz.“

¹⁵ Ipak, glas o Isusu se proneo još više, tako da je mnogo naroda dolazilo k njemu da ga sluša i da ih on izleči od bolesti.

¹⁶ Ali, *Isus* se povlačio na usamljena mesta i molio se.

Isus leči oduzetog čoveka

¹⁷ Jednoga dana je *Isus* poučavao. Tamo su sedeli i neki fariseji i učitelji Zakona koji su došli iz svih mesta u Galileji, Judeji i iz Jerusalima. A Gospodnja sila je bila tamo da bi on lečio.

¹⁸ Uto neki ljudi na nosilima doneše jednog oduzetog čoveka. Hteli su da ga unesu i polože pred Isusa,

¹⁹ ali to nisu mogli zbog mnoštva. Međutim, oni se popnu na krov, uklone crepove, pa ga sa posteljom spuste nasred sobe, pravo pred njega.

²⁰ *Isus*, videvši njihovu veru, reče: „Prijatelju, opraštaju ti se tvoji gresi!“

21 Znalci Svetog pisma i fariseji počеше da umuju u sebi, govoreći: „Ko je ovaj bogohulnik? Ko može da oprašta grehe osim samog Boga?“

22 Isus je znao o čemu oni umuju, pa im je rekao: „Zašto ovako razmišljate u srcu?“

23 Šta je lakše reći: 'Tvoji gresi su oprošteni', ili: 'Ustani i hodaj?'

24 Ali da znate: Sin Čovečiji ima vlast da na zemlji oprašta grehe.“ Onda reče oduzetome: „Tebi kažem: ustani, uzmi svoja nosila i idi svojoj kući!“

25 Čovek odmah ustade sa svoje postelje i ode kući slaveći Boga.

26 Svi su bili ushićeni, slavili su Boga i puni straha govorili: „Danas smo videli neverovatne stvari!“

Isus poziva Levija

27 Kasnije, kada je izašao, video je poreznika po imenu Levije kako sedi na mestu za prikupljanje poreza. Isus mu reče: „Pođi za mnom!“

28 On ostavi sve, ustane i pođe za njim.

29 Levije je, zatim, u svojoj kući priredio veliku gozbu u njegovu čast. Tamo je zajedno sa njima za trpezom bilo mnogo poreznika i drugih ljudi.

30 A fariseji i znalci Svetog pisma su prigovarali njegovim učenicima, govoreći: „Zašto jedete i pijete s poreznicima i drugim grešnicima?“

31 Isus im odgovori: „Lekar ne treba zdravima nego bolesnima.

32 Ja nisam došao da pozovem pravednike na pokajanje, već grešnike.“

O postu

33 Oni mu rekoše: „Jovanovi učenici često poste i mole se, a isto čine i farisejski; ipak, tvoji jedu i piju.“

34 Isus im reče: „Zar možete siliti svatove da poste dok je mladoženja sa njima?“

35 Ipak, doći će dani kada će im oteti mladoženju, pa će tada postiti.“

36 Isus im još ispriča priču: „Niko ne pravi zakrpu od nove odeće da bi je stavio na staru, jer time cepa novu odeću, a ni staroj odeći ne pristaje zakrpa od nove.

37 Takođe, niko ne uliva novo vino u stare mehove, jer će mehovi popucati od vrenja novoga vina, pa će *vino* isteći, a mehovi propasti.

38 Zato se novo vino mora sipati u nove mehove.

³⁹ Ali, niko ko je pio staro *vino*, ne želi novo, jer kaže: 'Staro je bolje.'“

6

Gospodar subote

¹ Jedne subote je *Isus* prolazio kroz žitna polja. Njegovi učenici su trgali klasje, trli ga rukama i jeli.

² Tada neki fariseji rekoše: „Zašto činite ono što ne sme da se čini subotom?“

³ *Isus* im odgovori: „Niste li čitali šta je David učinio kada je ogladneo, on i njegovi pratioci?“

⁴ On je ušao u Dom Božiji, uzeo posvećene hlebove i jeo ih, a onda ih je dao svojim pratiocima. Te hlebove niko ne sme da jede osim sveštenikâ.“

⁵ Onda reče: „Sin Čovečiji je Gospodar subote.“

Isus isceljuje u subotu

⁶ Jedne subote je ušao u sinagogu i poučavao. Tamo je bio neki čovek kome je usahla desna ruka.

⁷ A znalci Svetog pisma i fariseji su motrili na njega hoće li lečiti u subotu, da bi našli razlog da ga optuže.

⁸ No, kako je znao šta oni misle, rekao je čoveku s usahlom rukom: „Ustani i stani na sredinu!“ Čovek ustane i stane.

⁹ *Isus* ih onda upita: „Pitam vas: da li je subotom dozvoljeno činiti dobro ili zlo? Spasiti život ili ga uništiti?“

¹⁰ Pogledavši ih sve naokolo, reče čoveku: „Ispruži svoju ruku!“ On učini tako i ruka mu ponovo postade zdrava.

¹¹ A oni, van sebe od gneva, počеше da se dogovaraju šta bi mogli da učine *Isusu*.

Isus izabire Dvanaesticu

¹² U one dane *Isus* se uspeo na jednu goru da se moli i tamo proveo celu noć moleći se Bogu.

¹³ Kad je svanulo, pozvao je svoje učenike i od njih izabrao dvanaesticu, koje je nazvao apostolima:

¹⁴ Simona, kome je dao ime Petar, i njegovog brata Andriju, Jakova i Jovana, Filipa i Vartolomeja,

¹⁵ Mateja i Tomu, Jakova Alfejeva i Simona prozvanog Zilot,

¹⁶ Judu Jakovljevog i Judu Iskariota, koji je postao izdajnik.

Propoved na visoravni

¹⁷ Onda je sišao sa njima i zaustavio se na jednoj visoravni. Tu se okupilo mnoštvo njegovih učenika i mnogo sveta iz cele Judeje, iz Jerusalima i iz tirkog i sidonskog primorja,

¹⁸ koji su došli da ga čuju i da se izleče od svojih bolesti. Isceljivali su se i oni koji su bili opsednuti nečistim duhovima.

19 Sav narod je pokušavao da ga dotakne, jer je sila izlazila iz njega i sve lečila.

20 Tada je pogledao svoje učenike i rekao:

„Blaženi ste vi siromašni,
jer je vaše Carstvo Božije.

21 Blaženi ste vi koji sada gladujete,
jer ćete se nasititi.

Blaženi ste vi koji sada plaćete,
jer ćete se smejati.

22 Blaženi ste kada vas ljudi omrznu,
kada vas vređaju
i proglase vas zlima,
radi Sina Čovečijeg.

23 Radujte se tada i likujte, jer, evo, velika vas nagrada čeka na nebu. Njihovi preci su isto tako postupali s prorocima.

24 Ali, jao vama bogatima,
jer ste primili svoju utehu!

25 Jao vama koji ste sad siti,
jer ćete gladovati!

Jao vama koji se sad smejete,
jer ćete žaliti i plakati!

26 Jao vama ako ljudi o vama lepo govore,
jer su tako njihovi preci govorili o lažnim prorocima!

Isus poučava o ljubavi prema neprijateljima

27 A vama koji slušate, govorim: volite svoje neprijatelje i iskazujte dobročinstvo onima koji vas mrze.

28 Blagosiljajte one koji vas proklinju i molite se za one koji vas vređaju.

29 Ako te neko udari po jednom obrazu, okreni mu i drugi, a onome koji ti uzima ogrtač, daj i košulju.

30 Daj svakome koji traži od tebe, i ne traži od onoga koji uzima od tebe da ti vrati.

31 Kako hoćete da ljudi čine vama, činite tako i vi njima.

32 Jer ako volite one koji vas vole, kakav blagoslov primате? I grešnici vole one koji njih vole.

33 I ako činite dobro samo onima koji vama čine dobro, kakav blagoslov primате? To isto čine i grešnici.

34 Ako pozajmljujete samo onima od kojih se nadate da će vam vratiti, kakav blagoslov primате?

35 Dakle, volite svoje neprijatelje, činite im dobro, i dajte na zajam ne očekujući ništa. Tada će vaša nagrada biti velika i bićete sinovi Svevišnjega, jer on je blag prema nezahvalnima i zlima.

36 Budite milosrdni, jer je i Otac vaš milosrdan.

³⁷ I ne osuđujte, pa nećete biti osuđeni. Opraštajte i biće vam oprošteno.

³⁸ Dajte i biće vam dano. Puna mera, nabijena, stresena, prepuna, daće vam se u naručje. Jer kakvom merom merite, onakvom merom će se odmeriti i vama.“

³⁹ Tada im *Isus* ispriča ovu priču: „Može li slepac da vodi slepca? Neće li obojica upasti u jamu?”

⁴⁰ Učenik nije iznad svoga učitelja. Svaki učenik, naime, kada se izuči biće isti kao i njegov učitelj.

⁴¹ Zašto vidiš trun u oku brata svoga, a ne primećuješ balvan u svome oku?

⁴² Kako možeš da kažeš svome bratu: 'Brate, daj da ti izvadim trun iz oka', a ne vidiš balvan u vlastitom oku? Licemere! Najpre izvadi balvan iz svoga oka, a onda gledaj kako da izvadiš trun iz oka svoga brata.

⁴³ Nijedno dobro drvo ne rađa loš rod, niti loše drvo rađa dobar rod.

⁴⁴ Svako se drvo, naime, poznaje po svom plodu. Smokve se ne beru s trnja, niti se grožđe bere s kupine.

⁴⁵ Dobar čovek iznosi dobro iz riznice svoga dobrog srca, a zao čovek iznosi zlo iz *riznice* svoga zlog srca, jer njegova usta govore ono čime je srce ispunjeno.

Priča o mudrom i nerazumnom graditelju

⁴⁶ Zašto me zovete 'Gospode, Gospode!', a ne činite ono što govorim?

⁴⁷ Pokazaću vam kakav je svaki čovek koji dolazi k meni, sluša moje reči i izvršava ih.

⁴⁸ On je kao onaj koji gradi svoju kuću, pa kopa duboko i postavi temelj na kamenu. Kad dođe poplava i navalu bujica na tu kuću, ne može da je poljulja, jer je dobro sagrađena.

⁴⁹ A ko je čuo, a nije izvršio, taj je kao čovek koji je sagrađio kuću na zemlji, a nije postavio temelj. Bujica je navalila na nju i ona se odmah srušila. Ta kuća se srušila do temelja.“

7

Isus isceljuje kapetanovog slugu

¹ Kad je završio svoje besede pred narodom, ode u Kafarnaum.

² Tamo je jedan *rimski* kapetan imao nekog slugu koga je veoma cenio. Taj sluga je bio bolestan i na umoru.

³ Kada je čuo za *Isusa*, poslao je k njemu judejske starešine da ga zamole da dođe i isceli njegovog slugu.

⁴ Kad su oni došli k njemu, usrdno su ga molili: „On zaslužuje da mu to učiniš,

⁵ jer voli naš narod i sagrađio nam je sinagogu.“

⁶ Isus pođe sa njima. Kada je već bio nadomak kuće, kapetan posla prijatelje sa porukom: „Gospode, ne trudi se, jer nisam dostojan da dođeš pod moj krov.

⁷ Zato nisam smatrao sebe dostojnim da dođem pred tebe. Ali, ti samo reci reč, pa će ozdraviti moj sluga.

⁸ Ja, naime, imam vojnike koji su mi potčinjeni, pa kad kažem jednom: 'Idi tamo!', on ode; i drugome: 'Dođi!', on dođe. I služi kad kažem: 'Uradi ovo!', on uradi.“

⁹ Kad je Isus čuo ovo, zadivio se, pa se okrenuo prema narodu koji je išao za njim, i rekao: „Kažem vam da ni među Izrailjcima nisam našao ovakvu veru!“

¹⁰ Kad su se izaslanici vratili kući, našli su slugu zdravog.

Isus podiže iz mrtvih mladića iz Naina

¹¹ Isus zatim ode u grad koji se zvao Nain. S njim su išli njegovi učenici i mnogo sveta.

¹² Kad je stigao pred gradska vrata, baš tada su iznosili mrtvac, sina jedinca u majke koja je bila udovica. Sa njom je bilo i mnogo ljudi iz grada.

¹³ Kad ju je Gospod video, sažalio se na nju i rekao joj: „Ne plači.“

¹⁴ Onda je prišao mrtvačkom sanduku i dotakao ga. Nosioci stadoše. Tada *Isus* reče: „Mladiću, tebi govorim, ustani!“

¹⁵ Mrtvac ustane i počne da govori. *Isus* ga predade njevoj majci.

¹⁶ Strah je obuzeo sve prisutne, te su dali hvalu Bogu, govoreći: „Veliki prorok se pojavio među nama!“ i: „Bog je pohodio svoj narod!“

¹⁷ Glas o ovome što je *Isus* učinio raširio se po celoj Judeji i okolnim krajevima.

Isus i Jovan Krstitelj

¹⁸ Jovana su njegovi učenici obavestili o svemu ovome. Tada Jovan pozva dvojicu svojih učenika

¹⁹ i posla ih Gospodu, da ga pitaju: „Jesi li ti onaj koji treba da dođe ili da čekamo drugoga?“

²⁰ Došavši k Isusu, rekoše: „Jovan Krstitelj nas je poslao tebi, i pita: 'Jesi li ti onaj koji treba da dođe ili da čekamo drugoga?'“

²¹ *Isus* je baš tada izlečio mnoge od bolesti, muka i zlih duhova, i vratio vid mnogim slepima.

²² Onda im je odgovorio: „Idite i javite Jovanu šta ste videli i čuli: slepi gledaju, hromi hodaju, gubavi se čiste, gluvi čuju, mrtvi se vraćaju u život, siromašnima se propoveda Radosna vest.

²³ Blažen je onaj ko se ne pokoleba zbog mene.“

24 Kad su Jovanovi glasnici otišli, Isus je počeo da govori narodu o Jovanu: „Zašto ste izašli u pustinju? Da vidite kako vetar ljulja trsku?

25 Šta ste, dakle, izašli da vidite? Čoveka obučenog u raskošnu odeću? Evo, ti koji nose skupocenu odeću, žive u raskoši na carskim dvorovima.

26 Prema tome, šta ste očekivali da vidite? Proroka? Da, kažem vam, on je i više nego prorok.

27 To je onaj o kome je pisano:

‘Evo, šaljem poslanika svoga

ispred tvoga lica,

koji će ti put pripremiti.’

28 Kažem vam da među ljudima rođenima od žena nije niko slavniji od Jovana, ali i najneznatniji među *narodom* Carstva Božijeg, slavniji je od njega.“

29 Svi ljudi i poreznici koji su slušali Isusa prihvatili su zahteve Božije pravednosti, time što su dali da ih Jovan krsti.

30 Ali fariseji i znalci Svetog pisma odbaciše što je Bog naumio za njih, i nisu dali da ih Jovan krsti.

31 *Isus nastavi:* „S kim ću uporediti ljude ovog naraštaja? Kome li su slični?

32 Oni su slični deci koja sede na trgu i dovikuju jedna drugoj:

‘Svirali smo vam,

a vi niste igrali,

jadikovali smo,

a vi niste plakali!’

33 Došao je, naime, Jovan Krstitelj, koji posti i ne pije vino, a vi kažete: ‘Opsednut je zlim duhom.’

34 Došao je Sin Čovečiji, koji jede i pije, a vi kažete: ‘Gledaj izjelice i pijanice, prijatelja poreznika i grešnika!’

35 Ipak, mudrost dokazuju svi oni koji je prihvataju.“*

Isus u kući Simona fariseja

36 Jednom prilikom neki farisej zamoli Isusa da obeduje sa njim. *Isus* je došao u kuću i zauzeo mesto za stolom.

37 A neka žena, poznata u gradu po svojoj grešnosti, sazna da je *Isus* u farisejevoj kući. Ona donese posudu od alabastra s mirisnim uljem,

38 pa se plaćuci saže do *Isusovih* nogu. Suzama je kvasila njegove noge i onda ih kosom brisala. Ljubila je njegova stopala i mazala ih mirisnim uljem.

39 A farisej koji ga je pozvao, kada je to video, reče u sebi: „Da je on prorok, znao bi da je žena što ga se dotiče grešnica.“

* 7:35 Doslovno: *Mudrost dokazuju sva njena deca.*

⁴⁰ Isus mu se obrati: „Simone, hoću da ti kažem nešto.“

„Kaži, učitelju“ – odgovori on. *Isus reče:*

⁴¹ „Dva čoveka su dugovala istom zajmodavcu. Jedan je dugovao pet stotina srebrnjaka, a drugi pedeset.

⁴² Pošto nisu imali da vrate, zajmodavac im obojici otpiše dug. Koji će ga, dakle, od njih više voleti?“

⁴³ Simon odgovori: „Rekao bih, onaj kome je otpisao veći dug.“ Isus mu reče: „Dobro si prosudio.“

⁴⁴ Onda se okrenuo prema ženi i rekao Simonu: „Vidiš li ovu ženu? Kada sam došao u tvoju kuću, ti mi nisi dao vode da operem noge, a ona je suzama nakvasila moje noge i svojom kosom ih obrisala.

⁴⁵ Nisi me pozdravio poljupcem; a ona, otkako sam došao, ne prestaje da mi ljubi noge.

⁴⁶ Ni glavu mi nisi namazao uljem, a ona je mirisnim uljem namazala moje noge.

⁴⁷ Zato ti kažem: ona je pokazala mnogo ljubavi zato što su joj oprošteni mnogi gresi. A kome je malo oprošteno, taj malo voli.“

⁴⁸ A ženi reče: „Opraštam ti grehe.“

⁴⁹ Oni koji su bili okupljeni za stolom, počеше da govore u sebi: „Ko je ovaj da oprašta grehe?“

⁵⁰ Isus reče ženi: „Spasla te je tvoja vera. Idi s mirom.“

8

Isusove sledbenice

¹ Posle ovoga, *Isus* je obišao gradove i sela objavljujući i propovedajući Radosnu vest o Carstvu Božijem. S njim su bila i Dvanaestorica,

² i neke žene koje su bile izlečene od zlih duhova i bolesti: Marija Magdalena, iz koje je izašlo sedam zlih duhova,

³ Jovana, žena Huze, Irodovog upravitelja dvora, Suzana, i mnoge druge koje su im pomagale od svoje imovine.

Priča o sejaču

⁴ Narod je i dalje dolazio Isusu iz svakoga grada. Kada se okupilo mnoštvo sveta, *Isus* im ispriča priču:

⁵ „Izađe sejač da seje svoje seme. I kako je sejao, neka zrna su pala kraj puta, te ga ljudi izgaze i ptice ga pozobaju.

⁶ Drugo je palo na kamen. Ono je niklo, ali se osušilo, jer nije imalo vlage.

⁷ Treće je palo među trnje. Ali trnje je izraslo zajedno sa njim i ugušilo ga.

⁸ Četvrto je palo na dobru zemlju. Ono je niklo i rodilo stostruko.“

Isus je završio rečima: „Ko ima uši, neka sluša!“

Zašto Isus govori u pričama

⁹ Njegovi učenici su ga pitali za značenje priče.

¹⁰ On im reče: „Vama je dano da saznate tajne Carstva Božijeg, a ostalima se govori u pričama, da 'gledajući ne vide i slušajući ne razumeju.'"

¹¹ A evo šta priča znači: seme je Božija reč.

¹² Seme koje je palo kraj puta – to su oni koji su reč čuli, ali dolazi đavo i odnosi reč iz njihovog srca, da ne bi poverovali i bili spaseni.

¹³ Seme koje je palo na kamen – to su oni koji čim čuju reč, s radošću je primaju. Ali *pošto reč* nije uhvatila korena u njima, neko vreme veruju, pa kad nastupi čas iskušenja, oni otpadaju.

¹⁴ Seme koje je palo među trnje – to su oni koji slušaju *reč*, ali ih brige, bogatstvo i životna zadovoljstva postepeno guše, te ne donose zreo rod.

¹⁵ A seme koje je palo na dobro tle – to su oni koji slušaju reč i zadržavaju je u dobrom i plemenitom srcu, te postojano donose rod.

Priča o lampi

¹⁶ Niko ne pali svetiljku da bi je pokrio posudom, niti da bi je stavio pod krevet, nego je stavlja na svećnjak da bi oni koji ulaze videli svetlost.

¹⁷ Jer nema toga što je tajno, a da se neće otkriti, niti ima čega što je prikriveno, a da se neće saznati i obelodaniti.

¹⁸ Zato, pazite kako slušate, jer onaj ko ima, njemu će se dodati, a od onoga koji nema, uzeće se i ono što misli da ima.“

Isusova majka i braća

¹⁹ Došli su i Isusova majka i braća da ga vide, ali nisu mogli da dođu do njega od mnogog naroda.

²⁰ Javili su mu: „Tu napolju su tvoja majka i tvoja braća i hoće da te vide.“

²¹ *Isus* im odgovori: „Moja majka i moja braća su oni koji slušaju Božiju reč i izvršuju je.“

Isus smiruje buru

²² Jednog dana je *Isus* ušao u brodić sa svojim učenicima i rekao im: „Hajdemo na drugu stranu jezera!“ Oni odu.

²³ Dok su plovili, *Isus* zaspao. Podiže se bura na jezeru, tako da se čamac punio vodom, te su bili u opasnosti.

²⁴ Njegovi učenici mu priđu i probude ga, govoreći: „Učitelju, učitelju, propadamo!“ *Isus* se podiže, pa zapovedi vetru i talasima, te se oni smiriše i nastade tišina.

²⁵ Onda im reče: „Gde vam je vera?“

A oni su, uplašeni i začuđeni, govorili jedan drugom: „Ko je ovaj što zapoveda vetrovima i vodi, te mu se pokoravaju?“

Isus isceljuje opsednutog

²⁶ Doplovili su do gedarinske oblasti, koji se nalazi nasuprot Galileji.

²⁷ Kada se iskrcao na suvo, sreo ga je neki čovek iz grada, koji je bio opsednut zlim duhovima. On se dugo nije oblačio i nije živeo u kući, nego po grobovima.

²⁸ Kada je video Isusa, povikao je, pao pred njega, i rekao veoma glasno: „Šta hoćeš od mene, Isuse, Sine najuzvišenijeg Boga? Molim te, nemoj da me mučiš!“

²⁹ Isus je, naime, zapovedio nečistom duhu da izađe iz čoveka, jer ga je odavno obuzeo. Njega su morali da vezuju lancima i okovima i da ga čuvaju, ali bi on pokidao okove, i zli duh ga je terao na pusta mesta.

³⁰ Isus ga upita: „Kako ti je ime?“ On odgovori: „Legija!“, jer je mnogo zlih duhova ušlo u njega.

³¹ Oni su preklinjali Isusa da im ne zapovedi da odu u bezdan.

³² A tu u blizini, na jednoj padini, paslo je veliko krdo svinja. *Zli duhovi* zamole Isusa da im dozvoli da idu u svinje. *Isus* im je to dozvolio.

³³ Tada su zli duhovi izašli iz čoveka, ušli u svinje, pa se krdo sjurilo niz obronak u jezero i podavilo se.

³⁴ Kad su svinjari videli šta se dogodilo, razbežali su i javili to ljudima u gradu i po selima.

³⁵ Ljudi izađu da vide šta se desilo. Kad su došli k Isusu, našli su čoveka koji je bio opsednut zlim duhovima, kako sedi do Isusovih nogu, odeven i pri zdravoj pameti. To ih je uplašilo.

³⁶ Očevici su ispričali drugima kako je *Isus* iscelio opsednutog.

³⁷ Stanovnici iz čitavog gedarinskog kraja su ga molili da ode, jer su se veoma uplašili. *Isus* uđe u brodić i vrati se.

³⁸ A čovek, iz koga su izašli zli duhovi, zamolio ga je da ostane sa njim, ali ga je *Isus* otpremio, rekavši:

³⁹ „Vrati se svojoj kući i ispričaj šta ti je Bog učinio.“ On ode, te je po celom gradu govorio šta mu je *Isus* učinio.

Isus vraća Jairovu ćerku u život

⁴⁰ Kada se *Isus* vratio na drugu obalu jezera, narod ga je srdačno dočekaao, jer su ga svi očekivali.

⁴¹ Dođe i neki čovek koji se zvao Jair, starešina sinagoge. On kleknu pred *Isusa* i zamoli ga da dođe u njegov dom.

⁴² On je, naime, imao ćerku jedinicu od dvanaest godina, koja je bila na samrti.

Dok je *Isus* išao, narod se gurao oko njega.

⁴³ Tu je bila i neka žena koja je dvanaest godina bolovala od krvarenja. Ona je sav svoj imetak potrošila na lekare, ali nijedan nije mogao da je izleči.

⁴⁴ Ona mu priđe sleđa i dotače rub njegove odeće. Krvarenje odmah prestade.

⁴⁵ Isus upita: „Ko me je dotakao?“

Kako su svi poricali, Petar odgovori: „Učitelju, to se narod oko tebe gura!“

⁴⁶ Ali Isus reče: „Neko me je dotakao, jer sam osetio da je sila izašla iz mene.“

⁴⁷ Videvši da nije ostala neprimećena, žena istupi drhteći, te pade ničice pred njega, i reče pred svim narodom zašto ga je dotakla i kako je odmah ozdravila.

⁴⁸ Isus joj onda reče: „Ćerko, tvoja te je vera iscelila; idi s mirom.“

⁴⁹ Dok je on još govorio, neko dođe iz kuće Jaira, starešine sinagoge, i reče Jairu: „Tvoja ćerka je umrla, ne muči više učitelja.“

⁵⁰ Isus je to čuo, pa je rekao Jairu: „Ne boj se, samo veruj, i biće isceljena.“

⁵¹ Kada je došao u kuću, nikome nije dozvolio da uđe unutra s njim, osim Petra, Jovana, Jakova i devojčicinih roditelja.

⁵² Svi su plakali i naricali za njom. Isus reče: „Ne plaćite, nije umrla, nego spava.“

⁵³ Svi su mu se smejali, jer su znali da je umrla.

⁵⁴ Isus uze njenu ruku i povika: „Devojčice, ustani!“

⁵⁵ Njen duh se vrati, te ona odmah ustade, a Isus zapovedi da joj daju nešto da jede.

⁵⁶ Njeni roditelji su bili zapanjeni, ali im Isus zapovedi da nikom ne govore šta se dogodilo.

9

Isus šalje Dvanaestoricu

¹ Isus sazva Dvanaesticu i dade im silu i vlast nad svim zlim duhovima i da isceljuju bolesti.

² Poslao ih je da navešću Carstvo Božije i da leče.

³ Isus im reče: „Ne nosite ništa sa sobom na put: ni štap, ni vreću, ni hleb, ni novac, niti treba da imate dva para odeće.

⁴ U koju kuću uđete, u njoj i ostanite, sve dok ne odete iz tog mesta.

⁵ A ako vas ljudi ne prime, iziđite iz tog grada, otresite prašinu sa svojih nogu. To će biti dokaz protiv njih.“

⁶ Oni su zatim otišli, pa su propovedali Radosnu vest po selima i lečili posvuda.

⁷ Kad je Irod četverovlasnik čuo o svemu što se događa, bio je potpuno zbunjen, jer su neki govorili da je to Jovan Krstitelj ustao iz mrtvih.

⁸ Drugi su, opet, govorili da se to prorok Ilija pojavio, a treći da se neki od drevnih proroka vratio u život.

⁹ Irod je na to rekao: „Jovanu sam ja odrubio glavu; ali ko je taj o kome čujem takve stvari?“ I nastojao je da vidi Isusa.

Isus hrani pet hiljada ljudi

¹⁰ Kad su se apostoli vratili, ispričali su Isusu kakve su stvari učinili. *Isus* ih je onda poveo i povukao se u osamu prema gradu po imenu Vitsaida.

¹¹ Međutim, narod je to saznao, pa je krenuo za njim. *Isus* ih je prihvatio i govorio im o Carstvu Božijem i izlečio one kojima je bilo potrebno izlečenje.

¹² Kada je dan bio na izmaku, prišla su mu Dvanaestorica i rekla mu: „Otpravi narod, da bi mogli da odu do obližnjih sela i zaseoka da nađu prenočište i hranu, jer smo ovde na pustom mestu.“

¹³ *Isus* im reče: „Dajte im vi da jedu.“

Oni odgovore: „Mi imamo samo pet hlebova i dve ribe. Da odemo da kupimo hranu za sav ovaj narod?“

¹⁴ (Bilo je oko pet hiljada muškaraca.)

Onda *Isus* reče svojim učenicima: „Svrstajte narod u grupe od po pedeset, pa neka posedaju.“

¹⁵ Oni tako učiniše, te svi posedaše.

¹⁶ *Isus* je uzeo pet hlebova i dve ribe, pogledao prema nebu i izrekao blagoslov. Potom je razlomio hleb i davao učenicima da iznesu pred narod.

¹⁷ Svi su jeli i nasitili se, a učenici su pokupili još dvanaest kotarica preostalog *hleba*.

Petrovo ispovedanje

¹⁸ Jednom prilikom, kada se *Isus* sam molio, sa njime su bili i njegovi učenici. Pitao ih je: „Šta se u narodu govori: ko sam ja?“

¹⁹ Oni odgovoriše: „Jedni kažu da si Jovan Krstitelj, drugi da si Ilija, a treći da je to neki od proroka iz prošlosti ustao iz mrtvih.“

²⁰ *Isus* ih upita: „A šta vi kažete: ko sam ja?“ Petar odgovori: „*Ti si Hristos Božiji*.“

²¹ *Isus* im strogo zapovedi da to nikome ne govore.

²² Još im je rekao: „Sin Čovečiji mora mnogo da propati. Njega će odbaciti starešine, vodeći sveštenici i znalci Svetog pisma. Biće ubijen, ali će vaskrsnuti trećeg dana.“

Cena sledbeništva

²³ Onda je svima rekao: „Ko hoće da ide za mnom, neka se odrekne sebe samog i neka uzme svoj krst svakoga dana, pa neka me sledi.

²⁴ Jer, ko hoće da spase svoj život, izgubiće ga, a ko radi mene izgubi svoj život, taj će ga spasti.

²⁵ Šta vredi čoveku da zadobije i sav svet, a samoga sebe izgubi ili sebi naudi?

²⁶ A ko se zastidi mene i mojih reči, i Sin Čovečiji će se postideti njega kada bude došao u svojoj slavi, i u slavi svoga Oca i sa svetim anđelima.

²⁷ Zaista vam kažem: među onima koji stoje ovde ima nekih koji neće iskusiti smrt dok ne vide Carstvo Božije.“

Preobraženje

²⁸ A oko osam dana nakon što je rekao ovo, poveo je Petra, Jovana i Jakova i popeo se na goru da se moli.

²⁹ Dok se molio, njegovo lice se izmenilo, a njegova odeća postala bela i sjajna.

³⁰ Uto se pojaviše dva čoveka, pa su razgovarali sa njim. To su bili Mojsije i Ilija,

³¹ koji su se ukazali u *nebeskoj* slavi. Govorili su o Isusovoj smrti*, koju je trebalo da podnese u Jerusalimu.

³² Ali, Petra i njegove prijatelje savlada san. Kad su se probudili, ugledali su *Isusa u* njegovoj slavi i dva čoveka kako stoje sa njim.

³³ Kada su oni odlazili od njega, Petar reče: „Učitelju, dobro je da smo ovde! Da načinimo tri senice: jednu tebi, jednu Mojsiju i jednu Iliji.“ On, naime, nije znao šta govori.

³⁴ Dok je Petar još govorio, dođe oblak i zakloni ih. Učenici su bili uplašeni kad ih je oblak natkrio.

³⁵ Tada dođe glas iz oblaka, govoreći: „Ovo je moj izabrani Sin. Njega slušajte!“

³⁶ Kada je glas utihnuo, Isus je ponovo bio sam. A učenici su ćutali i tih dana nikome nisu javljali ništa od onoga što su videli.

Isus isceljuje opsednutog mladića

³⁷ Sledećeg dana, kada su sišli sa gore, mnogo sveta mu je krenulo u susret.

³⁸ Jedan čovek iz naroda povika: „Učitelju, obazri se na moga sina; to mi je jedinac.

³⁹ Evo, spopada ga *zao* duh, te odjednom viče, trese ga i detetu pena pođe na usta. Ne pušta ga dok ga ne iscrpi.

* **9:31** Reč koja je ovde prevedena sa *smrt*, na grčkom je *izlazak*, što upućuje na značaj Isusove smrti. U Starom zavetu *izlazak* se odnosi na Božije oslobođenje izraelskog naroda od egipatskog ropstva. Hristova smrt na krstu jeste *izlazak*, to jest, delo otkupljenja, kojim Bog izvodi ljude iz ropstva greha.

⁴⁰ Molio sam tvoje učenike da ga izgnaju, ali oni nisu mogli.“

⁴¹ Isus odgovori: „O, neverni i izopačeni rode, dokle ću još biti sa vama i podnositi vas? Dovedi svoga sina ovamo!“

⁴² Dok je dečak dolazio, zli duh ga obori na zemlju tresući ga. Isus zapovedi nečistom duhu, isceli dečaka i predade ga njegovom ocu.

⁴³ Svi su bili zadivljeni Božijim veličanstvom.

Isus ponovo govori o svojoj smrti

Dok su se svi još divili svemu što je učinio, Isus reče svojim učenicima:

⁴⁴ „Dobro slušajte što vam kažem: Sin Čovečiji će biti predat ljudima u ruke.“

⁴⁵ No, oni nisu razumeli te reči, jer je bilo sakriveno od njih, te nisu mogli da shvate, a bojali su se da ga pitaju o tome.

Ko je najveći?

⁴⁶ Među učenicima se povede rasprava o tome ko je najveći među njima.

⁴⁷ No Isus, znajući o čemu oni razmišljaju u sebi, uze jedno dete, postavi ga pored sebe,

⁴⁸ pa im reče: „Ko prihvata ovo dete u moje ime, mene prihvata, a ko mene prihvata, prihvata onoga koji me je poslao. Ko je najmanji među vama, taj je najveći.“

⁴⁹ Jovan mu reče: „Učitelju, videli smo jednog čoveka kako u tvoje ime isteruje zle duhove. Mi smo mu to zabranili, zato što ne ide sa nama.“

⁵⁰ Isus mu reče: „Nemojte mu braniti, jer ko nije protiv vas, za vas je.“

Isusova služba na putu za Jerusolim

Samarjansko selo ne prihvata Isusa

⁵¹ Kada je došlo vreme da bude vaznet *na nebo*, Isus odluči da ode u Jerusolim.

⁵² Zato je poslao glasnike pred sobom. Oni odu i dođu u jedno samarjansko selo da pripreme što mu je potrebno.

⁵³ Međutim, meštani ga nisu primili, zato što je išao u Jerusolim.

⁵⁴ Kada su učenici Jakov i Jovan videli ovo, rekli su: „Gospode, hoćeš li da kažemo da oganj siđe sa neba i uništi ih?“

⁵⁵ Isus se okrenu, pa ih prekori *zbog toga*: „Ne znate kakvog ste duha!“

⁵⁶ Sin Čovečiji nije došao da uništi ljudske duše, nego da ih spase.“ Zatim su otišli u drugo selo.

Zahtevi sledbeništva

⁵⁷ Idući putem, neko reče Isusu: „Slediću te kud god ti budeš pošao!“

⁵⁸ Isus mu odgovori: „Lisice imaju jazbine, ptice gnezda, a Sin Čovečiji nema gde da nasloni glavu.“

⁵⁹ Zatim je rekao jednom drugom: „Pođi za mnom.“ No, on reče: „Gospode, dozvoli mi prvo da odem i sahranim oca.“[†]

⁶⁰ „Pusti neka mrtvi sahranjuju svoje mrtve – reče mu *Isus* – a ti idi i objavljuj Carstvo Božije.“

⁶¹ Treći reče: „Gospode, ja ću te slediti, ali mi dozvoli da se najpre pozdravim sa svojim ukućanima.“

⁶² A Isus mu reče: „Niko ko se primi pluga, pa se okreće natrag, nije prikladan za Carstvo Božije.“

10

Poslanje sedamdeset dvojice učenika

¹ Posle ovoga je Gospod odredio drugu sedamdeset dvojicu učenika i poslao ih po dvojicu pred sobom u svaki grad i svako mesto u koje je nameravao da dođe.

² Rekao im je: „Žetve je mnogo, a malo radnika. Stoga se molite Gospodaru žetve da pošalje radnike na svoju žetvu.

³ Idite! Ja vas šaljem kao jaganjce među vukove.

⁴ Ne uzimajte sa sobom ni novčanika, ni torbe, ni obuće. Na putu se ni sa kim ne pozdravljajte.

⁵ Kad ulazite u neku kuću, prvo recite: 'Mir ovoj kući!'

⁶ Ako čovek mira živi tamo, vaš mir će ostati na toj kući; a ako ne, vaš mir će se vratiti k vama.

⁷ U toj kući ostanite i jedite i pijte šta god vam daju, jer radnik zaslužuje svoju platu. I ne prelazite iz kuće u kuću.

⁸ Ako se nađete u nekom gradu i prime vas, jedite ono što postavite pred vas.

⁹ U tom mestu isceljujte bolesne i govorite im: 'Približilo se Carstvo Božije!'

¹⁰ A ako dođete u neki grad, pa vas ne prime, onda idite po njegovim ulicama i govorite:

¹¹ 'Otresamo i prašinu koja je u vašem gradu prionula za naše stope. Ali da znate: približilo se Carstvo Božije!'

¹² Kažem vam da će Sodomi biti lakše na Sudnji dan nego onom gradu.

¹³ Jao tebi, Horazine! Jao tebi, Vitsaido! Jer da su se u Tiru i Sidonu dogodila čuda koja su bila učinjena u vama, odavno bi se već pokajali, sedeći u kostreti i pepelu.

¹⁴ Zato će Tiru i Sidonu biti lakše na Sudnji *dan* nego vama.

[†] 9:59 Po judejskom običaju iz prvog veka naše ere, sahranjivanje se obavljalo neposredno po smrti preminulog. Međutim, nakon godinu dana, kada bi telo istrulilo, najstariji sin bi skupio očeve kosti i stavio ih u posebnu kutiju. Kutija bi se zatim stavljala u otvor u zidu groba. To je bilo potpuno sahranjivanje.

15 A ti, Kafarnaume, hoćeš li se do neba uzdići? Do Sveta mrtvih ćeš se srušiti!

16 Ko vas sluša – mene sluša, i ko vas odbacuje – mene odbacuje, a ko odbacuje mene – odbacuje onoga koji me je poslao.“

17 A sedamdeset dvojica se vratiše i sa radošću rekoše: „Gospode, i zli duhovi nam se pokoravaju u tvoje ime!“

18 Isus im reče: „Gledao sam Satanu kako pada s neba kao munja.

19 Evo, dao sam vam vlast da gazite zmiје i škorpije i svaku neprijateljsku silu. Oni vam nikako neće nauditi.

20 Neka vas ne raduje to što vam se zli dusi pokoravaju, nego što su vaša imena zapisana na nebu.“

21 Tada se Isus ispuni radošću po Svetom Duhu i reče: „Hvalim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a otkrio onima što su kao mala deca. Da, Oče, jer ti je tako bilo po volji.

22 Otac mi je sve predao; i niko ne zna ko je Sin osim Oca, i niko ne zna ko je Otac osim Sina, i onog kome Sin hoće da otkrije.“

23 Onda se okrenuo prema učenicima i samo njima rekao: „Blažene su oči, koje gledaju ono što vi gledate.

24 Kažem vam da su mnogi proroci i carevi želeli da vide ono što vi gledate, ali nisu videli, i da čuju ono što vi slušate, ali nisu čuli.“

Priča o milosrdnom Samarjaninu

25 Neki znalac Svetog pisma ustade i upita Isusa, s namerom da ga iskuša: „Učitelju, šta treba da činim da bih baštiniо večni život?“

26 Isus mu odgovori: „Šta je zapisano u Zakonu? Kako to tamo čitaš?“

27 Ovaj mu odgovori: „Voli Gospoda, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom i svim umom svojim, i bližnjega svoga kao samoga sebe.“

28 Isus mu reče: „Dobro si odgovorio. Čini tako i živećeš.“

29 Ali ovaj, želeći da se opravda, upita Isusa: „Ko je moj bližnji?“

30 Isus na to reče: „Silazio neki čovek iz Jerusalima u Jerihon i dopao u ruke razbojnicima. Oni ga svuku, pretuku, pa odu, ostavljajući ga polumrtva.

31 Desilo se da je tim putem silazio neki sveštenik. Kada je video unesrećenog, nastavio je dalje.

32 I neki Levit je prolazio tim putem. Video je unesrećenog i nastavio dalje.

³³ Tako je i neki Samarjanin putovao tuda. Kada je došao do unesrećenog, pogledao ga je i sažalio se nad njim.

³⁴ Zatim mu je prišao, prelio njegove rane uljem i vinom i previo ih. Onda ga je stavio na svoje magare, odveo do gostionice i pobrinuo se za njega.

³⁵ Sutradan je izvadio dva srebrnjaka, dao ih gostioničaru, i rekao: 'Postaraj se za njega, pa ako potrošiš više, doplatiću ti kada se budem vraćao.'

³⁶ Šta misliš: ko je od ove trojice bio bližnji onome što je pao razbojnicima u ruke? – *upita Isus.*

³⁷ Ovaj odgovori: „Onaj koji je pokazao milosrđe prema njemu.“

Isus mu onda reče. „Idi i ti i čini tako.“

U domu Marte i Marije

³⁸ Dok su putovali, *Isus* svrati u neko selo. Tamo ga je ugostila neka žena po imenu Marta.

³⁹ Ona je imala sestru koja se zvala Marija. Ova druga je sela do Gospodovih nogu i slušala njegovo učenje.

⁴⁰ A Marta se sva rastrčala da ga što bolje posluži. Ona priđe i reče: „Gospode, zar ne mariš što me je moja sestra ostavila da sama poslužujem? Reci joj, stoga, da mi pomogne!“

⁴¹ Isus joj odgovori: „Marta, Marta, isuviše se brineš i uznemiravaš,

⁴² a samo je jedno potrebno. Marija je izabrala bolji deo koji joj niko neće oduzeti.“

11

Pouka o molitvi

¹ Jednom prilikom se *Isus* molio na nekom mestu. Kad je završio, njegovi učenici mu rekoše: „Gospode, nauči nas da se molimo, kao što je i Jovan naučio svoje učenike.“

² *Isus* im reče: „Kada se molite, govorite:

'Oče, neka se slavi ime tvoje sveto,

neka dođe Carstvo tvoje,

³ hleb naš nasušni daj nam svakog dana,

⁴ i oprosti nam grehe naše,

jer i mi opraštamo svakom svom dužniku.

I ne daj da podlegnemo iskušenju.“

⁵ Onda im reče: „Zar ko od vas ima takvog prijatelja, kod koga bi otišao u po noći i rekao mu: 'Prijatelju, pozajmi mi tri hleba,

⁶ jer mi je došao prijatelj s puta, a nemam šta da iznesem pred njega',

⁷ a prijatelj mu odgovorio iz kuće: 'Ne uznemiravaj me! Vrata su zaključana i ja sam sa svojom decom u postelji; ne mogu da ustanem da ti dam.'

⁸ Kažem vam, ako i ne ustane da mu da hleb zato što mu je prijatelj, ustaće i daće mu što mu treba da bi sačuvao sebi obraz.

⁹ Tako i ja vama kažem: molite i daće vam se, tražite i naći ćete, kucajte i otvoriće vam se.

¹⁰ Jer, ko god moli, dobija, ko god traži, nalazi, i ko god kuca, tome se otvara.

¹¹ Ko je od vas takav otac da sinu pruži zmiju kad mu ovaj zatraži ribu?

¹² Ili škorpiju, kad zatraži jaje?

¹³ Dakle, kada vi, budući zli, umete da dajete dobre darove svojoj deci, koliko više će Otac na nebesima dati Svetoga Duha onima koji zatraže od njega?"

Isus i Veelzevul

¹⁴ Jednom je Isus isterivao zlog duha, uzročnika zanemelosti. Kada je zli duh izašao, gluvi čovek je progovorio, a narod se zadivio.

¹⁵ Ipak, neki od njih rekoše: „On uz pomoć Veelzevula, glavara zlih duhova, isteruje zle duhove!“

¹⁶ Drugi su ga, opet, iskušavali, tražeći od njega da im da znak s neba.

¹⁷ Isus je znao šta oni misle, pa im je rekao: „Svako carstvo koje se подели unutar sebe, opusteće, i ako se porodica razjedi, raspašće se.

¹⁸ Ako je Satana ustao protiv sebe samog, kako će opstati njegovo carstvo? Vi, naime, tvrdite da ja uz pomoć Veelzevula izgonim zle duhove.

¹⁹ Ako ja uz pomoć Veelzevula izgonim zle duhove, uz čiju pomoć ih vaši učenici* izgone? Zato će vam oni suditi.

²⁰ Ali, ako ja Božijim prstom izgonim zle duhove, onda je k vama došlo Carstvo Božije.

²¹ Kada jaki čovek oružjem čuva svoj dom, njegova dobra su bezbedna.

²² Ali kada neko jači dođe i savlada ga, on mu uzima oružje u koje se pouzdao i deli što je pokrao od njega.

²³ Ko nije sa mnom, protiv mene je, i ko sa mnom ne sakuplja, taj rasipa.

²⁴ Kada nečisti duh izađe iz čoveka, on tumara po bezvodnim mestima tražeći sebi pokoja. I pošto ga ne nalazi, kaže: 'Vratiću se u svoj dom, odakle sam izašao.'

²⁵ Kada se vrati, nalazi kuću počišćenu i uređenu.

* 11:19 Doslovno: sinovi.

26 Onda odlazi i dovodi sedam drugih duhova, gorih od sebe, pa uđu i nastane se tamo. Čoveku onda to potonje stanje biva gore no što mu je bilo pređašnje.“

27 Dok je Isus govorio, neka žena iz naroda uzvikne: „Blažena majka koja te je rodila i dojila!“

28 A Isus reče: „Blaženiji su oni koji slušaju reč Božiju i drže je.“

Znak proroka Jone

29 Kako se narod sticao, Isus poče da govori: „Ovaj naraštaj je zao naraštaj; on traži znak, ali mu se neće dati drugi znak, osim znaka Jone.

30 I kao što je Jona bio znak za Ninivljane, tako će i Sin Čovečiji biti znak za ljude ovoga naraštaja.

31 Carica sa juga će se podići iz mrtvih na Sudnji dan sa ovim naraštajem i optužiće ga, jer je iz daleka došla da čuje Solomonovu mudrost, a evo, ovde se zbiva nešto što prevazilazi Solomona.

32 Ninivljani će se podići iz mrtvih na Sudnji dan sa ovim naraštajem i optužiti ga, jer su se oni pokajali na Joninu propoved, a evo, ovde se zbiva nešto što prevazilazi Jonu.

Oko - ogledalo duše

33 Niko ne pali svetiljku da bi je stavio na skriveno mesto ili pod mericu, već je stavlja na svećnjak, tako da vide svetlost svi koji ulaze.

34 Tvoje oko je svetiljka tvome telu. Ako je tvoje oko bezazleno, celo tvoje telo je osvetljeno; ako je tvoje oko zlobno, celo tvoje telo je u tami.

35 Zato gledaj da svetlost koja je u tebi ne postane tama.

36 Dakle, ako je svetlost u celom tvom telu, tako da nema nijednog mračnog dela, onda ćeš u potpunosti biti osvetljen, kao kad te svetiljka osvetljava svojim sjajem.“

Sedmostruko „jao“ znalcima Svetog pisma i farisejima

37 Dok je Isus još govorio, jedan farisej ga pozva da obeduje sa njim. Isus uđe i zauzme mesto za stolom.

38 Fariseji se začudiše videvši da Isus nije prvo oprao ruke pre obeda.

39 Gospod im reče: „Da, vi fariseji spolja čistite čašu i posuđe, a iznutra ste puni pohlepe i zloće.

40 Bezumnici! Nije li Bog koji je stvorio čovekovu spoljašnjost, takođe stvorio i njegovu nutrinu?“

41 Nego, dajte ono što je iznutra kao milostinju, pa će vam sve biti čisto.

⁴² Jao vama, fariseji, jer dajete desetak od nane i rute i od svakog povrća, a zanemarujete pravdu i ljubav Božiju! Ovo je trebalo činiti, a ono ne izostavljati.

⁴³ Jao vama, fariseji, jer volite istaknuta mesta u sinagogama i da vas sa uvažavanjem pozdravljaju po trgovima!

⁴⁴ Jao vama, jer ste kao neobeleženi grobovi po kojima ljudi neznajući idu!“

⁴⁵ Tada mu znalci Svetog pisma rekoše: „Učitelju, kad govoriš ove stvari, ti i nas vređaš!“

⁴⁶ *Isus* odgovori: „Jao i vama, znalcima Svetog pisma, jer teretite ljude jedva podnošljivim bremenima, a sami ne mrdate ni prstom *da im pomognete!*

⁴⁷ Jao vama, jer podižete spomenike prorocima, a vaši su ih preci pobili!

⁴⁸ Time svedočite da odobravate dela svojih predaka: oni su ih pobili, a vi im dižete spomenike.

⁴⁹ Zato Bog po svojoj mudrosti reče: 'Poslaću im proroke i apostole; neke će ubiti, a neke prognati.'

⁵⁰ Stoga će vaš naraštaj biti smatran krivim za krv svih proroka koja se prolila od početka sveta do sada,

⁵¹ od krvi Avelja, pa do krvi Zaharije koga su ubili između žrtvenika i Doma *Gospodnjeg*. Da, kažem vam, vaš naraštaj će se smatrati krivim.

⁵² Jao vama, znalci Svetog pisma, jer ste uzeli ključ znanja. Sami niste ušli, a sprečili ste one koji su hteli da uđu!“

⁵³ Kad je *Isus* otišao odande, znalci Svetog pisma i fariseji su se žestoko okomili na njega, salećući ga pitanjima

⁵⁴ i vrebajući da ulove neku reč koja bi ga optužila.

12

Upozorenje protiv licemerja

¹ U međuvremenu se okupilo na hiljade ljudi, tako da su gazili jedni druge. Tada *Isus* prvo poče da govori svojim učenicima: „Čuvajte se farisejskog kvasca, koji je licemerje.

² Nema ničeg što je skriveno, da se neće otkriti, niti tajnog, da se neće doznati.

³ Jer, što ste rekli u tami, čuće se na svetlosti dana, i što ste rekli iza zatvorenih vrata, razglašiće se sa krovova.

Koga se treba bojati?

⁴ Prijatelji moji, kažem vam, ne bojte se onih koji ubijaju telo, jer posle toga ne mogu više ništa da učine.

⁵ Reći ću vam koga da se bojite: bojte se *Boga*, koji, pošto ubije, ima vlast da baci u pakao. Da, kažem vam, njega se bojte.

⁶ Zar se ne prodaju pet vrabaca za dva novčića? Ipak, ni jedan od njih nije zaboravljen od Boga.

⁷ A vama su i sve vlasi na glavi prebrojane. Zato se ne bojte: vi vredite mnogo više od jata vrabaca.

⁸ Kažem vam: svako ko me prizna pred ljudima, priznaću i ja njega pred anđelima Božijim.

⁹ A ko se mene odrekne pred ljudima, odreći ću se i ja njega pred anđelima Božijim.

¹⁰ Svako ko kaže reč protiv Sina Čovečijeg, biće mu oprošteno, ali ko izgovori hulu protiv Svetoga Duha, tome se neće oprostiti.

¹¹ Kada vas budu izvodili u sinagoge da vam sude, ili pred namesnike i vladare, ne brinite se kako ćete se braniti, ili šta ćete govoriti,

¹² jer će vas Sveti Duh poučiti šta da kažete u taj čas.“

¹³ Neko iz naroda reče: „Učitelju, reci mom bratu da podeli sa mnom nasledstvo!“

¹⁴ Isus mu reče: „Čoveče, ko je mene postavio da sudim ili delim imovinu među vama?“

¹⁵ Onda se obratio svima: „Pazite i čuvajte se svake pohlepe, jer ničiji život ne zavisi od obilja njegovih dobara, koliko god da ih ima.“

¹⁶ Onda im ispriča jednu priču: „Nekom bogatom čoveku obilno rodila njiva.

¹⁷ Čovek je razmišljao u sebi: 'Šta da uradim? Nemam gde da sakupim letinu.'

¹⁸ Onda reče: 'Ovako ću učiniti: srušiću svoje žitnice i sagradiću veće, pa ću tamo smestiti sve žito i ostala dobra.

¹⁹ Onda ću reći sebi: „Dušo moja, imaš mnoga dobra smeštena za dugo godina. Odmaraj, jedi, pij i uživaj!“

²⁰ Ali Bog mu reče: 'Bezumniče! Još noćas ću uzeti tvoju dušu. Kome li će ostati ono što si stekao?'

²¹ Tako biva sa svakim koji zgrće sebi bogatstvo, a pred Bogom je siromašan.“

Pouzdanje u Boga

²² Isus reče svojim učenicima: „Stoga vam kažem: ne brinite se za život, šta ćete jesti, ili za telo, šta ćete obući,

²³ jer je život vredniji od hrane i telo od odeće.

²⁴ Pogledajte gavrane! Oni niti seju, niti žanju, nemaju ni skladišta ni žitnice, a Bog ih hrani. Vi vredite mnogo više od ptica.

²⁵ Ko od vas može brinući se produžiti sebi život, makar samo i za kratko vreme?

²⁶ Dakle, ako ne možete da učinite ni to što je najmanje, zašto se brinete za ostalo?

27 Pogledajte ljiljane kako rastu! Ne trude se, niti predu, a ja vam kažem da ni Solomon u svojoj svojoj raskoši nije bio odeven kao i jedan od njih.

28 Pa ako Bog tako odeva bilje koje je danas u polju, a već sutra se baca u peć, koliko li će pre odenuti vas, o, maloverni!

29 Zato se ne opterećujte time šta ćete jesti ili piti i ne brinite se oko toga,

30 jer sve to traže i mnogobošci u ovome svetu. Vaš Otac zna da vam je sve to potrebno.

31 Nego, tražite Carstvo njegovo, a *Bog* će vam ovo dodati.

32 Ne boj se, malo stado, jer je Ocu bilo po volji da vam da Carstvo.

33 Prodajte svoju imovinu i dajte je kao milostinju. Opremite se torbama koje neće dotrajati i neiscrpnim blagom sa neba, koje lopov ne krade niti moljac uništava.

34 Jer, gde je vaše blago, tamo će biti i vaše srce.

Spremnost i budnost

35 Opašite svoje bokove, a vaše svetiljke neka gore.

36 Budite kao sluge koje očekuju svoga gospodara da se vrati sa svadbe, da mu odmah otvore vrata kad on dođe i pokuca.

37 Blago onim slugama koje gospodar, kad se vrati, nađe budne. Zaista vam kažem da će se sam gospodar opasati, posaditi ih za trpezu i posluživati ih.

38 Blago onim slugama koje gospodar, kada dođe, nađe budne i pripravne u ponoć ili pred svitanje.

39 Ovo znajte: ako bi domaćin znao u koje doba će lopov doći, ne bi dozvolio da mu provali u kuću.

40 Tako i vi budite spremni, jer će Sin Čovečiji doći u čas kada ne mislite.“

41 Petar upita: „Gospode, govoriš li ovu priču samo nama ili i svima ostalima?“

42 Gospod odgovori: „Ko je, dakle, verni i mudri upravitelj? To je onaj koga Gospodar postavi da se stara o ostalim slugama da dobijaju obroke na vreme.

43 Blažen je onaj sluga koga Gospodar, kada dođe, zatekne da ovako radi.

44 Zaista vam kažem da će mu poveriti upravu nad celim svojim imanjem.

45 Ali ako taj sluga kaže: 'Moj Gospodar se zadržao na putu', pa počne da tuče sluge i sluškinje, da jede, pije i opija se,

46 doći će Gospodar ovih slugu u dan u koji ga ne očekuje, te će ga poseći i odrediti mu mesto među nevernicima.

47 Sluga koji zna gospodarevu volju, a ne izvršuje je i nije pripravan, biće išiban jako.

48 A sluga koji ne zna, a učini ono što zaslužuje kaznu, biće malo šiban. Od svakoga kome je mnogo dano, mnogo će se i zahtevati. Kome je više povereno, od toga će se još više zahtevati.

Isus - uzrok podele

49 Došao sam da bacim oganj na zemlju. O, kako bih voleo da već plamti!

50 Treba i krštenje da primim, i kako mi je teško dok se to ne svrši!

51 Mislite li da sam došao da donesem mir na zemlju? Ne, kažem vam, nego razdor.

52 Naime, od sada će se petoro u kući podeliti: troje protiv dvoje i dvoje protiv troje,

53 otac protiv sina i sin protiv oca, majka protiv ćerke i ćerka protiv majke, svekrva protiv snahe i snaha protiv svekrve.“

Znaci vremena

54 A mnoštvu je rekao: „Kada vidite da se oblak pojavljuje na zapadu, odmah kažete da će biti nevreme, i bude nevreme.

55 A kad dune vetar s juga, vi kažete da će biti vrućina, i tako i bude.

56 Licemeri! Izgled zemlje i neba znate da protumačite; kako onda ne znate da protumačite ovo vreme?

57 Zar sami ne uviđate šta je pravedno?

58 Ako te zajmodavac potera na sud, nastoj koliko možeš da izglađiš stvar sa njim dok ste još na putu. U protivnom, odvešće te pred sudiju i sudija će te predati sudskom službeniku, pa će te ovaj baciti u tamnicu.

59 Kažem ti da nećeš izaći odande dok ne isplatiš i poslednji novčić.“

13

Pokajanje ili propast

1 U to vreme dođu neki i izveste Isusa o Galilejcima koje je Pilat pobio dok su prinosili žrtve *Bogu*.

2 Isus im reče: „Mislite li da su ovi Galilejci bili grešniji od ostalih Galilejaca, zato što su tako nastradali?

3 Nimalo! Kažem vam: ako se ne pokajete, svi ćete tako izginuti.

4 Ili, zar mislite da su onih osamnaest na koje se srušila kula u Siloamu i pobila ih, bili krivlji od ostalih jerusalimskih stanovnika?

5 Nimalo! Kažem vam: ako se ne pokajete svi ćete tako izginuti.“

⁶ Onda im je ispričao ovu priču: „Jedan čovek imao smokvu posađenu u svom vinogradu. Dođe on da vidi ima li roda, ali ne nađe.

⁷ Tada reče vinogradaru: 'Evo, već tri godine dolazim i tražim rod na ovoj smokvi, ali ga ne nalazim. Poseci je! Zašto da iscrpljuje zemlju?’

⁸ Ali *vinogradar* odgovori: 'Gospodaru, ostavi je još ovu godinu. Okopaću je i nađubriti,

⁹ pa će možda roditi. Ako ne rodi, poseci je.“

Isus isceljuje zgrbljenu ženu u subotu

¹⁰ Jedne subote je poučavao u sinagogi.

¹¹ Tamo se našla i neka žena koju je nečisti duh, uzročnik bolesti, osamnaest godina držao zgrbljenu, te nije mogla da se ispravi.

¹² Videvši je, Isus je pozva k sebi, i reče joj: „Ženo, oslobađam te tvoje bolesti!“

¹³ Isus položi svoje ruke na nju i žena se odmah ispravi i poče da slavi Boga.

¹⁴ Starešina sinagoge, ljut što je Isus iscelio u subotu, reče: „Ima šest radnih dana u nedelji. U te dane dolazite da se lečite, a ne u subotu!“

¹⁵ Gospod mu odgovori: „Licemeri! Ne odvezuje li svako svoga vola ili magarca od jaslara i ne vodi li ga na pojilo subotom?’

¹⁶ Nije li trebalo osloboditi ovu Avrahamovu ćerku, koju je Satana osamnaest godina držao svezanu, od sveza baš u subotu?“

¹⁷ Svi njegovi protivnici bili su postidjeni onim što je rekao, ali se narod radovao svim izvanrednim delima koje je učinio.

Priča o gorušičinom zrnu i kvascu

¹⁸ Onda *Isus* reče: „Čemu je slično Carstvo Božije? S čime da ga uporedim?’

¹⁹ Ono je slično gorušičinom zrnu koje čovek uzme i poseje u svojoj bašti. Seme onda izrasta i postaje drvo i ptice nebeske gnezde se po njegovim granama.“

²⁰ *Isus* ponovo reče: „S čime da uporedim Carstvo Božije?’

²¹ Ono je slično kvascu koji žena uzme i umesi sa tri mere brašna, dok sve testo ne uskisne.“

Uska vrata

²² *Isus* je zatim prolazio kroz gradove i sela i poučavao, nastavljajući svoje putovanje prema Jerusalimu.

²³ Neko mu reče: „Gospode, ima li malo onih koji će biti spaseni?“

Isus odgovori:

24 „Borite se da uđete na uska vrata, jer vam kažem da će mnogi nastojati da uđu, ali neće moći.

25 Kad domaćin ustane i zatvori vrata, vi ćete ostati pred vratima i moliti: 'Gospode, otvori nam!'

Onda će vam on odgovoriti: 'Ne znam ni ko ste ni odakle ste.'

26 Tada ćete reći: 'Mi smo jeli i pili sa tobom; ti si poučavao po našim ulicama!'

27 A on će vam odgovoriti: 'Ne znam ni ko ste ni odakle ste. Odlazite od mene svi, koji činite bezakonje!'

28 Tamo ćete plakati i škrgutati zubima kada vidite Avrahama, Isaka i Jakova i sve proroke u Carstvu Božijem, a vi izbačeni.

29 Doći će narodi s istoka i zapada, severa i juga, i posedati na gozbu Carstva Božijeg.

30 I gle, tamo će poslednji biti prvi, i prvi – poslednji.“

Isus tuguje nad Jerusolimom

31 U taj čas pristupiše mu neki fariseji i rekoše mu: „Idi odavde na neko drugo mesto, jer Irod hoće da te ubije.“

32 Isus im reče: „Recite toj lisici: 'Evo, izgonim zle duhove i lečim bolesne danas i sutra, a treći dan završavam.'

33 Ali danas, sutra i prekosutra moram da putujem, jer ne ide da prorok pogine izvan Jerusalima.

34 Jerusalime, Jerusalime, ti što ubijaš proroke i kamenuješ one koji su poslani k tebi, koliko puta sam hteo da skupim tvoju decu, kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila, ali vi niste hteli.

35 Evo, opusteće vaša kuća. A ja vam kažem da me nećete videti dok ne kažete: 'Blagosloven onaj koji dolazi u ime Gospodnje!'

14

Isus isceljuje bolesnika u subotu

1 Jedne subote je Isus došao u kuću jednog od vodećih fariseja na obed. Okupljeni su pažljivo motrili na njega.

2 Uto neki čovek koji je patio od vodene bolesti stade pred Isusa.

3 Isus upita znalce Svetog pisma i fariseje: „Da li je dopušteno lečiti subotom ili ne?“

4 Oni su ćutali. Isus prihvati čoveka, isceli ga i pusti ga da ide.

5 A njima reče: „Ako nekome od vas sin ili vo upadne u bunar, zar ga neće odmah izvaditi i u subotu?“

6 Na to nisu mogli da mu odgovore.

Traži se poniznost

⁷ *Isus* je primetio da su neki gosti birali počasna mesta, pa im je ispričao priču:

⁸ „Kad te neko pozove na svadbu, nemoj da sedneš u pročelje, jer domaćin može da pozove nekog ko je ugledniji od tebe.

⁹ Tada će on, koji je pozvao i tebe i njega, doći i reći: 'Ustupi mu mesto.' Onda ćeš postidjen zauzeti poslednje mesto.

¹⁰ Nego, ako te pozovu, idi i zauzmi poslednje mesto. Tada će onaj koji te je pozvao, doći i reći: 'Prijatelju, pomakni se na više.' Tako ćeš biti počašćen pred svima koji s tobom sede za stolom.

¹¹ Jer, svako ko se uznosi, biće ponižen, a ko se ponizi, biće uzvišen.“

¹² A domaćinu reče: „Kad priređuješ ručak ili večeru, ne pozivaj prijatelje, ni braću, ni rodbinu, ni bogate susede, jer bi oni mogli da pozovu tebe i tako ti uzvrate.

¹³ Nego, kad priređuješ gozbu, pozovi siromahe, bogalje, hrome, slepe.

¹⁴ Tada ćeš biti blažen, jer ne mogu da ti uzvrate, a *Bog* će ti uzvratiti prilikom vaskrsenja pravednih.“

Velika gozba

¹⁵ A jedan od gostiju, kada je to čuo, reče mu: „Blaženi su oni koji će biti za trpezom u Carstvu Božijem!“

¹⁶ *Isus* mu reče: „Neki čovek je priredio veliku gozbu i pozvao mnogo ljudi.

¹⁷ Kad je bilo vreme da gozba počne, poslao je svoga slugu da kaže zvanicama: 'Dođite, sve je već pripravljeno.'

¹⁸ Ali, svi od reda počnu da se izgovaraju. Prvi mu reče: 'Kupio sam njivu, pa moram da idem da je vidim. Molim te, primi moje izvinjenje.'

¹⁹ Drugi reče: 'Kupio sam pet jarmova volova, pa idem da vidim valjaju li. Molim te, primi moje izvinjenje.'

²⁰ Treći reče: 'Oženio sam se, te zato ne mogu da dođem.'

²¹ Sluga se vrati i javi to svome gospodaru. Gospodar se na to razgnevi i reče svome sluzi: 'Brzo idi na gradske ulice i prolaze i dovedi ovamo siromahe, bogalje, slepe i hrome.'

²² Sluga se uskoro vrati i reče: 'Gospodaru, tvoja naredba je izvršena, ali još uvek ima mesta.'

²³ Tada gospodar reče sluzi: 'Izađi na puteve i međe, pa nateraj ljude da dođu, da mi se napuni kuća.

²⁴ Kažem vam da nijedan od onih ljudi koji su bili pozvani neće okusiti moje večere.“

Cena sledbeništva

²⁵ Jednom, dok je veliko mnoštvo naroda putovalo s *Isusom*, on se okrenu prema njima i reče im:

²⁶ „Ko dolazi k meni, a nije mu omrzao njegov otac i majka, žena i deca, braća i sestre, pa i sopstveni život, ne može da bude moj učenik.

²⁷ Ko ne nosi svoj krst i ne sledi me, ne može da bude moj učenik.

²⁸ Ako neko od vas hoće da zida kulu, on prvo sedne i proračuna koliki će biti trošak, da vidi ima li dovoljno da završi.

²⁹ U protivnom, postaviće temelj, a neće moći da dovrši gradnju. Svi koji to vide, rugaće mu se

³⁰ i govori: 'Ovaj čovek je počeo da zida, a nije mogao da završi!'

³¹ Ili koji car ide u rat protiv drugog cara, a da prvo ne sedne i razmotri može li da se sa deset hiljada vojnika odupre onome koji ide na njega sa dvadeset hiljada?

³² Ako ne može, poslaće izaslanike *moćnijem caru* dok je ovaj još daleko, da razgovaraju o miru.

³³ Prema tome, svaki od vas ko se ne odrekne svega što ima, ne može da bude moj učenik.

³⁴ So je dobra, ali ako izgubi slanoću, čime li će je povratiti?

³⁵ Nije ni za zemlju, ni za đubrivo, nego je izbacuju napolje.

Ko ima uši, neka sluša!“

15

Priča o izgubljenoj ovcu

¹ Svi poreznici i grešnici su se okupljali oko Isusa da ga slušaju.

² Fariseji i znalci Svetog pisma su gundali i govorili: „Ovaj prihvata grešnike i jede sa njima.“

³ *Isus* im onda ispriča ovu priču:

⁴ „Ko od vas, ako ima stotinu ovaca, pa mu se izgubi jedna, neće ostaviti devedeset devet u pustinji, dok ne nađe tu jednu?

⁵ Kad je nađe, stavlja je na svoja ramena sa radošću.

⁶ A kada dođe kući, poziva prijatelje i susede, i kaže im: 'Radujte se sa mnom, jer sam našao svoju ovcu koja se izgubila.'

⁷ Kažem vam da će tako i na nebu biti veća radost zbog jednog grešnika koji se pokaje, nego zbog devedeset devet pravednika kojima nije potrebno pokajanje.“

Priča o izgubljenom novčiću

⁸ „Ili, zamislite neku ženu koja ima deset srebrnih novčića, pa izgubi jedan. Neće li ona upaliti svetiljku i pomesti kuću, te pomno tražiti dok ga ne nađe?

⁹ A kada ga nađe, poziva prijatelje i susede, govoreći: 'Radujte se sa mnom, jer sam pronašla srebrni novčić koji sam izgubila!'

¹⁰ Kažem vam da se anđeli raduju pred Bogom zbog jednog grešnika koji se pokaje.“

Priča o izgubljenom sinu

¹¹ Isus nastavi: „Neki čovek imao dva sina.

¹² Jednom, mlađi sin reče ocu: 'Oče, daj mi moj deo imovine.' Tako otac podeli imovinu između njih.

¹³ Nekoliko dana kasnije, mlađi sin pokupi sve što ima i ode u daleku zemlju. Tamo je protraćio svoju imovinu na razvratan život.

¹⁴ A kada je potrošio sve, nastane velika glad u toj zemlji, i on počne da oskudeva.

¹⁵ Onda je otišao i pribio se uz jednog stanovnika te zemlje, koji ga je poslao na svoja polja da čuva svinje.

¹⁶ Žudeo je da napuni stomak rošćićima koje su svinje jele, ali mu niko nije davao.

¹⁷ No, došavši k sebi, reče: 'Koliko je slugu kod mog oca koji imaju hleba u izobilju, a ja ovde skapavam od gladi!

¹⁸ Ustaću i poći k mome ocu, pa ću mu reći: „Oče, zgrešio sam i Bogu* i tebi;

¹⁹ nisam više dostojan da se zovem tvojim sinom. Primi me kao jednog od tvojih slugu.““

²⁰ Tako je ustao i krenuo svome ocu.

Ali, dok je još bio daleko, ugleda ga njegov otac i sažali se, pa potrča, zagrlj ga i izljubi.

²¹ Sin mu reče: 'Oče, zgrešio sam i Bogu† i tebi. Nisam više dostojan da se zovem tvojim sinom.'

²² Ali otac naredi svojim slugama: 'Brzo donesite najbolju odeću i obucite mu je. Stavite mu prsten na ruku i obujte mu sandale na noge

²³ I uhvatite ugojeno tele i zakoljite ga, da jedemo i da se radujemo!

²⁴ Jer je ovaj moj sin bio mrtav, ali je oživeo. Bio je izgubljen, ali je sada nađen.' Onda počеше da proslavljaju.

²⁵ Njegov stariji sin je bio na njivi. Kad je došao blizu kuće, čuo je da se svira i igra.

²⁶ Pozvao je jednog slugu i upitao ga šta se to dešava.

²⁷ Sluga mu reče: 'Došao je tvoj brat, pa je tvoj otac zaklao ugojeno tele, jer mu se vratio kući živ i zdrav.'

²⁸ On se rasrdio i nije hteo da uđe u kuću. Otac izađe iz kuće, pa ga je molio da uđe.

* 15:18 Doslovno: *nebu*. † 15:21 Doslovno: *nebu*.

²⁹ Ali on odgovori ocu: 'Evo, toliko godina ti služim i nikada nisam prekršio nijednu tvoju zapovest, a nikad mi nisi dao jare da se proveselim sa svojim prijateljima.

³⁰ Ali kada je došao ovaj tvoj sin koji je proćerdao tvoje imanje sa bludnicama, zaklao si ugojeno tele za njega.'

³¹ 'Sine moj - reče mu *otac* - ti si uvek sa mnom, i sve što je moje, to je i tvoje.

³² Ali treba da budemo veseli i da se radujemo, jer je ovaj tvoj brat bio mrtav, ali je oživeo; bio je izgubljen, ali je nađen."

16

Priča o snalažljivom upravitelju

¹ Isus reče svojim učenicima: „Neki bogat čovek imao upravitelja koga su optužili da mu rasipa imanje.

² Zato ga je pozvao i rekao mu: 'Šta to čujem o tebi? Podnesi izveštaj o svom upravljanju, jer ne možeš više da budeš moj upravitelj.'

³ Upravitelj reče u sebi: 'Moj gospodar uzima od mene upravu. Šta da radim? Za kopaње nemam snage, a stidim se da prosim.

⁴ Znam šta ću da uradim, da bi me, kad izgubim službu, ljudi primili u svoje kuće.'

⁵ Onda je pozvao k sebi dužnike svoga gospodara, jednog po jednog. Pitao je prvog: 'Koliko duguješ mome gospodaru?'

⁶ On odgovori: 'Stotinu bačvica ulja.' Onda mu reče:

'Uzmi svoju priznanicu i brzo napiši pedeset.'

⁷ Onda upita drugog: 'A koliko ti duguješ?'

Dužnik reče: 'Stotinu džakova pšenice.'

On mu reče: 'Uzmi svoju priznanicu i napiši osamdeset.'

⁸ Gospodar pohvali nepoštenog upravitelja što je bio snalažljiv. Jer se ljudi ovoga sveta bolje snalaze sa svojim rodом, nego narod svetlosti sa svojim.

⁹ Ja vam kažem: zemaljsko bogatstvo je nepravedno; ali vi ga upotrebite da steknete sebi prijatelje. Kada ono nestane, bićete primljeni u večne stanove.

¹⁰ Ko je veran u najmanjem, biće veran i u najvećem, a ko je nepošten u najmanjem, biće nepošten i u velikom.

¹¹ Dakle, ako niste bili pouzdani u zemaljskom bogatstvu koje je nepravedno, ko će vam poveriti pravo bogatstvo?

¹² I ako se niste pokazali pouzdanima u onom što nije vaše, kako će vam *Bog* dati ono što je vaše?

¹³ Nijedan sluga ne može služiti dva gospodara. Jer, ili će jednoga mrzeti, a drugoga voleti; ili će jednome biti privržen, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu!"

14 Kad su fariseji čuli sve ovo, podsmevali su mu se, jer su voleli novac.

15 Isus im reče: „Vi se pred ljudima pravite da ste pravedni, ali Bog poznaje vaša srca. Jer što se među ljudima smatra za izuzetno, to je Bogu gadno.

Mojsijev Zakon i Carstvo Božije

16 Zakon i Proroci su se naveštavali do dolaska Jovana Krstitelja. Od tada se propoveda Radosna vest o Carstvu Božijem i svako navaljuje da uđe u njega.

17 Ali je lakše da nebo i zemlja iščeznu, nego da se i jedna crtica u Zakonu ispusti.

18 Svako ko se razvede od svoje žene i oženi se drugom, čini preljubu. Isto tako i onaj koji se oženi razvedenom čini preljubu.

Priča o bogatašu i siromašnom Lazaru

19 Bio jednom neki bogataš. Oblačio se u odeću od skerleta i finog lana, i raskošno se gostio svaki dan.

20 Pred njegovim vratima je ležao jedan siromah koji se zvao Lazar, sav u čirevima,

21 željan da se najede mrvica koje su padale sa bogataševog stola. Psi su dolazili i lizali njegove rane.

22 Kada je siromah umro, anđeli ga odneše k Avrahamu. I bogataš je umro i bio sahranjen.

23 Dok se mučio u Svetu mrtvih, podigao je pogled i izdaleka video Avrahama i Lazara sa njim.

24 Onda povika: 'Oče Avrahame, smiluj mi se i pošalji Lazara da umoči samo vrh svoga prsta u vodu i rashladi mi jezik, jer se veoma mučim u ovoj vatri!'

25 Avraham mu odgovori: 'Sinko, seti se da si tokom svoga životnog veka primao dobre stvari, dok je Lazar primao loše. Sada se on ovde teši, a ti se mučiš.

26 Osim toga, između nas i vas postavljena je velika provalija, tako da oni koji bi hteli odavde k vama ne mogu da pređu, niti iko odande može da pređe k nama.'

27 Bogataš nastavi: 'Onda te molim, oče, da pošalješ Lazara u dom moga oca,

28 gde imam petoro braće. Neka ide i upozori ih da ne bi došli na ovo mesto mučenja.'

29 Avraham reče: 'Oni imaju Mojsija i Proroke, pa neka ih slušaju!'

30 Ali bogataš reče: 'Ne, oče Avrahame, oni će se pokajati ako neko dođe iz mrtvih.'

31 Avraham mu reče: 'Ako ne slušaju Mojsija i Proroke, neće ih ubediti ni ako neko ustane iz mrtvih.'"

17

Greh i oprostjenje

¹ Isus reče svojim učenicima: „Iskušanja koja navode na greh moraju da dođu, ali teško onome koji je uzrok tim iskušenjima.

² Tome bi bilo bolje da mu obese o vrat vodenični kamen i da ga bace u more, nego da navede na greh jednog od ovih malenih.

³ Zato pazite na sebe.

Ako tvoj brat zgreši, opomeni ga i ako se pokaje, oprost mu.

⁴ Ako sedam puta na dan zgreši protiv tebe i sedam puta dnevno dođe k tebi i kaže ti: 'Kajem se', ti mu oprost.'“

⁵ Apostoli rekoše Gospodu: „Uvećaj nam veru!“

⁶ Gospod reče: „Ako biste imali vere kao zrno gorušice, mogli biste da kažete ovom dudu: 'Iščupaj se iz korena i posadi u more!' i on bi vas poslušao.

Dužnost sluge

⁷ Recimo da neko od vas ima slugu koji ore ili čuva stado. Kada se on vrati sa njive, ko će mu od vas reći: 'Dođi odmah i sedi pa jedi!'

⁸ Naprotiv! Reći će mu: 'Spremi mi večeru, presvuci se i poslužuj me dok jedem i pijem, a posle toga ćeš ti da jedeš i da pijesh.'

⁹ Treba li *gospodar* da zahvali sluzi što je izvršio naređenje?

¹⁰ Tako i vi govorite kad učinite što vam je bilo naređeno: 'Mi smo samo beskorisne sluge; učinili smo samo ono što smo bili dužni da učinimo.'“

Isus isceljuje deset gubavaca

¹¹ Putujući prema Jerusalmu, *Isus* je prolazio granicom Samarije i Galileje.

¹² Dok je ulazio u jedno selo, pošlo mu je u susret deset gubavih ljudi. Stali su podalje

¹³ i povikali: „Isuse! Učitelju! Smiluj se na nas!“

¹⁴ Kada ih *Isus* vide, reče im: „Idite i pokažite se sveštenicima!“ Bili su izlečeni još dok su išli.

¹⁵ Jedan od njih, kada je primetio da je izlečen, vratio se slaveći Boga iz sveg glasa.

¹⁶ Pao je ničice pred *Isusove* noge zahvaljujući mu. Taj čovek je bio Samarjanin.

¹⁷ *Isus* reče: „Bilo je deset isceljenih; gde su ostala devetorica?“

¹⁸ Zar se niko od njih nije vratio da zahvali Bogu, osim ovoga stranca?“

¹⁹ *Isus* mu reče: „Ustani i idi; tvoja vera te je ozdravila.“

Dolazak Carstva Božijeg

20 Jednom su ga fariseji pitali kada će doći Carstvo Božije. On im je odgovorio: „Carstvo Božije ne dolazi na takav način da se može opaziti.

21 Niko ne može reći: 'Evo, tu je!' ili: 'Eno, tamo je!', jer je Carstvo Božije među vama.“

22 A učenicima reče: „Doći će vremena kada ćete poželeći da vidite samo jedan dan Sina Čovečijeg, ali ga nećete videti.

23 I biće onih koji će vam govoriti: 'Eno ga tamo!' i: 'Evo ga ovde!' Ne idite tamo i ne povodite se za njima.

24 Kad Sin Čovečiji dođe u svoj dan, to će biti kao kad munja sevne, pa osvetli nebo s jednog kraja na drugi.

25 Ali on prvo treba da propati i da ga ovaj naraštaj odbaci.

26 Kad dođu dani da se Sin Čovečiji vrati, to će biti kao u Nojevo vreme:

27 jelo se i pilo, ženilo se i udavalo, do dana kada je Noje ušao u plovilo. Onda je došao potop i svi su se podavili.

28 Slično je bilo i u Lotovo vreme: jelo se i pilo, prodavalo i kupovalo, sadilo i gradilo.

29 A na dan kad je Lot izašao iz Sodome, s neba je počeo da sipa oganj i sumpor i sve ih pobio.

30 Tako će biti i u dan kad se objavi Sin Čovečiji.

31 U te dane, ko je na krovu neka ne silazi da uzme stvari iz kuće. I ko se nađe u polju neka se ne vraća natrag.

32 Setite se Lotove žene!

33 Ko hoće da sačuva svoj život, izgubiće ga; a ko ga izgubi, ostaće u životu.

34 Kažem vam: te noći će dvojica biti u postelji; jedan će biti uzet, a drugi će ostati.

35 Dve žene će zajedno mleti; jedna će biti uzeta, a druga će ostati.

36 Dvojica će biti u polju; jedan će biti uzet, drugi će ostati.“

37 Tada ga upitaše: „A gde će to biti, Gospode?“ On im odgovori: „Gde bude lešine, tamo će se i lešinari okupljati.“

18

Priča o istrajnoj udovici

1 Onda im je Isus ispričao priču o tome kako uvek treba da se mole i da ne posustaju.

2 Rekao je: „U jednom gradu živeo neki sudija. Boga se nije bojao, niti je za ljude mario.

3 U istom gradu živela je i neka udovica. Ona je došla k njemu i rekla: 'Odbrani me od mog tužitelja!'

4 On dugo nije hteo da to učini, ali napokon reče: 'Tako se ne bojim Boga, niti marim za ljude,

⁵ ipak ću odbraniti ovu udovicu, jer mi dodijava. Inače će me izludeti ako nastavi da dolazi.“

⁶ Gospod reče: „Slušajte šta kaže nepravedni sudija!

⁷ Neće li Bog odbraniti svoje izabrane koji mu vape danju i noću? Hoće li oklevati?

⁸ Kažem vam da će ih odbraniti brzo. Ali kad Sin Čovečiji dođe, hoće li naći veru na zemlji?“

Priča o fariseju i porezniku

⁹ A onima koji su se pouzdavali u svoju pravednost i nipoštaštavali ostale, *Isus* je ispričao ovu priču:

¹⁰ „Dva čoveka su došla u hram da se mole. Jedan je bio farisej, a drugi poreznik.

¹¹ Farisej je ustao i molio se u sebi ovako: 'Bože, hvala ti što nisam kao ostali ljudi, razbojnici, nepravednici, preljubnici, ili kao ovaj poreznik.

¹² Postim dva puta nedeljno i dajem desetak od svega što zaradim.'

¹³ Poreznik je stao podalje i nije se usuđivao da podigne pogled prema nebu. Udarao se u prsa i govorio: 'Bože, smiluj se meni grešniku!'

¹⁴ Kažem vam, ovaj je otišao opravdan *pred Bogom*, a ne prvi. Jer, svako ko se uznosi, biće ponižen, a ko se ponizi, biće uzvišen.“

Isus i mala decu

¹⁵ Narod je donosio *Isusu* malu decu da ih dotakne. Učenici su to videli, pa su im branili.

¹⁶ Ali *Isus* ih je pozvao, rekavši: „Pustite decu da dolaze k meni; nemojte ih sprečavati, jer takvima pripada Carstvo Božije!

¹⁷ Zaista vam kažem, ko ne prihvati Carstvo Božije kao dete, nikako ne može ući u njega!“

Bogataš i Carstvo Božije

¹⁸ Jedan glavar ga upita: „Dobri učitelju, šta treba da činim da bih baštinió većni život?“

¹⁹ *Isus* mu odgovori: „Zašto me nazivaš dobrim?* *Niko* nije dobar osim samoga Boga.

²⁰ Zapovesti poznaješ: 'Ne čini preljube, ne ubij, ne kradi, ne svedoči lažno, poštuj svoga oca i svoju majku.“

²¹ Ovaj odgovori: „Sve sam to izvršavao još od svoje mladosti.“

* **18:19** Epitet *dobar* upotrebljavao se samo za Boga. *Isus* postavlja pitanje da bi video da li čovek ima pravilno razumevanje *Isusovog* identiteta, odnosno, da je *Isus* Bog. Ukoliko ga čovek prihvata kao Boga, on će onda prihvatiti *Isusov* poziv da rasproda sve što ima i sledi ga.

22 Kada je Isus to čuo, rekao mu je: „Još ti jedno nedostaje: prodaj sve što imaš, pa razdeli to siromasima i imaćeš blago na nebesima. Onda dođi i sledi me.“

23 Kada je glavar to čuo, veoma se ražalostio, jer je bio veoma bogat.

24 Isus ga je pogledao, i rekao: „Kako li je teško imućnima da uđu u Carstvo Božije!

25 Jer, lakše je kamili da prođe kroz iglene uši, nego bogatašu da uđe u Carstvo Božije.“

26 A oni koji su slušali, upitaše: „Pa ko se onda može spasti?“

27 Isus odgovori: „Što je nemoguće ljudima, moguće je Bogu.“

28 Petar reče: „Evo, mi smo ostavili što smo imali i krenuli za tobom.“

29 Isus odgovori: „Zaista vam kažem, nema toga ko je ostavio kuću, ili ženu, ili braću, ili roditelje, ili decu, radi Carstva Božijeg,

30 koji neće primiti mnogo puta više u ovo vreme, a u vremenu koje dolazi primiće večni život.“

Isus ponovo nagoveštava svoju smrt

31 Onda je poveo Dvanaestoricu i rekao im: „Evo, penjemo se prema Jerusalimu. Tamo će se ispuniti sve što su proroci napisali o Sinu Čovečijem.

32 Predaće ga neznabošcima koji će mu se rugati, vređati ga i pljuvati.

33 Pošto ga išibaju, ubiće ga, ali će on trećeg dana vaskrsnuti.“

34 Ali učenici nisu razumeli ništa od ovoga. Te reči su im bile nepojmljive, te nisu znali o čemu govori.

Isus vraća vid slepom prosjaku

35 Kad je Isus došao nadomak Jerihona, neki slepac je sedeo kraj puta i prosio.

36 Čuvši da mnogo naroda prolazi tuda, upita o čemu se radi.

37 Rekli su mu da to prolazi Isus iz Nazareta.

38 On tada povika: „Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!“

39 Oni što su išli napred korili su ga i učutkivali. Ali on je još jače vikao: „Sine Davidov, smiluj mi se!“

40 Isus se zaustavi i zapovedi da ga dovedu k njemu. Kad je slepac došao pred njega, Isus ga upita:

41 „Šta hoćeš da ti učinim?“

On odgovori: „Gospode, hoću da progledam.“

42 Tada Isus reče: „Progledaj! Tvoja vera te je ozdravila.“

43 On progleda istog trena. Onda je pošao za Isusom slaveći Boga. Videvši ovo, sav je narod slavio Boga.

19

Zakhej poreznik

¹ *Isus* je ušao u Jerihon i prolazio *gradom*.

² Tu je živeo neki čovek po imenu Zakhej. On je bio glavlar poreznički i uz to veoma bogat.

³ Trudio se da vidi ko je *Isus*, ali nije mogao od naroda, jer je bio nizak rastom.

⁴ On zato potrči napred i popne se na divlju smokvu da ga vidi, jer je trebalo da *Isus* prođe tim putem.

⁵ Kad je *Isus* došao do tog mesta, pogledao je gore i rekao mu: „Zakheju, brzo siđi! Danas treba da ostanem u tvojoj kući.“

⁶ Zakhej brzo siđe, pa ga radosno primi k sebi.

⁷ Svi koji su to videli, počeli su da negoduju: „Došao je u goste jednom grešniku!“

⁸ No, Zakhej ustade i reče Gospodu: „Evo, Gospode, polovinu svoje imovine poklanjam siromasima. A ako sam nekoga u čemu prevario, vratiću četverostruko.“

⁹ *Isus* reče: „Danas je došlo spasenje ovoj kući, jer je i ovaj čovek potomak Avrahamov.“

¹⁰ Naime, Sin Čovečiji je došao da traži i spase izgubljene.“

Priča o poverenom blagu

¹¹ Onima koji su slušali ovo, *Isus* je ispričao još jednu priču. Bio je, naime, blizu Jerusalima i narod je mislio da će se Carstvo Božije pojaviti odmah.

¹² *Isus* reče: „Neki čovek plemićkog porekla otputuje u daleku zemlju da primi u nasledstvo carstvo i da se vrati.“

¹³ Pozvao je svojih deset slugu, dao im deset zlatnika, i rekao im: „Trgujte dok se ne vratim.“

¹⁴ Ali njegovi sugrađani su ga mrzeli, pa su za njim poslali izaslanike da poruče: 'Nećemo da taj čovek vlada nad nama!'

¹⁵ Kad je primio u nasledstvo carstvo, čovek se vratio. Odmah je poslao po one slugu kojima je dao novac, da vidi šta je koji zaradio.

¹⁶ Prvi dođe i reče: 'Gospodaru, tvoj zlatnik je zaradio još deset zlatnika.'

¹⁷ Gospodar reče: 'Odlično, dobri slugo! Pošto si bio veran u najmanjem, evo ti vlast nad deset gradova.'

¹⁸ Dođe i drugi i reče: 'Gospodaru, tvoj zlatnik je zaradio još pet zlatnika.'

¹⁹ Gospodar i ovome reče: 'Ti vladaj nad pet gradova.'

²⁰ Dođe i treći i reče: 'Gospodaru, evo tvoga zlatnika koji sam sačuvao u marami.'

²¹ Plašio sam te se, jer si težak čovek. Uzimaš što nisi ostavio i žanješ gde nisi posejao.'

²² *Gospodar* mu reče: 'Zli slugo, sudiću ti po tvojim rečima! Ti si znao da sam težak čovek, da uzimam što nisam ostavio i žanjem gde nisam posejao?'

²³ Zašto nisi dao moj novac u menjačnicu? Ja bih ga po povratku podigao s kamatom.'

²⁴ Onda reče prisutnima: 'Uzmite mu zlatnik i dajte onome što ima deset zlatnika.'

²⁵ Oni mu rekoše: 'Gospodaru, on već ima deset zlatnika!'

²⁶ *Gospodar odgovori*: 'Kažem vam da će se dati svakome koji ima, a uzeće se od onoga koji nema.'

²⁷ A one moje neprijatelje, koji nisu hteli da ja vladam nad njima, dovedite ovamo i pogubite ih preda mnohom.'"

Isusova služba u Jerusalimu

Isus slavno ulazi u Jerusalim

²⁸ Kad je ovo ispričao, *Isus* je krenuo dalje, nastavljajući prema Jerusalimu.

²⁹ Kada je bio blizu Vitfage i Vitanije, kod gore što se zove Maslinska, poslao je dvojicu učenika,

³⁰ rekavši im: „Idite u selo koje je pred vama. Kad uđete u njega, naći ćete privezano magare, koje niko nikad nije jahao. Odvezite ga i dovedite.

³¹ Ako vas neko upita: 'Zašto ga odvezujete?', vi mu recite: 'Gospodu je potrebno.'"

³² Poslani odu i nađu onako kako im je bilo rečeno.

³³ Dok su odvezivali magare, upitaše ih vlasnici: „Zašto odvezujete magare?"

³⁴ Oni odgovoriše: „Gospodu treba.“

³⁵ Dovedi su magare, prebacili svoje ogrtače preko njega i posadili Isusa na nj.

³⁶ Dok je ulazio u Jerusalim, narod je prostirao svoje ogrtače po putu.

³⁷ Kad su došli blizu obronka Maslinske gore, sa koga se silazi u Jerusalim, sve mnoštvo Isusovih učenika poče da hvali Boga za sva čuda koje su videli. Radovali su se i glasno uzvikivali:

³⁸ „Blagosloven Car

koji dolazi u ime Gospodnje!

Mir na nebu i slava na visini!“

³⁹ A neki fariseji iz gomile rekoše: „Učitelju, zabrani svojim učenicima *da to čine!*“

⁴⁰ *Isus* im odgovori: „Kažem vam: ako oni učute, kamenje će vikati.“

⁴¹ Kada je došao još bliže, ugledao je grad i zaplakao nad njim,

⁴² govoreći: „*O, grade*, kada bi bar u ovaj dan shvatio šta ti donosi mir! Ipak, ti to sada ne možeš da vidiš.

⁴³ Jer doći će dani, kada će tvoji neprijatelji podići opkope oko tebe, opkoliće te i navaliti na tebe.

⁴⁴ Svravnice sa zemljom i tebe i tvoje stanovništvo, i neće ostaviti ni kamen na kamenu, jer nisi spoznao vreme kada je *Bog* došao k tebi.“

Isus isteruje trgovce iz hrama

⁴⁵ Kada je ušao u hram, počeo je da isteruje one koji su prodavali.

⁴⁶ Rekao im je: „Napisano je: 'Moj Dom biće Dom za molitvu', a vi ste od njega napravili razbojničku pećinu!“

⁴⁷ Svakog dana je poučavao u hramu. Međutim, vodeći sveštenici i znalci Svetog pisma, zajedno sa narodnim glavarima, gledali su da ga ubiju.

⁴⁸ Ipak, nisu mogli da nađu načina kako da to učine, jer ga je sav narod s velikom pažnjom slušao.

20

Poreklo Isusove vlasti

¹ Dok je *Isus* jednom poučavao narod u hramu i propovedao Radosnu vest, dođu k njemu vodeći sveštenici i znalci Svetog pisma i starešine.

² Rekli su mu: „Kaži nam u čije ime činiš ovo? Ko te je ovlastio za to?“

³ *Isus* im reče: „Postaviću i ja vama jedno pitanje. Recite mi:

⁴ Odakle je Jovan dobio pravo da krštava? S neba ili od ljudi?“

⁵ Oni su umovali među sobom i govorili:

„Ako kažemo 'od Boga', reći će nam: 'Zašto mu onda niste verovali?'

⁶ A ako kažemo 'od čoveka', sav narod će nas kamenovati, jer su uvereni da je Jovan bio prorok.“

⁷ Tako su odgovorili *Isusu* da ne znaju odakle je.

⁸ *Isus* im odgovori: „Ni ja vama neću reći u čije ime činim ovo.“

Priča o zlim vinogradarima

⁹ *Isus* je zatim nastavio sa ovom pričom: „Neki čovek je posadio vinograd, iznajmio vinogradarima i otputovao na duže vreme.

¹⁰ Kad je došlo vreme berbe, on pošalje slugu vinogradarima da mu daju deo njegovog roda. Međutim, vinogradari ga premlate i pošalju ga praznih ruku.

¹¹ *Vlasnik* pošalje drugog slugu, ali *vinogradari* i njega premlate, narugaju mu se i pošalju ga praznih ruku.

¹² *Vlasnik* pošalje i trećeg slugu, ali *vinogradari* ga izranjave i isteraju.

¹³ Onda vlasnik vinograda reče: 'Poslaću svog voljenog sina; možda će njega poštovati.'

¹⁴ Ali, kada ga vinogradari videše, rekoše jedan drugom: 'Ovo je nasljednik. Hajde da ga ubijemo, pa će nasljedstvo biti naše!'

¹⁵ Tako ga izbaciše izvan vinograda i ubiše.

Šta će, dakle, vlasnik vinograda učiniti sa njima?

¹⁶ Doći će i pobiće te vinogradare, a vinograd dati drugima.“
Kada je *narod* to čuo, rekao je: „Nikako!“

¹⁷ *Isus* ih je pogledao i rekao im: „Šta onda znači ono što je napisano:

'Kamen što su zidari odbacili,
postade kamen ugaoni?'

¹⁸ Ko god padne na taj kamen, razbiće se, a na koga on padne, zdrobiće ga.“

¹⁹ Tada su znalci Svetog pisma i vodeći sveštenici gledali da ga uhvate, ali su se bojali naroda, jer su znali da je *Isus* ispričao priču zbog njih.

Plaćanje poreza caru

²⁰ Tada su počeli da motre na *Isusa*, pa su poslali uhode. Ovi su se pravili da su poštteni, kako bi ga naveli da kaže nešto zbog čega bi ga predali namesnikovoj vlasti i sili.

²¹ Oni ga upitaše: „Učitelju, znamo da govoriš i učiš po pravdi. Ti ne gledaš ko je ko, nego poučavaš ljude istini o Božijem putu.

²² Da li je dopušteno davati porez caru ili ne?“

²³ *Isus* je prozreo njihovo lukavstvo, pa im je rekao:

²⁴ „Pokažite mi srebrnjak. Čiji je lik i natpis?“ Oni odgovore: „Carev.“*

²⁵ *Isus* im reče: „Onda dajte caru carevo, a Bogu Božije.“

²⁶ Pošto nisu mogli da ga uhvate u reči pred narodom, začutili su zadivljeni njegovim odgovorom.

O vaskrsenju mrtvih

²⁷ Pristupe mu i neki sadukeji, koji govore da nema vaskrsenja, i upitaju ga:

²⁸ „Učitelju, Mojsije nam je napisao: 'Ako neki čovek umre i iza sebe ostavi ženu, a nema dece, onda neka se njegov brat oženi udovicom i podigne potomstvo svome bratu.'

²⁹ Bilo tako sedmoro braće. Prvi se oženi i umre bez dece.

³⁰ Tako i drugi.

* **20:24** Misli se na *cezara*, to jest, rimskog cara.

³¹ I treći se oženi istom ženom i umre. I tako sva sedmorica pomreše ne ostavljajući poroda.

³² Na kraju umre i žena.

³³ Kad prilikom vaskrsenja budu vaskrsli, kome će, dakle, pripasti žena, budući da su sedmorica bila njome oženjena?“

³⁴ Isus im odgovori: „Ljudi se na ovom svetu žene i udaju.

³⁵ Ali oni koje *Bog* udostoji vaskrsenja iz mrtvih i budućeg sveta, neće se ni ženiti ni udavati.

³⁶ Oni su kao anđeli, jer ne mogu više umreti. Oni su deca Božija, jer su ustali iz mrtvih.

³⁷ Pa i Mojsije je pokazao da mrtvi vaskrsavaju u odlomku o grmu *koji ne sagoreva*. Tu on Gospoda naziva Bogom Avrahamovim, Bogom Isakovim i Bogom Jakovljevim.

³⁸ Dakle, Bog nije *Bog* mrtvih, nego živih, jer su za njega svi živi.“

³⁹ Neki od znalaca Svetog pisma mu rekoše: „Učitelju, dobro si odgovorio.“

⁴⁰ Niko se više nije usuđivao da ga o čemu zapita.

Hristos - Davidov Sin i Gospod

⁴¹ Isus ih upita: „Kako to da se govori da je obećani Hristos Davidov Sin?“

⁴² Naime, sam David kaže u knjizi Psalama:

’Reče Gospod Gospodu mome:

„Sedi meni s moje desne strane,

⁴³ dok dušmane ne položim tvoje,
za tvoje noge postolje da budu.“

⁴⁴ Dakle, ako ga David naziva Gospodom, kako onda može da bude njegov sin?“

⁴⁵ Dok je sav narod slušao, *Isus* reče svojim učenicima:

⁴⁶ „Čuvajte se znalaca Svetog pisma. Oni vole da idu u dugačkim odorama, i da ih narod sa uvažavanjem pozdravlja po trgovima. Biraju prva sedišta u sinagogama i pročelja na gozbama.

⁴⁷ Oni osiromašuju udovičke kuće, i to pod izgovorom dugih molitava. Zato će biti strože osuđeni.“

21

Udovičin dar

¹ *Isus* je pogledao oko sebe i video kako bogati ubacuju u hramsku blagajnu svoje novčane priloge.

² Video je i neku siromašnu udovicu kako ubacuje onamo dva mala bakarna novčića,

³ pa je rekao: „Zaista vam kažem da je ova siromašna udovica priložila više nego svi drugi.

4 Jer su svi dali priloge od svog izobilja, a ona je od svoje neimaštine stavila sve što je imala za život.“

Proroštvo o razorenju hrama

5 Neki *Isusovi učenci* su razgovarali o hramu, kako ga krasi divno kamenje i zavetni darovi. *Isus na to reče*:

6 „Doći će dani kada neće ostati ni kamen na kamenu, koji se neće porušiti.“

Nevolje i progonstvo

7 Oni upitaše: „Učitelju, kada će se, onda, ovo dogoditi i šta će biti znak da će se to dogoditi?“

8 *Isus odgovori*: „Pazite da vas ko ne zavede! Mnogi će doći u moje ime govoreći: 'Ja sam taj!' i: 'Nastupilo je vreme!' Ne idite za njima!

9 A kada čujete o ratovima i bunama, ne plašite se, jer to mora prvo da se dogodi. Ipak, neće odmah doći kraj.“

10 *Isus nastavi*: „Podići će se narod na narod i carstvo na carstvo;

11 biće velikih zemljotresa, i gladi i pošasti po različitim mestima. Biće i zastrašujućih viđenja, te velikih znakova s neba.

12 Ali, pre svega toga, zatvaraće vas i goniti, i predavati u sinagoge i tamnice. Odvođiće vas pred careve i namesnike zbog mog imena.

13 To će vam biti prilika da svedočite.

14 A vi dobro upamtite: ne pripremajte se unapred kako ćete se braniti!

15 Jer ja ću vam dati reči i mudrost kojoj vaši protivnici neće moći da se suprotstave niti da protivreče.

16 Predavaće vas roditelji i braća, rođaci i prijatelji, a neke od vas će ubiti.

17 Svi će vas mrzeti radi mog imena.

18 Ipak, nećete izgubiti ni dlaku s glave.

19 Istrajte, pa ćete tako steći život.

Razorenje Jerusalima

20 Kada vidite da je vojska opkolila Jerusalem, znajte da se primakao čas njegovog opustošenja.

21 Tada stanovnici Judeje neka beže u brda. Oni koji budu u gradu neka ga napuste, a koji se nađu izvan grada neka se ne vraćaju u njega.

22 Jer ovo su dani *Božije kazne*, kada će se ispuniti sve što je zapisano u *Svetom pismu*.

23 Jao trudnicama i dojiljama u te dane! Nastupiće velika nevolja na zemlji i gnev *Božiji* nad ovim narodom.

²⁴ Pobiće ih mačem i odvesti u ropstvo po svim narodima. Mnogobošci će gaziti Jerusolim dok se ne navrši njihovo vreme.

Dolazak Sina Čovečijeg

²⁵ Pojaviće se znaci na suncu, mesecu i zvezdama. Narodi na zemlji biće shrvani brigom i neizvesnošću zbog buke mora i huka talasa.

²⁶ Ljudi će premirati od straha i iščekivanja zbog onog što će snaći svet, jer će se sile nebeske uzdrmati.

²⁷ Tada će ugledati Sina Čovečijeg kako dolazi na oblaku sa silom i velikom slavom.

²⁸ Kad ovo počne da se događa, ustanite i podignite svoje glave; bliži se čas vašeg izbavljenja.“

Pouka o smokvi

²⁹ *Isus* im ispriča jednu priču: „Posmatrajte smokvu i ostala drveća.

³⁰ Čim primetite da pupe, znate da je leto na pragu.

³¹ Tako i vi, kad vidite da se to dešava, znajte da je Carstvo Božije blizu.

³² Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neće proći dok se sve ovo ne dogodi.

³³ Nebo i zemlja će proći, ali moje reči neće proći.

Budite na oprezu!

³⁴ Pazite da vam srca ne otupe od bančenja, pijanstva i briga za život. Inače će onaj dan doći iznenada i zateći vas nespremne,

³⁵ kao zamka. Taj dan će doći na sve žitelje zemaljske.

³⁶ Budite na oprezu i uvek se molite, da biste mogli da izbegnete sve ovo što će se dogoditi, i stanete pred Sina Čovečijeg.“

³⁷ *Isus* je danju poučavao u hramu, a noću odlazio na Maslin-sku goru da prenoći.

³⁸ Sav narod je od ranog jutra dolazio k njemu u hram da ga sluša.

22

Zavera protiv Isusa - Juda odlučuje da izda Isusa

¹ Bližio se praznik Beskvasnih hlebova, zvani „Pasha“.

² Vodeći sveštenici i znalci Svetog pisma su tražili priliku da ubiju Isusa, ali su se bojali naroda.

³ Tada Satana uđe u Judu zvanog Iskariot, koji je bio jedan od Dvanaestorice.

⁴ On ode k vodećim sveštenicima i zapovednicima i dogovori se s njima kako da im izda Isusa.

⁵ Oni su se obradovali tome i složili se da će mu dati novac.

⁶ On pristane, i otada je tražio zgodnu priliku da im ga izda, ali da narod ne sazna.

Učenici vrše pripreme za Pashu

⁷ Došao je dan Beskvasnih hlebova kada je trebalo da se žrtvuje jagnje za Pashu.

⁸ *Isus* je poslao Petra i Jovana, rekavši im: „Idite i pripremite sve za Pashu, da večeramo.“

⁹ Oni ga upitaše: „Gde hoćeš da pripremimo?“

¹⁰ On odgovori: „Kad uđete u grad srešće vas čovek koji nosi krčag s vodom. Pođite za njim i uđite u kuću u koju on bude ušao,

¹¹ pa recite vlasniku kuće: 'Učitelj pita: „Gde je gostinska soba u kojoj ću sa svojim učenicima jesti pashalnu večeru?““

¹² On će vam pokazati veliku sobu na spratu, opremljenu i uređenu. Tamo ćete pripremiti.“

¹³ *Učenici* odu i nađu sve kako im je rekao, te pripreme za Pashu.

Isus i učenici na poslednjoj večeri

¹⁴ Kad je došlo vreme, *Isus* zauze svoje mesto za stolom, a tako i apostoli.

¹⁵ Tada im je rekao: „Silno sam želeo da jedem sa vama ovu pashalnu večeru pre mog stradanja.

¹⁶ Kažem vam da je neću više jesti dok se ne ostvari u Carstvu Božijem.“

¹⁷ Zatim je uzeo čašu, zahvalio *Bogu*, i rekao: „Uzmite je i pijte iz nje redom.

¹⁸ Kažem vam da od sada neću više piti vina od roda loze, dok ne dođe Carstvo Božije.“

¹⁹ Potom je uzeo hleb, zahvalio *Bogu*, prelomio ga, te dao učenicima, rekavši: „Ovo je moje telo koje se daje za vas. Ovo činite meni na spomen.“

²⁰ Tako je uzeo i čašu posle večere i rekao: „Ova čaša je Novi savez po mojoj krvi koja se proliva za vas.

²¹ Ali, gle, ruka mog izdajnika sa mnom je za trpezom.

²² Naime, Sin Čovečiji ide u smrt kako je *Bog* odredio, ali teško onom čoveku koji ga izdaje!“

²³ Tada učenici počеше da pitaju jedan drugog ko bi od njih mogao da učini tako nešto.

Ko je najveći?

²⁴ Jednom dođe do prepirke među njima oko toga ko je od njih najveći.

²⁵ *Isus* im reče: „Carevi gospodare narodima i vlastodršci nazivaju sebe dobrotvorima.

²⁶ Vi nemojte tako, nego najveći među vama neka bude kao najmanji, i vođa neka bude kao sluga.

²⁷ Ko je veći? Onaj što sedi za trpezom, ili onaj koji posluhuje? Zar nije onaj koji sedi za trpezom? A ja sam među vama kao onaj što posluhuje.

²⁸ Vi ste postojano bili uz mene u mojim iskušenjima.

²⁹ Zato vam ja predajem Carstvo, kao što je meni predao moj Otac.

³⁰ Vi ćete jesti i piti za mojim stolom u mom Carstvu, i sedeti na prestolima sudeći nad dvanaest plemena Izrailjevih.

Isus proriče Petrovo odricanje

³¹ Simone, Simone, Satana je zatražio da vas iskuša kao pšenicu na rešetku.

³² Ali ja sam se molio da ne kloneš verom. A ti, kad *mi* se vratiš, učvrsti svoju braću.“

³³ *Petar* mu reče: „Gospode, spreman sam s tobom da idem i u tamnicu i u smrt.“

³⁴ Isus mu reče: „Kažem ti, Petre, petao se još neće ni oglasiti danas, a ti ćeš me se tri puta odreći.“

³⁵ Onda reče i ostalima: „Kad sam vas poslao bez novčanika, bez torbe i bez obuće, da li vam je nešto nedostajalo?“

„Ništa“ – odgovoriše oni.

³⁶ *Isus* im reče: „Ali sada ko ima novčanik, neka ga ponese, a isto tako i torbu. A ko nema, neka proda svoj ogrtač i neka kupi mač.“

³⁷ Zato vam kažem: na meni se mora ispuniti ono što je zapisano u Svetom pismu: 'Ubrojiše ga u grešnike.' Jer ono što je pisano o meni dolazi do ispunjenja.“

³⁸ Oni rekoše: „Učitelju, evo ovde su dva mača.“ On odgovori: „Dovoljno je.“

Isus se moli na Maslinskoj gori

³⁹ Onda je izašao i po svom običaju otišao na Maslinsku goru. Sa njim su pošli i njegovi učenici.

⁴⁰ Kada je stigao onamo, rekao im je: „Molite se da ne padnete u iskušenje.“

⁴¹ Onda se udaljio od njih koliko bi kamenom moglo da se dobaci, kleknuo i molio se,

⁴² govoreći: „Oče, ako je po tvojoj volji, neka me mimoide ova čaša *stradanja*. Ali da ne bude kako ja hoću, nego neka bude tvoja volja.“

⁴³ Tada se pojavio anđeo sa neba i krepio ga.

⁴⁴ Zapavši u smrtnu muku, molio se još predanije, a znoj mu se slivao na zemlju kao kapi krvi.

⁴⁵ Kad je završio sa molitvom, *Isus* se vratio k učenicima. Zatekao ih je kako spavaju, shrvani žalošću.

46 Rekao im je: „Zašto spavate? Ustanite i molite se da ne padnete u iskušenje.“

Isusa hvataju

47 Dok je on još govorio, naišla je rulja. Ispred njih je išao jedan od Dvanaestorice, po imenu Juda. On pristupi Isusu da ga poljubi,

48 ali mu Isus reče: „Judo, zar poljupcem izdaješ Sina Čovečijeg?“

49 Kad su učenici oko Isusa videli šta se sprema, rekoše: „Gospode, da potegnemo mačeve?“

50 Jedan od njih udari mačem Prvosveštenikovog slugu i odseče mu desno uho.

51 Isus reče: „Dosta s tim!“ Zatim mu je dotakao uho i izlečio ga.

52 Tada Isus reče vodećim sveštenicima, hramskoj straži i starešinama koji su došli da ga uhvate: „Zar sam ja odmetnik, pa ste izašli s mačevima i toljagama?“

53 Svaki dan sam provodio s vama u hramu, ali me niste uhvatili. No, sada je vaš čas, kada vladaju sile tame.“

Petar se odriče Isusa

54 Zatim su Isusa uhvatili i odveli u Prvosveštenikovu kuću. Petar ga je pratio izdaleka.

55 Kad je vatra bila naložena nasred dvorišta, Petar je seo sa onima koji su tu sedeli.

56 Dok je tako sedeo kod vatre, primeti ga neka sluškinja. Pogledala ga je i rekla: „I on je bio sa Isusom!“

57 Ali *Petar* poreče to, rekavši: „Ženo, ja ga ne poznajem!“

58 Nešto kasnije, primeti ga neko drugi, pa reče: „I ti si jedan od njih!“

A Petar reče: „Čoveče, nisam ja taj!“

59 Oko sat vremena kasnije, jedan drugi je tvrdio: „Ovaj je stvarno bio sa njim, jer je Galilejac!“

60 Petar reče: „Čoveče, ne znam o čemu govoriš!“ Istog trenutka, dok je još govorio, se oglasi petao.

61 Uto se Gospod osvrne i pogleda Petra, a Petar se seti da mu je Gospod bio rekao: „Danas, pre nego što se petao oglasi, tri puta ćeš me se odreći.“

62 Izašao je i gorko zaplakao.

Vojnici se rugaju Isusu

63 Ljudi koji su čuvali Isusa, rugali su mu se i tukli ga.

64 Povezali su mu oči i pitali ga: „Proreci, ko te je udario?“

65 Vređali su ga još i mnogim drugim pogrđnim rečima.

Isusa dovode pred Veliko veće

66 Kada je svanulo, okupe se starešine naroda, vodeći sveštenici i znalci Svetog pisma, i odvedu Isusa pred svoje Veliko veće.

67 Govorili su mu: „Ako si ti Hristos, reci nam.“

Isus odgovori: „I da vam kažem, nećete mi verovati;

68 ako vas upitam, nećete mi odgovoriti.

69 Ali od sada će Sin Čovečiji sedeti s desne strane Božije sile.“

70 Oni upitaše: „Znači, ti si Sin Božiji?“ Isus reče: „Vi kažete da sam ja.“

71 Oni onda rekoše: „Zar su nam potrebni drugi svedoci? Sami smo čuli iz njegovih usta!“

23

Isus pred Pilatom

1 Zatim su svi ustali i odveli Isusa pred Pilata.

2 Tada su počeli da ga optužuju, govoreći: „Uhvatili smo ovoga da zavodi naš narod. On nam zabranjuje da dajemo porez caru, i tvrdi za sebe da je Hristos, Car.“

3 Pilat ga upita: „Jesi li ti Car judejski?“

Isus mu odgovori: „Ti to kažeš.“

4 Pilat reče vodećim sveštenicima i mnoštvu: „Ne nalazim nikakvu krivicu na ovom čoveku.“

5 Ali oni su navaljivali govoreći: „On svojim učenjem diže na bunu naš narod po svoj Judeji. Počeo je u Galileji, a sada je došao i ovdle!“

Isus pred Irodom

6 Kada je Pilat to čuo, upitao je: „Da li je ovaj čovek Galilejac?“

7 Kada je saznao da je Isus iz područja Irodove uprave, poslao ga je k njemu, jer je Irod u to vreme bio u Jerusalimu.

8 Irod se veoma obradovao kad je video Isusa, jer je slušao o njemu. Već duže vreme je želeo da ga vidi, nadajući se da će Isus načiniti neki znak.

9 Postavljao mu je mnoga pitanja, ali Isus nije odgovarao.

10 Vodeći sveštenici i znalci Svetog pisma su stajali tamo i žestoko ga optuživali.

11 Irod i njegovi vojnici su se rugali Isusu i ponašali se prema njemu s prezirom. Zatim su mu obukli svečanu odeću i poslali ga natrag Pilatu.

12 Tog dana su se Pilat i Irod sprijateljili; pre toga su bili neprijatelji.

Isusa osuđuju na smrt

13 Pilat je onda sazvaovodeće sveštenike, glavare i narod,

14 pa rekao: „Doveli ste mi ovog čoveka i rekli da zavodi narod. A evo, ja sam ga u vašem prisustvu ispitao i nisam našao nijednu krivicu za koju ga vi optužujete.

15 Pa ni Irod nije ništa našao, nego ga je poslao natrag k nama. On nije učinio ništa što zaslužuje smrt.

16 Daću ga na šibanje, a onda ću ga osloboditi.“

17 Naime, svakog praznika je trebalo da im Pilat oslobodi jednog zarobljenika.

18 Oni svi složno povikaše: „Uzmi ovog, a oslobodi nam Varavu!“

19 Varava je bio utamničen zbog nekakve bune u gradu i zbog ubistva.

20 Pilat se ponovo obrati narodu, želeći da oslobodi Isusa.

21 Ali narod je vikao: „Razapni ga, razapni ga!“

22 On im po treći put reče: „Kakvo je zlo učinio? Nisam našao ništa što zaslužuje smrt. Daću ga na šibanje, a zatim ću ga osloboditi.“

23 Međutim, svetina je galamila i navaljivala, tražeći da se *Isus* razapne. Njihova vika je postajala sve jača.

24 Tako Pilat odluči da udovolji njihovom zahtevu.

25 Oslobodio je čoveka kojeg su tražili, onoga što je bio utamničen zbog bune i ubistva, a Isusa je predao njima da čine s njim što im je po volji.

Isusa sprovode do mesta pogubljenja

26 Tako su Isusa odveli. Usput su uhvatili nekog Simona iz Kirine koji se vraćao sa polja i natovarili mu krst da ga nosi za Isusom.

27 Za njim je išlo mnogo naroda i žene koje su ga žalile i oplakivale.

28 Isus se okrenuo prema njima i rekao: „Ćerke jerusalimske, ne plaćite nada mnom, već plaćite nad sobom i nad svojom decom.

29 Jer, evo, dolaze dani kada će se govoriti: 'Blago nerotkinjama, koje nikad nisu rađale, i koje nikad nisu dojile.'

30 Tada

će početi da govore gorama: 'Padnite na nas',
i bregovima: 'Prekrijte nas.'

31 Jer kad ovako rade sa zelenim drvetom, šta će tek raditi kada drvo postane suvo?“

32 Uz njega su vodili i dva zločinca da ih pogube sa njim.

33 Kada su došli na mesto koje se zove „Lobanja“, razapeli su njega i zločinca, jednog s njegove desne, drugog s leve strane.

34 Isus je govorio: „Oče, oprostimo im, jer ne znaju šta čine.“ Zatim su *voinici* bacali kocku za njegovu odeću da bi je podelili među sobom.

35 A narod je stajao i posmatrao. Glavari su mu se rugali i govorili: „Ako je on Hristos Božiji, Izabranik, neka spase sebe kao što je spasio druge!“

³⁶ Podsmevali su mu se i vojnici, koji su mu prilazili i nudili mu kiselo vino.

³⁷ Govorili su: „Ako si ti Car judejski, spasi samoga sebe!“

³⁸ Iznad njegove glave bilo je napisano: „OVO JE CAR JUDEJSKI.“

³⁹ Jedan od zločinaca koji su visili na krstu, vređao ga je i govorio: „Nisi li ti Hristos? Spasi sebe i nas!“

⁴⁰ Drugi mu odgovori koreći ga: „Zar se ne bojiš Boga, budući da si primio istu kaznu kao i on?“

⁴¹ Mi smo pravedno osuđeni i dobijamo što smo zaslužili, ali on nije učinio ništa nedolično.“

⁴² Onda reče *Isusu*: „Isuse, seti me se kad dođeš u svoje carstvo!“

⁴³ *Isus* mu reče: „Zaista ti kažem, još danas ćeš biti sa mnom u raju.“

Isusova smrt

⁴⁴ Oko podne nastala tama po svoj zemlji sve do tri sata.

⁴⁵ Sunce je prestalo da sija, a zavesa u hramu rascepala se napola.

⁴⁶ *Isus* veoma glasno povika i reče: „Oče, u tvoje ruke predajem svoj duh!“ – te izdahnu.

⁴⁷ Kada je *rimski* kapetan video šta se dogodilo, slavio je Boga, govoreći: „Ovaj čovek je zaista bio pravednik!“

⁴⁸ Kada je sav okupljeni narod video šta se dogodilo, počeo je da odlazi odatle, udarajući se u prsa.

⁴⁹ Svi oni koji su ga poznavali, kao i žene iz Galileje koje su ga sledile, stajali su izdaleka i gledali.

Isusova sahrana

⁵⁰ A jedan čovek po imenu Josif, član Velikog veća, dobar i pravedan čovek,

⁵¹ nije se slagao sa odlukom Velikog veća i sa onim što su učinili. On je bio iz Arimateje, Judinog grada, i očekivao je Carstvo Božije.

⁵² On dođe k Pilatu i zatraži *Isusovo* telo.

⁵³ Skinuvši ga s *krsta*, povio ga je u platno i položio u grobnicu usečenu u stenu, u koju još niko nije bio sahranjen.

⁵⁴ Bilo je to dan Pripreme*, baš uoči subote.

⁵⁵ Žene koje su pratile *Isusa* od Galileje, otišle su sa Josifom i videle gde je grob u koji je bilo položeno njegovo telo.

⁵⁶ Zatim su se vratile i pripremile mirisno bilje i ulje da pomažu njegovo telo. U subotu su mirovale po zapovesti.

24

Vaskrsenje

* 23:54 Dan pre subote.

¹ U nedelju, pre svitanja, žene poneše mirise koje su pripremile i odoše na grob.

² Tamo su našle kamen otkotrljan s groba.

³ Ušle su unutra, ali nisu našle telo Gospoda Isusa.

⁴ Dok su one još bile u nedoumici zbog ovoga, iznenada dva čoveka u sjajnim odorama stadoše pred njih.

⁵ Žene su se uplašile i oborile pogled ka zemlji, a oni im rekoše: „Zašto tražite živog među mrtvima?”

⁶ On nije ovde; vaskrsao je. Setite se kako vam je govorio dok je još bio u Galileji:

⁷ „Sin Čovečiji treba da bude predat u ruke grešnika, da bude razapet, ali će trećeg dana vaskrsnuti.”

⁸ One su se tada setile njegovih reči.

⁹ Vratile su se sa groba i javile sve to Jedanaestorici i svima ostalima.

¹⁰ To su bile: Marija Magdalena, Jovana i Marija, majka Jakovljeva i druge, koje su to javile apostolima.

¹¹ A njima su se ove reči učinile kao besmislica, te im nisu poverovali.

¹² Međutim, Petar ustade i otrča do groba. Pogledao je unutra, ali je video samo zavoje. Zatim je otišao čudeći se onome što se dogodilo.

Isus se ukazuje dvojici učenika

¹³ Istog dana, dvojica učenika su išla u selo po imenu Emaus, udaljenom od Jerusalima oko šezdeset stadija*.

¹⁴ Razgovarali su o svim ovim događajima.

¹⁵ Dok su oni tako razgovarali i raspravljali, Isus im se približio i pošao sa njima.

¹⁶ Ali njihovim očima nije bilo dano da ga prepoznaju.

¹⁷ Isus ih upita: „O čemu to putem raspravljate?”

Oni zastadoše snuždeni.

¹⁸ Odgovori onaj koji se zvao Kleopa: „Zar si ti jedini stranac u Jerusalimu koji ne zna šta se tamo dogodilo ovih dana?”

¹⁹ A on reče: „Šta to?” Oni odgovoriše: „Ono sa Isusom iz Nazareta. On je bio prorok silan na delu i u reči pred Bogom i svim narodom.

²⁰ Naši vodeći sveštenici i glavari su ga predali da bude osuđen na smrt i razapelili ga.

²¹ A mi smo se ponadali da je on onaj koji će otkupiti izrailjski narod. Osim toga, danas je već treći dan od kako se to dogodilo.

²² Uz sve to, zbuniše nas neke naše žene koje su u rano jutro bile na grobu,

* 24:13 Oko 11 km.

²³ ali nisu našle njegovo telo. Još su rekle da su im se ukazali anđeli i rekli im da je živ.

²⁴ Neki od naših su otišli na grob i našli onako kako su žene rekle. Njega nisu videli.“

²⁵ *Isus* im reče: „O, kako li ste nerazumni i spori da poverujete svemu što su proroci rekli!

²⁶ Nije li trebalo da Hristos sve to pretrpi i uđe u svoju slavu?“

²⁷ Tada im je rastumačio ono što je napisano o njemu u celom Pismu, počevši od Mojsija i svih Proroka.

²⁸ Tako dođoše do sela u koje su pošli, a on je kao hteo da pođe dalje.

²⁹ Oni ga saleteše govoreći: „Ostani s nama, jer je veće blizu, a dan je već na izmaku!“

³⁰ Dok je bio sa njima za stolom, uzeo je hleb, blagoslovio ga, prelomio ga i dao im.

³¹ Tada su im se otvorile oči, te su ga prepoznali, ali je on iščeznuo pred njima.

³² Oni rekoše jedan drugom: „Nije li plamtilo u nama, dok nam je putem govorio i izlagao nam Pismo?“

³³ Oni tada ustanu i istog časa se vrate u Jerusalim. Tamo su našli okupljenu Jedanaesticu i one što su bili s njima.

³⁴ I ovi su govorili: „Gospod je stvarno ustao iz mrtvih i javio se Simonu!“

³⁵ A i dvojica učenika su im ispričala šta se zbilo na putu i kako su ga prepoznali dok je lomio hleb.

Isus se ukazuje apostolima

³⁶ Dok su oni još ovo govorili, *Isus* stade među njih i reče im: „Mir vam!“

³⁷ Oni pretrnuše od straha, jer su mislili da vide duha.

³⁸ *Isus* im reče: „Što ste se tako smeli i zašto vas sumnje podilaze?“

³⁹ Pogledajte moje ruke i moje noge! To sam ja! Opipajte me i vidite, jer duh nema mesa i kostiju, kao što vidite da ja imam.“

⁴⁰ Rekavši to, pokazao im je ruke i noge.

⁴¹ Kako oni još nisu mogli da poveruju od radosti, nego su se čudili, on im reče: „Imate li ovde nešto za jelo?“

⁴² Oni mu dadoše komad pečene ribe.

⁴³ Uzeo ga je i pojeo pred njima.

⁴⁴ Onda im reče: „Ovo su reči koje sam vam govorio dok sam bio sa vama: treba da se ispuni sve što je napisano za mene u Mojsijevom Zakonu, Prorocima i Psalmima.“

⁴⁵ Tada im je otvorio um da razumeju Pismo.

⁴⁶ Zatim im je rekao: „Zapisano je i to da će Hristos stradati i ustati iz mrtvih trećeg dana.

⁴⁷ U njegovo ime će se propovedati pokajanje i oprostjenje greha svim narodima, počevši od Jerusalima.

⁴⁸ Vi ste očevici ovoga.

⁴⁹ Evo, ja ću poslati ono što je moj Otac obećao. Vi budite u gradu dok na vas ne siđe sila sa visine.“

Vaznesenje

⁵⁰ Tada ih je odveo do Vitanije, podigao svoje ruke i blagoslovio ih.

⁵¹ Blagosiljajući ih, počeo je da se udaljava od njih uznoseći se na nebo.

⁵² Oni su mu se ničice poklonili i vratili se u Jerusolim veoma se radujući.

⁵³ Stalno su bili u hramu i proslavljali Boga.

Evandjelje po Jovanu

Isus - utelovljena reč

¹ U početku je bio On - Reč, i On - Reč je bio sa Bogom. On - Reč bio je Bog.

² On je u početku bio sa Bogom.

³ Sve je njegovim posredstvom postalo i ništa što je postalo nije postalo bez njega.

⁴ U Reči je bio život i taj život je bio svetlost ljudima.

⁵ Svetlost svetli u tami, i tama je ne nadvlada.

⁶ Bog je poslao čoveka po imenu Jovan.

⁷ On je došao da svedoči za svetlost, da svi u nju poveruju.

⁸ *Jovan* nije bio svetlost, nego je svedočio za svetlost.

⁹ Istinita svetlost, koja obasjava svakog čoveka, došla je na svet.

¹⁰ Na svetu je bio, i svet je njegovim posredstvom nastao, ali ga svet nije prepoznao.

¹¹ Svojima je došao, ali su ga njegovi odbacili.

¹² A onima koji su ga prihvatili, dao je pravo da postanu deca Božija, onima koji veruju u njegovo ime.

¹³ Oni nisu rođeni ni od krvi, ni od želje tela, ni od volje muža; njih je Bog rodio.

¹⁴ Reč je postala telo i nastanila se među nama. Videli smo njegovu slavu, slavu koju ima od Oca kao jedinorođeni *Sin* pun milosti i istine.

¹⁵ *Jovan* je svedočio za njega kličući: „Za mnom dolazi onaj koji je iznad mene, jer je postojao pre mene.“

¹⁶ Iz punine njegove milosti svi smo primili milost na milost,

¹⁷ jer je Zakon dat preko Mojsija, a milost i istina nastupiše posredstvom Isusa Hrista.

¹⁸ Boga niko nikad nije video, jedinorođeni Bog, koji je u Očevom krilu, on ga je objavio.

Svedočanstvo Jovana Krstitelja

¹⁹ Ovo je Jovanovo svedočanstvo. Jevreji iz Jerusalima su poslali k njemu sveštenike i Levite da ga pitaju: „Ko si ti?“

²⁰ *Jovan* je priznao, i nije porekao, nego je otvoreno rekao: „Ja nisam Hristos.“

²¹ Onda su ga upitali: „Pa ko si onda? Jesi li ti prorok Ilija?“

„Nisam“ - odgovori *Jovan*.

„Jesi li Prorok?“ - pitali su ga.

„Nisam“ - odgovorio je *Jovan*.

22 Oni mu onda rekoše: „Reci nam ko si, da možemo da odgovorimo nešto onima koji su nas poslali. Šta ti kažeš o sebi?“

23 On im odgovori rečima proroka Isaije: „Ja sam onaj čiji glas pustinjom odzvanja: 'Poravnajte put Gospodnji!'“

24 Tada su ga farisejski poslanici

25 upitali: „Pa, zašto onda krštavaš kad nisi ni Hristos, ni Ilija, ni Prorok?“

26 Jovan im odgovori: „Ja krštavam vodom, ali među vama stoji jedan koga ne poznajete.

27 On dolazi posle mene, a ja nisam dostojan da odrešim remenje na njegovoj obući.“

28 To se dogodilo u Vitaniji, s druge strane Jordana, gde je Jovan krštavao.

Isus – Jagnje Božije

29 Sledećeg jutra je Jovan video Isusa kako dolazi k njemu, pa je rekao: „Evo Jagnjeta Božijeg koje uklanja greh sveta.

30 Ovo je onaj o kome sam rekao: 'Za mnom dolazi čovek koji je iznad mene, jer je postojao pre mene.'

31 Ja nisam znao *ko je* to, ali sam došao da krštavam vodom, da bi se on objavio Izrailju.“

32 Jovan je posvedočio ovo: „Posmatrao sam kako Duh silazi sa neba u obličju goluba i ostaje na njemu.

33 Ja nisam znao *ko je* to, ali onaj koji me je poslao da krštavam vodom, rekao mi je: 'Kada budeš video da Duh silazi i ostaje na nekome, znaćeš da je to onaj koji krštava Duhom Svetim.'

34 I pošto sam video, izjavljujem da je on Sin Božiji.“

Isusovi prvi učenici

35 Sledećeg jutra je Jovan opet bio tamo sa dvojicom svojih učenika.

36 Videvši Isusa kako prolazi onuda, rekao je: „Evo Jagnjeta Božijeg!“

37 Kada su ona dva *Jovanova* učenika to čula, krenuše za Isusom.

38 Isus se osvrnuo i opazio da ona dvojica idu za njim. Upitao ih je: „Šta tražite?“

Oni odgovoriše: „*Ravi* (što znači: 'Učitelju'), gde stanuješ?“

39 *Isus* im reče: „Dođite i vidite.“

Došli su i videli gde stanuje, te su ostatak dana proveli s njim. Bilo je oko četiri posle podne*.

40 Andrija, brat Simona Petra, bio je jedan od one dvojice koji su pošli za Isusom nakon što su čuli šta je Jovan rekao.

* 1:39 Doslovno: *oko šestog časa.*

41 On je prvo našao svoga brata Simona i rekao mu: „Našli smo Mesiju“ (što znači: „Hrista“).

42 Onda ga je odveo k Isusu. Kada ga je video, Isus je rekao: „Ti si Simon, sin Jovanov, ali zvaćeš se 'Kifa' (što znači: 'Petar'[†]).“

Isus poziva Filipa i Natanaila

43 Sledećeg jutra Isus je odlučio da ide u Galileju. Našao je Filipa i rekao mu: „Pođi za mnom!“

44 Filip je bio iz Vitsaide. Andrija i Petar su bili iz istog mesta.

45 Filip je našao Natanaila i rekao mu: „Našli smo onoga o kome je Mojsije pisao u Zakonu i o kome su pisali Proroci. To je Isus, sin Josifov iz Nazareta.“

46 Natanail reče: „Može li išta dobro da dođe iz Nazareta?“

Filip mu odgovori: „Dođi i vidi.“

47 Isus je video Natanaila kako mu ide u susret, pa je rekao za njega: „Evo pravog Izrailjca u kome nema prevare.“

48 Natanail ga upita: „Odakle me poznaješ?“

Isus mu odgovori: „Pre nego što te je Filip pozvao, video sam te pod smokvom.“

49 Natanail mu odgovori: „Ravi[‡], ti si Sin Božiji, ti si Car Izrailjev!“

50 Isus mu reče: „Veruješ zato što sam ti rekao da sam te video pod smokvom. Videćeš i veće stvari od ovog.“

51 Još reče: „Zaista, zaista vam kažem: videćete otvoreno nebo i anđele Božije kako uzlaze i silaze ka Sinu Čovečijem.“

2

Svadba u Kani galilejskoj

1 Trećeg dana je bila svadba u Kani galilejskoj. Tamo je bila i Isusova majka.

2 Isus i njegovi učenici su takođe bili pozvani na svadbu.

3 Kada je ponestalo vina, reče Isusu njegova majka: „Nemaju više vina.“

4 „Nije tvoje da mi govoriš šta da činim – reče joj Isus. Moj čas još nije došao.“

5 Isusova majka reče slugama: „Radite sve što vam kaže.“

6 Tamo je bilo šest kamenih posuda za vodu, koje su po judejskim propisima služile za obredno pranje. U svaku je moglo da stane oko dva ili tri metrita*.

7 Isus reče slugama: „Napunite posude vodom.“ Oni ih napuniše do vrha.

† 1:42 Ime *Petar* dolazi od grčke reči *petros* što znači *stena*. ‡ 1:49 Na aramejskom i jevrejskom *Učitelju*. * 2:6 Oko 100 l vode.

⁸ Zatim im reče: „Zahvatite sad i odnesite trpezaru *da okusi*.“

Oni mu odnesoše.

⁹ Trpezar je okusio vino koje je postalo od vode, ali nije znao odakle je. To su znale slugе koje su zahvatile vodu. Trpezar je onda pozvao mladoženju

¹⁰ i rekao mu: „Svaki domaćin prvo iznosi dobro vino, a kad se gosti opiju, onda slabije. A ti si čuvao dobro vino sve do sada.“

¹¹ U Kani galilejskoj je Isus učinio svoj prvi znak i tako pokazao svoju slavu. Tu su njegovi učenicі poverovali u njega.

¹² Posle ovoga je *Isus* sa svojom majkom, braćom i učenicima otišao u Kafarnaum. Ostao je tamo nekoliko dana.

Isus nailazi na veru i neveru kod ljudi

Isus isteruje trgovce iz hrama

¹³ Pošto se bližio judejski praznik Pasha, Isus je otišao gore u Jerusolim.

¹⁴ U hramu je zatekao prodavce volova, ovaca i golubova i menjače novca kako sede za svojim tezgamа.

¹⁵ *Isus* je načinio bič od uzica i isterao iz hrama sve prodavce, ovce i volove, a menjačima novca rasuo novac i isprevrtao tezge.

¹⁶ Prodavcima golubova je rekao: „Nosite ovo odavde! Ne pravite tržnicu od Doma moga Oca!“

¹⁷ Njegovi učenicі se tada setiše da je u *Svetom pismu* napisano:

„Izjeda me revnost za tvoj Dom.“

¹⁸ Neki *od vodećih* Jevreja su ga pitali: „Kakvim ćeš nam znakom dokazati da možeš da činiš ovo?“

¹⁹ Isus im odgovori: „Srušite ovaj hram i ja ću ga za tri dana podići.“

²⁰ Jevreji mu rekoše: „Trebalo je četrdeset šest godina da se sagradi ovaj hram[†], a ti ćeš za tri dana da ga sagradiš?“

²¹ Međutim, *Isus* je govorio o hramu, koji je njegovo telo.

²² Tek kad je vaskrsao iz mrtvih, njegovi učenicі su se setili da im je o tome govorio. Tada su poverovali Pismu i rečima koje je Isus izrekao.

²³ Dok je *Isus* bio u Jerusalimu za vreme praznika Pashe, mnogi su poverovali u njega, jer su videli znake koje je učinio.

²⁴ Sam Isus se nikome nije poveravao, jer ih je sve poznavao.

²⁵ Njemu niko nije morao da govori o bilo kome, jer je znao ljude u dušu.

[†] **2:20** Misli se na vreme od početka gradnje, od 19. godine pre nove ere do 26–27. godine nove ere, što čini spomenutih 46 godina. Istini za volju, hram nikada nije bio sasvim završen, pa ni do kobne 66. godine.

3

Razgovor s Nikodimom

¹ Bio neki čovek, farisej, po imenu Nikodim, jedan od vodećih ljudi među Jevrejima.

² On je došao k Isusu po noći i rekao mu: „Učitelju, znamo da si ti učitelj koga je Bog poslao. Niko, naime, ne može činiti ove znake koja ti činiš ako Bog nije sa njim.“

³ Isus mu odgovori: „Zaista, zaista ti kažem: niko ne može videti Carstvo Božije ako se nanovo* ne rodi.“

⁴ Nikodim ga upita: „Kako odrastao čovek može da se nanovo rodi? Može li da uđe u utrobu svoje majke i da se ponovo rodi?“

⁵ Isus mu odgovori: „Zaista, zaista ti kažem: niko ne može ući u Carstvo Božije ako se ne rodi vodom i Duhom.

⁶ Telo rađa telo, a od Duha se rađa duh.

⁷ Ne čudi se što ti kažem: treba da se nanovo rodite.

⁸ Vetar duva gde hoće. Njegov huk čuješ, ali ne znaš otkud dolazi i kuda odlazi. Tako je sa svakim koji je rođen od Duha.“

⁹ Nikodim upita Isusa: „Kako to može da se dogodi?“

¹⁰ Isus mu odgovori: „Ti si učitelj izrailjskog naroda, a ne znaš to?“

¹¹ Zaista, zaista ti kažem: mi govorimo ono što znamo i svedočimo o onome što smo videli, ali vi ne prihvatate naše svedočanstvo.

¹² Ne verujete mi kad vam govorim o zemaljskim stvarima, kako ćete verovati ako vam budem govorio o nebeskim?

¹³ Niko nikada nije uzašao na nebo, osim Sina Čovečijeg koji je sišao sa neba.

¹⁴ Kao što je Mojsije podigao *na štap* zmiju *od bronze*, tako i Sin Čovečiji treba da bude podignut,

¹⁵ da svako ko poveruje u njega ima večni život.

¹⁶ Jer Bog je tako zavoleo svet, da je svog jedinorođenog Sina dao, da ko god poveruje u njega, ne propadne, nego da ima večni život.

¹⁷ Bog, naime, nije poslao Sina da sudi svetu, nego da se svet spase njegovim posredstvom.

¹⁸ Ko veruje u njega, tome se ne sudi; a ko ne veruje, već je osuđen, jer nije poverovao u ime jedinorođenoga Sina Božijeg.

¹⁹ Bog sudi ovako: svetlost je došla na svet, ali ljudi više zavoleše tamu nego svetlost, jer su njihova dela zla.

²⁰ Ko čini što ne valja, mrzi svetlost i ne izlazi na svetlost, da se ne otkriju njegova dela.

* 3:3 Ili: *od gore*.

21 Ko čini što je po istini, dolazi na svetlost, da se pokaže da su njegova dela učinjena u poslušnosti prema Bogu.†“

Svedočanstvo Jovana Krstitelja

22 Posle ovoga je Isus sa svojim učenicima otišao u Judeju. Tamo je boravio sa njima i krštavao.

23 I Jovan Krstitelj je krštavao u Enonu kod Salima, jer je tamo bilo mnogo vode, te su ljudi dolazili i krštavali se.

24 Jovan tada još nije bio bačen u tamnicu.

25 Između Jovanovih učenika i nekog Jevrejina dođe do rasprave oko obrednog pranja.

26 Učenici dođu k Jovanu i obrate mu se: „Učitelju, onaj što je bio s tobom s one strane Jordana, o kome si govorio, eno ga krštava i narod odlazi k njemu.“

27 Jovan im odgovori: „Niko ne može prisvojiti sebi nešto ako mu to nije dano s neba.

28 Sami ste mi svedoci da sam rekao: 'Ja nisam Hristos, nego sam poslat pred njim.'

29 Mladoženja je onaj kome mlada pripada, a kum stoji sa strane i sluša, radujući se kad čuje glas mladoženjin. Prema tome, moja radost je potpuna.

30 On treba da raste, a ja da se umanjujem.“

31 Ko dolazi od gore, nad svima je; a ko je sa zemlje, pripada zemlji i govori o zemaljskim stvarima. Ali onaj koji je sa neba, nad svima je.

32 On govori ono što je video i čuo, ali njegovu poruku niko ne prihvata.

33 Ko prihvata njegovu poruku, potvrđuje da je Bog istinit.

34 Onaj koga je Bog poslao, Božiju poruku prenosi, jer *Bog svoga Duha* u izobilju daje.

35 Otac voli Sina i sve je predao u njegove ruke.

36 Ko veruje u Sina, ima večni život; a ko je nepokoran Sinu, neće iskusiti život, nego će gnev Božiji ostati na njemu.

4

Isus i Samarjanka

1 Međutim, Isus je saznao da su fariseji čuli da on zadobija i krštava više učenika nego Jovan.

2 (Ustvari, sam Isus nije krštavao, nego njegovi učenici.)

3 Tada je napustio Judeju i otišao u Galileju.

4 Usput je morao da prođe kroz Samariju.

5 Tako je došao u samarijski grad po imenu Sihar, nedaleko od zemljišta koje je Jakov dao svome sinu Josifu.

† 3:21 Neki smatraju da stihovi 16-21 predstavljaju glas naratora.

⁶ Tamo se nalazio Jakovljevi bunar. Isus, umoran od puta, sede na bunar. Bilo je oko podne*.

⁷ Neka žena Samarjanka dođe da zahvati vode. Isus joj reče: „Daj mi, *molim te*, da pijem.“

⁸ (Njegovi učenici su, u međuvremenu, otišli do grada da kupe nešto hrane.)

⁹ Tada mu Samarjanka reče: „Kako možeš ti, kao Jevrejin, da tražiš od mene, Samarjanke, da piješ?“ (Jevreji se, inače, ne mešaju† sa Samarjanima.)

¹⁰ Isus joj odgovori: „Kad bi ti znala kakav dar Bog ima za tebe, i ko je taj što od tebe traži da mu daš da pije, ti bi od njega tražila i on bi ti dao živu vodu.“

¹¹ Žena mu reče: „Gospode, bunar je dubok, a ti nemaš čime da zahvatiš. Odakle ćeš izvući živu vodu?“

¹² Zar si ti veći od našeg oca Jakova koji nam je dao ovaj bunar? On sam je pio sa njega, njegovi sinovi i njegova stoka.“

¹³ Isus joj odgovori: „Svako ko pije od ove vode, ponovo će ožedneti.“

¹⁴ A ko pije od vode koju ću mu ja dati, taj nikada neće ožedneti, nego će voda koju ću mu ja dati postati u njemu izvor vode života i doneti mu večni život.“

¹⁵ Žena mu reče: „Gospode, daj mi tu vodu da ne žednim više i da ne dolazim više ovamo da zahvatam.“

¹⁶ Isus joj reče: „Idi i pozovi svoga muža, pa se vrati.“

¹⁷ Žena mu reče: „Nemam muža.“

Isus reče: „U pravu si kad kažeš da nemaš muža.“

¹⁸ Imala si, naime, pet muževa, a onaj sa kojim sada živiš nije ti muž. Dobro si rekla.“

¹⁹ Žena mu reče: „Gospode, vidim da si prorok.“

²⁰ Naši preci su se klanjali na ovoj gori, a vi kažete da je Jerusolim mesto gde se treba klanjati.“

²¹ Isus joj reče: „Veruj mi, ženo, da će doći čas kad se nećete klanjati Ocu ni na ovoj gori ni u Jerusalimu.“

²² Vi, *Samarjani*, ne znate kome se klanjate. Mi, Jevreji, znamo kome se klanjamo, jer od Jevreja dolazi spasenje.

²³ Ali dolazi čas, i već je došao, kada će se pravi klanjaoci klanjati Ocu u Duhu i istini. Otac, naime, hoće ovakve moliće.

²⁴ Bog je Duh, te oni koji mu se klanjaju treba da se klanjaju u Duhu i istini.“

²⁵ Žena mu reče: „Znam da će doći Mesija, koga zovu Hristos. Kad on dođe, sve će nam objavit.“

²⁶ Isus joj reče: „To sam ja, koji govorim s tobom.“

* 4:6 Doslovno: *Oko šestog časa*. † 4:9 Reč u grčkom, u ovom kontekstu, najverovatnije znači *ne služiti se istom posudom*. Jevreji su verovali da će postati ritualno nečisti ako budu jeli ili pili iz iste posude sa Samarjanima.

27 Kad su se njegovi učenici vratili, začudili su se da Isus razgovara sa ženom. Ipak, niko nije rekao: „Šta ti treba?“ ili: „Zašto razgovaraš sa njom?“

28 Žena tada ostavi svoj krčag, pa ode u grad i reče ljudima:

29 „Dođite da vidite čoveka koji mi je rekao sve što sam učinila. Da nije on Hristos?“

30 Ljudi izađu iz grada i dođu k Isusu.

31 U međuvremenu, njegovi učenici mu rekoše: „Učitelju, pojedi nešto!“

32 Isus im reče: „Ja imam jedno jelo da jedem, koje vi ne poznajete.“

33 Njegovi učenici počеше da se pitaju među sobom: „Da mu neko nije doneo da jede?“

34 Isus im reče. „Moje jelo je da vršim volju onoga koji me je poslao i da dovršim njegovo delo.

35 Zar ne kažete: 'Još četiri meseca, pa dolazi žetva?' A ja vam, evo, kažem: osmotrite polja – žito je već dozrelo za žetvu!

36 Žetelac već prima platu i žanje urod za večni život. Tako se i sejač i žetelac raduju zajedno.

37 Ovako se ispunjuje izreka: 'jedan seje, drugi žanje.'

38 Ja sam vas poslao da žanjete ono oko čega se niste trudili; drugi su se trudili, a vi ubirete plod njihovog truda.“

39 Mnogi Samarjani iz tog grada su poverovali u Isusa zbog reči koje je ona žena rekla: „On mi je rekao sve što sam učinila.“

40 Samarjani su onda došli k njemu i molili ga da ostane sa njima. Tako je ostao tamo dva dana,

41 pa je još više Samarjana poverovalo u njega zbog njegove reči.

42 Onda su rekli ženi: „Sada više ne verujemo zbog onog što si ti govorila, nego zato što smo sami čuli, pa znamo da je on istinski Spasitelj sveta.“

Isus leći sina carskog činovnika

43 Dva dana kasnije, Isus ode odande u Galileju.

44 Sam Isus je, naime, govorio da je prorok bez časti u svom zavičaju.

45 Kada je, dakle, došao u Galileju, Galilejci su ga lepo dočekali, jer su bili u Jerusalimu tokom praznika *Pashe* i videli sve što je *Isus* tamo učinio.

46 *Isus* je ponovo došao u Kanu u Galileji, gde je pretvorio vodu u vino. Tamo je bio neki carski činovnik koji je imao bolesnog sina u Kafarnaumu.

47 Kada je čuo da je Isus došao iz Judeje u Galileju, ode k njemu i zamoli ga da dođe i isceli njegovog sina, jer je bio na umoru.

⁴⁸ Isus mu reče: „Ako ne vidite znake i čuda, vi nećete da verujete!“

⁴⁹ Činovnik mu reče: „Gospode, siđi, dok nije umrlo moje dete!“

⁵⁰ Isus mu reče. „Vrati se, tvoj sin živi.“

Čovek poveruje reči koju mu je Isus rekao i ode.

⁵¹ Dok se vraćao, pohrle mu u susret njegove sluge i jave mu da mu je dete živo.

⁵² Činovnik se onda raspitivao za čas kada je detetu krenulo na bolje. Rekli su mu da je groznica prestala juče oko jedan sat popodne.‡

⁵³ Otac je tada shvatio da se to dogodilo onog časa kada je Isus rekao: „Tvoj sin živi.“ Tada je poverovao on i svi njegovi ukućani.

⁵⁴ Ovo je bio drugi znak koji je Isus učinio, nakon što je iz Judeje došao u Galileju.

5

Isceļjenje u banji Vitezdi

¹ Nakon ovoga, Isus ode gore u Jerusolim na jedan judejski praznik.

² U Jerusalimu, kod Ovčijih vrata, nalazila se banja koja se na jevrejskom zvala „Vitezda“. Imala je pet tremova.

³ Tu je ležalo mnogo bolesnih: slepih, hromih, i oduzetih. Čekali su da se voda zatalasa,

⁴ jer je anđeo silazio u određeno vreme talasajući vodu. Prvi koji bi ušao kad se voda zatalasa, ozdravljao bi, ma od kakve bolesti da je bolovao.

⁵ Tamo je bio jedan čovek koji je trideset osam godina patio od svoje bolesti.

⁶ Isus ga je video da leži tamo, te znajući da je već dugo bolestan, upita ga: „Hoćeš li da ozdraviš?“

⁷ Bolesnik mu odgovori: „Gospode, nemam nikoga ko bi me spustio u banju kad se voda zatalasa. Dok ja dođem do tamo, drugi pre mene siđe.“

⁸ Isus mu reče: „Ustani, uzmi svoja nosila i hodaj!“

⁹ Čovek odmah ustane, podigne svoja nosila i počne da hoda. Taj dan je bio subota.

¹⁰ Vodeći Jevreji rekoše isceļjenom čoveku: „Danas je subota, i nije dozvoljeno da nosiš svoja nosila!“

¹¹ On odgovori: „Onaj koji me je isceļio rekao mi je: 'Uzmi svoja nosila i hodaj!'“

¹² Oni ga upitaše: „Ko je taj čovek što ti je rekao: 'Uzmi svoja nosila i hodaj!'?“

‡ 4:52 U grčkom *U sedmom času*.

¹³ Isceljeni nije znao ko *ga je iscelio*, jer je Isus nestao u mnoštvu sveta koje je bilo tamo.

¹⁴ Kasnije je Isus našao isceljenog čoveka u hramu i rekao mu: „Eto, ozdravio si. Ne greši više da te ne snađe nešto gore.“

¹⁵ Čovek ode i javi vodećim Jevrejima da je Isus onaj koji ga je iscelio.

¹⁶ Ti Jevreji su počeli da proganjaju Isusa, jer je to učinio u subotu.

¹⁷ Isus im reče: „Moj Otac sve do sada radi, pa i ja radim.“

¹⁸ Zbog ovoga su Jevreji još više bili rešeni da ga ubiju; ne samo zato što je prekršio *Zakon o suboti*, već i stoga što je Boga nazvao svojim Ocem, te izjednačio sebe sa Bogom.

¹⁹ Isus im reče: „Zaista, zaista vam kažem: Sin ništa ne može da čini sam od sebe; on čini samo ono što je video da Otac čini. Što Otac čini, to isto čini i Sin.

²⁰ Naime, Otac voli Sina i zato mu otkriva sve što sam čini. Otkriće mu i veće stvari, a vi ćete im se diviti.

²¹ Kao što Otac podiže mrtve i daje im život, tako i Sin daje život onima kojima hoće.

²² Otac, naime, ne sudi nikome, nego je sav sud predao Sinu,

²³ da svi poštuju Sina, kao što poštuju Oca. Ko ne poštuje Sina, ne poštuje ni Oca koji ga je poslao.

²⁴ Zaista, zaista vam kažem: ko sluša moju reč i veruje onome koji me je poslao, ima večni život, te ne ide na sud, nego prelazi iz smrti u život.

²⁵ Zaista, zaista vam kažem: dolazi čas, i već je došao, kada će mrtvi čuti glas Sina Božijeg. Koji ga čuju, ti će živeti.

²⁶ Jer, kao što Otac ima život u sebi, tako je i Sinu dao da ima život u sebi.

²⁷ Dao mu je i vlast da sudi, jer je on Sin Čovečiji.

²⁸ Ne čudite se tome, jer dolazi čas kada će svi koji su u grobovima čuti njegov glas,

²⁹ pa će izaći *iz njih*. Tada će oni koji su činili dobro vaskrsnuti za život, a oni koji su činili zlo vaskrsnuće da prime osudu.

³⁰ Ja sam ništa ne mogu da činim po svome; ja sudim na osnovu onoga što čujem. Moj sud je pravedan, jer ja ne tražim da činim svoju volju, nego volju onoga koji me je poslao.

Hristovi svedoci

³¹ Ako ja svedočim sam za sebe, moje svedočanstvo nije istinito.

³² Neko drugi svedoči za mene i ja znam da je ono što on svedoči o meni istinito.

³³ Vi ste poslali Jovanu *glasnike*, a on vam je potvrdio istinu.

³⁴ Meni ne treba svedočanstvo čoveka, nego vam govorim o Jovanu da biste se vi spasli.

³⁵ Jovan je bio svetiljka koja je gorela i svetlela, a vi ste hteli nakratko da uživate u njegovoj svetlosti.

³⁶ Ja imam većeg svedoka od Jovana. To su dela koja mi je Otac naložio da činim. Dela koja činim svedoče da me je Otac poslao.

³⁷ I Otac koji me je poslao svedoči za mene. Njegov glas nikad niste čuli, niti ste ikada videli lik njegov.

³⁸ Njegova reč ne boravi u vama, jer ne verujete *Ocu* koji ga je poslao.

³⁹ Vi istražujete Pisma, jer mislite da po njima imate večni život, a ona svedoče o meni.

⁴⁰ Ipak, vi nećete da dođete k meni da imate život.

⁴¹ Ja ne prihvatam slavu od ljudi.

⁴² Ali ja vas poznajem i znam da nemate u sebi ljubavi prema Bogu.

⁴³ Ja sam došao u ime svoga Oca, ali vi me ne prihvatate. Ako neko dođe u svoje ime, takvoga prihvatate.

⁴⁴ Vi veličate jedan drugoga, a ne trudite se da zadobijete slavu od jedinoga Boga. Kako ćete onda verovati *meni*?

⁴⁵ Ne mislite da ću vas ja optužiti pred Ocem. Mojsije, u koga se uzdate, je onaj koji vas optužuje.

⁴⁶ Jer da ste verovali Mojsiju, verovali biste i meni, jer je on o meni pisao.

⁴⁷ Ako ne verujete onom što je on napisao, kako ćete verovati mojim rečima?"

6

Isus hrani pet hiljada ljudi

¹ Posle ovoga je Isus otišao na drugu stranu Galilejskog jezera (to jest, Tiverijadskog jezera).

² Sledilo ga je mnogo naroda, jer su posmatrali znake koje je činio na bolesnima.

³ Isus je otišao na jednu goru i seo tamo sa svojim učenicima.

⁴ Bila je blizu Pasha, judejski praznik.

⁵ Isus podiže pogled i opazi da pristize mnogo sveta. Upitao je Filipa: „Gde da kupimo hleba da nahranimo ovoliko sveta?"

⁶ Ovo je rekao iskušavajući Filipa, a u stvari je znao šta će učiniti.

⁷ Filip mu odgovori: „Da kupimo hleba i za dve stotine srebrnjaka ne bi bilo dovoljno da svaki dobije nešto malo!"

⁸ Jedan od učenika, Andrija, brat Simona Petra, reče mu:

⁹ „Tu je jedan momčić koji ima pet ječmenih hlebova i dve ribe. Ipak, to nije dovoljno da se nahrani toliki narod.“

¹⁰ Isus im reče: „Neka narod poseda!“ Bilo je tu dosta trave. Ljudi tako posedaše, njih oko pet hiljada.

¹¹ Onda je Isus uzeo hlebove, zahvalio *Bogu*, pa ih je dao onima koji su sedeli. Tako je učinio i sa ribama, te je *svako jeo* koliko je hteo.

¹² Kada su se svi nasitili, *Isus* reče svojim učenicima: „Pokupite preostale komade da ne propadnu.“

¹³ *Učenici* sakupiše dvanaest kotarica preostalog hleba od onih pet ječmenih hlebova koje je narod jeo.

¹⁴ Kada su ljudi videli kakav je znak *Isus* učinio, rekli su: „Ovo je zaista Prorok koji treba da dođe na svet!“

¹⁵ Međutim, *Isus* je znao da oni hoće da ga zacare na silu, pa je zato otišao na jednu goru da bude sam.

¹⁶ Kada se spustilo veče, njegovi učenici su sišli do jezera.

¹⁷ Ukrcali su se na brodić i uputili se prema Kafarnaumu. Bilo se već smračilo, a *Isus* nikako da dođe.

¹⁸ Počeo je da duva jak vetar i more se uzburkalo.

¹⁹ Učenici su veslali nekih dvadeset pet do trideset stadija* kada su opazili *Isusa* kako hoda po moru. Kada se približio čamcu, učenici se uplašiše.

²⁰ *Isus* im reče: „To sam ja, ne bojte se!“

²¹ Tada su hteli da ga ukrcaju u brodić, ali brodić se odjednom našao na mestu prema kom su se uputili.

Isus - hleb života

²² Sutradan su ljudi koji su ostali s druge strane jezera, opazili da je tamo ostao samo jedan brodić. Znali su, naime, da *Isus* nije ušao u brodić sa svojim učenicima, nego su učenici otišli sami.

²³ A iz Tiverijade prispeše drugi brodići, blizu mesta gde je narod jeo hleb za koji je *Gospod* bio zahvalio *Bogu*.

²⁴ Kada je, dakle, narod video da tamo nema ni *Isusa* ni njegovih učenika, ušli su u brodiće i otišli u Kafarnaum da ga traže.

²⁵ Našli su ga s druge strane jezera i rekli mu: „Učitelju, kada si došao ovamo?“

²⁶ *Isus* im reče: „Zaista, zaista vam kažem: ne tražite me vi zato što ste videli znake, nego zato što ste jeli hlebove i nasitili se.“

²⁷ Ne radite za hranu koja propada, nego za hranu koja ostaje za večni život. Takvu hranu će vam dati Sin Čovečiji, jer je na njega *Bog Otac* utisnuo svoj pečat.“

²⁸ Oni ga upitaše: „Šta treba da radimo da bismo činili dela koja *Bog* traži?“

* 6:19 5 do 6 km.

²⁹ Isus im odgovori: „Ovo je delo koje Bog traži: da verujete u onoga koga je on poslao.“

³⁰ Oni ga onda upitaše: „Kakav ćeš znak učiniti, da bismo verovali u tebe kad ga vidimo? Šta ćeš, dakle, da učiniš?“

³¹ Naši preci su jeli manu u pustinji, kao što je napisano u *Pismu*: 'Dade im hleb sa neba da jedu.'“

³² Isus im reče: „Zaista, zaista vam kažem: nije vam Mojsije dao hleb sa neba, nego vam moj Otac daje istinski hleb.“

³³ Hleb koji Bog daje jeste onaj koji silazi sa neba i daje život svetu.“

³⁴ Tada mu rekoše: „Gospode, daj nam zauvek taj hleb!“

³⁵ Isus im reče: „Ja sam hleb života; ko dolazi k meni neće ogladneti i ko veruje u mene nikada neće ožedneti.“

³⁶ Ali ja sam vam rekao da, iako me vidite, nećete da verujete.

³⁷ Svako koga mi daje Otac dolazi k meni, a onoga koji dolazi k meni neću odbaciti.

³⁸ Jer ja nisam sišao sa neba da činim svoju volju, nego volju *Boga* koji me je poslao.

³⁹ Ovo je volja *Boga* koji me je poslao: da ne izgubim nijednoga od onih koje mi je On dao, nego da ih vaskrsnem u Poslednji dan.

⁴⁰ Volja moga Oca je da ko god me vidi i poveruje u mene, ima večni život, a ja ću ga vaskrsnuti u Poslednji dan.“

⁴¹ Na to su Jevreji počeli da gundaju, zato što je rekao: „Ja sam hleb koji je sišao sa neba.“

⁴² Rekoše: „Zar nije to Isus, Josifov sin? Zar mu ne znamo oca i majku? Kako to sad kaže da je sišao sa neba?“

⁴³ Isus im reče: „Ne gundajte među sobom!“

⁴⁴ Niko ne može da dođe k meni, ako ga ne privuče Otac koji me je poslao, a ja ću ga vaskrsnuti u Poslednji dan.

⁴⁵ U Prorocima je zapisano: 'Svi će biti od Boga učeni.' Svako ko sluša Oca i prihvati njegovo učenje, dolazi k meni.

⁴⁶ Ipak, Oca niko nije video, osim onog koji je došao od Boga; on je video Oca.

⁴⁷ Zaista, zaista vam kažem: ko veruje u mene, ima večni život.

⁴⁸ Ja sam hleb života.

⁴⁹ Vaši preci su jeli manu u pustinji, a *ipak* su pomrli.

⁵⁰ Ali hleb koji dolazi sa neba je takav da ko jede od njega ne umire.

⁵¹ Ja sam hleb života koji je sišao sa neba. Ko bude jeo od ovog hleba, živeće zauvek. Hleb koji ću ja dati je moje telo koje dajem da bi svet živeo.“

⁵² Na ovo Jevreji počеше žestoko da negoduju. Pitali su se: „Kako ovaj može da nam da svoje telo da jedemo?“

⁵³ Isus im reče: „Zaista, zaista vam kažem: ako ne jedete telo Sina Čovečijeg i ne pijete krv njegovu, nećete imati života u sebi.

⁵⁴ Ko jede moje telo i pije moju krv, ima večni život i ja ću ga vaskrsnuti u Poslednji dan.

⁵⁵ Jer je moje telo istinska hrana i moja krv je istinsko piće.

⁵⁶ Ko jede moje telo i pije moju krv, ostaje u meni i ja u njemu.

⁵⁷ Kao što je mene poslao živi Otac, te ja živim zbog Oca, tako će i onaj koji mene jede živeti zbog mene.

⁵⁸ Ovo je taj hleb koji je sišao sa neba. On nije kao onaj što su jeli vaši preci, jer su oni, *ipak*, pomrli. Ko jede ovaj hleb, živeće zauvek.“

⁵⁹ Ovo je Isus izrekao u Kafarnaumu, dok je poučavao u sinagogi.

⁶⁰ Kad su to čuli, mnogi od njegovih učenika rekoše: „Teško je usvojiti ovo učenje. Ko može da ga prihvati?“

⁶¹ Isus je u sebi znao da njegovi učenici gundaju zbog njegove besede, te im je rekao: „Zar vas ovo navodi da odustanete?“

⁶² A šta *ćete reći* kada budete gledali Sina Čovečijeg da se vraća tamo gde je pre bio?

⁶³ Duh *Božiji* je taj koji daje život. Čovek to ne može. Reči koje sam vam rekao Duh su i život su.

⁶⁴ Ali, ima među vama onih koji ne veruju.“ Naime, Isus je od početka znao da neki neće verovati u njega i ko će ga izdati.

⁶⁵ Tada reče: „Zato sam vam rekao: 'Niko ne može doći k meni, ako mu to Otac ne omogući.'“

⁶⁶ Tada su ga mnogi učenici napustili i nisu više išli za njim.

⁶⁷ Zato je Isus upitao Dvanaesticu: „Da nećete i vi da odete?“

⁶⁸ Odgovori mu Simon Petar: „Gospode, kome da odemo? Ti imaš reči večnog života.

⁶⁹ Mi smo uvereni i znamo da si ti sveti Božiji *poslanik*.“

⁷⁰ Isus im reče: „Nisam li baš ja izabrao vas Dvanaesticu? A ipak, jedan od vas je đavo.“

⁷¹ Isus je ovo rekao misleći na Judu, sina Simona Iskariota, jer je on bio taj koji će ga izdati, *iako* je bio jedan od Dvanaestice.

Isus dolazi u sukob sa religioznim vođama

7

Isus na prazniku Senica

¹ Nakon ovoga je Isus išao po Galileji. Nije hteo da se kreće po Judeji, jer su judejske *vođe* tražile priliku da ga ubiju.

² Bližio se judejski Praznik Senica.

³ Tada rekoše Isusu njegova braća: „Otputuj odavde i idi u Judeju, da bi tvoji učenici videli dela koja činiš.

⁴ Niko ne krije šta radi ako želi da bude poznat u javnosti.“

⁵ Ipak, ni njegova braća nisu verovala u njega.

⁶ Isus im reče: „Moje vreme još nije došlo, a za vas je svako vreme pogodno.

⁷ Svet ne može da mrzi vas, ali mene mrzi, jer mu ja iznosim pred oči njegova zla dela.

⁸ Vi idite na praznik. Ja neću ići na ovaj praznik, jer moje vreme još nije došlo.“

⁹ To im je rekao i ostao u Galileji.

¹⁰ Pošto su njegova braća otišla na praznik, onda je i sam Isus otišao, ali ne javno, nego tajno.

¹¹ Judejske vođe su ga tražile na praznik i raspitivale se o njemu: „Gde je onaj?“

¹² U narodu se mnogo pričalo o njemu. Jedni su govorili: „Dobar je!“

Drugi su, opet, govorili: „Nije, nego zavodi narod!“

¹³ Niko o njemu nije govorio javno zbog straha od judejskih vođa.

¹⁴ Usred praznika, Isus je otišao u hram i počeo da poučava narod.

¹⁵ Tada su se Jevreji začudili i rekli: „Otkud se ovaj razume u svete spise kad se nije školovao za to?“

¹⁶ Isus im je tada odgovorio: „Ovo učenje ne potiče od mene, nego od Boga koji me je poslao.

¹⁷ Ko hoće da čini ono što Bog hoće, znaće da li ovo učenje dolazi od Boga ili ja govorim u svoje ime.

¹⁸ Ko govori u svoje ime, taj traži slavu za sebe. A ko traži slavu za onog koji ga je poslao, taj je pošten i u njemu nema nepravde.

¹⁹ Nije li vam Mojsije dao Zakon? A ipak niko od vas ne postupa po Zakonu. Zašto hoćete da me ubijete?“

²⁰ Narod mu odgovori: „Zao duh je ušao u tebe! Ko hoće da te ubije?“

²¹ Isus im odgovori: „Učinio sam jedno čudo i svi se divite tome.

²² Vi obrezujete *mušku decu*, jer vam je Mojsije tako naložio, a ipak to činite i subotom. U stvari, obrezanje ste primili od svojih predaka, a ne od Mojsija.

²³ Dakle, ako dečaka obrezujete subotom, da se Mojsijev Zakon ne bi narušio, zašto se onda ljutite na mene što sam celog čoveka iscelio u subotu?

²⁴ Ne sudite po spoljašnjosti, nego sudite po pravdi!“

Da li je Isus Hristos?

25 Neki Jerusallimljani rekoše: „Zar nije to onaj koga traže da ubiju?

26 A evo, on slobodno govori i niko mu se ne suprotstavlja. Da nisu možda naši glavari shvatili da je on Hristos?

27 Međutim, mi znamo odakle je ovaj. Kada Hristos dođe, niko neće znati odakle je.“

28 Dok je poučavao u hramu, Isus je povikao: „Vi *mislite da* znate ko sam i odakle sam! Ipak, ja nisam došao u svoje ime; *Bog* istiniti me je poslao. Vi ga ne poznajete,

29 a ja ga poznajem, jer sam od njega došao i on me je poslao.“

30 Tada su gledali da uhvate Isusa, ali niko nije podigao ruke na njega, jer još nije bio došao njegov čas.

31 Ipak, mnogo ljudi je poverovalo u njega i govorilo: „Kada dođe Hristos, hoće li činiti veće znake nego što ih je ovaj učinio?“

32 Fariseji su čuli da se ovo šapuće u narodu, pa su vodeći sveštenici i fariseji poslali hramsku stražu da uhvate Isusa.

33 Tada Isus reče: „Još malo vremena sam sa vama, a onda odlazim onom koji me je poslao.“

34 Tražićete me, ali me nećete naći i gde ću ja biti vi ne možete doći.“

35 Jevreji su tada govorili među sobom: „Gde on to misli da ide, a da ga mi nećemo naći? Da neće možda da ide *Jevrejima* rasejanim među Grke i da uči Grke?

36 Šta je mislio pod tim kad je rekao: „Tražićete me, ali me nećete naći i gde ću ja biti vi ne možete doći?“

37 Poslednjeg, najvećeg dana praznika, Isus stade pred narod i povika: „Ako je ko žedan, neka dođe k meni i neka pije!

38 Ko veruje u mene, kao što kaže Pismo: 'Iz njegove nutrine će poteći reke žive vode.'“

39 Ovo je rekao misleći na Duha koga su imali da prime oni koji veruju u Isusa. Duh tada još nije bio sišao, zato što Isus još nije bio *vaznet* u slavu.

40 Kada su neki ljudi iz mnoštva čuli ove *Isusove* reči, rekli su: „Ovo je zaista pravi Prorok!“

41 Drugi su govorili: „Ovo je Hristos!“ Treći su govorili: „Zar će Hristos doći iz Galileje?

42 Ne kaže li Pismo da će Hristos biti iz Davidovog potomstva, i da će doći iz Vitlejema, mesta odakle je bio David?“

43 Tada je među narodom došlo do podele zbog Isusa.

44 Neki od njih su želeli da ga uhvate, ali niko nije stavio ruku na njega.

Neverovanje judejskih vođa

⁴⁵ *Hramski* stražari se vrate vodećim sveštenicima i farisejima. Ovi im rekoše: „Zašto ga niste doveli?“

⁴⁶ Stražari odgovoriše: „Niko nikada nije govorio kao ovaj čovek.“

⁴⁷ Fariseji im rekoše: „Zar je i vas zaveo?“

⁴⁸ Da nije neko od glavara ili od fariseja poverovao u njega?

⁴⁹ A ova svetina koja ne poznaje Zakon *Mojsijev* – prokleta je!“

⁵⁰ Jedan od njih, Nikodim, koji je ranije otišao k Isusu, im reče:

⁵¹ „Zar se po našem Zakonu sudi čoveku koji nije bio prethodno ispitan da bi se utvrdilo šta je učinio?“

⁵² Oni mu odgovore: „Da nisi i ti iz Galileje? Prouči *Pismo* i videćeš da prorok ne dolazi iz Galileje.“

⁵³ Tada svaki ode svojoj kući.*

8

Žena uhvaćena u preljubi

¹ Isus, pak, ode na Maslinsku goru.

² Ujutro je *Isus* ponovo došao u hram. Sav narod se okupio oko njega. On je seo i počeo da ih uči.

³ A fariseji i znalci Svetog pisma dovedu neku ženu uhvaćenu u preljubi i postave je u sredinu.

⁴ Zatim su rekli Isusu: „Učitelju, ova žena je uhvaćena u samom činu preljube.“

⁵ *Mojsije* nam je u Zakonu zapovedio da takve žene kamenujemo. Šta ti kažeš na to?“

⁶ To su rekli da bi ga naveli da izusti nešto zbog čega bi ga optužili.

Ali Isus se sagnuo i počeo da piše nešto prstom po tlu.

⁷ Kako su ga oni neprestano saletali pitanjima, Isus se ispravi i reče im: „Ko je od vas bez greha, neka prvi baci kamen na nju.“

⁸ Onda se ponovo sagnuo i pisao po tlu.

⁹ Kad su ovi to čuli, počеше jedan po jedan da odlaze, počevši od najstarijih do poslednjih. *Isus* je tako ostao sam sa onom ženom koja je stajala u sredini.

¹⁰ Isus se zatim uspravi i upita je: „Ženo, gde su oni? Zar te niko od njih nije osudio?“

¹¹ „Niko, Gospode!“ – odgovori žena. Isus joj reče: „Ni ja te ne osuđujem. Idi i od sada ne greši više!“

Isus – svetlost svetu

* 7:53 U najranijim manuskriptima ne postoji deo od 7,53 do 8,11.

12 Isus se zatim ponovo obratio narodu: „Ja sam svetlost svetu. Ko mene sledi, neće hodati po tami, nego će imati svetlost života.“

13 Rekoše mu fariseji: „Ti svedočiš sam za sebe i zato tvoje svedočanstvo ne vredi.“

14 Isus im odgovori: „Ako ja i svedočim sam za sebe, to je zato što znam odakle dolazim i kuda odlazim. A vi ne znate odakle dolazim i kuda odlazim.“

15 Vi sudite po ljudskim *merilima*; ja ne sudim nikome.

16 Ako i sudim, moj sud je istinit, jer ja ne sudim sam; sa mnom je Otac koji me je poslao.

17 Pa i u vašem Zakonu piše da je svedočenje istinito ako dva svedoka *daju isti iskaz*.

18 Ja svedočim sam za sebe, ali i Otac koji me je poslao svedoči za mene.“

19 Tada su mu rekli: „Gde je tvoj otac?“

Isus im odgovori: „Vi ne poznajete ni mene, ni moga Oca. Kada biste poznavali mene, poznavali biste i moga Oca.“

20 Ove reči je Isus izgovorio dok je poučavao narod u delu hrama gde su se skupljali prilozci. Niko ga nije uhvatio, jer još nije bio došao njegov čas.

Ko je Isus?

21 Isus im ponovo reče: „Ja odlazim; vi ćete me tražiti, ali ćete umreti u svom grehu. A tamo gde ja idem, vi ne možete doći.“

22 Tada Jevreji rekoše: „Da neće da se ubije, jer kaže: 'Tamo gde ja idem, vi ne možete doći'?“

23 Isus im reče: „Vi ste odozdo, a ja sam odozgo. Vi ste od ovog sveta, a ja nisam od ovog sveta.“

24 Zato sam vam rekao da ćete umreti u svojim gresima. Ako ne poverujete da Ja Jesam, pomrećete u svojim gresima.“

25 „Ko si ti?“ – pitali su ga tada. Isus im odgovori: „Ne govorim li vam baš to od samog početka?“

26 Mnogo toga imam da kažem o vama i da sudim. Ipak, ja govorim svetu samo ono što sam čuo od onoga koji je istinit. On me je poslao.“

27 Ali oni nisu razumeli da im Isus govori o Ocu.

28 Isus im tada reče: „Kada podignete Sina Čovečijeg, tada ćete shvatiti da Ja Jesam. Ja ništa ne činim sam od sebe, nego govorim kako me je naučio Otac.“

29 Onaj koji me je poslao, sa mnom je; on me nije ostavio samog, jer ja uvek činim ono što je njemu ugodno.“

30 Nakon ovih njegovih reči, mnogo ljudi je poverovalo u njega.

Šta čini Avrahamovo potomstvo?

³¹ Tada je Isus rekao Jevrejima koji su poverovali u njega: „Ako držite moje učenje, zaista ste moji učenici.

³² Upoznaćete istinu i istina će vas osloboditi.“

³³ Oni mu odgovoriše: „Mi smo Avrahamovo potomstvo. Nikada nikome nismo robovali. Kako to misliš: 'Postaćete slobodni?'“

³⁴ Isus im reče: „Zaista, zaista vam kažem, svako ko čini greh, rob je grehu.

³⁵ Rob ne pripada porodici zauvek, a sin pripada porodici zauvek.

³⁶ Stoga, ako vas Sin oslobodi, tada ćete biti stvarno slobodni.

³⁷ Znam da ste Avrahamovo potomstvo. Ipak, gledate da me ubijete, jer ne prihvatate moju reč.

³⁸ Ja govorim ono što sam video kod svog Oca, a vi činite ono što ste čuli od svog oca.“

³⁹ Oni mu odgovoriše: „Naš otac je Avraham.“

Isus im reče: „Da ste Avrahamova deca, vi biste činili Avrahamova dela.

⁴⁰ Vi sada gledate da me ubijete, mene koji sam vam rekao istinu koju mi je Bog rekao. Avraham tako šta nije činio.

⁴¹ Vi činite ono što vaš otac čini.“

Oni mu rekoše: „Mi nismo vanbračna deca. Bog je naš jedini Otac.“

⁴² Isus im reče: „Kada bi Bog bio vaš Otac, vi biste me voleli, jer ja sam došao od Boga i sad sam ovde. Nisam došao po svojoj volji, nego me je on poslao.

⁴³ Zašto ne razumete ono što govorim? Zato što ne možete podneti da slušate moju reč.

⁴⁴ Đavo je vaš otac i vi hoćete da udovoljavate njegovim željama. On je oduvek ubica ljudi i u istini se nije zadržao, jer u njemu nema istine. Kad govori laž, on pokazuje svoje pravo lice, jer je lažljivac i otac svih laži.

⁴⁵ Ja vam govorim istinu i zato mi ne verujete.

⁴⁶ Ko od vas može da dokaže da činim greh? Ako govorim istinu, zašto mi ne verujete?

⁴⁷ Ko je od Boga, taj sluša šta mu Bog govori. Vi ne slušate zato što niste od Boga.“

⁴⁸ Jevreji mu odgovoriše: „Nismo li u pravu kad kažemo da si Samarjanin i da je zli duh u tebi?“

⁴⁹ Isus odgovori: „Nije zli duh u meni, nego ja poštujem svoga Oca, a vi mene ne poštujete.

⁵⁰ Ja ne tražim slavu za sebe. Ali postoji jedan koji traži i on sudi.

⁵¹ Zaista, zaista vam kažem: ko drži moju reč neće nikada iskusiti smrti.“

⁵² Rekoše mu Jevreji: „Sada znamo da je zli duh u tebi. Avraham je umro, a tako i proroci, a ti kažeš: 'Ko drži moju reč neće nikada umreti.'

⁵³ Zar si ti veći od oca našeg Avrahama koji je umro? Pa i proroci su pomrli. Za koga se ti to izdaješ?“

⁵⁴ Isus odgovori: „Kad bih ja sam sebi davao čast, moja čast ne bi vredela ništa. Moj Otac je onaj koji mi daje čast, za koga vi govorite da je vaš Bog.

⁵⁵ Vi ga ne poznajete, a ja ga poznajem. Kad bih rekao da ga ne poznajem, bio bih lažljivac kao i vi. Međutim, ja ga poznajem i držim njegovu reč.

⁵⁶ Avraham, vaš otac, radovao se što će videti moj dolazak. Video ga je i radovao se.“

⁵⁷ Rekoše mu Jevreji: „Nemaš još ni pedeset godina. Kako si ti to video Avrahama?“

⁵⁸ Isus im odgovori: „Zaista, zaista vam kažem: pre nego što se Avraham rodio, Ja Jesam.“

⁵⁹ Na to svi dohvatitše kamenje da ga kamenuju, ali Isus se ukloni od njih i ode iz hrama.

9

Isceļjenje slepog od rođenja

¹ Kada je izašao iz hrama video je čoveka slepog od rođenja.

² Njegovi učenici ga upitaše: „Učitelju, zašto se ovaj čovek rodio slep? Da li je zgrešio on ili njegovi roditelji?“

³ Isus odgovori: „Nije on slep zato što je zgrešio on ili njegovi roditelji, već da bi Bog na njemu pokazao delovanje svoje sile.

⁴ Dok je dan, treba da činimo delo onoga koji me je poslao. Jer dolazi noć kada niko neće moći da radi.

⁵ Dok sam na svetlu, ja sam svetlost svetlu.“

⁶ Rekavši ovo, pljunuo je na zemlju i od pljuvačke načinio blato, pa je tim blatom namazao čovekove oči.

⁷ Onda mu je rekao: „Idi i umij se u Siloamskoj banji!“ (Siloam u prevodu znači „poslan“.) Čovek ode, umi se i vrati se sa zdravim vidom.

⁸ Njegovi susedi i oni koji su ga videli kako prosi, rekli su: „Nije li to onaj koji je tu sedeo i prosio?“

⁹ Jedni su govorili: „Da, to je taj!“ – a drugi opet: „Ne, nije, nego samo liči na njega!“

On tada reče: „Ja sam taj!“

¹⁰ Onda ga upitaše: „Kako si progledao?“

¹¹ On odgovori: „Čovek koji se zove Isus je napravio blato, namazao moje oči i rekao mi: 'Idi u Siloamsku banju i umij se!' Otišao sam, umio se i progledao.“

¹² Oni ga upitaše: „Gde je on?“

„To ne znam“ – odgovori on.

¹³ Zatim su nekadašnjeg slepca odveli farisejima.

¹⁴ A dan kada je Isus napravio blato i vratio vid slepome bio je subota.

¹⁵ Fariseji ga ponovo upitaše kako je progledao. On im reče: „Namazao mi je oči blatom, ja sam se umio i sada vidim.“

¹⁶ Tada rekoše neki fariseji: „Taj čovek nije od Boga, jer ne poštuje zakon o suboti.“

Drugi rekoše: „Kako grešan čovek može učiniti ovakve znake?“ Tako je došlo do podele među njima.

¹⁷ Ponovo su pitali nekadašnjeg slepca: „Šta ti misliš o njemu, pošto ti je vratio vid?“

Čovek reče: „On je prorok.“

¹⁸ Ipak, judejske vođe nisu htele da poveruju da je čovek bio slep i da ponovo vidi, dok nisu pozvali njegove roditelje.

¹⁹ Onda su i njih pitali: „Da li je ovo vaš sin za koga tvrdite da se rodio slep? Kako to da sada vidi?“

²⁰ Njegovi roditelji odgovoriše: „Znamo da je ovo naš sin i da se rodio slep,

²¹ ali ne znamo kako sada vidi i ko mu je vratio vid. Pitajte njega. Punoletan je, pa neka govori sam za sebe.“

²² Njegovi roditelji su rekli ovo, jer su se plašili judejskih vođa. Naime, judejske vođe su se već bile dogovorile da se iz sinagoge isključi svako ko bi *Isusa* priznao za Hrista.

²³ Zbog toga su njegovi roditelji rekli: „Punoletan je, pitajte njega.“

²⁴ Tada su po drugi put pozvali čoveka koji je bio slep i rekli mu: „Priznaj na slavu Bogu! Mi znamo da je taj čovek grešnik.“

²⁵ Čovek odgovori: „Ja ne znam da li je on grešnik. Jedino znam da sam bio slep, a sada vidim!“

²⁶ Oni ga upitaše: „Šta ti je učinio? Kako ti je vratio vid?“

²⁷ On im odgovori: „To sam vam već rekao, a vi niste slušali. Zašto hoćete da to ponovo čujete? Da nećete da postanete njegovi učenici?“

²⁸ Oni ga izvredaše i rekoše mu: „Ti si njegov učenik, a mi smo Mojsijevi učenici!

²⁹ Znamo da je Bog govorio Mojsiju, a za ovoga ne znamo ni odakle je!“

³⁰ Čovek im reče: „Baš to je i čudno što mi je iscelio vid, a vi ne znate odakle je.

³¹ Znamo, naime, da Bog ne uslišava grešnike, nego samo onoga ko je pobožan i ko čini ono što je Bogu po volji.

³² Nikada se nije čulo da je neko vratio vid slepome od rođenja.

33 Da on nije došao od Boga, ne bi mogao ništa da učini.“

34 Oni mu odgovoriše: „Ti ćeš da nas učiš, a sav si rođen kao grešnik!“ Zatim su ga izbacili napolje.

35 Kada je Isus čuo da su ga isterali, našao ga je i rekao mu: „Veruješ li u Sina Čovečijeg?“

36 Čovek mu odgovori: „Reci mi ko je on, Gospode, da bih mogao da verujem u njega!“

37 Isus mu reče: „Već si ga video. To je onaj koji govori s tobom.“

38 Čovek odgovori: „Verujem, Gospode“, i pokloni mu se.

39 Isus reče: „Ja sam došao na ovaj svet da sudim, da progledaju oni koji ne vide i da postanu slepi oni što vide.“

40 Neki fariseji koji su bili sa njim čuli su to, pa su pitali: „Da nismo i mi slepi?“

41 Isus im reče: „Kad biste bili slepi, ne biste bili krivi za greh. Ali, pošto kažete da vidite, krivica je i dalje na vama.

10

Dobri Pastir

1 Zaista, zaista vam kažem: ko ne ulazi u ovčiji tor na vrata, nego preskače na drugom mestu, taj je lopov i razbojnik.

2 Pastir ovcima je onaj koji ulazi na vrata.

3 Njemu vratar otvara, a ovce slušaju njegov glas. Svoje ovce zove po imenu i izvodi ih.

4 Kada izvede svoje ovce, on sam ide pred njima i ovce idu za njim, jer poznaju njegov glas.

5 One neće slediti stranca, jer ne prepoznaju glas stranca.“

6 Isus im je ispričao ovu priču, ali oni nisu razumeli o čemu im je govorio.

7 Isus im je tada ponovo rekao: „Zaista, zaista vam kažem: ja sam vrata za ovce.

8 Svi koji su pre mene došli, lopovi su i razbojnici, ali ih ovce nisu poslušale.

9 Ja sam vrata. Ko uđe kroz mene, biće spasen; ulaziće i izlaziće i pašu će nalaziti.

10 Lopov dolazi samo da ukrade, zakolje i uništi. Ja sam došao da imaju život i da ga imaju u izobilju.

11 Ja sam dobri Pastir. Dobri Pastir polaže svoj život za ovce.

12 Najamnik, kome ovce ne pripadaju, nije pastir. Kada vidi da dolazi vuk, on ostavlja ovce i beži, a vuk ih grabi i razgoni.

13 Pošto je najamnik, njega nije briga za ovce.

14 Ja sam dobri Pastir i poznajem svoje ovce, a moje ovce poznaju mene.

15 Tako i Otac poznaje mene i ja Oca. Ja polažem svoj život za ovce.

¹⁶ Ipak, imam i druge ovce koje nisu iz ovog tora. I njih treba da dovedem, pa će slušati moj glas. Onda će biti jedno stado sa jednim Pastirem.

¹⁷ Moj Otac me voli, zato što hoću da položim svoj život. Ja ga dajem da bih ga ponovo uzeo.

¹⁸ Niko ga ne uzima od mene; ja ga sam polažem. Imam vlast da ga položim kao i da ga ponovo uzmem. Ovu zapovest sam primio od svoga Oca.“

¹⁹ Zbog ovih reči je ponovo nastala podela među Jevrejima.

²⁰ Mnogi rekoše: „U njemu je zli duh, pa bunca. Što ga slušate?“

²¹ Drugi rekoše: „To nisu reči opsednutog zlim duhom. Zar zli duh može da vrati vid slepome?“

²² U Jerusalimu se tada slavio praznik Posvećenja hrama. Bila je zima.

²³ Isus je hodao u hramu Solomonovim tremom.

²⁴ Tada ga okružiše Jevreji i rekoše mu: „Dokle ćeš nas držati u neizvesnosti? Reci nam otvoreno ako si ti Hristos!“

²⁵ Isus im odgovori: „Ja sam vam rekao, ali vi ne verujete. Dela koja činim u ime svoga Oca govore mi u prilog.“

²⁶ Vi, ipak, ne verujete, jer ne pripadate mojim ovcama.

²⁷ Moje ovce slušaju moj glas. Ja ih poznajem i one idu za mnom.

²⁸ Ja im dajem večni život, te neće nikada propasti, niti će ih iko oteti iz moje ruke.

²⁹ Otac moj, koji mi ih je dao, veći je od svega i niko ne može da ih otme iz ruke *moga* Oca.

³⁰ Ja i Otac jedno smo.“

³¹ Jevreji ponovo dograbiše kamenje da ga kamenuju.

³² Isus im reče: „Učinio sam pred vama mnoga dobra dela koja mi je Otac naložio. Za koje od njih me kamenujete?“

³³ Jevreji mu odgovoriše: „Ne kamenujemo te mi za dobro delo, nego zbog bogohulstva. Ti si čovek, a proglašavaš se Bogom.“

³⁴ Isus im reče: „Zar u vašem Zakonu ne piše: 'Ja rekoh: „Bogovi ste“‘?“

³⁵ Ako je Zakon nazvao 'bogovima' one kojima je Božija reč upućena – a Pismo se ne može ukinuti –

³⁶ kako onda kažete za onoga, koga je Bog posvetio i poslao u svet: 'Ti vredaš Boga!', zbog toga što sam rekao: 'Ja sam Sin Božiji'?!“

³⁷ Ako ja ne činim dela svoga Oca, nemojte mi verovati.

³⁸ Ukoliko činim njegova dela, onda verujte makar tim delima, ako već ne verujete meni. Tada ćete znati da je Otac u meni i ja u Ocu.“

³⁹ Tada su ponovo hteli da ga uhvate, ali je on izmakao njihovim rukama.

⁴⁰ *Isus* je ponovo prešao na drugu stranu Jordana, kod mesta gde je Jovan nekada krštavao. Tamo je ostao.

⁴¹ Tada su mnogi došli k njemu i rekli: „Jovan nije učinio nijedan znak, ali sve što je rekao za ovog čoveka bilo je istinito.“

⁴² Mnogi su tamo poverovali u *Isusa*.

Isus ide u susret presudnim događajima u Jerusalimu

11

Lazareva smrt

¹ Jednom se Lazar iz mesta Vitanija razboleo. U tom mestu su živele i njegove sestre, Marija i Marta.

² Marija je bila ona žena koja je izlila mirisno ulje na Gospodove noge i obrisala ih svojom kosom. Lazar, koji je oboleo, bio je njen brat.

³ One su *Isusu* poslale poruku: „Gospode, bolestan je onaj koga ti voliš.“

⁴ Čuvši ovo, *Isus* je rekao: „Ova se bolest neće završiti smrću. To je radi Božije slave, da se kroz nju proslavi Sin Božiji.“

⁵ *Isus* je voleo Martu, njenu sestru i Lazara.

⁶ Ipak, kada je čuo da je Lazar bolestan, ostao je u tom mestu još dva dana.

⁷ Onda je rekao svojim učenicima: „Hajdemo opet u Judeju!“

⁸ Učenici rekoše: „Učitelju, još nedavno su Jevreji hteli da te kamenuju, a ti opet hoćeš da ideš onamo?“

⁹ *Isus* odgovori: „Nema li dan dvanaest časova? Ko hoda danju, taj se ne spotiče, jer vidi svetlost koja obasjava svet.“

¹⁰ Ko hoda noću, taj se spotiče, jer nema svetlosti u njemu.“

¹¹ Rekavši ovo, *Isus* je dodao: „Naš prijatelj Lazar je zaspao, ali ja ću otići da ga probudim.“

¹² Učenici rekoše na to: „Gospode, ako je zaspao, oporaviće se.“

¹³ U stvari, *Isus* je govorio o njegovoj smrti, a oni su mislili da on govori o običnom snu.

¹⁴ Onda im je *Isus* otvoreno rekao: „Lazar je umro,

¹⁵ i zbog vas se radujem što nisam bio tamo, da biste vi mogli da verujete. Ali, hajdemo k njemu!“

¹⁶ Toma, zvani „Blizanac“, reče ostalim učenicima: „Hajdemo i mi da umremo sa njim!“

Isus - vaskrsenje i život

¹⁷ Kad je *Isus* došao tamo, saznao je da je Lazar već četiri dana u grobu.

18 Pošto je Vitanija bila oko petnaest stadija* udaljena od Jerusalima,

19 mnogi Jevreji su došli k Marti i Mariji da ih uteše za bratom.

20 Kada je Marta čula da Isus dolazi, poslala mu je u susret, dok je Marija ostala kući.

21 Marta reče Isusu: „Gospode, da si ti bio ovde, moj brat ne bi umro.

22 Ipak, sada znam da će ti Bog dati što god zatražiš od njega.“

23 Isus joj reče: „Vaskrsnuće tvoj brat.“

24 Marta mu odgovori: „Znam da će vaskrsnuti u Poslednji dan.“

25 Isus joj odgovori: „Ja sam vaskrsenje i život. Ko veruje u mene, živeće ako i umre.

26 I ko god živi i veruje u mene, neće doveka umreti. Veruješ li u to?“

27 Ona odgovori: „Da, Gospode, verujem da si ti Hristos, Sin Božiji, koji treba da dođe na svet.“

28 Rekavši ovo, otišla je, pozvala u stranu svoju sestru Mariju i rekla joj: „Učitelj je ovde i zove te.“

29 Kada je Marija to čula, brzo je ustala i otišla k njemu.

30 Isus još nije bio ušao u selo, nego je ostao na mestu na kome ga je Marta susrela.

31 A Jevreji koji su bili sa Marijom u kući i tešili je, kada su videli da je u žurbi ustala i izašla, pođu za njom, misleći da ide na grob da plače.

32 Marija je onda došla do mesta gde je bio Isus. Kada ga je videla, pala je ničice pred njega i rekla mu: „Gospode, da si ti bio ovde, moj brat ne bi umro!“

33 Videvši Mariju i Jevreje koji su došli za njom kako plaču, Isus se silno potrese i uzbudi.

34 Onda *ih* je upitao: „Gde ste ga položili?“

Oni mu rekoše: „Gospode, dođi da vidiš.“

35 Isusu navreše suze.

36 Jevreji rekoše: „Eto, koliko ga je voleo!“

37 Ali neki od njih rekoše: „Zar on, koji je vratio vid slepome, nije mogao da učini da Lazar ne umre?“

Isus podiže Lazara iz mrtvih

38 Tada je Isus, iznova potresen, otišao na grob. To je bila pećina na čijem ulazu je bio navaljen kamen.

39 Isus reče: „Odgurnite taj kamen!“

Reče mu Marta, pokojnikova sestra: „Gospode, već zaudara, jer je već četvrti dan u grobu!“

* 11:18 Oko 3 km.

⁴⁰ Isus joj na to reče: „Zar ti nisam rekao da ćeš videti slavu Božiju ako veruješ?“

⁴¹ Odgurnuli su kamen. Isus je onda podigao pogled gore i rekao: „Oče, hvala ti što si me uslišio.“

⁴² Ja znam da me ti uvek uslišavaš, ali to sam rekao zbog ovog naroda ovde, da bi poverovali da si me poslao.“

⁴³ Nakon što je ovo rekao, Isus snažno povika: „Lazare, izađi napolje!“

⁴⁴ Mrtvac izađe. Ruke i noge su mu bile uvijene u pogrebne pivoje, a lice obmotano ubrusom.

Isus im reče: „Razmotajte ga i pustite da ide!“

Zavera protiv Isusa

⁴⁵ Tada su mnogi Jevreji, koji su došli kod Marije i videli šta je Isus učinio, poverovali u njega.

⁴⁶ Međutim, neki od njih su otišli k farisejima i rekli im šta je Isus učinio.

⁴⁷ Tada su vodeći sveštenici i fariseji sazvali Veliko veće i rekli:

„Šta da radimo? Ovaj čovek čini mnoge znake!“

⁴⁸ Ako ga pustimo da nastavi ovako, svi će poverovati u njega. Tada će doći Rimljani i uništiti nam hram, a narod pobiti.“

⁴⁹ Jedan od njih, Kajafa, koji je te godine bio Prvosveštenik, reče im: „Ništa vi ne znate!“

⁵⁰ Zar ne shvatate da je za vas bolje da jedan čovek umre za narod, nego da sav narod izgine?“

⁵¹ Međutim, on to nije rekao sam od sebe. Pošto je bio Prvosveštenik za tu godinu, on je prerekao da Isus mora da umre za *judejski narod*,

⁵² i ne samo za taj narod, nego *i za druge narode*, kako bi svu rasejanu decu Božiju okupio u jedno.

⁵³ Stoga su tog dana odlučili da ga ubiju.

⁵⁴ Zato se Isus nije više javno pojavljivao među Jevrejima, nego je otišao odatle u kraj blizu pustinje, u grad koji se zove Jefrem. Tamo je boravio sa učenicima.

⁵⁵ Bližio se judejski praznik Pasha, pa su mnogi ljudi iz svojih krajeva došli u Jerusalim, da bi se podvrgli obredu očišćenja pre Pashe.

⁵⁶ Tada su tražili Isusa i, stojeći u hramu, govorili jedni drugima: „Šta mislite? Hoće li doći na praznik?“

⁵⁷ Naime, vodeći sveštenici i fariseji su izdali naredbu da ko god dozna gde je Isus, dojavljuje da ga uhvate.

12

Isusovo pomazanje u Vitiniji

¹ Šest dana pre Pashe, Isus je otišao u Vitaniju, mesto gde je živeo Lazar koga je Isus bio podigao iz mrtvih.

² Tamo su mu pripremili večeru. Marta je posluživala, a Lazar je bio jedan od onih koji su sa Isusom bili za stolom.

³ Zatim je Marija uzela oko pola litra pravog, skupocenog, mirisnog ulja od narda, izlila ga na Isusove noge i obrisala ih svojom kosom. Miris nardovog ulja ispunio je celu kuću.

⁴ Jedan od Isusovih učenika, Juda Iskariot, koji je trebalo da ga izda, reče:

⁵ „Zašto se to mirisno ulje nije prodalo za tri stotine srebrnjaka i dalo se siromasima?“

⁶ Ovo nije rekao zato što je brinuo za siromahe, nego zato što je bio lopov. On je nosio vreću sa zajedničkim novcem i *koristio ga za sebe*.

⁷ Tada Isus reče: „Ostavi je! Neka učini to za dan mog pogreba.

⁸ Jer siromahe ćete uvek imati sa sobom, a mene nećete imati uvek.“

⁹ Jevreji su saznali da je Isus tamo, pa su u velikom broju došli, ne samo zbog Isusa, nego i da vide Lazara, koga je Isus bio podigao iz mrtvih.

¹⁰ Tada su vodeći sveštenici naumili da ubiju i Lazara,

¹¹ jer su ih zbog njega mnogi Jevreji odbacivali i verovali u Isusa.

Svečani ulazak u Jerusalim

¹² Sledećeg dana je mnogo naroda došlo na praznik, jer su čuli da Isus dolazi u Jerusalim.

¹³ Uzeli su grane od palmi i izašli mu u susret, kličući:
„Osana! Blagosloven onaj
koji dolazi u ime Gospodnje!

Neka je blagosloven Car izrailjski!“

¹⁴ Isus je našao jedno magare i uzjahao ga, kao što je u *Svetom pismu* napisano:

¹⁵ „Ne boj se, ćerko sionska!
Evo, dolazi ti Car tvoj
jašući na magaretu.“

¹⁶ Isusovi učenici nisu tada razumeli ovo, ali kada se Isus uzneo u slavu, setili su se da je u *Svetom pismu* napisano o njemu upravo ono što su tom prilikom učinili za njega.

¹⁷ Narod koji je bio s Isusom kada je pozvao Lazara iz groba i podigao ga iz mrtvih, prenosio je ovu vest.

¹⁸ Zato mu je toliki narod izašao u susret. Pročulo se, naime, da je Isus učinio taj znak.

19 A fariseji su govorili jedan drugom: „Vidite da ništa ne vredi! Evo, sav svet je otišao za njim!“

20 Bili su tu i neki Grci koji su došli u Jerusalem da se na praznik poklone *Bogu*.

21 Oni su prišli Filipu iz Vitsaide u Galileji i zamolili ga: „Gospodine, želimo da vidimo Isusa.“

22 Filip je otišao i rekao to Andriji. Onda su zajedno otišli k Isusu i rekli mu to.

23 Isus im odgovori. „Došao je čas da se Sin Čovečiji proslavi.

24 Zaista, zaista vam kažem: ako pšenično zrno ne padne u zemlju i ne umre, ono ne može doneti rod, nego ostaje sâmo. A ako umre, onda donosi mnogo roda.

25 Ko god voli svoj život, izgubiće ga. A ko mrzi svoj život na ovom svetu, sačuvaće ga za večni život.

26 Ko hoće da mi služi, neka me sledi. Gde sam ja, tamo će biti i moj sluga. Ko hoće da mi služi, imaće čast kod moga Oca.

Isus govori o svojoj smrti

27 Sada mi je duša uznemirena. Šta da kažem? *Da kažem: 'Oče, izbavi me od časa stradanja'?* Pa zbog tog časa sam i došao!

28 Oče, proslavi svoje ime!“

Tada se začuje glas sa neba: „Proslavio sam i opet ću proslaviti!“

29 Narod koji je tu stajao, kada je to čuo, reče: „Zagrmelo je nešto!“ Drugi rekoše: „To mu je anđeo govorio!“

30 Isus reče: „Ovaj glas se nije čuo zbog mene, nego zbog vas.

31 Sada je vreme da se sudi ovom svetu. Sada će vladar ovog sveta biti zbačen.

32 A kad ja budem podignut sa zemlje, sve ljude ću privući k sebi.“

33 *Isus* je, rekavši ovo, pokazao kakva ga smrt čeka.

34 Tada mu narod odgovori: „Iz Zakona smo čuli da će Hristos živeti dovekâ. Kako ti, onda, kažeš da će Sin Čovečiji biti podignut? Ko je taj Sin Čovečiji?“

35 Isus im odgovori: „Još malo vremena je svetlost među vama. Hodajte dok imate svetlosti, da vas tama ne obuzme. Ko hoda po tami, ne zna kuda ide.

36 Verujte u svetlost dok je imate, da budete sinovi svetlosti.“ Rekavši ovo, Isus je otišao i sakrio se od njih.

Neverovanje naroda

37 Iako je *Isus* učinio tolike znake pred njima, oni nisu verovali u njega.

38 Tako se ispunilo ono što je rekao prorok Isaija: „Gospode, ko je poverovao našoj poruci, i mišica Gospodnja kome se otkrila?“

- ³⁹ Zbog ovog nisu mogli da veruju, jer Isaija ponovo kaže:
⁴⁰ „Bog im je oči oslepeo
i srca im otvrdnuo;
da očima ne vide
i da srcem ne shvate,
da se ne obrate
da ih ja iscelim.“
- ⁴¹ Isaija je ovo rekao, jer je video Isusovu slavu, te je govorio o njemu.
- ⁴² Čak su i mnogi sveštenici verovali u njega, ali nisu smeli da se javno izjasne zbog fariseja, da ne bi bili isključeni iz sinagoge.
- ⁴³ Naime, više su voleli ljudsku slavu nego Božiju slavu.
- ⁴⁴ Isus povika: „Svako ko veruje u mene, ne veruje *samo* u mene, nego *i* u onoga koji me je poslao.“
- ⁴⁵ Ko mene vidi, vidi onoga koji me je poslao.
- ⁴⁶ Ja sam svetlost koja je došla na svet, da svako ko veruje u mene ne ostane u tami.
- ⁴⁷ Ko sluša moje reči, a ne izvršava ih, tome ne sudim ja. Jer, ja nisam došao da sudim svetu, nego da se svet spase mojim posredstvom.
- ⁴⁸ Ko mene odbacuje i ne prihvata moje reči, ima jednog za sudiju. To je reč koju sam govorio; ona će mu suditi u Poslednji dan.
- ⁴⁹ Ja nisam govorio što je meni po volji. Sam Otac me je poslao i zapovedio mi šta da kažem i šta da govorim.
- ⁵⁰ A ovo znam: u njegovoj zapovesti jeste večni život. Ja govorim samo ono što mi je Otac rekao da govorim.“

13

Isus pere noge učenicima

¹ Bilo je to pred praznik Pashe. Isus je znao da je došao čas da ode sa ovog sveta k Ocu. Tada je pokazao koliko voli one koji su mu pripadali na ovom svetu, a voleo ih je do kraja.

² Isus i njegovi učenici su bili za večerom. Đavo je Judi Iskariotu, sinu Simonovom, već bio ubacio u srce namisao da izda Isusa.

³ *Isus* je znao da mu je Otac predao potpunu vlast; znao je da od Boga dolazi i da će k Bogu otići.

⁴ Tada je ustao od večere, skinuo sa sebe gornji deo odeće, i opasao ubrus oko bedara.

⁵ Onda je nalio vodu u lavor, pa je počeo da pere noge učenicima i da ih briše ubrusom kojim je bio opasan.

⁶ Kada je došao do Simona Petra, ovaj mu reče: „Gospode, zar ti da pereš moje noge?“

⁷ Isus mu odgovori: „Ti sad ne znaš šta ja radim, ali ćeš razumeti posle.“

⁸ Petar mu reče: „Nikada ti nećeš prati moje noge!“

Isus mu reče: „Ako ti ne operem noge, nemaš udela sa mnom.“

⁹ Simon Petar mu reče: „Gospode, *operi* mi ne samo noge, nego i ruke i glavu!“

¹⁰ Isus mu reče: „Onome koji je okupan treba oprati samo noge, jer je već sav čist. Vi ste čisti, ali ne svi.“

¹¹ *Isus* je znao ko je njegov izdajnik, pa je zato rekao: „Niste svi čisti.“

¹² Nakon što je oprao noge učenicima, *Isus* je obukao svoju gornju odeću i vratio se na svoje mesto za stolom. Onda ih je upitao: „Da li razumete šta sam vam učinio?“

¹³ Vi me nazivate učiteljem i Gospodom, i s pravom to kažete, jer ja to i jesam.

¹⁴ Dakle, ako sam ja, Gospod i učitelj, oprao vama noge, onda ste i vi dužni da perete noge jedni drugima.

¹⁵ Dao sam vam primer: činite onako kako sam ja učinio vama.

¹⁶ Zaista, zaista vam kažem: sluga nije veći od svog gospodara, niti je apostol veći od onoga koji ga je poslao.

¹⁷ Pošto znate ovo, bićete blaženi ako to i činite.

Isusov izdajnik

¹⁸ Ne govorim o svima vama. Ja znam koje sam izabrao. Ali Pismo mora da se ispuni, *kad kaže*: 'Onaj koji sa mnom jede, okrenu se protiv mene.'

¹⁹ Kažem vam pre nego što se to dogodi, da biste, kada se to zbude, verovali da sam ja *onaj koji jeste*.

²⁰ Zaista, zaista vam kažem: ko prihvata onoga koga ja šaljem, mene prihvata, a ko prihvata mene, prihvata onoga koji je mene poslao.“

²¹ Nakon što je ovo izrekao, Isus se duboko uznemirio i otvoreno izjavio: „Zaista, zaista vam kažem da će me izdati jedan od vas.“

²² Učenici su se zgledali među sobom pitajući se o kome on to govori.

²³ Jedan od učenika koji je bio Isusov miljenik, ležao je za stolom do Isusovog krila.

²⁴ Simon Petar mu je dao znak i rekao: „Pitaj o kome to govori.“

²⁵ Tako se taj učenik naslonio na Isusove grudi i upitao: „Gospode, ko je taj?“

²⁶ Isus odgovori: „To je onaj kome dam umočen zalogaj hleba.“ Umočio je zalogaj hleba i dao ga Judi, sinu Simona Iskarijota.

²⁷ Čim je Juda pojeo zalogaj, uđe Satana u njega. Isus mu reče: „Što hoćeš da učiniš, učini brzo.“

²⁸ Niko od učenika za stolom nije razumeo zašto mu je to rekao.

²⁹ Pošto je Juda kod sebe držao zajednički novac, neki su mislili da mu je Isus rekao da ode da kupi nešto hrane za praznik ili da se da siromašnima.

³⁰ Juda je uzeo zalogaj i odmah izašao. Bila je noć.

Nova zapovest

³¹ Kada je Juda izašao, Isus reče: „Sada će Bog otkriti slavu Sina Čovečijeg, a po njemu će se otkriti slava Božija.

³² Ako će se po Sinu Čovečijem otkriti slava Božija, onda će i Bog otkriti slavu njegovu. To će se desiti brzo.

³³ Deco, još malo vremena sam sa vama. Vi ćete me tražiti, ali što sam rekao judejskim *vođama*, to sada i vama kažem: 'Tamo gde ja idem, vi ne možete doći.'

³⁴ Dajem vam novu zapovest: volite jedni druge. Kako sam ja vas voleo, tako i vi da volite jedni druge.

³⁵ Ako budete imali ljubavi jedan za drugog, svi će znati da ste moji učenici.“

Isus predskazuje Petrovo odricanje

³⁶ Reče mu Simon Petar: „Gospode, kuda ideš?“ Isus mu odgovori: „Sada ne možeš ići za mnom tamo gde ja idem, ali ćeš me kasnije slediti.“

³⁷ Petar mu reče: „Gospode, zašto ne mogu da te sledim? Spreman sam da umrem za tebe!“

³⁸ Isus mu odgovori: „Da li si zaista spreman da umreš za mene? Zaista, zaista ti kažem: pre nego što se petao oglasi, tri puta ćeš me se odreći.“

14

¹ Neka se ne uznemirava vaše srce. Verujte u Boga i verujte u mene.

² U domu moga Oca ima mnogo stanova. Inače, zar bih vam rekao: 'Idem da vam priprelim mesto'?

³ A kad odem i priprelim vam mesto, vratiću se i povesti vas sa sobom, da i vi budete gde sam ja.

⁴ A vi znate put kuda ja idem.“

⁵ Toma mu reče: „Gospode, ne znamo gde ideš. Kako možemo da znamo put?“

⁶ Isus mu reče: „Ja sam Put i Istina i Život. Niko ne dolazi k Ocu osim po meni.“

⁷ Stoga, ako ste upoznali mene, upoznaćete i mog Oca. Vi ga poznajete već sada i videli ste ga.“

⁸ Filip reče: „Gospode, pokaži nam Oca i biće nam dovoljno.“

⁹ Isus mu reče: „Toliko sam vremena sa vama i nisi me upoznao, Filipe? Ko je video mene, video je i Oca. Zašto onda kažeš: 'Pokaži nam Oca'?"

¹⁰ Zar ne veruješ da sam ja u Ocu i da je Otac u meni? Reči koje vam govorim ne dolaze od mene; Otac koji je u meni čini svoja dela.

¹¹ Verujte da sam ja u Ocu i Otac u meni. Ako ne zbog drugog, verujte makar zbog dela koja činim.

¹² Zaista, zaista vam kažem: ko veruje u mene, činiće dela koja ja činim. Činiće i veća dela, jer ja odlazim k Ocu.

¹³ Što god zatražite u moje ime, ja ću to učiniti, da bi se slava Očeva otkrila u Sinu.

¹⁴ Što god zatražite u moje ime, ja ću to učiniti.

Isus obećava Duha Svetoga

¹⁵ Ako me volite, izvršavaćete moje zapovesti,

¹⁶ a ja ću izmoliti od Oca da vam da drugog Pomagača-Utešitelja da bude sa vama dovek.

¹⁷ On je Duh istine. Njega svet ne može da primi, jer ga ne vidi i ne poznaje. Vi ga poznajete, jer sa vama boravi i biće u vama.

¹⁸ Neću vas ostaviti kao siročad. Vratiću se k vama.

¹⁹ Još malo i svet me neće videti. Vi ćete me videti i živećete, jer ja živim.

²⁰ U taj dan ćete saznati da sam ja u svom Ocu, a da ste vi u meni i ja u vama.

²¹ Ko prihvata moje zapovesti i izvršava ih, taj me voli. A ko voli mene, njega će voleti moj Otac. I ja ću ga voleti i sebe mu otkriti.“

²² Juda (ne Iskariot) reče: „Gospode, kako to da ćeš se otkriti nama, a ne svetu?“

²³ Isus mu odgovori: „Ako me neko voli, držaće se moga učenja, pa će ga i moj Otac voleti. Moj Otac i ja ćemo doći k njemu i nastanićemo se kod njega.

²⁴ A ko me ne voli, taj se ne drži mog učenja. Učenje koje slušate nije moje, već potiče od Oca koji me je poslao.

²⁵ Ovo vam kažem dok sam još sa vama.

²⁶ A Pomagač-Utešitelj, Duh Sveti, koga Otac šalje u moje ime, poučiće vas svemu i podsetiće vas na sve što sam vam rekao.

²⁷ Mir svoj vam ostavljam, mir svoj dajem vam. Ne dajem vam onakav mir kakav svet daje. Ne dajte da vam uzne-mirenost i strah obuzmu srce.

²⁸ Čuli ste da sam vam rekao: 'Odlazim, ali se vraćam k vama.' Da me volite, vi biste se radovali što odlazim k Ocu, jer je Otac veći od mene.

²⁹ To sam vam sada rekao, pre nego što se dogodi, da verujete kad se to dogodi.

³⁰ Neću još dugo govoriti s vama, jer dolazi vladar ovoga sveta. On nema vlasti nada mnom,

³¹ ali svet treba da zna da ja volim Oca i da činim onako kako mi je zapovedio moj Otac.

Ustanite, idemo odavde!

15

Isus - pravi čokot

¹ Ja sam pravi čokot, a moj Otac je vinogradar.

² On uklanja svaku lozu na meni koja ne rađa rod, a čisti svaku koja rađa, da bi više roda donela.

³ A vas je već očistila reč koju sam vam govorio.

⁴ Ostanite u meni i ja ću ostati u vama. Kao što loza, sama od sebe, ne može da donosi rod ako ne ostane na čokotu, tako ni vi ne možete da donosite plod ako ne ostanete u meni.

⁵ Ja sam čokot, a vi ste loze. Ko ostane u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo ploda, jer bez mene ne možete ništa činiti.

⁶ Ako neko ne ostane u meni, taj se izbacuje kao odsečena loza, te se suši, a kao takvu je skupljaju i bacaju u vatru, pa je spaljuju.

⁷ Ako ostanete u meni i ako moje reči ostanu u vama, tražite što hoćete i dobićete.

⁸ Ovo je na slavu moga Oca: da donosite mnogostruki rod i da budete moji učenici.

⁹ Kao što je Otac voleo mene, tako sam i ja voleo vas; ostanite u mojoj ljubavi.

¹⁰ Ako izvršavate moje zapovesti, ostaćete u mojoj ljubavi, kao što sam i ja izvršio zapovesti svoga Oca, te ostajem u njegovoj ljubavi.

¹¹ Ovo sam vam rekao da bi moja radost bila u vama i da bi vaša radost bila potpuna.

¹² Ovo je moja zapovest: volite jedni druge, kao što sam ja voleo vas.

¹³ Nema veće ljubavi nego kad neko da svoj život za svoje prijatelje.

¹⁴ A vi ste moji prijatelji ako činite što vam zapovedam.

¹⁵ Ne nazivam vas više slugama, jer sluga ništa ne zna o poslovima svoga gospodara. Ja vas nazivam prijateljima, jer sam vam obznanio sve što sam čuo od svoga Oca.

¹⁶ Niste vi mene izabrali, nego sam ja izabrao vas i postavio vas da idete i donosite rod i da vaš rod ostane, te da vam Otac da sve što zatražite u moje ime.

¹⁷ Ovo vam zapovedam: volite jedni druge.

¹⁸ Ako vas svet mrzi, znajte da je mene mrzeo pre vas.

¹⁹ Da pripadate ovom svetu, svet bi voleo svoje. Ali, pošto ne pripadate svetu, nego sam vas ja izdvojio iz ovog sveta, svet vas zbog toga mrzi.

²⁰ Sećajte se reči koju sam vam rekao: 'Sluga nije veći od svog gospodara.' Dakle, ako su mene progonili, progoniće i vas; ako su poslušali moje reči, poslušaće i vaše.

²¹ Oni će sve to činiti radi mene, jer ne poznaju onoga koji je poslao mene.

²² Da nisam došao i da im nisam govorio, to im se ne bi uračunalo u greh. Ovako nemaju izgovora za svoj greh.

²³ Ko mrzi mene, mrzi i moga Oca.

²⁴ Da nisam među njima činio dela, koja niko drugi nije učinio, greh im se ne bi uračunao. Sad su videli, pa su omrzli i mene i moga Oca.

²⁵ Ipak, to je zbog toga da bi se ispunila reč, zapisana u njihovom Zakonu: 'Omzli su me bez razloga.'

²⁶ A kada dođe Pomagač-Utešitelj, koga ću vam poslati od Oca, Duha istine, Duh koji od Oca ishodi - on će svedočiti za mene.

²⁷ I vi ćete svedočiti *za mene*, jer ste od početka sa mnom.

16

¹ Ovo sam vam rekao da ne odustanete.

² Isključivaće vas iz sinagoga, a doći će čas kada će, ko god vas ubije, misliti da time služi Bogu.

³ Ovo će činiti, jer nisu upoznali ni Oca ni mene.

⁴ Međutim, ovo sam vam rekao da se, kada dođe taj čas, setite mojih reči. Ovo vam nisam govorio na početku, jer sam bio sa vama.

⁵ Sada odlazim k onome koji me je poslao, a niko od vas me ne pita: 'Kuda odlaziš?'

⁶ Naprotiv, vama je žalost obuzela srce zato što sam vam to rekao.

⁷ Ja vam govorim istinu: za vas je bolje da odem, jer ako ja ne odem, Pomagač-Utešitelj neće doći k vama. Ali ako odem, poslaću ga k vama.

⁸ A kad on dođe, pokazaće svetu šta je greh, šta je pravda i šta je sud.

⁹ Greh je to što ne veruje u mene.

¹⁰ Pravda je to što odlazim k Ocu i što me nećete više videti.

¹¹ Sud je to što je vladar ovoga sveta osuđen.

12 Imam još mnogo šta da vam kažem, ali sada bi to bilo previše za vas.

13 A kada dođe on, Duh istine, uputiće vas u svu istinu, jer neće govoriti po svome, nego će govoriti ono što čuje, i najavljiće vam buduće događaje.

14 On će me proslaviti, jer će od mene primiti i vama najavljićati.

15 Sve što ima Otac, pripada i meni. Zato sam vam rekao da će od mene uzeti i vama najavljićati.

16 Još malo pa me nećete više videti, a zatim još malo, pa ćete me videti.“

Žalost i radost

17 Tada Isusovi učenici rekoše jedni drugima: „Šta znači to što nam je rekao: 'Još malo, pa me nećete više videti, a zatim još malo, pa ćete me videti' i 'zato što odlazim k Ocu'?

18 Šta misli pod tim: 'Još malo'? Ne znamo o čemu to govori.“

19 Isus je znao da hoće da ga pitaju, pa im je rekao: „Pitate se među sobom šta znači ono što sam rekao: 'Još malo, pa me nećete više videti, a zatim još malo, pa ćete me videti'?

20 Zaista, zaista vam kažem da ćete plakati i naricati, a svet će se radovati. Bićete u žalosti, ali će se vaša žalost preokrenuti u radost.

21 Žena je u teskobi kad rađa, jer je došao čas porođajnih bolova, ali kad rodi dete, ona više ne spominje svoju muku, jer je novorođenče došlo na svet.

22 I vi ste sada žalosni, ali ja ću vas ponovo videti, te će vaša srca biti ispunjena radošću. Tu radost niko neće moći da vam oduzme.

23 U onaj dan me nećete više pitati ni o čemu. Zaista, zaista vam kažem: Otac će vam dati što god zatražite u moje ime.

24 Vi još niste ništa zatražili u moje ime. Tražite i dobićete, da vaša radost bude potpuna.

25 Ovo sam vam rekao slikovito, ali doći će čas kada vam više neću govoriti slikovito, nego ću vam otvoreno govoriti o Ocu.

26 U taj dan vi ćete tražiti od Oca u moje ime. Ne kažem vam da ću ja moliti Oca za vas.

27 Naime, vas sam Otac voli, zato što ste vi zavoleli mene i zato što ste poverovali da sam došao od Boga.

28 Od Oca sam izašao i došao na svet; sada odlazim sa sveta i idem k Ocu.“

29 Njegovi učenici mu rekoše: „Evo, sad nam otvoreno govoriš i ne služiš se slikovitim govorom.

30 Sada znamo da sve znaš i da nije potrebno da ti neko postavi pitanje, jer ti to unapred znaš. Zato verujemo da si došao od Boga.“

³¹ „Sada verujete? – upita ih Isus.

³² Evo, tek što nije nastupio čas, kada ćete se svi razbežati svako na svoju stranu, a mene ostaviti samog. Ipak, ja nisam sam, jer je Otac sa mnom.

³³ Ovo sam vam rekao da imate mir u meni. U svetu ćete imati nevolju, ali vi budite hrabri; ja sam pobedio svet.“

17

Isusova prvosveštenička molitva

¹ Rekavši ovo, Isus je podigao svoje oči ka nebu, i rekao:

„Oče, došao je čas. Proslavi svoga Sina, da bi Sin proslavio tebe.

² Jer ti si mu dao vlast nad svakim čovekom da podari večni život svima koje si mu dao.

³ A večni život je ovo: da upoznaju tebe, jedinog i pravog Boga, i Isusa Hrista, koga si ti poslao.

⁴ Ja sam pokazao tvoju slavu na zemlji: izvršio sam delo koje si mi poverio.

⁵ Sada, Oče, podaj mi slavu u tvome prisustvu, slavu koju sam imao sa tobom pre postanja sveta.

⁶ Objavio sam tvoje ime onima koje si mi dao iz sveta. Oni su bili tvoji, a ti si ih dao meni i oni su poslušali tvoju reč.

⁷ Sad znaju da sve što si mi dao dolazi od tebe,

⁸ jer sam im rekao ono što si ti rekao meni. To su prihvatili, te znaju da je istina da sam od tebe došao i veruju da si me ti poslao.

⁹ Za njih se molim. Ne molim se za svet, nego za one koje si mi ti dao, jer su tvoji.

¹⁰ Sve što pripada meni pripada i tebi, i sve što pripada tebi pripada i meni, a moja slava se otkrila po njima.

¹¹ Ja nisam više na svetu, ali su oni na svetu. *Sada* idem k tebi. Oče sveti, sačuvaj ih u svom imenu, koje si mi dao, da i oni budu jedno kao što smo mi *jedno*.

¹² Dok sam bio s njima, čuvao sam ih u tvom imenu, koje si mi dao. Ja sam ih sačuvao i nijedan od njih nije izgubljen, osim čoveka predviđenog za propast*, da se ispuni što je napisano u Pismu.

¹³ Sada idem k tebi, a ovo govorim dok sam na svetu, da bi i njih ispunila radost koju ja imam.

¹⁴ Dao sam im tvoju reč, a svet ih je omrzao zato što ne pripadaju svetu, kao što ni ja ne pripadam svetu.

* **17:12** Doslovno: *Sina propasti*. Izraz može da se tumači dvojako. *Sin propasti* može da se prevede kao *čovek predviđen*, ili *određen za propast*, čime se naglašava doslovno ispunjenje proroštva, ili *sin propasti*, to jest, čovek čije ponašanje vodi u propast, čime se naglašava Judina moralna osobina. Izraz *sin propasti* takođe ima eshatološko značenje (2. Sol 2,3; 1. Jn 2,18.22; 4,3).

¹⁵ Ne molim te da ih uzmeš sa sveta, već da ih sačuvaš od Zloga.

¹⁶ Oni ne pripadaju svetu, kao što ni ja nisam od sveta.

¹⁷ Posveti ih *sebi* istinom; tvoja reč je istina.

¹⁸ Ja ih šaljem u svet, kao što si ti mene poslao na svet.

¹⁹ Ja sebe posvećujem radi njih, da i oni budu posvećeni istinom.

Isus moli za sve vernike

²⁰ Ne molim se samo za njih, nego i za sve koji će, preko njihove poruke, poverovati u mene,

²¹ da bi svi bili jedno. Kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi, tako neka i oni budu jedno u nama, da svet poveruje da si me ti poslao.

²² Ja sam im predao slavu, koju si ti predao meni, da budu jedno kao što smo mi jedno:

²³ ja u njima i ti u meni, da budu u potpunom jedinstvu, da bi svet znao da si me ti poslao i da si ih voleo onako kako si voleo mene.

²⁴ Oče, hoću da oni koje si mi ti dao budu sa mnom i da gledaju moju slavu, slavu koju si mi dao, jer si me voleo pre postanja sveta.

²⁵ Oče pravedni, svet te ne poznaje, ali ja te poznajem, a i oni znaju da si me ti poslao.

²⁶ Ja sam im objavio tvoje ime, a objavljiću ga i dalje, da ljubav kojom si me voleo bude u njima, i ja u njima.“

18

Isusa hapse

¹ Kada je ovo izrekao, Isus je sa svojim učenicima prešao preko potoka Kidrona gde je bio vrt. Tamo je otišao sa svojim učenicima.

² A Juda, izdajnik, je znao za ovo mesto, jer se Isus tamo često nalazio sa svojim učenicima.

³ Došao je tamo, vodeći sa sobom četvu vojnika i *hramske* stražare, koje su poslali vodeći sveštenici i fariseji. Sa sobom su nosili baklje, svetiljke i oružje.

⁴ Isus, znajući šta će mu se sve dogoditi, izađe i upita ih: „Koga tražite?“

⁵ Oni mu odgovoriše: „Isusa Nazarećanina.“

Isus odgovori: „Ja sam.“ Juda, izdajnik, stajao je među njima.

⁶ Kada je *Isus* rekao: „Ja sam“ – oni ustuknuše i popadaše na zemlju.

⁷ *Isus* ih ponovo upita: „Koga tražite?“

Oni odgovore: „Isusa Nazarećanina.“

⁸ Isus im odgovori: „Nisam li vam rekao da sam to ja? Ali, ako mene tražite, pustite onda ove *što su sa mno* da idu.“

⁹ To se dogodilo da se ispune reči koje je Isus izrekao: „Nijednog od onih koje si mi dao nisam izgubio.“

¹⁰ Tada Simon Petar izvuče mač koji je imao sa sobom, pa udari Prvosveštenikovog slugu i odseče mu desno uho. Sluga se zvao Malho.

¹¹ Isus reče Petru: „Vrati mač u korice! Zar da ne ispijem čašu koju mi je Otac dao?“

¹² Tada vojnici sa zapovednikom i judejskim starešinama uhvate Isusa i svežu ga.

¹³ Prvo su ga odveli Ani, jer je on bio Kajafin tast, a Kajafa je te godine bio Prvosveštenik.

¹⁴ Kajafa je bio onaj što je savetovao Jevreje da je bolje da jedan čovek umre za narod.

¹⁵ A Simon Petar i jedan drugi učenik sledili su Isusa. Taj učenik je poznao Prvosveštenika, pa je ušao sa Isusom u Prvosveštenikovo dvorište.

¹⁶ Petar je ostao da stoji pred vratima. Onaj drugi učenik, koji je poznao Prvosveštenika, izašao je tada, razgovarao sa vratarkom i uveo Petra u dvorište.

¹⁷ Tada sluškinja vratarka reče Petru: „Da nisi i ti jedan od učenika onog čoveka?“

„Nisam“ – odgovori *Petar*.

¹⁸ Pošto je bilo hladno, sluge i stražari su založili vatru, pa su stajali oko nje i grejali se. I Petar je tamo stajao sa njima i grejao se.

Prvosveštenik ispituje Isusa

¹⁹ U međuvremenu, Prvosveštenik je ispitivao Isusa o njegovim učenicima i o njegovom učenju.

²⁰ Isus mu odgovori: „Govorio sam javno pred narodom. Uvek sam poučavao u sinagogi i u hramu gde se svi Jevreji okupljaju. Ništa nisam govorio tajno.

²¹ Zašto pitaš mene? Pitaj one koji su slušali šta sam im govorio. Oni znaju šta sam rekao.“

²² Kad je *Isus* rekao ovo, jedan od stražara koji je tu stajao ošamari ga i reče: „Zar se tako odgovara Prvosvešteniku?!“

²³ Isus mu odgovori: „Ako sam rekao nešto što ne valja, dokaži da to ne valja. Ali, ako sam u pravu, zbog čega me udaraš?“

²⁴ Tada ga je Ana svezanog poslao Prvosvešteniku Kajafi.

Petar se ponovo odriče Isusa

²⁵ Simon Petar je u međuvremenu stajao oko vatre i grejao se. Tada mu je *neko* rekao: „Zar nisi i ti jedan od njegovih učenika?“

Petar to poreče, govoreći: „Ne, nisam!“

²⁶ Jedan od Prvosveštenikovih slugu, rođak onog sluge kome je Petar odsekao uho, takođe mu reče: „Zar te nisam video s njim u vrtu?“

²⁷ Petar ponovo poreče i uto se oglasi petao.

Isus pred Pilatom

²⁸ Rano ujutro su Isusa odveli od Kajafe u pretorijum. Judejske vođe nisu ušle u pretorijum, da ne bi postali *obredno* nečisti uoči pashalne večere.

²⁹ Pilat izađe pred njih i upita: „Za šta optužujete ovog čoveka?“

³⁰ „Zar bismo ga doveli pred tebe da nije počinio zločin?“ – odgovoriše mu oni.

³¹ Pilat im reče: „Uzмите ga, pa mu sudite po vašem Zakonu!“

Judejske vođe mu odgovoriše: „Mi nikog ne smemo da pogubimo.“

³² Ovo se dogodilo da se ispune Isusove reči, koje je izrekao da bi nagovestio kakvom će smrću umreti.

³³ Pilat se onda vratio u pretorijum i pozvao Isusa. Pitao ga je: „Jesi li ti Car judejski?“

³⁴ Isus odgovori: „Pitaš li to tek tako ili su ti drugi govorili o meni?“

³⁵ Pilat odgovori: „Zar sam ja Jevrejin? Tvoj narod i vodeći sveštenici su te predali meni. Šta si učinio?“

³⁶ Isus odgovori: „Moje Carstvo ne pripada ovom svetu. Kada bi moje Carstvo pripadalo ovom svetu, moji podanici bi se borili da ne budem predan Jevrejima. Međutim, moje Carstvo nije odavde.“

³⁷ Tada ga Pilat upita: „Šta, dakle? Jesi li car?“

„Ti kažeš da sam Car – odgovori mu Isus. Ja sam se rodio i došao na svet da bih svedočio za istinu. Svako ko je od istine, sluša moj glas.“

³⁸ Pilat upita: „Šta je istina?“ Rekavši ovo, Pilat je ponovo izašao pred judejske vođe i rekao im: „Ja ne nalazim nikakvu krivicu na njemu!“

³⁹ Kod vas je običaj da vam za Pashu oslobodim jednog *zatvorenika*. Hoćete li da vam oslobodim Cara judejskog?“

⁴⁰ Oni ponovo povikaše: „Ne njega, nego Varavu!“ (Taj Varava je bio odmetnik.)

19

Isus osuđen na smrt

¹ Tada je Pilat predao Isusa da ga išibaju.

² Vojnici, pak, opletoše venac od trnja i staviše mu ga na glavu. Ogrnuli su mu i kabanicu od porfire,

³ pa su mu prilazili i govorili: „Zdravo, Care judejski!“ Uz to su ga šamarali.

⁴ Pilat je ponovo izašao i rekao narodu: „Evo, izvodim vam ga, ali da znate: ja ne nalazim nikakvu krivicu na njemu.“

⁵ Isus izađe napolje sa trnovom krunom na glavi i skerletnom kabanicom na sebi.

Onda im je *Pilat* rekao: „Evo čoveka!“

⁶ Kada su ga vodeći sveštenici i stražari videli, povikali su:

„Razapni ga, razapni!“

Pilat im reče: „Uzmite ga vi, pa ga razapnite. Ja ne nalazim nikakvu krivicu na njemu.“

⁷ Jevreji mu odgovoriše: „Mi imamo Zakon i po tom Zakonu on mora da umre, jer je tvrdio da je Sin Božiji.“

⁸ Kada je Pilat to čuo, još više se uplašio.

⁹ Ušao je u pretorijum i ponovo upitao Isusa: „Odakle si ti?“ Isus mu nije ništa odgovorio.

¹⁰ Pilat mu onda reče: „Zar sa mnom nećeš da govoriš? Zar ne znaš da imam vlast da te oslobodim, kao i vlast da te razapnem?“

¹¹ Isus mu odgovori: „Ne bi ti imao nikakvu vlast nada mnom, da ti nije dana od gore. Zato je veći greh na onome koji me je tebi predao.“

¹² Od tog časa je Pilat još više nastojao da oslobodi Isusa. A Jevreji su i dalje vikali, govoreći: „Ako oslobodiš ovog, nisi prijatelj *rimskom* caru! Ko sebe proglašava za cara, protivi se *rimskom* caru!“

¹³ Kada je Pilat čuo te reči, izveo je Isusa i seo na sudijsku stolicu, na mestu koje se zove *Litostrotos* (jevrejski: *Gavata*).

¹⁴ To je bio dan Pripreme uoči *praznika* Pashe, negde oko podne*.

Pilat reče Jevrejima: „Evo vašeg Cara!“

¹⁵ *Jevreji* povikaše: „Smakni ga! Smakni! Razapni ga!“

Pilat im reče: „Zar da vašeg Cara razapnem?“

Vodeći sveštenici odgovoriše: „Mi nemamo drugog cara osim *rimskog* cara.“

¹⁶ Tada im je *Pilat* predao Isusa da ga razapnu.

Raspeće

Vojnici su tada preuzeli Isusa.

¹⁷ Noseći svoj krst, došao je na mesto koje se zove „Mesto lobanje“ (jevrejski: *Golgota*).

¹⁸ Tu su ga razapeli na krst, a sa njim drugu dvojicu, njemu s obe strane, tako da je Isus bio u sredini.

¹⁹ Pilat je napisao natpis i dao da se postavi na krst. Na njemu je bilo napisano: „ISUS NAZAREĆANIN, CAR JUDEJSKI“.

* 19:14 U grčkom *oko šestog časa*.

20 Ovaj natpis su mnogi Jevreji pročitali, jer je mesto gde je Isus bio razapet bilo blizu grada. Natpis je bio napisan na jevrejskom, latinskom i grčkom.

21 Tada su judejski vodeći sveštenici rekli Pilatu: „Nemoj da napišeš: 'Car judejski', nego: 'Taj je za sebe tvrdio: „Ja sam Car judejski.““

22 Pilat odgovori: „Napisao sam što sam napisao.“

23 Kada su vojnici razapeli Isusa, uzeli su njegovu odeću i podelili je među sobom na četiri dela, svakom po deo. Uzeli su i donju haljinu, koja nije bila šivena, nego sva izatkana.

24 Zato su rekli jedan drugom: „Bolje da je ne cepamo, nego da bacamo kocku za nju, pa ko dobije.“

To se dogodilo da bi se ispunilo što je napisano u Pismu: „Moje haljine podeliše među sobom, kocku baciše za moju odeću.“

Vojnici tako i učine.

25 Kod krsta su stajale Isusova majka, sestra njegove majke, Marija Klopina, i Marija Magdalena.

26 Kada je Isus spazio majku i kraj nje učenika koji mu je bio miljenik, rekao je majci: „Ženo, evo ti sina.“

27 Zatim je rekao učeniku: „Evo ti majke.“ Od tog časa ju je učenik uzeo u svoju porodicu.

28 Nakon ovoga, Isus je znao da se sve svršilo. A da bi se Pismo sasvim ispunilo, rekao je: „Žedan sam.“

29 Tu, u blizini, stajala je posuda puna kiselog vina. Tada su na štap isopa natakli sunder natopljen kiselim vinom i prineli ga njegovim ustima.

Isus umire

30 Kada je Isus okusio vino, rekao je: „Svršeno je.“ Glava mu tada klону i on izdahnu.

31 Pošto je taj dan bio Priprema, judejske vođe zamole Pilata da se razapetima slome noge, da njihova tela ne bi ostala na krstu preko subote. Naime, te subote je bio veliki praznik.

32 Vojnici su tada došli do prvog razapetog i slomili mu noge, a potom su i drugom razapetom slomili noge.

33 Kada su došli do Isusa i videli da je već mrtav, nisu mu slomili noge.

34 Umesto toga, jedan vojnik mu je kopljem probo rebra. Otuda je odmah potekla krv i voda.

35 To svedoči onaj koji je to video i njegovo svedočenje je istinito. On zna da govori istinu i svedoči da biste vi poverovali.

36 Ovo se dogodilo da bi se ispunilo što je zapisano u Pismu: „Kost se njegova neće polomiti.“

37 Pismo opet kaže: „Gledaće onoga koga su proboli.“

Isusov pogreb

³⁸ Posle toga je Josif iz Arimateje zatražio od Pilata da odnese Isusovo telo. Josif je bio Isusov učenik, ali ne javno, jer se plašio judejskih *vlasti*. Tada je Josif došao, i sa Pilatovim odobrenjem, odneo Isusovo telo.

³⁹ Sa njim je došao i Nikodim, onaj koji je jednom po noći došao Isusu. Sa sobom je poneo oko trideset kilograma mirisnog bilja, smese izmirne i aloje.

⁴⁰ Tako oni uzmu Isusovo telo i obaviju ga platnom sa mirisnim biljem, po judejskom običaju sahranjivanja.

⁴¹ A blizu mesta gde je Isus bio razapet, bio je jedan vrt. U tom vrtu se nalazila jedna nova grobnica u kojoj niko nije bio sahranjen.

⁴² Pošto je bio judejski dan Pripreme, i pošto je ono mesto bilo blizu, položili su Isusovo *telo* u taj grob.

20

Prazan grob

¹ U nedelju, pre svitanja, dođe Marija Magdalena na grob i primeti da je kamen sa groba otkotrljan.

² Stoga otrči i dođe k Simonu Petru i drugom učeniku, Isusovom miljeniku, pa im reče: „Uzeli su Gospoda iz groba i ne znamo gde su ga sklonili!“

³ Petar i drugi učenik su tada izašli i došli na grob.

⁴ Obojica su trčala, ali je onaj drugi učenik bio brži od Petra, te je prvi došao na grob.

⁵ Zavirio je unutra i opazio položene zavoje, ali nije ušao u grob.

⁶ Zatim je i Simon Petar došao za njim. Ušao je u grob i video položene zavoje

⁷ i ubrus koji je bio na Isusovoj glavi. *Ubrus* nije bio sa zavojima, nego je bio složen na jednom mestu.

⁸ Zatim je ušao i drugi učenik koji je prvi došao na grob. Video je i poverovao.

⁹ Oni tada još nisu znali da u Pismu piše da *Isus* treba da vaskrsne iz mrtvih.

¹⁰ Tada su se učenici vratili kući.

Isus se javlja Mariji iz Magdale

¹¹ A Marija je stajala ispred groba i plakala. Sva u suzama, zavirila je u grob

¹² i ugledala dva anđela u beloj *odeći* kako sede na mestu gde je počivalo Isusovo telo. Jedan kod mesta gde je bila *Isusova* glava, a drugi kod mesta gde su mu bile noge.

¹³ *Anđeli* je upitaše: „Ženo, zašto plačeš?“

Ona im odgovori: „Uzeli su mog Gospoda, a ja ne znam gde su ga sklonili.“

¹⁴ Rekavši ovo, okrenula se natrag i videla Isusa kako stoji, ali nije znala da je to bio Isus.

¹⁵ Isus joj reče: „Ženo, zašto plačeš? Koga tražiš?“

Misleći da je to vrtlar, *Marija* reče: „Gospodine, ako si ga ti odneo, reci mi gde si ga položio i ja ću ga odneti.“

¹⁶ Isus joj reče: „Marija!“ Ona se okrenu i reče na jevrejskom: „*Ravuni!*“ (što znači: „Učitelju!“)

¹⁷ Isus joj reče: „Ne dotiči me, jer još nisam uzašao svome Ocu. Nego, idi mojoj braći i reci im: 'Uzlazim svome Ocu i vašem Ocu, svome Bogu i vašem Bogu!'“

¹⁸ Marija Magdalena ode i javi učenicima: „Videla sam Gospoda!“ Onda im je prenela ono što joj je rekao.

Isus se javlja svojim učenicima

¹⁹ Te nedelje uveče, učenici su bili zajedno. Vrata su bila zaključana, jer su se plašili judejskih *vlasti*. Tada dođe Isus, stade među njih i reče im: „Mir vam!“

²⁰ Rekavši to, pokazao im je ruke i rebra. Učenici su bili radosni što vide Gospoda.

²¹ Isus im ponovo reče: „Mir vam! Kao što je mene poslao Otac, tako ja šaljem vas.“

²² Rekavši ovo, dunuo je i rekao im: „Primitite Duha Svetoga.

²³ Kome oprostite grehe, opraštaju mu se, a kome ne oprostite grehe, tome se ne opraštaju.“

Isus se javlja Tomi

²⁴ Jedan od Dvanaestorice, Toma zvani „Blizanac“, nije bio sa ostalima kada je Isus došao.

²⁵ Njemu su drugi učenici rekli: „Videli smo Gospoda!“ On im reče: „Dok ne vidim trag od klinova na njegovim rukama i ne stavim svoj prst u rane od klinova i u ranu između njegovih rebra, neću verovati.“

²⁶ Osam dana kasnije, učenici su se ponovo okupili; sa njima je bio i Toma. *Iako* su vrata bila zaključana, Isus uđe unutra, stade među njih i reče: „Mir vam!“

²⁷ Onda reče Tomi: „Stavi svoj prst ovde i pogledaj moje ruke. Pruži svoju ruku i stavi je među moja rebra, te više ne sumnjaj, nego veruj!“

²⁸ Toma mu reče: „Gospod moj i Bog moj!“

²⁹ Isus mu reče: „Veruješ li zato što si me video? Blaženi su oni koji veruju, a nisu me videli.“

³⁰ Isus je pred svojim učenicima učinio i mnoge druge znake koji nisu zapisani u ovoj knjizi.

³¹ A ovi su zapisani da biste poverovali da Isus jeste Hristos, Sin Božiji, i da biste, verujući, imali život u njegovo ime.

21

¹ Posle ovoga se Isus ponovo ukazao učenicima na Tiverijadskom jezeru. Ovako se ukazao:

² Bili su zajedno Simon Petar, Toma zvani „Blizanac“, Natanailo iz Kane Galilejske, dva sina Zavedejeva i još druga dva učenika.

³ Simon Petar im reče: „Idem da lovim ribu.“ Oni rekoše: „Idemo i mi s tobom.“ Otišli su i ukrkali se u brodić, ali te noći nisu ulovili ništa.

⁴ U osvit zore, Isus je stao na obalu, ali učenici nisu znali da je to Isus.

⁵ Tada im Isus reče: „Deco, jeste li šta ulovili?“

Oni mu odgovoriše: „Nismo.“

⁶ Isus im reče: „Bacite mreže s desne strane brodića. Tamo ćete naći ribu.“ Oni bace mreže i ulove toliko ribe da nisu mogli da ih izvuku.

⁷ Onaj učenik koji je bio Isusov miljenik reče Petru: „To je Gospod.“ Kada je Simon Petar čuo da je to Gospod, ogrnuo se, jer je bio lagano obučen i skočio u jezero.

⁸ Ostali učenici su doplovili i izvukli mrežu s ribama. Oni, naime, nisu bili daleko od obale, svega stotinak metara*.

⁹ Kad su se iskrkali na kopno, videli su naloženu vatru i na njoj ribu i hleb.

¹⁰ Isus im reče: „Donesite i od riba koje ste sad ulovili.“

¹¹ Simon Petar uđe u čamac i izvuče na obalu mrežu punu velikih riba. Bilo ih je stotinu pedeset tri. Ipak, iako ih je bilo toliko, mreža se nije pokidala.

¹² Isus im reče: „Dođite da doručujete.“ Nijedan učenik nije se usudio da ga pita: „Ko si ti?“, jer su znali da je to Gospod.

¹³ Isus je zatim uzeo hleb i dao im ga, a tako i ribu.

¹⁴ To je bilo već treći put kako se Isus pokazao svojim učenicima od kako je ustao iz mrtvih.

Isus i Petar

¹⁵ Posle doručka, Isus upita Simona Petra: „Simone, sine Jovanov, da li me stvarno voliš više nego ovi?“

Petar odgovori: „Da, Gospode, ti znaš da te volim.“

Isus mu reče: „Napasaj moje jaganjce!“

¹⁶ Isus ga je i po drugi put pitao: „Simone, sine Jovanov, da li me stvarno voliš?“

Petar odgovori: „Da, Gospode, ti znaš da te volim.“

Isus mu reče: „Čuvaj moje ovce!“

* 21:8 U izvornom tekstu, *dve stotine lakata*.

¹⁷ Isus ga upita i po treći put: „Simone, *sine* Jovanov, voliš li me?“

Petar se rastuži što ga već treći put pita: „Voliš li me?“ On mu reče: „Gospode, ti sve znaš i znaš da te volim.“

Isus mu reče: „Napasaj moje ovce!

¹⁸ Zaista, zaista ti kažem: kad si bio mlađi, sam si se opasivao i išao kuda si hteo, ali kad ostariš, ti ćeš ispružiti svoje ruke, pa će te neko drugi svezati i voditi kuda ne želiš da ideš.“

¹⁹ Isus je ovo rekao, naznačavajući kakvom će smrću Petar proslaviti Boga. Zatim mu je rekao: „Hajde za mnom!“

²⁰ Uto se Petar okrenuo i opazio da za njima ide onaj učenik koji je bio Isusov miljenik, isti onaj koji se prilikom Poslednje večere naslonio na Isusove grudi i pitao ga: „Gospode, ko je tvoj izdajnik?“

²¹ Kada ga je Petar opazio, rekao je Isusu: „Gospode, a šta sa njim?“

²² Isus mu odgovori: „Ako ja hoću da on ostane živ dok se ja ne vratim, zar je to tvoja briga? Ti samo sledi mene.“

²³ Od tada je među braćom počelo da se priča da taj učenik neće umreti. Međutim, Isus mu nije rekao da neće umreti, nego: „Ako ja hoću da on ostane živ dok se ne vratim, zar je to tvoja briga?“

²⁴ Taj učenik je svedok ovim događajima. On je napisao sve ovo i znamo da je njegovo svedočanstvo istinito.

²⁵ Ima još mnogo toga što je Isus učinio. Kada bi se sve to redom zapisalo, mislim da napisane knjige ne bi stale ni u ceo svet.

Dela apostolska Osnivanje Crkve

¹ Uvaženi Teofile! U svom prvom pismu sam ti govorio o svemu; o tome kako je Isus počeo da deluje i poučava,

² do dana kada se uzneo na nebo, pošto je Duhom Svetim dao nalog svojim izabranim apostolima.

³ Nakon svoje patnje, *Isus* je dao mnogo dokaza da je živ: ukazivao im se četrdeset dana i govorio im o Carstvu Božijem.

Poslednje Isusove reči

⁴ Jednom prilikom, dok je još bio sa njima, *Isus* im je zapovedio: „Ne udaljavajte se iz Jerusalima, nego čekajte ispunjenje Očevog obećanja o kome ste ranije slušali od mene:

⁵ Jovan je krštavao vodom, ali vi ćete za nekoliko dana biti kršteni Svetim Duhom.“

⁶ Okupivši se oko njega, pitali su ga: „Gospode, hoćeš li u ovo vreme da obnoviš izrailjsko carstvo?“

⁷ On je odgovorio: „Vama nije dano da saznate vremena ili čas koji je Otac odredio svojom vlašću.

⁸ Međutim, kada Sveti Duh siđe na vas, primićete silu da svedočite za mene u Jerusalimu i po svoj Judeji i Samariji, i do na kraj sveta.“

Isusovo vaznesenje

⁹ Rekavši ovo, *Isus* se uzneo na nebo, a jedan oblak ga je sakrio od njihovih pogleda.

¹⁰ Dok su im još oči bile uprte ka nebu gde je *Isus* otišao, odjednom su se pred njima pojavila dva čoveka obučena u bele haljine.

¹¹ Rekli su im: „Galilejci, zašto stojite tu i gledate u nebo? Ovaj isti Isus koji se od vas uzneo na nebo, vratiće se na isti način kako ste ga videli da odlazi na nebo.“

¹² Zatim su se vratili u Jerusalim s gore, zvane „Maslinska“, koja je blizu Jerusalima, udaljena jedan subotnji dan hoda*.

¹³ Kad su stigli, popeli su se u gornju sobu gde su obično boravili Petar, Jovan, Jakov, Andrija, Filip, Toma, Vartolomej, Matej, Jakov (Alfejev sin), Simon (koga su zvali „Zilot“) i Juda (Jakovljevi sin).

¹⁴ Tu su se jednodušno i postojano molili. Sa njima je bilo i nekoliko žena, Isusova majka Marija i Isusova braća.

Izbor Judinog naslednika

* 1:12 Oko 1 km.

15 Tih dana, kada je bilo okupljeno oko stotinu dvadeset osoba, apostol Petar je ustao i obratio se *verujućima*:

16 „Braćo, treba da se ispuni Pismo u kome je Duh Sveti posredstvom Davida prorokovao o Judi, koji je predvodio one što su uhvatili Isusa.

17 Juda je bio izabran da, kao i mi, bude učesnik u apostolskoj službi.“

18 (On je stekao sebi njivu novcem koji je primio za svoje nepravedno delo. Tu je pao naglavce, raspukao se po sredini, tako da mu se prosula sva utroba.

19 Svi stanovnici Jerusalima su saznali za ovaj događaj, pa su ovu njivu na svom jeziku prozvali *Akeldamah* – „Krvna njiva“.)

20 „O ovome je zapisano u knjizi Psalama, gde piše:

’Kuća njegova neka bude pusta;

ne živeo niko u njoj.’

Isto tako, *stoji napisano*:

’Neka se njegova služba da drugome.’

21 Sada, dakle, moramo odabrati nekoga ko je sa nama bio sve vreme od kako je Gospod Isus došao među nas, pa sve do dana kada je otišao od nas,

22 počevši sa krštenjem koje je Jovan propovedao, do dana kada je bio vaznet na nebo. Taj treba da bude svedok njegovog vaskrsenja zajedno sa nama.“

23 Predložena su dvojica: Josif Just (zvani „Varsava“) i Matija.

24 Zatim su se pomolili *ovim rečima*: „O, Gospode, ti što poznaješ srca svih ljudi, pokaži nam koga si od ove dvojice izabrao

25 da zauzme mesto u ovoj službi i među apostolima, od kojih je Juda otpao i otišao na mesto koje mu i pripada.“

26 Zatim su bacili kocku i kocka je pala na Matiju, koji je time bio pridodat jedanaestorici apostola.

2

Dolazak Svetog Duha

1 Na praznik Pedesetnice, svi su bili okupljeni na istom mestu.

2 Iznenada se začuo zvuk, sličan hučanju snažnog vetra, i ispunio celu kuću u kojoj su sedeli.

3 Tada im se pojavilo nešto nalik na razdeljene ognjene jezike, te je na svakoga od njih sišao po jedan.

4 Svi su bili ispunjeni Svetim Duhom, pa su počeli da govore drugim jezicima, kako im je već Duh davao da govore.

5 Tada je mnogo pobožnih Judeja, koji su došli iz svake zemlje pod nebom, boravilo u Jerusalimu.

⁶ Kad se začuo onaj zvuk, mnogo ljudi se okupilo tamo. Bili su zbunjeni, jer je svako od njih čuo kako se govori na njegovom jeziku.

⁷ Pitali su se u čudu: „Zar nisu svi ovi što govore Galilejci?

⁸ Pa kako onda govore jezikom zemlje u kojoj smo rođeni?

⁹ Ovde su Parćani, Međani, Elamiti, ljudi iz Mesopotamije, Judeje, Kapadokije, Ponta, *Male Azije*,

¹⁰ Frigije, Pamfilije, Egipta, iz libijskih predela kod Kirine, posetioci iz Rima

¹¹ – zajedno Jevreji i obraćenici na judejsku veru – Krićani i Arapi. Svi mi slušamo ove ljude kako našim jezikom govore o velikim Božijim delima!“

¹² Svi su bili izvan sebe, pa su, zbunjeni, pitali jedni druge:

„Šta sve ovo znači?“

¹³ Drugi su, opet, terali šegu na njihov račun govoreći:

„Ma, napili su se oni slatkoga vina!“

Petrov govor

¹⁴ Tada Petar sa ostalih jedanaest apostola stade pred njih i glasno im se obrati: „Slušajte me svi vi – Jevreji i svi koji živite u Jerusalimu, znajte ovo i saslušajte moje reči.

¹⁵ Nisu ovi ljudi pijani – kao što vi mislite, jer je tek devet sati ujutro*.

¹⁶ Radi se o onome što je rekao prorok Joil:

¹⁷ U poslednje vreme – kaže Bog –
izliću na sve ljude svoga Duha,
pa će vaši sinovi i ćerke prorokovati,
mladi ljudi imati viđenja,
a starci sanjati snove.

¹⁸ Takođe ću u one dane izliti svoga Duha
na moje sluge i sluškinje,
te će prorokovati.

¹⁹ Učiniću da se pokažu čudne pojave gore na nebu
i znaci dole na zemlji
– krv, vatra i oblaci dima.

²⁰ Sunce će potamneti,
a mesec *pocrveneti* kao krv
pre nego što dođe veliki i slavni dan Gospodnji.

²¹ Svako ko zazove ime Gospodnje, biće spasen.’

²² Zato, narode izrailjski, poslušaj ove reči: Isus Nazarećanin je bio čovek čije je poslanstvo Bog potvrdio pred vama moćnim delima, čudima i znacima koje je učinio preko njega, dok je bio među vama. Vi to i sami znate.

* 2:15 Na grčkom *jer je tek treći čas.*

23 Ipak, Bog je u skladu sa svojom unapred određenom namerom i predznanjem, dopustio da bude predan vama, a vi ste ga, posredstvom bezakonika, prikovali na krst i ubili.

24 Ali Bog ga je vaskrsao iz mrtvih oslobodivši ga od vlasti smrti, jer smrt nije mogla da ovlada njime.

25 David je za Isusa rekao sledeće:

'Gospod mi je uvek pred očima.

Pošto mi je on sa desne strane,
ništa mene uzdrmati neće.

26 Zato mi je srce ushićeno,
a moj jezik tome se raduje;
celo moje telo počiva u nadi,

27 što mi dušu nećeš prepustiti Svetu mrtvih,
niti dati da tvoj Svetac truli.

28 Puteve života ti si mi otkrio,
pun radosti pred tobom ću biti.'

29 Draga braćo, s punim pouzdanjem tvrdim da je rodonačelnik David umro i bio sahranjen, a njegov grob je tu, među nama, do dana današnjega.

30 No, kako je David bio prorok, znao je da se obećanje koje mu je Bog uz zakletvu dao odnosi na jednog od njegovih potomaka koji će naslediti njegov presto.

31 On je to unapred video, te je navestio Hristovo vaskrsenje: 'Nije bio prepušten Svetu mrtvih, niti mu je telo istrunulo.'

32 I baš tog Isusa je Bog podigao iz mrtvih, čemu smo svi mi svedoci.

33 I pošto je podignut s desne strane Boga, on je od Oca primio obećanog Svetog Duha i izlio ovo što vidite i čujete.

34 David se, naime, nije uzneo na nebo, a ipak je rekao:

'Reče Gospod Gospodu mome:

„Sedi meni s moje desne strane,

35 dok dušmane ne položim tvoje,
za tvoje noge postolje da budu.“

36 Stoga, neka sav dom Izrailjev pouzdano zna da je onog Isusa, koga ste vi razapeli, Bog učinio Gospodom i Hristom.“

37 Ove Petrove reči su duboko ožalostile srca okupljenih, te su upitali apostole: „Braćo, šta treba da radimo?“

38 Petar im je odgovorio: „Pokajte se, pa neka se svako od vas krsti u ime Isusa Hrista za oproštenje greha; onda ćete primiti dar - Duha Svetog.

39 Njega je Hristos obećao vama, vašem potomstvu i onima koji žive daleko odavde, svima koje pozove Gospod Bog naš.“

40 Petar ih je još dugo uveravao i opominjao: „Izbavite se od ovog izopačenog naraštaja.“

41 Oni koji su prihvatili njegovu poruku su bili kršteni. Tog dana se oko tri hiljade ljudi pridružilo *Crkvi*.

Život prvih hrišćana

42 Svi učenici su bili istrajni u slušanju apostolskog učenja, u zajedništvu, u lomljenju hleba i molitvama.

43 Svi su bili ispunjeni strahopoštovanjem, jer su apostoli činili mnoga čuda i znake.

44 Oni koji su poverovali bili su stalno zajedno i sve im je bilo zajedničko.

45 Prodavali su svoja imanja i ostale vrednosti i delili svakom prema njegovoj potrebi.

46 Svakog dana su se jednodušno okupljali u hramu, sastajali se lomeći hleb po kućama i primali hranu iskrena i radosna srca

47 hvaleći Boga. Zato su uživali blagonaklonost celog naroda, a Gospod je svakog dana umnožavao broj spasenih.

3

Isceljenje hromoga

1 Jednom su Petar i Jovan ulazili u hram u vreme molitve. Bilo je oko tri sata popodne.

2 Baš tada su unosili nekog čoveka hromog od rođenja. Njega su ljudi svakoga dana donosili do hramskih vrata zvanih „Divna“, da prosi milostinju od onih koji dolaze u hram.

3 Kad je video da su Petar i Jovan hteli da uđu u hram, zatražio je od njih milostinju.

4 Petar i Jovan su uprli pogled u njega, a onda Petar reče: „Pogledaj nas.“

5 *Hromi čovek* ih je pažljivo gledao, očekujući da će mu udeliti neku *milostinju*.

6 Petar mu, međutim, reče: „Nemam ni srebra ni zlata, ali ono što imam – to ti dajem: u ime Isusa Hrista iz Nazareta, ustani i hodaj!“

7 Petar zatim prihvati hromog za desnu ruku i podiže ga. Istog trena su mu očvrtnuli stopala i gležnji,

8 pa je skočio na svoje noge i počeo da hoda. Zatim je sa apostolima ušao u hram skačući i hvaleći Boga.

9 Svi ljudi koji su ga videli kako hoda i hvali Boga,

10 prepoznali su onog istog čoveka koga su viđali kako sedi kraj Divnih vrata i prosi. Zato su bili preko svake mere začuđeni i zadivljeni zbog onoga što se dogodilo sa njim.

Petar govori narodu

11 Sav narod koji se tamo nalazio pohrlio je ka mestu zvanom „Solomonov trem“, gde su se nalazili Petar, Jovan i isceljeni, koji se nije odvajao od njih.

12 Kada je to Petar video, obratio se narodu: „Izrailjci, zašto ste tako iznenađeni ovim što se dogodilo i zašto gledate u nas kao da smo mi svojom sopstvenom snagom ili pobožnošću učinili da ovaj čovek prohoda?“

13 Bog Avrahamov, Bog Isakov i Bog Jakovljevi, Bog naših otaca, proslavio je svog slugu Isusa, koga ste vi predali i odrekli ga se pred Pilatom, kada je ovaj rešio da ga oslobodi.

14 Vi ste odbacili Svetoga i Pravednoga, a izmolili ste da vam u zamenu oslobode ubicu.

15 Vi ste ubili Stvoritelja života, ali ga je Bog vaskrsao iz mrtvih, čemu smo mi svedoci.

16 Verom u Isusovo ime je ovaj čovek, koga poznajete i gledate, bio ojačan. Vera u Isusa je učinila ovog čoveka potpuno zdravim, kao što ste i sami mogli da vidite.

17 Braćo, znam da ste vi, kao i vaše vođe, uradili to iz neznanja.

18 Međutim, Bog je na ovaj način ispunio ono što je preko svih svojih proroka unapred najavio, rekavši da će njegov Hristos pretrpeti stradanje.

19 Stoga, braćo, pokajte se i okrenite se *Bogu* da bi vam se izbrisali gresi,

20 kako bi vam Gospod dao vremena počinka, i poslao vam Hrista Isusa, koga je vama unapred namenio.

21 Njega nebo treba da zadrži sve do vremena sveopšte obnove koju je Bog odavno najavio preko svojih svetih proroka.

22 Mojsije je, na primer, rekao:

’Gospod, Bog vaš, podići će vam
proroka od vaše braće,
kao što sam ja.

Njega slušajte u svemu
što vam bude govorio,

23 jer ko ne poslušatog proroka
biće istrebljen iz naroda.’

24 Tako su i svi ostali proroci, koji su *vam* od Samuila redom govorili, najavljivali ove dane.

25 Vi ste naslednici obećanja koje je Bog dao preko proroka i učesnici u savezu koji je *Bog* sklopio sa vašim precima, jer je *Bog* rekao Avrahamu:

’Preko tvog potomstva
biće blagosloveni svi narodi na zemlji.’

26 Bog je najpre vama podigao svoga slugu i poslao ga da svakog od vas blagoslovi i odvрати od vaših zlih dela.“

4

Petar i Jovan pred sudom

¹ Dok su oni još govorili narodu, priđoše im sveštenici, zapovednik hramske straže i sadukeji.

² Bili su veoma uznemireni što su učili narod i objavljivali da je u Isusu vaskrsao mrtvih.

³ Uхватili su Petra i Jovana i bacili ih u zatvor do narednog dana, jer je već bilo več.

⁴ Ipak, mnogi od onih koji su čuli Petrovu poruku su uzverovali, tako da je broj vernika porastao na pet hiljada.

⁵ Sledećeg dana su se u Jerusalimu okupili poglavari, starešine i znalci Svetog pisma,

⁶ zatim Prvosveštenik Ana, Kajafa, Jovan, Aleksandar i drugi iz prvosveštenečke loze.

⁷ Izveli su apostole pred sebe i upitali ih: „Kakvom silom i u čije ime ste to učinili?“

⁸ Tada Petar, ispunjen Svetim Duhom, odgovori: „Poglavari i starešine naroda!

⁹ Ako smo danas izvedeni na saslušanje zbog dobrog dela koje smo učinili bolesnom čoveku i zbog načina njegovog isceljenja,

¹⁰ onda znajte i vi i čitav izrailjski narod: to je učinjeno u ime Isusa Hrista iz Nazareta, koga ste vi razapeli, a koga je Bog vaskrsao. Njegova sila je učinila da ovaj čovek stoji pred vama zdrav.

¹¹ *Isus* je 'kamen što ste vi, graditelji, odbacili, a koji je postao kamen ugaoni.'

¹² Spasenja nema ni u jednom drugom, jer pod nebom nema drugog imena među ljudima, koje nas može spasti.“

¹³ Kada su prisutni videli Petrovu i Jovanovu odvažnost i doznali da su neobrazovani i obični ljudi, bili su zapanjeni. Prepoznali su u njima one koji su bili sa Isusom.

¹⁴ No, gledajući isceljenog čoveka kako stoji sa njima, ostali su bez reči.

¹⁵ Tada su naredili Petru i Jovanu da napuste Veliko veće, a oni su počeli da se savetuju među sobom:

¹⁶ „Šta da radimo sa ovim ljudima? Ne možemo poreći da su učinili ovaj znak, jer se to odigralo naočigled svih stanovnika Jerusalima.

¹⁷ Ipak, da se ovo učenje ne bi još više proširilo u narodu, zapretićemo im da nikome ne propovedaju u Isusovo ime.“

¹⁸ Tada su dozvali apostole i naredili im da nipošto ne govore niti uče u Isusovo ime.

¹⁹ Ali, Petar i Jovan im odgovoriše: „Prosudite sami da li je pravo pred Bogom da se više pokoravamo vama ili Bogu,

²⁰ jer ne možemo prestati da govorimo o onome što smo čuli i videli.“

²¹ Članovi Veća su im još jednom zapretili, pa su ih pustili na slobodu. Nisu mogli da se odluče kako da ih kazne, jer je sav narod slavio Boga za ono što se dogodilo.

²² Naime, čovek koji je bio čudesno isceljen imao je više od četrdeset godina.

Molitva za hrabrost apostola

²³ Čim su *Petar i Jovan* bili oslobođeni, otišli su k svojim a izvestili ih o onome što su im vodeći sveštenici i starešine rekli.

²⁴ Kada su čuli ovo, jednodušno su se pomolili Bogu rečima: „O, Gospodaru, Stvoritelju neba i zemlje, mora i svega što je u njima.

²⁵ Ti si Duhom Svetim, preko našeg praoca, Davida, tvoga sluge rekao:

’Zašto li se bune narodi,
šta to ljudi uzalud smišljaju?

²⁶ Carevi se sveta prikupljaju,
knezovi se s njima savetuju,
da navale složno na Gospoda

i na njegovog Pomazanika*.’

²⁷ Da, zaista su se udružili u ovom gradu Irod, Pontije Pilat, neznabošci i izrailjski narod protiv tvoga svetog sluge Isusa, koga si pomazao.

²⁸ Oni su učinili ono što si ti po svojoj volji i sili unapred odredio.

²⁹ A sada, Gospode, pogledaj na njihove pretnje i dozvoli svojim slugama da s punom slobodom navešćuju tvoju reč.

³⁰ Ispruži svoju ruku da se događaju isceljenja, znaci i čuda – imenom tvoga svetog sluge Isusa.“

³¹ Kada su se pomolili, potresla se kuća u kojoj su bili okupljeni, te su se svi ispunili Duhom Svetim. Zatim su odvažno naveštavali Božiju reč.

Jedinstvo prve Crkve

³² A svi koji su poverovali bili su jednodušni i istomisleni. Niko sopstvenu imovinu nije nazivao svojom, nego im je sve bilo zajedničko.

³³ Apostoli su sa velikom silom svedočili o Isusovom vaskrsenju, a Bog je izlivao svoju veliku milost na njih.

³⁴ Među njima niko nije oskudevao, jer su svi oni koji su posedovali zemlju ili kuće to prodavali,

³⁵ a novac donosili apostolima. Od toga se delilo svakome prema njegovim potrebama.

* 4:26 Na grčkom *Hristos*.

³⁶ Tako je i neki Levit po imenu Josif, rodom s Kipra, koga su apostoli prozvali Varnava (što znači „sin utehe“),

³⁷ prodao njivu koju je posedovao, a novac predao apostolima.

5

Ananija i Safira

¹ I neki Ananija je sa svojom ženom Safirom takođe prodao svoje imanje.

² Međutim, on je u dogovoru sa svojom ženom zadržao deo novca, a ostalo predao apostolima.

³ Tada mu je Petar rekao: „Ananija, zašto je Satana obuzeo tvoje srce, te si slagao Duhu Svetome i zadržao za sebe deo novca koji si dobio za svoje imanje?

⁴ Zar imanje ne bi ostalo tvoje da ga nisi prodao? A kad si ga već prodao, zar novcem nisi mogao da raspolažeš kako si hteo? Zašto si u svom srcu odlučio da učiniš ovo? Ti nisi slagao ljudima, već Bogu.“

⁵ Čim je Ananija čuo ove reči, srušio se i umro. Veliki strah je obuzeo sve koji su to čuli.

⁶ Tada su mladići ustali, umotali njegovo telo, izneli ga i sahranili.

⁷ Oko tri sata kasnije dođe Ananijina žena Safira, ne znajući ništa o onome što se desilo.

⁸ Petar je upita: „Da li ste za toliko novaca prodali vaše imanje?“ „Da, upravo za toliko“ – odgovori ona.

⁹ Tada joj Petar reče: „Zašto ste se dogovorili da stavite na kušnju Duha Gospodnjeg? Evo, pred vratima su oni što su sahranili tvoga muža. I tebe će izneti.“

¹⁰ Ona istog trena pade do njegovih nogu i izdahnu. Kada su mladići ušli, zatekli su je mrtvu, pa su i nju izneli i sahranili je pored njenog muža.

¹¹ Veliki strah je obuzeo celu Crkvu i sve one koji su čuli o ovome.

Rast Crkve

¹² Preko apostola se događalo mnogo znakova i čuda u narodu. A verujući su se jednodušno okupljali u Solomonovom tremu.

¹³ Niko se od ostalih nije usuđivao da im se pridruži, ali ih je narod veoma hvalio.

¹⁴ Ipak, sve je više bilo muškaraca i žena koji su verovali u Gospoda.

¹⁵ Tako su ljudi stavljali bolesnike na postelje i nosila i iznosili ih na ulice, ne bi li kako Petrova senka osenila koga od njih – dok on prolazi.

16 Čak su i žitelji iz okoline Jerusalima donosili one koji su bili bolesni i opsednuti nečistim duhovima, i svi su bili izlečeni.

Ponovno progonstvo apostola

17 Tada su se digli Prvosveštenik i sve njegove pristalice iz sadukejske stranke, i van sebe od zavisti,

18 uhvatili apostole i bacili ih u javnu tamnicu.

19 Međutim, anđeo Gospodnji je u toku noći otvorio vrata tamnice, izveo ih i rekao im:

20 „Idite u hram i propovedajte sve o ovom *novom* životu.“

21 Kada su oni to čuli, ušli su u hram u ranu zoru i poučavali narod.

U međuvremenu su došli Prvosveštenik i njegove pristalice, sazvali sastanak Velikog veća sa svim starešinama izrailjskog naroda, i naredili da se apostoli dovedu iz tamnice.

22 Ali, kada su stražari otišli u tamnicu, nisu ih tamo zatekli, pa su se vratili i rekli:

23 „Vrata ćelije su bila dobro zaključana, a stražari su stajali pred vratima. Ipak, kad smo otvorili vrata, nismo našli nikoga.“

24 Kad su zapovednik hramske straže i vodeći sveštenici čuli ovaj izveštaj, bili su u nedoumici, pitajući se šta je to moglo da se dogodi sa njima.

25 Tada je neko došao i javio im: „Eno, oni ljudi koje ste juče bacili u tamnicu stoje u hramu i poučavaju narod!“

Pred Velikim većem

26 Tada je zapovednik hramske straže lično otišao sa stražarima i odveo apostole, ali ne prisilno, jer su se plašili da ih ljudi ne kamenuju.

27 Kada su ih doveli, izveli su ih pred Veliko veće. Tada ih je Prvosveštenik upitao:

28 „Zar vam nismo strogo zabranili da poučavate u Isusovo ime? A vi ste pak čitav Jerusalem napunili vašim učenjem i hoćete da svalite na nas krivicu za smrt tog čoveka.“

29 Petar i apostoli su im odgovorili: „Bogu se treba više pokoravati nego ljudima.

30 Bog naših otaca je vaskrsao iz mrtvih Isusa, koga ste vi ubili prikovavši ga na drvo.

31 Ali, Bog ga je uzvisio i postavio sebi s desne strane kao Kneza i Spasitelja, da bi Izrailju omogućio pokajanje i oprostjenje greha.

32 Mi smo svedoci svega toga, zajedno sa Duhom Svetim koga je Bog dao onima koji su mu poslušni.“

Gamalilova mudrost

³³ Kada su članovi Velikog veća čuli ovo, toliko su se razbesneli, da su naumili da ih ubiju.

³⁴ Ali tada je u Velikom veću ustao neki učitelj Zakona po imenu Gamalilo, farisej koga je sav narod poštovao, i zapovedio da se apostoli na kratko izvedu.

³⁵ Zatim im se obratio: „Izrailjci, dobro razmislite šta ćete učiniti s ovim ljudima.

³⁶ Pre nekog vremena pojavio se Tevda koji je tvrdio za sebe da je neko i nešto. Njemu se pridružilo četiri stotine ljudi, ali je on bio ubijen, a svi njegovi sledbenici su se razbežali, te je cela stvar propala.

³⁷ Posle ovoga, u vreme popisa, pojavio se Juda Galilejac i podigao narod na bunu. Ali i on je poginuo, a svi njegovi sledbenici su se razbežali.

³⁸ Zato vam sada savetujem da se okanete ovih ljudi i pustite ih da idu. Jer, ako njihov naum ili njihovo delovanje potiče od ljudi, to će propasti.

³⁹ No, ako to potiče od Boga, onda nećete moći da ih uništite, jer biste se tako pokazali kao oni koji se bore protiv Boga.“

Oni su se složili s njim,

⁴⁰ i kad su pozvali apostole naredili su da ih išibaju. Zatim su im zapretili da više ne propovedaju u Isusovo ime, pa su ih pustili.

⁴¹ Apostoli su napustili Veliko veće radujući se što su bili udostojeni da podnesu sramotu radi *njegovog* imena.

⁴² Ipak, nisu prestali da svakog dana u hramu i po kućama poučavaju i navešćuju Radosnu vest o Hristu Isusu.

6

Izbor sedmorice đakona

¹ Tih dana, kada je broj učenika rastao, *Jevreji koji su govorili* grčki počeli su da se žale na *domaće* Jevreje, jer su njihove udovice bile zanemarivane prilikom svakodnevne podele hrane.

² Zato su Dvanaestorica sazvala sabor učenika i rekla: „Ne bi bilo u redu da mi zanemarimo službu propovedanja reči Božije, da bismo se bavili raspodelom hrane.

³ Zato, braćo, odaberite među sobom sedmoricu osvedočenih ljudi, punih Duha i mudrosti. Njih ćemo postaviti da vrše ovu službu,

⁴ a mi ćemo se posvetiti molitvi i službi propovedanja.“

⁵ Ovaj predlog se svideo svima okupljenima, pa su izabrali Stefana, čoveka punog vere i Duha Svetoga, zatim Filipa, Prohora, Nikanora, Timona, Parmena i Nikolu iz Antiohije, koji se bio obratio na judejsku veru.

⁶ Ove su doveli pred apostole koji su se pomolili i položili na njih ruke.

⁷ Božija reč se širila, a broj učenika u Jerusalimu se veoma umnožio. Među njima je bio i znatan broj judejskih sveštenika koji su prihvatili veru.

Stefan pred Većem

⁸ A Stefan je, ispunjen *Božijom* milošću i silom, činio velika čuda i znake među narodom.

⁹ Međutim, došli su neki iz takozvane Sinagoge libertinaca – Jevreji iz Kirine, Aleksandrije, te neki iz Kilikije i *Male* Azije, i upustili se u raspravu sa Stefanom.

¹⁰ Ipak, nisu mogli da se suprotstave njegovoj mudrosti, jer ga je Duh poticao da govori.

¹¹ Zbog toga su podgovorili neke ljude da izjave: „Čuli smo da je *Stefan* pogrdno govorio protiv Mojsija i Boga.“

¹² Pobunili su i narod, starešine i znalce Svetog pisma, pa su mu prišli, uhvatili ga i izveli pred Veliko veće.

¹³ Tu su doveli lažne svedoke koji su govorili: „Ovaj čovek ne prestaje da govori protiv hrama i Zakona.

¹⁴ Čuli smo, naime, da je rekao da će Isus Nazarećanin razoriti ovaj hram i izmeniti običaje koje nam je Mojsije predao.“

¹⁵ Svi koji su sedeli u Velikom veću su uprli pogled u Stefana i primetili da mu je lice kao lice anđela.

7

Stefanov govor

¹ Tada je Prvosveštenik upitao Stefana: „Jesu li ove *optužbe* istinite?“

² *Stefan* je na ovo odgovorio: „Braćo i oci, slušajte me. Slavni Bog objavio se našem ocu Avrahamu u Mesopotamiji, pre nego što se nastanio u Haranu,

³ i naložio mu: 'Idi iz svoje zemlje i od svoje rodbine, pa pođi u zemlju koju ću ti pokazati.'

⁴ *Avraham* je napustio Haldejsku zemlju i nastanio se u Haranu. Posle smrti njegovog oca, *Bog* ga je preselio u ovu zemlju u kojoj vi sada živite.

⁵ U njoj mu ni stopu nije dao u posed, ali mu je obećao da će je dati u posed njemu i njegovom potomstvu posle njega, iako još nije imao dece.

⁶ *Bog* mu je *takođe* rekao da će njegovi potomci biti došljaci u tuđoj zemlji. Tamo će robovati i biti tlačeni četiri stotine godina:

⁷ Narodu kome budu robovali ja ću suditi, a na kraju će izaći odande i služiti mi na ovom mestu.'

⁸ Bog je onda sa Avrahamom sklopio savez, čiji je znak obrezanje. Njemu se rodio Isak koga je obrezao osmoga dana. Isak je obrezao Jakova, a Jakov dvanaest rodonačelnika.

⁹ Rodonačelnici su bili ljubomorni na svog brata Josifa, pa su ga prodali kao roba u Egipat. Ipak, Bog je bio sa njim

¹⁰ i izbavio ga od svih njegovih nevolja. Pošto ga je Bog obdario mudrošću, stekao je naklonost faraona, egipatskog cara, koji ga je postavio da upravlja Egiptom i celim svojim dvorom.

¹¹ Tada je u Egiptu i Hananu nastala glad i velika beda, tako da naši preci nisu mogli da nabave hranu.

¹² Kad je Jakov čuo da u Egiptu ima žita, poslao je tamo naše očeve prvi put.

¹³ Kada su se tamo našli po drugi put, Josif je obznanio svojoj braći ko je on. Tako je faraon saznao za Josifovu porodicu.

¹⁴ Josif je onda poslao po svoga oca Jakova i svu svoju rodbinu – ukupno sedamdeset pet osoba.

¹⁵ Tako je Jakov otišao u Egipat gde je umro on i naši očevi.

¹⁶ Njihova tela su bila prenesena u Sihem i položena u grob koji je Avraham bio kupio od Emorovih sinova za određenu svotu.

¹⁷ Približavalo se vreme da Bog ispuni obećanje koje je uz zakletvu dao Avrahamu. Narod je rastao i množio se u Egiptu,

¹⁸ sve dok Egiptom nije zavladao novi car koji nije poznavao Josifa.

¹⁹ On je lukavo postupio sa našim narodom: zlostavljao je naše pretke i prisiljavao ih da svoju novorođenčad ostavljaju napolju da umru.

²⁰ U to vreme, rodio se Mojsije. Bio je prelepo dete. Tri meseca je bio odgajan u očevoj kući.

²¹ Kada su ga ostavili napolju, faraonova ćerka ga je uzela i odgojila ga sebi za sina.

²² Mojsije je, odgojen u svoj mudrosti Egipta, bio čuven po svojim rečima i delima.

²³ Kada mu je bilo četrdeset godina, dođe mu na pamet da poseti svoju braću Izrailjce.

²⁴ Kad je video kako jedan od njih biva zlostavljan, on mu priskoči u pomoć i osveti ga – ubivši Egipćanina.

²⁵ Mislio je da će njegovi sunarodnici shvatiti da im Bog preko njega šalje izbavljenje, ali oni to nisu razumeli.

²⁶ Sledećeg dana je zatekao dva Izrailjca kako se tuku. Pokušao je da ih pomiri govoreći: 'Ljudi, vi ste braća! Zašto zlostavljate jedan drugoga?'

27 No, onaj što je zlostavljao svoga bližnjeg, odgurnu ga i reče mu: 'Ko je tebe postavio za glavara i sudiju nad nama?'

28 Hoćeš li i mene da ubiješ kao što si juče ubio Egipćanina?'

29 Na te reči Mojsije pobegne iz Egipta i nastani se kao došljak u madijanskoj zemlji. Tamo su mu se rodila dva sina.

30 Posle četrdeset godina, ukazao mu se anđeo u plamtećem ognju iz jednog grma, u pustinji kod planine Sinaj.

31 Kad je Mojsije to video, zadivio se prizorom. Ali kada je prišao grmu da bolje osmotri, čuo je glas Gospodnji:

32 'Ja sam Bog tvojih otaca; Bog Avrahamov, Isakov i Jakovljevi.' Drhteći od straha, Mojsije se nije više usuđivao da digne pogled.

33 Bog mu je zatim rekao: 'Izuj obuću sa svojih nogu, jer je mesto na kome stojiš sveto tlo.'

34 Uistinu sam video nevolje moga naroda u Egiptu i čuo njegovo uzdisanje i zato sam sišao da ih izbavim. A sad pođi, ja te šaljem u Egipat!'

35 Dakle, istog onog Mojsija koga su odbacili rekavši: 'Ko je tebe postavio za glavara i sudiju nad nama?', Bog je sada poslao kao vladara i izbavitelja preko anđela koji mu se ukazao u grmu.

36 On ih je izveo odande, čineći čuda i znake u egipatskoj zemlji, na Crvenom moru i u pustinji tokom četrdeset godina.

37 To je onaj isti Mojsije koji je rekao Izrailjcima: 'Bog će vam podići proroka od vaše braće, kao što sam ja.'

38 On je bio na saboru u pustinji, a anđeo je govorio s njim i s našim precima na gori Sinaj; on je primio reči života i predao ih nama.

39 Međutim, naši preci nisu hteli da ga poslušaju, nego su ga odbacili i svojim se srcem vratili u Egipat.

40 Rekli su Aronu: 'Napravi nam bogove koji će ići pred nama, jer ne znamo šta se dogodilo sa onim Mojsijem koji nas je izveo iz Egipta.'

41 Tih dana su napravili kip teleta i prineli mu žrtvu, veseleći se onome što su svojim rukama napravili.

42 Tada se Bog okrenuo od njih, i prepustio ih da služe nebeskoj vojsci, baš kao što je zapisano u Knjizi prorokâ:

'Meni li ste prinostili žitne žrtve i prinose

u pustinji četrdeset godina,
o, dome Izrailjevi?!

43 Ne, nego ste nosili Molohov šator
i zvezdu boga vašeg Refana;

likove koje ste načinili da im se klanjate.

Zato ću vas izgnati i dalje od Vavilona.'

44 Naši preci su u pustinji imali Šator svedočanstva. Bog je naložio Mojsiju, dok je razgovarao s njim, da Šator izradi prema nacrtu koji je video.

45 Šator koji su primili, naši preci su uneli u zemlju, što su pod Isusom *Navinom* osvojili od mnogobožaca, koje je Bog oterao ispred njih. Šator je ostao tamo sve do vremena *cara* Davida.

46 On je stekao Božiju naklonost, pa je tražio od Boga da mu dozvoli da sagradi Prebivalište za Boga Jakovljevog.

47 Ipak, tek je Solomon sagradio Dom Bogu.

48 Ali, Svevišnji ne prebiva u hramovima napravljenim ljudskim rukama, kao što je prorok kaže:

49 'Nebesa su presto moj,
a zemlja postolje za noge moje.

Kakvu kuću ćete mi sagraditi?

I gde je mesto moga počivanja? – pita Gospod.

50 Nije li sve to moja ruka načinila?'

51 O, vi tvrdoglavi i neobrezani u srcu i ušima! Vi se uvek protivite Duhu Svetom, kao što su to činili i vaši preci

52 Koga od proroka vaši preci nisu progonili? Ubili su čak i one što su najavljivali dolazak Pravednika, koga ste vi sada izdali i ubili.

53 Vi ste na zapovest anđela primili Zakon, ali ga niste poslušali.“

Stefanova smrt

54 Kada su oni to čuli, uskipeco je bes u njima, pa su počeli da škrguću zubima na njega.

55 Tada je Stefan, ispunjen Duhom Svetim, upro pogled u nebo i ugledao Božiju slavu i Isusa kako stoji s desne strane Boga.

56 Zatim je rekao: „Gle, vidim otvoreno nebo i Sina Čovečijeg kako stoji s desne strane Bogu.“

57 Na to su oni podigli veliku viku, začepili svoje uši i jednodušno navalili na njega.

58 Odvukli su ga izvan grada gde su ga kamenovali. Svedoci su svoje ogrtače dali na čuvanje mladiću koji se zvao Savle.

59 Dok su ga kamenovali, Stefan je zazivao *Boga* i govorio: „Gospode Isuse, primi moj duh!“

60 Zatim je pao na kolena i glasno povikao: „Gospode, ne uračunaj im ovaj greh!“ Nakon što je ovo izgovorio, usnuo je.

Širenje Crkve

8

¹ A Savle je odobravao Stefanovo ubistvo. Tog dana je nastao veliki progon crkve u Jerusalimu, pa su se svi, izuzev apostola, rasejali po Judeji i Samariji.

² Stefana su, pak, sahranili pobožni ljudi i uz veliku žalost ga oplakali.

³ A Savle je pustošio Crkvu; zalazio je od kuće do kuće i odvlačio muškarce i žene u tamnicu.

Filip u Samariji

⁴ Oni koji su bili rasejani, naveštavali su Radosnu vest gde god su prolazili.

⁵ Tako je Filip otišao u jedan grad u Samariji i objavljivao im Hrista.

⁶ Sav narod je pažljivo slušao njegove reči i gledao znake koje je činio.

⁷ Naime, nečisti duhovi su uz glasne krike izlazili iz ljudi koji su bili njima opsednuti, a i mnogo oduzetih i hromih je bilo isceljeno.

⁸ Tada je nastala velika radost u gradu.

Simon vračar

⁹ U tom gradu je duže vremena živeo neki čovek po imenu Simon, koji je svojim vračanjem zadivljavao narod u Samariji. Govorio je za sebe da je on nešto posebno,

¹⁰ te su ga uvažavali i ugledni i neugledni, izjavljujući: „Ovaj čovek je zaista sila Božija, za koju se kaže da je velika.“

¹¹ Priklanjali su mu se, jer ih je duže vremena zadivljavao svojim vračanjem.

¹² Ali kada su poverovali Filipu, koji je propovedao o Radosnoj vesti Carstva Božijeg i o imenu Isusa Hrista, krštavali su se i muškarci i žene.

¹³ Čak je i sam Simon uzverovao. Nakon što je bio kršten, stalno je bio uz Filipa; bio je zadivljen gledajući znake i velika čuda koja su se događala.

¹⁴ Kada su apostoli u Jerusalimu čuli da su Samarjani prihvatili Božiju reč, poslali su tamo Petra i Jovana.

¹⁵ Kada su ovi stigli, pomolili su se za Samarjane da prime Svetog Duha.

¹⁶ Naime, ni na koga od njih još nije bio sišao Sveti Duh, već su bili kršteni samo u ime Gospoda Isusa.

¹⁷ Apostoli su položili ruke na njih, te su primili Duha Svetoga.

¹⁸ Kad je Simon video da se Duh daje polaganjem ruku apostola, ponudio im je novac

¹⁹ rekavši: „Dajte i meni tu vlast da svako na koga položim ruke primi Duha Svetoga.“

20 Petar mu je odgovorio: „Neka tvoj novac propadne zajedno s tobom kad si mislio da novcem možeš da stekneš Božiji dar.

21 Ti nemaš ni dela ni udela u ovoj službi, jer tvoje srce nije pravo pred Bogom.

22 Pokaj se za to zlo i moli se Gospodu, ne bi li ti oprostio što si to naumio u svom srcu.

23 Vidim, naime, da si pun gorkog otrova i u okovima nepravde.“

24 „Molite se Gospodu za mene – molio ih je Simon – da mi se ne dogodi ništa od ovoga što ste rekli.“

25 Nakon što su im svedočili i objavili im reč Gospodnju, *Petar i Jovan* su se vratili u Jerusalim, propovedajući usput Radosnu vest u mnogim samarjanskim selima.

Obraćanje Etiopljanina

26 Tada je anđeo Gospodnji rekao Filipu: „Spremi se i kreni na jug, prema putu što se od Jerusalima spušta prema Gazi; taj put je pust.“

27 Filip se spremio i otišao. Baš tada naiđe neki Etiopljanin, evnuh, velikodostojnik etiopske carice Kandake, i nadglednik cele njene riznice. On je došao u Jerusalim da se pokloni *Bogu*.

28 Vraćajući se kući sedeo je u svojim kočijama i čitao *Knjigu* proroka Isaije.

29 Tada Duh reče Filipu: „Idi i drži se tih kočija.“

30 Filip je pritrčao kočijama, pa kad je čuo da Etiopljanin čita iz proroka Isaije, upita ga: „Da li razumeš to što čitaš?“

31 „Kako da razumem – odgovori Etiopljanin – kada nema nikoga da mi objasni?“ Zatim je pozvao Filipa da sedne s njim.

32 U odeljku iz Pisma koji je Etiopljanin čitao, pisalo je sledeće:

„Kao ovca na klanje je vođen,
i kao jagnje nemo pred onima koji ga strižu,
tako nije otvorio usta svoja.

33 Bio je ponižen i pravde lišen.

Ko će pričati o njegovom potomstvu
pošto mu se život sa zemlje uzima?“

34 Evnuh je upitao Filipa: „Reci mi, molim te, o kome to prorok govori? O sebi ili o nekom drugom?“

35 Tada mu je Filip, polazeći od istog odeljka Pisma, objavio Radosnu vest o Isusu.

36 Putujući tako, došli su do neke vode. Evnuh reče: „Evo vode! Šta mi brani da budem kršten?“

37 „Može – odgovori Filip – ako veruješ svim svojim srcem.“ „Verujem – reče evnuh – da je Isus Hristos Sin Božiji.“

³⁸ Naredio je da se kočija zaustavi. Zatim su obojica, Filip i evnuh, sišli u vodu, pa ga je Filip krstio.

³⁹ Kada su izašli iz vode, Duh Božiji iznenada uze Filipa, i evnuh ga više nije video. Ipak, nastavio je svojim putem radujući se.

⁴⁰ Filip se, međutim, našao u Azotu, pa je putujući propovedao Radosnu vest po svim gradovima sve dok nije došao u Kesariju.

9

Savlovo obraćenje

¹ Savle je, u međuvremenu, i dalje ljutito pretio da će pobiti učenike Gospodnje. Zato je otišao kod Prvosveštenika

² i od njega zatražio pismeno odobrenje za sinagoge u Damasku, da ako nađe sledbenike Puta *Gospodnjeg*, bilo muškarce ili žene, može da ih svezane sprovede u Jerusalim.

³ Kada se približio Damasku, odjednom ga je obasjalo jako svetlo sa neba.

⁴ Tada je pao na zemlju i začuo glas koji mu reče: „Savle! Savle! Zašto me progoniš?“

⁵ „Ko si ti, Gospode?“ – upitao je *Savle*. „Ja sam Isus koga ti progoniš“ – odgovori glas.

⁶ „A sad ustani i uđi u grad i tamo će ti se reći šta treba da radiš.“

⁷ Savlovi pratioci su zanemeli; čuli su glas, ali nisu videli nikoga.

⁸ Kada je *Savle* ustao sa zemlje, otvorio je oči, ali ništa nije mogao da vidi, tako da su ga uzeli za ruku i doveli u Damask.

⁹ Tri dana nije mogao da vidi, a za to vreme nije ni jeo ni pio.

¹⁰ U Damasku je živeo neki učenik po imenu Ananija. Njemu je Gospod u viđenju rekao: „Ananija!“ „Evo me, Gospode“ – odgovorio je Ananija.

¹¹ „Idi u Judinu kuću – reče Gospod – u ulicu koja se zove 'Prava', i potraži Taršanina po imenu *Savle*. On se upravo sada moli.

¹² *Savle* je u viđenju video čoveka po imenu Ananija kako ulazi i stavlja ruke na njega da bi progledao.“

¹³ Ananija mu odgovori: „Gospode, čuo sam od mnogih da je ovaj čovek naneo mnogo zla tvom svetom narodu u Jerusalimu.

¹⁴ Čak i ovde ima ovlašćenje od Prvosveštenika da sveže sve koji prizivaju tvoje ime.“

¹⁵ Gospod mu reče: „Idi, jer je on oruđe koje sam izabrao da objavi moje ime narodima, carevima, i narodu izrailjskom.

¹⁶Ja ću mu, naime, pokazati koliko mora da pretrpi za moje ime.“

¹⁷Ananija je otišao, ušao u kuću i položio svoje ruke na njega, te rekao: „Brate Savle! Gospod Isus, koji ti se ukazao na putu kojim si išao, poslao me je da progledaš i da se napuniš Svetog Duha.“

¹⁸Istog trenutka sa njegovih očiju spade nešto kao krljušt, te je progledao. Tada je ustao i bio kršten.

¹⁹Potom je pojeo nešto hrane, pa se okrepio. Nekoliko dana je proveo sa učenicima iz Damaska,

²⁰i odmah počeo da propoveda po sinagogama da je Isus Sin Božiji.

Savle se vraća u Jerusalm

²¹Svi koji su ga slušali, čudili su se: „Nije li ovo onaj – pitali su se – što je u Jerusalmu istrebljivao one koji zazivaju to ime? Zar nije došao ovde da ih svezane dovede pred vodeće sveštenike?“

²²Savlovo propovedanje bivalo je sve silnije, pa je Jevreje iz Damaska ostavljao bez reči, dokazujući da je Isus Hristos.

²³Nakon duže vremena, Jevreji skuju zaveru da ga ubiju.

²⁴Savle je, međutim, saznao za njihovu nameru. Jevreji su, pak, i danju i noću budno motrili na gradska vrata da bi ga ubili.

²⁵No, učenici su ga noću spustili u košari preko gradskih zidina.

²⁶Kad je Savle došao u Jerusalm, pokušao je da se pridruži učenicima. Ipak, svi su ga se plašili, jer nisu verovali da je zaista učenik.

²⁷Tada ga je Varnava prihvatio i odveo ga apostolima. Ispričao je apostolima kako je Savle video Gospoda koji mu je govorio i kako je u Damasku hrabro propovedao u Isusovo ime.

²⁸Tako je Savle ostao sa njima, pa je išao po Jerusalmu i hrabro propovedao u Isusovo ime.

²⁹Govorio je i raspravljao sa *Jevrejima koji su govorili grčki*, ali su i oni nastojali da ga ubiju.

³⁰Kada su to braća saznala, odveli su ga u Kesariju i odande ga poslali u Tars.

³¹I tako je Crkva uživala mir u celoj Judeji, Galileji i Samariji. Podizala se i živela u strahopoštovanju prema Gospodu, rastući brojčano potporom Svetoga Duha.

Enejino ozdravljenje

³²Jednom je Petar obilazio sve crkve, pa je svratio k svetima koji su živeli u Lidi.

³³Tamo je našao čoveka po imenu Eneja koji je osam godina oduzet ležao na postelji.

³⁴ Petar mu reče: „Eneja, Isus Hristos te isceljuje; ustani i namesti svoj krevet!“ *Eneja* ustade istog trena.

³⁵ Kada su videli Eneju, svi stanovnici Lide i Sarena su se okrenuli Gospodu.

Vaskrsenje Tavite

³⁶ U Jopi je, opet, živela neka učenica po imenu Tavita (što u prevodu znači „Košuta“), koja je uvek činila dobra dela i pomagala siromašnima.

³⁷ Baš u to vreme se razbolela i umrla. Okupali su je i položili u sobu na spratu.

³⁸ Pošto je Lida bila blizu Jope, učenici, čuvši da je Petar tamo, poslaše mu dva čoveka sa molbom: „Dođi k nama bez oklevanja!“

³⁹ Petar je ustao i otišao sa njima. Čim je stigao, odveli su ga u gornju sobu. Sve udovice su stajale oko njega; plakale su i pokazivale haljine i ogrtače koje je Tavita izradila dok je bila sa njima.

⁴⁰ Tada je Petar sve njih poslao napolje, pa je kleknuo i pomolio se. Zatim se okrenuo prema mrtvom telu i rekao: „Tavita, ustani!“ Ona otvori oči, ugleda Petra i sede.

⁴¹ On je prihvati za ruku i podiže je. Zatim je pozvao verujuće i udovice, i pokazao im je živu.

⁴² Za ovo su saznali svi stanovnici Jope, te su mnogi od njih poverovali u Gospoda.

⁴³ Petar je, pak, ostao izvesno vreme u Jopi kod nekog Simona kožara.

10

Petar i Kornelije

¹ U Kesariji je živio neki čovek po imenu Kornelije koji je bio kapetan takozvane Italijanske čete.

² Bio je pobožan i bogobožan čovek, a tako i celi njegov dom. Davao je mnogo milostinje narodu i stalno se molio Bogu.

³ On je u viđenju, oko tri sata popodne*, jasno video Božijeg anđela koji je došao k njemu i oslovio ga: „Kornelije!“

⁴ Kornelije se zagledao u njega i sav uplašen upitao: „Šta je, Gospode?“ Anđeo mu odgovori: „Tvoje su molitve i milostinje uzašle k Bogu kao žrtva spomenica.“

⁵ A sad, pošalji nekoga u Jopu da dovede Simona koji se zove Petar.

⁶ On je odseo kod nekog Simona kožara, čija kuća se nalazi pokraj mora.“

* 10:3 Na grčkom *deveti čas*.

⁷ Kad je anđeo koji mu je govorio otišao, Kornelije je pozvao dvojicu svojih slugu i jednog pobožnog vojnika iz njegove pratnje.

⁸ Nakon što im je sve ispričao, poslao ih je u Jopu.

Petrovo viđenje

⁹ Sutradan, oko podne, dok su se putujući približavali gradu, Petar se popeo na krov da se pomoli.

¹⁰ Uto je ogladneo, pa je hteo da pojede nešto. Dok su mu pripremali jelo, pao je u zanos.

¹¹ Ugledao je otvoreno nebo i nešto kao veliko platno zavezano na četiri kraja kako se spušta na zemlju.

¹² U njemu su bile sve vrste četvoronožnih životinja, gmizavaca i ptica.

¹³ Tada mu reče neki glas: „Ustani, Petre, zakolji i jedi!“

¹⁴ „Nipošto, Gospode – odgovori Petar – jer nikada nisam okusio ništa opoganjeno ili *obredno* nečisto.“

¹⁵ Glas mu se po drugi put obratio: „Ne nazivaj nečistim ono što je Bog proglasio čistim!“

¹⁶ Ovo se ponovilo tri puta, a onda se platno vratilo na nebo.

Kornelijevi ljudi kod Petra

¹⁷ Dok je Petar bio u nedoumici pitajući se šta bi moglo da znači viđenje koje je imao, stigli su ljudi koje je poslao Kornelije. Pošto su se raspitali za Simonovu kuću, stali su pred vrata,

¹⁸ pa su pozvali i upitali da li je tu odseo Simon zvani „Petar“.

¹⁹ Dok je Petar još uvek razmišljao o viđenju, reče mu Duh: „Evo, traže te tri čoveka.

²⁰ Ustani, siđi dole i pođi s njima bez oklevanja, jer sam ih ja poslao.“

²¹ Petar je sišao k ljudima i rekao im: „Ja sam onaj koga tražite. Zbog čega ste došli?“

²² Oni su mu odgovorili: „Poslao nas je kapetan Kornelije, pravedan i bogobožan čovek, koga sav judejski narod poštuje. Njemu je sveti anđeo naložio da te pozove u njegov dom, da čuje šta imaš da kažeš.“

²³ Petar ih je, zatim, pozvao unutra i ugostio.

Petar u kući rimskog zapovednika

Sutradan se Petar spremi i krene sa glasnicima. Sa njim je pošlo i nekoliko braće iz Jope.

²⁴ Sledećeg dana je stigao u Kesariju. Tu ih je čekao Kornelije koji je pozvao svoju rodbinu i najbliže prijatelje.

²⁵ Kad je Petar ušao u kuću, Kornelije mu izađe u susret, pade pred njegove noge i pokloni mu se.

²⁶ No, Petar ga podiže govoreći: „Ustani, ja sam samo čovek.“

²⁷ Razgovarajući s njim, *Petar* je ušao u kuću gde je zatekao mnogo okupljenih.

²⁸ Onda im se Petar obratio: „Vi znate da Jevrejину nije dopušteno da se druži sa strancem ili da dolazi kod njega. Ipak, Bog mi je pokazao da nijednog čoveka ne nazivam poganim ili nečistim.

²⁹ Zato sam došao bez pogovora kad ste me pozvali. Pitam se, stoga, zašto ste me pozvali?“

³⁰ Kornelije odgovori: „Pre tri dana, baš u ovo vreme, oko tri sata popodne[†], molio sam se u svojoj kući. Iznenada, neki čovek u sjajnoj odeći stade preda me

³¹ i reče mi: 'Kornelije, Bog je uslišio tvoju molitvu i seća se tvojih milostinja.

³² Pošalji nekoga u Jopu i pozovi Simona koji se zove Petar. On je gost u kući Simona kožara koja se nalazi pokraj mora.’

³³ Zato sam smesta poslao po tebe. Dobro si uradio što si došao. Sada smo svi mi ovde pred Bogom da čujemo sve što ti je Gospod zapovedio.“

³⁴ Petar poče da govori: „Sada jasno vidim da Bog nije pristran,

³⁵ nego da iz svakog naroda prihvata onog koji ga se boji i čini pravdu.

³⁶ Bog je poslao poruku izrailjskom narodu, objavljujući Radosnu vest o miru posredstvom Isusa Hrista, koji je Gospod svima.

³⁷ Vi znate šta se dogodilo u celoj Judeji, počevši od Galileje, posle krštenja koje je Jovan Krstitelj propovedao.

³⁸ Znete i za Isusa iz Nazareta, koga je Bog pomazao Svetim Duhom i silom. On je išao okolo i činio dobro, lečeći sve one koji su bili pod vlašću đavola, jer je Bog bio sa njim.

³⁹ Mi smo svedoci svega što je učinio po celoj judejskoj zemlji i u Jerusalimu. Njega su ubili obesivši ga na drvo,

⁴⁰ ali ga je Bog vaskrsao trećeg dana i omogućio mu da se pojavi.

⁴¹ Ne svemu narodu, već samo svedocima koje je Bog unapred izabrao. To smo mi koji smo jeli i pili sa njim posle njegovog vaskrsenja iz mrtvih.

⁴² On nam je naložio da propovedamo narodu i svedočimo da ga je Bog odredio za sudiju živima i mrtvima.

⁴³ Za njega svedoče svi proroci da njegovim imenom prima oproštenje greha svako ko veruje u njega.“

⁴⁴ Dok je Petar još govorio, Sveti Duh je sišao na sve koji su slušali poruku.

[†] 10:30 *Deveti čas.*

45 Verujući Jevreji koji su došli sa Petrom bili su zapanjeni da je Bog i na neznabošce izlio dar Duha Svetoga.

46 Čuli su ih, naime, kako govore *drugim* jezicima i veličaju Boga. Tada je Petar upitao:

47 „Može li ko da zabrani ovima da budu kršteni? I oni su primili Svetoga Duha baš kao i mi.“

48 Tada je zapovedio da se krste u ime Isusa Hrista. Petra su, potom, zamolili da provede nekoliko dana sa njima.

11

Petrov izveštaj jerusalimskoj crkvi

1 Apostoli i braća širom Judeje čuli su da su neznabošci prihvatili reč Božiju.

2 Kada se Petar vratio u Jerusalem, neki od obrezanih vernika su mu progovarali:

3 „Ušao si u kuću neobrezanih ljudi i jeo sa njima.“

4 Petar je tada počeo da im redom objašnjava šta se zbilo:

5 „Dok sam bio u Jopi i molio se, u zanosu sam imao viđenje: sa neba se spuštalo nešto kao veliko platno zavezano na sva četiri kraja, i došlo do mene.

6 Pažljivo ga osmotrivši, zapazio sam u njemu četveronožne životinje, divlje zveri, gmizavce i ptice.

7 Uto začuh glas koji mi je rekao: 'Ustani, Petre, zakolji i jedi!'

8 Ja odgovorih: 'Nipošto, Gospode! Nikada nešto pogano ili nečisto nije ušlo u moja usta.'

9 Glas mi je po drugi put progovorio: 'Ne nazivaj nečistim ono što je Bog proglasio čistim!'

10 Ovo se ponovilo tri puta, a onda je sve to bilo odvučeno na nebo.

11 Baš u tom času su došla tri čoveka i zaustavila se pred kućom u kojoj smo bili; bili su poslani iz Kesarije po mene.

12 Duh mi je rekao da pođem s njima bez oklevanja. Sa mnom su pošla i ova šestorica braće, pa smo otišli u kuću onoga čoveka.

13 On nam je ispričao kako je u svojoj kući video anđela koji je stao pred njega i rekao: 'Pošalji nekog u Jopu i pozovi Simona prozvanog Petra.

14 On će ti saopštiti reči preko kojih ćeš se spasti i ti i tvoji ukućani.'

15 Ja sam tek počeo da govorim, kad li na njih siđe Sveti Duh, baš kao što je sišao na nas u početku.

16 Setih se tada reči Gospodnje: 'Jovan je krštavao vodom, a vi ćete biti kršteni Svetim Duhom.'

17 Ako je, dakle, Bog njima dao isti dar kao i nama kada smo poverovali u Gospoda Isusa Hrista, ko sam ja da sprečim Boga u tome?“

18 Kada su to čuli, umirili su se i počeli da slave Boga govoreći: „Bog je, dakle, i neznabošcima omogućio pokajanje koje vodi u život!“

Crkva u Antiohiji

19 A oni što su se rasejali zbog progonstva koje je nastalo kad je Stefan stradao, došli su sve do Fenikije, Kipra i Antiohije. Reč nisu propovedali nikom drugom osim Jevrejima.

20 Ipak, među njima je bilo nekih Kiprana i Kirinejaca. Stigavši u Antiohiju, oni su govorili i Grcima objavljujući im Radosnu vest o Gospodu Isusu.

21 Ruka Gospodnja je bila sa njima, pa je veliko mnoštvo ljudi poverovalo obrativši se Gospodu.

22 Vest o njima je došla i do ušiju crkve u Jerusalimu, pa su poslali Varnavu u Antiohiju.

23 Kada je stigao i video šta je Bog učinio po svojoj milosti, veoma se obradovao, pa ih je hrabrio da, odlučni u srcu, ostanu verni Gospodu.

24 Varnava je bio čestit čovek, ispunjen Svetim Duhom i verom. Mnogo naroda je tada prišlo Gospodu.

25 Varnava je zatim otišao u Tars da nađe Savla.

26 Kada ga je našao, doveo ga je u Antiohiju. Tu su se godinu dana sastajali sa crkvom i poučavali veliki broj ljudi. U Antiohiji su učenici prvi put nazvani „hrišćanima.“

27 Tih dana su u Antiohiju došli proroci iz Jerusalima.

28 Jedan od njih, po imenu Agav, ustao je, i nadahnut Duhom prorekao da će velika glad zadesiti čitav svet. To se i dogodilo za vreme Klaudijeve vladavine.

29 Učenici su odlučili da pošalju pomoć braći u Judeji – svako prema svojim mogućnostima.

30 Tako su i učinili poslavši dar starešinama preko Varnave i Savla.

12

Petar u zatvoru

1 U to vreme je car Irod počeo da zlostavlja neke članove crkve.

2 Tako je pogubio mačem Jakova, Jovanovog brata.

3 Kada je car video da je to po volji Jevrejima, naredio je da uhapsi i Petra. To se dogodilo tokom praznika Beskvasnih hlebova.

4 Pošto ga je uhapsio, bacio ga je u tamnicu i predao na čuvanje straži podeljenoj u četiri grupe od po četiri vojnika. Nameravao je da ga posle Pashe izvede pred narod.

5 Dok su Petra čuvali u tamnici, crkva se žarko molila Bogu za njega.

⁶ Noć pre nego što je Irod nameravao da ga izvede, Petar je spavao između dvojice vojnika dvostruko okovan, dok su stražari pred vratima čuvali tamnicu.

Čudesno oslobođenje

⁷ Iznenada se pojavi anđeo Gospodnji i svetlost obasja ćeliju. Anđeo kucnu Petra u rebra i probudi ga govoreći: „Hajde, ustani brzo!“ Okovi spadoše sa Petrovih ruku.

⁸ Anđeo nastavi: „Opaši se i obuj svoje sandale!“ Petar uradi tako. Onda mu anđeo reče: „Zaogrni se ogrtačem i pođi za mnom.“

⁹ Petar je izašao i krenuo za njim. Nije znao da je to, što je anđeo uradio, stvarnost, nego je mislio da ima viđenje.

¹⁰ Prošli su pored prve i druge straže, te došli do gvozdениh vrata koja vode u grad. Sama su se otvorila pred njima, te su izašli. Kada su prošli jednu ulicu, anđeo odjednom ode od njega.

¹¹ Tada Petar, došavši k sebi, reče: „Sada zaista znam da je Gospod poslao svoga anđela, te me izbavio od Irodove ruke i od svega što je judejski narod očekivao.“

¹² Kada je to shvatio, došao je do kuće Marije, majke Jovana zvanog „Marko“, gde su se mnogi okupili na molitvu.

¹³ Kad je Petar pokucao na dvorišna vrata, došla je sluškinja po imenu Ruža da osluhne.

¹⁴ Prepoznavši Petrov glas, od silne radosti nije otvorila vrata, nego je utrčala unutra i javila da Petar stoji pred vratima.

¹⁵ „Ti nisi pri čistoj svesti“ – rekli su joj. No, kako je ona i dalje uporno tvrdila svoje, rekli su: „To je njegov anđeo.“

¹⁶ Ali Petar je uporno kucao. Kada su konačno otvorili vrata i ugledali Petra, bili su zapanjeni.

¹⁷ Petar im je dao znak rukom da budu tihi, a zatim im je ispričao kako ga je Gospod izveo iz tamnice. Još je dodao: „Javite Jakovu i ostaloj braći za ovo.“ Zatim je izašao i otišao na drugo mesto.

¹⁸ U zoru je nastao veliki metež među vojnicima, šta se desilo sa Petrom.

¹⁹ Irod je naredio da ga nađu, ali ga nije našao. Pošto je saslušao stražare, naredio je da ih pogube. Potom je iz Judeje otišao u Kesariju, pa je tamo ostao.

Irodova smrt

²⁰ Irod se veoma ljutio na Tirce i Sidonce. Ipak, oni su sa združenim poslanstvom došli pred njega. Pošto su zadobili carevog komornika Vlasta, molili su za mir, jer je njihova zemlja uvozila hranu iz carske.

²¹ Ugovorenog dana, Irod je, odeven u carsku odoru, seo na sudijsku stolicu i održao govor pred narodom.

²² Narod je uzvikivao: „Ovo je glas boga, a ne čoveka!“

²³ Istog časa anđeo Gospodnji udari Iroda, jer nije dao čast Bogu; umro je izjeden od crva.

²⁴ Ali reč Božija se i dalje širila i rasla.

²⁵ Pošto su Varnava i Savle izvršili svoju službu, vratili su se iz Jerusalima i povelili sa sobom Jovana zvanog „Marko“.

Prvo misijsko putovanje

13

Prvo Pavlovo misijsko putovanje

¹ Među prorocima i učiteljima antiohijske crkve bili su: Varnava, Simeun koga su zvali „Niger“, Lukije iz Kirine, Manain koji je odgojen sa carom Irodom tetrarhom i Savle.

² Dok su jednom služili Gospodu i postili, Sveti Duh im je rekao: „Izdvojte mi Savla i Varnavu za delo na koje sam ih pozvao.“

³ Tada, nakon što su postili i molili se, položili su ruke na njih, pa su ih otpremili.

Na Kipru

⁴ Pavle i Varnava su, poslani od Duha Svetoga, otišli u Seleukiju, i odatle otplovili za Kipar.

⁵ Stigavši u Salaminu, objavljivali su Božiju reč po judejskim sinagogama. Sa sobom su vodili i Jovana kao pomoćnika.

⁶ Putujući po celom ostrvu, stigli su do Pafa. Tamo su sreli nekog vračara, lažnog proroka, Jevrejina koji se zvao Varisus.

⁷ On je bio u pratnji prokonzula Sergija Pavla, razboritog čoveka. Ovaj je tražio da čuje Božiju reč, pa je pozvao Varnavu i Savla.

⁸ Međutim, njima se suprotstavio Elima, vračar (što je prevod njegovog imena), nastojeći da odvrati prokonzula od vere.

⁹ Tada je Savle, zvani i „Pavle“, nadahnut Duhom Svetim, upro pogled u njega

¹⁰ i rekao mu: „Sine đavolji i neprijatelju svega što je pravedno! Pun si svake vrste lukavstva i prevare! Zar nećeš prestati da izvrćeš prave puteve Gospodnje?!”

¹¹ Sad se, evo, Gospodnja ruka podiže protiv tebe: oslepećeš i neko vreme nećeš videti svetlost sunca.“

Istog trenu gusta tama pade na njega, te je tumarao okolo i tražio nekog da ga vodi za ruku.

¹² Kada je prokonzul video šta se dogodilo, poverovao je, zadivljen učenjem o Gospodu.

U Antiohiji Pisidijskoj

13 Nakon toga su Pavle i njegovi saputnici otplovili iz Pafa i došli u Pergu u Pamfiliji. Tu ih je Jovan Marko napustio i vratio se u Jerusalem.

14 Iz Perge su produžili i došli u Antiohiju Pisidijsku. U subotu su ušli u sinagogu i seli.

15 Posle čitanja iz Zakona i Proroka, starešine sinagoge im poručiše: „Braćo, ako imate kakvu reč utehe za narod, recite.“

16 Pavle je ustao, dao rukom znak i počeo da govori: „Izrailjci i ostali koji se bojite Boga, čujte:

17 Bog ovog naroda izrailjskog izabrao je naše očeve i podigao ovaj narod u tuđini, u zemlji egipatskoj. Odande ih je svojom velikom silom izveo

18 i oko četrdeset godina ih strpljivo podnosio u pustinji.

19 Kad je uništio sedam naroda u zemlji hananskoj, dao im je u nasledstvo njihovu zemlju.

20 To je trajalo nekih četiri stotine pedeset godina.

Nakon toga, Bog im je dao sudije sve do proroka Samuila.

21 Onda su zatražili cara i Bog im je dao Saula, Kisovog sina, iz Venijaminovog plemena, koji je vladao četrdeset godina.

22 A kada ga je uklonio, postavio im je Davida za cara, za koga je sam posvedočio: 'Našao sam Davida, Jesejevog sina, čoveka po mome srcu, koji će učiniti sve što je po mojoj volji.'

23 Iz njegovog potomstva je Bog, po svom obećanju, podigao Izrailju Spasitelja Isusa.

24 Pre njegovog dolaska, Jovan je svem izrailjskom narodu propovedao krštenje za pokajanje *od greha*.

25 Kad je Jovan završavao svoju službu, rekao je: 'Za koga me vi smatrate? Ja nisam on. Ali, evo, posle mene dolazi onaj kome ja nisam dostojan ni sandale na nogama da odvežem.'

26 Braćo, sinovi Avrahamovog roda i svi vi bogobožni, nama je upućena poruka o ovom spasenju.

27 Stanovnici Jerusalima i njihove starešine nisu prepoznali *Isusa*, već su ga osudili. Tako su ispunili reči proroka koje se svake subote čitaju.

28 Iako nisu našli nikakvu krivicu koja zaslužuje smrt, tražili su od Pilata da ga pogubi.

29 A kad su izvršili sve što je o njemu *u Pismu* napisano, skinuli su ga sa drveta i položili u grob.

30 Međutim, Bog ga je vaskrsao iz mrtvih,

31 te se mnogo dana javljao onima koji su sa njim došli iz Galileje u Jerusalem. Oni su sada njegovi svedoci pred narodom.

32 I mi vam objavljujemo Radosnu vest: obećanje koje je Bog dao našim precima,

33 on je ispunio na nama, njihovim potomcima, kad je vaskrsao Isusa, baš kao što je zapisano u drugom psalmu:

'Ti si Sin moj,

danas si se meni rodio.'

34 A o tome da ga je Bog podigao iz mrtvih, da više nikad ne podlegne truljenju, ovako je rečeno:

'Ja ću vam ispuniti sveta i pouzdana *obećanja* koja sam dao Davidu.'

35 A u jednom drugom psalmu piše:

'Ti nećeš dati da tvoj Svetac truli.'

36 A kad je David poslužio Božijoj nameri u svome naraštaju, umro je i bio sahranjen pored svojih predaka, te je istrunuo.

37 Ali onaj koga je Bog vaskrsao nije podlegao truljenju.

38 Stoga znajte, braćo, da vam se posredstvom Isusa navešćuje oproštenje greha; od svih njih Mojsijev Zakon nije mogao da vas opravda.

39 Njegovim posredstvom svako ko veruje biva opravdan.

40 Zato pazite da vam se ne dogodi ono što su proroci rekli:

41 'Gledajte, rugači,

čudite se i propadnite,

jer, evo, učiniću nešto u vaše dane,

u šta ne biste verovali da vam ko ispriča."

42 Kad su izlazili iz sinagoge, zamolili su ih da im i iduće subote govore o ovome.

43 Kad se skup razišao, mnogo je Jevreja i pobožnih obraćenika na judejsku veru krenulo za Pavlom i Varnavom. Ovi su razgovarali sa njima i potsticali ih da nastave da žive po milosti Božijoj.

44 Sledeće subote okupio se skoro sav grad da čuje reč Božiju.

45 Međutim, kada su Jevreji videli to mnoštvo ljudi, obuzela ih je zavist, pa su se suprotstavili, pogrdno se izražavajući o onome što je Pavle govorio.

46 Pavle i Varnava su im hrabro odgovorili: „Trebalo je da se reč Božija propoveda prvo vama. Ali pošto je vi odbijate i ne smatrate sebe vrednima večnog života, mi se okrećemo nezabošcima.

47 Jer, tako nam je sam Gospod zapovedio:

'Određio sam te da budeš svetlost pucima,

da budeš spasenje do kraja zemlje."

48 Kad su to nezabošci čuli, radovali su se i slavili reč Gospodnju, pa su uzverovali svi koji su bili određeni za večni život.

49 A reč Gospodnja se širila po svojoj okolini.

50 Međutim, Jevreji su pobunili neke od uglednih i bogobojaznih žena i vodeće ljude u gradu, te su pokrenuli progon protiv Pavla i Varnave i izgnali ih iz svojih krajeva.

⁵¹ Oni, stoga, otresoše prašinu sa svojih nogu* i odoše u Ikonium.

⁵² A učenici su bili puni radosti i Svetoga Duha.

14

U Ikoniumu

¹ U Ikoniumu su ušli u judejsku sinagogu i propovedali, tako da je poverovalo mnoštvo Judeja i Grka.

² Međutim, Jevreji koji nisu poverovali, pobunili su nezabošce i okrenuli njihovo raspoloženje protiv braće.

³ Ipak, Pavle i Varnava su ostali tamo još dugo vremena i odvažno propovedali za Gospoda, koji je potvrđivao poruku o svojoj milosti omogućavajući da se preko njih događaju znaci i čuda.

⁴ Gradsko stanovništvo se podelilo: jedni su stali uz Jevreje, a drugi uz apostole.

⁵ Međutim, nezabošci i Jevreji sa svojim vođama su se urotili protiv njih da ih zlostave i kamenuju.

⁶ Kad su Pavle i Varnava doznali za to, pobjegli su u likaonske gradove Listru i Dervu, i u njihovu okolinu,

⁷ gde su nastavili da propovedaju Radosnu vest.

U Listri

⁸ U Listri su naišli na nekog čoveka koji nije mogao da hoda. On nikada nije hodao, zato što je od rođenja bio hrom.

⁹ Ovaj je slušao dok je Pavle propovedao. Pavle ga je pažljivo pogledao, i pošto je video da ima veru da bude isceljen,

¹⁰ rekao mu je snažnim glasom: „Uspravi se na svoje noge!“ Čovek je smesta skočio i počeo da hoda.

¹¹ Kada je mnoštvo videlo šta je Pavle učinio, povikali su na likaonskom jeziku: „Bogovi u ljudskom obličju su sišli k nama!“

¹² Varnavu su nazivali Zevsom, a Pavla Hermesom zbog toga što je vodio glavnu reč.

¹³ Tada je sveštenik Zevsov, čiji se hram nalazio u predgrađu, doterao junce i doneo vence pred vrata; hteo je da im zajedno sa narodom prinese žrtvu.

¹⁴ Kada su to apostoli Pavle i Varnava dočuli, razderali su svoju odeću, pa su uleteli među narod vičući:

¹⁵ „Ljudi, šta to radite?! Mi smo obični ljudi kao i vi! Mi vam objavljujemo Radosnu vest, da se od ovih bezvrednih stvari okrenete živome Bogu, koji je stvorio nebo i zemlju, more i sve što je u njima.

¹⁶ *Bog* je u proteklim vremenima pustio narode da slede svoje puteve.

* **13:51** Otresanje prašine je bio simbolični čin skidanja odgovornosti sa sebe.

17 Ipak, nije propustio da pruži dokaz o sebi: iskazuje dobročinstva, daje vam kišu sa neba i rodne godine, siti vas hranom i puni vam srca veseljem.“

18 Govoreći ovo jedva su odvrtili narod da im ne prinese žrtvu.

19 Tada su došli neki Jevreji iz Antiohije i Ikoniuma i nagovorili narod, te su kamenovali Pavla. Onda su ga odvukli izvan grada misleći da je mrtav.

20 Ali kada su se učenici okupili oko njega, on je ustao i vratio se u grad. Sutradan je sa Varnavom otputovao za Dervu.

Povratak u Antiohiju (sirijsku)

21 Pošto su navestili Radosnu vest u tom gradu i zadobili mnogo učenika, vratili su se u Listru, Ikonium i Antiohiju.

22 Tamo su utvrđivali učenike i hrabрили ih da budu postojani u veri. Govorili su: „U Carstvo Božije moramo ući kroz mnoge nevolje.“

23 U svakoj crkvi su im postavili starešine, pa ih uz post i molitvu prepustili Gospodu u koga su poverovali.

24 Zatim su prošli kroz Pisidiju i došli u Pamfiliju.

25 U Pergu su objavili reč, pa su se spustili u Ataliju.

26 Odatle su otplovili za *sirijsku* Antiohiju, odakle su bili preporučeni Božijoj milosti za službu koju su obavili.

27 Kada su stigli, okupili su crkvu i izvestili ih o onome što je Bog učinio preko njih, i kako je neznabošcima otvorio vrata vere.

28 Tamo su proveli duže vreme sa učenicima.

Apostolski sabor u Jerusalimu

15

1 Ali u Antiohiju dođu neki iz Judeje i počnu da uče braću: „Ako se ne obrežete po Mojsijevom običaju, ne možete se spasti.“

2 Pošto su Pavle i Varnava ušli u spor i veliku raspravu sa njima, određeno je da Pavle i Varnava sa još nekima od njih odu u Jerusalim i iznesu ovo sporno pitanje pred apostole i starešine.

3 Tako su, poslani od crkve, prolazili kroz Fenikiju i Samariju pričajući o obraćenju neznabožaca, što je prčinilo veliku radost svoj braći.

4 Kada su stigli u Jerusalim, primila ih je crkva, apostoli i starešine. Tada su im Pavle i Varnava ispričali o onome što je Bog učinio preko njih.

5 Tada su ustali neki od verujućih koji su pripadali farisejskoj stranci i rekli: „Neznabošce treba obrezati i narediti im da drže Mojsijev Zakon.“

Petrov govor

⁶ Apostoli i starešine su se okupili da razmotre ovu stvar.

⁷ Posle duge rasprave, ustade Petar i obrati se prisutnima: „Braćo, vi znate da me je Bog odavno izabrao da bi neznabošci iz mojih usta čuli poruku Radosne vesti i poverovali.

⁸ Bog, koji poznaje ljudska srca, potvrdio je da ih prihvata time što im je dao Svetog Duha kao i nama.

⁹ On nije napravio razliku između njih i nas, jer je i njihova srca očistio posredstvom vere.

¹⁰ Zašto, dakle, izazivate Boga time što stavljate učenicima jaram na vrat koji nismo mogli da nosimo ni mi ni naši preci?

¹¹ Mi verujemo da smo spaseni milošću našega Gospoda Isusa na isti način kao i oni.“

¹² Na to su se svi okupljeni umirili, a Pavle i Varnava su im pripovedali o znacima i čudima koje je Bog preko njih učinio među neznabošcima.

¹³ Kada su završili, uze reč Jakov: „Braćo, saslušajte me.

¹⁴ Simon je rekao da se Bog od početka pobrinuo da između neznabožaca odvoji narod za sebe.

¹⁵ To je u skladu sa rečima proroka, kao što je napisano:

¹⁶ Vratiću se nakon toga
i podići pali šator Davidov,
sagradiću što je u njemu srušeno
i obnoviti ga,

¹⁷ da i ostali ljudi potraže Gospoda,
i svi narodi koji nose moje ime

– govori Gospod koji čini ovo

¹⁸ znanim od iskona.’

¹⁹ Zato smatram da ne treba uznemiravati neznabošce koji se obraćaju Bogu.

²⁰ Umesto toga, neka im se napiše da se uzdržavaju od mesa koje je okaljano prinošenjem na žrtvu idolima, da se klone bluda, da ne jedu meso udavljenih životinja, niti krv *Životinjsku*.

²¹ Jer, u svim gradovima od davnina postoje propovednici Mojsijevog *Zakona*, koji ga svake subote čitaju po sinagogama.“

Apostolsko pismo

²² Tada su apostoli i starešine sa svom crkvom odlučili da izaberu između sebe ljude i da ih sa Pavlom i Varnavom pošalju u Antiohiju: Judu zvanog „Varsava“ i Silu, vodeće ljude među braćom.

²³ Po njima su poslali ovo pismo:

Mi, apostoli i starešine, vaša braća, pozdravljamo svu braću, nekadašnje neznabošce, u Antiohiji, Siriji i Kilikiji.

24 Pošto smo čuli da su vas neki od nas, kojima mi nismo dali nikakav nalog, zbunili i uznemirili svojim tvrdnjama, 25 jednoglasno smo odlučili da vam pošaljemo odabrane ljude zajedno sa našim voljenim Varnavom i Pavlom.

26 To su ljudi koji su izložili opasnosti svoje živote radi našeg Gospoda Isusa Hrista.

27 Stoga vam šaljem Judu i Silu da vam usmeno saopšte ovo isto.

28 Odlučili smo, naime, zajedno sa Svetim Duhom, da vas ne opterećujemo ničim drugim, osim ovih neophodnih stvari:

29 da se uzdržavate od mesa žrtvovanog idolima, od krvi, od mesa udavljene životinje, i od bluda. Dobro ćete činiti ako se čuvate toga.

Budite pozdravljeni!

30 Pošto su bili otpraćeni, otišli su u Antiohiju gde su okupili zajednicu i predali joj ovo pismo.

31 Kada su pročitali pismo, radovali su se zbog ohrabrenja.

32 A Juda i Sila, koji su i sami bili proroci, mnogim su rečima hrabрили i utvrđivali braću.

33 Pošto su tamo proveli neko vreme, braća su ih u miru ispratila k onima koji su ih poslali.*

35 Pavle i Varnava su ostali u Antiohiji gde su, zajedno sa mnogim drugima, poučavali i propovedali reč Gospodnju.

Drugo misijsko putovanje

Pavle i Varnava se razilaze

36 Posle nekog vremena Pavle reče Varnavi: „Hajde da se vratimo i posetimo braću po svim gradovima u kojima smo objavili reč Gospodnju, da vidimo kako su.“

37 Varnava je hteo da sa sobom povedu i Jovana zvanog Marko,

38 ali je Pavle mislio da nije dobro da sa sobom vode čoveka koji ih je bio napustio u Pamfiliji i nije pošao sa njima na delo.

39 Pošto je došlo do oštrog neslaganja među njima, Varnava uzme Marka i otplovi za Kipar.

40 Pavle je izabrao Silu, pa je otišao pošto su ga braća poverila Gospodnjoj milosti.

41 Prolazio je kroz Siriju i Kilikiju utvrđujući crkve.

16

Timotej se pridružuje Pavlu i Sili

1 Zatim je došao u Dervu i Listru. Tamo je živeo neki učenik koji se zvao Timotej, sin verujuće Jevrejke i oca Grka.

2 Braća u Listri i Ikoniumu su imala dobro mišljenje o njemu.

* 15:33 Stih 34, koji se nalazi u nekim manuskriptima, je kasniji dodatak: *Ali Sila je odlučio da ostane.*

³ Pavle je hteo da ga povede sa sobom na put, pa ga je zato obrezao zbog Jevreja koji su živeli u tim mestima; svi su, naime, znali da mu je otac bio Grk.

⁴ Prolazeći kroz gradove, saopštavali su verujućima odredbe koje su ustanovili apostoli i starešine u Jerusalimu.

⁵ Tako su crkve jačale u veri i rasle broјčano iz dana u dan.

⁶ A oni prođoše kroz Frigiju i Galatiju, jer ih je Sveti Duh bio upozorio da ne propovedaju reč u provinciji *Maloj* Aziji.

⁷ Kad su stigli na granicu Mizije, pokušali su da uđu u Vitiniju, ali im to Duh Isusov nije dopustio.

⁸ Tako su prošli pored Mizije i došli u Troadu.

Poziv za Makedoniju

⁹ Tokom noći je Pavle imao viđenje: neki Makedonac je stajao i molio ga: „Dođi u Makedoniju i pomози nam!“

¹⁰ Nakon što je Pavle imao ovo viđenje, gledali smo da odmah otputujemo za Makedoniju, zaključujući da nas je Bog pozvao da im objavimo Radosnu vest.

¹¹ Iz Troade smo otplovili pravo u Samotrak, sledećeg dana u Neapolj,

¹² a odande u Filipe, *rimsku* koloniju i glavni grad tog dela Makedonije. U tom gradu smo proveli nekoliko dana.

Lidijino obraćenje

¹³ U subotu smo izašli izvan gradskih kapija kraj reke pretstavljajući da se tamo nalazi bogomolja*. Seli smo i počeli da govorimo okupljenim ženama.

¹⁴ To je slušala i neka pobožna žena koja se zvala Lidija, prodavačica purpurne tkanine iz grada Tijatire. Njoj je Gospod otvorio srce da pomno sluša ono što je Pavle govorio.

¹⁵ A kada je bila krštena zajedno sa svojim ukućanima, molila nas je: „Ako smatrate da zaista verujem u Gospoda, dođite u moju kuću i ostanite!“ Tako nas je ubedila.

Pavle i Sila u zatvoru

¹⁶ Dok smo jednom išli u bogomolju, sreli smo jednu robinju opsednutu pogađačkim duhom. Ona je proricanjem donosila veliku dobit svojim gospodarima.

¹⁷ Išla je za Pavlom i za nama vičući: „Ovi ljudi su sluge Boga Svevišnjega! Oni vam objavljuju put spasenja!“

¹⁸ Ovo je činila danima. Kad je to Pavlu dojadilo, okrenuo se i rekao duhu: „Naređujem ti u ime Isusa Hrista da izađeš iz nje!“ Duh je istog časa izašao iz nje.

* **16:13** Doslovno: *mesto molitve*. Ne odnosi se nužno na sinagogu.

19 Kada su njeni gospodari videli da im je propala nada za zaradu, uhvatili su Pavla i Silu i odvukli ih na gradski trg pred vlasti.

20 Pošto su ih izveli pred zapovednike, rekoše: „Ovi ljudi, Jevreji, bune naš grad,

21 i propovedaju običaje, koje mi kao Rimljani ne smemo da prihvatimo niti da vršimo.“

22 Na to gomila navali na njih, a zapovednici strgoše odeću sa njih i narediše da se išibaju.

23 Pošto su ih išibali, bacili su ih u tamnicu i zapovedili tamničaru da ih pomno čuva.

24 Primivši takvo naređenje, on ih je bacio u najzabačeniju ćeliju u tamnici, a na noge im stavio okove.

25 Oko ponoći Pavle i Sila su se molili i pevali himne Bogu, a zatvorenici su ih slušali.

26 Iznenada je nastao jak zemljotres, tako da su se potresli temelji zatvora. Sva su se vrata otvorila, a okovi spalili sa svih zatvorenika.

27 Tamničar se trgne iz sna, pa kada vide da su tamnička vrata otvorena, potegne mač da se ubije misleći da su zatvorenici pobjegli.

28 Međutim, Pavle glasno uzviknu: „Ne čini sebi nikakva zla, jer smo svi ovde!“

29 Tada je tamničar potražio svetlo, utrčao i drhteći se bacio pred Pavla i Silu.

30 Zatim ih je izveo iz ćelije i upitao ih: „Recite mi, gospodo, šta treba da uradim da bih se spasao?“

31 „Veruj u Gospoda Isusa Hrista, pa ćeš biti spasen i ti i tvoji ukućani“ – odgovorili su mu.

32 Zatim su njemu i svim njegovim ukućanima navestili reč Gospodnju.

33 Još istog noćnog časa ih je odveo i oprao im rane. Odmah zatim je bio kršten on i svi njegovi.

34 Onda ih je pozvao u svoju kuću i poslužio ih hranom radujući se sa celim svojim domom što je poverovao u Boga.

Oslobođenje Pavla i Sile

35 Kada je svanulo, zapovednici su poslali sudske službenike tamničaru i poručili mu: „Oslobodi one ljude.“

36 Tamničar je onda rekao Pavlu: „Zapovednici su poručili da vas oslobodim. Zato sad izađite i pođite u miru.“

37 Pavle im je odgovorio: „Bez sudskog postupka su nas javno išibali i bacili u tamnicu iako smo rimski građani. Zar sada hoće da nas potajno izbace? Ne dolazi u obzir! Neka lično dođu, pa neka nas izvedu.“

³⁸ Kada su sudski službenici preneli ove reči zapovednicima, ovi su se uplašili čuvši da su *Pavle i Sila* rimski građani.

³⁹ Došli su k njima i izvinili im se, pa su ih izveli iz ćelije i zamolili ih da napuste grad.

⁴⁰ Kad su izašli iz tamnice, otišli su do Lidijine kuće gde su videli i ohrabрили braću. Zatim su otišli odande.

17

U Solunu

¹ Prošavši kroz Amfipolj i Apoloniju, došli su u Solun, gde je bila judejska sinagoga.

² Pavle je po svom običaju ušao u sinagogu i tokom tri subote raspravljao s njima na osnovu Pisama.

³ Objašnjavao je i dokazivao: „Trebalo je da Hristos postrada i vaskrsne iz mrtvih. Isus koga vam ja propovedam je zaista Hristos.“

⁴ Neki od Jevreja su bili uvereni u to, pa su se pridružili Pavlu i Sili, kao i veliki broj bogobojaznih Grka i mnogo uglednih žena.

⁵ Ali drugi Jevreji, puni zavisti, pakupe neke ulične probisvete, okupe gomilu i naprave gužvu u gradu. Došli su pred Jasonovu kuću tražeći da se Pavle i Sila izvedu pred narod.

⁶ Kako ih nisu našli tamo, zgrabili su Jasona i još neke od braće i odvukli ih pred gradske starešine vičući: „Ovi ljudi, koji su po celom svetu izazivali nered, sada su došli i kod nas!

⁷ Jason ih je primio u svoju kuću. Oni rade sve što je protiv carskih odredaba govoreći da postoji neki drugi car koji se zove Isus.“

⁸ Tako su uzbunili građane i gradske starešine koji su to čuli.

⁹ Ali, kada su dobili jemstvo od Jasona, oslobodili su ih.

U Veriji

¹⁰ Braća su iste noći brže-bolje poslala Pavla i Silu u Veriju. Kada su stigli tamo, otišli su u judejsku sinagogu.

¹¹ Ovdašnji *Jevreji* su bili plemenitiji od onih u Solunu, pa su prihvatili poruku sa svom predanošću, svakodnevno istražujući Pisma da vide da li je to zaista tako.

¹² Mnogo *Jevreja* je poverovalo, i ne mali broj uglednih Grkinja i Grka.

¹³ Kada su Jevreji iz Soluna saznali da je Pavle u Veriji objavio Božiju reč, došli su tamo, te uznemirili i uzbunili narod.

¹⁴ Tada su braća poslala Pavla da ide u primorje, dok su Sila i Timotej ostali tamo.

15 Pavlovi pratioci su odveli Pavla u Atinu, a zatim su se vratili primivši od njega nalog za Silu i Timoteja da mu se što pre pridruže.

Pavle u Atini

16 Dok ih je Pavle čekao u Atini, bio je silno uznemiren posmatrajući grad koji je bio pun idola.

17 Stoga je otišao u sinagogu i raspravljao sa Jevrejima i pobožnim neznabošcima, i svaki dan propovedao na glavnom trgu svima koji bi se tamo zadesili.

18 Takođe su i neki epikurejski i stoički filozofi raspravljali sa Pavlom. Neki od njih su rekli: „Šta ovaj brbljivac hoće da kaže?“ „Čini se da navešćuje strane bogove“ – govorili su drugi. Jer je Pavle propovedao Radosnu vest o Isusu i vaskrsenju.

19 Povelili su ga sa sobom i doveli na Areopag, govoreći: „Možemo li da znamo kakvo to novo učenje naučavaš?“

20 Naime, puniš nam uši nekim neobičnim tvrdnjama, pa bismo želeli da znamo šta je to.“

21 (A svi Atinjani i stranci koji tu borave, ne provode vreme ni na šta drugo osim da saopšte i čuju neku novu vest.)

Pavlov govor na Areopagu

22 Tada je Pavle stao nasred Areopaga i rekao: „Atinjani, primećujem da ste, po svemu sudeći, veoma pobožni.

23 Prolazeći, naime, i posmatrajući vaše svetinje, otkrio sam jedan žrtvenik na kome je bilo napisano: 'NEPOZNATOM BOGU'. Onoga kojega i ne znajući poštujete, toga vam ja navešćujem.

24 Taj Bog je stvorio svet i sve što je na njemu. On koji je Gospodar neba i zemlje, ne prebiva u hramovima koji su napravljeni ljudskom rukom,

25 niti ima potrebu da ga poslužuju ljudske ruke, jer on je taj koji svima daje život i dah – i sve drugo.

26 *Bog* je od jednog čoveka stvorio sve narode da nasele celu zemlju, i utvrdio određena vremena i granice njihovog nastanjivanja,

27 da traže Boga ne bi li ga kako napipali i našli, iako nije daleko ni od koga od nas.

28 U njemu živimo, krećemo se i bitišemo, kao što su i neki od vaših pesnika rekli: 'I mi smo njegovo potomstvo.'

29 Budući da smo Božije potomstvo, ne smemo da mislimo da je Bog sličan liku od zlata, srebra ili kamena – delu ljudske umetnosti i mašte.

30 Bog je prešao preko vremena neznanja, ali sada nalaže ljudima da se svi i svuda pokaju,

³¹ jer je odredio dan kada će pravedno suditi svetu preko čoveka kojega je on odredio. To je potvrdio pred svim ljudima kada ga je vaskrsao iz mrtvih.“

³² Kad su čuli za vaskrsenje iz mrtvih, jedni su se rugali, dok su drugi govorili: „Čućemo te drugi put o tome.“

³³ Pavle se zatim udaljio od njih.

³⁴ Ipak, nekoliko ljudi je pristalo uz njega i poverovalo. Među njima su bili Dionisije Areopagit, žena po imenu Damara i drugi sa njima.

18

Osnivanje crkve u Korintu

¹ Nakon toga je Pavle napustio Atinu i otišao u Korint.

² Tamo je sreo jednog Jevrejina, rodom iz Ponta, po imenu Akila. Ovaj je nedavno bio došao iz Italije sa svojom ženom Priskilom, jer je Klaudije naredio da svi Jevreji napuste Rim. Pavle je došao k njima,

³ a pošto su se bavili istim zanatom – izrađivali su šatore – ostao je kod njih i radio s njima.

⁴ Svake subote je raspravljao u sinagogi, uveravajući Jevreje i Grke.

⁵ Kada su Sila i Timotej došli iz Makedonije, Pavle se u potpunosti posvetio propovedanju, svedočeći Jevrejima da Isus jeste Hristos.

⁶ Međutim, kada su Jevreji počeli da mu se suprotstavljaju i da mu se obraćaju ružnim rečima, Pavle je otresao prašinu sa svoje odeće i rekao: „Vaša krivica neka se sruči na vaše glave – ja nisam više odgovoran za to. Od sada idem k neznabošcima.“

⁷ Otišavši odatle, Pavle se preselio u kuću jednog pobožnog čoveka, Titija Justa, čija kuća je bila odmah do sinagoge.

⁸ A starešina sinagoge, Krisp, uzverovao je u Gospoda zajedno sa celom svojom porodicom. Takođe su i mnogi Korinćani koji su ga čuli poverovali i krstili se.

⁹ Jedne noći je Gospod rekao Pavlu u viđenju: „Ne boj se! Nastavi da propovedaš, nemoj da zamukneš!

¹⁰ Ja sam s tobom, te se niko neće usuditi da ti naudi, jer imam mnogo svog naroda u ovom gradu.“

¹¹ Pavle je tako ostao u Korintu godinu i po dana poučavajući ih reči Božijoj.

¹² Kada je Galion postao namesnik Ahaje, Jevreji se udruže protiv Pavla i izvedu ga pred sud.

¹³ Optuživali su ga: „Ovaj čovek navodi ljude da služe Bogu na nezakonit način.“

¹⁴ Kad je Pavle zaustio da odgovori, Galion se obratio Jevrejima: „Da je u pitanju neki prestup ili zlodelo, imao bih razloga, o, Jevreji, da vas saslušam.

¹⁵ No, budući da se radi o sporu oko reči i imena i vašeg zakona, raspravite to sami! Ja neću da budem sudija u tim stvarima.“

¹⁶ Tako ih je isterao iz sudnice.

¹⁷ Oni onda uhvatiše Sostena, starešinu sinagoge, i počеше da ga tuku usred sudnice. Galion se na to nije obazirao.

Kraj drugog i početak trećeg misijskog putovanja

¹⁸ Pavle je još dugo ostao u Korintu, a zatim se pozdravio sa braćom i otplovio u Siriju zajedno sa Priskilom i Akilom. U Kenhrejima je obrijao glavu, jer je imao zavet.

¹⁹ Kada su stigli u Efes, Pavle je ostavio Priskilu i Akilu, a sam otišao u sinagogu gde je raspravljao sa Jevrejima.

²⁰ Kada su ga zamolili da ostane duže vreme, nije pristao.

²¹ Ipak, kada se opraštao od njih, rekao im je: „Vratiću se, ako bude volja Božija.“ Zatim je otplovio iz Efesa.

²² Kada su doplovili u Kesariju, Pavle je otišao gore do *Jerusalima* i pozdravio se sa crkvom, a zatim se spustio do Antiohije.

Treće misijsko putovanje

²³ Tu je proveo izvesno vreme, pa je otišao. Onda je išao od mesta do mesta kroz krajeve Galatije i Frigije i utvrđivao sve učenike.

Apolos

²⁴ Tada je u Efes stigao neki Jevrejin po imenu Apolos, rodом iz Aleksandrije. Bio je rečit i dobar poznavalac Pisama.

²⁵ Bio je upućen u Put Gospodnji, pa je sa velikim žarom ispravno propovedao i poučavao o Isusu, iako je znao samo za Jovanovo krštenje.

²⁶ Hrabro je počeo da govori u sinagogi. Kada su ga Priskila i Akila čuli, povelili su ga sa sobom i još tačnije mu izložili Put Božiji.

²⁷ Pošto je naumio da ide u Ahaju, braća su mu napisala preporuku za tamošnje učenike da mu ukažu gostoprимstvo. Kada je stigao tamo, bio je od velike pomoći onima koji su uzverovali po milosti,

²⁸ jer je nadmoćno i javno pobijao Jevreje, dokazujući Pis-mima da Isus jeste Hristos.

¹ Dok je Apolos bio u Korintu, Pavle je prošao kroz gornja područja i došao u Efes. Tamo je našao neke učenike

² i upitao ih: „Da li ste primili Svetog Duha kada ste poverovali?“

Oni su mu odgovorili: „Nismo ni čuli da Sveti Duh postoji.“

³ „Onda, kakvim ste krštenjem kršteni?“ – upitao ih je *Pavle*.

„Jovanovim krštenjem“ – odgovoriše mu.

⁴ *Na to im* Pavle reče: „Jovan je krstio krštenjem pokajanja, govoreći narodu da veruje u onoga koji će posle njega doći, to jest u Isusa.“

⁵ Kada su to čuli, krstili su se u ime Gospoda Isusa.

⁶ A kada je Pavle položio svoje ruke na njih, Sveti Duh je sišao na njih, te su počeli da govore *drugim* jezicima i da prorokuju.

⁷ Bilo ih je ukupno dvanaest ljudi.

⁸ Pavle je tokom tri naredna meseca odlazio u sinagogu i odvažno propovedao. Raspravljao je sa njima i ubeđivao ih o Carstvu Božijem.

⁹ Ali, kako su neki, koji su bili okoreli i neposlušni, pred svima ružili ovaj Put, Pavle je odstupio od njih. Onda je odvojio učenike, pa je svakodnevno vodio rasprave u školi nekog Tirana.

¹⁰ Ovo je potrajalo dve godine, tako da su svi žitelji *Male* Azije, i Jevreji i Grci, čuli reč Gospodnju.

¹¹ Gospod je činio izvanredna čuda preko Pavla,

¹² tako da su čak i maramice i delove njegove odeće stavljali na bolesnike, te bi ih bolest napuštala, a zli duhovi izlazili iz njih.

¹³ A i neki Jevreji, koji su tumarali naokolo i isterivali zle duhove, pokušali su da prizovu ime Gospoda Isusa nad onima koji su bili opsednuti zlim dusima. Govorili su: „U ime Isusa koga Pavle navešćuje, zapovedam vam *da izađete!*“

¹⁴ To su činili sedam sinova nekog Skeve, jevrejskog vodećeg sveštenika.

¹⁵ Zli duh im je odgovorio: „Znam Isusa, a i Pavla poznajem, ali ko ste vi?“

¹⁶ Čovek koji je bio opsednut zlim duhom skoči na njih i nadvlada ih, pa su goli i izranjavani pobjegli iz te kuće.

¹⁷ Sve stanovnike Efesa, i Jevreje i Grke, obuzeo je strah kada su saznali za ovo, te se veličalo ime Gospoda Isusa.

¹⁸ Mnogi koji su uzverovali dolazili su da ispovede i obznanе svoja *zla* dela.

¹⁹ Veliki broj onih koji su se bavili vračarstvom, donosili su svoje vračarske knjige i spaljivali ih pred svima. Kada su

proračunali njihovu vrednost, utvrdili su da vrede pedeset hiljada srebrnjaka.

²⁰ Tako je, snagom Gospodnjom, reč njegova jačala i širila se.

²¹ Nakon ovih događanja, Pavle je odlučio da prođe Makedonijom i Ahajom i da ode u Jerusalim. „Posle toga – rekao je Pavle – moram da vidim i Rim.“

²² Onda je poslao u Makedoniju svoja dva pomoćnika, Timoteja i Erasta, a on je još neko vreme proveo u *Maloj* Aziji.

Pobuna u Efesu

²³ Nekako u to vreme, u Efesu je izbila velika pobuna protiv Puta *Gospodnjeg*.

²⁴ Naime, neki kovač po imenu Dimitrije, izrađivao je srebrne hramiće boginje Artemide i time obezbeđivao veliku zaradu zanatlijama.

²⁵ Sazva on njih, kao i sve one koji su se bavili istim zanatom, pa im reče: „Ljudi, vi znate da naše blagostanje dolazi od ovog posla,

²⁶ a vidite i čujete kako je onaj Pavle ubedio i zaveo mnogi narod, ne samo u Efesu nego i u celoj *Maloj* Aziji, govoreći da bogovi napravljeni ljudskom rukom nisu bogovi.

²⁷ Ali, nije samo ugled našeg zanata doveden u pitanje, već i to da se hram velike boginje Artemide neće smatrati ni za šta. Time bi se nanela šteta veličanstvu boginje, koju poštuje cela *Mala* Azija i sav svet.“

²⁸ Kada su to čuli, obuzeo ih je gnev, pa su počeli da uzvikuju: „Velika je Artemida efeška!“

²⁹ Sav grad se uskomešao. Narod složno nagrnu u pozorište vukući Pavlove saputnike, Makedonce Gaja i Aristarha.

³⁰ Pavle je hteo da izađe pred narod, ali mu to učenici nisu dozvolili.

³¹ Takođe su mu i neki od provincijskih uglednika, koji su mu bili prijatelji, poručili da se ne pojavljuje u pozorištu.

³² Jedni su uzvikivali jedno, a drugi drugo, jer je okupljeni narod bio zbunjen, tako da većina nije znala zbog čega su se okupili.

³³ Neki iz naroda su podsticali Aleksandra da istupi, jer su ga Jevreji gurali napred. On mahnu rukom želeći da se odbrani pred narodom.

³⁴ Međutim, kada su ljudi doznali da je on Jevrejin, počeli su svi u jedan glas da uzvikuju: „Velika je Artemida efeška!“ To je trajalo čitava dva sata.

³⁵ Tada je gradski službenik umirio narod rečima: „Građani Efesa! Nije li svakom čoveku poznato da je grad Efes čuvar hrama velike Artemide i njenog kipa koji je pao sa neba?

³⁶ Pošto su te stvari neosporne, trebalo bi da se umirite i da ništa ne činite brzopleto.

³⁷ Ljudi koje ste doveli nisu pokrali hram, niti su vređali našu boginju.

³⁸ Zato, ako Dimitrije i majstori s njim imaju kakvu tužbu protiv nekoga, sudovi su otvoreni, a i namesnici su tu, pa neka se tuže.

³⁹ Ako neko traži nešto više, to će se rešiti u zakonitoj skupštini.

⁴⁰ Preti nam, naime, opasnost da budemo optuženi za ovo što je bilo danas, jer nema nikakvog razloga kojim bismo mogli da opravdamo ovo komešanje.“

⁴¹ Posle ovih reči je raspustio skup.

20

Pavle u Grčkoj

¹ Kada se buna stižala, Pavle je poslao po učenike i ohrabrio ih. Zatim se pozdravio sa njima i otputovao u Makedoniju.

² Prolazeći tim krajevima, ohrabrivao je učenike mnogim rečima. Tako je stigao u Grčku,

³ gde je ostao tri meseca. Ali, baš kad je trebalo da otplovi u Siriju, doznao je da su Jevreji skovali zaveru protiv njega. Zato je odlučio da se vrati preko Makedonije.

⁴ Pridružili su mu se: Pirov sin Sopater iz Verije, Aristarh i Sekund iz Soluna, Gaj iz Derve, Timotej, te Tihik i Trofim iz Male Azije.

⁵ Oni su otišli pre nas i sačekali nas u Troadi.

⁶ Posle praznika Beskvasnih hlebova, otplovili smo iz Filipa i za pet dana stigli u Troadu, gde smo ostali nedelju dana.

Evtih oživljen

⁷ U nedelju smo se okupili na pričest. Pavle je poučavao narod, ali kako je nameravao da otputuje sledećeg dana, nastavio je da propoveda sve do ponoći.

⁸ U gornjoj sobi, u kojoj smo se sabrali, bilo je mnogo svetiljki.

⁹ Kako se Pavlovo naučavanje odužilo, jedan mladić po imenu Evtih, koji je sedeo na prozoru, utonu u dubok san, te savladan snom, pade s trećeg sprata. Kada su ga podigli, bio je mrtav.

¹⁰ Pavle je sišao, nadneo se nad njim, zagrlio ga i rekao: „Ne uznemiravajte se, još je živ!“

¹¹ Zatim se vratio gore, razlomio hleb i jeo, pa im je još dugo govorio – sve do zore. Nakon toga je otišao.

¹² A mladića su doveli kući živog, te su se veoma utešili.

Pavle u Militu

¹³ Mi smo se, pak, ranije ukrkali na brod i otplovili za As. Odande je trebalo da povedemo Pavla. On je, naime, tako odredio, nameravajući da sam putuje kopnom.

¹⁴ Kada se sastao sa nama u Asu, ukrkali smo ga u lađu i otišli u Mitilinu.

¹⁵ Sutradan smo otplovili odande i došli nadomak Hiosa. Prekosutra smo pristali u Samosu, a sledećeg dana smo stigli u Milit.

¹⁶ Pavle je odlučio da zaobiđe Efes da se ne bi zadržavao u *Maloj Aziji*; žurio se da, ako je moguće, na praznik Pedesetnice bude u Jerusalimu.

Oproštaj s efeskim starešinama

¹⁷ Iz Milita je poslao ljude u Efes i pozvao crkvene starešine.

¹⁸ Kada su došli k njemu, *Pavle* im je rekao: „Vi znate kako sam se sve vreme vladao među vama od prvog dana kada sam stupio u *Malu Aziju*.

¹⁹ Služio sam Gospodu sa svom poniznošću, uz suze i nevolje koje su me zadesile zbog judejskih zaseda.

²⁰ Nisam propustio ništa korisno da vam navestim i da vas poučim, kako javno, tako i po kućama.

²¹ Uveravao sam i Jevreje i Grke da se moraju okrenuti Bogu u pokajanju i verovati u našeg Gospoda Isusa.

²² A sad, evo, po nalogu Duha, idem u Jerusalim i ne znam šta me čeka tamo.

²³ Jedino što mi Duh Sveti potvrđuje u svakom gradu je da me čekaju okovi i nevolje.

²⁴ Do svog života mi nimalo nije stalo, već samo do toga da istrčim trku i dovršim službu koju sam dobio od Gospoda Isusa – da objavim Radosnu vest o Božijoj milosti.

²⁵ Sada znam da me niko od vas među kojima sam bio, dok sam putovao i propovedao o Carstvu Božijem, više neće videti.

²⁶ Zato vam jamčim na današnji dan da nisam kriv ni za čiju propast,

²⁷ jer nisam propustio da vam objavim sav naum Božiji.

²⁸ Pazite na sebe i na stado nad kojim vas je Duh Sveti postavio kao nadglednike, da napasate crkvu Božiju, koju je on stekao svojom krvlju.

²⁹ Znam, naime, da će posle mog odlaska doći među vas krvoločni vuci koji neće štedeti stada.

³⁰ Čak će se i među vama samima pojaviti oni koji će izvrtati učenje kako bi odvuikli učenike za sobom.

³¹ Zato budite na oprezu! Sećajte se da tri godine, dan i noć, nisam prestajao da sa suzama opominjem svakoga od vas.

³² A sada vas poveravam Bogu i njegovoj milostivoj reči koja vas može izgraditi i dati vam nasledstvo među svima koji su posvećeni.

³³ Ničije srebro, zlato ili odeću nisam poželeo.

³⁴ I sami znate da sam se sopstvenim rukama postarao za svoje lične potrebe, kao i za potrebe svojih saradnika.

³⁵ U svemu sam vam dao primer: da se tako treba truditi i starati se za nemoćne, sećajući se reči Gospoda Isusa: 'Blaženije je davati, nego primati.'"

³⁶ Kad je izrekao ovo, kleknuo je, pa se pomolio sa svima njima.

³⁷ Tada su svi glasno zaplakali, pali u zagrljaj Pavlu i izljubili ga.

³⁸ Najviše ih je ožalostilo kad je rekao da ga više neće videti. Zatim su ga ispratili na lađu.

21

Put u Jerusalem

¹ Pošto smo se rastali od njih, otplovili smo. Ploveći pravo došli smo na Kos, sledećeg dana na Rodos, a odande u Pataru.

² Tu smo našli lađu koja je išla za Fenikiju, pa smo se ukrkali u nju i otplovili.

³ Kada nam je Kipar bio na vidiku, zaobišli smo ga s njegove leve strane. Odjedrili smo, zatim, za Siriju i prispeli u Tir, gde je naš brod trebalo da iskrca teret.

⁴ Našavši učenike, ostali smo tu nedelju dana. Oni su, *primivši objavu* od Duha o onome što predstoji, govorili Pavlu da ne ide gore u Jerusalem.

⁵ Kad su istekli dani našeg boravka, otišli smo odande i otputovali. Ispratili su nas svi, zajedno sa ženama i decom, sve do izvan grada. Onda smo klekli na obali i pomolili se.

⁶ Pošto smo se pozdravili sa njima, ukrkali smo se na lađu, a oni su se vratili svojim *kućama*.

⁷ Dovršavajući plovidbu, iz Tira smo stigli u Ptolemaidu, gde smo pozdravili braću i ostali sa njima jedan dan.

⁸ Sutradan smo otišli odatle i došli u Kesariju. Tamo smo došli u kuću evanđeliste Filipa – jednog od sedmorice đakona – i ostali kod njega.

⁹ On je imao četiri neudate ćerke, koje su imale dar prorokovanja.

¹⁰ Pošto smo se tu zadržali duže vreme, iz Judeje dođe neki prorok po imenu Agav.

¹¹ Došavši k nama, uzeo je Pavlov kaiš, svezao njime svoje ruke i noge i rekao: „Ovo govori Sveti Duh: 'Ovako će Jevreji

u Jerusalimu svezati čoveka kome pripada ovaj kaiš i predati ga u ruke neznabošcima.“

¹² Kada smo to čuli, molili smo ga i mi i meštani da ne ide u Jerusalim.

¹³ Pavle nam je tada odgovorio: „Zašto plaćete i lomite mi srce? Ja sam spreman ne samo da me u Jerusalimu svežu, već i da umrem za ime Gospoda Isusa.“

¹⁴ Ali kako se nije dao nagovoriti, smirili smo se i rekli: „Neka bude Gospodnja volja!“

¹⁵ Nakon toga smo se spremili za put i otišli gore u Jerusalim.

¹⁶ Sa nama su pošli i neki učenici iz Kesarije i doveli nas u kuću Mnasona s Kipra, jednog od prvih učenika, da budemo njegovi gosti.

Suđenje Pavlu

Pavle u Jerusalimu

¹⁷ Kad smo došli u Jerusalim, braća su nas radosno primila.

¹⁸ Sledećeg dana, Pavle je sa nama otišao k Jakovu, gde su došle i sve starešine.

¹⁹ Pošto ih je pozdravio, Pavle im je potanko ispričao šta je Bog njegovom službom učinio među neznabošcima.

²⁰ Kada su to čuli, počeli su da slave Boga, pa su mu rekli: „Pogledaj, brate, koliko je hiljada Jevreja poverovalo i svi revno slede Zakon.“

²¹ Međutim, obavešteni su da poučavaš sve Jevreje koji žive među neznabošcima da odbace Mojsijev Zakon, da ne obrezuju svoju decu i da se ne drže naših običaja.

²² Šta sada da radimo? Svakako će čuti da si došao.

²³ Zato poslušaj ono što ćemo ti reći: imamo ovde četiri čoveka koja su se zavetovala.

²⁴ Povedi ih i podvrgni se sa njima obredu očišćenja, pa im plati da obriju glave. Tako će svi znati da ništa od onog što su čuli o tebi nije istina, nego da se i sam držiš Zakona i živiš po njemu.

²⁵ Što se tiče neznabožaca koji su poverovali, mi smo ih pismeno izvestili o onome što smo odlučili, a to je: da se klone mesa žrtvovanog idolima, krvi, mesa udavljenih životinja i bluda.“

Pavle uhvaćen

²⁶ Pavle je poveo sa sobom onu četvoricu, pa se sutradan zajedno sa njima podvrgao obredu očišćenja. Zatim je otišao u hram i objavio da će se dani njihovog očišćenja okončati kada se za svakoga od njih prinese žrtva.

²⁷ Upravo kad se navršavalo tih sedam dana, neki Jevreji iz *Male Azije* opaziše Pavla u hramu, pa uzbuniše sav narod i uhvatiše ga,

²⁸ vičući: „Izrailjci, pomagajte! Ovaj čovek posvuda uči sve ljude protiv našeg naroda, Zakona i ovog mesta. Čak je i neke Grke uveo u hram, i time obeščastio ovo sveto mesto.“

²⁹ (*Jevreji* su, naime, pre toga videli Trofima iz Efesa sa Pavlom, pa su pretpostavili da ga je Pavle uveo u hram.)

³⁰ U celom gradu je nastala gužva, a narod se strčao sa svih strana. Uхватili su Pavla i odvukli ga iz hrama. Vrata su se odmah zatvorila.

³¹ Dok su oni nastojali da ga ubiju, dođe glas do zapovednika *rimске* čete da je sav Jerusalem uskomešan.

³² On je odmah poveo vojnike i kapetane i dotrčao do njih. Kad su *Jevreji* ugledali zapovednika i vojnike, prestali su da tuku Pavla.

³³ Zapovednik je pristupio Pavlu, uhvatio ga i naredio da ga svežu dvostrukim lancima. Onda je upitao ko je on i šta je uradio.

³⁴ Iz gomile su jedni uzvikivali jedno, a drugi drugo. Pošto zapovednik zbog silne buke nije mogao ništa da sazna, naredio je da Pavla odvedu u kasarnu.

³⁵ Kad je Pavle stupio na stepenice, narod je toliko navaljivao, da su vojnici morali da ga nose.

³⁶ Naime, gomila ih je pratila i uzvikivala: „Pogubi ga!“

Pavlova odbrana

³⁷ Kada je trebalo da odvedu Pavla u kasarnu, on se obratio zapovedniku: „Mogu li da ti nešto kažem?“ Zapovednik ga je upitao: „Zar ti znaš grčki?“

³⁸ Da nisi ti onaj Egipćanin što je nedavno podigao bunu i poveo sa sobom u pustinju četiri hiljade ljudi naoružanih noževima?“

³⁹ Pavle mu odgovori: „Ja sam Jevrejin iz Tarsa kilikijskog, građanin znamenitog grada. Dozvoli mi, molim te, da se obratim narodu.“

⁴⁰ Kada mu je *zapovednik* dao dopuštenje, Pavle je stao na stepenice i mahnuo rukom narodu. Pošto je nastala velika tišina, Pavle im se obratio na jevrejskom jeziku:

22

Pavlov govor

¹ „Braćo i oci, poslušajte sada reči moje odbrane koju upućujem vama.“

² Kada su oni čuli da im se obraća na jevrejskom jeziku, još pažljivije su ga slušali.

³ „Ja sam Jevrejin – nastavio je Pavle. Rođen sam u Tarsu kilikijskom, ali sam odgojen u ovom gradu, gde sam pod Gamalilovim nadzorom bio strogo podučan Zakonu naših otaca. Bio sam revan za Boga, baš kao i vi danas

⁴ Do smrti sam proganjao sledbenike ovog Puta; vezivao sam i muškarce i žene i predavao ih u tamnicu.

⁵ To može da mi potvrdi Prvosveštenik i celo Veće starešina. Od njih sam, naime, primio pisma za njihovu sabraču u Damasku, gde sam otišao da sprovedem u Jerusalim tamošnje svezane, da budu kažnjeni.

⁶ Dok sam se putujući približavao Damasku, oko podne me je odjednom zabljesnulo jako svetlo s neba.

⁷ Pao sam na zemlju i čuo glas kako mi govori: 'Savle! Savle! Zašto me progoniš?'

⁸ Upitao sam: 'Ko si ti, Gospode?' On mi je odgovorio: 'Ja sam Isus iz Nazareta koga ti progoniš.'

⁹ Moji pratioci su videli svetlo, ali nisu razumeli glas onoga koji mi je govorio.

¹⁰ 'Šta da radim, Gospode?' – upitao sam. Gospod mi je odgovorio: 'Ustani i idi u Damask. Tamo će ti biti rečeno sve što ti je određeno da činiš.'

¹¹ Pošto sam bio obnevideo od bljeska onog svetla, moji pratioci su me povelili za ruku, pa sam tako došao u Damask.

¹² A izvesni Ananija, pobožan čovek koji je živeo po Zakonu, o kome su pohvalno govorili svi tamošnji Jevreji,

¹³ dođe k meni, priđe mi i reče: 'Brate Savle, progledaj!' Istog časa sam progledao, te sam ga video.

¹⁴ *Ananija* je nastavio: 'Bog naših otaca te je izabrao da saznaš njegovu volju, da vidiš Pravednika i da čuješ glas iz njegovih usta.

¹⁵ Jer ti ćeš biti njegov svedok pred svim ljudima, pa ćeš govoriti što si video i čuo.

¹⁶ Šta sad još čekaš! Ustani, krsti se, te se očisti od svojih greha prizivajući njegovo ime!'

¹⁷ Nakon što sam se vratio u Jerusalim, dok sam se jednom molio u hramu, pao sam u zanos

¹⁸ i video Gospoda. On mi je rekao: 'Požuri i idi brzo iz Jerusalima, jer neće prihvatiti tvoje svedočanstvo o meni!'

¹⁹ A ja rekoh: 'Gospode, znaju oni da sam bacao u tamnicu i tukao po sinagogama one koji veruju u tebe.

²⁰ A kada se privala krv tvoga svedoka Stefana, ja sam stajao tamo, odobravao i čuvao odeću onih koji su ga ubijali.'

²¹ Ali on mi je rekao: 'Idi, jer ću te poslati daleko među neznabošce.'“

Pavle u zatvoru

²² Jevreji su ga slušali sve do ovih reči. Međutim, tada su počeli da viču: „Istrebi takvog sa zemlje! Taj ne zaslužuje da živi!“

²³ Pošto su oni vikali, vitlali ogrtačima i dizali prašinu u vazduh,

²⁴ zapovednik je naredio da Pavla odvedu u kasarnu i bičevanjem ga ispitaju kako bi saznao zbog čega to narod diže toliku viku protiv njega.

²⁵ Kada su ga opružili i svezali kaiševima, Pavle reče kapetanu koji je stajao do njega: „Zar vi smete da bičujete rimskog građanina koji nije osuđen?“

²⁶ Kad je to čuo, kapetan je prišao zapovedniku i obavestio ga o tome. Rekao je: „Šta to hoćeš da učiniš? Pa, ovaj čovek je rimski građanin!“

²⁷ Zapovednik je prišao Pavlu i upitao ga: „Reci mi, jesi li ti rimski građanin?“

„Jesam“ – odgovori Pavle.

²⁸ Zapovednik reče: „Ja sam velikom svotom stekao to građanstvo.“

„A ja sam se s njim i rodio“ – reče Pavle.

²⁹ Vojnici koji su pristupili da bičevanjem ispitaju Pavla istog su trenutka ustuknuli. I sam zapovednik se uplašio kad je saznao da je on rimski građanin, a on ga je svezao.

³⁰ Nameravajući da tačno sazna za šta ga Jevreji optužuju, zapovednik je sutradan oslobodio Pavla i naredio da se okupe vodeći sveštenici i celo Veliko veće. Onda je doveo Pavla i postavio ga pred njih.

23*Pavle pred judejskim Većem*

¹ Pavle upre pogled na Veliko veće i reče: „Braćo, ja sam sve do ovog dana živeo pred Bogom s potpuno čistom savešću.“

² Tada je Prvosveštenik Ananija naredio onima koji su stajali pored Pavla da ga udare po ustima.

³ Pavle mu je odgovorio: „Bog će tebe udariti, zide u belo okrećeni! Sediš tu i sudiš mi po Zakonu, a isti taj Zakon kršiš time što naređuješ da me udaraju!“

⁴ „Zar vređaš Božijeg Prvosveštenika?“ – ukorili su ga Jevreji koji su stajali do njega.

⁵ „Braćo, nisam znao – reče Pavle – da je Prvosveštenik. Naime, u Pismu je napisano: 'Ne govori loše o glavaru svoga naroda.'“

⁶ Znajući da jedan deo prisutnih pripada farisejima, a drugi sadukejima, Pavle uzviknu u Velikom veću: „Braćo, ja

sam farisej, farisejski sin, a sudi mi se zato što se nadam vaskrsenju mrtvih!“

⁷ Kad je to rekao, došlo je do rasprave između fariseja i sadukeja, tako da se zbor podelio.

⁸ Naime, sadukeji govore da nema vaskrsenja, niti da ima anđela ni duhova, dok fariseji veruju u sve to.

⁹ Vika je postajala sve veća. Neki od znalaca Svetog pisma iz farisejske stranke žestoko se usprotiviše. Govorili su: „Nismo našli nikakvo zlo na ovom čoveku! Šta ako mu je govorio duh ili anđeo?“

¹⁰ Svađa je postala toliko žestoka, da se zapovednik uplašio da ne rastrgnu Pavla. Zato je naredio vojnicima da ga otmu od njih i odvedu u kasarnu.

¹¹ Iduće noći je Gospod stao pred Pavla i rekao mu: „Hrabro! Jer kako si svedočio za mene u Jerusalimu, tako treba da posvedočiš i u Rimu.“

Zavera protiv Pavla

¹² Sledećeg jutra su Jevreji skovali zaveru protiv Pavla, zaklevši se da neće ni jesti ni piti dok ga ne ubiju.

¹³ Onih koji su skovali zaveru, bilo je više od četrdeset.

¹⁴ Ovi su otišli k vodećim sveštenicima i starešinama, i rekli im: „Zakleli smo se da nećemo ništa okusiti dok ne ubijemo Pavla.“

¹⁵ Zato vi sad sa Velikim većem podnesite zahtev zapovedniku da vam ga dovede kako biste, tobože, tačnije ispitali njegov slučaj. Mi smo spremni da ga ubijemo pre no što on dođe.“

¹⁶ Međutim, Pavlov nećak je dočuo za zasedu, pa je otišao u kasarnu i obavestio Pavla o tome.

¹⁷ Pavle je pozvao jednog kapetana i rekao mu: „Povedi ovog mladića zapovedniku, jer ima da mu javi nešto.“

¹⁸ *Oficir* je poveo mladića, doveo ga zapovedniku i rekao: „Zatvorenik po imenu Pavle me je pozvao i zamolio da ovog mladića dovedem k tebi, jer ima nešto da ti kaže.“

¹⁹ Zapovednik ga je uzeo pod ruku, odveo u stranu i upitao: „Šta to imaš da mi javiš?“

²⁰ On mu reče: „Jevreji su se dogovorili da zatraže od tebe da sutra dovedeš Pavla u Veliko veće, da bi, tobože, podrobnije ispitali njegov slučaj.“

²¹ Ne daj da te nagovore, jer ga više od četrdeset ljudi čeka u zasedi. Oni su se zakleli da neće ni jesti ni piti dok ga ne ubiju. Sada su spremni i samo čekaju tvoj pristanak.“

²² Tada zapovednik otpusti mladića i zapovedi mu: „Nikome ne govori da si mi ovo javio.“

Pavla sprovode u Kesariju

²³ Zatim je pozvao dva kapetana i rekao im: „Spremite dve stotine vojnika, sedamdeset konjanika i dve stotine strelaca, da večeras u devet sati* pođu na put do Kesarije.

²⁴ Za Pavla neka se opreme konji za jahanje, kako bi ga bezbedno doveli namesniku Feliksu.“

²⁵ *Zapovednik* je zatim napisao pismo sledećeg sadržaja:

²⁶ Klaudije Lisija pozdravlja uvaženog namesnika Feliksa.

²⁷ Jevreji su uhvatili ovog čoveka i hteli da ga ubiju. No, kada sam doznao da je rimski građanin, došao sam s vojskom i izvukao ga iz njihovih ruku.

²⁸ Pošto sam hteo da saznam zbog kakve krivice ga optužuju, doveo sam ga pred njihovo Veliko veće.

²⁹ Utvrdio sam, međutim, da ga oni optužuju zbog spornih pitanja koja se tiču njihovog zakona, te da nema nikakve krivice koja zaslužuje smrtnu kaznu ili tamnicu.

³⁰ Budući da mi je dojavljeno da se sprema zavera protiv njega, odmah sam ga poslao k tebi. Njegovim tužiteljima sam rekao da pred tobom iznesu svoje tužbe protiv njega.

³¹ Vojnici su postupili prema onom što im je bilo naređeno; uzeli su Pavla i noću ga odveli u Antipatridu.

³² Sutradan su prepustili konjici da produži sa njim, a oni su se vratili u kasarnu.

³³ Kad su stigli u Kesariju, uručili su pismo namesniku i izveli Pavla pred njega.

³⁴ Pošto je pročitao pismo, namesnik je upitao Pavla odakle je. Kad je saznao da je iz Kilikije,

³⁵ rekao je: „Saslušaću te kada stignu tvoji tužitelji.“ Onda je naredio da *Pavle* bude pod stražom na Irodovom dvoru.

24

Pavle pred Feliksom

¹ Nakon pet dana u Kesariju je stigao Prvosveštenik Ananija sa nekim starešinama i izvesnim advokatom Tertulom, pa su podneli namesniku tužbu protiv Pavla.

² Kada su dozvali Pavla, Tertul je počeo da iznosi optužbu: „Tvojom zaslugom uživamo u velikom miru i napretku koji je tvojom brigom nastao na dobro ovog naroda;

³ to mi, uvaženi Felikse, na svaki način i na svakom mestu priznajemo sa dubokom zahvalnošću.

⁴ No, da ti ne bih više dosađivao, molim te da nas po svojoj dobroti ukratko saslušаш.

⁵ Ustanovili smo, naime, da je ovaj čovek bundžija, da po celom svetu zameće svađe među Jevrejima i da je vođa nazarejske sekte.

* 23:23 Na grčkom *Treći noćni čas*.

⁶ Čak je i naš hram pokušao da oskrnavi, ali smo ga mi uhvatili. (Hteli smo da mu sudimo po našem zakonu,

⁷ ali je došao zapovednik Lisija sa velikom vojskom i silom ga oteo od nas.)*

⁸ Ako ga saslušáš, i sam ćeš moći da saznaš od njega sve za šta ga mi optužujemo.“

⁹ Jevreji su ga podržavali potvrđujući da je to istina.

Pavlova odbrana

¹⁰ Kad mu je namesnik dao znak da uzme reč, Pavle odgovori: „Znajući da si dugo godina sudija ovom narodu, drage volje izlažem svoju odbranu.

¹¹ Sâm možeš da doznaš da nije prošlo više od dvanaest dana od kako sam otišao gore u Jerusolim da se poklonim *Bogu*.

¹² Nikada me nisu zatekli da se svađam s kim u hramu, niti da bunim narod po sinagogama ili u gradu.

¹³ Zato oni ne mogu da ti dokažu ono za šta me sad optužuju.

¹⁴ Ali jedno ti priznajem: prema ovom Putu, koji oni nazivaju sektom, služim Bogu naših otaca i verujem u sve ono što je zapisano u Zakonu i Prorocima.

¹⁵ Ja imam istu nadu, koju i oni imaju, da će vaskrsnuti i pravedni i nepravedni.

¹⁶ Zato se trudim da uvek imam čistu savest pred Bogom i pred ljudima.

¹⁷ Posle više godina, vratio sam se u *Jerusolim* da donesem novčanu pomoć za moj narod i da prinesem žrtve.

¹⁸ Tom prilikom su me našli u hramu i tada sam bio *obredno čist*, ali tu nije bilo ni okupljenog naroda ni buke.

¹⁹ To su bili neki Jevreji iz *Male Azije*; trebalo bi da oni stupe pred tebe i iznesu optužbe protiv mene, ako imaju nešto protiv mene.

²⁰ Ili neka ovi tu sami kažu kakvu su krivicu našli na meni kad sam stajao pred Velikim većem,

²¹ osim ako se ne radi o onome što sam tada povikao dok sam stajao među njima: "Zbog vaskrsenja mrtvih sudi mi se danas pred vama!"“

Odlaganje suđenja

²² Tada je Feliks, budući dobro upoznat s ovim Putem, odgodio suđenje rekavši: „Kada dođe zapovednik Lisija, rešiću vaš spor.“

²³ Naredio je kapetanu da se Pavle čuva, ali da mu se da izvesna sloboda i da se ne brani njegovim prijateljima da mu budu na usluzi.

Pavlovo tamnovanje u Kesariji

* 24:7 Neki manuskripti dodaju stihove 6b–8a, koji su ovde stavljeni u zagrade.

²⁴ Nekoliko dana kasnije, Feliks je došao u posetu Pavlu sa svojom ženom Drusilom, koja je inače bila Jevrejka. Poslao je da dovedu Pavla koji im je govorio o veri u Isusa Hrista.

²⁵ Dok je Pavle izlagao o pravdi, uzdržljivosti i dolazećem sudu *Božijem*, Feliksa obuze veliki strah, pa reče: „Idi sad, a kad nađem nešto vremena, pozvaću te.“

²⁶ Pri tom se nadao da će mu Pavle dati novaca; zato ga je češće pozivao i razgovarao s njim.

²⁷ Nakon dve godine, Feliksa je nasledio Porkije Fest. Želeći da zadobije naklonost Jevreja, Feliks je ostavio Pavla u tamnici.

25

Pavle pred Festom

¹ Tri dana nakon dolaska u ovu provinciju, Fest je iz Kesarije otišao gore u Jerusalim.

² Tada su vodeći sveštenici i judejske starešine izneli pred njim optužbe protiv Pavla.

³ Molili su ga da im učini uslugu – da sprovede Pavla u Jerusalim, jer su spremali zasedu da ga ubiju na putu.

⁴ Međutim, Fest im je odgovorio da je Pavle utamničen u Kesariji, gde i sam uskoro namerava da otputuje.

⁵ Zatim je dodao: „Neka vaši predstavnici dođu u Kesariju, pa naka iznesu svoje optužbe protiv tog čoveka ako je nešto skrivio.“

Pavle se poziva na cara

⁶ Nakon što je proveo nekih osam ili deset dana kod njih, Fest je sišao u Kesariju. Već sutradan je seo na sudijsku stolicu i naredio da dovedu Pavla.

⁷ Kada se Pavle pojavio, okružili su ga Jevreji koji su došli iz Jerusalima i počeli da iznose protiv njega mnoge i teške optužbe, koje nisu mogli da dokažu.

⁸ Pavle se branio: „Nisam učinio nikakav prestup ni protiv judejskog Zakona, ni protiv hrama, a ni protiv cara.“

⁹ Želeći da ugodi Jevrejima, Fest je upitao Pavla: „Hoćeš li da ideš u Jerusalim da ti se onde za to preda mnom sudi?“

¹⁰ Pavle je odgovorio: „Pred carskim sudom stojim i tu treba da mi se sudi. Jevrejima ništa nisam skrivio, kao što i sam veoma dobro znaš.“

¹¹ Ako sam nešto skrivio, ili ako sam učinio nešto što zaslužuje smrt, ne odbijam da umrem; ali ako su njihove optužbe neosnovane, niko me ne može izručiti njima. Pozivam se na cara.“

¹² Fest se tada posavetovao sa svojim većem, pa je rekao: „Na cara si se pozvao, k caru ćeš poći!“

Pavle pred carem Agripom

¹³ Nekoliko dana kasnije dođu car Agripa i Vernika u Kesariju da pozdrave Festa.

¹⁴ Pošto su ostali tamo nekoliko dana, Fest izloži caru Pavlov slučaj: „Tu je jedan čovek koga je Feliks ostavio kao zatvorenika.

¹⁵ Kad sam bio u Jerusalimu, vodeći sveštenici i judejske starešine su izneli optužbe protiv njega i zahtevali njegovu osudu.

¹⁶ Odgovorio sam im da nije rimski običaj da se optuženik izruči pre no što se suoči sa svojim tužiteljima i pre no što mu se pruži prilika da se odbrani od optužbi.

¹⁷ Kad sam se vratio sa njima, već sledećeg dana sam bez ikakvog odlaganja seo na sudijsku stolicu i naredio da dovedu tog čoveka.

¹⁸ Kada su njegovi tužitelji ustali da govore, nisu ga optuživali za nikakav zločin, kako sam ja očekivao,

¹⁹ nego su se sporili s njim oko izvesnih pitanja njihove vere i o nekom Isusu koji je bio mrtav, a za koga Pavle tvrdi da je živ.

²⁰ Pošto sam bio u nedoumici kako da postupim u vezi ovog spora, upitao sam ga da li bi hteo da ide u Jerusalim, da bi mu se za to tamo sudilo.

²¹ Ali kako je Pavle hteo da ostane u zatvoru do odluke carskog veličanstva – budući da se pozvao na njega – naredio sam da ga čuvaju dok ga ne pošaljem caru.“

²² Agripa reče: „I ja sam bih voleo da čujem tog čoveka.“ „Čućeš ga sutra“ – odgovorio je Fest.

Pavle pred Festom i Agripom

²³ Sutradan su Agripa, Fest i Vernika došli sa velikom pompom, pa su zajedno sa vojnim zapovednicima i gradskim uglednicima ušli u sudnicu. Pošto je naredio da dovedu Pavla,

²⁴ Fest je rekao: „Care Agripa i svi vi koji ste prisutni, pogledajte ovog čoveka! Zbog njega su navalili na mene svi Jevreji iz Jerusalima i odavde, vičući da on više ne sme da živi.

²⁵ No, ja sam ustanovio da on nije učinio ništa što zaslužuje smrt. Ali pošto se pozvao na cara, odlučio sam da ga pošaljem u Rim.

²⁶ Međutim, nemam ništa pouzdano o njemu da napišem gospodaru. Zato sam ga doveo pred vas, posebno pred tebe, care Agripa, da bih nakon saslušanja imao šta da napišem.

²⁷ Naime, čini mi se nerazumnim poslati zatvorenika, a ne naznačiti šta su njegove krivice.“

26

Pavlov govor

¹ Agripa se onda obratio Pavlu: „Dozvoljava ti se da govoriš u svoju odbranu.“ Tada je Pavle ispružio svoju ruku i započeo svoju odbranu:

² „Smatram sebe srećnim, o, care Agripa, što ću se baš pred tobom braniti od svega za šta me Jevreji optužuju,

³ tim pre što znam da si dobro upućen u judejske običaje i sporna pitanja. Zato te molim da me strpljivo saslušаш.

⁴ Svi Jevreji znaju kakav način života sam provodio od najranije mladosti među svojim narodom u Jerusalimu.

⁵ Oni me znaju od ranije, pa mogu, ako hoće, da potvrde da sam kao farisej živeo po najstrožem pravcu naše vere.

⁶ A sada mi se sudi zbog moje nade u ispunjenje obećanja koje je Bog dao našim precima.

⁷ Isto tako se i dvanaest naših plemena, koja predano služe Bogu danju i noću, nadaju ispunjenju istog obećanja. Zbog te nade me, o, care, Jevreji optužuju.

⁸ Zar smatrate neverovatnim da Bog vaskrsava mrtve?

⁹ Pa i ja sam bio uveren da se moram svim silama suprotstaviti imenu Isusa Nazarećanina,

¹⁰ što sam i činio u Jerusalimu. Kad sam dobio ovlašćenje od vodećih sveštenika, ja sam mnoge svete zatvorio, a kada su ih ubijali, ja sam davao svoj pristanak.

¹¹ Po svim sinagogama sam ih kažnjavanjem prisiljavao da se odreknu svoje vere. U svome prekomernom besu, proganjao sam ih čak i po stranim gradovima.

Pavle govori o svom obraćenju

¹² Povodom toga sam se zaputio u Damask sa ovlašćenjem i odobrenjem od vodećih sveštenika.

¹³ Negde oko podne, o, care, na putu sam ugledao svetlost sa neba, koja je mene i moje saputnike obasjala jače od sunčevog sjaja.

¹⁴ Svi smo popadali na zemlju, a ja sam čuo glas koji mi se obratio na jevrejskom jeziku: 'Savle! Savle! Zašto me progoniš? Teško ti je da se ritaš protiv bodila*.'

¹⁵ 'Ko si ti, Gospode?' - upitao sam. Gospod mi je odgovorio: 'Ja sam Isus koga ti progoniš.'

¹⁶ Ustani i stani na svoje noge! Objavio sam ti se da bih te postavio za svog slugu i svedoka onoga što si video i onoga što ću ti objavit.

¹⁷ Ja ću te izbavljati od tvoga naroda i od neznabožaca. Njima te šaljem,

* **26:14** Bodilo ili ostan za gonjenje stoke, dugački štap sa metalnim šiljkom.

18 da im otvoriš oči kako bi se odvratili od tame k svetlu i od satanske vlasti k Bogu, te da bi primili oprostjenje od greha i deo među onima koji su posvećeni verom u mene.'

19 Otada, care Agripa, nisam bio neposlušan nebeskom viđenju.

20 Prvo sam propovedao onima u Damasku, te u Jerusalimu i u celoj Judeji, a potom i neznabošcima, da treba da se pokaju *od greha* i da se okrenu Bogu čineći dela koja dokazuju pokajanje.

21 Zato su me Jevreji uhvatili u hramu i pokušali da me ubiju.

22 Međutim, Bog mi je pomagao sve do današnjega dana, te stojim tu i svedočim i neuglednima i uglednima. Ja ne govorim ništa drugo osim onoga što su Proroci i Mojsije rekli da će se dogoditi:

23 da će Hristos postradati i da će, kao prvi koji je vaskrsao iz mrtvih, navestiti svetlo narodu izrailjskom i neznabošcima."

24 Dok se Pavle branio ovim rečima, Fest glasno uzviknu: „Nisi pri zdravom razumu, Pavle! Velika učenost ti muti razum!"

25 Pavle odgovori: „Nisam ja lud, uvaženi Feste, nego govorim istinite i razumne reči.

26 Sve ove stvari su poznate i caru kome slobodno govorim. Uveren sam, naime, da mu ništa od toga nije nepoznato, jer se to nije dogodilo u nekom zapečku.

27 Care Agripa, veruješ li Prorocima? Znam da veruješ."

28 „Još malo, pa ćeš me ubediti da postanem hrišćanin" – rekao je Agripa Pavlu.

29 „Daj Bože da, pre ili kasnije, ne samo ti, već i svi koji me danas slušaju, postanu takvi kakav sam ja, osim ovih okova."

30 Posle ovoga ustadoše car, namesnik i Vernika kao i svi koji su sa njima sedeli.

31 Odlazeći, razgovarali su među sobom: „Ovaj čovek ne čini ništa što zaslužuje smrt ili tamnicu."

32 Agripa reče Festu: „Ovaj čovek bi mogao da bude oslobođen da se nije pozvao na cara."

27

Put u Rim

1 Kada je bilo odlučeno da otplovimo u Italiju, Pavla i neke druge zatvorenike predali su na čuvanje kapetanu carske čete koji se zvao Julije.

2 Ukrcali smo se u jednu adramitsku lađu, koja je trebalo da plovi u azijske luke, i otplovili. Sa nama je bio Aristarh, Makedonac iz Soluna.

³ Sutradan smo pristali u Sidonu. *Kapetan* Julije se ljubazno ophodio prema Pavlu i dopustio mu da poseti svoje prijatelje, da bi se pobrinuli za njegove potrebe.

⁴ Kad smo otišli odande, plovili smo u zavetrini Kipra, jer su duvali protivni vetrovi.

⁵ Preplovivši more duž obala Kilikije i Pamfilije, stigli smo u Miru likijsku.

⁶ Tu je kapetan našao lađu iz Aleksandrije koja je plovila za Italiju, te se ukrcasmo.

⁷ Nekoliko dana smo plovili veoma sporo i jedva smo stigli do Knida. Pošto nam vetar nije dao da pristanemo, plovili smo pored Salmone, u zavetrini Krita.

⁸ Ploveći s mukom uz obalu, stigli smo u mesto koje se zvalo „Dobra pristaništa“, blizu grada Laseje.

⁹ Budući da je prošlo dosta vremena, a plovidba postala opasna, jer se i post^{*} već bio završio, Pavle ih je opominjao:

¹⁰ „Ljudi – govorio im je – vidim da će ova plovidba biti opasna i da će biti velike štete, ne samo po tovar i lađu, nego i po naše živote.“

¹¹ Međutim, kapetan je imao više poverenja u kormilara i vlasnika broda, nego u Pavla.

¹² Pošto luka nije bila pogodna da se prezimi, većina je odlučila da se otplovi dalje uz obalu, kako bi došli do Feniksa i tamo prezimili. To je bila kritska luka koja je bila otvorena prema jugozapadu i severozapadu.

¹³ Duvao je blag južni vetar, pa su mislili da će ostvariti što su naumili. Podigli su sidro i zaplovili uz samu obalu Krita.

¹⁴ Nije prošlo dugo, kadli *sa Krita* poče da duva jak olujni vetar zvani „Severoistočnjak“.

¹⁵ Zahvatio je lađu koja nije mogla da se protivi vetru, pa smo morali da se prepustimo vetru da nas nosi.

¹⁶ Ploveći, pak, u zavetrini nekog ostrva po imenu Klauda, s teškom mukom smo uspeli da zadržimo brodski čamac.

¹⁷ Kada su ga podigli, upotrebili su pomoćna sredstva da podvežu lađu. Bojeći se da se ne nasuču na obalu Sirte, spustili su plutajuće sidro prepustajući se vetru.

¹⁸ Pošto nas je narednog dana oluja žestoko bacala, počeli su da izbacuju tovar.

¹⁹ Trećeg dana su svojim rukama izbacili iz lađe brodsku opremu.

²⁰ Pošto se tokom mnogo dana ni sunce ni zvezde nisu pojavili, a snažna bura i dalje besnela, izgubili smo svaku nadu da ćemo se spasti.

* **27:9** To jest, Dan otkupljenja (*Jom Kipur*), kada počinje olujna sezona.

²¹ Kako već duže vreme niko nije ništa jeo, Pavle stade među njih i reče: „Ljudi, trebalo je mene poslušati i ne otiskivati se s Krita, jer bismo tako izbegli ovu nevolju i štetu.

²² Sad vam, pak, savetujem da se obodrite, jer niko od vas neće izgubiti život, osim što će lađa potonuti.

²³ Prošle noći mi se ukazao anđeo Boga kome pripadam i kome služim,

²⁴ pa mi je rekao: 'Pavle, ne boj se, jer moraš doći pred cara u Rim. Bog će radi tebe sačuvati živote svih koji plove s tobom.'

²⁵ Zato se razvedrite, jer verujem Bogu da će biti onako kako mi je rečeno.

²⁶ Ipak, moramo da se nasučemo na neko ostrvo.“

²⁷ U noći četrnaestog dana od kako nas je oluja nosila po Adriji†, negde oko ponoći, mornari naslutiše da se približava neko kopno.

²⁸ Bacili su visak za merenje dubine i utvrdili da dubina mora iznosi trideset sedam metara‡. Kada su ga bacili malo dalje, utvrdili su da ima dvadeset sedam metara.

²⁹ Pošto smo se bojali da ne naletimo na podvodne grebene, bacili smo četiri sidra sa stražnje strane i molili se da svane.

³⁰ Mornari su pokušali da pobjegnu, te su spustili čamac pod izgovorom da treba spustiti sidra s prednje strane lađe.

³¹ Tada je Pavle rekao kapetanu i vojnicima: „Ako ovi ljudi ne ostanu na lađi, vi se ne možete spasti.“

³² Nato su vojnici posekli užad koja su držala čamac i pustili ga da padne.

³³ Kada je počelo da sviće, Pavle je zamolio sve da pojedu nešto: „Danas je četrnaesti dan koji provodite u iščekivanju i bez hrane, a da ništa niste okusili.

³⁴ Zato vas molim da pojedete nešto; to je za vaš opstanak, jer ni jednom od vas neće pasti dlaka s glave.“

³⁵ Pošto je rekao ovo, uzeo je hleb i pred svima zahvalio Bogu. Zatim je prelomio *hleb* i počeo da jede.

³⁶ Tada su se svi ohrabрили, pa su se prihvatili hrane.

³⁷ Na lađi nas je bilo ukupno dve stotine sedamdeset šest ljudi.

³⁸ Kada su se nasitili, olakšali su brod izbacujući žito u more.

Brodolom

³⁹ Kada se razdanilo, nisu prepoznali kopno. Ipak, ugledali su neki zaliv sa pristupačnom obalom, gde su hteli da uplove brodom, ako to bude moguće.

† 27:27 More između Italije, Malte, Krita i Grčke. ‡ 27:28 Dvadeset hvati.

⁴⁰ Odvezali su sidra i spustili ih u more. Istovremeno su olabavili užad na kormilima, podigli prednje jedro prema vetru i zaputili se ka obali.

⁴¹ Međutim, naišli su na greben i nasukali se. Prednji deo broda je naseo i ostao nepokretan, dok se zadnji lomio pod udarima jakih talasa.

⁴² Tada su vojnici naumili da pobiju zatvorenike kako ne bi koji isplivao i pobegao.

⁴³ Međutim, kapetan je želeo da spase Pavla, te im nije dozvolio da sprovedu svoju nameru. Naredio je da oni koji znaju da plivaju prvi skoče u vodu i domognu se kopna,

⁴⁴ a da ga se ostali domognu, ko na daskama, ko na ostacima lađe. Tako su se svi spasli došavši do kopna.

28

Pavle na Malti

¹ Pošto smo se spasli, saznali smo da se to ostrvo zove Malta.

² Stanovnici Malte su nam iskazali nesvakidašnju ljubaznost. Založili su vatru i sve nas pozvali k njoj zbog kiše koja je padala i zbog hladnoće.

³ A kada je Pavle sakupio gomilu granja i stavio na vatru, izađe zmija od toplote i uhvati mu se za ruku.

⁴ Ugledavši zmiju kako mu visi na ruci, domoroci rekoše jedan drugome: „Ovaj čovek je sigurno ubica; umakao je moru, ali mu Pravda* ne dozvoljava da živi.“

⁵ No, Pavle strese zmiju u vatru i ništa mu se ne dogodi.

⁶ Ljudi su očekivali da će oteći ili da će iznenada pasti mrtav. No, kad su posle dugog čekanja videli da mu se ništa neobično nije dogodilo, promenili su mišljenje i rekli da je bog.

⁷ Blizu tog mesta se nalazilo imanje glavarara tog ostrva, po imenu Publije. On nas je primio i tri dana nas ljubazno ugostio.

⁸ Publijev otac je tada ležao svladan groznicom i sr-doboljom. Pavle mu je prišao, pomolio se, položio ruke na njega i iscelio ga.

⁹ Nakon što se ovo dogodilo, i ostali bolesnici sa ostrva su dolazili i bili isceljeni.

¹⁰ Stanovnici su nam ukazali mnoge počasti, a kada smo odlazili, snabdeli su nas sa svim što nam je bilo potrebno.

Od Malte do Rima

¹¹ Posle tri meseca, ukrcasmo se na neku aleksandrijsku lađu koja je prezimila na ostrvu i koja je na sebi imala zaštitni znak blizanaca Kastora i Poluksa.

* **28:4** *Pravda* se odnosi na boginju pravde koja se poštovala u Grčkoj i u oblasti Mediterana.

¹² Doplovili smo u Sirakuzu, gde smo ostali tri dana.

¹³ Odande smo ploveći uz obalu došli u Regium. Sutradan je počeo da duva južni vetar, tako da smo već sledećeg dana stigli u Puteole.

¹⁴ Tamo smo našli neku braću koja su nas pozvala da provedemo sa njima nedelju dana. Tako smo došli u Rim.

¹⁵ Kad su braća iz Rima čula da dolazimo, izašli su nam u susret čak do Apijevog foruma i Tri krčme. Videvši ih, Pavle zahvali Bogu i ohrabri se.

Pavle u Rimu

¹⁶ Kada smo stigli u Rim, Pavlu je bilo dopušteno da stanuje kao samac sa jednim vojnikom koji ga je čuvao.

¹⁷ Posle tri dana, Pavle je sazvaio judejske vođe. Kada su se okupili, Pavle im je rekao: „Braćo, iako nisam učinio ništa protiv našeg naroda ili običaja naših predaka, ipak su me okovali u Jerusalimu i izručili me Rimljanima.

¹⁸ Kada su me ispitali, hteli su da me puste, jer nisu našli nikakvu krivicu zbog koje bih bio osuđen na smrt.

¹⁹ No, budući da su se Jevreji usprotivili tome, bio sam prinuđen da se pozovem na cara; ali ne zato da bih optužio svoj narod.

²⁰ Zato sam vas pozvao da vas vidim i da vam kažem da sam okovan ovim lancem zbog Izrailjeve nade.“

²¹ Oni mu odgovoriše: „Nismo primili nikakva pisma iz Judeje u vezi sa tobom, niti je ko od braće došao odande i javio nam ili rekao nešto loše o tebi.

²² Ipak, želimo da čujemo šta su tvoji pogledi, jer nam je poznato da se protiv ove sekte svuda govori.“

²³ Pošto su mu zakazali jedan dan, došli su u njegov stan u još većem broju. Pavle im je od jutra do mraka govorio i svedočio o Božijem Carstvu, ubeđujući ih o Isusu na temelju Mojsijevog Zakona i Proroka.

²⁴ Jedni su bili uvereni u ono što je Pavle rekao, dok drugi nisu poverovali.

²⁵ I kako nisu mogli da se slože, počeli su da se razilaze. Nakon toga, Pavle je dao svoj sud: „Sveti Duh je rekao istinu vašim precima preko proroka Isaije:

²⁶ 'Idi k ovom narodu i reci mu:

Slušaćete i nećete razumeti,
gledaćete i nećete videti.

²⁷ Jer je otvrdnulo srce ovoga naroda,

uši su svoje začepili,
oči su svoje zatvorili,

da očima ne vide,
da ušima ne čuju,

da srcem ne razumeju i obrate se,

da ih ja iscelim.’

²⁸ Znajte, stoga, da je ovo Božije spasenje poslano neznabošcima i oni će ga poslušati.“

²⁹ A kada je ovo rekao, Jevreji odoše žučno se raspravljajući među sobom.

³⁰ Pavle je u svom iznajmljenom stanu ostao pune dve godine i primao sve koji su dolazili k njemu.

³¹ Tu je sasvim slobodno i bez smetnji naveštavao Carstvo Božije i poučavao o Gospodu Isusu Hristu.

Poslanica Rimljanima

¹ Od Pavla, sluge Isusa Hrista, pozvanog da bude apostol, izdvojenog da navesti Božiju Radosnu vest,

² koju je *Bog* unapred obećao preko proroka u Pismu.

³ *Radosna vest* se odnosi na njegovog Sina, koji je po svojoj ljudskoj prirodi potomak Davidov,

⁴ a po Duhu svetosti postavljen da bude Sin Božiji u sili, svojim vaskrsenjem iz mrtvih. To je naš Gospod, Isus Hristos.

⁵ *Bog* nam se njegovim posredstvom smilovao i udostojio nas da budemo apostoli, da u njegovo ime pozovemo sve narode na poslušnost koja dolazi od vere.

⁶ Među ovima ste i vi koje je pozvao Isus Hristos.

⁷ Svima vama koji ste u Rimu, vama koje *Bog* voli, pozvanima na posvećenje: milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospoda Isusa Hrista.

Pavlova želja da poseti Rim

⁸ Pre svega, zahvaljujem svome Bogu po Isusu Hristu za sve vas, jer se glas o vašoj veri pronosi po celom svetu.

⁹ *Bog* moj, kome celim svojim srcem služim objavljivanjem Radosne vesti o njegovom Sinu, svedok mi je da vas se neprestano sećam

¹⁰ u svojim molitvama. Stalno se molim da mi *Bog* po svojoj volji konačno omogućí da srećno dođem k vama.

¹¹ Jer čeznem da vas vidim da bih podelio sa vama duhovni dar da ojačate,

¹² to jest, da se uzajamno ohrabrimo obostranom verom.

¹³ Ipak, želim da znate, braćo, da sam često nameravao da dođem k vama kako bi i u vašoj sredini imao rod u obraćenima, kao među drugim narodima, ali sam do sada bio sprečen u tome.

¹⁴ Dužnik sam Grcima i varvarima, umnima i neukima.

¹⁵ Tako sam spreman da navestim Radosnu vest i vama u Rimu.

Sila Radosne vesti

¹⁶ Ja se, naime, ne stidim Radosne vesti, jer je ona Božija sila koja vodi k spasenju svakoga koji u nju veruje, prvo Jevrejina, a onda i Grka.

¹⁷ Jer u njoj se otkriva pravednost Božija, koja se prima verom, i samo verom, kao što je napisano: „Pravednik će živeti od vere.“

Krivica leži na svakome

18 Jer, Božiji gnev se otkriva protiv svake bezbožnosti i nepravednosti ljudi, koji svojom nepravednošću potiskuju istinu.

19 Njima je, naime, poznato ono što se može saznati o Bogu, jer im je Bog to otkrio.

20 A Božije nevidljive osobine – njegova večna sila i božanstvo, mogu se jasno videti od postanka sveta na onome što je stvorio. Stoga niko nema izgovora.

21 Jer, iako su upoznali Boga, nisu mu kao Bogu iskazali čast i zahvalnost, nego im umovanje postade bezumno, te im tama obuze njihovo nerazumno srce.

22 Tvrđili su da su mudri, a postali su nerazumni,

23 pa su zamenili slavu besmrtnoga Boga obličjem i slikom smrtnog čoveka, ptica, četvoronožaca i gmizavaca.

24 Zato ih je Bog prepustio željama njihovog srca, da budu nečisti, i da čine besramne stvari jedni s drugima.

25 Oni su zamenili Božiju istinu za laž, te poštuju i klanjaju se tvorevini umesto Tvorcu, koga treba slaviti doveka. Amin.

26 Zato ih je Bog prepustio sramnim strastima. Tako su njihove žene zamenile prirodno opštenje za neprirodno.

27 Isto tako su i muškarci ostavili prirodno opštenje sa ženom, te se u svojoj požudi uspalili jedni na druge. Tako muškarci s muškarcima čine bestidne stvari i time na sebe same navlače zasluženu kaznu za svoju zabludu.

28 I pošto nisu smatrali vrednim da se drže znanja o Bogu, Bog ih je prepustio njihovom izopačenom umu da čine nedolične stvari.

29 Oni su ispunjeni svakom vrstom nepravednosti: zlobom, pohlepom, nevaljalstvom; puni su zavisti, ubistva, svađe, prevare, zlonamernosti; oni su spletkaroši,

30 ogovarači, bogomrsci, nasilnici, oholi, razmetljivci; oni izmišljaju zla, nepokorni su roditeljima,

31 nerazumni, nepouzđani, bezosećajni, nemilosrdni.

32 Oni znaju Božiji pravedni zahtev da koji tako čine zaslužuju smrt. Međutim, ne samo da to sami čine, nego odobravaju i drugima koji čine isto.

2

1 Zato nemaš izgovora, o, čoveče koji sudiš, ko god da si. Jer time što sudiš drugome, samog sebe osuđuješ, pošto ti, sudijo, činiš isto.

2 Međutim, Bog u skladu sa istinom sudi onima koji takvo što čine.

3 Misliš li, o, čoveče koji sudiš onima koji čine takve stvari, a sam činiš isto, da ćeš izbeći Božiji sud?

⁴ Ili možda prezireš bogatstvo njegove dobrote, podnošenja i strpljivosti, a ne znaš da te njegova dobrota vodi k pokajanju?

⁵ Ti svojom tvrdokornošću i nepokajanim srcem prikupljaš sebi kaznu za dan Božijeg gneva, kada će se otkriti njegov pravedni sud,

⁶ pa će svakom uzvratiti po njegovim delima.

⁷ Onima što traže slavu, čast i besmrtnost, ustrajno čineći dobra dela, daće večni život.

⁸ A onima što su častohlepni i ne pokoravaju se istini, nego se pokoravaju nepravednosti, sledi Božiji gnev i ljutnja.

⁹ Nevolja i muka snaći će svakog čoveka koji uporno čini zlo, prvo Jevrejina, a onda i Grka.

¹⁰ A slava, čast i mir sleduju svakome ko čini dobro, prvo Jevrejinu, a onda i Grku.

¹¹ Bog, naime, nije pristran.

¹² Zaista, oni koji su bez *poznavanja* Zakona sagrešili, bez *poznavanja* Zakona će i propasti, a oni koji su zgrešili poznajući Zakon, po Zakonu će im se i suditi.

¹³ Jer pred Bogom nisu pravedni oni koji samo slušaju Zakon; oni koji Zakon izvršuju, ti će biti opravdani.

¹⁴ Naime, kad mnogobošci koji nemaju *Mojsijev* Zakon, po prirodi čine ono što Zakon nalaže, onda su oni, iako nemaju Zakon, sami sebi zakon.

¹⁵ Oni tako pokazuju da je ono što zahteva Zakon upisano u njihovim srcima. To svedoči i njihova savest i njihove misli koje se među sobom optužuju ili brane.

¹⁶ *To će se pokazati* na dan kada će, po Radosnoj vesti koju ja navešćujem, Bog posredstvom Isusa Hrista suditi skrivenim *mislima* ljudskim.

Jevreji i Zakon

¹⁷ A ti, koji se nazivaš Jevrejinom? Ti se oslanjaš na Zakon i hvališ se svojim odnosom sa Bogom;

¹⁸ znaš šta on zahteva i prosuđuješ šta je najbolje, jer si primio pouku iz Zakona;

¹⁹ uveren si da si vođa slepima, svetlo onima koji su u tami;

²⁰ vaspitač nerazumnih, učitelj neukih, jer u Zakonu imaš oličenje znanja i istine.

²¹ Ti, dakle, koji druge učiš, samoga sebe ne učiš? Propovedaš da se ne krade, a sam kradeš?

²² Govoriš da se ne čini preljuba, a sam činiš preljubu? Gnušaš se idola, a sam pljačkaš hramove?

²³ Hvališ se što imaš *Božiji* Zakon, a kršiš taj isti Zakon, i time sramotiš Boga.

²⁴ Jer i zapisano je: „Zbog vas se među narodima vređa ime Božije.“

²⁵ Obrezanje ima vrednost ako izvršavaš Zakon; ako, pak, ne izvršavaš Zakon, postaješ kao onaj koji nije obrezan.

²⁶ Ipak, ako neobrezani izvršava pravedne zahteve Zakona, neće li *Bog* njegovo neobrezanje smatrati obrezanjem?

²⁷ Zato će tebi, *Jevrejину*, suditi onaj koji po rođenju nije obrezan, ali koji izvršava Zakon, jer ti i pored slova i obrezanja prestupaš Zakon.

²⁸ Jer, nije Jevrejin onaj koji je to spolja, niti je pravo obrezanje telesna stvar.

²⁹ Pravi Jevrejin je onaj koji je Jevrejin iznutra, čije je srce obrezano, a to čini Duh, a ne slovo *Zakona*. Takvoga ne hvale ljudi, nego Bog.

3

¹ Kakvu, dakle, prednost imaju Jevreji nad neznabošcima? Ili, ima li kakve koristi od obrezanja?

² Velike, u svakom pogledu! Najpre, Jevrejima su poverene Božije objave*.

³ A šta ako su neki bili neverni? Hoće li Bog zbog toga prestati da bude veran?

⁴ Nikako! Pre će biti da je Bog veran, a da je svaki čovek lažljivac, kao što u Svetom pismu piše:

„Tako ćeš se opravdati svojim rečima,
i pobediti kada te okrive.“

⁵ Ako naša nepravednost pokazuje Božiju pravednost, šta ćemo reći *na to*? Da Bog možda nije nepravedan kad kažnjava? Ovo pitam s ljudske strane.

⁶ Nikako! Kako bi onda Bog mogao da sudi svetu?

⁷ Međutim, ako moja neistina služi da pokaže izobilje Božije istine radi njegove slave, zašto da mi se sudi kao grešniku?

⁸ Zašto da ne kažemo: „Hajde da činimo zlo da bi došlo dobro?“ Uostalom, neki klevetnici nam i pripisuju takve reči. Zato će biti pravedno osuđeni.

Svi su grešni

⁹ Onda, imamo li mi Jevreji ikakvu prednost nad ostalima? Nikako! Naime, malopre smo rekli da su svi, i Jevreji i Grci, krivi za greh.

¹⁰ Jer, ovako piše u *Svetom pismu*:

„Pravednoga nema nijednoga,

¹¹ nema razumnoga, niti onog koji traži Boga.

¹² *Od Boga* se svi odvrtiše,
pokvareni svi postadoše;
nema toga koji čini dobro,

* 3:2 Objave u smislu proroštava zapisanih u Starom zavetu.

takvoga nijednoga nema.

¹³ Grob otvoren grlo je njihovo,
a jezik im laska prevrtljivo.

Otrov im je zmijski pod usnama,

¹⁴ usta su im puna kletve i gorčine.

¹⁵ Krv proliti hitre su im noge,

¹⁶ jad im je i pustoš na putima,

¹⁷ stazu mira upoznali nisu,

¹⁸ za strah Božiji oči im ne znaju.“

¹⁹ Znamo da se sve što piše u Zakonu odnosi na one koji žive pod Zakonom, da niko ne bi imao izgovora i da bi sav svet bio kriv pred Bogom.

²⁰ Naime, niko se *pred Bogom* ne može opravdati vršenjem onoga što Zakon zahteva, jer Zakon samo dovodi čoveka do saznanja da je grešan.

Kako Bog opravdava ljude

²¹ Ali sada se otkrila Božija pravednost bez Zakona, o kojoj svedoče i Zakon i Proroci.

²² Božija pravednost dolazi verom u Isusa Hrista na sve koji veruju, bez ikakve razlike.

²³ Jer, svi su sagrešili i lišeni su Božije slave,

²⁴ ali se opravdavaju darom njegove milosti, otkupljenjem po Hristu Isusu.

²⁵ Njega je Bog odredio za otkupljenje njegovom krvlju, koje se prima verom. To je učinio da pokaže svoju pravednost, jer je strpljivo opraštao grehe učinjene u prošlosti;

²⁶ to je učinio da pokaže svoju pravednost u sadašnje vreme, to jest, da pokaže da je sam pravedan i da čini pravednim onoga koji veruje u Isusa.

²⁷ Prema tome, ima li razloga da se neko hvali sobom? To je isključeno. Kakvim zakonom? Zakonom dela? Ne, nego zakonom vere.

²⁸ Smatramo, naime, da se čovek opravdava posredstvom vere, a ne vršenjem Zakona.

²⁹ Ili je Bog samo Jevrejima Bog? Zar nije *Bog* i neznabošcima? Da, i neznabošcima takođe.

³⁰ Pošto je samo jedan Bog, koji će verom opravdati obrezane, on će posredstvom *iste* vere opravdati i neobrezane.

³¹ Ukidamo li tako verom Zakon? Nikako! Naprotiv, mi podržavamo Zakon.

4

¹ Šta, onda, da kažemo o našem praocu Avrahamu? Šta je on sam po sebi postigao?

² Jer, ako je Avraham postigao pravednost onim što je učinio, on bi, prema tome, imao razloga da se hvali, ali ne pred Bogom.

³ Šta Pismo govori? „Poverova Avraham Bogu, pa mu je to uračunato u pravednost.“

⁴ Onaj koji radi, zarađuje svoju platu *radom*; ne dobija je milošću.

⁵ A onome koji ne radi, a veruje u Boga koji opravdava bezbožnika, njemu se vera uračunava u pravednost.

⁶ Tako i David kaže da je blažen čovek kome Bog uračunava pravednost ne uzimajući u obzir njegova pravedna dela:

⁷ „Blago onima kojima su bezakonja oproštena,
čiji su gresi pokriveni;

⁸ blago čoveku kome Gospod ne uračunava greh.“

⁹ Da li se ovo blaženstvo odnosi samo na obrezane, ili i na neobrezane? Već smo rekli da je Avrahamu vera uračunata u pravednost.

¹⁰ Kako mu je bila uračunata? Kada je bio obrezan, ili kada je bio neobrezan? To nije bilo nakon obrezanja, nego pre njega.

¹¹ On je primio znak obrezanja kao pečat pravednosti koju je stekao verom, dok još nije bio obrezan. Time je Avraham postao otac svih neobrezanih koji veruju, a kojima se to uračunava u pravednost.

¹² On je, takođe, i duhovni praotac onih koji nisu samo obrezani, nego slede primer vere našega oca Avrahama, koju je ovaj imao dok je još bio neobrezan.

Božije obećanje se prima verom

¹³ Jer, kada je *Bog* obećao Avrahamu i njegovom potomstvu da će mu pripasti svet u nasledstvo, to nije bilo zbog *toga što je Avraham držao Zakon*, već zbog *toga što je primio pravednost od Boga posredstvom svoje vere*.

¹⁴ Jer, ako su naslednici oni *koji se drže Zakona*, onda je vera beznačajna, a obećanje bezvredno,

¹⁵ zato što Zakon sa sobom nosi *Božiji gnev*. A gde nema Zakona, tamo nema ni greha zbog kršenja istog.

¹⁶ Zato se obećanje temelji na veri, da bi ga ljudi prihvatili *kao dar Božije milosti*, te da bi bilo delotvorno za sve potomstvo, ne samo za one *koji drže Zakon*, nego i za one koji su *sudeonici* u Avrahamovoj veri. On je *duhovni otac* svima nama.

¹⁷ Jer, ovako je napisano *u Svetom pismu*: „Ja sam te učinio ocem mnogih naroda.“ On je poverovao Bogu koji oživljava mrtve i svojom rečju čini da stvari nastanu ni iz čega.

¹⁸ *Avraham* je verovao i nadao se i onda kada nije bilo razloga za nadu. Tako je postao ocem mnogih naroda, jer *Sveto pismo* ovako kaže: „Toliko će biti tvoje potomstvo.“

¹⁹ *Čak i kad* se obazreo na svoje gotovo obamrlo telo, na svojih stotinu godina, kao i na Sarinu nesposobnost da rađa, *Avraham* se nije pokolebao u svojoj veri.

²⁰ On nije doveo u pitanje Božije obećanje, nego je ojačan svojom verom proslavio Boga,

²¹ potpuno uveren da je *Bog* u stanju da učini ono što je obećao.

²² Zato mu je *vera* uračunata u pravednost.

²³ *Reći*: „To mu je bilo uračunato“, nisu bile napisane samo za njega,

²⁴ nego i za nas kojima će biti uračunato u pravednost to što verujemo u onog koji je vaskrsao iz mrtvih, našeg Gospoda Isusa.

²⁵ *Bog* ga je predao da umre za naše prestupe, a vaskrsao ga da nas učini pravednima.

5

¹ Pošto smo, dakle, opravdani verom, u miru smo s Bogom posredstvom našeg Gospoda Isusa Hrista.

² Njegovim posredstvom smo verom stekli pristup k ovoj milosti u kojoj sada živimo, te se hvalimo nadom da ćemo učestvovati u Božijoj slavi.

³ Ipak, ne hvalimo se samo time, već i našim nevoljama, znajući da nevolja izgrađuje postojanost,

⁴ postojanost prekaljenost, a prekaljenost nadu.

⁵ Ova nada ne razočarava, jer je *Bog* izlio svoju ljubav u naša srca Duhom Svetim koji nam je dat.

⁶ Jer, dok smo još bili nemoćni, *Hristos* je u pravo vreme umro za bezbožne.

⁷ Naime, jedva da bi ko umro za pravednika, premda bi se neko i odvažio da umre za dobrog čoveka.

⁸ Ali, *Bog* je pokazao svoju ljubav prema nama time što je *Hristos* umro za nas dok smo još bili grešnici.

⁹ Koliko ćemo se više sada, pošto smo opravdani njegovom krvlju, izbaviti od Božijeg gneva njegovim posredstvom.

¹⁰ Pa, kad smo se izmirili s Bogom smrću njegovog Sina dok smo još bili Božiji neprijatelji, koliko ćemo pre biti spaseni njegovim životom sad kad smo izmireni!

¹¹ I ne samo to, nego se i radujemo pred Bogom zbog onog što je učinio kroz našeg Gospoda Isusa Hrista, čijim smo posredstvom izmireni sa Bogom.

¹² Prema tome, kao što je posredstvom jednog čoveka greh ušao u svet, a sa grehom i smrt, tako je smrt prešla na sve ljude, jer su svi sagrešili.

¹³ Greh je, naime, postojao na svetu i pre nego što je dat Zakon, ali se greh ne uračunava kad nema Zakona.

¹⁴ Ipak, smrt je carevala od Adama do Mojsija i nad onima koji nisu zgrešili sličnim prestupom kao Adam, koji je pralik onoga koji je trebalo da dođe.

¹⁵ Ali milost nije poput prestupa. Naime, koliko su prestupom jednog čoveka mnogi umrli, toliko se obilnije izlila na mnoge Božija milost i dar dan milošću jednog čoveka, Isusa Hrista.

¹⁶ Takođe, ima razlike i između dara *Božije milosti* i greha jednog čoveka. Osuda jednog greha je dovela do presude, dok je dar milosti i nakon mnogih prestupa doveo do opravdanja.

¹⁷ Jer, ako je prestupom jednog čoveka – preko njega – nastupila vladavina smrti, koliko će pre oni koji primaju izobilje *Božije milosti* i *Božiji* dar pravednosti, vladati u životu posredstvom Isusa Hrista!

¹⁸ Dakle, kao što je prestup jednog čoveka doveo do osude sve ljude, tako je pravedno delo jednog čoveka dovelo do pravednosti koja daje život svim ljudima.

¹⁹ Kao što su neposlušnošću jednog čoveka mnogi postali grešni, tako će poslušnošću jednoga mnogi biti učinjeni pravednima.

²⁰ Zakon je uveden da se prestup uveća. A tamo gde se greh uvećao, onde se milost Božija prebogato izlila,

²¹ da, kao što je greh vladao putem smrti, tako milost *Božija* vlada putem pravednosti, koja vodi u večni život posredstvom našeg Gospoda Isusa Hrista.

6

Mrtvi grehu, a živi Bogu

¹ Šta ćemo, dakle, reći? Treba li da nastavimo sa životom u grehu da bi se milost uvećala?

² Nikako! Kako ćemo mi, koji smo umrli grehu, i dalje živeti u njemu?

³ Ili, zar ne znate da smo mi, koji smo krštenjem *sjedinjani* s Hristom Isusom, istim krštenjem *sjedinjani* i s njegovom smrću?

⁴ Tako smo, dakle, krštenjem sahranjeni s Hristom u njegovu smrt, da bismo, kao što je Hrist ustao iz mrtvih Očevom slavnom silom, i mi mogli da živimo novim životom.

⁵ Ako smo se, dakle, saživali sa slikom njegove smrti, onda ćemo se saživeti i sa slikom njegovog vaskrsenja.

⁶ Znamo, naime, da je naš stari čovek razapet s *Hristom*, da se obesnaži naše telo, te da ne budemo više robovi grehu.

⁷ Jer, onaj koji je mrtav, oslobođen je od greha.

⁸ No, ako smo umrli sa *Hristom*, verujemo da ćemo i živeti sa njim.

⁹ Znamo, naime, da je *Hristos* ustao iz mrtvih i da nikada više neće umreti, jer smrt više ne vlada nad njim.

¹⁰ Jer, kad je *Hristos* umro, umro je grehu jednom za svagda; a život koji sada živi, živi za Boga.

¹¹ Tako i vi sebe smatrajte mrtvima grehu, a živima Bogu u *Hristu Isusu*.

¹² Prema tome, greh ne sme više carevati u vašim smrtnim telima; ne pokoravajte se njegovim željama.

¹³ Ne predajte svoje udove da služe kao oruđe nepravde, nego predajte sebe Bogu kao oni koji su podignuti iz smrti u život, dajući svoje udove Bogu da služe kao oruđe pravednosti.

¹⁴ Neće greh vladati nad vama, jer niste pod Zakonom, nego pod milošću.

Robovi pravednosti

¹⁵ Da li to znači da ćemo grešiti zato što nismo više pod Zakonom, nego pod milošću? Nikako!

¹⁶ Ili, zar ne znate da kada se predate nekome na ropsku pokornost, vi ste u stvari robovi onome kome se pokoravate – bilo grehu koji vodi u smrt, bilo poslušnosti koja vodi k pravednosti?

¹⁷ Ali, hvala Bogu što ste od srca poslušali ono učenje kome ste povereni, iako ste nekad bili robovi greha.

¹⁸ Pošto ste, dakle, oslobođeni greha, postali ste sluge pravednosti.

¹⁹ Govorim svakodnevnim jezikom zbog slabosti vaše prirode. Kao što ste nekad predali svoje udove da služe nečistoti i bezakonju, što vodi k sve većem bezakonju, tako sada predajte svoje udove da služe pravednosti, što vodi k posvećenju.

²⁰ Jer, kada ste robovali grehu, bili ste slobodni od pravednosti.

²¹ I kakvu ste korist imali od toga, čega se danas stidite? Ishod toga je smrt.

²² A sada, pošto ste oslobođeni greha, te služite Bogu, imate dobit koja se ogleda u posvećenju Bogu, a krajnji ishod je život večni.

²³ Jer je plata za greh smrt, a dar Božiji je večni život u našem Gospodu *Hristu Isusu*.

7

Oslobođenje od služenja Zakonu

¹ Ili, zar ne znate, braćo – govorim onima koji poznaju Zakon – da Zakon ima vlast nad čovekom *samo* dok je živ?

² Tako je i udata žena vezana Zakonom. Ali, ako joj muž umre, razrešena je Zakona koji je vezuje za muža.

³ Zato, ukoliko živi s drugim čovekom za života svog muža, biće nazvana preljubnicom. Ali, ako joj muž premine, razrešuje se Zakona, te tako ne čini preljubu ako se uda za drugoga.

⁴ Tako ste i vi, braćo moja, umrli za Zakon, time što je Hristos položio svoj život za nas, da pripadate njemu koji je vaskrsao iz mrtvih, te da budemo plodonosni za Boga.

⁵ Jer, dok smo živeli po zahtevima svoje prirode, naše grešne želje, podstaknute Zakonom, delovale su u našim udovima, a plod toga je bila smrt.

⁶ Ali, sada smo oslobođeni Zakona, pošto smo mrtvi onome koji nas je držao u ropstvu. Tako sad na novi način služimo Bogu Duhom, a ne slovom *Zakona*, kako je bilo po starom.

Zakon i greh

⁷ Prema tome, šta ćemo reći? Da li je Zakon greh? Nikako! Ipak, ja ne bih znao šta je greh da nema Zakona. Jer, ne bih znao šta je požuda da Zakon nije rekao: „Ne poželi!“

⁸ Greh je po zapovesti uhvatio priliku i izazvao u meni svaku požudu. Naime, greh je bez Zakona mrtav.

⁹ Ranije sam živio bez Zakona, ali kad je zapovest došla, greh je oživeo,

¹⁰ te sam ja umro. Tako me je zapovest, koja je trebalo da me vodi u život, dovela do smrti.

¹¹ Greh je, naime, uhvatio priliku preko zapovesti, zaveo me i putem nje ubio.

¹² Zakon je svet i zapovest je sveta, pravedna i dobra.

¹³ Znači li to da mi je dobro donelo smrt? Nipošto! Ipak, da bi se greh pokazao grehom, on me je posredstvom dobra doveo do smrti, tako da bi se putem zapovesti greh pokazao do krajnosti grešnim.

¹⁴ Znamo, naime, da je Zakon duhovan, a da sam ja telesan i kao takav u ropstvu greha.

¹⁵ Naime, ja ne razumem svoje postupke, jer ne činim ono što hoću, nego ono što mrzim.

¹⁶ A ako činim ono što neću, slažem se da je Zakon dobar.

¹⁷ Ipak, to sad ne činim više ja, nego greh koji stanuje u meni.

¹⁸ Znam, naime, da nikakvo dobro ne stanuje u meni, to jest u mom telu. Naime, imam želju da činim dobro, ali nisam u stanju da ga činim.

¹⁹ Jer, ne činim dobro koje hoću, već zlo koje neću.

²⁰ Ako, dakle, činim ono što neću, onda to ne činim ja sam, već greh koji stanuje u meni.

²¹ Stoga, nalazim ovaj zakon: kad hoću da činim dobro, zlo mi se nameće.

²² Ja se, naime, u svom unutarnjem biću veselim Božijem Zakonu.

²³ Ipak, opažam drugi zakon koji deluje u mojim udovima, koji ratuje protiv zakona moga uma i zarobljava me zakonom greha koji je u mojim udovima.

²⁴ Jadan sam ja čovek! Ko će me izbaviti ovog smrtnog tela?

²⁵ Hvala Bogu, koji to čini kroz Gospoda našeg Isusa Hrista!

Dakle, ja svojim umom služim Božijem Zakonu, a grešnom prirodom zakonu greha.

8

¹ Sad, dakle, nema nikakve osude za one koji su u Hristu.

² Naime, zakon Duha, koji donosi život u Hristu Isusu, oslobodio me je zakona greha i smrti.

³ Jer, što Zakon nije mogao da učini zbog slabosti ljudske prirode, učinio je Bog tako što je poslao svog Sina u obličju svojstvenom grešnom čoveku, kao žrtvu za greh, te osudio greh u telu.

⁴ Bog je to učinio da bi se ispunili pravedni zahtevi Zakona na onima koji ne žive po grešnoj prirodi, nego po Duhu.

⁵ Jer, oni koji žive u skladu s grešnom prirodom, smeraju na ono što im ta priroda nalaže. A oni koji žive u skladu s Duhom, smeraju na ono što im Duh nalaže.

⁶ Naime, um *vođen* grešnom prirodom *donosi* smrt, a um *vođen* Duhom donosi život i mir.

⁷ Jer, kad se um upravlja po grešnoj prirodi, on se suprotstavlja Bogu, zato što se ne pokorava Božijem Zakonu, niti je u stanju da to čini.

⁸ Tako, oni koji se upravljaju po grešnoj prirodi ne mogu da ugođe Bogu.

⁹ Ali, vi se ne upravljate prema grešnoj prirodi, već po Duhu, ukoliko Božiji Duh prebiva u vama. Ko nema Hristovog Duha, taj mu ne pripada.

¹⁰ Ako je Hristos u vama, telo je mrtvo zbog greha, ali Duh živi u vama zato što vas je Bog opravdao.

¹¹ Ako, dakle, Duh Božiji, koji je podigao iz mrtvih Isusa, prebiva u vama, onda će isti Bog koji je Hrista podigao iz

mrtvih, oživeti i vaša smrtna tela posredstvom Duha koji živi u vama.

¹² Prema tome, braćo, nismo dužnici grešnoj prirodi da po njoj živimo.

¹³ Jer ako živite po grešnoj prirodi, morate da umrete. Ali, ako Duhom usmrtite svoja telesna dela, živećete.

¹⁴ Oni, naime, koje vodi Duh Božiji, sinovi su Božiji.

¹⁵ Jer, vi niste primili duha robovanja da opet strahujete, nego Duha usinovljenja, čijim posredovanjem vapimo: „Ava, Oče!“

¹⁶ Sâm Duh potvrđuje sa našim duhom da smo deca Božija.

¹⁷ A ako smo deca, onda ćemo od Boga primiti u posed što je obećao, a s Hristom primiti što njemu pripada. A pošto s Hristom trpimo, s njime ćemo učestvovati u slavi.

Slava Božijeg naroda

¹⁸ Smatram, naime, da patnje koje nas trenutno snalaze nisu ništa u poređenju sa slavom koja ima da se otkrije na nama.

¹⁹ Jer, čitava tvorevina s čežnjom iščekuje da se pokaže *slava* Božijih sinova.

²⁰ Tvorevina je potčinjena prolaznosti, i to ne svojevóljno, nego po volji onoga koji ju je potčinio, u nadi

²¹ da će i ona sama biti oslobođena ropstva propadljivosti, radi slobode i slave dece Božije.

²² Znamo, naime, da čitava tvorevina uzdiše i muči se sve do sada, kao žena na porođaju.

²³ I ne samo *tvorevina*, nego i mi koji imamo Duha kao prvi od Božijih darova, takođe uzdišemo očekujući usinovljenje, otkupljenje svoga tela.

²⁴ Nadom smo, naime, spaseni. A nada koja se vidi nije nada. Jer, onaj koji vidi, čemu da se nada?

²⁵ Ali, ako se nadamo onome što ne vidimo, to onda strpljivo očekujemo.

²⁶ Isto tako nam i Duh pomaže u našim slabostima. Mi, naime, ne znamo kako treba da molimo, ali Duh posreduje za nas uzdisajima koji se rečima ne mogu iskazati.

²⁷ Onaj koji istražuje ljudska srca poznaje naum Duha, jer Duh po Božijoj volji posreduje za one koji su posvećeni.

²⁸ Jer znamo da sve ide na dobro onima koji vole Boga, onima koje je on pozvao po svojoj volji.

²⁹ Naime, one koje je unapred znao, te je i predodredio da se poistovete s likom njegovoga Sina, da bi on bio prvenac među mnogom braćom.

³⁰ A one koje je predodredio, te je i pozvao. A koje je pozvao, te je i učinio pravednima pred sobom. A koje je učinio pravednima, te je proslavio.

Božija ljubav u Isusu Hristu

³¹ Šta, dakle, da kažemo na sve ovo? Ako je Bog za nas, ko može protiv nas?

³² Neće li nam *Bog*, koji nije poštedeo svog vlastitog Sina, nego ga je dao *da umre* za sve nas, darovati sa njim i sve drugo?

³³ Ko će okriviti Božije izabranike? Bog ih opravdava!

³⁴ Ko će *ih* osuditi? Hrist Isus koji je umro, i povrh toga vaskrsao – on koji je sada s desne strane Bogu – baš on se zauzima za nas!

³⁵ Prema tome, ko će nas odvojiti od Hristove ljubavi? Nevolja, ili pritešnjenost, ili progon, ili glad, ili golotinja, ili opasnost, ili mač?

³⁶ Jer ovako piše u *Svetom pismu*:

„Zbog tebe nas ubijaju svagda,
smatraju nas ovcama za klanje.“

³⁷ Ali, uprkos svemu tome, mi nadmoćno pobeđujemo posredstvom onoga koji nas je zavoleo.

³⁸ Uveren sam da nas ni smrt, ni život, ni anđeli, ni glavarstva, ni sadašnjost, ni budućnost, niti *ikakve* sile,

³⁹ ni visina, ni dubina, niti išta od onoga što je stvoreno, ne mogu rastaviti od Božije ljubavi koju imamo posredstvom Hrista Isusa, našeg Gospoda.

9

Bog i judejski narod

¹ Govorim istinu u Hristu. Moja savest mi po Svetom Duhu svedoči da ne lažem,

² *kad kažem* da osećam veliku žalost i da me srce neprestano boli

³ za svoju braću, moje srodnike po telesnom poreklu. Radi njih bih želeo da sam budem proklet i odvojen od Hrista.

⁴ Oni su Izrailjci: njima pripada sinovstvo, slava, savezi, njima je dan Zakon, bogoslužjenje i obećanja.

⁵ Njihovi su i preci, a od njih vodi ljudsko poreklo i Hristos, koji je nad svima Bog. Njemu *nek je* slava doveka! Amin.

⁶ Ipak, Božija reč nije zatajila. Jer nisu svi koji su po rođenju Izrailjci, *pravi* Izrailjci,

⁷ niti su Avrahamova deca svi koji su njegovo potomstvo, nego: „Preko Isaka će se tvoje potomstvo nastaviti.“

⁸ To znači da deca po telesnom poreklu nisu Božija deca. Samo se deca rođena na osnovu obećanja računaju u *Avrahamovo* potomstvo.

⁹ Ovo je reč obećanja: „Doći ću u ovo vreme, i Sara će imati sina.“

¹⁰ I ne samo ona. Na isti način je i Reveka začela s našim praocem Isakom.

¹¹ Naime, sinovi se tada još nisu bili rodili, niti su učinili ni dobro ni zlo. Tada joj je Bog, da bi učinio trajnom odluku o izabranju,

¹² koje ne zavisi od učinjenih dela, nego od onoga koji poziva, rekao: „Stariji će mlađemu služiti.“

¹³ Baš kao što je napisano:

„Jakova sam zavoleo,
a Isava zamrzeo.“

¹⁴ Dakle, šta da kažemo? Da li je Bog nepravedan? Nikako!

¹⁵ Jer je Mojsiju rekao: „Smilovaću se kome *hoću* da se smilujem, i iskazaću milosrđe kome *hoću* da iskažem milosrđe.“

¹⁶ Prema tome, ništa ne zavisi od nečije želje ili truda, nego od Boga koji se smiluje.

¹⁷ Pismo, naime, kaže faraonu:

„Podigao sam te da na tebi pokažem svoju silu,
i da se moje ime razglasi po celom svetu.“

¹⁸ Prema tome, smiluje se na koga hoće, i otvrdne koga hoće.

¹⁹ Ali ti ćeš mi reći: „Zašto onda *Bog* i dalje traži krivicu na ljudima? Jer, ko može da se suprotstavi njegovoj volji?“

²⁰ Čoveče, pa ko si ti da se raspravljaš s Bogom? Hoće li glinena posuda reći onome koji ju je načinio: „Zašto si me takvom načinio?“

²¹ Konačno, zar grnčar nema pravo da od iste gline načini jednu posudu za svečane prilike, a drugu za svakodnevnu upotrebu?

²² A šta ako je Bog, želeći da pokaže svoj gnev i obznani svoju moć, s velikim strpljenjem podnosio posude gneva, one koji su dozreli za propast?

²³ *On je to učinio* kako bi objavio bogatstvo svoje slave na posudama njegovog milosrđa, koje je unapred pripremio za *njegovu* slavu.

²⁴ To smo mi, koje je Bog pozvao ne samo od Jevreja, nego i od neznabožaca.

²⁵ Kao što kaže *prorok* Osija:

„Narod koji nije moj narod
nazvaću svojim narodom,
i onu koja nije voljena, voljenom.“

26 „A na mestu gde im se reklo:
 'Vi niste narod moj',
 nazvaće se 'sinovima živoga Boga.'“

27 A Isaija kliče o Izrailju:

„Ako bude broj sinova Izrailjevih kao pesak na morskoj obali,
samo će se ostatak spasti,

28 jer Gospod će ispuniti svoju reč,
 ostvariti je na zemlji.“

29 Kao što je prorok Isaija prorekao:

„Da nam Gospod nad vojskama
 nije ostavio potomstvo,

bili bismo kao Sodoma
 i nalik na Gomoru.“

30 Dakle, šta ćemo zaključiti? Da su neznabošci, koji se nisu trudili da steknu pravednost pred Bogom, stekli tu pravednost, pravednost do koje se dolazi verom.

31 Međutim, narod izrailjski, koji je težio za zakonom koji bi vodio k pravednosti, nije dostigao taj zakon.

32 Zašto? Zato što nisu nastojali da do njega dođu verom, nego delima. Tako su se spotakli o kamen.

33 Kao što je *u Pismu* napisano:

„Evo, postavljam na Sionu kamen za spoticanje
 i stenu za posrtanje.

Ali, ko u njega poveruje,
 neće se postideti.“

10

1 Braćo, želja moga srca i molitva Bogu za njih je da se oni spasu.

2 Ja, naime, mogu da im posvedočim da imaju revnosti za Boga, ali bez pravog razumevanja.

3 Ali pošto nisu poznavali Božiju pravednost, želeli su da uspostave svoju sopstvenu, te se nisu potčinili Božijoj pravednosti.

4 Jer, Hrist je dovršetak Zakona, da svako ko veruje *u njega* dođe do pravednosti pred Bogom.

5 Jer, Mojsije piše o pravednosti koja se temelji na Zakonu: „Ko ih vrši, po njima će steći život.“

6 A pravednost koja se temelji na veri kaže: „Nemoj reći u svome srcu: 'Ko će se popeti na nebo?'“ (to jest, da spusti Hrista)

7 „ili: 'Ko će sići u bezdan?'“ (to jest, da dovede Hrista iz mrtvih).

8 Ono što kaže je ovo: „Reč je blizu tebe, u tvojim ustima i u tvome srcu“ – to jest, poruka vere koju propovedamo.

⁹ Jer, ako ispovediš da je Isus Gospod i veruješ u svome srcu da ga je Bog podigao iz mrtvih, bićeš spasen.

¹⁰ Naime, verovanje srcem donosi pravednost *pred Bogom*, a ispovedanje usana spasenje.

¹¹ Zato Pismo govori: „Ko god u njega poveruje, neće se postideti.“

¹² Jer, nema razlike između Jevrejina i Grka, budući da je isti Gospod nad svima; on bogato blagosilja one koji ga prizivaju.

¹³ Naime: „Svako ko zazove ime Gospodnje, biće spasen.“

¹⁴ Ali, kako da prizovu onoga u koga ne veruju? Kako da veruju u onoga za koga nisu čuli? Kako da čuju bez propovednika?

¹⁵ A opet, kako da vesnici propovedaju ako nisu poslani? Jer, ovako je napisano:

„Kako li su divne noge onih
koji donose dobre vesti.“

¹⁶ Ipak, nisu svi poslušali Radosnu vest. Naime, Isaija kaže: „Gospode, ko je poverovao našoj poruci?“

¹⁷ Dakle, vera dolazi preko poruke, a poruka posredstvom Hristove reči.

¹⁸ Ali, ja pitam: zar nisu čuli? Naravno da su čuli! Jer:
„Glas je celom odjeknuo zemljom,
reči su im do nakraj sveta stigle.“

¹⁹ A ja pitam: zar Izrailj nije razumeo? Ponajpre Mojsije kaže:
„Ja ću vas učiniti ljubomornim
narodom koji nije narod,
razdražiću vas narodom bezumnim.“

²⁰ Isaija hrabro kaže:

„Našli su me koji me nisu tražili,
objavio sam se onima
koji nisu pitali za mene.“

²¹ A Izrailju veli:

„Ruke svoje pružao sam vazdan
prema narodu neposlušnom i nedokazanom.“

11

Bog je milostiv prema Izrailju

¹ Pitam dakle: da Bog možda nije odbacio svoj narod? Nikako! Jer i ja sam Izrailjac, potomak Avrahamov, iz plemena Venijaminovog.

² Nije Bog odbacio svoj narod, koji je predvideo. Ili, zar ne znate šta piše u Pismu o Iliji – kad se žali Bogu na Izrailjce?

³ „Gospode, pobili su tvoje proroke,
srušili su tvoje žrtvenike,

a ja sam ostao sam,

pa i mene nastoje da ubiju.“

⁴ Međutim, šta mu *Bog* odgovara?

„Ostavio sam sebi sedam hiljada ljudi,
koji nisu pali na kolena pred Valom.“

⁵ Prema tome, i u sadašnje vreme postoji ostatak izabran po milosti.

⁶ Dakle, ako se *izbor vrši* po milosti, onda ne *može da se vrši* po delima. Inače, milost ne bi više bila milost.

⁷ Šta onda? *Narod* izrailjski nije postigao ono za čim je težio. To su dostigli izabrani, a ostali su otvrdnuli.

⁸ Kao što je napisano:

„Bog im dade duh tvrdoglavi,
da očima ne vide,
i ušima ne čuju,
sve do današnjega dana.“

⁹ A David kaže:

„Nek im sto postane zamka i klopka,
prepreka i odmazda,

¹⁰ nek im oči potamne, da ne vide,
i leđa im se zauvek pogrbe.“

Spasenje neznabožaćkih naroda

¹¹ Pitam, dakle: zar su posrnuli da bi sasvim pali? Nikako! U stvari, njihovim prestupom spasenje je došlo drugim narodima, da u njima izazove ljubomoru.

¹² Ako, dakle, njihov prestup znači bogatstvo za svet, a njihov poraz bogatstvo za ostale narode, koliko li će više značiti njihovo puno *uključenje*?

¹³ A vama koji niste Jevreji, kažem: kao apostol neznabožaca hvalim svoju službu,

¹⁴ ne bih li u njima, mom narodu, pobudio ljubomoru, te spasio neke od njih.

¹⁵ Jer, ako njihovo odbacivanje znači pomirenje za svet, šta će njihovo ponovno prihvatanje biti ako ne život iz mrtvih?

¹⁶ Naime, ako je prvi hleb svet, onda je i *sve testo sveto*; ako je koren svet, onda su i *sve grane svete*.

¹⁷ Pa ako su neke grane i odlomljene, a ti si se kao divlja maslina nakalemio na njih, te deliš sa njima koren i sokove pitome masline,

¹⁸ ne uznosi se nad granama. Ako, pak, hoćeš da se uznosiš, znaj da ne nosiš ti koren, nego koren tebe.

¹⁹ No, ti ćeš reći: „Grane su odlomljene da bih se ja nakalemio.“

²⁰ Dobro, one su odlomljene zbog neverovanja, a ti stojiš verom. Zato ne misli visoko o sebi, nego se boj.

²¹ Jer, ako Bog nije poštedeo prirodne grane, neće poštedeti ni tebe.

²² Stoga, uvidi Božiju dobrotu, kao i njegovu strogost: strogost nad onima koji su pali, a dobrotu Božiju na sebi ako ostaneš u toj dobroti – inače ćeš i sam biti odsečen.

²³ Čak će i oni *Izrailjci* koji ne ostanu u neverovanju biti nakalemljeni, jer je Bog u stanju da ih ponovo nakalemi.

²⁴ Ako si ti, po prirodi grana divlje masline, odsečen, te protiv prirode nakalemljen na pitomu maslinu, koliko li će lakše prirodne grane biti nakalemljene na sopstvenu maslinu?!

Obraćanje Izrailja

²⁵ Braćo, ne želim da ostanete u neznanju u pogledu ove tajne, da se ne biste oslanjali na sopstvenu mudrost: jedan deo izrailjskog naroda je otvrdnuo dok se ne upotpuni broj neznabožaca koji će doći *Bogu*.

²⁶ Tako će se sav Izrailj spasti, kao što je napisano:

„Od Siona će doći Izbavitelj,
ukloniće bezbožnost od Jakova.

²⁷ Evo, ovo je moj savez s njima,
kad uklonim njihove grehe.“

²⁸ S obzirom *da odbijaju* Radosnu vest, oni su neprijatelji radi vas, ali, s obzirom na izabranje, *Bog* ih voli zbog *njihovih* praotaca.

²⁹ Jer, Bog ne menja svoje mišljenje u pogledu svog izbora i darova.

³⁰ Kao što ste vi nekad bili neposlušni Bogu, a sada ste usled njihove neposlušnosti primili milosrđe *od Boga*,

³¹ tako su i oni sada, postali neposlušni *Bogu* radi vas, da bi im *Bog* iskazao milosrđe.

³² Bog je, naime, sve zatvorio pod neposlušnost da bi svima iskazao svoje milosrđe.

³³ „O, dubino bogatstva, mudrosti i znanja Božijeg!

Kako li su nedokučive njegove odluke
i neistraživi njegovi putevi!

³⁴ Jer, ko je upoznao um Gospodnji?

Ko li mu je bio savetnik?

³⁵ Zar mu je ko ikada dao šta,

da bi mu on to vratio?

³⁶ Jer, sve potiče od njega,

i sve je stvoreno njegovim posredstvom, i za njega.

Njemu nek je slava doveka! Amin.“

12

¹ Zato vas zaklinjem, braćo, milosrđem Božijim, da prinesete sebe Bogu kao živu žrtvu, posvećenu i bogougodnu, da to bude vaša duhovna služba Bogu.

² Ne prilagođavajte se ovome svetu, nego se preobražavajte obnavljanjem svoga uma, da biste mogli da prosudite šta je Božija volja, šta je dobro, ugodno i savršeno.

³ Naime, na osnovu milosti koja mi je dana, svakome od vas kažem: ne precenjajte sebe, nego mislite o sebi razborito, primereno meri vere koju je Bog dao svakom *od vas*.

⁴ Jer, kako u jednom telu imamo mnogo udova, tako nijedan od udova ne obavlja istu ulogu.

⁵ Jednako smo i mi, iako mnogi, jedno telo u zajedništvu s Hristom, a kao pojedinci, udovi smo jedni drugima.

⁶ Tako, imamo različite darove po milosti koju smo primili *od Boga*. *Ko ima dar* proroštva, *neka ga koristi* u skladu sa svojom verom;

⁷ *ko ima dar* služenja, *neka služi*; *ko ima dar* poučavanja, *neka poučava*;

⁸ *ko ima dar* tešenja, *neka teši*; *ko ima dar* davanja, *neka bude darežljiv*, *ko ima dar* upravljanja, *neka bude vredan*; *ko ima dar* iskazivanja milosrđa, *neka bude radostan*.

⁹ Ljubav *neka bude iskrena*. Mrzite zlo, čvrsto se držite onoga što je dobro.

¹⁰ Volite jedni druge bratskom ljubavlju, ističite se u međusobnom uvažavanju.

¹¹ Budite marljivi u revnosti, gorljivi u duhu, služite Gospodu.

¹² Nada *neka vas drži u radosti*, budite postojani u nevolji, istrajni u molitvi.

¹³ Delite što imate sa svetima u oskudici, upražnjavajte gostoprinstvo.

¹⁴ Blagosiljajte one koji vas progone, blagosiljajte, a ne kunite.

¹⁵ Radujte se sa onima koji se raduju, plaćite sa onima koji plaću.

¹⁶ Budite složne misli; ne zanosite se misleći visoko o sebi, nego se povedite za onim što je ponizno. Ne smatrajte sebe mudrima.

¹⁷ Nikome ne vraćajte zlo za zlo; starajte se da činite ono što je dobro među svim ljudima.

¹⁸ Ako je moguće, činite sve što je do vas da živite u miru sa svim ljudima.

¹⁹ Ne osvećujte se, voljeni moji, nego dajte mesta *Božijem* gnevu. Jer u *Svetom pismu* piše: „Moja je osveta! Ja ću uzvratiti“ – govori Gospod.

²⁰ Umesto toga:

„Ako je tvoj neprijatelj gladan, nahrani ga,
i ako je žedan, napoj ga.

Jer ako tako činiš,

zgrnućeš žar ugljeni na njegovu glavu.“

²¹ Ne daj da te zlo nadvlada, nego ti nadvladaj zlo dobrim.

13

Dužnosti prema vlastima

¹ Svaki čovek neka se pokorava državnim vlastima. Jer nijedna vlast ne postoji bez Božijeg dopuštenja; Bog je postavio postojeće vlasti.

² Prema tome, ko se suprotstavlja vlasti, protivi se onome što je Bog uredio, a koji se tome protive, biće osuđeni.

³ Vladari, naime, ne predstavljaju strah za one koji čine dobro, nego za one koji čine zlo. Ako ne želiš da se bojiš vlasti, čini dobro, pa će te vlast pohvaliti.

⁴ Jer, vlast služi Bogu za tvoje dobro. Ako činiš zlo, boj se, jer vlast ne nosi mač bez razloga. Ona je Božiji sluga, izvršilac kazne nad onim koji čini zlo.

⁵ Stoga se treba pokoravati vlastima, ne samo da bi se izbegla kazna, nego i radi savesti.

⁶ Zbog toga i plaćate poreze, jer oni koji rade na tome, Božije su sluge.

⁷ Plaćajte svakome što dugujete: porez onome kome *dugujete* porez, carinu onome kome *dugujete* carinu; poštovanje onome kome *dugujete* poštovanje, i čast onome kome *dugujete* čast.

⁸ Nikome ništa ne dugujete, osim da volite jedni druge. Jer onaj koji voli drugoga, ispunio je *Božiji Zakon*.

⁹ Naime, zapovesti: „Ne čini preljube, ne ubij, ne ukradi, ne poželi *tudje*“, i bilo koja druga, svode se na ovu jednu: „Voli bližnjega svoga kao samoga sebe.“

¹⁰ Ljubav ne nanosi zlo bližnjemu. Prema tome, ljubav je ispunjenje Zakona.

¹¹ *Činite ovo*, jer znate u kakvom vremenu *živimo*. Došao je čas da se probudite iz sna, jer sad nam je spasenje bliže nego onda kada smo uzverovali.

¹² Noć je na izmaku, a dan se nazire. Stoga, odbacimo od sebe dela koja pripadaju tami i opašimo se oružjem svetlosti.

¹³ Živimo kako priliči životu po danu, ne u bančenjima i pijankama, ne u razvratu i pohotama, ne u svađi i zavisti,

¹⁴ nego obucite se u Gospoda Isusa Hrista. I ne udovoljavajte požudama brinući se za telo.

14

Prihvatajte slaboga u veri!

¹ Prihvatajte slaboga u veri, ne sporeći se oko stavova.

² Neko veruje da sme sve da jede, dok slabi veruje da sme da jede *samo* povrće.

³ Ko jede *sve* neka ne omalovažava onoga koji ne jede *sve*, a koji ne jede *sve* neka ne osuđuje onoga koji jede *sve*, jer je Bog prihvatio obojicu.

⁴ Ko si ti da sudiš tuđem sluzi? Njegov Gospodar odlučuje o tome hoće li se ovaj održati ili propasti. Ipak, on će se održati, jer je Gospod kadar da ga održi.

⁵ Neko smatra da su neki dani važniji od drugih, a za nekoga su svi dani jednaki. Samo neka je svako uveren u svoje mišljenje.

⁶ Ko pridaje značaj određenom danu, čini to radi Gospoda; ko jede *sve*, čini to Gospodu *na slavu*, jer Bogu zahvaljuje. Pa i onaj koji ne jede, ne jede radi Gospoda, te i on zahvaljuje Bogu.

⁷ Niko od nas ne živi za sebe i niko ne umire za sebe.

⁸ Ako živimo, za Gospoda živimo, i ako umiremo, za Gospoda umiremo. Dakle, bilo da živimo ili umiremo, pripadamo Gospodu.

⁹ Zato je Hrist umro i oživeo, da bi bio Gospod živima i mrtvima.

¹⁰ Prema tome, ko si ti da sudiš svome bratu? Ili, zašto omalovažavaš svoga brata? Jer, svi ćemo stati pred Božiji sud.

¹¹ Napisano je, naime:

„Života mi moga – govori Gospod –
svako će se koleno saviti preda mnom,
i svaki će jezik dati slavu Bogu.“

¹² Dakle, svako od nas će za sebe dati odgovor Bogu.

Ne postavljajte prepreke bratu

¹³ Zato ne osuđujmo više jedni druge, nego radije odlučite da ne činite ništa što bi brata navelo da posrne ili da sagreši.

¹⁴ Znam i uveren sam u Gospodu Isusu da nikakva *hrana* nije nečista sama po sebi; nečista je samo za onog koji smatra da je nečista.

¹⁵ Ako je tvoj brat ožalošćen zbog nečega što ti jedeš, to znači da ne postupaš iz ljubavi. Ne upropašćuj hranom onoga za koga je Hrist umro.

¹⁶ Stoga, ne dozvolite da vaše dobro izađe na loš glas.

¹⁷ Jer jelo i piće ne čine Carstvo Božije, nego pravednost, mir i radost po Duhu Svetome.

¹⁸ Jer onaj koji tako služi Hristu, ugodan je Bogu i poštovan od ljudi.

¹⁹ Zato nastojmo da radimo na miru i uzajamnom izgrađivanju.

²⁰ Ne dozvoli da se zbog hrane uništava Božije delo! Svaka hrana je čista, ali nije dobro ako neko jede nešto što će drugoga navesti na greh.

²¹ Dobro je ne jesti meso i ne piti vino, i uzdržavati se od onoga što bi moglo uzrokovati da tvoj brat posrne.

²² Ono što veruješ, zadrži za sebe pred Bogom. Blažen je onaj koji ne osuđuje sebe za ono u šta je uveren.

²³ Ko jede sa sumnjom, osuđuje sebe, jer to ne čini po veri. Naime, sve što se ne čini po veri, greh je.

15

Ugađajte drugima, ne sebi

¹ Mi jaki dužni smo da pomažemo slabima u njihovim slabostima, a ne da ugađamo sebi.

² Svako od nas neka ugađa svome bližnjemu na njegovo dobro i izgrađivanje.

³ Jer, ni Hrist nije ugađao sebi, nego kako je napisano: „Uvrede onih koji tebe vređaju, pale su na mene.“

⁴ A sve što je unapred napisano, napisano je nama za pouku, da bismo putem strpljivosti i putem utehe koje daje Pismo, imali nadu.

⁵ A Bog, *izvor* strpljivosti i utehe, dao vam da budete složni u mišljenju, sledeći primer Hrista Isusa,

⁶ da složno u jedan glas proslavite Boga i Oca našega Gospoda Isusa Hrista.

⁷ Zato prihvatajte jedni druge, kao što je Hristos prihvatio vas na slavu Božiju.

⁸ Jer, kažem vam da je Hristos poslužio Jevrejima radi Božije istine, da potvrdi obećanja dana njihovim precima,

⁹ da bi i narodi proslavljali Boga za njegovo milosrđe, kao što je napisano:

„Zato ću te hvaliti među pucima,
tvoje ću ime pesmom proslavljati.“

¹⁰ I ponovo:

„Radujte se, puci, sa narodom njegovim.“

¹¹ I opet:

„Svi puci, slavite Gospoda,
veličajte ga, svi narodi!“

¹² A Isaija ponovo kaže:

„Pojaviće se Jesejev koren,
on će doći da vlada narodima,
u njega će položiti nadu.“

¹³ Neka vas Bog, *izvor* nade, ispuni svakom radošću i mirom po veri u njega, da obilujete u nadi silom Duha Svetoga.

Pavle u službi Radosne vesti

¹⁴ Braćo moja, ja sam uveren da ste vi puni dobrote, ispunjeni svakim znanjem, sposobni da poučavate jedni druge.

¹⁵ Ipak, tu i tamo sam vam nešto odlučnije pisao, da vas podsetim na milost koju mi je dao Bog,

¹⁶ da budem sluga Hrista Isusa među neznabošcima. Ja služim kao sveštenik propovedajući Božiju Radosnu vest, da bi oni bili Bogu prihvatljiv dar koji mu se na žrtvu prinosi, i koji je posvećen Duhom Svetim.

¹⁷ Zato mogu da se dičim u Hristu Isusu radi svoje službe Bogu.

¹⁸ Ja se, naime, usuđujem da govorim samo o onome što je Hrist učinio preko mene, da bi doveo narode k poslušnosti Bogu. On je to činio rečju i delom,

¹⁹ silom čudnih znakova i čuda, silom Duha Božijeg. Tako sam od Jerusalima, pa sve do Ilirika navestio Radosnu vest Hristovu,

²⁰ smatrajući za čast da navešćujem Radosnu vest tamo gde Hristos nije bio poznat, da ne bih zidao na tuđem temelju.

²¹ Nego kako je napisano:

„Videće oni kojima nije objavljen,

shvatiće oni koji za njega nisu čuli.“

²² Zbog toga sam mnogo puta bio sprečen da dođem k vama.

²³ Ali, sad, pošto za mene nema više posla u tim krajevima, hteo bih da dođem k vama, što već godinama želim.

²⁴ Nadam se da ću vas posetiti na svom putu za Španiju i da ćete me vi ispratiti tamo, pošto se, donekle, nauživam vašeg društva.

²⁵ Sad, međutim, idem u Jerusalim da tamo poslužim svetima.

²⁶ Jer crkve u Makedoniji i Ahaji su odlučile da daju dar za siromašne među Božijim narodom u Jerusalimu.

²⁷ Oni su sami odlučili da daju, ali su im i dužnici. Jer, ako su neznabošci postali učesnici u njihovim duhovnim dobrima, dužni su da im pomognu i u njihovim telesnim potrebama.

²⁸ Kad, dakle, obavim to i uručim im što je skupljeno, krenuću za Španiju i posetiti vas usput.

²⁹ A znam, naime, da ću tom prilikom doći sa punom merom Hristovog blagoslova.

³⁰ Zaklinjem vas, braćo, našim Gospodom Isusom Hristom i ljubavlju Duha: združite se sa mnom u borbi moleći se Bogu za mene,

³¹ da se izbavim od nevernika u Judeji, i da Božiji narod prihvati moju službu u Jerusalimu.

³² Potom bih, Božijom voljom, došao k vama s radošću da se zajedno sa vama odmorim.

³³ Neka Bog, *izvor mira*, bude sa svima vama. Amin.

16

Završni pozdravi i uputstva

¹ Preporučujem vam našu sestru Fivu, koja služi crkvi u Kenhreji.

² Prihvatite je u Gospodu, onako kako priliči Božijem narodu. Pomozite joj u svemu što joj od vas bude zatrebalo, jer je ona bila pomoćnica mnogima, pa i meni samom.

³ Pozdravite Priskilu i Akilu, moje saradnike u Hristu Isusu,

⁴ koji su izložili opasnosti svoje živote zbog mene. I ne zahvaljujem im samo ja, već i sve crkve nekadašnjih neznabožaca.

⁵ Pozdravite takođe i crkvu koja se okuplja u njihovom domu.

Pozdravite mog voljenog Epeneta, koji je prvi iz *Male Azije* poverovao u Hrista.

⁶ Pozdravite Mariju, koja se mnogo trudila za vas.

⁷ Pozdravite Andronika i Junija, moje sunarodnike i drugove u sužanjstvu, koji su istaknuti među apostolima; oni su i pre mene *poverovali* u Hrista.

⁸ Pozdravite moga u Gospodu voljenoga Amplija.

⁹ Pozdravite i Urbana, mog saradnika u službi za Hrista, i mog voljenog Stahija.

¹⁰ Pozdravite Apelija, koji je okušao u službi za Hrista. Pozdravite i sve Aristovulove.

¹¹ Pozdravite moga sunarodnika Irodiona.

Pozdravite i Narkisove koji *veruju* u Gospoda.

¹² Pozdravite Trifenu i Trifozu koje se trude u Gospodu.

Pozdravite voljenu Persidu, koja se mnogo trudila u Gospodu.

¹³ Pozdravite Rufa, izabranog u Gospodu i majku njegovu i moju.

¹⁴ Pozdravite Asinkrita, Flegonta, Ermija, Patrova, Erma, i braću koja su sa njima.

¹⁵ Pozdravite još i Filologa i Juliju, Nireja i njegovu sestru, i Olimpa, i sve svete koji su sa njima.

¹⁶ Pozdravite jedni druge svetim poljupcem. Pozdravljaju vas sve Hristove crkve.

Završna uputstva

¹⁷ Molim vas, braćo, da obratite pažnju na one koji stvaraju razdore i daju povod grehu, protiveći se učenju kojim ste poučeni. Zato izbegavajte takve.

¹⁸ Takvi ljudi ne služe našem Gospodu Hristu, nego svome trbuhu, jer oni umilnim i laskavim rečima zavode srca bezazlenih.

¹⁹ Uostalom, vaša poslušnost svima je poznata. Zato se radujem zbog vas, ali hoću da budete mudri za dobro, a bezazleni za zlo.

²⁰ A Bog, *izvor* mira, satrće ubrzo Satanu pod vašim nogama.

Milost Gospoda našega Isusa neka bude sa vama!

²¹ Pozdravlja vas Timotej, moj saradnik, kao i Lukije, Jason i Sosipatar, moji sunarodnici.

²² Pozdravljam vas u Gospodu ja, Tertije, koji sam pisao ovu poslanicu.

²³ Pozdravlja vas Gaj, moj domaćin, u čijem domu se okuplja crkva.

Pozdravlja vas Erast, gradski blagajnik, i brat Kvart.

²⁴ Milost Gospoda Isusa Hrista neka bude sa svima vama!

²⁵ Neka je hvaljen onaj koji može da vas ojača saglasno mome propovedanju Radosne vesti o Isusu Hristu i saglasno sa otkrivenjem tajne koja je vekovima bila neobjavljena.

²⁶ A sada je ta tajna po proročkim spisima otkrivena narodima po zapovesti večnoga Boga, da bi poslušali i poverovali.

²⁷ Jedinom mudrom Bogu, po Isusu Hristu, nek je slava u sve vekove! Amin.

Prva poslanica Korinćanima

¹ Od Pavla, Božijom voljom pozvanog da bude apostol Hrista Isusa, i od brata Sostena,

² Božijoj crkvi u Korintu, posvećenima koji su u Hristu, pozvanima da budu sveti *Božiji narod*, zajedno sa svima koji posvuda prizivaju našega Gospoda Isusa Hrista, njihovog i našeg.

³ Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospoda Isusa Hrista.

⁴ Uvek zahvaljujem svome Bogu za vas zbog Božije milosti koja vam je data u Hristu Isusu.

⁵ Jer u njemu ste se u svemu obogatili, u svakoj vrsti govora i znanja.

⁶ Tako se i svedočanstvo Isusa Hrista utvrdilo među vama,

⁷ te ne oskudevate ni u jednom duhovnom daru, dok čekate da Gospod naš, Isus Hristos bude otkriven.

⁸ On će vas učiniti postojanima do kraja, da budete besprekorni na dan našeg Gospoda Isusa Hrista.

⁹ Veran je Bog koji vas je pozvao u zajedništvo sa njegovim Sinom, Isusom Hristom, našim Gospodom.

Podele u crkvi

¹⁰ Molim vas, braćo, u ime našeg Gospoda Isusa Hrista, da svi isto govorite i da ne bude podele među vama, nego budite potpuno sjedinjeni istim razumom i istim mišljenjem.

¹¹ Naime, obavešten sam o vama, braćo moja, od Hlojinih, da su svađe među vama.

¹² Mislim na to što svaki od vas govori: „Ja sam za Pavla“ ili „Ja sam za Apolosa“ ili „Ja sam za Kifu“ ili „A ja sam za Hrista.“

¹³ Zar se Hristos podelio? Ili, da nije Pavle razapet za vas? Ili, zar ste u Pavlovo ime kršteni?

¹⁴ Hvala Bogu što nikog drugog od vas nisam krstio, osim Krispa i Gaja,

¹⁵ inače biste mogli da kažete da ste u moje ime kršteni.

¹⁶ Da, krstio sam još i Stefanine ukućane. Pored toga, ne znam da li sam krstio koga drugog.

¹⁷ Hristos me, naime, nije poslao da krštavam, nego da propovedam Radosnu vest, i to ne rečima *ljudske* mudrosti, da Hristov krst ne bi izgubio svoju silu.

¹⁸ Jer govor o krstu je ludost za one koji propadaju, a za nas spasene je Božija sila.

¹⁹ Jer u *Svetom pismu* piše:

„Uništiću mudrost mudraca
i odbaciću umnost umnika.“

²⁰ Gde je, dakle, mudrac? Gde je znalac? Gde je vični raspravama ovoga sveta? Nije li Bog pokazao da je mudrost ovoga sveta ludost?

²¹ I budući da svet nije upoznao Boga po njegovoj mudrosti, Bog je odlučio da ludošću propovedanja spase one koji veruju.

²² Tako Jevreji traže znake, a Grci traže mudrost.

²³ A mi propovedamo Hrista razapetoga, kamen spoticanja za Jevreje, ludost za mnogobošce,

²⁴ a za one koje je Bog pozvao, kako Jevreje tako i Grke, Hrista – silu i mudrost Božiju.

²⁵ Jer je Božija ludost mudrija od ljudi, i Božija slabost jača od ljudske sile.

²⁶ Pogledajte sebe, braćo, kakvi ste bili kad vas je *Bog* pozvao. Po ljudskim merilima, niste bili ni mudri, ni moćni, ni visokog roda.

²⁷ Ali Bog je izabrao one koje u svetu smatraju ludima, da posrami one koje smatraju mudrima, i one koje drže za nemoćne da posrami one koje drže za nadmoćne.

²⁸ On je izabrao one koji su u svetu beznačajni, prezreni, i ništavni, da obezvredi one na koje se gleda s uvažavanjem.

²⁹ I to zato da se niko ne bi hvalio pred Bogom.

³⁰ On je izvor vašeg života u Hristu Isusu, koji je nama postao mudrost od Boga, i pravednost, i posvećenje i otkupljenje.

³¹ Baš kao što je napisano: „Ko hoće da se hvali, neka se hvali Gospodom.“

2

Poruka o razapetom Hristu

¹ A kada sam došao k vama, braćo, nisam nastupio sa uzvišenim govorom ili mudrošću da vam navestim Božiju tajnu.

² Odlučio sam, naime, da među vama ne znam ni za šta drugo osim za Isusa Hrista, i to razapetoga.

³ Tako sam se pred vama pojavio u slabosti, sa strahom i velikom tremom.

⁴ Pa i moj govor i moja propoved nisu se zasnivali na ubedljivim rečima ljudske mudrosti, nego na dokazivanju sile Duha,

⁵ da se vaša vera ne bi temeljila na ljudskoj mudrosti, nego na Božijoj sili.

Božija mudrost

⁶ Ali mudrost navešćujemo među zrelima, ali ne mudrost ovoga sveta, niti od vladara ovoga sveta koji propadaju.

⁷ Naprotiv, mi navešćujemo Božiju mudrost, tajnu i skrivenu, koju je Bog pre svih vekova predodredio za našu slavu.

⁸ Tu mudrost nijedan od vladara ovoga sveta nije upoznao, jer da su je poznali, ne bi razapeli Gospoda slave.

⁹ Nego, kao što je napisano:

„Što oko nije videlo,
i uho nije čulo,

i u ljudsko srce nije doprlo,

to je Bog pripremio za one koji ga vole.“

¹⁰ A nama je Bog to otkrio po Duhu, jer Duh sve istražuje, pa i dubine Božije.

¹¹ Jer ko drugi poznaje čovekove misli, osim duha koji je u njemu samom? Isto tako, niko ne poznaje Božije misli osim Duha Božijeg.

¹² A mi nismo primili duha ovoga sveta, nego Duha koji dolazi od Boga, da bismo znali šta nam je Bog darovao.

¹³ Mi govorimo o ovim stvarima, ali ne naučenim rečima ljudske mudrosti, nego onako kako nas je naučio Duh, tumačeći duhovne istine onima koji su duhovni.

¹⁴ Telesni čovek, pak, ne prihvata istine koje dolaze od *Božijeg* Duha. Za njega su one ludost, te ih ne može razumeti, jer o tim istinama treba rasuđivati uz pomoć *Božijeg* Duha.

¹⁵ A onaj koji je *primio Božijeg* Duha rasuđuje o svemu, a sam ne podleže sudu drugih.

¹⁶ „Jer, ko je upoznao um Gospodnji da bi ga savetovao?“ A mi imamo um Hristov.

3

¹ A ja, braćo, nisam mogao da vam govorim kao duhovnima, nego kao telesnima, kao nejakima u Hristu.

² Napojio sam vas mlekom, ne čvrstom hranom, jer još niste bili spremni za *takvu hranu*. Vi ni sad niste spremni,

³ jer ste još uvek telesni. Zaista, dok ima zavisti i svađa među vama, zar niste telesni, budući da se ponašate kao ljudi *u svetu*?

⁴ Jer, kad jedan kaže: „Ja sam za Pavla“, a drugi: „A ja za Apolosa“, zar se ne ponašate *kao ljudi u svetu*?

⁵ Na kraju, šta je Apolos? Šta je Pavle? *Oni su samo* služitelji preko kojih ste poverovali, primereno službi koju je Gospod poverio svakome.

⁶ Ja sam posadio *seme*, Apolos *ga* je zalio, a Bog je dao da izraste.

⁷ Prema tome, nije ni do onoga koji sadi, ni do onoga koji zaliva, već do Boga koji daje da raste.

⁸ Zato nema razlike između onog koji sadi i onog koji zaliva; svako će primiti platu po svom trudu.

⁹ Mi smo, naime, Božiji saradnici, a vi ste Božija njiva, Božija građevina.

¹⁰ Po milosti koju mi je dao Bog, ja sam kao mudri graditelj postavio temelj, a drugi zida. Samo neka svako pazi kako zida.

¹¹ Jer niko ne može postaviti drugi temelj, osim temelja koji je već postavljen, a to je Isus Hristos.

¹² A ako neko na tom temelju naziđuje zlatom, srebrom, dragim kamenjem, drvetom, senom, slamom,

¹³ vrsnoća svačijeg dela će se otkriti na *Sudnji* dan, jer će biti prokušano ognjem.

¹⁴ Ako ono što je neko nazidao ostane, taj će primiti nagradu.

¹⁵ A ako nečije delo izgori, taj će pretrpeti štetu. Ipak, biće spasen, ali kao kroz oganj.

¹⁶ Zar ne znate da ste hram Božiji i da Duh Božiji prebiva u vama?

¹⁷ A ako neko uništava Božiji hram, Bog će ga uništiti. Jer je Božiji hram svet, a taj hram ste vi.

¹⁸ Ne zavaravajte se! Ako neko od vas misli da je mudar *po merilima* ovoga sveta, neka postane lud da bi postao mudar.

¹⁹ Jer je mudrost ovoga sveta ludost za Boga. Napisano je, naime:

„Bog nadmudruje mudre njihovim lukavstvom.“

²⁰ I ponovo:

„Gospod zna da su misli mudrih bezvredne.“

²¹ Zato neka se niko ne hvali ljudima, jer sve pripada vama;

²² bio to Pavle, Apolos ili Kifa, bilo svet, život, ili smrt, bilo sadašnjost ili budućnost. Sve pripada vama!

²³ A vi pripadate Hristu, a Hristos Bogu.

4

Apostolska služba

¹ Tako neka nas svako smatra Hristovim pomoćnicima i upraviteljima Božijih tajni.

² A od upravitelja se očekuje jedino da budu verni.

³ Što se mene tiče, ni malo ne marim za to što me osuđujete vi ili neki ljudski sud, jer ni sam sebi ne sudim.

⁴ Savest me, naime, ni za šta ne osuđuje, ali to me još uvek ne opravdava. Gospod je taj koji mi sudi.

⁵ Zato ne sudite pre nego što nastupi vreme, dok ne dođe Gospod, koji će rasvetliti što je skriveno u tami i otkriti namere srdaca. Tada će svako primiti pohvalu od Boga.

⁶ Sebe i Apolosa sam uzeo za primer radi vas, da naučite da se strogo držite onoga što je napisano *u Pismu*, te da ne postanete nadmeni jedni prema drugima, stajući na nečiju stranu.

⁷ Šta ti daje prednost nad drugima? I šta to imaš, a da ti to nije dao *Bog*? Zašto se onda hvališ nečim što ti je *Bog* dao?

⁸ Već ste se nasitili, već ste se obogatili. Bez nas ste se zacarili! Kamo sreće da ste se zacarili, pa da i mi carujemo sa vama.

⁹ Jer čini mi se da je *Bog* nas, apostole, postavio kao poslednje u povorci, kao osuđene da umru u areni naočigled sveta, pred anđelima i ljudima.

¹⁰ Mi smo ljudi radi *Hrista*, a vi ste mudri u *Hristu*. Mi smo slabi, a vi jaki. Vi ste u časti, a mi u sramoti.

¹¹ Sve do ovoga časa mi smo gladni i žedni, i jedno odeveni, tuku nas i živimo kao beskućnici,

¹² naporno radeći svojim rukama. Kada nas proklinju, mi blagosiljamo, kada nas proganjaju, mi trpimo,

¹³ kada nas vređaju, mi odgovaramo blago. Postali smo kao smeće sveta, svima ološ do dana današnjeg.

¹⁴ Ne kažem ovo da vas postidim, nego da vas kao svoju voljenu decu opomenem.

¹⁵ Jer, da imate i hiljade učitelja u *Hristu*, nemate mnogo očeva. Navestivši vam *Radosnu vest*, ja sam, naime, postao vaš otac u *Hristu Isusu*.

¹⁶ Molim vas, stoga, da me uzmete za primer.

¹⁷ Zato sam vam poslao *Timoteja*, koji je moje voljeno i verno dete u *Gospodu*, da vas podseti na moje učenje u *Hristu Isusu*, kako svuda, u svakoj crkvi učim.

¹⁸ Neki od vas su se uzoholili misleći da neću da dođem k vama.

¹⁹ No, ako da *Gospod*, doći ću uskoro k vama, a onda hoću da vidim ne kakvi su na rečima ti umišljeni, nego imaju li sile.

²⁰ Jer, *Carstvo Božije* se ne temelji na rečima, nego na sili.

²¹ Šta želite? Da vam dođem sa šibom ili sa ljubavlju i duhom blagosti?

5

Blud u crkvi

¹ Čuje se uopšte da ima bluda među vama, i to takvog bluda kakvog nema ni među mnogobošcima; naime, da neko živi sa ženom svoga oca.

² A vi ste još ponosni, umesto da vas to ožalosti, pa da odstranite iz vaše sredine onoga koji je učinio takvo delo.

³ Jer, iako nisam prisutan telom, nego duhom, već sam osudio onoga koji je to delo učinio.

⁴ Kada se u ime Gospoda Isusa okupite vi i moj duh, silom našega Gospoda Isusa,

⁵ onda neka se taj preda Satani na propast tela, da bi se duh spasao u dan Gospodnji.

⁶ Vaše hvalisanje nije dobro. Zar ne znate da malo kvasca ukiseli sve testo?

⁷ Očistite se od starog kvasca, da budete novo testo, kao što i jeste beskvasni, jer je Hristos, naše pashalno Jagnje, već žrtvovano.

⁸ Zato proslavljajmo praznik ne sa starim kvascem, kvascem pokvarenosti i zlobe, nego s beskvasnim hlebovima iskrenosti i istine.

⁹ Pisao sam vam u poslanici da se ne družite s bludnicima;

¹⁰ ne mislim pod tim uopšte na bludnike ovoga sveta, ili lakome, ili razbojnike, ili idolopoklonike. U tom slučaju biste morali da se povučete od sveta.

¹¹ Ono što sam vam pisao je da se ne družite s tobožnjim bratom, koji je u stvari bludnik, ili lakomac, ili idolopoklonik, ili psovač, ili pijanica, ili razbojnik. S takvima da i ne jedete!

¹² Šta ja imam da sudim one koji su u svetu? Nisu li ljudi unutar Crkve oni kojima sudite?

¹³ Onima u svetu sudiće Bog. A vi izbacite zloga iz svoje sredine.

6

O suđenju pred mnogobošcima

¹ Ko se od vas usuđuje, kad ima spor s drugim, da ide na sud pred nepravde, umesto da spor reši među svetima?

² Zar ne znate da će sveti suditi svetu? Pa kada ćete već suditi svetu, niste li dorasli tome da presudite u sasvim malim sporovima?

³ Zar ne znate da ćemo mi suditi anđelima? A da ne govorimo o svetovnim stvarima!

⁴ A vi kada imate svetovne sporove, postavljate za sudije one koji su najneznatniji u crkvi!

⁵ Govorim ovo na vašu sramotu. Zar među vama nema nijednog mudrog koji bi bio u stanju da presudi među svojom braćom?

⁶ Umesto toga, brat se sudi s bratom, i to pred nevernima.

⁷ Mana vam je već i to što se sudite među sobom. Zašto radije ne pretrpите nepravdu? Zašto radije ne pregorite štetu?

⁸ Umesto toga, vi činite nepravdu i štetu, i to braći.

⁹ Zar ne znate da nepravednici neće imati učešća u Carstvu Božijem? Ne varajte se; ni bludnici, ni idolopoklonici, ni preljubnici, ni ženskasti, ni pederasti*,

¹⁰ ni lopovi, ni pohlepni, ni pijanice, ni psovači, ni razbojnici neće imati učešća u Carstvu Božijem.

¹¹ Neki od vas su bili ovakvi, ali ste se oprali, i posvetili, i opravdali se u ime Gospoda Isusa Hrista i *delovanjem* Duha Boga našega.

O bludu

¹² „Sve mi je dozvoljeno!“ Međutim, nije sve na korist. „Sve mi je dozvoljeno!“ Ipak, ne želim ničemu da robujem.

¹³ *Kažete:* „Jela su za trbuh, a trbuh je za jela.“ Ali, Bog će uništiti i jedno i drugo. Ali telo nije namenjeno za blud, već za Gospoda, a Gospod za telo.

¹⁴ A Bog koji je vaskrsao Gospoda, vaskrsnuće i nas svojom silom.

¹⁵ Zar ne znate da su vaša tela udovi Hristovi? Hoću li, dakle, uzeti udove Hristove i učiniti ih udovima bludničnim? Nikako!

¹⁶ Ili, zar ne znate da onaj koji prione uz bludnicu postaje jedno telo s njom? Kao što je napisano: „I dvoje će biti jedno telo.“

¹⁷ A ko prione uz Gospoda, postaje jedan duh s *njim*.

¹⁸ Bežite od bluda! Naime, svaki drugi greh koji čovek čini ne tiče se njegovog tela, dok bludnik greši protiv svoga tela.

¹⁹ Ili, zar ne znate da je vaše telo hram Duha Svetoga koji je u vama, i koga imate od Boga? Vi ne pripadate sami sebi.

²⁰ Naime, otkupljeni ste po *visokoj* ceni; zato proslavite Boga svojim telom.

7

O braku i bezbračnosti

¹ A sada o onome što ste mi pisali: „Dobro je za čoveka da ne stupa u odnose sa ženom.“

² Ipak, da bi se izbegao blud, svaki čovek neka ima odnose sa svojom ženom, i svaka žena neka ima odnose sa svojim mužem.

³ Neka muž održava bračne odnose sa ženom, a tako i žena sa svojim mužem.

⁴ Žena nema vlast nad svojim telom, nego muž, kao što ni muž nema vlast nad svojim telom, nego žena.

⁵ Ne lišavajte se bračnih odnosa, osim po dogovoru, i to na neko vreme, da biste mogli da se posvetite molitvi. Nakon

* **6:9** *Ženskasti i pederasti* je prevod grčkih reči koje označavaju aktivne i pasivne partnere u homoseksualnom odnosu. U starijim prevodima *mekoputnici i muškoložnici*.

toga se vratite bračnim odnosima, da vas Satana ne iskuša zbog vaše neuzdržljivosti.

⁶ Ovo što kažem nije zapovest, nego dopuštenje.

⁷ Ja bih hteo da svi ljudi budu kao ja. Ipak, svako ima svoj dar od Boga, jedan ovakav, drugi onakav.

⁸ A neoženjenima i udovicama kažem: dobro je ako ostanu bezbračni kao ja.

⁹ Ali ako ne mogu da se uzdržavaju, neka stupe u brak, jer je bolje stupiti u brak, nego izgarati *od strasti*.

¹⁰ A onima u braku dajem zapovest koja ne dolazi od mene, nego od Gospoda: žena da se ne razvodi od svoga muža.

¹¹ A ako se već i razvede, neka se ne udaje ponovo, ili neka se vrati svome mužu. Takođe ni muž neka se ne razvodi od svoje žene.

¹² A ostalima kažem ja, a ne Gospod. Ako verujući ima ženu koja ne veruje, a pristaje da živi sa njim, neka se ne razvodi od nje.

¹³ Isto tako, ako žena ima muža koji ne veruje, neka se ne razvodi od njega.

¹⁴ Jer, muž koji ne veruje posvećen je preko svoje žene koja veruje, a tako je i žena koja ne veruje posvećena preko svoga muža koji veruje. Deca bi, inače, bila kao nevernička deca, a ovako su posvećena.

¹⁵ A ako neverujući *supružnik* hoće da se razvede, neka se razvede. U tom slučaju, muž koji veruje ili žena koja veruje nisu obavezni da ostanu u braku. Bog nas je, naime, pozvao da živimo u miru.

¹⁶ Ko zna, ženo, nećeš li spasti muža, ili ko zna, mužu, nećeš li spasti ženu?

¹⁷ Bilo kako bilo, neka svako živi u skladu s prilikama koje mu je Gospod dodelio, odnosno na koje vas je on pozvao. Ovo uputstvo dajem svim crkvama.

¹⁸ Ako je neko bio obrezan pre nego što ga je Bog pozvao, neka ne prikriva tragove obrezanja. Tako i čovek koji nije bio obrezan pre nego što ga je Bog pozvao, neka se ne obrezuje.

¹⁹ Da li je čovek obrezan ili neobrezan, ne igra nikakvu ulogu. Važno je samo držati se Božijih zapovesti.

²⁰ Neka svako ostane u prilikama u kojima ga je Božiji poziv zatekao.

²¹ Jesi li rob? Neka te to ne brine. Ali, ako možeš da postaneš slobodan, iskoristi priliku.

²² Jer, koga je Gospod pozvao kada je bio rob, tog je Gospod učinio slobodnim. A onaj koga je Gospod pozvao kao slobodnoga, rob je Hristov.

²³ *Skupo* ste otkupljeni; ne budite robovi ljudima.

24 Braćo, neka svako ostane pred Bogom u prilikama u kojima ga je *Božiji* poziv zatekao.

25 A za neudate devojke nemam nikakvu zapovest od Gospoda. Ipak, dajem svoje mišljenje kao čovek koga je Bog, po svome milosrđu, učinio vrednim poverenja.

26 Mislim da je zbog sadašnje nevolje bolje za čoveka da ostane u prilikama u kojima se nalazi.

27 Ako imaš ženu, ne razvodi se od nje. Ako nemaš ženu, ne traži je.

28 No, ako se i oženiš, ne činiš greh, a tako i devojka ako se uda, ne čini greh. Ipak, oni koji stupaju u brak iskusiće nevolje ovozemaljskog života, a ja želim da vas poštedim toga.

29 Ono što hoću da kažem, braćo, je ovo: određeno vreme se primaklo; od sada oni koji imaju ženu, neka žive kao da je nemaju;

30 oni koji tuguju, kao da ne tuguju, oni koji se raduju, kao da se ne raduju, i oni koji kupuju, kao da nemaju ništa,

31 i koji posluju u svetu, kao da ne posluju. Jer prolazi oblik ovoga sveta.

32 Hteo bih, naime, da ste lišeni briga. Bezbračni se brine za Gospodnje stvari, to jest, kako da ugodi Gospodu.

33 A onaj koji je u braku brine se za ovozemaljske stvari, naime, kako da ugodi svojoj ženi,

34 te je podeljen u sebi. A neudata žena ili devojka brine se za Gospodnje stvari, da bude posvećena i telom i duhom. Udata žena, pak, brine se za ovozemaljske stvari, naime, kako da ugodi svome mužu.

35 Govorim ovo za vaše dobro. Ne želim time da vam postavim ograničenja, nego da vas uputim na čestitu i nesmetanu predanost Gospodu.

36 Ako neko misli da neprilično postupa prema devojci za koju je veren, te ako ona zalazi u godine, a i on oseća da treba da se ženi, neka učini po svojoj volji; ne čini nikakav greh. Neka stupe u brak.

37 Ali ko čvrsto ostane pri svojoj odluci i nema potrebe, nego vlada svojom voljom, te je rešio u svom srcu da ne ženi svoju verenicu, dobro čini.

38 Tako, onaj koji oženi svoju verenicu, čini dobro; a onaj koji je ne oženi, čini bolje.

39 Žena je vezana dok god je njen muž živ. Ako joj muž umre, slobodna je da se uda za koga hoće, ali samo za onog koji je u Gospodu.

40 Ipak, po mom mišljenju, blaženija je ako se ne uda. Uostalom, mislim da i ja imam Božijega Duha.

8

O hrani koja se prinosi idolima

¹ A sada o *hrani* koja se prinosi idolima. Znamo da svi imamo znanje. Ali znanje dovodi do oholosti, dok ljubav izgrađuje.

² Ako neko misli da nešto zna, još uvek ne zna onako kako bi trebalo da zna.

³ A ko voli Boga, njega *Bog* poznaje.

⁴ A što se tiče hrane žrtvovane idolima, znamo da idol ne *predstavlja* ništa i da nema drugog Boga osim jednog.

⁵ Čak i da ima takozvanih bogova, kao što se tvrdi da ima mnogo bogova i gospodara – bilo na nebu bilo na zemlji,

⁶ mi imamo jednog Boga i Oca od koga sve potiče, i kome i mi pripadamo, i jednog Gospoda, Isusa Hrista, po kome je sve *postalo*, i po kome i mi *postojimo*.

⁷ Međutim, nemaju svi to znanje. Neki su se toliko navikli da služe idolima, da kada jedu takvu hranu, jedu je kao da je prinesena idolima, pa se tako njihova slaba savest kalja.

⁸ Hrana nas neće dovesti bliže Bogu, jer niti smo na gubitku ako ne jedemo, niti smo na dobitku ako jedemo.

⁹ Gledajte samo da vaša sloboda ne bude kamen spoticanja za one koji su slabi.

¹⁰ Jer ako neko vidi tebe, koji imaš znanje, za trpezom u idolskom hramu, neće li se, zbog svoje slabe savesti, ohrabriti da jede *hranu* žrtvovanu idolima?

¹¹ I tako zbog tvog znanja propada taj slabi, tvoj brat za koga je Hristos umro.

¹² Jer time što grešite protiv svoje braće udarajući po njihovoj slaboj savesti, grešite i protiv Hrista.

¹³ Stoga, ako hrana navodi na greh moga brata, radije neću jesti meso doveka, da ga ne bih naveo na greh.

9

Kakva prava imaju apostoli?

¹ Zar nisam slobodan? Zar nisam apostol? Nisam li video našeg Gospoda Isusa? Niste li vi moje delo u radu za Gospoda?

² Jer, ako drugima i nisam apostol, vama jesam. Vi ste, naime, dokaz moje apostolske službe za Gospoda.

³ To je moja odbrana pred svima koji me ispituju.

⁴ Zar nemamo prava da jedemo i pijemo?

⁵ Zar nemamo prava da vodimo sa sobom svoje žene, kao što to čine ostali apostoli, braća našega Gospoda, pa i sam Kifa?

⁶ Ili, zar samo ja i Varnava moramo da radimo da bismo se izdržavali?

⁷ Ko služi vojsku o svom trošku? Ili, ko sadi vinograd, a ne jede grožđe iz vinograda? Ili, ko napasa stado, a ne pije mleko od stada?

⁸ Da možda ne govorim po ljudskoj *mudrosti*, ili o ovome govori i Zakon?

⁹ Jer Mojsije je napisao u Zakonu: „Ne zavezuj usta volu kad vrše.“ Zar je Bogu stalo do volova?

¹⁰ Ne kaže li to upravo radi nas? To je napisano baš radi nas, jer orač treba da ore u nadi, i onaj koji vrše treba da vrše u nadi da će dobiti svoj deo od uroda.

¹¹ Ako smo mi vama posejali duhovna *dobra*, zar je mnogo ako žanjemo vaša zemaljska *dobra*?

¹² Jer ako drugi polažu prava da ih pomažete vašim dobrima, nemamo li mi više prava na to?

Ipak, mi se nismo koristili ovim pravom, nego sve podnosimo, da ne bismo postavili prepreku propovedanju Radosne vesti o Hristu.

¹³ Zar ne znate da oni koji obavljaju hramsku službu, od hrama dobijaju hranu, i da oni koji služe kod žrtvenika, od žrtvenika dobijaju svoj deo?

¹⁴ Isto tako je Gospod zapovedio da oni koji propovedaju Radosnu vest treba da dobijaju platu za to.

¹⁵ Ja se, pak, ničim od ovoga nisam koristio. Međutim, nisam ovo napisao da biste me vi plaćali. Radije bih umro, nego da me neko liši onoga čime se ponosim.

¹⁶ Ja se, naime, ne ponosim propovedanjem Radosne vesti, jer mi je to stavljeno u dužnost. Naime, teško meni ako je ne propovedam!

¹⁷ Jer, ako to činim po svom izboru, dobiću nagradu; a ako to ne činim po svom izboru, to znači da mi je poverena dužnost.

¹⁸ Šta je, dakle, moja nagrada? *Moja nagrada je* da besplatno propovedam Radosnu vest, ne služeći se svojim pravom *na platu*.

¹⁹ Jer, iako nisam dužan da služim nikome, učinio sam sebe slugom svima, da bih pridobio mnoge.

²⁰ Za Jevreje sam bio Jevrejin, da bih mnoge od njih pridobio; za one koji žive po Zakonu, bio sam kao onaj koji živi po Zakonu, iako ne živim po Zakonu, da bih pridobio njih koji žive po Zakonu.

²¹ Za one koji ne žive po Zakonu, bio sam kao onaj koji ne živi po Zakonu, da bih pridobio njih koji ne žive po Zakonu, iako ne živim bez Božijeg Zakona. Ja, naime, živim po Hristovom zakonu.

²² Za slabe sam bio slab, da bih pridobio slabe. Svima sam postao sve, da po svaku cenu spasem neke.

²³ Sve to činim radi Radosne vesti, da učestvujem u njenim *blagoslovima*.

²⁴ Zar ne znate da na trkalištu trče svi takmičari, ali samo jedan dobija nagradu? Tako i vi trčite da je dobijete.

²⁵ Svaki takmičar se trudi svim silama da pobeđi. Oni to čine da dobiju raspadljiv venac, a mi da dobijemo neraspadljiv venac.

²⁶ Zato ja ne trčim besciljno, niti udaram u prazno,

²⁷ nego bespoštedno naprežem svoje telo i potčinjavam ga, da se ne bih ja, koji propovedam Radosnu vest drugima, pokazao kao nedostojan.

10

Upozorenje iz primera Izrailja

¹ Neću da vam ostane nepoznato, braćo, da su naši preci bili zaštićeni oblakom i da su svi prošli kroz more,

² te su svi bili u Mojsija kršteni u oblaku i moru.

³ Takođe su svi jeli istu duhovnu hranu,

⁴ i svi su pili isto duhovno piće, jer su pili iz duhovne stene koja ih je pratila, a ta stena je bila Hristos.

⁵ Međutim, mnogi nisu bili ugodni Bogu, pa ih je *Bog* pobio u pustinji.

⁶ Te stvari su se dogodile nama za primer, da ne poželimo zlo kao što su oni poželeli.

⁷ Ne budite idolopoklonici kao neki od njih, jer je napisano: „Narod je posedao da jede i pije, i ustao da se zabavlja.“

⁸ I ne odajmo se bludu, kao neki od njih, pa ih je u jedan dan pomrlo dvadeset tri hiljade.

⁹ Takođe, ne iskušavajte Hrista, kao što su ga neki od njih iskušavali, pa su izginuli od zmija.

¹⁰ I ne prigovarajte, kao što su neki od njih prigovarali, pa su izginuli od Uništitelja.

¹¹ Sve ove stvari su se događale njima za primer, ali su zapisane za upozorenje nama, kojima su se poslednja vremena približila.

¹² Zato onaj koji misli da *čvrsto* stoji, neka pazi da ne padne.

¹³ Nije vas snašlo neko iskušenje koje ne snalazi sve ljude. Ali Bog je veran; on neće dozvoliti da budete izloženi iskušenjima više nego što možete da podnesete, nego će okončati iskušenja da možete izdržati.

Idolopoklonstvo i Gospodnja večera

¹⁴ Stoga, voljeni moji, bežite od idolopoklonstva.

¹⁵ Govorim vam kao mudrima: sami prosudite šta vam govorim.

16 Zar čaša blagoslova za koju zahvaljujemo Bogu, ne predstavlja zajedništvo koje imamo po krvi Hristovoj? Zar hleb koji lomimo ne predstavlja zajedništvo koje imamo po telu Hristovom?

17 I pošto je jedan hleb, mi mnogi činimo jedno telo, jer jedan hleb delimo.

18 Obratite pažnju na one koji su Izrailjci po telu: nisu li oni koji jedu od hramskih žrtava isti oni koji zajedno prinose žrtvu Bogu na žrtveniku?

19 Šta time hoću da kažem? Da je hrana koja se prinosi idolima tek samo hrana, ili da je idol tek samo idol?

20 Ne! Ono što mnogobošci žrtvuju, zlim duhovima žrtvuju, a ja neću da imate zajedništvo sa zlim duhovima.

21 Ne možete piti iz Gospodnje čaše i iz čaše zlih duhova; ne možete jesti za Gospodnjom trpezom i za trpezom zlih duhova.

22 Ili, zar ćemo izazivati Gospoda? Da nismo jači od njega?

23 Kažete: „Sve je dozvoljeno.“ Ipak, nije sve na korist. „Sve je dozvoljeno.“ Ipak, sve ne izgrađuje.

24 Ne gledajte samo svoju korist, već i korist drugih.

25 Jedite sve što se prodaje na tržnici, ništa ne ispitujući radi svoje savesti.

26 Jer, „Gospodu pripada zemlja i sve što je na njoj.“

27 Ako vas neki nevernik pozove na obed, i vi hoćete da idete, jedite sve što se iznese pred vas ništa ne ispitujući zbog savesti.

28 Ali, ako vam neko kaže: „Ova hrana je bila žrtvovana idolima“, onda ne jedite zbog onoga koji vam je to dao do znanja, a i radi savesti;

29 ne mislim radi vaše savesti, već radi njegove. Pitate se: „Zašto da nečija savest određuje moju slobodu?“

30 Ako ja jedem sa zahvaljivanjem, zašto da me osuđuju za ono za šta zahvaljujem?“

31 Zato, bilo da jedete, pijete ili činite nešto drugo, sve činite Bogu na slavu.

32 Ponašajte se besprekorno kako prema Jevrejima i Grcima, tako i prema Crkvi Božijoj.

33 Naime, i ja svima ugađam u svemu, ne gledajući svoju korist, nego korist drugih, da bi mnogi bili spaseni.

11

1 Uzmite mene za primer, kao što ja uzimam Hrista za primer.

Pokrivanje glave na bogoslužjenju

2 Pohvalno je to što me se u svemu sećate i što držite predanja onako kako sam vam preneo.

³ Ali hoću da znate da je Hristos glava svakom mužu, da je muž glava ženi, a Bog Hristu.

⁴ Svaki muž koji se moli ili prorokuje pokrivenne glave, sramoti svoju glavu.

⁵ Isto tako i svaka žena koja se moli ili prorokuje nepokrivenne glave, sramoti svoju glavu, jer je ista kao i ošišana.

⁶ Ako žena ne pokriva glavu, neka se ošiša. Ali pošto je sramota za ženu da se šiša i brije, neka pokriva glavu.

⁷ Muž, pak, ne treba da pokriva glavu, zato što on odražava lik i slavu Božiju. A žena odražava muževljevu slavu.

⁸ Muškarac, naime, nije postao od žene, nego žena od muškarca.

⁹ I nije muškarac stvoren radi žene, nego žena radi muškarca.

¹⁰ Zbog toga, a i zbog anđela, žena mora da ima znak na svojoj glavi da je pod vlašću.

¹¹ Međutim, u Gospodu, niti je žena nezavisna od muža, niti je muž nezavisan od žene.

¹² Jer, kao što je žena postala od muškarca, tako se i muškarac rađa od žene, a sve to dolazi od Boga.

¹³ Prosudite sami: priliči li ženi da se moli nepokrivenne glave?

¹⁴ Ne uči li vas i sama priroda da je sramota za čoveka da ima dugu kosu?

¹⁵ A zar ženi nije na ponos da ima dugu kosu? Kosa joj je, naime, data umesto vela.

¹⁶ A ako je nekome do prepirke, mi nemamo takav običaj, a ni ostale crkve Božije.

Večera Gospodnja

¹⁷ Ipak, ne mogu da vas pohvalim za ono što vam sada nalažem, jer vaše sastajanje ne ide na bolje, nego na gore.

¹⁸ Prvo, čujem da među vama ima podele kada se okupljate kao crkva, što delimično i verujem.

¹⁹ Najzad, treba da bude podela među vama da se pokažu oni koji su valjani.

²⁰ Dakle, kada se okupljate, ne jede se večera Gospodnja.

²¹ Naime, svako uzima svoju večeru, te jedan gladuje, a drugi se opija.

²² Zar nemate kuću da jedete i pijete? Ili, zar prezirete Crkvu Božiju i posramljujete one koji nemaju? Šta da vam kažem? Treba li da vas pohvalim? Za ovo ne mogu da vas pohvalim.

²³ Ja sam, naime, primio *učenje* od Gospoda koje sam i vama predao: da je Gospod Isus one noći kada je bio predat uzeo hleb,

²⁴ zahvalio *Bogu* i prelomio ga, rekavši: „Ovo je moje telo koje se daje za vas. Ovo činite meni na spomen.“

²⁵ Tako je uzeo i čašu posle večere i rekao: „Ova čaša je Novi savez po mojoj krvi. Kad god je pijete, činite to meni na spomen.“

²⁶ Zaista, kad god jedete hleb i pijete čašu, navešćujete smrt Gospodnju dok se on ne vrati.

²⁷ Zato ko nedostojno jede hleb i pije čašu, biće kriv za greh protiv tela i krvi Gospodnje.

²⁸ Neka se, dakle, svako prvo preispita, pa tek onda neka jede od hleba i pije iz čaše.

²⁹ Jer, ko jede i pije, a ne razazna je u tome telo *Gospodnje*, navlači na sebe osudu kad jede i pije.

³⁰ Zato ima mnogo nemoćnih i bolesnih među vama, a neki su i umrli.*

³¹ Ako bismo sami sebi sudili, *Gospod* nam ne bi sudio.

³² Ipak, kad nas *Gospod* sudi, on nas i odgaja, da ne budemo osuđeni sa svetom.

³³ Zato, braćo moja, kada se okupite da jedete, pričekajte jedni druge.

³⁴ Ako je neko gladan, neka jede kući, da ne dođete pod Božiju osudu kada se sastanete.

A što se tiče ostalih stvari, daću vam uputstva kad dođem.

12

O darovima Svetoga Duha

¹ Ne želim, braćo, da budete u neznanju po pitanju duhovnih darova.

² Znao ste da ste, kao bivši mnogobošci, bili zavedeni, te ste služili nemim idolima.

³ Zato vam obznanim: niko ko je vođen Božijim Duhom, ne može da kaže: „Proklet bio Isus.“ Isto tako, niko ne može da kaže: „Isus je *Gospod*“, ako nije vođen Svetim Duhom.

⁴ Darovi su različiti, ali je isti Duh.

⁵ Ima i različitih službi, ali je isti *Gospod*.

⁶ Ima razlike i u delovanjima, ali je isti Bog koji kroz njih deluje u svakome.

⁷ A Duh na svakome pokazuje svoje dejstvo radi zajedničke koristi.

⁸ Jednome Duh daje dar mudrog savetovanja, dok drugome isti Duh daje dar saopštavanja posebnog znanja.

⁹ Jednome Duh daje dar vere, dok drugome isti Duh daje dar isceljivanja.

* 11:30 Doslovno: *usnuli*.

¹⁰ Jednome *Duh* daje dar da čini čuda, a drugome dar proštva. Nekome daje dar razlikovanja duhova, nekome da govori *drugim* jezicima, a nekome da tumači te jezike.

¹¹ Sve ovo čini jedan te isti *Duh*, koji po svojoj volji dodeljuje dar svakom pojedincu.

Jedno telo - mnogi udovi

¹² Naime, kao što u telu ima mnogo udova, a svi ti udovi, iako ih je mnogo, čine jedno telo, tako je i sa *Hristom*.

¹³ Jer, po *Duhu* smo svi mi kršteni u jedno telo. Bilo Jevreji ili Grci, bilo robovi ili slobodni, svi smo napojeni jednim *Duhom*.

¹⁴ Jer jedan ud ne čini telo, nego mnogi.

¹⁵ Ako noga kaže: „Pošto nisam ruka, ne pripadam telu“, zar ipak ne pripada telu?

¹⁶ I ako uho kaže: „Pošto nisam oko, ne pripadam telu“, zar ipak ne pripada telu?

¹⁷ Ako bi celo telo bilo oko, gde bi bio sluh? *Ili* ako bi celo telo bilo uho, gde bi bilo čulo mirisa?

¹⁸ A *Bog* je postavio svaki deo tela onako kako je on hteo.

¹⁹ Gde bi bilo telo da su svi oni samo jedan deo *tela*?

²⁰ No, *stvari stoje ovako*: ima mnogo delova *tela*, ali je telo jedno.

²¹ Oko ne može da kaže ruci: „Ne trebaš mi!“, niti glava nogama: „Ne trebate mi!“

²² Šta više, i naizgled slabi delovi tela su neophodni.

²³ Pa čak i sa delovima *tela* koji nam se čine manje vrednim postupamo s punim uvažavanjem. I sa stidnim *delovima tela* postupamo s većom pristojnošću,

²⁴ koja nije potrebna drugim *delovima tela*. *Bog* je, naime, tako sastavio telo, da je neuglednijim delovima tela dao posebnu čast,

²⁵ da ne bude podele u telu, nego da se delovi *tela* jednako brinu jedni za druge.

²⁶ Ako jedan deo *tela* pati, pate i svi ostali; ako se jednom delu *tela* ukazuje čast, sa njim se raduju i svi ostali.

²⁷ Dakle, vi ste telo *Hristovo* i delovi *tela* pojedinačno.

²⁸ A *Bog* je u *Crkvi* postavio prvo apostole, drugo proroke, treće učitelje; zatim čudotvorce, iscelitelje, pomagače, one sa darom upravljanja, *te one sa darom govorenja* drugih jezika.

²⁹ Jesu li svi apostoli? Jesu li svi proroci? Jesu li svi učitelji? Jesu li svi čudotvorci?

³⁰ Zar svi poseduju dar isceljivanja? Zar svi govore *drugim* jezicima? Zar svi tumače jezike?

³¹ Revnosno težite za višim darovima!

Ja ću vam, pak, pokazati najbolji put.

13

Himna ljubavi

¹ Ako govorim ljudskim i anđeoskim jezicima, a nemam ljubavi, onda sam kao metal što odjekuje i činele što zveče.

² I ako imam i dar proroštva, i da znam sve tajne i sva znanja, i povrh toga da imam svu veru planine da premeštam, a ljubavi da nemam – ništa sam.

³ Pa da i razdelim sve što imam, da i telo svoje predam, da bih se hvalio, a ljubavi nemam – ništa mi ne koristi.

⁴ Ljubav je strpljiva, ljubazna, ne zavidi, ne hvali se, nije ohola,

⁵ ne ponaša se nepristojno, ne traži svoje, ne žesti se, ne pamti zlo,

⁶ ne raduje se nepravdi, a raduje se istini,

⁷ sve podnosi, nikada ne prestaje da veruje, svemu se nada, sve izdržava;

⁸ ljubav nikad ne prestaje. Proroštva će se ugasiti, jezici će prestati, znanje će se okončati.

⁹ Jer nepotpuno znamo i nepotpuno prorokujemo.

¹⁰ A kad dođe ono potpuno, okončaće se ono nepotpuno.

¹¹ Kad sam bio dete, govorio sam kao dete, mislio sam i razmišljao kao dete. A kad sam odrastao, završio sam sa detinjstvom.

¹² Sada vidimo nejasno, kao u ogledalu*, a onda ćemo videti licem u lice. Sada znam nepotpuno, a onda ću znati potpuno, kao što sam i sam sebi poznat.

¹³ A sada ostaje ovo troje: vera, nada i ljubav; a najveća od njih je ljubav.

14

Jezici i proroštvo

¹ Težite za ljubavlju, pokažite revnost za duhovne *darove*, a posebno da prorokujete.

² Naime, ko govori *drugim* jezikom, ne govori ljudima, već Bogu, jer ga niko ne razume, pošto on govori tajne.

³ A ko prorokuje, govori ljudima na izgradnju, ohrabrenje i utehu.

⁴ Ko govori *drugim* jezikom, izgrađuje samo sebe, a ko prorokuje, izgrađuje crkvu.

⁵ Hteo bih da svi govorite *drugim* jezicima, ali još više da prorokujete, jer je onaj koji prorokuje korisniji od onoga što

* **13:12** Ogledala u drevna vremena se nisu pravila od istog materijala kao danas, već od fino obrađenog i izglaćanog metala. Odraz koji je takvo ogledalo davalo nije bio jasan kao u modernim ogledalima.

govori *drugim* jezicima, osim ako ih tumači, da bi crkva mogla da se izgrađuje.

6 Ako vam ja, braćo, dođem i govorim *drugim* jezicima, kakvu ćete korist imati od toga, ako vam uz to ne saopštım bilo otkrivenje ili znanje, bilo proroštvo ili pouku?

7 Ako neživı *instrumenti* koji daju zvuk, svirala ili harfa, ne prave razliku u tonovima, ko će znati šta se svira?

8 Ili ako truba ispusti nejasan zvuk, ko će se spremıti za boj?

9 Isto tako, ako govorıte *drugim* jezikom koji nije razumljiv, ko će znati šta je izrečeno? Govorićete u vetar.

10 Zaista, na svetu ima toliko jezika, i svaki od njih ima značenje.

11 Prema tome, ako ne znam šta jezik znači, biću stranac onome koji govori, a i on će meni biti stranac.

12 Isto tako i vi, pošto već pokazujete revnost za duhovne *darove*, nastojte da obilujete u *onim darovima* koji izgrađuju crkvu.

13 Zato onaj koji govori *drugim* jezikom, neka se moli da može da ga protumači.

14 Naime, ako se ja molim *drugim* jezikom, moj duh se moli, ali moj um ostaje bez koristi.

15 Šta, dakle, *da činim*? Moliću se duhom, ali moliću se i umom, pevaću hvalospeve duhom, ali pevaću hvalospeve i umom.

16 Jer ako ti blagosiljaš *Boga* Duhom, kako će neupućeni reći „amin“ na tvoje zahvaljivanje, kad ne zna šta govoriš?

17 Doduše, ti lepo zahvaljuješ Bogu, ali se drugi ne izgrađuje.

18 Zahvalan sam Bogu što govorim *drugim* jezicima više od svih vas.

19 Ipak, u crkvi ću radije reći pet razumljivih reći da se svi pouče, nego deset hiljada reći *drugim* jezikom.

20 Braćo, ne razmišljajte detinjasto, ali budite kao mala deca koja nisu vična zlu. U mislima, pak, budite zreli.

21 U Zakonu je napisano:

„Preko onih koji govore *drugim* jezicima,

i usana tuđınaca,

govoriću ovome narodu,

ali me ni onda neće poslušati – govori Gospod.“

22 Tako *drugi* jezici nisu znak za vernike, nego za nevernike. Međutim, proroštvo je za vernike, a ne za nevernike.

23 Ako se, dakle, sva crkva okupi, pa svi počnu da govore *drugim* jezicima, a prıtom uđu neupućeni ili neverni, neće li reći da ste ludi?

24 Ali, ako neupućeni ili nevernik naiđe, a svi prorokuju, sve ga kori, sve ga osuđuje,

²⁵ tada se obelodanjuju tajne njegovog srca. Tako će pasti ničice i pokloniti se Bogu, pa će ispovediti da je Bog zaista u vama.

Red u crkvi

²⁶ Šta, dakle, *da činimo*, braćo? Kad se okupljate, svako ima nešto: neko psalam, neko pouku, neko otkrivenje, neko *drugi* jezik, neko *dar* tumačenja *tog drugog jezika*. Neka sve bude na izgradnju.

²⁷ Ako neko govori *drugim* jezikom, neka govore dvojica, najviše trojica, i to redom, a jedan neka tumači.

²⁸ Ukoliko nema tumača, neka ćuti u crkvi, pa neka govori sam sebi i Bogu.

²⁹ Što se tiče proroka, neka govore dvojica ili trojica, a ostali neka prosuđuju.

³⁰ Ako se drugom koji tu sedi nešto otkrije, prvi neka ćuti.

³¹ Svi, naime, možete da prorokujete, jedan po jedan, da se svi pouče i ohrabre.

³² Proročki duhovi pokoravaju se prorocima.

³³ Jer Bog nije *Bog* nereda, nego mira.

Kao što je u svim crkvama,

³⁴ žene treba da ćute u crkvi. Njima nije dozvoljeno da govore; one treba da se pokoravaju, kao što Zakon nalaže.

³⁵ A ako žele da nauče nešto, neka kući pitaju svoje muževe, jer ne priliči ženi da govori u crkvi.

³⁶ Ili da nije Božija reč od vas potekla? Ili ste vi jedini do kojih je ona došla?

³⁷ Ako neko misli da je prorok, ili duhovan, treba da shvati da je ovo što vam pišem zapovest od Gospoda.

³⁸ Ko ovo ne shvata, ostaje u neznanju.

³⁹ Stoga, braćo, pokažite revnost za prorokovanje, i ne branite da se govori *drugim* jezicima.

⁴⁰ Neka sve bude prikladno i uredno.

15

Vaskrsenje mrtvih

¹ Podsećam vas, braćo, na Radosnu vest koju sam vam navestio, koju ste prihvatili i u kojoj stojite.

² Njome se i spasavate, ako je čvrsto držite onako kako sam vam je navestio, sem ako niste uzalud poverovali.

³ Ja sam vam, naime, na prvom mestu predao ono što sam primio: da je Hristos, saglasno Pismima, umro za naše grehe,

⁴ i da je, saglasno Pismima, sahranjen i vaskrsnut trećeg dana.

⁵ Potom se Hristos ukazao Kifi, a zatim Dvanaesticima.

⁶ Onda se odjednom ukazao pred više od pet stotina braće, od kojih većina živi i danas, a neki su umrli.

⁷ Zatim se ukazao Jakovu, te svim apostolima.

⁸ Na kraju se *Hristos* ukazao i meni, kao nedonoščetu.

⁹ Naime, ja sam najmanji među apostolima, i nisam dostojan da se nazovem apostolom, jer sam progonio Crkvu Božiju.

¹⁰ Ipak, milošću Božijom sam ono što jesam, i njegova milost prema meni nije bila uzaludna. Šta više, potrudio sam se više od svih njih, ali ne ja, nego Božija milost sa mnom.

¹¹ Svejedno, bio ja ili oni, tako propovedamo i tako ste poverovali.

¹² Ako se propoveda da je *Hristos* vaskrsao iz mrtvih, kako onda neki od vas tvrde da nema vaskrsenja mrtvih?

¹³ Ako nema vaskrsenja mrtvih, onda ni *Hristos* nije vaskrsao,

¹⁴ a ako *Hristos* nije vaskrsao, uzaludno je naše propovedanje, uzaludna je i vaša vera.

¹⁵ Ako mrtvi ne vaskrsavaju, onda smo se i mi pokazali kao lažni svedoci Božiji, jer smo svedočili da je Bog vaskrsao Hrista, koga nije vaskrsao.

¹⁶ Ako mrtvi ne vaskrsavaju, onda ni *Hristos* nije vaskrsao.

¹⁷ A ako *Hristos* nije vaskrsao, uzaludna je vaša vera, jer ste još uvek u svojim gresima.

¹⁸ Po tome su propali i oni koji su usnuli u Hristu.

¹⁹ Jer, ako samo u ovom životu polažemo nadu u Hrista, jadniji smo od svih ljudi.

²⁰ Ali *Hristos* je vaskrsao iz mrtvih, prvi među umrlima!

²¹ Jer, kao što je smrt došla posredstvom čoveka, tako je i vaskrsenje iz mrtvih došlo posredstvom čoveka.

²² Naime, kao što u Adamu svi umiru, tako će svi koji su u Hristu oživeti,

²³ svako po svom redu: *Hristos* je prvi, a zatim, kad on dođe, i oni koji mu pripadaju.

²⁴ Potom nastupa kraj, kada *Hristos* uništi svako glavarstvo, i svaku vlast i silu, te preda Carstvo Bogu Ocu.

²⁵ On, naime, treba da vlada dok ne položi sve neprijatelje pod svoje noge.

²⁶ Smrt će biti uništena kao poslednji neprijatelj.

²⁷ Jer, *Bog* je sve pokorio njemu pod noge. A kad kaže da je sve pokoreno, jasno je da je pokoreno sve osim *Boga*, koji mu je sve pokorio.

²⁸ A kad mu sve bude pokoreno, onda će se i Sin pokoriti onome koji mu je sve pokorio, da *Bog* bude sve u svemu.

²⁹ Šta onda čine oni koji se krštavaju za mrtve? Ako mrtvi ne uskrsavaju, zašto se krste za njih?

³⁰ Zašto smo i mi svaki čas u opasnosti?

³¹ Ja svaki dan umirem, braćo, tako mi vas, moje dike po našem Gospodu Isusu Hristu.

³² Ljudski govoreći, kakvu korist imam od toga što sam se borio sa „zverima“ u Efesu? Ako mrtvi ne vaskrsavaju, onda, „Da jedemo i pijemo,

jer sutra ćemo da pomremo.“

³³ Ne zavaravajte se: „Loše društvo kvari dobre običaje.“

³⁴ Dođite k sebi i ne grešite više, jer neki ljudi ne znaju Boga. Ovo vam govorim na sramotu.

³⁵ Ipak, neko može da pita: „Kako mrtvi vaskrsavaju? U kakvom će se telu pojaviti?“

³⁶ Bezumniče! Seme koje poseješ ne oživljava ako ne umre.

³⁷ Pa i kada seješ, ne seješ izraslu biljku, nego golo zrno, bilo pšenično ili kakvo drugo.

³⁸ A Bog svakom semenu daje telo kakvo hoće, i to svakom semenu njemu svojstven oblik.

³⁹ Jer nije svako telo isto: ljudsko telo je drugačije od tela zveri, telo zveri je drugačije od tela ptica, a telo ptica je drugačije od *tela* riba.

⁴⁰ Takođe postoje nebeska i zemaljska tela; ali je sjaj nebeskih tela drugačiji od sjaja zemaljskih *tela*.

⁴¹ Sunce ima svoj sjaj, mesec svoj, a zvezde, opet, svoj sjaj. Pa i zvezda se od zvezde razlikuje po sjaju.

⁴² Tako je i sa vaskrsenjem mrtvih. Seje se propadljivo *telo*, a vaskrsava nepropadljivo;

⁴³ seje se u sramoti, a vaskrsava u slavi; seje se u slabosti, a vaskrsava u sili;

⁴⁴ seje se prirodno telo, a vaskrsava duhovno.

Ako, naime, postoji prirodno telo, postoji i ono duhovno.

⁴⁵ Jer, ovako je napisano: „Adam, prvi čovek, postade živo biće.“ Poslednji Adam postade Duh koji daje život.

⁴⁶ Ali nije bilo prvo duhovno *telo*, nego prirodno, a zatim duhovno.

⁴⁷ Prvi čovek je zemljan, načinjen od praha zemaljskog, drugi čovek je s neba.

⁴⁸ Kakav je bio zemljani čovek, takvi su i zemljani ljudi; kakav je nebeski čovek, takvi su i oni nebeski.

⁴⁹ I kao što u sebi nosimo sličnost sa zemljanim čovekom, tako ćemo nositi sličnost sa nebeskim čovekom.

⁵⁰ Ovo kažem, braćo, jer telo i krv ne mogu uzeti učešća u Carstvu Božijem, niti može raspadljivo dobiti u posed neraspadljivo.

⁵¹ Evo, saopštavam vam tajnu: nećemo svi umreti, ali ćemo se svi izmeniti,

⁵² odjednom, u tren oka, kad se začuje poslednja truba. Tada će mrtvi vaskrsnuti sa neraspadljivim *telima*, a mi ćemo se izmeniti.

⁵³ Jer, ovo raspadljivo *telo* mora da se promeni u neraspadljivo, ovo smrtno u besmrtno.

⁵⁴ A kad se ovo raspadljivo *telo* promeni u neraspadljivo i ovo smrtno u besmrtno, tada će se ispuniti napisana reč: „Pobeda proždre smrt.“

⁵⁵ „Gde je, smrti, tvoja pobeda?

Gde je, smrti, žalac tvoj?“

⁵⁶ Žalac smrti je greh, a sila greha dolazi od Zakona.

⁵⁷ Ali, hvala Bogu koji nam daje pobedu posredstvom Gospoda našega, Isusa Hrista.

⁵⁸ Stoga, voljena moja braćo, budite čvrsti i nepokolebljivi. Imajte vazda pune ruke posla u službi za Gospoda, znajući da vaš trud u službi za Gospoda nije besplodan.

16

Pomoć za hrišćane u Judeji

¹ Što se tiče priloga za svete, učinite onako kako sam naredio i galatijskim crkvama.

² Svakog prvog dana u nedelji neka svako od vas odvaja na stranu i štedi koliko može, da se novac ne bi sakupljao kad ja dođem.

³ A kad dođem, poslaću s preporukama one koje vi odaberete da odnesu vaš dar u Jerusalim.

⁴ Ako se nađe za shodno da ja idem, oni mogu da mi se pridruže.

Pavlovi planovi

⁵ Vas ću, pak, posetiti kad prođem kroz Makedoniju, budući da putujem preko Makedonije.

⁶ Moguće je da ću se i zadržati kod vas, pa čak i prezimiti, da me otpratite kud god pođem.

⁷ Ne želim, naime, da vas vidim samo u prolazu, nego se nadam da ću neko vreme provesti kod vas, ako Gospod dopusti.

⁸ U Efesu ću ostati do Pedesetnice,

⁹ jer su mi se otvorila velika vrata za uspešan rad, iako imam mnogo protivnika.

¹⁰ Ako Timotej dođe, gledajte da se ne oseća nelagodno sa vama, jer i on obavlja službu za Gospoda kao i ja.

¹¹ Niko, dakle, da ga ne prezre. Ispratite ga u miru da dođe k meni, jer ga očekujem sa braćom.

¹² Što se tiče brata Apolosa, mnogo sam ga molio da dođe k vama sa *drugom* braćom, ali on nije bio voljan da dođe sad. Ipak, doći će kad mu se ukaže prilika.

¹³ Budite budni, stojte u veri, držite se muški, budite jaki!

¹⁴ Sve što činite neka bude u ljubavi.

¹⁵ Vi znate za Stefaninu porodicu, da su oni prvi obraćenici u Ahaji i da su služili potrebama Božijeg naroda. Molim vas, braćo,

¹⁶ da se stavite pod vodstvo takvih kao što su oni i svakog ko sa njima saraduje i radi.

¹⁷ Radujem se Stefaninom, Fortunatovom i Ahaikovom povratku, jer su mi oni nadoknadili vaše odsustvo.

¹⁸ Oni su, naime, umirili moj duh i vaš. Odajte priznanje takvima.

¹⁹ Pozdravljaju vas crkve u *Maloj* Aziji. Mnogo vas pozdravljaju u Gospodu Akila i Priskila sa crkvom koja se okuplja u njihovom domu.

²⁰ Pozdravljaju vas sva braća. Pozdravite jedni druge svetim poljupcem.

²¹ Ja, Pavle, pišem pozdrav svojom rukom.

²² Ako ko ne voli Gospoda, neka bude proklet. *Marana ta!**

²³ Milost Gospoda Isusa *neka je* sa vama.

²⁴ Moja ljubav *je* sa svima vama u Hristu Isusu. Amin.

* **16:22** Prevedeno sa aramejskog, *Dođi, Gospode naš!*

Druga poslanica Korinćanima

Pavle objašnjava svoje delovanje

¹ Pavle, apostol Isusa Hrista po Božijoj volji, zajedno sa našim bratom Timotejem, *pozdravlja* Božiju crkvu u Korintu, zajedno sa svim svetima širom Ahaje.

² Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospoda Isusa Hrista.

Bog daje utehu

³ Blagosloven da je Bog i Otac našega Gospoda Isusa Hrista, milosrdni Otac i Bog svake utehe.

⁴ On nas teši u svakoj našoj nevolji, da bismo i mi mogli da tešimo one koji su u nevoljama, onom utehom kojom nas same Bog teši.

⁵ Jer, kao što izobilno učestvujemo u Hristovim patnjama, tako primamo i izobilje utehe posredstvom Hrista.

⁶ Ako smo pritisnuti nevoljama, to je za vašu utehu i spasenje, ako primamo utehu od Boga, to je radi vaše utehe. Ta uteha se pokazuje kada strpljivo podnosite iste patnje koje i mi podnosimo.

⁷ Čvrsta je nada koju polažemo u vas, jer znamo da učestvujete kako u našim patnjama, tako i u našoj utesi.

⁸ Hoćemo, naime, da znate, braćo, da je nevolja koja nas je snašla u *Maloj* Aziji toliko prevazilazila naše snage, da smo izgubili svaku nadu da ćemo ostati u životu.

⁹ U stvari, u sebi smo se već pomirili sa smrtnom kaznom, da se ne bismo pouzdali u same sebe, nego u Boga koji vaskrsava mrtve.

¹⁰ On nas je izbavio od smrtne opasnosti i izbaviće nas, jer smo se u njega pouzdali da će nas i dalje izbavljati.

¹¹ A i vi ćete nam priteći u pomoć molitvom, da bi mnogi ljudi zahvaljivali Bogu na milosti koju nam je darovao posredovanjem mnogih.

Pavle odlaže posetu korintskoj crkvi

¹² Ovo je naš ponos: naša savest koja svedoči da smo u svetu živeli u Božijoj svetosti i iskrenosti, ne po ljudskoj mudrosti, nego po Božijoj milosti, a naročito među vama.

¹³ Ne pišemo vam, naime, ništa drugo osim onoga što možete da pročitate ili da razumete. Nadam se da ćete to jednom u potpunosti razumeti,

¹⁴ ukoliko nas sada niste do kraja razumeli. Jer, na dan Gospoda Isusa vi ćete biti nama na ponos, kao i mi vama.

¹⁵ S tim uverenjem nameravao sam da dođem prvo k vama, na vaše dvostruko zadovoljstvo.

¹⁶ Hteo sam da vas posetim na svom putu za Makedoniju, i da vam ponovo dođem po povratku iz Makedonije, pa da me vi otpratite do Judeje.

¹⁷ Jesam li se, dakle, ponašao lakomisleno kad sam to nameravao? Ili, možda, nameravam da, poput ljudi u svetu, najpre kažem „da, jeste“, a onda „ne, nije?“

¹⁸ Bog je pouzdani svedok da poruka koju smo vam navestili nije bila i „jeste“ i „nije.“

¹⁹ Jer Sin Božiji, Isus Hristos, koga smo vam ja, Silvan i Timotej navestili, nije bio i „jeste“ i „nije“, nego je u njemu bilo „jeste.“

²⁰ Jer sva Božija obećanja nalaze svoju potvrdu u Hristu. Zato i govorimo „amin“ kada slavimo Boga po Isusu Hristu.

²¹ A Bog je taj koji nas zajedno sa vama čini čvrstima po Hristu. On nas je pomazao

²² i stavio svoj pečat na nas, i dao svoga Duha u naša srca kao zalog.

²³ Pozivam Boga za svedoka – na svoju dušu: u Korint nisam došao samo zato da bih vas poštdeo.

²⁴ Mi, naime, ne gospodarimo vašom verom, nego zajedno sa vama učestvujemo u vašoj radosti, zato što ste čvrsti u veri.

2

¹ Odlučio sam, naime, da vam moj dolazak ne priredi ponovo žalost.

² Jer ako ja vas ožalostim, ko će mene da obraduje? Da neće onaj koga ja ožalostim?

³ Ovo sam vam napisao baš zato da me ne bi, prilikom mog dolaska, ožalostili oni koji bi trebalo da mi pričine radost. Uveren sam, naime, da je moja radost – radost svih vas.

⁴ Pisao sam vam ovo uz mnoge suze, iz velike nevolje i sa strepnjom u srcu, ne da vas ožalostim, nego da vam dam do znanja koliko je obilna ljubav koju imam za vas.

Onome ko je sagrešio treba oprostiti

⁵ Ako je neko kome naneo žalost, nije je naneo meni, nego donekle, da ne preteram, svima vama.

⁶ Tom čoveku je dovoljan ukor većine.

⁷ Zato mu vi radije oprostite i utešite ga, da ga ne slomi prevelika žalost.

⁸ Stoga vas molim da potvrdite svoju ljubav za njega.

⁹ Ovo sam vam pisao da proverim kakvi ste i da li ste u svemu poslušni.

¹⁰ Kome, dakle, vi oprostite, *tome opraštam* i ja. Jer ako sam ja nešto kome oprostio, oprostio sam radi vas pred Hristom,

¹¹ da nas Satana ne prevari. Znamo, naime, kakve su mu namere.

Pavle obrazlaže svoju službu

Apostolsko služenje

¹² Kada sam došao u Troadu da propovedam Radosnu vest o Hristu, Gospod mi je otvorio vrata za rad.

¹³ No, i pored toga duša mi je bila nespokojna što nisam našao Tita, svoga brata. Zato sam se oprostio sa njima i otišao u Makedoniju.

¹⁴ Ali hvala Bogu koji nas u Hristu uvek vodi u pobedničkoj povorci, te preko nas svuda širi miris znanja o sebi.

¹⁵ Jer mi smo Hristov ugodni miris među onima koji se spasavaju i među onima koji propadaju.

¹⁶ Onima *koji propadaju*, mi smo zadah smrti koji ubija, a onima *koji se spasavaju*, miomiris koji donosi život. I ko je za sve ovo podoban?

¹⁷ Zaista, mi nismo kao mnogi koji trguju rečju Božijom, nego kao *poslani* od Boga, iskreno propovedamo pred Bogom, kao oni koji su u Hristu.

3

¹ Počinjemo li ponovo da preporučujemo sami sebe? Ili, zar su nam potrebne, kao nekima, pismene preporuke za vas ili od vas?

² Vi ste naše pismo, zapisano u našim srcima, koje poznaju i čitaju svi ljudi.

³ Vi, naime, pokazujete da ste Hristovo pismo, sastavljeno našom službom, pismo koje nije napisano mastilom, nego Duhom živoga Boga, ne na kamenim pločama, nego na pločama ljudskih srca.

⁴ Ovakvo pouzdanje imamo pred Bogom posredstvom Hrista.

⁵ To znači da mi sami nismo u stanju da pripišemo nešto sebi; naša sposobnost dolazi od Boga.

⁶ On nas je osposobio da budemo službenici Novog saveza, ne slova, nego Duha. Jer slovo donosi smrt, a Duh daje život.

⁷ Pa kad je služba smrti, slovima urezana u kamen zasjala takvom slavom da Izrailjci nisu mogli da gledaju u Mojsijevo lice, zbog prolaznog sjaja njegovog lica,

⁸ koliko li će slavnija biti služba koju vrši Duh?

⁹ Jer, ako je služba osude bila slavna, koliko je onda slavnija služba *koja donosi pravednost*?

¹⁰ Zaista, ono što je bilo slavno nije slavno kad se uporedi sa slavom koja ga premašuje.

¹¹ Jer, ako je ono što je prolazno bilo slavno, koliko li je slavnije ono što traje *zauvek*?

¹² Budući da imamo ovakvu nadu, govorimo sasvim slobodno.

¹³ Mi nismo kao Mojsije koji je stavio pokrivalo preko lica da Izrailjci ne bi gledali svršetak prolazne slave.

¹⁴ Uprkos tome, njihov razum je otvrdnuo. I sve do današnjega dana, kada se čita Stari zavet, pokrivalo se ne uklanja, zbog toga što samo u Hristu može da se odstrani.

¹⁵ Tako i danas kad se čita Mojsijevo *Petoknjžje*, pokrivalo zastire njihovo srce.

¹⁶ Ali ako se *neko* obrati Gospodu, pokrivalo spada.

¹⁷ Gospod je Duh, a gde je Duh Gospodnji, *tu je sloboda*.

¹⁸ A svi mi, koji otkrivena lica odražavamo slavu Gospodnju, Duhom se Gospodnjim preobražavamo u njegov lik, iz jednog *stupnja* slave u drugi.

4

Blago u zemljanim posudama

¹ Stoga nismo obeshrabreni, jer nam je *Bog po svom milosrđu* poverio ovu službu.

² Mi smo se odrekli sramnih, tajnih stvari; ne ponašamo se lukavo, niti izvrćemo Božiju reč, nego otvoreno objavljujući istinu, preporučujemo sebe savesti svakog čoveka pred Bogom.

³ A ako je Radosna vest koju objavljujemo zastrta, zastrta je za one koji propadaju.

⁴ Njima je bog ovoga sveta zaslepio nevernički um, da im ne zasvetli svetlost Radosne vesti o slavi Hristovoj, koji je slika Boga.

⁵ Mi, naime, ne propovedamo sami sebe, nego Isusa Hrista kao Gospoda. A o sebi *govorimo kao o* vašim slugama Isusa radi.

⁶ Naime, isti Bog koji je rekao: „Neka zasvetli svetlost iz tame!“, zasvetlio je i u našim srcima, da poznamo Božiju slavu na licu Isusa Hrista.

⁷ Ali ovo blago imamo u zemljanim posudama, da bude jasno da ova izvanredna snaga potiče od Boga, a ne od nas.

⁸ Sa svih strana nas pritiskaju nevolje, ali nas ne slamaju, u nedoumici smo, ali nismo očajni,

⁹ progonjeni smo, ali nismo napušteni, obaraju nas, ali nas ne uništavaju.

¹⁰ Mi uvek na svome telu nosimo smrt Isusovu, da se i život Isusov pokaže na našem telu.

¹¹ Jer, dok god živimo, izloženi smo smrti radi Isusa, da se i život Isusov pokaže na našim smrtnim telima.

¹² Prema tome, smrt deluje u nama, a život u vama.

¹³ I pošto imamo istog Duha vere kao onaj koji je napisao: „Poverovao sam, te zato govorim“, tako i mi verujemo, pa zato govorimo,

¹⁴ jer znamo da će onaj koji je vaskrsao Gospoda Isusa, vaskrsnuti sa njim i nas, te nas zajedno sa vama postaviti uz sebe.

¹⁵ Sve je to radi vas, da se milost *Božija* proširi na mnoge, te da njihovo zahvaljivanje bude izobilno, Bogu na slavu.

¹⁶ Zato se ne predajemo, jer čak i ako se naš spoljašnji čovek raspada, onaj unutrašnji se iz dana u dan obnavlja.

¹⁷ Jer, ova lagana nevolja, koja nas je trenutno snašla, priprema nas za izvanredno i neizmerno, večno izobilje slave.

¹⁸ Mi, naime, ne pridajemo važnost onome što se vidi, nego onome što se ne vidi, jer vidljivo je privremeno, a nevidljivo je večno.

5

Nova tela

¹ Znamo, naime, da ako se zemaljski šator u kome živimo i razruši, imamo stan od Boga, večni dom na nebesima koji nije sagrađen ljudskom rukom.

² Jer, u ovom šatoru uzdišemo i čeznemo da preko njega obučemo na sebe naše nebesko obitavalište.

³ Zaista, kada ga obučemo na sebe, nećemo biti neodeveni*.

⁴ Mi, naime, koji živimo u šatoru *tela*, stenjemo pod njegovim teretom, ali ne želimo da ga se rešimo, nego da preko njega obučemo *novo telo*, tako da život proguta ono što je smrtno.

⁵ A Bog nas je za to pripremio davši nam svoga Duha u zalog.

⁶ Zato smo uvek puni pouzdanja, iako znamo da dok god živimo u kući tela, daleko smo od Gospoda.

⁷ Živimo, naime, po veri, a ne po gledanju.

⁸ Ispunjeni, dakle, ovim pouzdanjem, najradije bismo izašli iz *tela* i nastanili se kod Gospoda.

⁹ Zato se trudimo da mu ugodimo, bilo da smo već kod kuće ili u tuđini.

¹⁰ Jer svi mi moramo da se pojavimo pred Hristovim sudom, da svako primi platu za ono što je *za života* činio u telu, bilo dobro ili zlo.

* 5:3 Apostol Pavle upoređuje dušu koja je otišla k Bogu s neodevenošću.

Služba otkupljenja

¹¹ I pošto znamo za strah Gospodnji, uveravamo ljude. Bog nas potpuno poznaje, a nadam se da nas poznaje i vaša savest.

¹² Ne preporučujemo vam opet sami sebe, nego vam dajemo razlog da se ponosite nama, i da imate odgovor za one koji se razmeću pred drugima, a u srcu nisu takvi.

¹³ Jer ako nismo prisebni, to je radi Boga, a ako smo pri sebi, to je radi vas.

¹⁴ Hristova ljubav nas obuzima, jer smo došli do uverenja da je jedan umro za sve, što znači da su svi umrli.

¹⁵ *Hristos* je umro za sve, da živi ne žive više za sebe, nego za njega koji je umro i vaskrsao za njih.

¹⁶ Tako od sada ni o kome ne sudimo po ljudskim merilima. Ako smo i sudili o Hristu po ljudskim merilima, sada to više ne činimo.

¹⁷ Dakle, ako je ko u Hristu, on je novo stvorenje; staro je prošlo, a novo je, evo, nastalo.

¹⁸ Sve ovo dolazi od Boga koji nas je pomirio sa sobom posredstvom Hrista i poverio nam službu pomirenja.

¹⁹ Jer Bog je u Hristu pomirio svet sa sobom; on nije uračunao ljudima njihove prestupe, a nama je poverio *da propovedamo* reč pomirenja.

²⁰ Mi smo Hristovi poslanici, tako što Bog opominje preko nas. Zato vas preklinjemo: pomirite se s Bogom!

²¹ Njega koji nije iskusio greh, *Bog* je učinio *žrtvom za naše* grehe, da u njemu postanemo pravedni pred Bogom.

6

¹ Kao Hristovi saradnici, molimo vas da ne uzimate olako milost Božiju.

² Jer *Bog* govori:

„U vreme povoljno sam te uslišio,
i u dan spasenja sam ti pomogao.“

Evo, sada je pravo vreme, sada je dan spasenja.

³ Mi nikome ne postavljamo prepreke, da niko ne pokudi *našu* službu.

⁴ Naprotiv, u svemu pokazujemo da smo sluge Božije: u velikoj postojanosti, nevoljama, nuždama, teškoćama,

⁵ pod batinama, u tamnicama, pred razjarenom svetinom, u naporima, bdenjima, i postovima,

⁶ u čistoti, znanju, strpljivosti, dobroti, u Svetom Duhu, iskrenoj ljubavi,

⁷ iskrenom govoru, u Božijoj snazi, s oružjem pravednosti s desne i leve strane;

⁸ u slavi i sramoti, sa zlim i dobrim glasom. *Smatraju nas* varalicama, a iskreni *smo*.

⁹ *Mi smo* kao neznanci, a ipak nas poznaju; naizgled umiremo, ali, evo, živimo; kao kažnjeni *smo*, ali nismo pogubljeni;

¹⁰ naizgled *smo* žalosni, ali *smo* uvek radosni; naizgled siromašni, a ipak obogaćujemo mnoge; naizgled kao oni koji nemaju ništa, a ipak imaju sve.

¹¹ Govorimo vam iskreno, Korinćani, srce smo širom otvorili *za vas*.

¹² Naše srce nije tesno za vas, ali je vaše srce tesno za nas.

¹³ Govorim vam kao svojoj deci: proširite, zauzvrat, i vi *svoja srca*.

Ne vucite jaram s nevernicima

¹⁴ Ne vucite jaram s nevernicima. Jer, šta ima pravednost s bezakonjem? Ili kakvo zajedništvo dele svetlo i tama?

¹⁵ U čemu se Hristos slaže s Velijarom? Ili šta je zajedničko verniku i neverniku?

¹⁶ Ima li ikakve saglasnosti između Božijeg hrama i idola? Mi smo, naime, hram živoga Boga, jer Bog je rekao:

„Ja ću živeti u njima i hoditi među njima;

ja ću biti njihov Bog,

a oni će biti moj narod.“

¹⁷ Zato,

„Izađite iz njihove sredine! Odvojte se!

– govori Gospod.

Nečistote ne dotičite,

i ja ću vas primiti.

¹⁸ Ja ću vam biti Otac,

a vi ćete mi biti sinovi i ćerke

– govori Gospod Svedržitelj.“

7

¹ Pošto, dakle, imamo ova obećanja, voljeni, očistimo se od svake telesne i duhovne okaljanosti, te dovršavajmo svoje posvećenje u strahu Božijem.

² Napravite za nas mesta *u svojim srcima*! Nikome nismo naneli nepravdu, nikoga nismo oštetili, nikoga nismo zakinuli.

³ Ne kažem ovo da bih vas osudio. Već sam, naime, rekao da ste u našim srcima, bilo da s vama umiremo ili živimo.

⁴ Imam veliko poverenje u vas, silno se ponosim vama. Ispunjen sam utehom, preplavljen sam radošću i pored sve naše nevolje.

⁵ Jer kad smo došli u Makedoniju, nije nam bilo počinka, nego su nas odasvud snašle nevolje: spolja sukobi, a iznutra strah.

⁶ Ali Bog koji teši ponizne, utešio nas je Titovim dolaskom.

⁷ I ne samo njegovim dolaskom, nego i utehom koju je on primio zbog vas. On nam je javio koliko čeznete za mnom, koliko ste ožalošćeni, koliko me predano volite, tako da sam se još više obradovao.

⁸ No, iako sam vas ožalostio svojom poslanicom, ne žalim. Pa ako mi je i žao, vidim da vas je ona poslanica ožalostila makar na kratko.

⁹ Sad se radujem, ne zato što ste se ožalostili, nego zato što vaša žalost vodi k pokajanju. Vaša žalost *dolazi* od Boga, te vam mi, stoga, nismo naneli štetu.

¹⁰ Jer žalost koja dolazi od Boga, rađa pokajanje koje vodi k spasenju – pokajanje za kojim se ne žali – dok svetska žalost rađa žalost koja vodi k smrti.

¹¹ I, eto, koliki je rod donela Božija žalost među vama, koliku gorljivost da se opravdate, koliko negodovanje, koliki strah, koliku čežnju, koliku revnost, koliku spremnost da se izvrši pravda. U svemu ste se pokazali nedužnima u ovoj stvari.

¹² Prema tome, nisam vam pisao niti zbog onoga koji je skrivio, niti zbog onoga kome se skrivilo, već da se pokaže vaša revnost za nas pred Bogom.

¹³ To nas je utešilo.

A pored toga što smo se utešili, još više smo se poradovali zbog Titove radosti, jer ste okrepili njegov duh.

¹⁴ Ukoliko sam vas i hvalio pred njim, nisam se osramotio, jer kao što je sve što smo rekli za vas bilo istina, tako je i naše hvaljenje pred Titom bilo istinito.

¹⁵ Šta više, on vam je postao još naklonjeniji, sećajući se poslušnosti svih vas, te kako ste ga primili s poštovanjem i ustreptalošću.

¹⁶ Radujem se, jer imam potpuno pouzdanje u vas.

8

O skupljanju priloga

¹ Želimo da znate, braćo, o Božijoj milosti koja je data crkvama u Makedoniji.

² Jer, iako su kušani nevoljama, njihova radost je izobilna, a njihovo posvemašnje siromaštvo se pretočilo u bogatstvo velikodušnosti.

³ Svedok sam da su, shodno svojim mogućnostima, pa i preko njih, dobrovoljno *davali*,

⁴ Žarko nas moleći da ih počastvujemo učešćem u potrebama svetih.

⁵ Oni su, čak, prevazišli i naša očekivanja, jer su, sebe pre svega, stavili na raspolaganje Gospodu i nama radi Božije volje.

⁶ Zato smo zamolili Tita da dovrši među vama ovo delo milosrđa koje je započeo.

⁷ Pa, pošto u svemu obilujete, u veri, u reči, u znanju, u svakovrsnoj revnosti, kao i u ljubavi prema nama, obilujte i u ovom *delu* milosti.

⁸ Ovo vam ne zapovedam, nego proveravam iskrenost vaše ljubavi, poredeći je s revnošću drugih.

⁹ Vi, naime, znate za milost Gospoda našega Isusa Hrista, da je on, iako bogat, postao siromah radi vas, da bi vi njegovim siromaštvom postali bogati.

¹⁰ Što se tiče ove stvari, mislim da vama i priliči da dovršite ono što ste sami započeli prošle godine. Vi, naime, ne samo da ste to učinili, nego ste i želeli da učinite.

¹¹ Sada dovršite to delo! Učinite onako kako ste želeli, shodno svojim mogućnostima.

¹² Jer, ako je prisutna dobra volja, onda je i vaš dar dobrodošao; svakako, ne na osnovu onoga što nemate, nego na osnovu onoga što imate.

¹³ Ipak, ne želim da nečije olakšice postanu vaš teret, nego da vlada jednakost.

¹⁴ Vaše sadašnje izobilje treba da pokrije njihovu oskudicu, da bi njihovo izobilje jednom pokrilo vašu oskudicu. Tako će biti jednakost.

¹⁵ Kao što je napisano:

„Onome koji je *skupio* više nije preostalo,
a niti je nedostajalo onome koji je *skupio* manje.“

Pavle preporučuje Tita i njegove saradnike

¹⁶ Hvala Bogu koji je stavio Titu u srce takvu revnost za vas.

¹⁷ On ne samo da je prihvatio našu molbu, nego je, budući veoma revnosta, dragovoljno otišao k vama.

¹⁸ Sa njim šaljemo i brata koga hvale po svim crkvama zbog *propovedanja* Radosne vesti.

¹⁹ Šta više, crkve su ga izabrale da putuje s nama radi ove službe darežljivosti, koju dragovoljno vršimo Gospodu na slavu,

²⁰ da bismo izbegli primedbe na naše raspolaganje ovim obilnim darom.

²¹ Jer, mi se trudimo da činimo dobro ne samo pred Gospodom, već i pred ljudima.

²² Sa njim šaljemo i našeg brata, čiju smo revnost često u mnogim stvarima iskusili. On je sada još revnosniji zbog velikog pouzdanja u vas.

²³ Što se tiče Tita, on je moj drug i saradnik; a što se tiče naše braće, oni su apostoli crkava, slava Hristova.

²⁴ Stoga im pružite dokaz vaše ljubavi, da crkve znaju da se s pravom ponosim vama.

9

¹ A o službi skupljanja pomoći za svete, nema potrebe da vam pišem.

² Znam, naime, da imate revnosti, zbog koje se ponosim vama pred Makedoncima. Rekao sam im, naime, da je Ahaja spremna još od prošle godine, tako da je vaša revnost pokrenula mnoge od njih.

³ Braću šaljem da se naše dičenje vama povodom ovoga ne pokaže ispraznim, budući da sam im rekao da ste spremni.

⁴ Jer, ako Makedonci dođu sa mnom, pa vas zateknu nespremne, osramotićemo se mi, a da ne kažem vi, što smo se pouzdali u vas.

⁵ Smatrao sam, dakle, za neophodno da zamolim braću da odu k vama pre nas, te da unapred pripreme prikupljanje davno obećanog priloga, da to bude spremno kao dar, a ne kao prinuda.

Blagoslov darežljivosti

⁶ Ovo upamtite: ko škrto seje, oskudno će požnjeti, a ko neštedimice seje, obilno će požnjeti.

⁷ Svako neka da kako je odlučio u srcu; ne sa žalošću ili uz moranje, jer Bog voli veselog davaoca.

⁸ A Bog je u stanju da vas obdari izobilnim blagoslovom svake vrste, te da uvek imate svega dovoljno, i još da pretekne za svako dobro delo.

⁹ Kao što je u *Pismu* napisano:

„On neštedimice deli, daje sirotinji, pravednost njegova ostaje doveka.“

¹⁰ Onaj koji daje sejaču seme i hleb za hranu, daće i umnožiće vaše seme, te učiniti da uzraste plod vaše pravednosti.

¹¹ Tako ćete se u svemu obogatiti da biste u svakom pogledu bili darežljivi. Ljudi će tako, našim posredovanjem, zahvaljivati Bogu.

¹² Jer, ova služba koju vršite ne podmiruje samo oskudicu svetih, već čini da mnogi izobilno zahvaljuju Bogu.

¹³ I budući da se ova služba dokazala vrednom, oni slave Boga zbog vašeg poslušnog ispovedanja Radosne vesti o Hristu, kao i zbog velikodušnog zajedništva koje delite sa njima i sa svima drugima.

¹⁴ Oni se gorljivo mole za vas zbog izvanredne milosti Božije koja je pokazana na vama.

¹⁵ Hvala Bogu za njegov neopisivi dar.

10

Pavle brani svoje apostolstvo

¹ Ja, Pavle, koji sam u vašem prisustvu „krotak“, a u odsustvu „strog“, u ime krotkosti i blagosti Hristove, lično vas molim

² i zaklinjem da me, kada dođem, ne prisiljavate da nastupim strogo. Nameravam, naime, da strogo postupim sa nekima koji misle da živimo kao ljudi u svetu.

³ Ali ako i živimo u svetu, ne borimo se po svetskim merilima.

⁴ Jer, oružje kojim se borimo nije ljudsko, nego ima božansku silu da ruši utvrđenja. Mi rušimo mudrovanja

⁵ i svaku uznositost koja se protivi bogopoznanju, te zarobljavamo svaku misao da je potčinimo Hristu.

⁶ Spremni smo da kaznimo svaku neposlušnost, čim postanete potpuno poslušni.

⁷ Ipak, vi sudite po spoljašnjosti! Ako je neko uveren da pripada Hristu, neka opet promisli u sebi sledeće: kako je on Hristov, tako smo i mi.

⁸ Jer, čak i da se više pohvalim našom vlašću, koju nam je Gospod dao radi vašeg izgrađivanja, a ne radi vašeg uništavanja, ne bih se postideo.

⁹ Ne bih želeo da izgleda da vas plašim svojim poslanicama.

¹⁰ Neko, naime, kaže: „Poslanice su mu stroge i silne, ali kad je prisutan, izgled mu je neugledan, a govor nikakav.“

¹¹ Tome neka bude jasno: što govorimo u poslanicama kad smo daleko, to činimo i kad smo prisutni.

¹² Ne usuđujemo se, naime, da se ubrojimo ili poredimo sa onima koji sami sebe preporučuju. Oni nemaju pravo razumevanje, budući da sebe vrednuju po svojim sopstvenim merilima i porede se sami sa sobom.

¹³ Ali mi nećemo da se hvalimo preko mere, nego po meri koju nam je odredio Bog. Ta mera se svodi na naš rad među vama.

¹⁴ Mi se držimo te granice, da ne bi izgledalo kao da još nismo došli do vas. U stvari, mi smo prvi došli k vama s Radosnom vešću o Hristu.

¹⁵ Mi ne prelazimo tu granicu, to jest, ne hvalimo se tuđim radom. Ipak, nadamo se da će se rastom vaše vere proširiti i polje našeg rada među vama,

¹⁶ te da ćemo objaviti Radosnu vest preko vaših granica, ne hvaleći se onim što je već postignuto na tuđem polju rada.

¹⁷ Nego:

„Ko hoće da se hvali,
neka se hvali Gospodom.“

¹⁸ Naime, nije valjan onaj koji sam sebe preporučuje, nego onaj koga Gospod preporučuje.

11

Pavle i lažni apostoli

¹ O, kad biste podneli malo moga bezumlja! Da, podnesite me!

² U meni plamti Božija ljubomora zbog vas, jer sam vas zaručio s jednim čovekom, da vas kao čistu devicu izvedem pred Hrista.

³ Plašim se da će vaše misli zastraniti, te da ćete se udaljiti od iskrene i čiste predanosti Hristu, baš kao što je zmija svojim lukavstvom prevarila Evu.

⁴ Vi, naime, rado podnosite kad neko dođe i propoveda vam drugačijeg Isusa, koga vam mi nismo propovedali, te primate drugačijeg duha od Duha koga ste primili, ili prihvatate drugačiju radosnu vest od one koju ste jednom prihvatili.

⁵ Smatram, naime, da ni u čemu ne zaostajem za vašim „preuzvišenim apostolima.“

⁶ Jer, ako sam i nevešt u govoru, nisam u znanju, što smo vam, uostalom i pokazali.

⁷ Jesam li pogrešio što sam se ponizio da biste vi bili uzvišeni, ili zato što sam vam bez naplate navestio Božiju Radosnu vest?

⁸ Od drugih crkava sam uzeo platu da bih služio vama.

⁹ Kad sam bio u oskudici, nikome nisam bio na trošku, jer su mi braća iz Makedonije pomogla u mojoj oskudici. Kao što sam se do sada čuvao, tako ću se i od sada čuvati da vam ni u čemu ne budem na teretu.

¹⁰ Tako mi Hristove istine u meni, taj ponos mi niko neće oduzeti u ahajskim krajevima.

¹¹ A zašto? Zato što vas ne volim? Bog zna *da vas volim*.

¹² Što činim, činiću i dalje, da osujetim one koji traže priliku da se izjednače s nama u onom čime se hvale.

¹³ Takvi ljudi su lažni apostoli, nepošteni radnici, koji se prurušavaju u Hristove apostole.

¹⁴ Ništa čudno; čak se i sam Satana prurušava u anđela svetlosti.

¹⁵ Isto tako nije neobično da se njegove sluge pretvaraju u službenike pravednosti. Ali na kraju će dobiti što su svojim delima zaslužili.

Dokazi Pavlovog apostolstva

¹⁶ Ponavljam: neka niko ne misli da sam nerazuman. Pa ako neko i misli da sam nerazuman, primite me makar kao takvog, pa da se i ja malo pohvalim.

17 A što povodom ovog hvalisanja govorim, ne govorim kako Gospod hoće, nego kao u bezumlju.

18 Pa kad se već mnogi hvale po ljudskim merilima, hvaliću se i ja.

19 Vi, naime, rado podnosite nerazumne – vi koji ste mudri.

20 Jer, vi podnosite ako vas neko porobljava, ako vas neko iskorištava, ako vas neko pljačka, ako neko s visine gleda *na vas*, ili ako vas neko šamara.

21 Sebi na sramotu kažem: u tome smo se pokazali nejakima!

A ako se neko usuđuje da se čime hvali, govorim kao nerazuman, usuđujem se i ja.

22 Jesu li Jevreji? I ja sam. Jesu li Izrailjci? I ja sam. Jesu li Avrahamovo potomstvo? I ja sam.

23 Jesu li Hristove sluge? Kao nerazuman govorim: ja sam još više. Više sam radio, više sam bio u tamnici, mnogo više su me tukli, i često sam bio blizu smrti.

24 Od Jevreja sam pet puta dobio po trideset devet udaraca,

25 triput sam bio šiban, jedanput kamenovan. Triput sam doživio brodolom, noć i dan sam proveo na otvorenom moru.

26 Često sam putovao, bio sam u opasnosti od poplava i razbojnika, ugrožen i od svojih sunarodnika i od mnogobožaca. Bio sam izložen opasnosti u gradu, u pustinji, na moru, od lažne braće.

27 Naprezao sam se i mučio, mnogo puta nisam spavao, bio sam gladan i žedan, često sam postio, smrzavao se i bio slabo odeven.

28 A pored svih drugih stvari, muči me briga za sve crkve.

29 Kada je neko slab, i ja se osećam slabim, kad neko podlegne grehu, ja izgaram za njega.

30 Ako treba da se hvalim, hvaliću se svojim slabostima.

31 A Bog i Otac našega Gospoda Isusa, koji je blagosloven doveka, zna da ne lažem.

32 U Damasku je namesnik cara Arete postavio straže po gradu da bi me uhvatili,

33 ali su me kroz prozor spustili u kotarici preko gradskih zidina, te sam mu umakao.

12

1 Treba li se hvaliti, iako od toga nema koristi, doći ću na viđenja i otkrivenja Gospodnja.

2 Znam jednog čoveka u Hristu, koji je pre četrnaest godina bio vaznet na treće nebo. Da li je to bilo u telu ili izvan tela, to ne znam. Jedino Bog to zna.

3 Znam da je taj čovek, sam Bog zna da li je to bilo u telu ili izvan tela,

⁴ bio vaznet u raj i da je čuo tajne stvari, o kojima ljudske usne ne smeju govoriti.

⁵ Takvim čovekom ću se hvaliti, a ne sobom, osim svojim slabostima.

⁶ Naime, ako bih i hteo da se hvalim, ne bih bio nerazuman, jer bih govorio istinu. Ipak, ja se klonim toga, da neko ne bi mislio više o meni od onoga što na meni vidi ili od mene čuje.

⁷ A da se ne bih uzoholio zbog izvanrednih otkrivenja, dat mi je trn u telo, Satanin poslanik, da me udara.

⁸ Tri puta sam molio Gospoda da ga ukloni od mene,

⁹ ali mi je *Gospod* rekao: „Dovoljna ti je moja milost, jer se moja sila ostvaruje u slabosti.“ Zato ću se najradije hvaliti svojim slabostima, da sila Hristova živi u meni.

¹⁰ Stoga, Hrista radi, uživam u slabostima, uvredama, nevoljama, progonstvima, i teškoćama. Jer, kada sam slab, onda sam jak.

Pavlova briga za Korinćane

¹¹ Postao sam nerazuman! Vi ste me na to naterali, umesto da me preporučujete. Jer, ako i nisam ništa, ni u čemu ne zaostajem za vašim „preuzvišenim apostolima.“

¹² Znaci koji dokazuju moje apostolstvo: čudni znaci, čudesa i delovanje sila, učinjeni su među vama uz mnogo strpljenja.

¹³ Zar sam lošije postupao prema vama nego prema ostalim crkvama, osim što vam nisam bio na trošku? Oprostite mi ovu „nepravdu.“

¹⁴ Evo, spreman sam da vam po treći put dođem. Neću vam biti na trošku, jer ja ne želim vaš *novac*, nego vas. Deca, naime, ne treba da stiču roditeljima, nego roditelji deci.

¹⁵ Ja ću najradije potrošiti sve što imam i sam se istrošiti za vaše duše. Ako ja imam toliko ljubavi za vas, treba li da sam budem manje voljen?

¹⁶ Uzmimo da su u pravu oni koji kažu da vam nisam bio na trošku samo zato da bih vas kao lukav čovek prevario.

¹⁷ Jesam li se kako okoristio preko onih koje sam vam poslao?

¹⁸ Zamolio sam Tita da dođe k vama, a sa njim sam poslao još jednog brata. Da li vas je Tit u nečemu zakinuo? Nismo li se ponašali u istom duhu? Nismo li išli istim stopama?

¹⁹ Vi verovatno mislite da se mi sve vreme branimo. Pred Bogom u Hristu kažem: sve je to, voljeni, na vašu izgradnju.

²⁰ Bojim se da vas prilikom svog dolaska neću zateći onakve kakve bih želeo da vas zateknem, a bojim se da ni ja neću biti onakav kakvog biste me vi želeli, te da će izbiti svađe, zavisti, srdžbe, spletkarenja, klevetanja, došaptavanja, nadmenosti i neredi.

²¹ Ne bih hteo da me, prilikom mog ponovnog dolaska, moj Bog ponizi pred vama, te da ožalostim mnoge od onih koji su pre sagrešili, a nisu se pokajali za svoju nečistotu, blud i razvratnost koje su bili počinili.

13

¹ Treći put dolazim k vama – „Svaka optužba mora da se potvrdi samo na osnovu izjave dva ili tri svedoka.“

² Kao što sam ranije rekao pre svog drugog dolaska, tako i sad, u svom odsustvu, unapred upozoravam one koji su ranije sagrešili i sve ostale: dođem li ponovo, neću vas štedeti.

³ Vi ionako tražite dokaz da Hristos govori preko mene. On među vama nije slab, nego silan.

⁴ On je, doduše, bio razapet u slabosti, ali živi silom Božijom. Tako smo i mi slabi u Hristu, ali ćemo s njim živeti za vas.

⁵ Ispitajte sami sebe: živite li po veri. Proverite sami sebe. Zar ne shvatate da je Isus Hristos među vama? Ili možda niste uvereni u to?

⁶ Ipak se nadam da ćete razumeti da smo mi uvereni u to.

⁷ Molimo se Bogu da ne učinite nikakvo zlo. Ne činimo to da bi se pokazalo da smo u pravu, nego da biste vi činili što je dobro, makar se činilo da nismo u pravu.

⁸ Mi, naime, ne možemo ništa protiv istine, nego samo za istinu.

⁹ Jer mi se radujemo kada smo mi slabi, a vi jaki. Stoga se molimo Bogu za vaše usavršavanje.

¹⁰ Pišem vam ovo u odsustvu, da ne bih postupio oštro kada dođem, jer mi je Gospod dao vlast da gradim, a ne da rušim.

¹¹ Uostalom, braćo, radujte se, usavršavajte se, tešite se, budite složni, živite u miru, pa će Bog ljubavi i mira biti sa vama.

¹² Pozdravite jedni druge svetim poljupcem. Pozdravljaju vas svi sveti.

¹³ Milost Gospoda Isusa Hrista, i ljubav Božija, i zajedništvo Duha Svetog neka budu sa svima vama. Amin.

Poslanica Galatima

Pavlov pozdrav crkvama u Galatiji

¹ Pavle, apostol, čije poslanje ne *dolazi* od ljudi, niti preko ljudi, već posredstvom Isusa Hrista i Boga Oca koji ga je vaskrsao iz mrtvih,

² zajedno sa ostalom braćom koja su sa mnom, pozdravlja crkve u Galatiji:

³ Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospoda Isusa Hrista,

⁴ koji je po volji Boga i Oca našega predao sebe za naše grehe da nas izbavi od sadašnjeg zlog sveta.

⁵ Njemu pripada slava od sad i doveka. Amin.

Nema drugog evanđelja

⁶ Čudim se da se tako brzo odvrćete od onoga koji vas je pozvao Hristovom milošću, te se okrećete nekoj drugoj radosnoj vesti.

⁷ U stvari, nema druge Radosne vesti, ali ima onih koji vas zbunjuju i hoće da vas odvrte od Radosne vesti o Hristu.

⁸ Međutim, ako bismo vam mi, ili ako bi vam anđeo s neba propovedao radosnu vest koja je u suprotnosti sa onom koju smo vam mi propovedali, neka bude proklet!

⁹ Što sam rekao, reći ću opet: ako neko propoveda radosnu vest koja je u suprotnosti sa onom koju ste prihvatili, neka bude proklet!

¹⁰ Da ja možda ne uveravam ljude ili Boga? Ili se možda trudim da ugodim ljudima? Kada bih ugađao ljudima, ne bih bio Hristov sluga.

Kako je Pavle postao apostol

¹¹ Dajem vam na znanje, braćo, da Radosna vest koju sam vam propovedao ne potiče od čoveka.

¹² Ja je, naime, nisam primio od nekog čoveka, niti me je neko naučio, već mi ju je Isus Hristos objavio.

¹³ Vi ste već čuli o mom nekadašnjem načinu života u judaizmu, kako sam preko svake mere progonio Crkvu Božiju i pustošio je,

¹⁴ tako da sam u preteranoj odanosti otačkom predanju prevazišao u judaizmu mnoge vršnjake među svojim narodom.

¹⁵ Ali kada se svidelo Bogu, koji me je izabrao još od majčine utrobe i pozvao svojom milošću,

¹⁶ da mi otkrije svoga Sina, da bih ga navestio mnogobošcima, nisam se ni sa kim posavetovao,

¹⁷ niti sam otišao gore u Jerusalim k onima koji su pre mene bili apostoli. Umesto toga, otišao sam u Arabiju, pa se vratio u Damask.

¹⁸ Onda sam nakon tri godine otišao gore u Jerusalim da se vidim s Kifom, pa sam ostao kod njega petnaest dana.

¹⁹ Od ostalih apostola nisam video nikog drugog osim Jakova, brata Gospodnjeg.

²⁰ Pred Bogom kažem: ovo što pišem nije laž.

²¹ Zatim sam došao u sirijske i kilikijske krajeve.

²² Tada još nisam bio lično poznat Hristovim crkvama u Judeji.

²³ One su jedino čule da: „Onaj koji nas je progonio sada propoveda veru koju je nekada uništavao“,

²⁴ pa su slavili Boga radi mene.

2

Pavla priznaju ostali apostoli

¹ Onda sam nakon četrnaest godina ponovo otišao u Jerusalim sa Varnavom. Sa sobom sam poveo Tita.

² Otišao sam gore po otkrivenju, pa sam istaknutijima nasamo izložio Radosnu vest koju propovedam mnogobošcima, da ne ispadne da se trudim, ili da sam se trudio uzalud.

³ Pa ni Tit, koji je bio sa mnom, iako Grk, nije morao da se obreže

⁴ zbog lažne braće koja su se tajno uvukla među nas da uhode našu slobodu koju imamo u Hristu Isusu, želeći da nas učine robovima.

⁵ Ovima se ni za čas nismo pokorili, da bismo istinu Radosne vesti sačuvali za vas.

⁶ Što se tiče onih koji su važili za starešine (ko god da su bili, nije mi bilo važno, jer Bog ne gleda ko je ko), oni nisu ništa dodali.

⁷ Naprotiv, videli su da me je Bog pozvao da propovedam Radosnu vest neznabošcima, kao što je Petra pozvao da propoveda obrezanima.

⁸ Naime, Bog koji je osposobio Petra da bude apostol Jevrejima, osposobio je i mene da budem apostol neznabošcima.

⁹ Kada su Jakov, Kifa, Jovan i starešine koje su važile za stubove *Crkve*, uvidele da mi je *Bog* ukazao tu milost, pružile su desnice meni i Varnavi u znak zajedništva, da mi idemo među mnogobošce, a oni među obrezane.

¹⁰ Tražili su jedino da se sećamo siromašnih, što sam se baš i trudio da činim.

Pavle kori Petra u Antiohiji

¹¹ A kada je Kifa došao u Antiohiju, javno sam mu se suprotstavio, jer je zaslužio osudu.

¹² Naime, pre nego što su došli Jakovljevi poslanici, on je jeo sa neznabošcima. Ali kada su oni došli, on se povukao i odvojio od neznabožaca, plašeći se obrezanih.

¹³ U tom licemerju pridružili su mu se i ostali Jevreji, tako da je i Varnava bio zaveden time.

¹⁴ Ali, kada sam video da se ne ponašaju u skladu sa istinom Radosne vesti, rekao sam Kifi pred svima: „Kad ti, koji si Jevrejin, živiš kao neznabožac, a ne kao Jevrejin, kako možeš da prisiljavaš neznabošce da žive kao Jevreji?“

¹⁵ Mi smo po rođenju Jevreji, a ne „neznabožački grešnici.“

¹⁶ Ipak, znamo da čovek ne postaje pravedan *pred Bogom* vršenjem odredbi Zakona, nego samo verom u Isusa Hrista. Na isti način smo i mi poverovali u Hrista Isusa, da se nađemo pravedni *pred Bogom* verom u Hrista, a ne vršenjem odredbi Zakona. Jer vršenjem odredbi Zakona niko neće postati pravedan.

¹⁷ Ako se, dakle, mi koji tražimo da budemo opravdani u Hristu nađemo kao „grešnici“, znači li to da Hristos služi grehu? Nikako!

¹⁸ Jer, ako ponovo zidam ono što sam srušio, pokazujem da sam prestupnik *Zakona*.

¹⁹ Ja sam, naime, putem Zakona umro za Zakon, da bih za Boga živio. S Hristom sam razapet.

²⁰ Zato ne živim više ja, nego Hristos živi u meni. A život koji sad živim u telu, živim verom u Sina Božijega, koji me je zavoleo i dao svoj život za mene.

²¹ Zato ne odbacujem Božiju milost. Jer, ako Zakon dovodi do pravednosti *pred Bogom*, onda je Hristos uzalud umro.

3

Čovek se ne opravdava Zakonom nego verom

¹ O, nerazumni Galati, ko vas je opčinio? Pa pred vašim očima je Isus Hristos naslikan kao razapeti!

² Hteo bih samo da znam ovo: jeste li primili Duha vršenjem Zakona ili time što ste poverovali u ono što ste čuli?

³ Zar ste toliko nerazumni? Počeli ste Duhom, a sad završavate telesnošću.

⁴ Zar ste uzalud toliko toga iskusili? Osim ako to nije bilo uzalud.

⁵ Zar *Bog* koji vam daje Duha i čini čudesa među vama, čini to zbog *toga što vršite Zakon ili zato što ste poverovali u ono što ste čuli?*

⁶ Isto tako je i Avraham „poverovao Bogu, pa mu je to uračunato u pravednost.“

⁷ Znajte, dakle, da su oni koji veruju Avrahamovo potomstvo.

⁸ Pismo je, evo, predvidelo da će Bog verom učiniti pravednima neznabošce. Bog je, naime, unapred objavio Avrahamu: „Po tebi će biti blagosloveni svi narodi.“

⁹ I kao što je Avraham poverovao, *te primio blagoslov*, tako i oni koji veruju primaju blagoslov.

¹⁰ Jer, oni koji se oslanjaju na vršenje odredbi Zakona – pod kletvom su. *U Pismu* je napisano: „Proklet bio svaki koji ne bude ispunjavao sve što je napisano u knjizi Zakona, i vršio ih.“

¹¹ Dakle, jasno je da vršenjem Zakona niko ne može postati pravedan pred Bogom, jer, „Pravednik će živeti od vere.“

¹² A Zakon nema ništa zajedničko sa verom, jer, „Ko ih vrši, po njima će steći život.“

¹³ Međutim, Hristos nas je otkupio od kletve Zakona, uzevši na sebe kletvu radi nas. Napisano je, naime: „Proklet svako ko je obešen o drvo.“

¹⁴ To je učinio da bi mnogobošci primili Avrahamov blagoslov posredstvom Hrista Isusa, te da verom primimo obećanje Duha.

Uloga Zakona

¹⁵ Braćo, dajem vam primer iz ljudskog iskustva; kad neko ostavi punopravni testament, niko ne može da ga poništi, niti da mu doda nešto.

¹⁶ Bog je, dakle, dao obećanja Avrahamu i njegovom potomstvu. Ne kaže „i potomcima“, u množini, nego u jednini: „tvome potomstvu“, a to je Hristos.

¹⁷ Time želim da kažem sledeće: Bog je sklopio savez sa Avrahamom, ali Zakon koji je došao četiri stotine trideset godina nakon toga ne poništava taj savez, niti ukida njegova obećanja.

¹⁸ Jer, ako se nasledstvo stiće vršenjem Zakona, onda više ne potiče od obećanja. Ali Bog je dao nasledstvo Avrahamu na osnovu obećanja.

¹⁹ Čemu onda služi Zakon? Pridodan je da pokaže šta je prestup, dok ne dođe Avrahamov potomak kome je obećanje dano, i uveden posredstvom anđela preko posrednika.

²⁰ Međutim, posrednika nema gde je samo jedan, a Bog je jedan.

²¹ Protivi li se, dakle, Zakon Božijim obećanjima? Nikako! Jer ako je Zakon, koji je dan, bio u stanju da donese život, onda bi pravednost dolazila od Zakona.

²² Ali Pismo je proglasilo sve ljude grešnicima, da se na osnovu vere u Isusa Hrista da ono što je obećano onima koji veruju.

²³ Pre nego što je došla vera, Zakon nas je čuvao kao zatvorenike za veru koja je imala da se objavi.

²⁴ Tako je Zakon postao naš odgojitelj za Hrista, da bismo verom stekli pravednost *pred Bogom*.

²⁵ Ali, pošto je nastupila vera, nismo više pod stegom odgojitelja.

²⁶ Stoga ste svi deca Božija posredstvom vere u Hrista Isusa.

²⁷ Jer, svi vi koji ste se u Hrista krstili, u Hrista ste se obukli.

²⁸ Zato nema više ni Jevrejina ni Grka, ni roba ni slobodnoga, nema više ni muško ni žensko, jer ste svi jedno u Hristu Isusu.

²⁹ Ako, dakle, pripadate Hristu, onda ste Avrahamovo potomstvo, naslednici po obećanju.

4

¹ Recimo to ovako: dok god je naslednik maloletan, uopšte se ne razlikuje od roba, iako je vlasnik svega.

² On je pod starateljima i upraviteljima sve do dana koji je odredio njegov otac.

³ Tako je i sa nama: kada smo bili maloletni, bili smo potčinjeni silama ovoga sveta.

⁴ A kada je nastupilo pravo vreme, poslao je Bog svoga Sina koga je žena rodila. On je živeo pod Zakonom,

⁵ da bi otkupio one koji su pod Zakonom, da postanemo deca *Božija*.

⁶ A pošto ste deca, posla Bog Duha svoga Sina u naša srca, koji kliče: „Ava, Oče!“

⁷ Stoga nisi više rob, nego sin; a ako si sin, onda si i subaštinik nasledstva koje je Bog pripremio.

⁸ Nekada, dok još niste poznavali Boga, robovali ste bogovima koji po svojoj prirodi to nisu.

⁹ A sada, kada ste upoznali Boga, u stvari, kad je Bog upoznao vas, kako možete da se ponovo vraćate nemoćnim i jadnim silama ovoga sveta, kome ponovo hoćete da robujete?

¹⁰ Vi pomno pazite na dane, mesece, godišnja doba i godine.

¹¹ Plašim se da sam se uzalud trudio za vas.

¹² Braćo, molim vas, budite kao ja, jer sam i ja kao vi. Ništa mi niste učinili nažao.

¹³ Znate da sam bio bolestan kada sam vam prvi put propovedao Radosnu vest.

¹⁴ Pa iako je moje telesno stanje bilo iskušenje za vas, vi me niste ni prezreli ni odbacili, nego ste me primili kao Božijeg anđela, kao Hrista Isusa.

¹⁵ Gde je, dakle, vaše blaženstvo? Uveren sam, naime, da biste, kada bi to bilo moguće, izvadili svoje oči i dali ih meni.

¹⁶ Zar sam postao vaš neprijatelj govoreći vam istinu?

¹⁷ *Ti ljudi* pokazuju revnost za vas, ali ne iz dobrih *namera*. Naime, oni žele da vas odvoje *od mene*, da biste vi revnovali za njih.

¹⁸ Dobro je da budete revnosni, ali za dobre *stvari*, i to uvek, a ne samo kad sam ja kod vas.

¹⁹ O, deco moja! Ponovo vas s mukama rađam dok se Hristos ne uobliči u vama.

²⁰ Kako bih hteo da sam sad kod vas, pa da izmenim svoj glas, jer ne znam šta da radim s vama.

²¹ Sada mi recite, vi što hoćete da se podložite Zakonu: zar ne čujete šta Zakon govori?

²² Napisano je da je Avraham imao dva sina. Jednoga je rodila robinja, a drugoga slobodna.

²³ Ali onaj kojeg je rodila robinja, rođen je na prirodan način, a onaj koga je rodila slobodna, na osnovu *Božijeg* obećanja.

²⁴ Sve je to slikovito rečeno, a znači ovo: ove dve žene predstavljaju dva saveza. Prvi je sa gore Sinaj i on rađa za ropstvo, i to je Agara.

²⁵ Agara predstavlja goru Sinaj u Arabiji, koja odgovara današnjem Jerusalimu, a on je zajedno sa svojom decom u ropstvu.

²⁶ Ali zato je nebeski Jerusalim slobodan, i on je naša majka.

²⁷ Jer je napisano:

„Raduj se, nerotkinjo, koja ne rađaš,
podvriskuj kličući,

ti što muke porođajne ne trpiš,
jer više dece ima samotna,

nego ona koja ima muža.“

²⁸ Vi ste, braćo, poput Isaka, deca obećanja.

²⁹ No, kao što je onaj koji je rođen na prirodni način gonio onoga koji je *rođen* na osnovu *obećanja* Duha, tako je i danas.

³⁰ Ali, šta Pismo kaže:

„Oteraj sluškinju i njenog sina,
jer sin sluškinje neće deliti nasledstvo
sa sinom slobodne.“

³¹ Zato, braćo, nismo deca robinje, nego deca slobodne.

5

Prava sloboda

¹ Hristos nas je oslobodio da živimo u slobodi. Zato čvrsto stojte i ne potčinjavajte se opet ropskom jarmu.

² Evo ja, Pavle, kažem vam: ako se obrežete, Hristos vam nije ni od kakve koristi.

³ Ponovo upozoravam svakog čoveka koji hoće da se obreže: ako se obreže, dužan je da izvrši sav Zakon.

⁴ Odvojili ste se od Hrista, vi koji hoćete da postanete pravedni *pred Bogom* vršenjem Zakona; otpali ste od milosti.

⁵ Jer mi, *vođeni* Duhom, po veri željno iščekujemo pravednost kojoj se nadamo.

⁶ Naime, u Hristu Isusu ništa ne vredi ni obrezanje, ni neobrezanje, nego vera koja deluje kroz ljubav.

⁷ Dobro ste trčali; ko vas je sprečio da budete poslušni istini?

⁸ Taj podsticaj ne dolazi od *Boga* koji vas poziva.

⁹ Malo kvasca ukiseli sve testo.

¹⁰ Pouzdajem se u vas u Gospodu da ni vi nećete drugačije misliti. A onaj koji vas zbunjuje, podneće kaznu.

¹¹ Ali ako ja, braćo, propovedam da je obrezanje *neophodno*, zašto sam još uvek progonjen? U tom slučaju govor o krstu ne bi predstavljao nikakvu prepreku.

¹² O, kad bi se uškopili ti što vas zbunjuju!

¹³ Braćo, pozvani ste *da živite* u slobodi, ali ne dozvolite da vaša sloboda bude izgovor *da udovoljavate* grešnoj prirodi, nego ljubavlju služite jedni drugima.

¹⁴ Jer sav Zakon nalazi svoje ispunjenje u jednoj jedinoj zapovesti: „Voli bližnjega svoga kao samoga sebe.“

¹⁵ Ako se, dakle, međusobno ujedate i izjedate, pazite da se ne istrebite.

Život po Duhu

¹⁶ Kažem vam: živite po Duhu, pa nećete udovoljiti onome što vaša grešna priroda hoće.

¹⁷ Jer grešna priroda želi ono što se protivi Duhu, a Duh želi ono što se protivi grešnoj prirodi. Ovo dvoje se protive jedno drugom, te ne činite ono što hoćete.

¹⁸ Ali, ako vas Duh vodi, niste više pod Zakonom.

¹⁹ A dela grešne prirode su poznata: blud, nečistota, razvrat,

²⁰ idolopoklonstvo, vračarstvo, neprijateljstva, svađa, pakost, bes, ljubomora, razdori, podele,

²¹ zavist, pijanke, pirovanja i stvari slične ovima. Što sam vam rekao ranije, to vam govorim i sad: oni koji čine takve stvari neće uzeti učešća u Carstvu Božijem.

²² A plod Duha je: ljubav, radost, mir, strpljivost, čestitost, dobrotu, vera,

²³ krotkost, uzdržljivost. Protiv ovih nema Zakona.

²⁴ Oni koji pripadaju Hristu, razapeli su svoju grešnu prirodu sa strastima i požudama.

²⁵ Ako smo, dakle, dobili život posredstvom Duha, onda i živimo po *vodstvu* Duha.

²⁶ Ne budimo umišljeni, ne izazivajmo jedni druge, ne zavidimo jedni drugima.

6

¹ Braćo, ako se neko zatekne u kakvom prestupu, vi duhovni ispravite takvog u duhu krotkosti, pazeći da i sami ne podlegnete iskušenju.

² Nosite bremena jedan drugoga, pa ćete tako ispuniti Hristov zakon.

³ Jer ako neko misli da je nešto, a nije ništa, samoga sebe vara.

⁴ Svako neka preispita svoje ponašanje, ne poredeći se sa drugima. Tada neka se hvali pred sobom.

⁵ Jer svako treba da nosi teret odgovornosti za sebe.

⁶ Ko prima pouku iz *Božije* reči, neka sva dobra deli sa svojim učiteljem.

⁷ Ne varajte se; Bog se ne da ismejavati. Jer šta ko seje, to će i žeti.

⁸ Naime, ko seje u svoju grešnu prirodu, od grešne prirode će požnjati propast. A ko seje u Duha, od Duha će požnjati večni život.

⁹ Neka vam ne dojadi da činite dobro, jer ćemo u svoje vreme požnjati žetvu, ako ne malakšemo.

¹⁰ Stoga, dakle, dok još imamo vremena, činimo dobro svim ljudima, a pogotovu svome rodu po veri.

Zaključak i pozdrav

¹¹ Vidite kolikim vam slovima svojeručno pišem.

¹² Oni koji hoće da se hvale sami sobom, teraju vas da se obrežete, samo da ne bi bili progonjeni zbog Hristovog krsta.

¹³ Naime, čak ni oni koji su obrezani, ne izvršavaju Zakon, nego samo hoće da se hvale time što ste se na njihov nagovor obrezali.

¹⁴ A od mene daleko bilo da se hvalim nečim drugim osim krstom našega Gospoda Isusa Hrista, čijim je posredstvom svet umro za mene, i ja za svet.

¹⁵ Jer, nije važno ni obrezanje ni neobrezanje, nego novo stvorenje.

¹⁶ A svima koji se drže ovog pravila, mir i milosrđe, zajedno sa svim Božijim Izrailjem.

¹⁷ Ubuduće neka me niko ne uznemirava, jer ja na svom telu nosim oznake* Isusove.

* **6:17** Oznake se odnose na rane, ili ožiljke na telu apostola Pavla, koje je zadobio propovedajući evanđelje.

18 Braćo, milost Gospoda našega Isusa Hrista *neka bude* sa vašim duhom! Amin.

Poslanica Efescima

¹ *Od* Pavla, voljom Božijom *izabranog* za apostola Hrista Isusa, svetima u Efesu, vernima u Hristu Isusu:

² Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospoda Isusa Hrista.

³ *Neka je* blagosloven Bog, Otac Gospoda našeg Isusa Hrista, koji nas je u Hristu blagoslovio svakim duhovnim blagoslovom na nebesima.

⁴ U njemu nas je izabrao pre postanka sveta, da budemo sveti i bez mane pred njim. On nas je u ljubavi

⁵ predodredio, blagonaklonošću svoje volje, da postanemo njegova deca posredstvom Isusa Hrista,

⁶ i da hvalimo njegovu slavnu milost koju nam je darovao u Ljubljenome.

⁷ U njemu imamo otkupljenje, oproštenje prestupa posredstvom njegove krvi, što pokazuje bogatstvo milosti.

⁸ Nju je Bog izobilno izlio na nas, zajedno sa svom mudrošću i razumevanjem.

⁹ Svojom blagonaklonošću nam je obznanio tajnu svoje volje, koju je po svom naumu unapred odredio u njemu.

¹⁰ Ovaj naum, koji će se ostvariti u pravo vreme, ujediniće sve što je na nebesima i na zemlji s Hristom kao glavom.

¹¹ U njemu smo izabrani, pošto smo predodređeni namerom *Boga* koji sve čini u skladu s odlukom svoje volje,

¹² da hvalimo njegovu slavu – mi koji smo se prethodno pouzdali u Hrista.

¹³ Čuvši istinitu poruku – Radosnu vest o vašem spasenju, vi ste poverovali u Hrista, a *Bog* je utisnuo svoj pečat na vas, tako što vam je dao obećanog Duha Svetog.

¹⁴ On je zalog dobara koja nas očekuju, jemstvo da će *Bog* osloboditi svoj *narod*. Veličajmo zato njegovu slavu!

Pavlova molitva

¹⁵ Stoga, čuvši za vašu veru u Gospoda Isusa i za vašu ljubav prema svim svetima,

¹⁶ neprestano zahvaljujem *Bogu* za vas. Sećam vas se u svojim molitvama, moleći se

¹⁷ *Bogu* Gospoda našeg Isusa Hrista, slavnome Ocu, da vam da Duh mudrosti i otkrivenja kojim ćete ga upoznati;

¹⁸ da vam *Bog* prosvetli oči srca da biste videli u čemu se sastoji nada na koju ste pozvani, kako je veličanstveno bogatstvo dobara koje je on pripremio svetima,

¹⁹ i kako je neizmerno velika njegova sila prema nama koji verujemo. Njegova sila odgovara delotvornosti one silne moći

²⁰ koju je pokazao na Hristu, kada ga je podigao iz mrtvih i postavio sebi s desne strane na nebesima

²¹ iznad svih poglavarstava i vlasti, sila, gospodstava, i iznad svakog imena koje se zaziva, ne samo na ovom svetu, nego i u budućem.

²² Bog je sve pokorio pod njegove noge i postavio ga nad svime, za glavu Crkve.

²³ Ona je njegovo telo, punina onoga koji sve ispunjava u svemu.

2

¹ I vi ste nekada bili mrtvi zbog svojih prestupa i greha.

² Tada ste živeli u skladu sa duhom ovoga sveta, u skladu sa vladarom vazdušnih sila. On je duh koji je sada na delu među onima koji se ne pokoravaju *Bogu*.

³ Među ovima smo bili svi mi, živeći po našim prirodnim željama i udovoljavajući volji tela i uma. I mi smo po prirodi bili deca gneva, kao drugi.

⁴ Ali Bog, koji je bogat milosrđem, iz svoje velike ljubavi prema nama,

⁵ oživeo je s Hristom nas koji smo bili mrtvi zbog svojih prestupa. Milošću ste spaseni!

⁶ S njim nas je vaskrsao i s njim nas posadio na nebesima u Hristu Isusu.

⁷ To je učinio da u vekovima koji dolaze pokaže izvanredno bogatstvo svoje milosti - dobrotom koju za nas ima u Hristu Isusu.

⁸ Milošću ste spaseni posredstvom vere! To ne dolazi od vašeg truda - Božiji je dar.

⁹ Ne stiće se delima, da se niko ne bi hvalio.

¹⁰ Mi smo, naime, njegovo delo, stvoreni posredstvom Hrista Isusa, da činimo dobra dela koja je Bog unapred pripremio za nas.

Jedno u Hristu

¹¹ Zato se sećajte da ste nekada bili mnogobošci po rođenju. Jevreji, koji sebe zovu obrezanima (po obredu učinjenom na telu), zvali su vas „neobrezani“.

¹² Dok ste živeli bez Hrista, bili ste otuđeni od izrailjskog društva. Bili ste bez udela u zavetima utemeljenim na *Božijim* obećanjima, i živeli bez nade i bez Boga - u svetu.

¹³ Ali sada ste u Hristu Isusu vi, koji ste nekada bili daleko, dovedeni blizu krvlju Hristovom.

¹⁴ On je, naime, naš mir. On je spojio oboje u jedno pošto je svojim telom srušio zid neprijateljstva koji ih je razdvajao.

¹⁵ Tako je obesnažio Zakon s njegovim zapovestima i uredbama da bi u samom sebi od dvojice stvorio jednog novog čoveka i time uspostavio mir,

¹⁶ i da bi obe strane pomirio s Bogom u jednom telu svojom smrću na krstu, usmrtivši neprijateljstvo među njima.

¹⁷ On je došao i propovedao mir vama koji ste bili daleko i onima koji su bili blizu.

¹⁸ Jer njegovim posredstvom imamo pristup Ocu po jednom Duhu.

¹⁹ Stoga, dakle, niste više stranci ni došljaci, nego sugrađani svetih i članovi Božije porodice.

²⁰ Nazidani ste na temelju koji su položili apostoli i proroci, a ugaoni kamen je sam Hristos Isus.

²¹ Na njemu je cela zgrada sastavljena i izrasta u sveti hram u Gospodu.

²² Njegovim posredstvom ste i vi ugrađeni u zgradu u kojoj Bog prebiva svojim Duhom.

3

¹ Radi toga sam ja, Pavle, sužanj Isusa Hrista za vas mnogobošce.

² Vi ste, svakako, čuli za službu koja mi je po Božijoj milosti poverena za vas.

³ Naime, Bog mi je otkrivenjem obznanio tajnu, kao što sam vam ukratko napisao.

⁴ Čitajući to, možete da razumete moje poimanje Hristove tajne,

⁵ koja nije bila poznata ranijim naraštajima, ali je sada preko Duha otkrivena njegovim svetim apostolima i prorocima.

⁶ *Tajna se sastoji u tome* da su mnogobošci postali sunaslednici, pripadnici istog tela, te da učestvuju u obećanju koje je *Bog* ispunio u Hristu Isusu putem Radosne vesti.

⁷ Ovoj Radosnoj vesti ja sam postao sluga po daru Božije milosti koja mi je poverena dejstvom njegove sile.

⁸ A meni, najmanjem od svih svetih, ukazana je ova milost da propovedam mnogobošcima neistraživo bogatstvo Hristovo,

⁹ i da svima rasvetlim ostvarenje ove tajne, koju je Bog, stvoritelj svega, držao sakrivenom u minulim vekovima,

¹⁰ da bi sada, posredstvom Crkve, obznanio svoju mnogostranu mudrost glavarstvima i vlastima na nebesima.

¹¹ *Bog* je to ostvario na osnovu svog večnog nauma, posredstvom našeg Gospoda, Isusa Hrista.

12 U njemu imamo slobodu da pristupimo Bogu s pouzdanjem, verom u njega.

13 Zato vas molim da se ne obeshrabrite ovim mojim nevoljama koje podnosim za vas; sve je to radi vaše slave.

Pavlova molitva

14 Zato prigibam svoja kolena pred Ocem,

15 koji dovodi u postojanje svaki rod na nebu i na zemlji,

16 da vas on, po svojoj bogatoj slavi, ojača svojim Duhom u vašem unutrašnjem čoveku;

17 da se Hristos verom nastani u vašim srcima, te da u ljubavi budete ukorenjeni i utemeljeni;

18 da razumete sa svim svetima, širinu, dužinu, visinu, i dubinu *Božije* ljubavi,

19 i da upoznate tu ljubav Hristovu koja nadmašuje svako znanje, da biste sasvim bili ispunjeni Bogom.

20 A onome, što silom kojom deluje u nama može da učini daleko više od svega što molimo ili mislimo,

21 njemu *neka* je slava u Crkvi i u Hristu Isusu u svim pokolenjima od sad i doveka! Amin.

4

Poziv na jedinstvo

1 Zato vas molim, ja, sužanj radi Gospoda, da živite dostojno poziva na koji ste pozvani.

2 Budite ponizni, krotki i strpljivi. S ljubavlju podnosite jedni druge.

3 Uložite trud da održite duhovno jedinstvo koje Duh tvori mirom koji vas povezuje.

4 Jedno je telo i jedan je Duh, kao što je jedna nada na koju vas je *Bog* pozvao.

5 Jedan Gospod, jedna vera, jedno krštenje.

6 Jedan je Bog i Otac svijiu. On je nad svima, sve prožima, u svemu je.

7 A na nama se pokazuje *Božija* milost, prema daru koji daje Hristos.

8 Zato *Pismo* kaže:

„Pope se na visinu,

povede roblje,

te dade darove ljudima.“

9 A to „pope se“, šta drugo znači nego da je prethodno sišao u donje predele, to jest, na zemlju?

10 Onaj koji je sišao, isti je onaj koji se popeo povrh nebesa, da sve ispuni *svojim prisustvom*.

11 On je sam postavio neke za apostole, neke za proroke, neke za propovednike Radosne vesti, a neke za pastire i učitelje,

¹² da pripremi svete za službu, za izgradnju tela Hristovog.

¹³ Tako ćemo svi doći do jedinstva u veri i spoznaje Sina Božijeg, te sazreti u jednog čoveka, rastući do pune visine Hristove.

¹⁴ Tako nećemo više biti nezreli koje ljulja svaki vetar učenja lukavih ljudi, koji se služe prevarom da obmanu druge.

¹⁵ Zato govorimo istinu u ljubavi, da na svaki način izrastemo do Hrista, koji je glava.

¹⁶ On povezuje sve telo u jedno i drži ga povezano, na taj način što svaki zglob pruža odgovarajuću potporu svakom pojedinom udu. To čini da telo raste i izgrađuje se kroz ljubav.

Razlika između starog i novog života

¹⁷ Opominjem vas u ime Gospodnje: ne živite više kao mnogobošci, čiji je um usmeren na ispraznost.

¹⁸ Njihova misao je pomračena, daleko su od života sa Bogom zbog svoga neznanja i tvrdoglavosti.

¹⁹ Budući da im je savest otupela, predali su se razvratu, pa požudno čine svaku vrstu prljavih dela.

²⁰ A vi niste ovako naučili o Hristu.

²¹ Svakako ste čuli i naučili da je u Isusu istina.

²² U odnosu na svoj nekadašnji život, treba da svučete sa sebe starog čoveka, koga njegove prevarne strasti vode u propast,

²³ te da uz pomoć Duha obnavljate svoj um.

²⁴ Obucite na sebe novog čoveka, koji je prema liku Božijem stvoren da živi istinski pravednim i svetim životom.

Zahtevi novog života

²⁵ Zato odbacite laž! Govorite istinu jedan drugom, jer smo svi zajedno delovi istog tela.

²⁶ „Gnevite se, ali ne grešite.“ Neka vaš gnev ne dočeka zalazak sunca,

²⁷ i ne pružajte priliku đavolu.

²⁸ Onaj koji je krao, neka više ne krade, nego neka pošteno radi sopstvenim rukama, tako da može da podeli nešto s onima koji su u oskudici.

²⁹ Ne služite se ružnim rečima, nego valjanim, koje, prema potrebi, mogu da služe na izgradnju i blagoslov slušaocima.

³⁰ I ne žalostite Božijeg Svetog Duha, kojim ste zapečaćeni; on je jemstvo da će doći dan vašeg otkupljenja.

³¹ Uklonite iz svoje sredine svaku gorčinu, gnev, srdžbe, viku i vređanje, kao i svako drugo zlo.

³² Budite dobri jedni prema drugima, milosrdni, praštajte jedan drugome kao što je Bog po Hristu oprostio vama.

5

¹ Ugledajte se, dakle, na Boga, pošto ste *njegova* voljena deca.

² Živite u ljubavi, kao što je Hristos zavoleo nas, pa je sebe predao za nas na žrtvu i miomirisni prinos Bogu.

³ Blud i svaka vrsta nečistote, ili pohlepa neka se i ne pominje među vama, kao što dolikuje svetima.

⁴ Ni prostaštvo, ludorije, ni bezobrazne šale, niti što neprilično; radije zahvaljujte.

⁵ Jer, budite uvereni: nijedan bludnik, nečist ili pohlepan, koji je ravan idolopokloniku, neće uzeti učešća u Carstvu Hristovom i Božijem.

Život u svetlosti

⁶ Ne dajte da vas iko zavede ispraznim rečima. Jer, zbog ovakvih stvari, doći će gnev Božiji na nepokorne sinove.

⁷ Ne budite njihovi saučesnici!

⁸ Nekada ste, naime, bili tama, ali ste sada svetlost u Gospodu. Živite, stoga, kao deca svetlosti.

⁹ Ovo je, naime, plod svetlosti: sve što je dobro, pravedno i istinito.

¹⁰ Istražujte šta je ugodno Gospodu.

¹¹ Ne budite saučesnici onih koji čine jalova dela tame, nego ih razotkrivajte.

¹² Jer, sramota je i govoriti o onome što oni tajno čine.

¹³ Ali sve što se iznese na svetlo, postaje vidljivo,

¹⁴ jer sve što se izlaže svetlosti, postaje svetlost. Zato kaže:
„Digni se, ti što spavaš,

ustani iz mrtvih,
i Hristos će te obasjati!“

¹⁵ Brižljivo pazite kako se ophodite. Ne ponašajte se kao nerazumni, nego kao mudri!

¹⁶ Iskoristite vreme jer su dani zli.

¹⁷ Zato ne budite nerazumni, nego shvatite šta je volja Gospodnja.

¹⁸ Ne opijajte se vinom, koje vodi u razuzdanost, nego se ispunjavajte Duhom.

¹⁹ Govorite jedni drugima rečima psalama, himni i duhovnih pesama. Pevajte i slavite Gospoda u svom srcu.

²⁰ Uvek zahvaljujte za sve Bogu i Ocu u ime našeg Gospoda Isusa Hrista.

Odnosi u braku i porodici

²¹ Pokoravajte se jedni drugima u strahu pred Hristom.

²² Žene, *pokoravajte se* svojim muževima kao Gospodu.

²³ Jer, muž je glava ženi, kao što je Hristos glava Crkvi, isti Hristos koji je Spasitelj svoga tela – Crkve.

24 Kao što se Crkva pokorava Hristu, tako i žena neka se pokorava mužu u svemu.

25 Muževi, volite svoje žene, kao što je Hristos voleo Crkvu, te je dao svoj život za nju,

26 da je posveti, očistivši je kupanjem u vodi s rečju,

27 te da izvede pred sebe Crkvu u punoj slavi, bez mane i bore, ili tome sličnog, da bude sveta i neporočna.

28 Tako su i muževi dužni da vole svoje žene kao svoje sopstveno telo. Muž koji voli svoju ženu, voli samoga sebe.

29 Jer, niko ne mrzi svoje telo, nego ga hrani i neguje, kao i Hristos Crkvu.

30 Mi smo, naime, delovi Hristovog tela.

31 *Kao što Pismo kaže:*

„Zato će čovek ostaviti oca i majku,

te se priljubiti uz svoju ženu, pa će dvoje biti jedno telo.“

32 Ovo je velika tajna. Ja vam to govorim o Hristu i Crkvi.

33 Tako svaki od vas neka voli svoju ženu kao samoga sebe, a žena neka poštuje svoga muža.

6

1 Deco, slušajte svoje roditelje zbog Gospoda, jer je to pravedno.

2 „Poštuj svoga oca i svoju majku“, prva je zapovest sa obećanjem:

3 „da ti bude dobro i da dugo požiiviš na zemlji.“

4 A vi, očevi, ne razdražujte svoju decu, nego ih odgajajte s Gospodnjom poukom i opomenom.

Robovi i gospodari

5 Robovi, slušajte svoje zemaljske gospodare sa strahom i trepetom. Činite to iskrena srca, kao da služite samom Hristu.

6 Ne činite to samo kada ste im na oku, da biste zadobili njihovu naklonost, već kao Hristove sluge koje vrše Božiju volju – od srca.

7 Služite predano, kao da služite Gospodu, a ne ljudima,

8 znajući da će Gospod nagraditi svakog ko čini dobro, bio on rob ili slobodnjak.

9 Robovlasnici, tako i vi postupajte prema robovima. Ne pretite im, znajući da i jedni i drugi imate istog Gospodara na nebesima, koji ne gleda ko je ko.

Spremnost na duhovnu borbu

10 Uostalom, jačajte u Gospodu i njegovoj moćnoj sili.

11 Stavite na sebe svu borbenu opremu Božiju, da biste mogli doleteti đavolskim lukavstvima.

¹² Mi se, naime, ne borimo protiv *ljudi od krvi i mesa*, nego protiv glavarstava i vlasti, protiv sila koje vladaju ovim carstvom mraka, protiv zlih duhova u nebeskim prostorima.

¹³ Toga radi, stavite na sebe punu Božiju borbenu opremu, da biste se mogli odupreti u zli dan, te da ovako pripremljeni, možete čvrsto stajati.

¹⁴ Stoga, budite spremni! Opašite bedra opasačem istine, a na sebe navucite oklop pravednosti.

¹⁵ Noge obujte spremnošću *koja dolazi od Radosne vesti mira*.

¹⁶ Uz sve to, uzmite štit vere kojim ćete moći da pogasite sve ognjene strele Zloga.

¹⁷ Na glavu stavite kacigu spasenja, i prihvatite mač Duha, koji je reč Božija.

¹⁸ Sa svakom molitvom i molbom molite se u svakoj prilici u Duhu. Uz to bdite i istrajno se molite za sve svete.

¹⁹ *Molite se* i za mene, da mi *Bog* da pravu reč kad otvorim usta, te da hrabro obznanim tajnu Radosne vesti.

²⁰ Ja sam njen poslanik, iako u okovima. *Molite se, dakle*, da je odvažno objavim, kako i treba da govorim.

Završni pozdravi

²¹ A Tihik, voljeni brat i verni sluga u službi Gospodnjoj, obavestiće vas o meni, da znate kako sam i šta radim.

²² Njega sam poslao upravo da biste saznali novosti o nama, te da vas obodri.

²³ Bog Otac i Gospod Isus Hrist *neka podare* mir braći i ljubav sa verom.

²⁴ Milost sa svima koji vole našeg Gospoda Isusa Hrista neprolaznom ljubavlju.

Poslanica Filipljanima

¹ Pavle i Timotej, sluge Hrista Isusa, svim svetima u Filipima, zajedno sa nadglednicima i služiteljima.

² Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospoda Isusa Hrista.

Zahvalnost i molitva

³ Zahvaljujem svome Bogu kad god vas se setim.

⁴ U svakoj svojoj molitvi za sve vas, uvek se molim s radošću

⁵ radi vašeg učešća u širenju Radosne vesti, od prvog dana do danas.

⁶ Uveren sam da će *Bog*, začetnik dobrog dela u vama, dovršiti to delo do Dana *u koji će Isus Hristos doći*.

⁷ A i pravo je da ovako mislim o svima vama, jer vas nosim u svome srcu, sve vas koji učestvujete sa mnom u milosti, kako u mojim okovima, tako i u odbrani i utvrđivanju Radosne vesti.

⁸ Bog mi je svedok da čeznem za svima vama ljubavlju Isusa Hrista.

⁹ A ja se molim da vaša ljubav sve više napreduje u spoznaji i punom uvidu u ispravno življenje,

¹⁰ da možete prosuditi šta je najbolje, kako biste bili čisti i besprekorni za dan Hristov,

¹¹ ispunjeni pravednošću – plodom što se posredstvom Hrista Isusa stiže, na slavu i hvalu Božiju.

Apostolovi okovi u službi evanđelja

¹² Želim da znate, braćo, da je ovo što se sa mnom dešava, učinilo da Radosna vest napreduje,

¹³ tako da je svoj carskoj gardi i svima ostalima postalo jasno da ja nosim okove radi Hrista,

¹⁴ pa se većina braće u Gospodu, ohrabrena mojim okovima, sve više usuđuje da bez straha objavljuje reč *Božiju*.

¹⁵ Jedni, doduše, navešćuju Hrista iz zavisti i nadmetanja, a drugi to čine od dobre volje.

¹⁶ Jedni *to čine* iz ljubavi, jer znaju da sam u tamnici radi odbrane Radosne vesti,

¹⁷ a drugi iz suparništva navešćuju Hrista, neiskreno, misleći da će tako otežati nevolju moga tamnovanja.

¹⁸ I šta onda? Samo neka se na svaki način, bilo iskreno bilo neiskreno, Hristos navešćuje.

Zato se radujem, i radovaću se,

¹⁹ jer znam da će ovo što se sa mnom dešava, vašom molitvom i pomoću Duha Isusa Hrista, dovesti do moga izbavljenja.

²⁰ Željno očekujem i nadam se da se ni u čemu neću osramotiti, nego da će se mojom potpunom odvažnošću, sad kao i uvek, Hristos proslaviti u mom telu, bilo životom, bilo smrću.

²¹ Jer Hristos je za mene život, a smrt dobitak.

²² A ako već treba da nastavim da živim u telu, za mene je to plodan rad, te stoga ne znam šta bih izabrao.

²³ Pritisnut sam s obe strane; želja mi je da umrem i da budem s Hristom, što je kudikamo bolje,

²⁴ ali nastaviti sa životom u telu je potrebnije zbog vas.

²⁵ Budući uveren u to, znam da ću ostati i biti uz sve vas radi vašeg napretka i radosti u veri,

²⁶ da bi mojim ponovnim dolaskom među vas, vaše uzdanje u Hrista Isusa obilovalo.

²⁷ Samo se vladajte dostojno Radosne vesti Hrista, da bih – bilo da dođem i vidim vas, bilo da u odsustvu slušam o vama – video da ste postojani u jednom duhu, da se jednodušno borite za veru Radosne vesti,

²⁸ ne plašeći se ni u čemu protivnika; njima je to dokaz propasti, a vama spasenja, i to od Boga.

²⁹ Jer vama je iskazana milost, ne samo da verujete u Hrista, već i da trpite radi njega.

³⁰ I vi podnosite istu nevolju koju ste videli da ja podnosim, i koju sada čujete da podnosim.

2

¹ Ako ste, dakle, *primili* ikakvu utehu po Hristu, ikakvo ljubavlju prožeto ohrabrenje, ako *imate* ikakvo zajedništvo sa Duhom, ako *ste primili* ikakvo milosrđe i saosećanje,

² ispunite me, onda, radošću: svoj um usmerite na isto, imajte istu ljubav, budite jednodušni, na jedno misleći.

³ Ništa ne činite radi sebičnog isticanja, niti iz bezvrednog častoljublja, nego u poniznosti smatrajte jedni druge većim od sebe.

⁴ Ne gledajte samo na vlastitu korist, nego svako da gleda i na korist drugih.

⁵ U sebi nosite istu misao koju je Hristos Isus nosio:

⁶ On, po obličju Bog,

nije smatrao da biti jednak Bogu,

jeste plen koji treba otimati,

⁷ nego je lišio sebe *časti*,

uzevši obličje sluge,

postavši sličan ljudima.

Kao čovek se pojavi,

⁸ te ponizi sebe samog,

i posta poslušan do smrti,

do smrti na krstu.

- ⁹ Bog ga zato preuzvisi,
i darova mu ime,
ime koje je nad svakim imenom,
¹⁰ da se pred imenom Isusovim,
svako koleno prikloni,
onih na nebu, na zemlji, i pod zemljom,
¹¹ i da svaki jezik prizna da je Isus Hristos Gospod,
na slavu Boga Oca.

Hrišćani - svetlost sveta

¹² Shodno tome, voljeni moji, vi koji ste uvek bili poslušni, ne samo u mom prisustvu, nego još više sad, u mom odsustvu, sa strahom i trepetom sprovedite u delo svoje spasenje.

¹³ Bog je, naime, taj koji čini u vama da želite i činite ono što je njemu ugodno.

¹⁴ Sve činite bez gundanja i raspravljanja,

¹⁵ da budete bez mane i čisti, neokaljana deca Božija usred iskvarenog i izopačenog naraštaja, među kojima svetlite kao zvezde u svemiru,

¹⁶ čvrsto držeći reč života, da bih se ponosio u dan Hristov, da nisam uzalud trčao, niti se uzalud trudio.

¹⁷ No, ako se i prinosim kao žrtva izlivnica za vas u službi vaše vere, radostan sam i radujem se sa svima vama.

¹⁸ Tako i vi budite radosni i radujte se sa mnom.

Timotej i Epafrodit

¹⁹ Nadam se u Gospodu Isusu da ću vam uskoro poslati Timoteja, da se i ja ohrabrim kada saznam kako ste vi.

²⁰ Nemam, naime, nikog toliko bliskog sebi ko bi se tako valjano brinuo o vašim potrebama.

²¹ Jer svi traže svoje, a ne ono što pripada Hristu Isusu.

²² Ali vi znate za njegovu prokušanost, da je, kao dete sa ocem, zajedno sa mnom služio u naveštavanju Radosne vesti.

²³ Nadam se, dakle, da ću vam njega poslati čim vidim kako stoje stvari sa mnom.

²⁴ Uveren sam u Gospodu da ću uskoro i ja lično doći.

²⁵ Ipak, smatram za potrebno da vam pošaljem Epafrodita, mog brata, saradnika i saborca, koji je od vas poslan da mi se nađe u potrebama.

²⁶ Jer, on je čeznuo za svima vama i bio uznemiren što ste čuli da je bolestan.

²⁷ I zaista je tako oboleo da je skoro umro, ali Bog mu se smilovao, i ne samo njemu, nego i meni, da mi ne dođe žalost na žalost.

²⁸ Utoliko više želim da ga pošaljem, da biste se obradovali kada ga vidite, i da bih ja manje brinuo.

²⁹ Primate ga, stoga, sa svom radošću i cenite takve.

³⁰ Jer on je radi Hristovog dela skoro umro, izloživši svoj život pogibelji da nadopuni ono u čemu mi vi niste mogli poslužiti.

3

Pravednost po veri - ne po delima

¹ Uostalom, braćo moja, radujte se u Gospodu! Meni zaista ne pada teško da vam isto pišem, a to je i radi vaše postojanosti.

² Čuvajte se pasa, čuvajte se nevaljalih radnika, čuvajte se sakaćenja.

³ Mi smo, naime, pravo „obrezanje“, mi koji Duhom *Božijim* služimo *Bogu* i ponosimo se Hristom Isusom, a ne pouzdajemo se u telo,

⁴ premda sam mogu da se pouzdam u telo.

Ako neko misli da može da se pouzda u telo, ja mogu još više.

⁵ Obrezan sam osmoga dana, od roda sam Izrailjeva, iz Venijaminovog plemena, Jevrejina od Jevreja, u pogledu Zakona *bio sam* farisej,

⁶ u svojoj revnosti progonio sam Crkvu, po pravednosti *propisanoj* Zakonom bio sam besprekoran.

⁷ Ali ono što mi je nekada bilo dobitak, to sad, Hrista radi, smatram gubitkom.

⁸ Šta više, ja sve smatram gubitkom radi spoznanja moga Gospoda Hrista Isusa, koje sve nadilazi. Zbog njega sam sve izgubio i sve smatram za smeće, da bih Hrista dobio

⁹ i sa njime se našao, nemajući svoje pravednosti od *vršenja* Zakona, nego pravednost koja se verom u Hrista stiće, pravednost od Boga, koja dolazi od vere,

¹⁰ da bih upoznao njega i silu njegovoga vaskrsenja, i sudelovao u njegovim patnjama, nalikujući njemu u njegovoj smrti,

¹¹ da bih, nekako, dosegao vaskrsenje iz mrtvih.

¹² Ja, naime, nisam to već postigao, niti sam već došao do savršenstva, ali se uprežem, kako bih se domogao toga radi čega se Hristos Isus domogao mene.

¹³ Braćo, ne mislim da sam se već domogao toga, ali jedno činim: zaboravljam ono što je za mnom, i sežem ka onome što je preda mnom,

¹⁴ trčim prema cilju, ka nagradi na koju nas Bog po Hristu Isusu poziva na nebesima.

¹⁵ Prema tome, mi koji smo zreli treba da razmišljamo na ovaj način. Pa ako i imate u čemu različito mišljenje, Bog će vam to razjasniti.

¹⁶ Samo se držimo onoga do čega smo stigli.

17 Sledite mene kao primer, braćo, i posmatrajte one koji žive po uzoru na nas.

18 Jer, mnogi o kojima sam vam često govorio, a sada vam i plaćuci govorim, žive kao neprijatelji Hristovog krsta.

19 Njihova sudbina je propast, stomak je njihov bog, slava im je u sramoti, oni misle na zemaljske stvari.

20 A naša otadžbina je na nebesima, odakle očekujemo Spasitelja, Gospoda Isusa Hrista.

21 On će preobraziti naše poniženo telo i učiniti ga onakvim kakvo je njegovo slavno telo, dejstvom sile kojom sve može da podloži sebi.

4

1 Zato, braćo moja voljena i željena, radosti moja i venče moj, tako čvrsto stojte u Gospodu, voljeni.

2 Evodiju i Sintihu molim da se slažu u Gospodu.

3 Da, molim i tebe, pravi družu, da im pomogneš u tome, jer su mi one pomagale u objavljivanju Radosne vesti, zajedno sa Klimentom i ostalim mojim saradnicima. Njihova imena su zapisana u Knjizi života.

4 Uvek se radujte u Gospodu! I ponovo ću reći: radujte se u Gospodu!

5 Neka vaša blagost bude poznata svim ljudima. Gospod je blizu!

6 Ne brinite se ni za šta, nego u svemu molitvom i iskanjem sa zahvalnošću iznesite svoje molbe Bogu,

7 i Božiji mir koji prevazilazi svaki ljudski razum sačuvaće vaša srca i vaše misli u Hristu Isusu.

8 Uostalom, braćo, mislite o svemu što je istinito, što je čestito, što je pravedno, što je čisto, što je ljubazno, što je na dobrom glasu, što je časno, što je hvale vredno.

9 Činite ono što ste od mene naučili, primili, čuli ili videli, i Bog mira biće sa vama.

Zahvalnost za pomoć

10 Veoma se radujem u Gospodu što je vaša briga za mene ponovo procvala. Vi ste se i inače brinuli za mene, ali niste imali prilike da to pokažete.

11 Ne kažem ovo zbog oskudice. Ja sam, naime, naučio da budem zadovoljan u kakvim god prilikama se našao.

12 Znam i šta je to oskudevati, a znam i šta je obilovati. Pripremljen sam za sve; mogu da budem sit, a mogu i da gladujem, mogu da obilujem, kao i da oskudevam.

13 Sve mogu po onome koji mi daje snagu.

14 Ipak, dobro ste učinili što ste sa mnom podelili moju nevolju.

¹⁵ A i vi, Filipljani, znate: još u početku kad ste primili Radosnu vest, nakon što sam otišao iz Makedonije, nijedna crkva mi nije priskočila u davanju i primanju, osim vas samih.

¹⁶ Zaista, vi ste mi i u Solun, ne jednom već dvaput, poslali pomoć kada sam bio u potrebi.

¹⁷ Nije da ja tražim dar od vas, nego tražim prinos koji će vam se višestruko vratiti.

¹⁸ Inače, namiren sam, i imam sve što mi treba, pa i više od toga. Dobro sam opskrbljen od kako sam od Epafrodita primio što ste mi poslali, prijatan miris, bogougodnu i prihvatljivu žrtvu.

¹⁹ A moj Bog će podmiriti svaku vašu potrebu po svom slavnom bogatstvu u Hristu Isusu.

²⁰ Bogu našem i Ocu *neka je* slava od sad i doveka! Amin.

Završni pozdravi

²¹ Pozdravite svakoga svetog u Hristu Isusu. Pozdravljaju vas braća koja su sa mnom.

²² Pozdravljaju vas svi sveti, a posebno oni iz carevog doma.

²³ Milost Gospoda našeg Isusa Hrista sa vašim duhom.

Poslanica Kološanima

¹ *Od* Pavla, apostola Hrista Isusa po Božijoj volji, i brata Timoteja,

² svetoj i vernoj braći u Hristu u Kolosima: milost vam i mir od Boga, Oca našega.

Pavle zahvaljuje Bogu za Kološane

³ Uvek zahvaljujemo Bogu, Ocu našega Gospoda Isusa Hrista, kad god se molimo za vas.

⁴ Jer čuli smo o vašoj veri u Hrista Isusa, i o ljubavi koju imate prema svim svetima,

⁵ zbog nade koja vas očekuje na nebesima. O ovoj *nadi* ste čuli ranije kada vam je objavljena poruka o istini, Radosna vest.

⁶ Ta *vest* donosi rod i uzrasta među svim ljudima do kojih dolazi, kao što je došla i do vas, od dana kad ste čuli i razumeli istinu o Božijoj milosti,

⁷ koju ste naučili od Epafrasa, našeg voljenog saradnika. On je verni sluga Hristov koji radi za našu dobrobit.

⁸ On nas je i obavestio o vašoj ljubavi u Duhu.

⁹ Zato mi, od dana kad smo to čuli, ne prestajemo da se molimo za vas, tražeći *od Boga* da vas ispuni poznanjem njegove volje u svoj mudrosti i razumevanju duhovnih stvari.

¹⁰ Tada ćete moći da živite dostojno Gospoda, i da mu u svemu ugodite, rađajući svaku vrstu dobrih dela i rastući u poznanju Boga.

¹¹ Stoga, neka vas Bog osnaži svakom snagom koja dolazi od njegove slavne sile, da bi sve mogli da izdržite strpljivo. S radošću

¹² zahvaljujte Ocu koji vas je osposobio da učestvujete u onome što je *Bog* pripremio za svete u *Carstvu* svetlosti.

¹³ On nas je izbavio iz vlasti tame i premestio nas u *Carstvo* svoga ljubljenog Sina,

¹⁴ u kome imamo otkupljenje, oproštenje greha.

¹⁵ On je slika nevidljivoga Boga,

on je Prvenac, Vladar *nad* svim stvorenjem.

¹⁶ Jer po njemu je stvoreno sve

što je na nebu i na zemlji,

bilo vidljivo ili nevidljivo,

bilo prestoli, ili gospodstva,

bilo glavarstva ili vlasti;

sve je stvoreno njegovim posredstvom i za njega.

¹⁷ On postoji pre svih stvari

i po njemu sve ima svoje postojanje.

18 On je i glava tela, Crkve;
on je Početak;

on je Prvenac iz mrtvih *ustao*,
da bi u svemu bio prvi.

19 Jer se *Bogu* svidelo da u njemu nastani
svu *svoju* puninu,

20 te da njegovim posredstvom
pomiri sa sobom sve,

bilo na zemlji, bilo na nebu,

stvorivši mir njegovom krvlju prolivenom na krstu.

21 Nekada ste i vi bili otuđeni *od Boga* i u neprijateljstvu sa
njim, čineći zlo mišlju i delom.

22 Ali sada *vas* je *Bog* izmirio smrću *Hristovog* ljudskog tela,
da bi *vas* doveo pred sebe svete, bez mane i besprekorne.

23 Samo morate ostati utemeljeni i čvrsti u veri, nepoljuljani
u nadi koju ste stekli čuvši Radosnu vest. Toj Radosnoj vesti,
koja je propovedana svakome na svetu, postao sam služitelj
ja, Pavle.

Pavlova apostolska služba i poruka

24 Sada se radujem što trpim za *vas*, jer time na svom telu
dovršavam stradanja koja mi još valja podneti, kao što je i
Hristos podneo stradanja za svoje telo, Crkvu.

25 Ja sam postao njen sluga po Božijoj uredbi koja mi je
poverena radi *vas*, a to je da u potpunosti objavim njegovu
poruku.

26 Ta poruka je bila tajna sakrivena od pređašnjih vekova i
pokolenja, ali je sada otkrivena njegovim svetima.

27 Njima je Bog hteo da obznani koliko je bogatstvo njegove
slave, to jest, da obznani njegovu tajnu za sve narode. Ta *tajna*
je: Hristos u vama je nada *učešća* u Božijoj slavi!

28 Njega mi navešćujemo, opominjući i učeći svakog čoveka
sa svom mudročću, da bi svakoga doveli do zrelosti u Hristu.

29 Za to se trudim i borim, oslanjajući se na njegovu snagu
koja u meni silno deluje.

2

1 Hoću da znate koliko se borim za *vas*, za one u Laodikiji i
za sve koji me nisu lično sreli.

2 Želim, naime, da im se srca ohrabre i ujedine u ljubavi,
da bi izobilovali u potpunom razumevanju, u poznanju tajne
Božije, Hrista,

3 u kome su skrivena sva bogatstva mudrosti i znanja.

4 Kažem vam ovo da *vas* niko ne bi zaveo ubedljivim gov-
orom.

⁵ Jer, iako sam telom odsutan, duhom sam sa vama, pa se radujem gledajući vaš red i čvrstinu vaše vere u Hrista.

Upozorenje protiv lažnih učenja

⁶ Budući da ste prihvatili Hrista Isusa kao Gospoda, živite u njemu,

⁷ ukorenjeni i nazidani na njemu i učvršćeni u veri kako ste poučeni, obilno zahvaljujući.

⁸ Pazite da vas ko ne zarobi filozofijom i ispraznom zabludom, koja se temelji na ljudskom predanju i učenju o silama ovoga sveta, a ne na Hristu.

⁹ Jer, u njemu telesno prebiva sva punina božanstva.

¹⁰ A vi ste *primili* ispunjenje u njemu, koji je glava nad svakim glavarstvom i vlasti.

¹¹ U njemu ste obrezani, ali ne ljudskom rukom, *nego obrezanjem* koje je izvršio Hristos, a ono se sastoji u uklanjanju grešne prirode.

¹² Jer, kada ste se krstili, tada ste sa Hristom bili sahranjeni, te ste s njim i vaskrsli verom u delotvornu silu Boga koji ga je vaskrsao iz mrtvih.

¹³ I vi ste nekada bili mrtvi zbog svojih prestupa i neobrezanja tela, ali vas je on oživeo sa njim, tako što nam je oprostio sve prestupe,

¹⁴ poništivši obveznicu čiji su nas propisi teretili kao dužnike. Nju je on uklonio prikovavši je na krst,

¹⁵ kojim je razoružao glavarstva i vlasti i javno ih izložio, vodeći ih u zarobljeničkoj povorci.

¹⁶ Zato, ne dajte nikome da vas osuđuje zbog onoga što jedete ili pijete, ili zbog nekakvog praznika, mladine ili subote.

¹⁷ Sve to je samo senka onoga što dolazi, a stvarnost je Hristos.

¹⁸ Ne dozvolite da vas iko lišava nagrade, time što on sam uživa u poniznosti i služenju anđelima, i upušta se u viđenja. Takav se bez razloga pravi važan i oslanja na ljudsku pamet,

¹⁹ ne držeći se *Hrista* – glave, iz koje sve telo, povezano i potpomognuto zglobovima i žilama, raste onako kako mu Bog daje da raste.

Suprotstavite se ljudskim učenjima!

²⁰ Ako ste se, umrevši s Hristom, oslobodili sila ovoga sveta, zašto živite kao da još uvek pripadate svetlu? *Zašto se pokoravate propisima:*

²¹ „Ne dohvati“, „Ne okusi“, „Ne dodiruj“?

²² Sve to se odnosi na stvari koje upotrebom propadaju. Ništa drugo nego ljudske zapovesti i učenja!

²³ To ima privid mudrosti, a u stvari je samovoljna pobožnost i lažna poniznost, te bespoštedna strogost prema telu, ali nema nikakvu vrednost; ne može da obuzda žudnju tela.

3

Hristos - naš život

¹ Dakle, ako ste vaskrsli s Hristom, tražite ono što je gore, tamo gde Hristos sedi s desne strane Bogu.

² Mislite na ono što je gore, a ne na zemaljske stvari.

³ Vi ste, naime, umrli i vaš život je sakriven s Hristom u Bogu.

⁴ A kada se pojavi Hristos, vaš život, tada ćete se i vi s njim pojaviti u slavi.

Novi život u Hristu

⁵ Zato, usmrtite ono što je zemaljsko u vama: blud, nečistoću, strast, zlu želju i pohlepu, koja je vrsta idolopoklonstva.

⁶ Zbog takvih stvari dolazi Božiji gnev na one koji su nepokorni.

⁷ Nekada ste i vi živeli u tim gresima.

⁸ Ali sada se otarasite svega: gneva, srdžbe, zlobe, vređanja, prostote iz svog govora!

⁹ Ne lažite jedan drugoga, jer ste svukli sa sebe starog čoveka sa svim njegovim delima,

¹⁰ i obukli se u novog čoveka, koji se obnavlja radi pravog poznanja Boga prema liku svog Tvorca.

¹¹ I tu nema više ni Grka ni Jevrejina, ni obrezanog ni neobrezanog, ni varvarina ni Skita, ni roba ni slobodnjaka, nego je sve Hristos i on je u svima.

¹² Obucite se, dakle, kao sveti izabranici Božiji, kao njegov mili narod, u milosrđe, dobrotu, smernost, krotkost, strpljivost.

¹³ Podnosite jedni druge. Praštajte jedni drugima kada vam neko učini nažao. Kako je Gospod oprostio vama, tako i vi opraštajte jedni drugima.

¹⁴ Na sve to obucite na sebe ljubav, koja sve to drži u savršenom jedinstvu.

¹⁵ Mir Hristov neka vlada u vašim srcima, na koji ste pozvani u jednom telu. Budite i zahvalni.

¹⁶ Neka Hristova reč bogato obitava u vama. Poučavajte se i opominjite svakom vrstom mudrosti. Sa zahvalnošću u srcima pevajte psalme, himne, i duhovne pesme.

¹⁷ I što god činite, bilo rečju ili delom, sve činite u ime Gospoda Isusa, zahvaljujući Bogu Ocu po njemu.

Novi život - nove dužnosti

18 Žene, pokoravajte se muževima, kako priliči životu sa Gospodom.

19 Muževi, volite svoje žene i ne budite grubi prema njima.

20 Deco, slušajte svoje roditelje u svemu, jer je to ugodno Gospodu.

21 Očevi, ne razdražujte svoju decu, da ne postanu malodušna.

22 Robovi, u svemu slušajte svoje zemaljske gospodare, ne samo dok vas oni posmatraju, da biste zadobili njihovu naklonost, nego iskrena srca, iz bogobojažnosti prema Gospodu.

23 Sve što radite, radite celim srcem, kao za Gospoda, a ne za ljude,

24 znajući da ćete od Gospoda primiti kao nagradu ono što vam je on pripremio. Hristu Gospodu služite!

25 A svaki nepravednik će biti kažnjen za nepravedne stvari koje je učinio, bez obzira ko je ko.

4

1 Gospodari, postupajte prema svojim robovima pravedno i pravično, znajući da i vi imate Gospodara na nebu.

2 Budite postojani u molitvi, bdite u molitvi sa zahvaljivanjem.

3 Molite se takođe za nas da nam Bog otvori vrata za propovedanje njegove reči o Hristovoj tajni, zbog koje sam u tamnici,

4 da je objavim jasno, propovedajući kako valja.

5 Ophodite se mudro prema onima koji su u svetu; iskoristite vreme.

6 Vaša reč neka je uvek ljubazna, solju začinjena, da svakome odgovorite kako valja.

Završni pozdravi

7 A o meni će vas obavestiti Tihik, dragi brat, verni služitelj i sluga koji zajedno sa mnom radi za Gospoda.

8 Njega sam poslao upravo da biste saznali novosti o nama, te da vas obodri.

9 S njim sam poslao i Onisima, vernog i voljenog brata, koji je vaš zemljak. Oni će vas obavestiti o svemu što se ovde događa.

10 Pozdravlja vas Aristarh, koji je zajedno sa mnom u tamnici, i Marko, rođak Varnavin. Ako dođe k vama, lepo ga primite, po uputstvima koje smo vam dali.

11 Pozdravlja vas i Isus, zvani „Just“. Ova trojica su jedini Jevreji koji zajedno sa mnom *objavljaju* Carstvo Božije. Oni su bili moja uteha.

¹² Pozdravlja vas vaš zemljak Epafras, sluga Hrista Isusa, koji se uvek bori za vas u molitvama da vas *Bog* učvrsti, da budete zreli i potpuno uvereni u ono što Bog hoće.

¹³ Ja sam svedok koliko se trudio za vas i za one u Laodikiji, kao i za one u Jerapolju.

¹⁴ Pozdravlja vas još i voljeni lekar Luka i Dimas.

¹⁵ A vi pozdravite braću u Laodikiji, i Nimfu sa crkvom koja se okuplja u njenoj kući.

¹⁶ Kada se ova poslanica pročita među vama, postarajte se da se ona pročita i u crkvi u Laodikiji, a vi pročitajte poslanicu iz Laodikije.

¹⁷ Arhipu recite: „Gledaj da dovršiš službu koju ti je Gospod poverio.“

¹⁸ Ja, Pavle, pišem ovaj pozdrav svojom rukom. Sećajte se mojih okova! Milost Božija s vama!

Prva poslanica Solunjanima Vernost Gospodu

Uvod

¹ Od Pavla, Silvana i Timoteja, crkvi u Solunu - vama koji ste u Bogu Ocu i Gospodu Isusu Hristu: milost vam i mir.

Zahvalnost za veru Solunjana

² Uvek zahvaljujemo Bogu za sve vas, pominjući vas u svojim molitvama. Neprestano se,

³ pred Bogom, Ocem našim, sećamo vaše plodonosne vere, trudom *iskazane* ljubavi, i postojanosti vaše nade u Gospoda našeg Isusa Hrista.

⁴ Znamo, naime, od Boga, voljena braćo, da vas je Bog izabrao,

⁵ jer vam nismo samo rečima navestili Radosnu vest, već silom i delovanjem Duha Svetoga, i sa potpunim uverenjem. Znete i sami da smo se tako vladali među vama vas radi.

⁶ Vi ste se tako ugledali na nas i na Hrista, prihvatajući poruku sa radošću Duha Svetog, uprkos mnogim nevoljama.

⁷ Time ste postali primer svim verujućima u Makedoniji i Ahaji.

⁸ I ne samo da je reč Božija preko vas odjeknula po Makedoniji i Ahaji, već se i glas o vašoj veri proširio posvuda. Zato nema potrebe da o tome bilo šta govorimo,

⁹ jer oni sami pričaju o tome kako smo vam pristupili, i kako ste se okrenuli Bogu od idola, da služite živom i istinitom Bogu,

¹⁰ te kako očekujete dolazak Sina njegovog s nebesa, koga je on podigao iz mrtvih - Isusa koji nas izbavlja od dolazećeg gneva.

2

Pavlova služba u Solunu

¹ Znete i sami, braćo, da naš dolazak k vama nije bio uzaludan.

² Nego, iako smo prethodno u Filipima pretrpeli i bili zlostavljani, što i sami znate, ipak smo vam, ohrabreni od Boga, navestili Božiju Radosnu vest, uprkos snažnom protivljenju.

³ Prema tome, mi vas ne bodrimo iz zablude, lukavstva ili iz nečistih namera,

⁴ već zato što nas je Bog prokušao i poverio nam da propovedamo Radosnu vest. Stoga mi ne udovoljavamo ljudima, već Bogu koji ispituje naša srca.

⁵ Bog je svedok da vam nikada nismo pristupili laskanjem niti prikrivenom pohlepom, a to vi i sami znate.

⁶ Od ljudi nismo tražili slave, ni od vas, ni od drugih.

⁷ I premda smo mogli da se poslužimo svojim ugledom kao Hristovi apostoli, među vama smo bili nežni kao majka koja hrani i neguje svoju decu.

⁸ Tako puni ljubavi za vas, bili smo spremni ne samo da vam navestimo Radosnu vest Božiju, već i da damo svoje živote za vas, jer smo vas zavoleli.

⁹ Zato se sećajte, braćo, našeg truda i napora. Propovedali smo vam Radosnu vest Božiju, i radili dan i noć da vam ne bismo bili na teretu.

¹⁰ Svedoci ste, kao i sam Bog, da smo se sveto, pravedno i besprekorno vladali prema vama koji verujete.

¹¹ Takođe znate i to da smo svakoga od vas, kao otac svoju decu,

¹² hrabрили, tešili i podsticali da živite dostojno Boga koji vas je pozvao u svoje Carstvo i slavu.

¹³ Zato mi bez prestanka zahvaljujemo Bogu, jer ste prihvatili poruku Božiju koju ste od nas čuli, i to ne kao ljudsku reč, već onakvu kakva zaista i jeste, reč Božiju – što ona doista i jeste – koja deluje u vama verujućima.

¹⁴ I vi ste, braćo, postali slika i prilika Božijih crkava u Hristu Isusu, koje su u Judeji, jer ste i vi propatili od svog sopstvenog naroda kao što su oni od Jevreja.

¹⁵ Oni ne samo da su ubili Isusa i proroke, već su i nas progonili. Oni ne ugađaju Bogu i protive se svim ljudima,

¹⁶ braneći nam da govorimo neznabošcima o spasenju, da tako zauvek ispune meru svojih greha. Ali, sustigao ih je najzad *Božiji* gnev.

Pavlova želja da vidi Solunjane

¹⁷ A mi, braćo, pošto smo od vas bili odvojeni telom, ali ne i srcem, još više smo, obuzeti žarkom željom, nastojali da vas vidimo.

¹⁸ Zato smo želeli da dođemo – ja, Pavle lično, i to ne jednom, već dvaput, ali Satana nas je sprečio.

¹⁹ Jer: ko je naša nada, radost ili venac slave pred našim Gospodom Isusom prilikom njegovog dolaska? Niste li to baš vi?

²⁰ Jer vi ste naša slava i naša radost!

3

¹ Pošto nismo mogli više da izdržimo, složili smo se da bi bilo najbolje da ostanemo u Atini.

² K vama smo, pak, poslali Timoteja, našeg brata i Božijeg saradnika u *propovedanju* Radosne vesti Hristove, da vas učvrsti i obodri u vašoj veri,

³ da se niko ne pokoleba u ovim nevoljama. Vi, naime, sami dobro znate da smo određeni za njih.

⁴ I zaista, kada smo bili kod vas, unapred smo vam govorili da će vas snaći nevolje, i kao što znate, tako je i bilo.

⁵ Zato sam, ne mogavši više da izdržim, poslao Timoteja da me obavesti o vašoj veri, da vas kako Kušač nije naveo da podlegnete iskušenju, jer bi tada naš trud bio uzaludan.

Pavlova radost zbog dobrih vesti iz Soluna

⁶ A sada nam se Timotej vratio od vas i doneo nam dobre vesti o vašoj veri i ljubavi, i da nas se uvek rado sećate i čeznete da nas vidite, kao i mi vas.

⁷ Zato smo se, braćo, i pored sve svoje muke i nevolje, utešili vašom verom.

⁸ Mi, u stvari, sada zaista živimo kad znamo da ste postojani u Gospodu.

⁹ Jer, kakvu zahvalnost možemo dati Bogu za svu radost koju doživljavamo zbog vas pred Bogom?

¹⁰ Danju i noću se najusrdnije molimo Bogu da vas ponovo vidimo, i da usavršimo ono što nedostaje vašoj veri.

¹¹ A sam Bog, naš Otac, i naš Gospod Isus, da pripremi put za naš dolazak k vama,

¹² i da učini da obilujete međusobnom ljubavlju, i ljubavlju prema svima, kao što mi vas *volimo*.

¹³ Neka on osnaži vaše unutrašnje biće, da budete besprekorni u svetosti pred Bogom, Ocem našim, pri dolasku Gospoda našega Isusa, sa svim svetima njegovim.

4

Život ugodan Bogu

¹ Najzad, braćo, molimo vas i zaklinjemo Gospodom Isusom da se držite onoga što smo vam predali: da treba živeti tako da sve više napredujete ugađajući Bogu – kao što uostalom i živite.

² Vi, naime, znate kakva smo vam uputstva dali u *ime* Gospoda Isusa.

³ Jer je Božija volja da budete sveti – da se klonite vanbračnih odnosa,

⁴ te da svaki od vas zna vladati svojim telom na častan i svet način* –

⁵ a ne sa požudom i strašću kao što to rade neznabošci koji ne poznaju Boga.

* 4:4 Neki prevode: *da znate sebi steći ženu na častan i svet način.*

⁶ Ne prestupajte u ovome, i ne nanosite štetu svome bratu, jer Gospod kažnjava za sve to, kao što smo vam već rekli i upozorili vas.

⁷ Bog nas, naime, nije pozvao na nečistotu, već na posvećenje.

⁸ Stoga, ko odbacuje *ovo uputstvo*, ne odbacuje čoveka, već Boga koji vam je dao svog Svetog Duha.

⁹ A što se tiče bratske ljubavi, nema potrebe da vam o tome pišem, jer vas je sam Bog naučio da volite jedni druge.

¹⁰ Vi, u stvari, i volite svu braću po celoj Makedoniji. Ipak vas molimo da u tome napredujete u sve većoj meri.

¹¹ Revnosno se trudite da mirno živite, da gledate svoja posla, i radite svojim rukama, baš kao što smo vam već rekli,

¹² da bi vaš život bio za primer neverujućima i da ni od koga ne zavisite.

Hristov dolazak

¹³ Ne želim da budete u neznanju, braćo, u pogledu onih koji su usnuli[†], da ne tugujete kao ostali koji nemaju nade.

¹⁴ Jer, ako verujemo da je Isus umro i vaskrsao, tako će Bog, Isusovim posredstvom, povesti sa sobom one koji su usnuli verujući u Isusa.

¹⁵ U saglasnosti sa onim što je sam Gospod rekao, saopštavam vam da mi živi, preostali za dolazak Gospodnji, nećemo biti ispred onih koji su usnuli.

¹⁶ Sâm Gospod će sići s neba, pa će na njegovu zapovest, na povik arhanđela, na zvuk Božije trube, vaskrsnuti najpre oni koji su umrli *verujući* u Hrista.

¹⁷ Onda ćemo i mi živi, preostali, biti zajedno sa njima odneseni na oblacima uvis, u susret Gospodu, te ćemo zauvek biti sa njim.

¹⁸ Ovim rečima tešite jedni druge.

5

Budite spremni za Gospodnji dolazak

¹ A što se tiče vremena i časa, o tome nema potrebe da vam se piše.

² Vi, naime, vrlo dobro znate da će dan Gospodnji doći kao što lopov *dolazi* noću.

³ Kad ljudi budu govorili: „Mir i sigurnost“, tada će ih iznenada zadesiti propast, kao trudovi trudnicu, i neće moći da pobegnu.

⁴ Ali vi, braćo, niste u tami da bi vas ovaj dan zatekao kao lopov,

[†] 4:13 Eufemizam za *umreti*.

⁵ jer vi ste svi sinovi svetla i sinovi dana. Mi ne pripadamo tami i noći.

⁶ Zato ne spavajmo kao drugi, već bdijmo i budimo trezni.

⁷ Jer, oni koji spavaju, noću spavaju, i koji se opijaju, noću se opijaju.

⁸ Ali, pošto pripadamo danu, budimo trezni, obučeni u oklop vere i ljubavi i s kacicom nade na spasenje.

⁹ Bog nas, naime, nije odredio da iskusimo gnev, već da dobijemo spasenje posredstvom našeg Gospoda Isusa Hrista.

¹⁰ On je umro za nas da bismo mi sa njim živeli, bilo da smo još živi ili smo već umrli.

¹¹ Zato, bodrite jedni druge i izgrađujte se međusobno, kao što to već i činite.

Poslednja uputstva i pozdravi

¹² Molimo vas, braćo, da poštujete one koji se trude među vama, one koji vas, po Gospodnjoj volji, vode i opominju.

¹³ Cenite ih iznad svega i volite zbog službe koju obavljaju. Živite među sobom u miru.

¹⁴ Zaklinjemo vas, braćo, opominjite neuredne, bodrite malodušne, pomažite slabima, budite strpljivi sa svakim.

¹⁵ Gledajte da niko nikome ne vraća zlo za zlo, nego se uvek trudite da činite dobro jedni drugima i svima.

¹⁶ Uvek se radujte!

¹⁷ Molite se bez prestanka!

¹⁸ Zahvaljujte na svemu, jer je to Božija volja za vas u Hristu Isusu.

¹⁹ Ne sputavajte Duha.

²⁰ Ne prezirite proroštva,

²¹ nego sve proveravajte, pa što je dobro, zadržite.

²² Klonite se svakog zla.

²³ A Bog mira neka dovrši vaše posvećenje, te da se celo vaše biće – duh, duša i telo – sačuvaju besprekornim za dolazak Gospoda našeg Isusa Hrista.

²⁴ Veran je Bog koji vas poziva, on će to i učiniti.

²⁵ Braćo, molite se za nas.

²⁶ Pozdravite svu braću svetim poljupcem.

²⁷ Zaklinjem vas pred Gospodom da pročitate ovu poslanicu svoj braći.

²⁸ Milost Gospoda našega Isusa Hrista s vama!

Druga poslanica Solunjanima

Svetla nada Hristovog povratka

Uvod

¹ Od Pavla, Silvana i Timoteja, crkvi u Solunu, koja je u Bogu, Ocu našem, i Gospodu Isusu Hristu:

² Milost vam i mir od Boga Oca i Gospoda Isusa Hrista.

Zahvaljivanje i molitva

³ Dužni smo, braćo, da uvek zahvaljujemo za vas, što je i pravo, jer vaša vera buja, a vaša se međusobna ljubav uvećava.

⁴ Mi sami se, po crkvama Božijim, ponosimo vama zbog vaše strpljivosti i vere koju ste pokazali u progonstvima i nevoljama koje podnosite.

⁵ One su dokaz da je Božiji sud pravedan, te da ćete, shodno tome, biti udostojeni Božijeg Carstva za koje i trpíte.

⁶ A budući da je Bog pravedan, on će uzvratiti muku onima koji vas muče,

⁷ a vama patnicima, zajedno sa nama, daće počinak. To će se dogoditi kada se Gospod Isus bude pojavio na nebesima sa svojim moćnim anđelima,

⁸ sa ognjem plamtećim, da kazni one koji ne poznaju Boga i one što nisu poslušni Radosnoj vesti o Gospodu našem Isusu.

⁹ Oni će biti kažnjeni večnom propašću, udaljeni od lica Gospodnjeg i od njegove veličanstvene sile,

¹⁰ kad on dođe u onaj dan da primi slavu i divljenje od svog svetog naroda, od svih koji veruju. Vi ćete tada biti sa njima, jer ste poverovali u poruku koju smo vam mi navestili.

¹¹ Zato se uvek molimo za vas, da vas naš Bog udostoji njegovog poziva – da svojom silom upotpuni svaku vašu spremnost na dobro i vaše delo vere.

¹² Vi ćete tako proslaviti ime našeg Gospoda Isusa, a on će proslaviti vas, po milosti našeg Boga i Gospoda našeg Isusa Hrista.

2

O drugom Hristovom dolasku i antihristu

¹ A što se tiče dolaska našeg Gospoda Isusa Hrista i našeg sabiranja oko njega, molimo vas, braćo,

² ne dajte da vas ko pokoleba u mišljenju ili da vas uznemiri, ni duhom, ni porukom, niti tobože našom poslanicom, govoreći da je dan Gospodnji već došao.

³ Ne dajte da vas zavedu ni na koji način, jer *dan Gospodnji neće doći* dok prvo ne nastupi veliki otpad od vere, i ne pojavi se čovek bezakonja, sin propasti.

⁴ On se suprotstavlja svemu što se naziva „bogom“ ili svetinjom, i postavlja se iznad toga. On će čak sestiti i u Božiji hram i izdavati se za Boga.

⁵ Zar se ne sećate da sam vam ovo govorio još dok sam bio kod vas?

⁶ Sada znate šta ga zadržava da se pojavi dok ne dođe njegovo vreme.

⁷ Tajna bezakonja, naime, već deluje, ali on će se pojaviti tek kad bude uklonjen onaj koji ga sada zadržava.

⁸ Tada će se pojaviti čovek bezakonja, koga će Gospod Isus ubiti dahom svojih usta i uništiti pojavom svog dolaska.

⁹ Pojava *bezakonika*, zasnovana na satanskom delovanju, biće propraćena svakovrsnim lažnim znacima i čudima,

¹⁰ i svakom vrstom nepravde koja obmanjuje one koji propadaju, zato što nisu prihvatili ljubav prema istini da bi bili spaseni.

¹¹ Zato ih Bog prepušta delovanju zablude da bi poveravali laži,

¹² te da bi bili osuđeni svi koji nisu poverovali u istinu, nego su uživali u nepravедnosti.

Izabrani ste za spasenje

¹³ A mi smo dužni da stalno zahvaljujemo Bogu za vas, od Gospoda voljena braćo, jer vas je Bog od početka izabrao za spasenje, posvetivši *vas delovanjem* Duha i verom u istinu.

¹⁴ On vas je pozvao Radosnom vešću koju smo vam mi propovedali, da imate udela u slavi našeg Gospoda Isusa Hrista.

¹⁵ Stoga, braćo, čvrsto stojte i držite se onoga što smo vam predali, bilo usmenim kazivanjem, bilo našom poslanicom.

¹⁶ A sam Gospod naš, Isus Hristos i Bog, naš Otac, koji nas je toliko zavoleo, i koji nam je po svojoj milosti dao večnu utehu i dobru nadu,

¹⁷ neka uteši vaša srca i utvrdi vas u svakom dobrom delu i reči.

Živeti u svetlu Hristovog povratka

3

Zahtev za molitvu

¹ I na kraju, braćo, molite se za nas, da bi se reč Gospodnja brzo širila i proslavljala, baš kao i kod vas.

² Isto tako, molite se da se izbavimo od opakih i zlih ljudi, jer nemaju svi vere.

³ Ali Gospod je veran; on će vas učvrstiti i sačuvati od Zloga.

⁴ A mi smo uvereni u Gospodu da činite ono što smo vam naložili i da ćete to i dalje činiti.

⁵ A Gospod neka usmeri vaša srca ka Božijoj ljubavi i Hristovoj postojanosti.

⁶ Nalažemo vam, braćo, u ime Gospoda Isusa Hrista, da se klonite svakog brata koji besposličari i ne sledi učenje koje ste primili od nas.

⁷ Vi, naime, sami znate da treba da se ugledate na nas, jer nismo nikad besposličarili kada smo bili među vama,

⁸ niti smo ikad jeli nečiji hleb badava, nego smo mukotrпно radili dan i noć da ne bismo bili na teretu nikome od vas.

⁹ I to ne zbog toga što ne bismo imali prava na to, već da bismo vam dali lični primer, da se ugledate na nas.

¹⁰ Dok smo još bili kod vas, dali smo vam ovu zapovest: „Onaj koji neće da radi, neka i ne jede!“

¹¹ Čuli smo, naime, da neki od vas žive neuredno; ništa ne rade, nego besposličare i mešaju se u tuđe poslove.

¹² Takvima zapovedamo i zaklinjemo ih u ime Gospoda Isusa Hrista: neka mirno rade i jedu svoj hleb.

¹³ A vama, braćo, neka ne dojadi činiti dobro.

¹⁴ Ako neko neće da se pokori ovome što iznosimo u poslanici, držite ga na oku. Nemojte se sa njim družiti, da bi se postideo.

¹⁵ Ipak, ne smatrajte ga neprijateljem, nego ga savetujte kao brata.

Završni pozdrav i blagoslov

¹⁶ Neka vam sam Gospod mira da mir u svako vreme i u svakom pogledu. Gospod sa svima vama!

¹⁷ Ja Pavle, ispisujem pozdrav svojom rukom, što je znak raspoznavanja u svakoj mojoj poslanici. Tako ja pišem.

¹⁸ Milost Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama! Amin.

Prva poslanica Timoteju

Uputstva o ispravnom verovanju

Uvod i pozdrav

¹ Od Pavla, apostola Hrista Isusa, po naredbi Boga, našega Spasitelja, i Hrista Isusa, naše nade,

² Timoteju, *mom* pravom sinu u veri, milost, milosrđe i mir od Boga Oca i Hrista Isusa, Gospoda našega.

Upozorenje protiv lažnih učenja

³ Pre nego što sam otišao u Makedoniju, molio sam te da ostaneš u Efesu, da narediš nekima da ne poučavaju neka druga učenja,

⁴ i da se ne zanose bajkama i beskrajnim rodoslovljima. Takve stvari više uzrokuju rasprave, nego što otkrivaju Božiji naum koji se upoznaje verom.

⁵ Svrha ove naredbe je da pobudi ljubav koja dolazi iz čista srca, dobre savesti, i iskrene vere.

⁶ Neki su se udaljili od ovoga, i izgubili se u jalovim raspravama.

⁷ Oni hoće da budu učitelji Zakona, a ne razumeju ni šta govore ni šta tvrde.

⁸ Mi znamo da je Zakon dobar ako se primenjuje kako treba.

⁹ Znamo i to da Zakon nije uveden za pravednika, nego za prekršioce Zakona i nepokorne, bezbožnike i grešnike, za nesvete i bogohulnike, za oceubice i materoubice, za ubice,

¹⁰ bludnike, pederaste, trgovce robljem, lažljivce, krivokletnike i druge koji se protive zdravom učenju.

¹¹ Ovo učenje se temelji na slavnoj Radosnoj vesti, koju mi je naš blagosloveni Bog poverio *da propovedam*.

Zahvalnost za Božiju milost

¹² Zahvaljujem Hristu Isusu, našem Gospodu, koji me je osnažio, i poverio mi službu smatrajući me vrednim toga,

¹³ iako sam nekada bio bogohulnik, progonitelj *Crkve* i nasilnik. Ali *Bog* mi se smilovao, jer sam to učinio u neznanju i neverovanju.

¹⁴ Naš Gospod je prebogato izlio svoju milost na mene i ispunio me verom i ljubavlju Hrista Isusa.

¹⁵ Pouzdana je reč i vredna da je svako prihvati: Isus Hristos je došao na svet da spase grešnike, od kojih sam prvi ja.

¹⁶ A meni se Bog smilovao, da na meni prvom Hristos Isus pokaže svu strpljivost, kao primer za sve one koji treba da poveruju u njega i prime večni život.

¹⁷ A večnom Caru, jedinom, neprolaznom i nevidljivom Bogu neka je čast i slava od sad i doveka. Amin.

¹⁸ Poveravam ti ovu naredbu, Timoteju, dete *moje*, saglasno proroštvima koja su ranije bila izrečena o tebi. Budeš li ih sledio, vodićeš dobar rat,

¹⁹ držeći se vere i čiste savesti. Ovo su neki odbacili i doživeli brodolom svoje vere.

²⁰ Među takvima su Imenej i Aleksandar, koje sam predao Satani da nauče da ne hule.

Uputstva za crkvu

2

¹ Pre svega, molim vas da se prošnje, molitve, molbe i zahvaljivanja prinose za sve ljude;

² za careve, i za sve koji su na vlasti, da proživimo tih i spokojan život u svakovrsnoj pobožnosti i čestitosti.

³ Ovo je dobro i ugodno Bogu, našem Spasitelju,

⁴ koji hoće da se svi ljudi spasu, i da upoznaju istinu.

⁵ Jer jedan je Bog, i jedan je posrednik između Boga i ljudi – čovek Isus Hristos.

⁶ On je dao svoj život kao otkup za sve ljude, što je bilo posvedočeno u pravo vreme.

⁷ Zato me je Bog postavio za vesnika i apostola, kao i za učitelja mnogobožaca u veri i istini. Ne lažem, nego govorim istinu!

⁸ Želim, dakle, da se posvećeni ljudi svuda mole, podižući ruke bez gneva i rasprave.

⁹ Takođe, žene neka se uzorno oblače, kraseći se čednošću i razboritošću, a ne pletenicama, zlatom, biserjem ili raskošnom odećom.

¹⁰ Umesto toga, neka čine dobra dela, kao što priliči ženama koje ispovedaju pobožnost.

¹¹ Žene neka se poučavaju u tišini i potpunoj pokornosti.

¹² Takođe im ne dopuštam da poučavaju, niti da vladaju nad mužem, nego da budu mirne.

¹³ Jer je prvo stvoren Adam, pa onda Eva.

¹⁴ I nije Adam taj koji je bio prevaren; Eva je bila prevarena, te je prestupila *Božiju zapovest*.

¹⁵ Ipak, spašće se* rađanjem dece, ako smerno ostanu u veri, ljubavi i posvećenju.

* **2:15** Reč koju je apostol Pavle upotrebio ovde najverovatnije znači da će žena biti sačuvana, to jest, da joj rađanje dece neće nauditi.

3

Nadglednici

¹ Ovo je istina: ako neko želi da bude nadglednik, dobru službu želi.

² Nadglednik, naime treba da bude besprekoran, oženjen jednom ženom, trezven, razborit, poštovan, gostoljubiv, kadar da poučava.

³ On ne sme da bude pijanica ili nasilnik, nego blag, ne svađalica, i ne pohlepan na novac.

⁴ Takođe treba da dobro upravlja svojom porodicom, i da ima poslušnu decu koja ga u potpunosti poštuju.

⁵ Jer ako neko ne zna da upravlja svojim domom, kako će se brinuti o Crkvi Božijoj?

⁶ *Nadglednik* ne sme da bude novoobraćenik, da se ne bi uzoholio, te pao pod Božiju osudu, kao đavo.

⁷ Uz to treba da bude poštovan i od ljudi izvan *Crkve*, da se ne osramoti te upadne u đavolsku zamku.

Đakoni

⁸ Isto tako i đakoni treba da budu čestiti, a ne dvolični, ne koji su skloni opijanju, ne gramzivi.

⁹ Oni treba da čistom savešću slede veru koju je *Bog* otkrio.

¹⁰ *Đakone* najpre treba proveriti, pa tek onda, ako se pokažu besprekornima, poveriti im službu.

¹¹ *Njihove* žene takođe treba da budu čestite, a ne sklone ogovaranju, trezvene, u svemu verne.

¹² Đakoni treba da imaju samo jednu ženu, i da dobro upravljaju svojom decom i porodicom.

¹³ Naime, oni koji dobro obavljaju đakonsku službu, stiču sebi dobar ugled, i priliku da slobodno govore o svojoj veri u Hrista Isusa.

¹⁴ Pišem ti ovo u nadi da ću uskoro doći k tebi.

¹⁵ Ali ako okasnim, ti znaš kako treba da se vladaš u Božijem domu, koji je Crkva živoga Boga, stub i uporište istine.

¹⁶ Nesumnjivo, tajna pobožnosti je velika:

On* se pojavi u telu,

Duhom se pokaza pravednim,

anđeli ga videše,

narodima bi propovedan.

Ljudi u njega poverovaše,

i u slavu bi vaznet.

4

Upozorenje protiv lažnih učitelja

* **3:16** U mnogim manuskriptima stoji *Bog*.

¹ Duh izričito govori da će u poslednja vremena neki odstupati od vere, i povesti se za duhovima prevare i za učenjima zlih duhova.

² Ova učenja šire licemerni lažljivci, čija je savest otupela.

³ Oni zabranjuju stupanje u brak, i govore da se treba uzdržavati od jelâ, koja je Bog stvorio da ih sa zahvalnošću uzimaju oni koji veruju i poznaju istinu.

⁴ Naime, sve što je Bog stvorio dobro je, i ništa što se uzima sa zahvalnošću ne treba odbacivati,

⁵ jer se uz Božiju reč i molitvu posvećuje *Bogu*.

Dobar sluga Isusa Hrista

⁶ Ako ovome budeš poučavao braću i sestre, bićeš dobar sluga Hrista Isusa, hranjen rečima vere i dobrog učenja za kojim si pošao.

⁷ Kloni se bezbožnih i bapskih priča. Vežbaj se u pobožnosti.

⁸ Jer telesno vežbanje donosi malu korist, a pobožnost je dobra za sve, jer u sebi nosi obećanje i za sadašnji i za budući život.

⁹ Ova poruka je istinita i vredna da je svi prihvate.

¹⁰ Zbog ovoga se trudimo i borimo, jer smo se pouzdali u živoga Boga, koji je Spasitelj svih ljudi, naročito onih verujućih.

¹¹ Ovo zapovedaj i naučavaj.

¹² Neka te niko ne prezire zbog tvoje mladosti, nego budi uzor vernima u govoru, vladanju, ljubavi, veri, i čistoti.

¹³ Dok ne dođem, posveti se čitanju, savetovanju i poučavanju.

¹⁴ Ne zanemari milosni dar koji si dobio po proroštvu, nakon što su starešine položile ruke na tebe.

¹⁵ Ovo upražnjavaj, tome se posveti, da bi tvoj napredak postao svima očigledan.

¹⁶ Pazi na samoga sebe i na poučavanje, jer čineći ovo, spašćeš i sebe i one koji te slušaju.

5

Primereno ophođenje

¹ Starca ne grdi, nego ga moli kao *svoga* oca. Prema mladićima se ophodi kao sa braćom,

² prema staricama kao sa majkama, a prema devojkama kao sa sestrama – u potpunosti čistoti.

O udovicama

³ Udovice poštuju, naročito ako su bez igde ikoga.

⁴ Ako udovica ima decu ili unuke, neka ih uči da svoju pobožnost najpre pokažu prema svojoj porodici, i da se oduže roditeljima starajući se za njih. Ovo je ugodno Bogu.

⁵ Prava udovica, bez ikog svog, jeste ona koja je svoju nadu položila u Boga, te danonočno ustrajava u svojim molitvama i prošnjama.

⁶ A ona koja se odala lagodnom životu, mrtva je, *iako izgleda kao da je živa.*

⁷ Ovo im naloži, da budu bez mane.

⁸ A ako se neko ne stara o svojim, naročito ukućanima, odrekao se vere i gori je od nevernika.

⁹ U udovički spisak neka se ne unosi udovica mlađa od šezdeset godina, koja je bila žena jednom mužu.

¹⁰ Ona mora da bude poznata po dobrim delima, da je podigla decu, da je bila gostoljubiva, da je svetima prala noge, da je pomagala nevoljnicima, ukratko, da je predano činila svaku vrstu dobrih dela.

¹¹ Mlađe udovice ne unosi u spisak, jer kad ih obuzme telesna strast, žele da se udaju, pa se odvrćaju od Hrista.

¹² Tako na sebe navlače osudu, jer su pogazile obećanje koje su mu ranije dale.

¹³ A ujedno, pošto nemaju posla, nauče se da idu okolo po kućama, pa ogovaraju i pletu se u tuđe stvari, pričajući što ne treba.

¹⁴ Zato hoću da se mlađe udovice udaju, da rađaju decu, da se brinu za svoj dom, da ne daju povoda neprijatelju da *nas* vređa.

¹⁵ Neke su se, naime, već zastranile i pošle za Satanom.

¹⁶ Ali ako koja vernica ima udovice *u kući*, neka se stara o njima, da se crkva ne bi opteretila, i da bi mogla da se stara o onima koje su potpuno same.

Dužnosti starešina

¹⁷ Starešinama koje dobro obavljaju svoju službu treba ukazivati čast i plaćati ih, naročito onima koji se trude oko propovedanja i poučavanja.

¹⁸ Jer Pismo kaže: „Ne zavezuj usta volu kad vrše“ i „Radniku treba dati njegovu platu.“

¹⁹ Ne slušaj tužbe protiv starešine, sem ako su potvrđene izjavom dvojice ili trojice svedoka.

²⁰ One koji greše ukoravaj pred svima, da bi se ostali bojali.

²¹ Zaklinjem te pred Bogom i Hristom Isusom i izabranim anđelima da slušaš ova uputstva, bez predrasuda. Takođe, ništa ne čini iz pristrasnosti.

²² Ne žuri da položiš ruke na koga, niti učestvuj u gresima drugih; drži sebe čistim.

²³ Ne pij više samo vodu, nego uzimaj i malo vina zbog stomačnih tegoba i tvojih čestih slabosti.

²⁴ Gresi nekih ljudi su očevidni, i vode ih na sud *Božiji*. A ima i onih čiji će se gresi otkriti kasnije.

²⁵ Takođe su i dobra dela vidljiva, a i kada nisu, ne mogu se sakriti.

6

¹ Neka oni koji su pod jarmom ropstva, smatraju svoje gospodare dostojnima svakog poštovanja, da se ne bi ružno govorilo o Božijem imenu i o našem učenju.

² A oni koji imaju verujuće gospodare, neka ih ne cene manje zato što su im braća u veri. Naprotiv, neka im još bolje služe utoliko revnosnije, jer su oni koji imaju koristi od njihove službe verujući i voljeni. To poučavaj i napominji.

³ A ako neko poučava nešto drugo, i ne slaže se sa istinitim rečima Gospoda našeg Isusa Hrista, koje su u skladu sa bogougodnim životom,

⁴ taj je uobražen i ništa ne zna. Takav pati od bolesne želje da se raspravlja i svađa, što raspiruje zavist, svađu, vređanje, zlobno podozrenje;

⁵ to su svadljivi ljudi pokvarenog uma i lišeni istine, koji misle da je pobožnost sredstvo dobiti.

⁶ Pobožnost je, svakako, velika dobit, ako je čovek zadovoljan onim što ima.

⁷ Mi, naime, ništa nismo doneli na svet, pa ništa sa njega ne možemo ni poneti.

⁸ Zato, ako imamo hranu i odeću, budimo time zadovoljni.

⁹ A oni koji hoće da budu bogati, upadaju u iskušenja, te ih mnoge nerazumne i štetne želje uvode u klopku. Te želje odvlače ljude u propast i uništenje.

¹⁰ Jer pohlepa za novcem koren je svakog zla. Neki su joj se predali, pa odlutali od vere, i tako pričinili sebi mnogo jadā.

¹¹ A ti, čoveče Božiji, izbegavaj sve to! Idi za pravednošću, pobožnošću, verom, ljubavlju, strpljivošću, blagošću.

¹² Bori se u dobroj bitki vere, dosegni večni život na koji te je *Bog* pozvao kada si primerno ispovedio svoju veru pred mnogim svedocima.

¹³ Nalažem ti pred Bogom, koji svemu daje život, i Hristom Isusom, koji je svedočeći pred Pontijem Pilatom dao dobro ispovedanje,

¹⁴ da držiš ovu zapovest bez mane i besprekorno do Dana kada će se pojaviti naš Gospod Isus Hristos.

¹⁵ Ovo će u svoje vreme ostvariti blaženi i jedini Vladař, Car nad carevima i Gospodar nad gospodarima.

¹⁶ On je jedini besmrtni i boravi u nepristupačnoj svetlosti. Njega nijedan čovek nije video, niti ga može videti; njemu neka je čast i večna sila. Amin.

¹⁷ Onima koji su bogati na ovom svetu zapovedaj: da se ne uznose i ne pouzdaju u nesigurno bogatstvo, nego u Boga koji nam sve izobilno daje na uživanje;

¹⁸ da čine dobro; da budu bogati dobrim delima, darežljivi, i spremni da dele.

¹⁹ Ovako će prikupiti sebi blago koje će biti čvrst temelj za budućnost, da zadrže pravi život.

²⁰ Timoteju, čuvaj dobro koje ti je povereno, kloni se svetovnih ispraznih razgovora i protivrečnih tvrdnji tobožnjeg „znanja.“

²¹ Neki su se tome privoleli i tako otpali od vere.

Milost *neka je* sa vama.

Druga poslanica Timoteju

Temelji hrišćanske službe

¹ Od Pavla, apostola Hrista Isusa po Božijoj volji, u skladu sa obećanjem života koji je u Hristu Isusu,

² Timoteju, voljenom detetu, milost, milosrđe i mir od Boga Oca i Hrista Isusa, Gospoda našega.

³ Zahvalan sam Bogu, kojemu, kao i moji preci, služim čistom savešću, dok te se neprestano, spominjem u svojim molitvama dan i noć.

⁴ Kada se setim tvojih suza, poželim da te vidim, pa da se ispunim radošću.

⁵ Sećam se tvoje iskrene vere, one vere koja je prvo zaživela u tvojoj baki Loidi, a onda i u tvojoj majci Evnikiji, a uveren sam da je i u tebi.

Pavle podstiče Timoteja da odvažno propoveda Radosnu vest

⁶ Zbog toga te podsećam da rasplamsaš dar koji ti je Bog dao nakon što sam položio ruke na tebe.

⁷ Jer Bog nam nije dao Duha koji nas čini plašljivim, nego Duha koji nas ispunjava silom, ljubavlju i razboritošću.

⁸ Ne stidi se da svedočiš za našega Gospoda, ni mene, njegovoga sužnja, nego mi se pridruži u stradanju za Radosnu vest, oslanjajući se na silu Božiju.

⁹ On nas je spasao i pozvao na život svetosti, ne po našim delima, nego po svome naumu i milosti, koja nam je data u Hristu Isusu pre početka vremena.

¹⁰ Ta milost se sada objavila dolaskom našeg Spasitelja Hrista Isusa, koji je uništio smrt i obasjao nas životom i neraspadljivošću posredstvom Radosne vesti.

¹¹ A mene je Bog postavio za propovednika, apostola, i učitelja.

¹² Zbog toga i trpim sve ovo. Ipak, ne stidim se, jer znam u koga sam se pouzdao, a uveren sam da je on u stanju da sačuva ono što mi je povereno do onoga Dana.

¹³ Čvrsto se drži zdravih reči koje si čuo od mene, uzimajući ih kao uzor, te ostani u veri i ljubavi koja je u Hristu Isusu.

¹⁴ Čuvaj dobro zaveštanje koje ti je povereno posredstvom Duha Svetog koji prebiva u nama.

¹⁵ A znaš da su se svi u Maloj Aziji okrenuli od mene; među njima su i Figel i Ermogen.

¹⁶ Neka Gospod pokaže milosrđe Onisiforovom domu, jer me je mnogo puta okrepio i nije se postideo mojih okova.

¹⁷ Štaviše, kada je došao u Rim, on me je brižljivo potražio i našao me.

¹⁸ Neka mu Gospod iskaže svoje milosrđe u onaj dan. A i ti vrlo dobro znaš koliko je on učinio za mene u Efesu.

2

¹ A ti, sine moj, jačaj u milosti koja je u Hristu Isusu.

² Učenje koje si čuo od mene pred mnogim svedocima, poveri pouzdanim ljudima, koji će biti u stanju da pouče druge.

³ Podnesi svoj deo patnje kao dobar vojnik Hrista Isusa.

⁴ Nijedan vojnik koji hoće da ugodi svome pretpostavljenom, ne upliće se u svetovne stvari.

⁵ Takmičar ne dobija venac ako se nije takmičio po pravilima.

⁶ Zemljoradnik koji se trudi treba prvi da okusi od prinosa.

⁷ Razmišljaj o tome što ti govorim, jer će ti Gospod dati razumevanje u svemu.

⁸ Sećaj se Isusa Hrista koji je vaskrsao iz mrtvih, koji je od Davidovog potomstva, što je u skladu sa Radosnom vešću koju propovedam.

⁹ Zbog te Radosne vesti se i zlopatim u okovima kao neki zločinac. Ipak, Božija reč nije okovana.

¹⁰ Zbog toga sve podnosim radi izabranih, da oni dođu do spasenja s večnom slavom posredstvom Hrista Isusa.

¹¹ Pouzdana je reč:

Ako smo s njim umrli,
s njim ćemo i živeti,

¹² ako istrajemo,
s njim ćemo i carevati,

ako ga se odrekujemo,
on će se odreći nas,

¹³ ako smo mi neverni,
on ostaje veran,

jer ne može da porekne samog sebe.

¹⁴ Podsećaj ih na ovo, zaklinjući ih pred Bogom da se ne prepiru oko značenja reči, jer to ničemu ne koristi, a vodi u propast one koji slušaju.

¹⁵ Potrudi se da se pred Bogom pokažeš dostojnim, kao radnik koji ne mora da se stidi, i kao onaj koji ispravno tumači reč istine.

¹⁶ Kloni se bezbožnih i besmislenih razgovora, jer oni koji se upuštaju u njih, sve dublje tonu u bezbožnost.

¹⁷ Njihov govor je kao rak-rana koja izjeda *telo*. Među takvima su Imenej i Filit,

¹⁸ koji su se udaljili od istine govoreći da se vaskrsenje već dogodilo, rušeći tako veru drugih.

¹⁹ Ali čvrst je temelj koji je Bog postavio i on se neće poljuljati. Na njemu je napisano ovo: „Gospod zna koji su njegovi“, i: „Neka odstupi od nepravde svako ko priziva ime Gospodnje.“

²⁰ Ali, u jednoj velikoj kući nema samo zlatnih i srebrnih posuda, nego i drvenih i zemljanih; jedne su za svečane prilike, a druge za svakodnevnu upotrebu.

²¹ Onaj koji očisti sebe od pomenutih stvari, biće posuda za svečane prilike, posvećena i korisna *svome* Gospodaru, spremna za svako dobro delo.

²² Beži od mladalačkih želja! Teži za pravednošću, verom, ljubavlju i mirom, zajedno sa onima koji iz čista srca prizivaju Gospoda.

²³ Kloni se glupih i besmislenih rasprava, znajući da rađaju svađe.

²⁴ Naime, sluga Gospodnji ne sme da se upušta u svađe, nego da bude blag prema svima, sposoban da pouči, trpeljiv.

²⁵ Protivnike neka kori s blagošću, ne bi li im Bog dao da se pokaju i upoznaju istinu,

²⁶ da dođu k sebi i izbave se iz zamke đavola, koji ih je zarobio da čine njegovu volju.

3

Odluke ljudi u poslednjim vremenima

¹ Ovo znaj: u poslednjim danima nastaće teška vremena.

² Ljudi će, naime, postati samoživi, srebroljupci, hvalisavi, nadmeni, hulnici, neposlušni roditeljima, nezahvalni, nesveti,

³ bezosećajni, nepomirljivi, ogovarači, neobuzdani, surovi, mrzitelji dobra,

⁴ izdajnici, lakomisleni, naduveni, koji više vole zadovoljstva nego Boga.

⁵ Oni imaju obličje pobožnosti, ali su se odrekli njene sile. Kloni se takvih!

⁶ Među ovima su i oni što se uvlače u kuće i love lakoverne žene opterećene gresima i svladane različitim požudama.

⁷ One uvek uče, ali nikako ne mogu da dođu do poznanja istine.

⁸ I kao što su se Janije i Jamvrije suprotstavili Mojsiju, tako se i ovi ljudi suprotstavljaju istini. Njihov um je izopačen, a njihova vera bezvredna.

⁹ Ali oni više neće napredovati, jer će njihovo bezumlje postati svima očigledno.

Poslednja uputstva

¹⁰ A ti si verno sledio moje učenje, način života, zalaganje, veru, strpljivost, ljubav, postojanost,

¹¹ progonstva, stradanja, koja su me zadesila u Antiohiji, u Ikoniumu, Listri. Kakva li sam samo progonstva podneo! A, eto, Gospod me je od svih izbavio.

¹² Svi koji hoće da žive pobožnim životom u Hristu Isusu biće progonjeni.

¹³ A zli ljudi i varalice postajaće sve gori i gori, varajući druge i varajući sebe.

¹⁴ No, ti se drži onoga što si naučio i u šta si uveren, budući da znaš od koga si se naučio.

¹⁵ Ti, naime, od malena poznaješ Sveta pisma, koja ti mogu dati mudrost koja vodi k spasenju posredstvom vere u Hrista Isusa.

¹⁶ Sve Pismo je bogonadahnuo, te korisno za pouku, za savetovanje, za popravljavanje, za odgajanje u pravednosti,

¹⁷ tako da čovek Božiji bude vrstan, spreman za svako dobro delo.

4

¹ Zaklinjem te pred Bogom i Hristom Isusom, koji će suditi živima i mrtvima, i njegovim dolaskom, i njegovim Carstvom:

² propovedaj reč, ustraj i kad je zgoda i kad je nezgoda, opomeni, ukori i ohrabri s puno strpljenja i pouke.

³ Jer, doći će vreme kada ljudi neće podnositi zdravo učenje, nego će shodno svojim željama okupljati oko sebe učitelje da im golicaju uši,

⁴ te odbijati da slušaju istinu okrećući se bajkama.

⁵ A ti budi trezven u svemu, podnesi patnju, izvrši dužnost propovednika Radosne vesti, dovrši potpuno svoju službu.

⁶ Jer ja se već izlivam kao žrtva izlivenica, i vreme mog odlaska se primaklo.

⁷ Dobru sam bitku izborio, trku sam dovršio, veru sam sačuvao.

⁸ Osim toga, već mi je pripravljen venac pravednosti, kojim će me nagraditi Gospod, pravedni sudija, i ne samo mene, nego i sve one koji s ljubavlju čeznu da se on pojavi.

Lična uputstva

⁹ Potruđi se da mi dođeš brzo.

¹⁰ Dimas me je, naime, napustio, jer mu je omileo ovaj svet, pa je otišao u Solun. Kriskent je otišao u Galatiju, Tit u Dalmaciju;

¹¹ samo je Luka ostao kod mene. Marka povedi sa sobom, jer mi je koristan u službi.

¹² Tihika sam poslao u Efes.

¹³ Kad dođeš, donesi mi ogrtač koji sam ostavio u Troadi kod Karpa, i knjige, naročito pergamente.

¹⁴ Aleksandar kovač naneo mi je mnogo zla. Vратиće mu Gospod po njegovim delima.

¹⁵ Čuvaj ga se, jer se veoma protivio našim rečima.

¹⁶ Prilikom moje prve odbrane, niko se nije našao uz mene, nego su me svi napustili. Neka im se to ne uračuna!

¹⁷ Ali Gospod je bio uz mene i osnažio me, da bi se preko mene poruka u celosti objavila i da bi je svi narodi čuli. Tako sam se izbavio iz lavljih čeljusti.

¹⁸ Gospod će me izbaviti od svih zlih dela i bezbedno me dovesti u svoje nebesko Carstvo. Njemu neka je slava od sad i doveka, amin.

Pozdravi i blagoslov

¹⁹ Pozdravi Priskilu i Akilu i Onisiforov dom.

²⁰ Erast je ostao u Korintu, a Trofima sam ostavio u Militu jer je bio bolestan.

²¹ Potrudi se da dođeš pre zime.

Pozdravljaju te Evul, Pud, Lin, Klaudije, i sva braća.

²² *Neka je* Gospod sa tvojim duhom. Milost s vama!

Poslanica Titu

Uvod

¹ Od Pavla, sluge Božijeg i apostola Isusa Hrista.

Bog me je izabrao da podstaknem veru izabranika Božijih i njihovo znanje o istini koja je u saglasnosti sa pobožnošću,

² koja se temelji na nadi u večni život. Bog koji ne laže obećao je ovaj život pre početka vremena,

³ a u svoje vreme objavio svoju reč kroz službu propovedanja koja mi je poverena naredbom našeg Spasitelja, Boga.

⁴ Titu, *mom* pravom detetu u zajedničkoj veri. Milost *ti* i mir od Boga Oca i Hrista Isusa, našeg Spasitelja.

Titova služba na Kritu

⁵ Ostavio sam te na Kritu da urediš što je nedovršeno, i da postaviš starešine po gradovima, prema uputstvima koja sam ti dao.

⁶ *Starešina* treba da je besprekoran, jedne žene muž, da ima verujuću decu, kojoj se ne prigovara da su raskalašna i neposlušna.

⁷ Jer budući da nadglednik vrši službu upravljanja koju mu je poverio Bog, on treba da je besprekoran, a ne samoživ, ni razdražljiv, ni sklon piću, ni nasilnik, niti lakom na nepošten dobitak.

⁸ Naprotiv, on treba da je gostoljubiv, da voli dobro, da je razuman, pravedan, posvećen, uzdržljiv.

⁹ On treba da se čvrsto drži pouzdane poruke *našeg* učenja, da bude u stanju da opominje sa zdravim učenjem, i da uverava one koji se protive učenju.

¹⁰ Ima, naime, mnogo neposlušnih, koji govore besmislice, te zavode druge, naročito oni od obrezanih.

¹¹ Ovima treba zapušiti usta, jer unose pometnju u cele porodice učeći što ne treba, sve zarad nepoštenog dobitka.

¹² Jedan od njih, njihov sopstveni prorok, reče: „Krićani su vazda lažljivci, zle zveri, i lenji trbusi.“

¹³ Ova izjava je istinita. Zbog toga ih strogo opominji da budu zdravi u veri,

¹⁴ da ne obraćaju pažnju na judejske priče i zapovesti ljudi koji odbacuju istinu.

¹⁵ Čistima je sve čisto, a opoganjenima i nevernima ništa nije čisto, nego su im um i savest opoganjeni.

¹⁶ Oni ispovedaju da poznaju Boga, ali ga se svojim delima odriču. Oni su gnusni i neposlušni ljudi, nesposobni za bilo kakvo dobro delo.

2

Život u skladu sa učenjem

¹ A ti govori ono što je u skladu sa zdravim učenjem:

² da starci budu trezveni, čestiti, razumni, zdravi u veri, ljubavi, i strpljivosti.

³ Starice takođe neka se ponašaju kako to priliči posvećenim ženama: da ne ogovaraju, da se ne odaju mnogom vinu, nego da poučavaju što je dobro.

⁴ Onda neka savetuju mlade žene kako da vole svoje muževe i svoju decu,

⁵ da budu razumne, čiste, dobre domaćice, pokorne svojim muževima, da se reč Božija ne bi ružila.

⁶ Takođe opominji i mladiće da budu razumni.

⁷ U svemu se pokaži primerom čineći dobra dela, budi iskren i ozbiljan u učenju *koje izlažeš*.

⁸ Neka tvoje reči budu zdrave i bez prigovora, da se protivnik zastidi nemajući šta loše da kaže o nama.

⁹ Robovi da se u svemu pokoravaju svojim gospodarima, da im ugađaju, da im ne protivreče

¹⁰ i ne potkradaju ih, nego da se u svemu pokažu odanima i dobrima, tako da u svemu krase učenje Spasitelja, našeg Boga.

¹¹ Jer Bog je otkrio svoju milost radi spasenja svih ljudi.

¹² Ona nas odgaja da odbacimo bezbožnost i svetovne želje, te da živimo razumno, pravedno i pobožno u ovom svetu,

¹³ očekujući blaženu nadu i slavno pojavljivanje našega velikoga Boga i Spasitelja Isusa Hrista.

¹⁴ On je dao sebe za nas da nas otkupi od svakog bezakonja i da za sebe očisti izabrani narod koji predano čini dobro.

¹⁵ Ovo govori i napominji, koristeći puno pravo da koriš. Niko neka te ne prezire.

3

Dužnosti verujućih

¹ Podsećaj ih da se pokoravaju vladarima i vlastima, da budu poslušni, i spremni na svako dobro delo.

² Takođe ih podsećaj da ni o kome ne govore ružno, da se ne svađaju, da budu trpeljivi, da pokazuju blagost prema svim ljudima.

³ Jer i mi smo nekada bili nerazumni, neposlušni, zavedeni, robovi svakovrsnih želja i požuda svake vrste, provodeći život u zlobi i zavisti, omrznuti i mrzeći jedni druge.

⁴ A kada je naš Spasitelj Bog pokazao svoju dobrotu i čovekoljublje,

⁵ on nas je i spasao, ali ne na osnovu pravednih dela koja smo mi učinili, nego na osnovu svoga milosrđa, tako što nas je oprao vodom novog rođenja i obnovio nas Svetim Duhom.

⁶ Njega je Bog bogato izlio na nas posredstvom Isusa Hrista, našeg Spasitelja,

⁷ da bismo, pošto nas je učinio pravednima pred sobom, primili u posed večni život kome se nadamo.

⁸ Ovo je istinita reč, i zato želim da to ustrajno napominješ, tako da se oni koji su poverovali Bogu trude da čine dobra dela i da u tome prednjače. Ovo je dobro i korisno ljudima.

⁹ Izbegavaj besmislene rasprave i rodoslovlja, kao i svađe i prepirke oko Zakona, jer su beskorisne i bezvredne.

¹⁰ A krivoverca nakon drugog upozorenja isključi,

¹¹ znajući da je izopačen i da greši. Takav je samog sebe osudio.

Završne poruke i pozdrav

¹² Kad ti pošaljem Artema ili Tihika, potrudi se da dođeš k meni u Nikopolj, jer sam odlučio da tamo provedem zimu.

¹³ Zinu pravnika i Apolosa brižljivo opremi za put, da ni u čemu ne oskudevaju.

¹⁴ A naši neka se uče da prednjače u dobrim delima gde za to postoji potreba, da ne bi bili besplodni.

¹⁵ Pozdravljaju te svi koji su ovde sa mnom. Pozdravi sve koji nas vole u veri. Milost *neka je* sa svima vama.

Poslanica Filimonu

¹ Od Pavla, sužnja radi Hrista Isusa, i od brata Timoteja, našem saradniku, voljenom Filimonu,

² sestri Apfiji, i našem saborcu Arhipu, kao i celoj crkvi koja se okuplja u tvome domu.

³ Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospoda Isusa Hrista.

⁴ Uvek zahvaljujem svome Bogu kad te spominjem u svojim molitvama.

⁵ Slušam, naime, o tvojoj ljubavi koju imaš prema celom Božijem narodu i o tvojoj veri u Gospoda Isusa.

⁶ *Molim se* da tvoje učešće u zajedničkoj veri postane delotvorno kroz dublje razumevanje svakog blagoslova koji imamo u našem zajedništvu s Hristom.

⁷ Imao sam, naime, mnogo radosti i utehe od tvoje ljubavi, brate, što si okrepio srca svetih.

Pavlova molba za Onisima

⁸ Stoga, imam punu slobodu u Hristu da ti zapovedim šta si dužan da činiš.

⁹ Ali zato što te volim radije ću te moliti, takav kakav sam, starac Pavle, a sada i sužanj radi Hrista.

¹⁰ Molim te za moje dete Onisima, kome sam postao duhovni otac u tamnovanju.

¹¹ On ti je nekad bio nekoristan, ali sada je i tebi i meni postao koristan*.

¹² Šaljem ti ga natrag, njega, srce moje.

¹³ Hteo sam da ga zadržim kod sebe da mi umesto tebe posluži za vreme mog tamnovanja radi Radosne vesti.

¹⁴ Ipak, nisam ništa hteo da činim bez tvoga pristanka, da tvoje dobro delo ne bude od moranja, nego od dobre volje.

¹⁵ Jer možda je baš zato i bio odvojen od tebe na kratko, da bi ga dobio zauvek,

¹⁶ ali ne više kao roba, nego mnogo više od roba, kao voljenog brata. On je i meni naročito drag, ali je tebi draži, i kao čovek i kao brat u Gospodu.

¹⁷ Prema tome, ako me smatraš za druga, prihvati ga kao mene samog.

¹⁸ Ako te je oštetiо ili ti nešto duguje, to stavi na moj račun.

* **1:11** Ime *Onisim* znači *koristan*. Pavle je upotrebio igru reči da naglasi kako je odbegli rob postao koristan kad je prihvatio Hrista.

¹⁹ Ja, Pavle, lično potpisujem: ja ću platiti; da ne pominjem da i sebe samog duguješ meni.

²⁰ Da, brate, hajde da od tebe imam kakve koristi radi Gospoda; okrepi moje srce u Hristu.

²¹ Ovo sam ti napisao uzdajući se u tvoju poslušnost, jer znam da ćeš učiniti i više od onoga što tražim.

²² Ujedno mi pripremi gostinsku sobu, jer se nadam da ću vam posredstvom vaših molitava biti darovan.

²³ Pozdravlja te Epafra koji je sa mnom sužanj radi Hrista Isusa,

²⁴ i moji saradnici Marko, Aristarh, Dimas i Luka.

²⁵ Milost Gospoda našeg Isusa Hrista sa vašim duhom.

Poslanica Jevrejima

Hristos je uzvišeniji od anđela

¹ Bog je mnogo puta i na mnogo načina govorio našim precima preko proroka,

² ali u ove poslednje dane progovorio nam je preko Sina, koga je odredio za vlasnika svega, čijim posredstvom je i svet stvorio.

³ On je odsjaj *Božije* slave, i verni odraz njegovoga bića, on koji sve održava silom svoje reči. Pa pošto izvrši očišćenje greha, sede u nebu s desne strane *Boga* veličanstvenoga.

⁴ Tako postade toliko moćniji od anđela, koliko mu Bog dade ime uzvišenije od njihovog.

⁵ Zar je kome od anđela ikad rekao:

„Ti si Sin moj,
danas si se meni rodio“,
i ponovo:

„Ja ću mu biti Otac,
a on će mi biti Sin“?

⁶ A zatim, kad je slao Prvorođenca na svet, reče:

„Neka mu se poklone svi anđeli Božiji.“

⁷ Za anđele, pak, kaže:

„On svoje anđele čini vetrovima*,
i svoje sluge ognjenim plamenovima.“

⁸ A za Sina kaže:

„Tvoj je presto, Bože, u veke vekova!
Žezlo je pravde žezlo tvoga carstva.

⁹ Voliš pravdu, a mrziš nepravdu.

Zato te je Bog, tvoj Bog,
pomazao uljem radosti,
više nego tvoje drugove.“

¹⁰ Takođe kaže:

„Ti si, Gospode, u početku utemeljio zemlju,
i nebesa su delo tvojih ruku.

¹¹ Ona će propasti, ali ti ćeš ostati,
i sve će se ishabati kao iznošena odeća.

¹² Složićeš ih kao ogrtač,
izmeniće se kao odeća.

A ti si *uvek* isti,
veku tvome *nigde* kraja nema.“

¹³ I kome je od anđela ikad rekao:

„Sedi meni s moje desne strane,
dok dušmane ne položim tvoje,

* **1:7** *Vetrovima* ili *duhovima*.

za tvoje noge postolje da budu“?

¹⁴ Nisu li svi *anđeli* – duhovi poslani od Boga da služe onima koji treba da prime u posed spasenje?

2

Veliko spasenje

¹ Utoliko revnosnije treba da pazimo na ono što smo čuli, da ne zalutamo.

² Jer ako se poruka koja je data posredstvom anđela pokazala pouzdanom, te ako su oni koji je nisu sledili primili zasluženu kaznu za svaki prestup i svaku neposlušnost,

³ kako ćemo izbeći *kaznu* mi ako zanemarimo toliko spasenje? Gospod je prvi propovedao to spasenje, a nama su ga potvrdili oni koji su ga slušali.

⁴ Bog ga je potvrdio znacima i čudima i delovanjem različitih sila, te razdeljivanjem Duha Svetoga po svojoj volji.

⁵ Bog, naime, nije anđelima pokorio budući svet o kome govorimo.

⁶ Neko je izjavio negde *u Pismu*:

„Šta je čovek da ga se sećaš,

šta li sin čovečiji da brineš za njega?

⁷ Ti si ga malo manjim od anđela učinio,

slavom i čašću njega si ovenčao,

⁸ njemu pod noge sve si pokorio.“

A to da mu je sve pokoreno, znači da nije ostalo ništa što bi mu se suprotstavljalo. Ipak, sada još uvek ne vidimo da mu je sve pokoreno,

⁹ ali zato vidimo Isusa, koji je za kratko bio učinjen manjim od anđela, ovenčanog slavom i čašću zbog smrti koju je pretrpeo, kako bi Božijom milošću iskusio smrt za sve.

¹⁰ Jer, priličilo je *Bogu*, posredstvom koga i radi koga sve postoji, da patnjama učini savršenim začetnika njihovog spasenja, kako bi mnogu decu uveo u slavu.

¹¹ Naime, i *Isus* koji čini ljude svetima, i oni koje on čini svetima, svi imaju istog *Oca*. Zato se ne stidi da ih nazove braćom

¹² kad kaže:

„Navestiću tvoje ime braći svojoj,

hvaliću te usred zbora.“

¹³ I ponovo:

„Ja ću se pouzdati u njega.“

I još:

„Evo mene i dece koju mi je dao Bog.“

¹⁴ A pošto deca dele zajedničku krv i telo, tako je i on postao kao oni, da smrću uništi onoga koji ima vlast nad smrću, to jest đavola,

¹⁵ te da izbavi one koji celog svog života robuju strahu od smrti.

¹⁶ Jer, jasno je da on nije došao da pomogne anđelima, nego Avrahamovom potomstvu.

¹⁷ Trebalo je, naime, da u svemu postane sličan svojoj braći, da bi bio milosrdni i verni Prvosveštenik koji služi pred Bogom za njih, kako bi okajao grehe naroda.

¹⁸ Pa pošto je i sam prošao kroz iskušenje dok je patio, u stanju je da pomogne onima koji prolaze kroz iskušenje.

Isus je uzvišeniji od Mojsija

3

¹ Stoga, sveta braćo, koji ste sudeonici u nebeskom pozivu, obratite pažnju na Isusa, Apostola i Prvosveštenika vere koju ispovedamo.

² On je bio veran *Bogu* koji ga je postavio u službu, kao što je i Mojsije bio veran *Bogu* koji ga je postavio nad celim domom svojim.

³ Ipak, *Isus* zaslužuje veću čast nego Mojsije, kao što i graditelj zaslužuje veću čast od kuće koju je sagradio.

⁴ Naime, svaka kuća ima graditelja, ali Bog je sve sagradio.

⁵ Mojsije je bio veran u *Božijem* domu kao sluga, da bi svedočio o stvarima koje će se tek objaviti.

⁶ Ali Hristos ima upravu nad domom *Božijim* u svojstvu Sina. A njegov dom smo mi, ako smelo održimo pouzdanje u nadu kojom se ponosimo.

⁷ Zato, kao što Duh Sveti kaže:
„Danas, kad glas njegov čujete,

⁸ tvrda srca ne budite,
kao kad se digla buna,
u pustinji u dan kušanja.

⁹ Oci vaši *mene* su kušali i izazivali,
iako su dela moja gledali četrdeset leta.

¹⁰ Tada planuh gnevom na onaj naraštaj
i rekoh: 'Vernosti nema u njima nikakve,
puteve moje oni ne poznaju.'

¹¹ U gnevu sam se tada zakleo:
'Neće oni ući u moj počinak.'"

¹² Braćo, pazite da kome od vas srce ne postane zlo i neverno, pa da se okrene od živoga Boga.

¹³ Zato bodrite jedan drugog svakoga dana, dok god se kaže „danas“, da koga od vas ne zavede greh, te mu otvrdne srce.

¹⁴ Mi smo, naime, sudeonici Hristovi, samo ako do kraja čvrsto održimo ono prvobitno pouzdanje u Boga.

¹⁵ Kao što *Pismo* kaže:
„Danas, kad glas njegov čujete,

tvrda srca ne budite,
kao kad se digla buna.“

¹⁶ Ko su ti što su čuli *Božiji glas*, a ipak se pobunili? Nisu li to svi oni koje je Mojsije izveo iz Egipta?

¹⁷ I na koga li se gnevio, ako ne na one koji su sagrešili, čija su tela popadala po pustinji?

¹⁸ Kome drugom se zakleo da neće ući u počinak, ako ne onima koji su bili nepokorni?

¹⁹ Tako vidimo da nisu mogli da uđu u počinak zbog svoje nevere.

4

¹ Pazimo, dakle, da se, dok još traje obećanje o ulasku u njegov počinak, ne nađe da ga je neko od vas propustio.

² Naime, i nama je objavljena Radosna vest kao i njima, ali njima poruka nije bila na korist, jer nisu verom bili združeni sa onima koji su je poslušali.

³ U počinak, naime, ulazimo mi koji smo poverovali, kao što je *Bog* rekao:

„U gnevu sam se tada zakleo:

‘Neće oni ući u moj počinak.’“

Bog je ovo izrekao, iako su njegova dela bila dovršena još od postanka sveta.

⁴ Jer, negde je rečeno o sedmom danu ovako: „I počinu *Bog* u sedmi dan od svih svojih dela.“

⁵ A ovde je opet rečeno: „Neće oni ući u moj počinak.“

⁶ A pošto ostaje da neki uđu u počinak, i pošto oni koji su prvi čuli Radosnu vest nisu ušli zbog svoje nepokornosti,

⁷ *Bog* opet određuje jedan dan, jedno „danas“, kada nakon mnogo vremena govori preko Davida, kao što je rečeno:

„Danas, kad glas njegov čujete,

tvrda srca ne budite.“

⁸ Jer, da ih je *Isus Navin* doveo do počinka, ne bi *Bog* nakon toga govorio o jednom drugom danu.

⁹ Prema tome, subotnji počinak ostaje Božijem narodu.

¹⁰ Naime, ko uđe u *Božiji* počinak, počinio je od svojih dela, kao što je *Bog* počinio od svojih.

¹¹ Stoga, ne štedimo truda da uđemo u taj počinak da ne bi ko pao kao oni zbog nepokornosti.

¹² Jer je reč *Božija* živa i delotvorna, oštija od svakog mača s dve oštrice. Ona duboko zaseca, te seže do spoja duše i tela, zglobova i moždine, pa sudi mislima i namerama srca.

¹³ Nema, naime, stvorenja koje se može sakriti od *Boga*. Sve je otkriveno i jasno onome kome moramo položiti račun.

Hristos – naš Prvosveštenik

¹⁴ Budući da imamo velikog Prvosveštenika koji je uzišao na nebesa, Isusa, Sina Božijeg, držimo se čvrsto onoga što ispovedamo.

¹⁵ Jer, mi imamo Prvosveštenika koji je u stanju da saoseća sa našim slabostima, budući da je prošao kroz sva iskušenja kao i mi, ali nije sagrešio.

¹⁶ Stoga, pristupajmo s pouzdanjem prestolu milostivoga *Boga* da primimo milosrđe i nađemo milost u čas kad nam zatreba pomoć.

5

¹ Jer svaki Prvosveštenik koji se bira između ljudi, postavlja se da zastupa *ljude* pred Bogom, da prinosi darove i žrtve za grehe.

² On može da bude obziran prema onima koji su u neznanju i zabludi, zato što je i sam podložan slabostima.

³ Zbog toga on mora da prinosi žrtve za grehe kako za narod, tako i za sebe.

⁴ Tu čast niko ne može da prisvoji za sebe, nego ga Bog poziva u tu službu, kao što je to bio slučaj sa Aronom.

⁵ Tako ni Hristos nije sam sebi dao čast da bude Prvosveštenik, već ga je postavio onaj koji mu je rekao:

„Ti si Sin moj,

danas si se meni rodio.“

⁶ Tako i na drugom mestu kaže:

„Ti si doveka sveštenik

po redu Melhisedekovom.“

⁷ On je za vreme svog zemaljskog života uz glasni vapaj i suze, prineo molitve i prošnje *Bogu* koji ga je mogao spasti od smrti. I pošto je bio pokoran, Bog ga je uslišio.

⁸ Iako je bio Sin, kroz patnje se naučio da bude poslušan.

⁹ Pa postigavši savršenstvo, postao je začetnik večnog spasenja svima koji su mu poslušni,

¹⁰ te ga Bog proglasi Prvosveštenikom po redu Melhisedekovom.

Ukor primaocima poruke

¹¹ Ima još mnogo teško objašnjivih stvari o kojima treba da govorimo, ali ste postali lenji da slušate.

¹² I umesto da ste do sada već učitelji, ponovo vas treba poučavati osnovama Božije poruke. Još uvek vam je potrebno mleko, a ne čvrsta hrana!

¹³ Svako, naime, ko se hrani mlekom, ne snalazi se dobro u učenju o pravednosti, jer je dete.

¹⁴ Čvrsta hrana je za one zrele, čija su čula navikom izvežbana da razlikuju zlo i dobro.

6

¹ Zato ostavimo za sada početno učenje o Hristu i okrenimo se zrelijem učenju, ne vraćajući se na osnove: pokajanje od mrtvih dela, vera u Boga,

² učenje o krštenjima, polaganje ruku, vaskrsenje iz mrtvih i večni sud.

³ I o tome ćemo govoriti ako da Bog.

⁴ Ima, naime, onih koji su jednom bili prosvetljeni. Ali iako su iskusili nebeski dar primivši Duha Svetog,

⁵ iako su iskusili da je reč Božija dobra, iako su iskusili sile budućeg sveta,

⁶ ipak su napustili veru. Takve je nemoguće ponovo dovesti do pokajanja, jer oni time iznova razapinju Sina Božijeg i javno ga izvrću ruglu.

⁷ Zemlja, naime, koja upija vodu od čestih kiša koje padaju na nju i rađa rod koji je na korist onima za koje se obrađuje, prima blagoslov od Boga.

⁸ A *zemlja* koja rađa trnje i korov ništa ne vredi. Takva se bliži prokletstvu i završava u ognju.

⁹ Ipak, voljeni, premda govorimo ovako, uvereni smo da stvari stoje bolje u vašem slučaju, i da vam predstoji spasenje.

¹⁰ Jer Bog nije nepravedan; on neće zaboraviti vaše delo i ljubav koju ste pokazali u njegovo ime, služeći verujućima, kao što im još uvek služite.

¹¹ Želimo, naime, da svako od vas pokaže revnost do kraja da bi se ispunilo ono čemu se nadate.

¹² Tako nećete postati lenji, nego ćete slediti primer onih koji kroz veru i strpljivost primaju u posed ono što je Bog obećao.

Pouzdanost Božijeg obećanja

¹³ Kada je Bog dao obećanje Avrahamu, dao ga je uz zakletvu. No, pošto nije imao ni u koga većeg da se zakune, zakleo se samim sobom,

¹⁴ rekavši: „Obilno ću te blagosloviti i silno te umnožiti.“

¹⁵ *Avraham* je bio strpljiv, i tako primio ono što mu je Bog obećao.

¹⁶ Jer ljudi se zaklinju onim što je veće, pa zakletvom potvrđuju ono što tvrde i tako okončavaju raspravu.

¹⁷ Tako je i Bog, želeći da u većoj meri pokaže primaocima obećanja nepromenljivost svoje odluke, potvrdio obećanje zakletvom.

¹⁸ To je učinio da bismo posredstvom ovih dvaju nepromenljivih činjenica, u kojima se Bog ne može prevariti, imali silnu utehu mi koji smo našli utočište, te da bismo se čvrsto držali nade koja je pred nama.

¹⁹ Ovu *nadu* imamo kao čvrsto i pouzdano sidro duše. Ona nas vodi iza *hramske zavese*,

²⁰ gde je Isus ušao da nas zastupa postavši večni Prvosveštenik po redu Melhisedekovom.

7

Hristos je Prvosveštenik po Melhisedekovom redu

¹ Naime, ovaj Melhisedek, salimski car, bio je sveštenik Boga Svevišnjega. On je izašao u susret Avrahamu koji se vraćao nakon svoje pobede nad kraljevima, i blagoslovio ga,

² a Avraham mu je dao desetak od svega. (*Melhisedek* u prevodu znači prvo „car pravednosti“, a car Salima znači „car mira“.)

³ O njegovom ocu i njegovoj majci, kao i o njegovim precima, *ne zna se* ništa. Takođe se *ne zna* ni kad se rodio ni kad je umro, ali pošto je sličan Sinu Božijem, ostaje zauvek sveštenik.

⁴ Pogledajte samo koliko je veliki onaj kome je naš rodonačelnik, Avraham, dao desetak od najboljeg plena.

⁵ Doduše, Zakon nalaže da i Levijevi potomci koji obavljaju sveštenučku službu uzimaju desetak od naroda, to jest, od svoje braće, iako i oni vode poreklo od Avrahama.

⁶ *Melhisedek* nije bio *Levijev* potomak, ali je dobio desetak od Avrahama i zatim ga blagoslovio, njega kome su data obećanja.

⁷ Neosporno je da veći blagosilja manjeg.

⁸ U prvom slučaju, desetak dobijaju sveštenici koji su smrtni ljudi, a u drugom *Melhisedek* za koga se tvrdi da je živ.

⁹ I moglo bi se reći da je *Levi*, koji inače uzima desetak, u stvari dao desetak preko Avrahama,

¹⁰ zato što je još uvek bio u telu svoga praoca kada mu je *Melhisedek* izašao u susret.

¹¹ Ako je, dakle, savršeno postignuto posredstvom levitskog sveštenstva, budući da je narod pod njim dobio Zakon, zar bi još postojala potreba da se pojavi sveštenik po redu *Melhisedekovom*, umesto po redu koji se naziva po Aronu?

¹² Naime, gde se menja sveštenstvo, tamo se menja i Zakon.

¹³ A *Isus*, za koga je ovo rečeno, pripada drugom plemenu – od koga niko nije služio kod žrtvenika.

¹⁴ Jasno je, naime, da naš Gospod potiče iz Judinog plemena o kome Mojsije nije ništa rekao kada je govorio o sveštenstvu.

¹⁵ Ovo postaje još očiglednije pojavom drugog sveštenika koji je sličan *Melhisedeku*.

¹⁶ On je postao sveštenik ne na osnovu odredbe koja se temelji na zakonu prirodnog nasleđa, već na sili neuništivog života.

¹⁷ Jer *Pismo* svedoči o njemu:

„Ti si doveka sveštenik
po redu Melhisedekovom.“

¹⁸ Ukinuta je, naime, stara zapovest jer je bila slaba i beskorisna.

¹⁹ A pošto Zakon nije ništa usavršio, uvedena je bolja nada kojom pristupamo Bogu.

²⁰ Ovo je *Bog* potvrdio uz zakletvu, dok sveštenici ulaze u službu bez zakletve.

²¹ Ali on je postao *sveštenik* uz zakletvu *Boga* koji mu je rekao:

„Gospod je dao zakletvu
i neće je povući:

”Ti si doveka sveštenik.“

²² Samim tim je i Isus postao jamac boljeg saveza.

²³ Uz to, mnogi su prestali da budu sveštenici, jer ih je smrt prekinula u službi.

²⁴ Ali pošto *Hristos* ostaje doveka, njegovo sveštenstvo nikada ne prolazi.

²⁵ On može u potpunosti da spase one koji njegovim posredstvom pristupaju Bogu, jer zauvek živi da ih zastupa *pred Bogom*.

²⁶ Jer ovakav nam je Prvosveštenik i bio potreban – svet, bezazlen, neokaljan, odeljen od grešnika, i uzvišeniji od nebesa.

²⁷ On ne mora kao Prvosveštenici da prinosi žrtve za grehe svaki dan, prvo za sebe, a onda za narod. Ovo je učinio jednom za svagda prinevši sebe na žrtvu.

²⁸ Zakon, naime, postavlja za Prvosveštenike ljude koji su skloni slabostima, a reč zakletve, koja je došla posle Zakona, postavlja Sina koji je zauvek učinjen savršenim.

Novi savez nadvisuje Stari savez

8

¹ Glavno u ovom izlaganju jeste: imamo Prvosveštenika koji je seo s desne strane prestola Božijeg veličanstva na nebesima.

² On je službenik Svetinje i pravog Šatora koji je postavio Gospod, a ne čovek.

³ A pošto se svaki Prvosveštenik postavlja da prinosi darove i žrtve, bilo je neophodno da i ovaj Prvosveštenik ima šta da prinese.

⁴ Zaista, da je na zemlji, on ne bi ni bio sveštenik, zato što ima sveštenika koji po Zakonu prinosе darove.

⁵ Oni služe u svetinji koja je tek slika i senka nebeske *Svetinje*. Jer kada je Šator trebalo podignuti, Mojsije je dobio

stroga uputstva. *Bog mu* je rekao: „Gledaj da sve napraviš prema nacrtu koji ti je pokazan na gori.“

⁶ A sada je *Hristos* dobio uzvišeniju službu od njihove, pošto je i savez, čiji je on posrednik, bolji, budući da je utemeljen na boljim obećanjima.

⁷ Da je, naime, prvi *savez* bio besprekoran, ne bi bilo potrebno tražiti drugi.

⁸ Jer *Bog*, koreći svoj narod, kaže:

„Evo dolaze dani – govori Gospod –

kada ću sklopiti novi savez

s narodom izrailjskim

i s narodom Judinim.

⁹ To neće biti kao kad sam

sklopio savez sa njihovim ocima,

onoga dana kad sam ih uzeo za ruku

i izveo iz Egipta.

Ali pošto nisu bili verni mome savezu,

ni ja se nisam obazirao na njih – govori Gospod.

¹⁰ Ovo je savez koji ću sklopiti

s narodom izrailjskim nakon tih dana, govori Gospod:

staviću svoje zakone u njihov razum,

i upisaću ih u njihova srca.

Ja ću biti njihov Bog,

a oni će biti moj narod.

¹¹ Tada niko neće poučavati svoga sugrađanina

ili brata govoreći: 'Upoznaj Gospoda',

jer će me poznavati svi od malog do velikog.

¹² Jer smilovaću se nad njihovim nepravdama,

i neću se više sećati njihovih greha.“

¹³ Govoreći o novom *savezu*, *Bog* je proglasio prvi *savez* zastarelim. A ono što zastareva, na putu je da iščezne.

9

Nedelotvornost starog bogoslužjenja

¹ Prvi *savez* je takođe imao pravedne zahteve za bogoslužjenje i sagrađenu bogomolju.

² Šator je bio uređen tako da je u prvom delu stajao svećnjak, sto i žrtveni hlebovi. Taj deo se zove „Svetinja“.

³ Drugi deo Šatora, iza zavese, zove se „Svetinja nad svetinjama“.

⁴ Tu je stajao kadioni žrtvenik od zlata i Kovčeg saveza, sav optočen zlatom. U njemu je bila zlatna posuda sa manom i Aronov štap koji je bio procvetao, i ploče saveza.

⁵ Nad *Kovčegom* su stajali heruvimi slave, natkriljujući poklopac. O ovome nećemo sada podrobno govoriti.

⁶ Pošto je ovo uređeno ovako, sveštenici stalno ulaze u prvi *deo Šatora* da vrše bogoslužjenje.

⁷ U drugi *deo Šatora* ulazi samo Prvosveštenik, i to jednom godišnje, s krvlju žrtve koju prinosi za sebe i za grehe naroda učinjene u neznanju.

⁸ Time Sveti Duh pokazuje da put u Svetinju nad svetinjama još nije otvoren, budući da prvi Šator još postoji.

⁹ Ovo na slikovit način govori o sadašnjem vremenu, zato što žrtveni darovi i žrtve koje se prinosе, ne mogu savršeno očistiti savest onoga koji služi *Bogu*,

¹⁰ pošto se tiču samo telesnih pravednih zahteva, jela, pića, i raznih obrednih pranja, koja traju samo do vremena kada će *Bog* uspostaviti bolji poredak.

¹¹ A Hristos je došao kao Prvosveštenik sa dobrima, te ušao kroz bolji i savršeniji Šator koji nije sagrađen ljudskom rukom, to jest, od tvorevine.

¹² Kada je, pak, ušao u Svetinju nad svetinjama, on nije prineo krv jarčeva i teladi, *već sebe*, prolivši sopstvenu krv, i tako postigao večno otkupljenje.

¹³ Jer, ako krv jarčeva i bikova i pepeo junice, kojim se škrope oni koji su obredno nečisti, posvećuje radi telesne čistoće,

¹⁴ koliko će više krv Hristova, koji je posredstvom večnog Duha prineo sebe neporočnog Bogu, očistiti našu savest od mrtvih dela, da služimo živome Bogu?

¹⁵ On je posrednik Novog saveza da bi oni koji su pozvani primili obećanje večnog poseda, pošto je podneo smrt radi otkupljenja od prestupa učinjenih u prvom savezu.

¹⁶ Naime, pri otvaranju testamenta*, treba najpre da se potvrdi da je onaj koji ga je sastavio mrtav,

¹⁷ budući da testament postaje važeći tek po *zaveštavaočevoj* smrti. Sve dok je zaveštavalac živ, *testament* ne važi.

¹⁸ Zato je i prvi savez postao punovažan prolivanjem krvi žrtve.

¹⁹ Naime, kad je Mojsije izgovorio sve zapovesti celom narodu u skladu sa Zakonom, uzeo je krv teladi i jaraca s vodom, skerletnom vunom i isopom, te pošćropio knjigu i sav narod.

²⁰ *Onda* je rekao: „Ovo je krv saveza koji vam je Bog odredio.“

²¹ Krvlju je takođe pošćropio Šator i sve bogoslužbene posude.

²² Uistinu, po Zakonu se skoro sve čisti krvlju, to jest, bez prolivanja krvi nema oproštenja.

Hristova krv uklanja grehe

* 9:16 U Novom zavetu se ista reč upotrebljava za *zavet*, ili *savez*, i za *testament*.

²³ Potrebno je, dakle, da se predmeti koji su načinjeni po uzoru na nebeske stvari očiste na ovaj način, ali nebeske stvari zahtevaju bolje žrtve od ovih.

²⁴ Jer, Hristos nije ušao u rukotvorenu Svetinju, koja je tek predstava prave *Svetinje*, nego u sâmo nebo, da se sad pojavi pred Bogom za nas.

²⁵ Prvosveštenik svake godine ulazi u svetinju i prinosi životinjsku krv. A Hristos nije ušao tamo da prinese sebe više puta,

²⁶ jer bi u tom slučaju morao više puta od postanka sveta da pretrpi patnju. On se pojavio sada, na svršetku vekova, da svojom žrtvom ukloni grehe jednom za svagda.

²⁷ Ljudima je određeno da jednom umru, i da zatim izađu na *Božiji* sud.

²⁸ Isto tako će se i Hristos, pošto je jednom prinjet da ponese grehe mnogih, pojaviti po drugi put ali ne zbog greha, nego da donese spasenje onima koji ga željno iščekuju.

10

¹ Naime, pošto je Zakon tek senka budućih dobara, a ne i sam oblik stvari, on ne može jednim te istim žrtvama, koje se svake godine iznova prinose, usavršiti one koji pristupaju *Bogu*.

² Ako, dakle, oni koji su jednom očišćeni od greha ne bi više imali osećanje krivice za greh, onda se žrtve ne bi više prinobile.

³ Ovako, žrtve svake godine podsećaju na grehe,

⁴ zato što krv bikova i jaraca ne može da ukloni grehe.

⁵ Zato ulazeći u svet, *Hristos* govori:

„Žrtve i prinose nisi poželeo,
ali si mi *zato* telo pripravio;

⁶ u žrtvama svespalnicama
i žrtvama za greh nisi uživao.

⁷ Tada rekoh: 'Evo, dolazim,
da izvršim volju tvoju, Bože,

jer je tako napisano za mene u svitku.“

⁸ Gore kaže: „Žrtve i prinose nisi poželeo, niti si u svespalnicama i žrtvama za greh uživao“ (ovo je rekao iako se žrtve prinose po Zakonu).

⁹ Onda nastavlja: „Evo, dolazim da izvršim tvoju volju.“ Time ukida prvo da bi uveo drugo.

¹⁰ A mi smo posvećeni tako što je Isus Hristos prineo svoje telo jednom za svagda.

11 Svaki sveštenik, doduše, svakodnevno vrši svoju službu prinoseći uvek iznova iste žrtve, koje nikada ne mogu potpuno ukloniti grehe.

12 A *Hristos* je jednom prineo *sebe* za grehe i zauvek seo s desne strane Bogu.

13 On tamo čeka sve dok njegovi neprijatelji ne budu postavljeni za postolje njegovih nogu.

14 Jer, on je jednom žrtvom zauvek doveo do savršenstva one koji su posvećeni.

15 A i Sveti Duh nam svedoči *o tome* pošto je rekao:

16 „Ovo je savez koji ću sklopiti sa njima,
nakon tih dana, govori Gospod:
staviću svoje zakone u njihova srca,
i upisaću ih u njihov um,

17 i neću se više sećati njihovih greha i bezakonja.“

18 A kad su gresi oprošteni, žrtve se više ne prinose.

Nadmoćnost vere

Podsticanje na istrajnost

19 Prema tome, braćo, imamo punu slobodu da uđemo u *Svetinju nad* svetinjama po krvi Isusa,

20 koji nam je otvorio novi i živi put kroz zavesu, to jest, *kroz* svoje telo.

21 I *budući da imamo* velikog Sveštenika *koji služi* nad domom Božijim,

22 pristupajmo *Bogu* s iskrenim srcem i s verom punom pouzdanja, pošto su nam srca očišćena od zle savesti, a tela oprana čistom vodom.

23 Stoga se čvrsto držimo nade koju ispovedamo, jer je veran onaj koji je obećao.

24 Usredsredimo se na to da podstičemo jedan drugoga na ljubav i dobra dela.

25 Ne napuštajmo svoju zajednicu, kao što neki običavaju, nego ohrabrujmo jedni druge, tim pre što i sami vidite da se približava dan *Gospodnji*.

26 Naime, ako svojevolumno grešimo i nakon što smo primili znanje o istini, nema te žrtve *koja će ukloniti* grehe.

27 Za takve ostaje samo strašno iščekivanje Suda i jarosni oganj koji će proždreti protivnike.

28 Jer, kad neko prestupi Mojsijev Zakon, bez milosti umire na osnovu svedočenja dva ili tri svedoka.

29 A zamislite samo koliko će strožu kaznu primiti onaj koji prezre Sina Božijeg i smatra nečistom krv saveza kojom je posvećen, te uvredi Duha milosti?

³⁰ Mi, naime, poznajemo onoga koji je rekao: „Moja je osveta, ja ću uzvratiti“ i: „Gospod će suditi svome narodu.“

³¹ Strašno je pasti u ruke živoga Boga!

³² Sećajte se prošlih dana, kada ste, tek prosvetljeni, postojano podneli mnoge nevolje i patnje.

³³ S jedne strane ste bili javno izloženi vređanju i nevoljama, s druge ste se i sami pridružili onima s kojima se tako postupalo.

³⁴ Vi ste, naime, učestvovali u patnjama onih koji su utamničeni, i s radošću prihvatili kada su vam otimali imovinu, znajući da imate bolju i trajniju imovinu.

³⁵ Zato ne gubite svoje pouzdanje koje donosi veliku nagradu.

³⁶ Vama je, naime, potrebna istrajnost da činite Božiju volju kako biste mogli da primite ono što je Bog obećao.

³⁷ „Jer još malo, vrlo malo,
pa će doći onaj koji dolazi,
i neće zakasniti.

³⁸ A moj pravednik će živeti od vere,
a ako li odstupi,
moja duša neće uživati u njemu.“

³⁹ A mi nismo oni koji odstupaju na sopstvenu propast, nego oni koji veruju da sačuvaju svoju dušu.

11

¹ A vera je ostvarenje onoga čemu se nadamo, dokaz o stvarnosti koju ne vidimo.

² Po njoj su, naime, naši preci dobili priznanje.

³ Na osnovu vere shvatamo da je svet uređen Božijom rečju, i to tako da je vidljivo postalo od nevidljivog.

⁴ Na osnovu svoje vere je Avelj prineo ugodniju žrtvu Bogu nego Kajin, pa je dobio priznanje da je pravedan, jer je Bog prihvatio njegovu žrtvu. Po svojoj veri on još uvek govori, iako je mrtav.

⁵ Na osnovu svoje vere je Enoh bio vaznet, tako da nije iskusio smrt. Njega nisu našli, jer ga je Bog uzeo. A pre nego što je bio vaznet, dano mu je priznanje da je ugodio Bogu.

⁶ Naime, bez vere je nemoguće ugoditi *Bogu*, jer onaj koji pristupa Bogu treba da veruje da on postoji i da nagrađuje onoga koji ga traži.

⁷ Na osnovu svoje vere je Noje bio upućen u još neviđene stvari, pa je sa strahopoštovanjem sagradio plovilo da spase svoje ukućane. Svojom verom je osudio svet na propast, te je tako primio od Boga pravednost koja se zasniva na veri.

⁸ Na osnovu svoje vere je Avraham poslušao Boga koji ga je pozvao da ode u kraj koji je trebalo da primi u posed. Otišao je iako nije znao kuda da ide.

⁹ Verom se nastanio kao stranac u obećanoj zemlji i živeo pod šatorom u tuđini. Tako su živeli i Isak i Jakov, naslednici istog obećanja.

¹⁰ *Avraham* je, naime, očekivao grad koji ima čvrste temelje, čiji je graditelj i tvorac Bog.

¹¹ Na osnovu svoje vere je Sara, nerotkinja, dobila moć da stvara potomstvo, iako više nije bila u dobu za rađanje, jer je smatrala vernim Boga koji joj je dao obećanje.

¹² Tako se od jednoga, skoro mrtvog čoveka, izrodilo *potomstvo*, „brojno kao zvezde na nebu i neizmerno kao pesak na morskoj obali.“

¹³ Svi su oni umrli s verom, ne primivši stvari koje je Bog bio obećao. Oni su ih izdaleka nazreli i pozdravili ih, te priznali da su stranci i došljaci na zemlji.

¹⁴ Naime, oni koji tako govore pokazuju da traže pravu domovinu.

¹⁵ Uistinu, da su mislili na zemlju iz koje su izašli, oni bi našli priliku da se tamo i vrate.

¹⁶ Ali oni sada čeznu za boljom *domovinom*, to jest, onom nebeskom. Zato se Bog ne stidi da se nazove njihovim Bogom, jer je on pripremio grad za njih.

¹⁷ Na osnovu svoje vere je Avraham, kada ga je Bog stavio na kušnju, prineo Isaka *na žrtvu*. *Avraham* je prineo svoga jedinca, iako je prihvatio obećanja za njega

¹⁸ Bog je, naime rekao: „Preko Isaka će se tvoje potomstvo nastaviti.“

¹⁹ On je bio uveren da je Bog u stanju da podigne *Isaka* iz mrtvih, i takoreći, dobio ga je natrag.

²⁰ Na osnovu svoje vere je Isak blagoslovio Jakova i Isava u pogledu budućnosti.

²¹ Na osnovu svoje vere je Jakov, na samrti, blagoslovio oba sina Josifova, pa se, oslonjen na svoj štap, duboko naklonio.

²² Na osnovu svoje vere je Josif, na samrti, napomenuo o izlasku Izrailjaca *iz Egipta* i zapovedio *da se tom prilikom ponesu njegove kosti*.

²³ Na osnovu vere svojih roditelja je Mojsije bio sakriven tri meseca. Videli su, naime, da je dete lepo, pa se nisu plašili careve zapovedi.

²⁴ Na osnovu svoje vere je Mojsije, kada je odrastao, odbio da se nazove „sinom faraonove ćerke“.

²⁵ Radije je izabrao da se zlopati sa Božijim narodom, nego da za kratko uživa u grehu.

²⁶ Zlopaćenje radi Hrista smatrao je većim bogatstvom od sveg egipatskog blaga, jer je očekivao nagradu.

²⁷ Na osnovu svoje vere je odbacio Egipat i nije se uplašio carevog gneva, jer se držao Nevidljivoga, kao da ga vidi.

²⁸ Na osnovu svoje vere je proslavio Pashu, i uredio da se dovraci poprskaju krvlju, da se Pogubitelj ne bi dotakao prvorodenaca.

²⁹ Na osnovu svoje vere je prošao kroz Crveno more kao po suvoj zemlji. Kad su Egipćani pokušali isto, podavili su se.

³⁰ Na osnovu vere *Izrailjaca* pali su zidovi Jerihona, pošto su ovi sedam dana obilazili oko njih.

³¹ Na osnovu svoje vere je Rahava, bludnica, primila uhode s mirom, pa nije poginula sa onima koji su bili neposlušni *Bogu*.

³² I šta još da kažem? Ponestalo bi mi vremena kada bih počeo da govorim o Gedeonu, Varaku, Samsonu, Jeftaju, Davidu, Samuilu i prorocima.

³³ Oni su verom pobedili carstva, postigli pravdu, dobili što je *Bog* obećao i zatvorili usta lavovima.

³⁴ Oni su ugasili razbuktali oganj, izbegli oštrici mača, dobili snagu u slabosti, postali jaki u boju, tuđinske vojske naterali u beg,

³⁵ a žene su dobile natrag svoju rodbinu iz mrtvih. Drugi su, iako mučeni, odbili da budu oslobođeni, da bi dobili bolje vaskrsenje.

³⁶ Drugi su, opet, doživeli poruge i batine, a uz to i okove i tamnicu.

³⁷ Neki su bili kamenovani, prestrugani, ubijeni mačem, potucali se obučeni u ovčiji kožuh i kozju kožu, oskudevali, trpeli, zlopatili se.

³⁸ Oni kojih svet nije bio dostojan, tumarali su pustinjama i gorama, i krili se po pećinama i jamama u zemlji.

³⁹ Ipak, svi oni, koji su zbog svoje vere našli priznanje u *Svetom pismu*, nisu primili ono što je *Bog* obećao.

⁴⁰ To je zbog toga što je *Bog* predvideo za nas nešto bolje, a to je da oni, zajedno sa nama, dođu do savršenstva.

12

¹ Budući da smo okruženi tolikim oblakom svedoka, odbacimo svaki teret i greh koji nas sputava, te postojano trčimo trku koja nam predstoji.

² Uprite pogled na Isusa, začetnika i dovršitelja *naše* vere! On je zbog radosti, koja mu je sledovala, prezreo sramotu i podneo patnje na krstu, te seo s desne strane Božijeg prestola.

³ Promislite samo koliko je neprijateljstvo on podneo od strane grešnika, da vi ne budete obeshrabreni i da ne klonete.

⁴ Još se niste usprotivili do krvi u borbi protiv greha.

⁵ A zaboravili ste i ohrabrenje koje vam je upućeno kao deci:
„Sine moj, ne uzimaj olako Gospodnji odgoj,
i ne kloni kada te on kori,

⁶ jer Gospod kori onog koga voli,
i tuče svakog koga prihvata za sina.“

⁷ Podnesite stoga *Božiji* odgoj, jer Bog postupa s vama kao sa svojom decom. Kakvo je, naime, to dete koje otac ne odgaja?

⁸ A ako vas ne odgaja, kao što se sva deca *odgajaju*, onda ste kopilad, a ne *njegova* deca.

⁹ Dakle, ako smo poštovali svoje očeve po telu, koji su nas odgajali uz kažnjavanje, nećemo li se mnogo više pokoravati našem duhovnom Ocu da bismo živeli?

¹⁰ Naši očevi su nas za kratko vreme odgajali kako im se svidelo, a Bog nas odgaja na dobro, da učestvujemo u njegovoj svetosti.

¹¹ Ipak, čini se da svaka vaspitna mera u ovom trenutku donosi više žalosti nego radosti, ali kasnije rađa plod koji donosi mir i pravednost onima koji su odgojeni na taj način.

¹² Zato uspravite klonule ruke i učvrstite klecava kolena.

¹³ Poravnajte staze za svoje stope, da se slabe noge ne iščaše, već da se iscele.

Služite Bogu sa strahom i trepetom

¹⁴ Nastojte da budete u miru sa svima, i radite na svome posvećenju, bez kojeg niko neće videti Gospoda.

¹⁵ Gledajte da niko ne bude lišen Božije milosti, da ne iznikne kakav koren gorčine koji će izazvati nevolje i zaraziti mnoge.

¹⁶ Vodite računa da se među vama ne nađe neki bludnik ili bezbožnik, kao Isav, koji je za jedno jelo prodao svoje prvorodstvo.

¹⁷ Vi znate da je nakon toga hteo da dobije očev blagoslov, ali je bio odbijen, jer mu nije pružena prilika da ispravi ono što je učinio, iako ju je sa suzama tražio.

¹⁸ Vi, naime, niste pristupili opipljivoj *gori* zažarenoj od ognja, svoj u tami, pomrčini i oluji,

¹⁹ prilikom čega se začuo zvuk trube i glas koji je progovorio. Narod koji je taj glas čuo, molio je da im se više ne govori,

²⁰ jer nisu mogli da podnesu zapovest: „Ako i zver dotakne goru, biće zasuta kamenjem.“

²¹ Taj prizor je bio tako strašan da je i sam Mojsije rekao: „Uplašen sam i drhtim.“

²² Pristupili ste, naime, gori Sion i gradu živoga Boga, nebeskom Jerusalimu, te hiljadama anđela i svečanom zboru.

²³ *Vi ste pristupili* Crkvi prvenaca čija su *imena* zapisana na nebu, Bogu koji je sudija svih ljudi, i duhovima savršenih pravednika.

²⁴ *Vi ste pristupili* posredniku Novog saveza, Isusu, i škropljenoj krvi koja govori rečitije od Aveljeve krvi.

²⁵ Pazite da ne uskratite poslušnost onome koji govori! Jer ako nisu izbegli *kaznu* oni koji su se oglušili o onoga koji ih je opominjao na zemlji, kako ćemo izbeći *kaznu* mi, ako se odvratimo od onoga koji *nas* opominje s neba?

²⁶ Njegov glas je tada potresao zemlju, a sada obećava: „Još jednom ću uzdrmati ne samo zemlju, nego i nebo.“

²⁷ A to „još jednom“ ukazuje na uklanjanje onoga što je uzdrmano, to jest, onoga što je stvoreno, da ostane ono što se ne može uzdrmati.

²⁸ I pošto primamo Carstvo koje se ne može uzdrmati, zahvaljujmo Bogu, te mu sa zahvalnošću služimo da mu ugodimo, s poštovanjem i strahom.

²⁹ Jer, „Bog tvoj, oganj je koji spaljuje.“

13

Podsticanje na predani hrišćanski život

¹ Bratoljublje i dalje upražnjavajte.

² Gostoljubivost ne zanemarujte, jer su neki, i ne znajući, ugostili anđele.

³ Sećajte se onih koji su u tamnici, kao da ste i vi sami utamničeni. Sećajte se zlostavljanih, jer i sami prolazite kroz isto.

⁴ Brak *neka* svi poštuju, a supružnici *neka* budu verni jedno drugome, jer će Bog suditi bludnicima i preljubicima.

⁵ Klonite se ljubavi prema novcu, budite zadovoljni onim što imate, jer *Bog* je rekao:

„Nikada neću odstupiti od tebe
niti ću te ostaviti.“

⁶ Zato možemo smelo da kažemo:

„Gospod je moj pomoćnik, neću se bojati;
šta mi može učiniti čovek?“

⁷ Sećajte se svojih vođa koji su vam propovedali reč Božiju. Razmotrite kako su živeli i umrli, te podražavajte njihovu veru.

⁸ Isus Hristos je isti juče, danas i doveka.

⁹ Pazite da vas ne zavedu razna tuđa učenja. Jačajte srce milošću Božijom, jer je to dobro, a ne propisima o hrani od kojih nisu imali koristi oni koji su ih se pridržavali.

¹⁰ Mi imamo žrtvenik sa kojeg nemaju prava da jedu oni koji vrše službu u Šatoru.

¹¹ Naime, tela životinja, čiju krv Prvosveštenik unosi u Svetinju kao žrtvu za greh, spaljuju se izvan tabora.

¹² Stoga je i Isus, da bi posvetio narod svojom krvlju, podneo patnju izvan *gradskih* kapija.

¹³ Izadžimo, stoga, k njemu izvan tabora i ponesimo njegovu sramotu.

¹⁴ Jer mi nemamo stalni grad na zemlji, nego tražimo onaj koji je u budućnosti.

¹⁵ *Hristovim* posredstvom, dakle, prinosimo stalno hvalu Bogu kao svoju žrtvu, to jest, plod usana koje ispovedaju njegovo ime.

¹⁶ Ne zanemarujte zajedništvo i dobročinstva, jer takve žrtve ugađaju Bogu.

¹⁷ Slušajte svoje vođe i pokoravajte im se, jer oni bdiju nad vašim dušama kao oni koji će polagati račun za njih. Zato gledajte da to čine s radošću, a ne s uzdisanjem, jer vam to ne bi bilo na korist.

¹⁸ Molite se za nas. Mi smo, naime, uvereni da imamo čistu savest, budući da nastojimo da se u svemu dobro vladamo.

¹⁹ Utoliko vas više molim da činite ovo, da bih vam se što brže vratio.

²⁰ A Bog mira, koji je izveo iz mrtvih velikog Pastira ovaca, Gospoda našeg Isusa, zapečativši večni savez njegovom krvlju,

²¹ neka vas osposobi za svako dobro *delo* tako da činite njegovu volju, te da on čini među vama što je njemu ugodno, posredstvom Isusa Hrista, kome večna slava od sad i doveka. Amin.

Završna reč i pozdrav

²² Molim vas, braćo, da prihvatite ovu reč ohrabrenja, koju sam ukratko napisao.

²³ Znajte da je naš brat Timotej oslobođen. Ako uskoro dođe, posetiću vas zajedno s njim.

²⁴ Pozdravite sve vaše vođe i sve svete. A vas pozdravljaju *verujući* iz Italije.

²⁵ Milost *neka je* sa svima vama. Amin.

Poslanica Jakovljeva

Uvod

¹ Jakov, sluga Boga i Gospoda Isusa Hrista, pozdravlja dvanaest plemena Izrailjevih rasejanih po svetu.

Iskušanja

² Braćo moja, smatrajte za čistu radost kad god vas zadese svakojaka iskušanja,

³ znajući da kušanje vaše vere izgrađuje istrajnost.

⁴ Istrajnost, pak, neka se pokaže savršenom, da biste vi bili savršeni i potpuni i bez ikakvog nedostatka.

⁵ Ako kome od vas nedostaje mudrosti, neka traži od Boga koji svima daje velikodušno i bez prekora, i on će mu je dati.

⁶ Samo neka traži sa verom, bez ikakve sumnje, jer onaj koji sumnja sličan je morskome talasu koji vetar podiže i valja.

⁷ Takav čovek neka i ne pomišlja da će što primiti od Gospoda,

⁸ jer je kolebljiv, te stoga nepostojan u svim svojim postupcima.

⁹ Siromašni brat neka se hvali svojom uzvišenošću,

¹⁰ a onaj koji je bogat – svojom poniznošću, jer će svenuti kao cvet u travi.

¹¹ Jer, kad sunce grane sa žegom, trava se suši, a cvet u njoj vene, te mu lepota propada. Tako će i bogati proći sa svojim poslovima.

¹² Blažen je čovek koji istrajno odoleva iskušanjima, jer će, budući prekaljen, primiti venac života koji je *Bog* obećao onima koji ga vole.

¹³ Kada je neko izložen iskušanju, neka ne kaže: „Bog me iskušava“, jer Bog se ne može iskušavati zlom, niti on sam koga iskušava.

¹⁴ Svako, naime, podleže iskušanju tako što ga njegova vlastita zla želja odvlači i mami.

¹⁵ Zla želja, zatim, budući začeta, rađa greh, a učinjeni greh rađa smrt.

¹⁶ Ne varajte se, braćo moja voljena.

¹⁷ Svaki dobar dar i savršen poklon dolazi nam odozgo, od Oca svetlosti, koji se ne menja kao senka.

¹⁸ On nas je po svojoj volji rodio rečju istine, da budemo prvi među njegovim stvorenjima.

Slušanje i izvršavanje

¹⁹ A ovo znajte, voljena moja braćo: neka svako bude brz da čuje, spor da odgovori, i spor da se razgnevi;

²⁰ jer, čovekov gnev ne postiže pravednost koju Bog traži.

²¹ Zato odbacite svu nečistotu i preostalu zloću te krotko prihvatite reč usađenu u vas, koja može da vas spase.

²² Ne budite oni koji samo slušaju reč i tako sebe varaju; budite oni koji je izvršavaju.

²³ Jer onaj koji sluša reč, a ne izvršava je, sličan je čoveku koji posmatra svoje lice u ogledalu;

²⁴ pogledao se, naime, pa otišao, odmah zaboravljajući kako je izgledao.

²⁵ Ali ko se zagleda u savršeni Zakon slobode, te istraje u njemu, i ne bude zaboravni slušač, nego onaj koji ga izvršava – taj će biti blažen u onome što čini.

²⁶ Ako neko sebe smatra pobožnim, a ne zauzdava svoj jezik, taj vara sebe; njegova pobožnost ništa ne vredi.

²⁷ Ovo je čista i neokaljana pobožnost koju Bog i Otac prihvata: zauzimati se za siromašne i udovice u njihovim neprilikama i čuvati sebe neokaljanim od sveta.

2

Upozorenje protiv pristrasnosti

¹ Braćo moja, vi koji verujete u našeg slavnog Gospoda Isusa Hrista, ne budite pristrasni.

² Recimo da na vaš skup dođe čovek sa zlatnim prstenom i u skupocenoj odeći, a dođe i siromah u prljavoj odeći.

³ Vi pogledate na onoga što nosi skupocenu odeću, pa mu kažete: „Ti lepo sedi ovde“, a siromahu kažete: „Ti stani tamo, ili sedi tu dole kod mojih nogu.“

⁴ Niste li tako napravili razliku među sobom i postali sudije sa opakim mislima?

⁵ Čujte, voljena moja braćo! Nije li Bog izabrao one koji su siromašni u svetu da budu bogati u veri i naslednici Carstva koje je Bog obećao onima koji ga vole?

⁶ A vi ste prezreli siromaha. Pa nisu li upravo bogataši oni koji vas tlače i odvlače na sudove?

⁷ Ne blate li upravo oni lepo ime onoga po kome se zovete?

⁸ Ako zaista izvršavate carski Zakon prema Pismu: „Voli bližnjega svoga kao samoga sebe“, dobro činite.

⁹ Ali ako ste pristrasni, činite greh i Zakon vas kori kao prestupnike.

¹⁰ Jer ko vrši sav Zakon, a pogreši samo u jednom, kriv je za sve.

¹¹ Jer onaj koji je rekao: „Ne čini preljube“, takođe je rekao i: „Ne ubij.“ Prema tome, ako i ne učiniš preljubu, a ubiješ, prestupio si Zakon.

¹² Govorite i postupajte kao oni kojima će se suditi Zakonom koji oslobađa.

¹³ Jer sud je nemilosrdan prema onome koji nije iskazivao milosrđe; a milosrđe slavi pobedu nad sudom!

Vera i dela

¹⁴ Kakva je korist, braćo moja, ako neko kaže da ima veru, a ne čini *dobra* dela? Može li ga takva vera spasti?

¹⁵ Ako su neki brat i sestra neodeveni i ako oskudevaju u svakodnevnoj hrani,

¹⁶ a neko od vas im kaže: „Želim vam sve najbolje, ugrejte se i nasitite!“, a ne date im ono što je potrebno njihovom telu, kakva je korist od toga?

¹⁷ Tako i vera, ako nije spojena sa delima, sama po sebi je mrtva.

¹⁸ Inače, neko bi mogao da kaže: „Ti imaš veru, ja imam dela. Pokaži mi svoju veru bez dela, a ja ću ti po delima pokazati svoju veru.“

¹⁹ Ti veruješ da postoji jedan Bog? Dobro činiš. Ali i zli duhovi to veruju i drhte!

²⁰ Hoćeš li dokaz, zaludni čoveče, da je vera bez dela jalova?

²¹ Zar naš otac Avraham nije bio delima opravdan prinevši svoga sina Isaka na žrtvenik?

²² Vidiš li da je vera sarađivala sa njegovim delima, i da je vera po delima postala potpuna?

²³ Tako se ispunilo Pismo koje kaže: „Poverova Avraham Bogu, pa mu je to uračunato u pravednost“, i tako bi nazvan Avraham „prijateljem Božijim“.

²⁴ Vidite da čovek ne postaje pravedan pred Bogom samo verom, nego i delima.

²⁵ Isto tako, nije li se i Rahava, bludnica, delima opravdala, tako što je ugostila uhode i zatim ih uputila na drugi put?

²⁶ Naime, kao što je telo bez duha mrtvo, tako je i vera bez delâ mrtva.

3

Zauzdavanje jezika

¹ Braćo moja, neka ne bude *među vama* mnogo učitelja, znajući da ćemo biti strože suđeni.

² Jer svi mi na mnogo načina grešimo. Ako ko u reči ne greši, taj je savršen čovek, sposoban da zauzda celo svoje telo.

³ Kada konjima stavljamo uzde u usta da bi nam se pokoravali, mi upravljamo celim njihovim telom.

⁴ Pogledajte i lađe: tako su velike i jaki vetrovi ih pokreću, a njima upravlja vrlo malo kormilo onamo kuda kormilar naumi.

⁵ Tako je i jezik mali ud ali se diči velikim delima. Gle, kako mala vatra zapali veliku šumu!

⁶ Tako je i jezik vatra, svet nepravde među našim udovima. On pogani čitavo naše telo i pali čitav životni tok, a pakao ga potpaljuje.

⁷ Sve vrste životinja, ptica, gmizavaca i morskih životinja daju se ukrotiti i čovek ih je ukrotio,

⁸ a jezik, to nemirno zlo puno smrtnog otrova, niko ne može ukrotiti.

⁹ Njim blagosiljamo Gospoda i Oca i njim proklinjemo ljude koji su stvoreni po slici Božijoj.

¹⁰ Iz istih usta izlazi blagoslov i prokletstvo. To tako ne treba da bude, braćo moja.

¹¹ Može li sa istog vrela izvirati slatka i gorka voda?

¹² Može li, braćo moja, smokva rađati masline ili loza smokve? Tako ni slan izvor ne može dati slatku vodu.

Prava mudrost

¹³ Ko je mudar i razuman među vama? Neka dobrim življenjem pokaže svoja dela u mudroj krotkosti.

¹⁴ Ali ako u sebi nosite gorku zavist i sebično isticanje, onda se nemojte ponositi i govoriti ono što se protivi istini.

¹⁵ Takva mudrost ne dolazi odozgo, nego je zemaljska, ljudska, od zlog duha je.

¹⁶ Jer, gde je zavist i sebično isticanje, onde je nered i svako zlo.

¹⁷ A mudrost koja dolazi odozgo, pre svega je čista, zatim mirotvorna, krotka, prilagodljiva, puna milosrđa i dobrih plodova, nepristrana, nelicemerna.

¹⁸ A pravednost je plod koji će ubrati oni koji seju u miru - oni koji čine mir.

4

Protiv nesloge

¹ Odakle ratovi, odakle sukobi među vama? Zar ne potiču od vaših žudnji koje ratuju u vašim udovima?

² Žudite i nemate, ubijate i zavidite - i ne možete da postignete, ratujete i sukobljavate se. Nemate, jer ne tražite.

³ Tražite, ali ne dobijate, zato što tražite što je zlo: da biste utrošili na svoje žudnje.

⁴ Preljubnici! Zar ne znate da je prijateljstvo sa svetom neprijateljstvo prema Bogu? Ko, naime, hoće da bude prijatelj sa svetom, postaje neprijatelj Bogu.

⁵ Ili smatrate da Pismo bez razloga govori: „Ljubomorno čezne Duh koji se nastanio u vama“,

⁶ ali daje veću milost. Zato *Pismo* govori:

„Bog se suprotstavlja oholima,
a poniznima iskazuje milost.“

⁷ Stoga se pokorite Bogu, a suprotstavite se đavolu, pa će pobeći od vas.

⁸ Približite se Bogu i on će se približiti vama.

Očistite ruke, grešnici! Očistite srca, vi podeljene duše!

⁹ Tugujte nad svojom bedom i zakukajte! Neka se vaš smeh u plač okrene, a vaša radost u žalost!

¹⁰ Ponizite se pred Bogom, i on će vas uzvisiti.

Ne osuđujte jedan drugoga

¹¹ Braćo, ne ogovarajte jedan drugoga. Onaj, naime, ko ogovara brata ili ga osuđuje, protiv Zakona govori i Zakon osuđuje. A ako osuđuješ Zakon, onda ga ne izvršavaš, već se postavljaš kao da si mu sudija.

¹² Samo je jedan Zakonodavac i Sudija, koji može da spase i pogubi. A ko si ti da osuđuješ bližnjega?

Planiranje bez Boga

¹³ A sad, vi što govorite: „Danas ili sutra poći ćemo u taj i taj grad. Tamo ćemo provesti godinu dana; trgovaćemo i zaradićemo“,

¹⁴ a ne znate ni šta će biti sutra. Šta je vaš život? On je kao magla koja se za kratko spusti, pa se potom razide.

¹⁵ Umesto da govorite: „Ako da Gospod da budemo živi, učinićemo ovo ili ono.“

¹⁶ A vi se još i hvalite svojom nadmenošću! Svako takvo hvalisanje je zlo.

¹⁷ Prema tome, ko zna da čini dobro, a ne čini, greh mu je.

5

Opomena bogatima

¹ De sad, vi bogataši, zaplaćite i zakukajte, zbog nevolja koje će vas zadesiti.

² Bogatstvo vaše istrunu, odeću vam moljci izjedoše,

³ zlato i srebro vaše rđa je prekrila, rđa njihova protiv vas će svedočiti, a oganj proždreti vaša tela. Blago ste zgrnuli u poslednje dane!

⁴ Evo! Viče plata radnika koji su želi vaše njive, koju ste im vi uskratili; vapaji žetelaca doprli su do ušiju Gospoda nad vojskama.

⁵ Živeli ste raskošno na zemlji i uživali; utovili ste svoja srca za dan pogubljenja.

⁶ Osudili ste i ubili pravednika, a on vam se nije protivio.

Patnja i istrajnost

⁷ Stoga, braćo, budite strpljivi, dok Gospod ne dođe. Pogledajte kako zemljoradnik iščekuje dragoceni rod zemlje, strpljivo čekajući na ranu i poznu kišu.

⁸ Stoga i vi istrajte, učvrstite svoja srca, jer se dolazak Gospodnji približio.

⁹ Ne gundajte, braćo, jedan protiv drugoga da ne budete suđeni. Gle, Sudija već stoji na vratima!

¹⁰ Za primer strpljivosti u zlopaćenju, uzmite, braćo, proroke koji su govorili u ime Gospodnje.

¹¹ Evo, blaženim nazivamo one koji su izdržali. Čuli ste za Jovovu strpljivost i videli ste šta je Gospod na kraju učinio, jer je Gospod veoma milostiv i milosrdan.

¹² Iznad svega, braćo moja, ne zaklinjite se ni nebom, ni zemljom, niti kojom drugom zakletvom. Vaše „da“ neka bude „da“, i vaše „ne“ – „ne“.

Molitva vere

¹³ Zlopati li se ko među vama? Neka moli. Raduje li se ko? Neka peva hvalospev.

¹⁴ Boluje li ko među vama? Neka pozove crkvene starešine, a oni neka se mole nad njim pomazujući ga uljem u ime Gospodnje,

¹⁵ pa će molitva vere isceliti bolesnika; Gospod će ga podići, i ako je počinio grehe biće mu oprošteno.

¹⁶ Stoga ispovedajte svoje grehe jedan drugome, i molite se jedni za druge da budete isceljeni. Mnogo može postići molitva pravednika.

¹⁷ Ilija je bio čovek kao i mi. On se žarko pomolio da ne bude kiše, i kiša nije pala na zemlju tri godine i šest meseci.

¹⁸ Onda se ponovo pomolio, i nebo je dalo kišu, te je zemlja donela svoj rod.

Vraćanje zabludelih na pravi put

¹⁹ Braćo moja, ako ko od vas odluta od istine i neko ga vrati natrag,

²⁰ znajte da će onaj koji vrati grešnika s krivog puta spasti njegov život od smrti i pokriti mnoštvo greha.

Prva Petrova poslanica

Izvanredni Božiji blagoslovi za njegov narod

¹ Petar, apostol Isusa Hrista, *pozdravlja* izabrane došljake, rasejane po Pontu, Galatiji, Kapadokiji, *Maloj* Aziji i Vitiniji, ² koje je Bog Otac izabrao na osnovu svog predznanja, posvećenjem Duha, da budu poslušni Isusu Hristu, i pošćkropljeni njegovom krvlju: milost vam i mir u izobilju.

Životna nada

³ *Neka je* blagosloven Bog i Otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas je po svom velikom milosrđu – posredstvom vaskrsenja Isusa Hrista iz mrtvih – ponovo rodio za živu nadu, ⁴ da ćemo primiti nasledstvo koje je nepropadljivo, neokaljano i koje ne vene. Ono se čuva na nebu za vas,

⁵ koje Božija sila čuva posredstvom vere za spasenje, spremno da se otkrije u poslednje dane.

⁶ Vi se ovome radujete, iako ste sad, kad već tako treba da bude, nakratko ožalošćeni raznim nevoljama koje vas snalaze.

⁷ Nevolje, naime, dokazuju iskrenost vaše vere, koja je dragocenija od zlata. Pa i zlato, iako propadljivo, mora da se ispita vatrom. Tako ćete po svojoj veri primiti hvalu, slavu i čast, kada se pojavi Isus Hristos.

⁸ Vi ga volite, iako ga niste videli, i verujete u njega, iako ga sada ne vidite, te se radujete neizrecivom i uzvišenom radošću,

⁹ jer postižete svrhu svoje vere: spasenje svojih duša.

¹⁰ Ovo spasenje su tražili i ispitivali proroci koji su prorokovali o milosti koja je vama namenjena.

¹¹ Oni su istraživali kada će se i kako to *spasenje* ostvariti. Na to vreme je ukazivao Duh Hristov koji je bio u njima, unapred najavljujući o Hristovim patnjama i slavi koja ga očekuje posle toga.

¹² Njima je Bog otkrio da, time što su govorili o ovim stvarima, nisu služili sebi, nego vama, kojima su to sada objavili glasnici Radosne vesti posredstvom Svetog Duha, poslanog s neba. U ove stvari i anđeli žele da zavire.

Poziv na sveto življenje

¹³ Zato, neka vaš um bude spreman, budite trezni, potpuno se pouzdajte u milost koju ćete dobiti po otkrivenju Isusa Hrista.

¹⁴ Kao poslušna deca, ne živite kao nekada u neznanju, kada ste bili vođeni *raznim* željama.

¹⁵ Naprotiv, vladajte se sveto kao što je svet *Bog* koji vas je pozvao.

¹⁶ Jer je u *Pismu* napisano: „Budite sveti, jer ja sam svet.“

¹⁷ Pa ako zovete *Ocem Boga* koji je nepristrasan, i koji sudi svakoga po njegovim delima, provodite vreme svog života u tuđini u strahu pred njim.

¹⁸ Vi, naime, znate da od svog ispraznog načina života, koji ste nasledili od svojih očeva, niste otkupljeni propadljivim srebrom ili zlatom,

¹⁹ nego dragocenom krvlju Hrista, koji je bio kao jagnje bez mane i nedostatka.

²⁰ On je predodređen još pre stvaranja sveta, ali se pojavio u poslednja vremena radi vas,

²¹ koji njegovim posredstvom verujete u Boga. On je Hrista vaskrsao iz mrtvih i dao mu slavu, tako da vaša vera i nada budu usmerene na Boga.

²² A sada, pošto ste očistili svoje duše poslušnošću istini, tako da imate iskrenu ljubav prema svojoj braći po veri, predano volite jedni druge iz čista srca.

²³ Naime, vi ste nanovo rođeni, ali ne od propadljivog semena, nego od nepropadljivog, posredstvom reči živoga Boga koji ne umire.

²⁴ Jer *Pismo govori*:

„Svako je telo kao trava,
i sva mu je slava kao cvet poljski.

Sahne trava, cvet otpada,

²⁵ ali reč Gospodnja ostaje dovek.“

Ta reč je Radosna vest koja vam je propovedana.

2

Stena života i sveti narod

¹ Odbacite, dakle, sve što je zlo: svaku vrstu prevare, dvoličnosti, zavisti, i svakovrsne uvrede.

² Kao novorođenčad žudite za duhovnim mlekom, da biste njime uzrasli za spasenje,

³ ako ste zaista iskusili da je Gospod dobar.

⁴ Pristupite Isusu – živom kamenu, što su ljudi odbacili, ali koji je izabran i dragocen u Božijim očima,

⁵ pa se kao živo kamenje ugrađujte u duhovni hram. U njemu ćete služiti kao posvećeno sveštenstvo koje posredstvom Isusa Hrista prinosi duhovne žrtve ugodne Bogu.

⁶ Zato je napisano u *Pismu*:

„Evo, postavljam na Sionu
kamen ugaoni,
kamen izabran i dragocen.

Ko u njega poveruje,

neće se postideti.“

⁷ Vama koji verujete, njegova dragocena vrednost služi na korist, a onima koji ne veruju, „kamen što su zidari odbacili, postade kamen ugaoni.“

⁸ I, „kamen za spoticanje i stena za posrtanje.“

Oni se spotiču, jer se ne pokoravaju reči, na što su i određeni.

⁹ A vi ste izabrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod koji pripada Bogu, određen da objavi slavna dela onoga koji vas je iz tame pozvao u svoju čudesnu svetlost.

¹⁰ Nekada niste bili narod, a sada ste Božiji narod, *nekada* niste uživali milosrđe, a sada ste primili milosrđe.

Hrišćansko vladanje među nehrišćanima

¹¹ Voljeni, molim vas da se kao stranci i došljaci *u ovom svetu* klonite telesnih želja koje se bore protiv duše.

¹² Vladajte se uzorno među mnogobošcima, da bi, pošto vas optužuju kao zločince, videli vaša dobra dela, te proslavili Boga na dan njegovog dolaska.

Odnos prema vlastima

¹³ Gospoda radi, pokoravajte se svakoj ljudskoj ustanovi: bilo caru kao vrhovnom glavaru,

¹⁴ bilo namesnicima, koje on postavlja da kažnjavaju zločince, i da pohvale one koji čine dobro.

¹⁵ Naime, Božija je volja da, čineći dobro, učutkate neupućene ljude koji govore o vama iz neznanja.

¹⁶ Iako ste slobodni, ne služite se slobodom kao izgovorom za zlo. Naprotiv, kao Božije slugе,

¹⁷ svakoga uvažavajte, bratstvo volite, Boga se bojte, cara poštujućte.

¹⁸ Sluge, pokoravajte se svojim gospodarima s punim poštovanjem, i to ne samo onima koji su dobri i blagi, nego i surovima.

¹⁹ Naime, hvale je vredno kada neko podnosi nevolje i trpi nepravedno, svestan da to čini radi Boga.

²⁰ Jer kakve časti ima u tome ako vas tuku za vaše grehe, pa zbog toga trpите? Ali ako trpите čineći dobro, to je Bogu milo.

²¹ Na ovo ste pozvani, zato što je i Hristos trpeo za vas i ostavio vam primer da idete njegovim stopama.

²² „A niti je učinio greha, niti se prevara našla na njegovim ustima.“

²³ Kada su ga vređali, on nije uzvratio uvredom, kada je patio – nije nikom pretio, nego je to prepustio *Bogu* koji pravedno sudi.

²⁴ On je na svom telu poneo naše grehe na drvo, da umrevši gresima živimo za pravednost. Njegovim ranama ste isceljeni.
²⁵ Jer ste lutali kao ovce, a sada ste se okrenuli Pastiru i Čuvaru svojih duša.

3

Bračni odnosi

¹ Tako i vi, žene, pokoravajte se svojim muževima, da bi, ako neki ne slede *hrišćansko* učenje, bez reči bili pridobijeni ponašanjem svojih žena,

² kada vide čistotu vašeg ponašanja i vašu bogobožnost.

³ Neka se vaša lepota ne sastoji samo u izgledu: u pletenju kose, u kićenju zlatom ili oblačenju haljina.

⁴ Umesto toga, krasite se unutrašnjom *lepotom* koja ne prolazi, krotkim i blagim duhom, jer je to dragoceno pred Bogom.

⁵ Jer, tako su se nekada pobožne žene, koje su se pouzdavale u Boga, krasile pokornošću svojim muževima.

⁶ Tako je i Sara bila pokorna Avrahamu, nazivajući ga „gospodarem“. Vi ste sada njene ćerke, ako činite dobro i ne dozvolite da vas išta zastraši.

⁷ Na isti način i vi, muževi, uzmite u obzir da su vaše žene sa kojima živite slabiji pol. Iskazujte im čast, jer su one, zajedno sa vama, naslednice dara života. Činite to da bi vaše molitve bile neometane.

Hrišćanske vrline

⁸ Na kraju, budite iste misli, imajte saosećanje jedni za druge, iskazujte bratsku ljubav, budite ljubazni i ponizni.

⁹ Ne vraćajte zlo za zlo, ili uvredu za uvredu, nego blagosiljajte, jer ste na ovo pozvani, da biste dobili blagoslov *od Boga*.

¹⁰ Jer *Pismo kaže*:

„Ko želi da uživa život
 i da dobre dane vidi,
 od zla govora neka se uzdrži,
 i nek mu usne ne govore laži.

¹¹ Zla neka se kloni, a dobro neka čini,
 neka traži mir i za njim neka ide.

¹² Jer oči Gospodnje motre na pravedne,
 i uši njegove molitvu im čuju,
 a na zlikovce mršti mu se lice.“

¹³ Jer ko će vam nauditi ako revnosno činite dobro?

¹⁴ Naime, blaženi ste ako trpите za pravednost. Ne dajte da vas uplaše niti zbune.

¹⁵ Slavite Hrista kao svetog Gospoda u svojim srcima. Budite uvek spremni da date odgovor svakom ko zatraži od vas da mu objasnite razlog vaše nade.

¹⁶ Ali činite to s blagošću i poštovanjem. Neka vam savest bude čista, da se oni koji izvrću ruglu vaše dobro hrišćansko vladanje, osramote u onom za šta vas kleveću.

¹⁷ Naime, bolje je i stradati čineći dobro, ako je to Božija volja, nego li čineći zlo.

¹⁸ Jer je Hristos jednom za svagda pretrpeo za grešnike, pravednik za nepravednike, da nas dovede k Bogu. Telo su mu ubili, ali je *Božijim* Duhom bio oživljen.

¹⁹ Duhom je takođe sišao u tamnicu da propoveda duhovima,

²⁰ koji su nekada, u Nojevo vreme, bili neposlušni *Bogu*. Bog je strpljivo čekao da se oni pokaju dokle god se gradilo plovilo u kome se nekolicina, to jest, osam duša spaslo kroz vodu,

²¹ koja je pralik krštenja, koje vas sada spasava. Krštenje nije uklanjanje telesne nečistoće, nego molitva Bogu za čistu savest, a zasniva se na vaskrsenju Isusa Hrista.

²² On je otišao na nebo i seo s desne strane Bogu, gde su mu potčinjeni anđeli, nebeske vlasti i sile.

4

Zahtevi novog života

¹ Pošto je, dakle, Hristos propatio telom, i vi se naoružajte istom mišlju. Naime, ko je propatio telom prestao je da greši.

² Zato provedite preostalo vreme svog života u telu po Božijoj volji, a ne u udovoljavanju ljudskim željama.

³ Jer dovoljno je da ste nekada živeli kao mnogobošci: u razvratu, požudi, pijančenju, orgijama, terevenkama, i užasnom idolopoklonstvu.

⁴ Njima je čudno što i vi sa njima ne hrlite u istu bujicu raskalašnosti, pa vas zato vređaju.

⁵ Zato će dati račun onome ko je spreman da sudi živima i mrtvima.

⁶ Naime, Radosna vest je i objavljena mrtvima, da bi, pošto su kao i svi ljudi osuđeni na telesnu smrt, mogli da žive duhom kao što i sam Bog živi.

Služite jedni drugima!

⁷ Približio se kraj svega. Budite pribrani i budni, da biste mogli da se molite.

⁸ Iznad svega, održavajte među sobom trajnu ljubav, jer ljubav pokriva mnoštvo greha.

⁹ Negujte uzajamnu gostoljubivost koja je lišena gundanja.

¹⁰ Kao dobri upravitelji raznovrsnih Božijih darova, služite jedni drugima darom koji je svako od vas, milošću Božijom, primio.

¹¹ Ko propoveda, neka to čini kao *da propoveda same* reči Božije. Ko služi, neka to čini snagom koju daje Bog, tako da se u svemu proslavi Bog kroz Isusa Hrista. Njemu pripada slava i sila od sad i doveka. Amin.

Učestvovanje u Hristovim patnjama

¹² Voljeni *moji*, ne čudite se ognjenim nevoljama koje vas snalaze da vas kušaju. To što vam se događa nije ništa čudno.

¹³ Umesto toga, radujte se što učestvujete u Hristovim patnjama, da biste klicali od radosti kada se otkrije njegova slava.

¹⁴ Blaženi ste ako vas vređaju radi Hrista, jer Duh slave, Božiji *Duh*, počiva na vama.

¹⁵ Niko od vas da ne strada kao ubica, lopov, zločinac, ili kao čovek koji se plete u tuđa posla.

¹⁶ Ali ako neko *trpi* zato što je hrišćanin, neka se ne stidi toga, nego neka slavi Boga što nosi to ime.

¹⁷ Jer, došlo je vreme za Sud koji će započeti od Božijeg doma. A ako *Sud* počinje od nas, kakav tek kraj očekuje one koji su neposlušni Božijoj Radosnoj vesti?

¹⁸ Jer *Pismo kaže*:

„Ako se pravednik jedva spasava,
šta će biti s bezbožnikom i grešnikom?“

¹⁹ Stoga, neka oni koji po Božijoj volji trpe, povere svoje duše vernom Stvoritelju čineći dobra dela.

5

Odnos pastira prema crkvi

¹ One koji su starešine među vama molim ja, koji sam i sam starešina i svedok Hristovih muka, te učesnik u slavi koja treba da se otkrije,

² da napasate Božije stado koje vam je povereno. Ali ne činite to prisilno, nego dragovoljno, kako je Bogu po volji, i ne iz koristoljublja, nego iz oduševljenja.

³ Ne ponašajte se despotski prema onima koji su vam povereni, nego budite primeri stadu.

⁴ A kad se pojavi vrhovni Pastir, primićete slavni venac koji ne vene.

⁵ Tako i vi, mladići, pokoravajte se starešinama. A svi se zaodenite poniznošću, da služite jedni drugima, jer:

„Bog se suprotstavlja oholima,
a poniznima iskazuje milost.“

⁶ Stoga se ponizite pod moćnu ruku Božiju, da vas uzvisi u pravo vreme.

⁷ Prebacite svu svoju brigu na njega, jer se on brine za vas.

⁸ Budite trezveni, bdite, *jer* vaš neprijatelj, đavo, obilazi kao ričući lav i traži koga da proždere.

⁹ Budite čvrsti u veri, te mu se oduprite, znajući da i vaša braća po veri širom sveta prolaze kroz iste patnje.

¹⁰ A Bog, milostiv u svemu, koji vas je po Hristu Isusu pozvao u večnu slavu, on će vas, nakon vaše kratke patnje usavršiti, učvrstiti, osnažiti i utemeljiti.

¹¹ Njegova je sila doveka. Amin.

Zaključak i pozdrav

¹² Napisao sam vam ovo kratko pismo uz pomoć Silvana, koga smatram vernim bratom, da vas opomenem i potvrdim da je ovo prava milost Božija. Nje se držite.

¹³ Pozdravlja vas crkva u Vavilonu, koja je zajedno sa vama izabrana *od Boga*, i moj sin Marko.

¹⁴ Pozdravite jedni druge poljupcem ljubavi.

Mir sa svima vama koji ste u Hristu.

Druga Petrova poslanica

¹ Simon Petar, sluga i apostol Isusa Hrista, pozdravlja one koji su pravednošću našega Boga i Spasitelja Isusa Hrista, primili istu dragocenu veru kao i mi.

² Milost vam i mir u izobilju poznanjem Boga i Isusa, Gospoda našega.

Život dostojan Božijeg poziva

³ Njegova božanska sila dala nam je sve što je potrebno za život u pobožnosti, kroz poznanje onoga koji nas je pozvao svojom slavom i dobrotom.

⁴ Time nam je darovao dragocena i velika obećanja da pomoću njih umaknemo pokvarenim željama koje vladaju u svetu, te postanemo učesnici u božanskoj prirodi.

⁵ Zato uložite sav trud da svoju veru udružite sa dobrotom, dobrotu sa znanjem,

⁶ znanje sa uzdržljivošću, uzdržljivost sa postojanošću, postojanost sa pobožnošću,

⁷ sa pobožnošću bratoljublje, a sa bratoljubljem ljubav.

⁸ Jer ako posedujete ove *vrline* i razvijate ih, nećete biti besposleni i neplodni u poznanju Gospoda našeg Isusa Hrista.

⁹ A ko tih *vrlina* nema, taj je slep i kratkovid, jer je zaboravio da je bio očišćen od svojih pređašnjih greha.

¹⁰ Zato, braćo, uložite truda da svojim životom potvrdite da vas je Bog pozvao i izabrao; ako tako činite, nikada nećete posrnuti.

¹¹ Tako će vam se, naime, velikodušno obezbediti siguran ulazak u večno Carstvo Gospoda našega i Spasitelja Isusa Hrista.

¹² Zato ću nastojati da vas uvek podsećam na sve to, iako vi to već znate i utvrđeni ste u istini koju ste primili.

¹³ Smatram ispravnim da vas, dok sam još u ovom telu, budim svojim podsećanjem.

¹⁴ Znam, naime, da ću ubrzo odložiti ovaj moj šator, kao što mi je to obznanio naš Gospod Isus Hristos.

¹⁵ Zato ću se neštedimice truditi da se vi i posle mog odlaska sećate ovih stvari.

Pouzdanost apostolskog svedočanstva

¹⁶ Jer, mi vam nismo obznanili silu i dolazak Gospoda našeg Isusa Hrista služeći se mudro smišljenim pričama, nego na osnovu toga što smo bili svedoci njegovog veličanstva.

¹⁷ Jer kada je primio čast i slavu od Boga Oca, začuo se glas *Boga koji je veličanstven u svojoj slavi*: „Ovo je Sin moj voljeni, koji mi je po volji!“

¹⁸ Mi smo čuli da je taj glas došao s neba kad smo bili s njim na Svetoj gori.

¹⁹ Po tome znamo da je poruka proroka pouzdana. Dobro je što se te poruke pažljivo držite, kao svetiljke koja svetli u mraku, dok ne svane dan i zvezda Danica ne zasvetli u vašim srcima.

²⁰ A pre svega znajte da se nijedno proroštvo Pisma ne može tumačiti samovoljno.

²¹ Naime, nijedno proroštvo nije poteklo od ljudske volje, nego su Duhom Svetim pokrenuti ljudi govorili od Boga.

2

Lažnih učitelja se treba čuvati

¹ Naime, među narodom bilo je i lažnih proroka, kao što će i među vama biti lažnih učitelja, koji će unositi pogubna učenja i poricati Gospodara koji ih je otkupio. Tako će na sebe navući brzu propast.

² Ipak, mnogi će se povesti za njihovom raskalašnošću, pa će se zbog njih zlo govoriti o Putu istine.

³ Vođeni pohlepom, oni će vas obmanjivati svojim izmišljotinama i iskorišćavati vas. Njihova osuda je odavno na snazi, i njihova propast neumorno čeka.

⁴ Jer Bog nije poštedeo ni anđele koji su sagrešili, nego ih je okovane bacio u mračno Podzemlje, gde su predati da se čuvaju za Sud.

⁵ Bog nije poštedeo ni stari svet, nego je sručio potop na bezbožne ljude, ali je spasao Noja, propovednika pravednosti, uz sedmoro njih.

⁶ Tako je i gradove Sodomu i Gomoru osudio na propast i uništio ih ognjem, učinivši ih primerom za ostale bezbožnike.

⁷ Ipak, izbavio je pravednog Lota kojeg je mučio razvratni život razuzdanih ljudi.

⁸ Živeći među njima, njegova pravedna duša je patila, dok je dan za danom gledao i slušao njihova bezakonička dela.

⁹ Gospod, dakle, zna kako da pobožne izbavi od iskušenja, i da nepravedne drži pod kaznom za Sudnji dan,

¹⁰ posebno one koji se povode za prljavim strastima tela i preziru gospodstvo.

To su drski i uobraženi ljudi koji se ne ustežu od vređanja slavni.

¹¹ Pa čak ni anđeli, iako veći po sili i snazi, ne iznose uvredljive optužbe protiv njih pred Gospodom.

¹² Ti ljudi su kao nerazumne životinje, bića koja žive po nagonu prirode, rođena za lov i ubijanje, jer ne znaju koga vređaju. Stoga će kao životinje i biti istrebljeni,

¹³ snoseći kaznu za svoju nepravednost. Oni čine razvrat usred bela dana i nalaze uživanje u tome. Pogani su i bestidnici! Uživaju u svojim obmanama, bančeći na vašim gozbama.

¹⁴ Oči su im pune preljube, nezasite greha. Oni love kolebljive duše. Srce im je izvežbano pohlepom. *Božija* kletva leži na njima!

¹⁵ Zastranili su, napustivši pravi put, te krenuli putem Valama, sina Veorova, kojem je omilela plata za nepravedno delo.

¹⁶ Međutim, bio je ukoren za svoj prestup; nemušta margarica je progovorila ljudskim glasom i sprečila prorokovu ludost.

¹⁷ Oni su kao presahli izvori i kao oblaci gonjeni olujom. Za njih je pripremljena najcrnja tama.

¹⁸ Oni, naime, visokoparnim jezikom propovedaju besmislice, te telesnim strastima i porocima mame one koji su tek pobjegli od onih koji žive u zabludi.

¹⁹ Obećavaju im slobodu, a sami su robovi pokvarenosti. Naime, svako je rob onoga čime je svladan.

²⁰ Jer, ako se oni koji su pobjegli od pokvarenosti ovog sveta upoznavši Gospoda našeg i Spasitelja Isusa Hrista, ponovo upliću u njih i podležu im, njihovo poslednje stanje postaje gore nego prethodno.

²¹ Za njih bi bilo bolje da nikad nisu ni upoznali put pravednosti, nego što su se, upoznavši ga, odvratili od svete zapovesti koja im je predata.

²² Njima se dogodilo ono što kaže istinita poslovice: „Vratio se pas na svoju bljuvotinu“ i „okupana svinja vraća se u blato da se valja.“

3

Nada za hrišćane u (duhovnom) razvoju

¹ Voljeni *moji*, ovo je već druga poslanica koju vam pišem. U njima svojim podsećanjem budim vaš zdrav razum,

² da biste se setili reči koje su sveti proroci govorili, i zapovesti našega Gospoda i Spasitelja koje su vam apostoli predali.

³ Pre svega, treba da znate da će se u poslednja vremena pojaviti podrugljivci koji će živeti po sopstvenim željama. Oni će se rugati

⁴ i govoriti: „Nije li on obećao da će se vratiti? Pa gde je onda? Jer i naši preci su pomrli, a sve je isto od kako je svet stvoren.“

⁵ Oni svesno zanemaruju da su u davna vremena nebesa bila stvorena po reči Božijoj, i da se po istoj reči zemlja pojavila iz vode, te opstoji pomoću vode,

⁶ a vodom je i tadašnji svet bio poplavljen i uništen.

⁷ A sadašnje nebo i zemlja su istom Božijom rečju ostavljeni za uništenje. Oni se čuvaju za Sudnji dan kada će bezbožnici biti uništeni.

⁸ Ali ne gubite iz vida, voljeni *moji*, da je za Gospoda jedan dan kao hiljadu godina, a hiljadu godina kao jedan dan.

⁹ Gospod ne odlaže da ispuni obećanje, kako neki misle, nego je strpljiv prema vama, jer ne želi da iko propadne, nego da se svi pokaju.

¹⁰ Jer dan Gospodnji će doći kao lopov, i tada će nebesa sa silnom bukom nestati, i nebeske sile biti ognjem uništene, a zemlja sa svim što je na njoj biti opustošena.

¹¹ Budući da će se sve ovo dogoditi na ovakav način, kako tek sveto i pravedno morate da živite vi,

¹² koji očekujete i požurujete dolazak Dana Božijeg, kada će se nebesa u plamenu raspasti i nebeske sile zažarene rastopiti.

¹³ A mi po Božijem obećanju očekujemo nova nebesa i novu zemlju, gde pravednost prebiva.

Završne opomene

¹⁴ Stoga, voljeni *moji*, ne štedite truda da se nađete neokaljani i besprekorni pred *Bogom* i da budete u miru *sa njim*.

¹⁵ Smatrajte da je vaše spasenje u Gospodnjem strpljenju, kao što vam je i naš voljeni brat Pavle po danoj mu mudrosti pisao.

¹⁶ On o tome govori u svim svojim poslanicama. U njima ima nekih teško razumljivih stvari, koje neupućeni i nepostožani naopako tumače. Oni to čine i sa ostalim mestima u Pismu, na svoju sopstvenu propast.

¹⁷ Prema tome, voljeni *moji*, pošto ste unapred upozoreni, čuvajte se da vas ne zavede zabluda bezakonika, te da izgubite postojanost.

¹⁸ Rastite, stoga, u milosti i poznanju Gospoda našeg i Spasitelja Isusa Hrista. Njemu *neka* je slava sada i do Dana večnosti. Amin.

Prva poslanica Jovanova

Reč života

¹ Ono što je bilo od početka, što smo čuli, što smo svojim očima videli, što smo posmatrali i svojim rukama opipali, to je o njemu, Reči života.

² On, život, pokazao se vidljivim; mi smo ga videli, pa svedočimo i objavljujemo vam njega, večni život koji je bio sa Ocem i nama se objavio.

³ Što smo videli i čuli, to objavljujemo i vama, da i vi imate zajedništvo sa nama. A naše zajedništvo je sa Ocem i sa Sinom njegovim, Isusom Hristom.

⁴ Ovo pišemo da naša radost bude potpuna.

Bog je svetlost

⁵ Ovo je vest koju smo čuli od njega i javljamo je vama: Bog je svetlost i u njemu nema nikakve tame.

⁶ Ako kažemo da imamo zajedništvo sa njim, a živimo u tami, tada lažemo, i ne postupamo po istini.

⁷ Ali, ako živimo u svetlosti kao što je sam Bog u svetlosti, tada imamo zajedništvo jedan sa drugim, i krv njegovog Sina Isusa čisti nas od svakoga greha.

⁸ Ako kažemo da nemamo greha, sami sebe varamo i istine nema u nama.

⁹ Ako mu, pak, priznajemo svoje grehe, on je veran i pravedan: oprostiće nam grehe i očistiće nas od svake nepravde.

¹⁰ Ako kažemo da nismo zgrešili, pravimo ga lažljivcem i njegove reči nema u nama.

2

¹ Dečice moja, ovo vam pišem da ne zgrešite. Ali ako ko i zgreši, imamo Pomagača-Utešitelja pred Ocem, Isusa Hrista pravednika.

² On je žrtva prineta radi oprostjenja naših greha, i ne samo naših, već i radi *greha* celoga sveta.

³ A da smo ga upoznali, znamo po tome što se držimo njegovih zapovesti.

⁴ Ko god kaže da ga poznaje, a ne drži se njegovih zapovesti, taj je lažljivac i u njemu nema istine.

⁵ A ko se drži njegove reči, u njemu je ljubav *prema* Bogu zaista došla do savršenstva. Po tome znamo da smo u njemu.

⁶ Ko govori da je u njemu, dužan je da živi onako kako je on živeo.

Nova zapovest

⁷ Voljeni moji, ne pišem vam neku novu zapovest, nego staru zapovest koju ste imali od početka. Ta stara zapovest je poruka koju ste čuli.

⁸ No, ipak vam pišem novu zapovest, koja se ispunjava u njemu i u vama. Jer, tama prolazi, a istinita svetlost već svetli.

⁹ Ako neko kaže da je u svetlosti, a mrzi svoga brata, i dalje je u tami.

¹⁰ Ko voli svog brata ostaje u svetlosti, te nije uzrok njegovom posrtanju.

¹¹ Međutim, ko mrzi svoga brata, u tami je i po tami se kreće, i ne zna kuda ide, jer mu je tama zaslepela oči.

Odvajanje od grešnog sveta

¹² Ovo vam pišem, dečice, jer su vam gresi oprošteni radi njegovog imena.

¹³ Pišem vam, očevi, jer ste upoznali onoga koji je od početka.

Pišem vam, mladići, jer ste pobedili Zloga.

¹⁴ Napisao sam vama, deco, jer ste upoznali Oca,

Napisao sam vama, očevi, jer ste upoznali onoga koji je od početka.

Napisao sam vama, mladići, zato što ste jaki, i zato što Božija reč živi u vama, i zato što ste pobedili Zloga.

¹⁵ Nemojte voleti svet niti ono što je u svetu. Ako neko voli svet, u njemu nema ljubavi *prema* Ocu.

¹⁶ Naime, sve što je u svetu: požuda tela, požuda očiju i oholost *zbog* imetka, ne potiče od Oca nego od sveta.

¹⁷ Jer, svet i požuda za svetom prolaze, a ko vrši volju Božiju živi zauvek.

Upozorenje protiv lažnih učitelja

¹⁸ Dečice, poslednja su vremena, i kao što ste čuli, dolazi antihrist. Mnogi antihristi su se već pojavili, i po tome znamo da su poslednja vremena.

¹⁹ Među nama su bili ali nisu bili naši. Jer da su bili naši sa nama bi i ostali. Ipak, trebalo je da se pokaže da nisu svi naši.

²⁰ Ali vas je pomazao Sveti, tako da svi imate znanje.

²¹ Napisao sam vam ovo ne zato što ne poznajete istinu, već zato što je poznajete; vi, naime, znate da ni jedna laž ne potiče od istine.

²² Ko je lažljivac ako ne onaj koji tvrdi da Isus nije Hristos? Onaj koji poriče Oca i Sina jeste antihrist.

23 Ko poriče Sina, nema ni Oca, a ko priznaje Sina, ima i Oca.

24 Neka ono što ste čuli od početka ostane u vama. Ako u vama ostane ono što ste čuli od početka, ostaćete u Sinu i Ocu.

25 A ono što je Hristos obećao da će nam dati jeste večni život.

26 Ovo sam vam napisao o onima koji vas zavode.

27 Ali vi ste primili pomazanje* od njega, koje ostaje u vama, pa nije potrebno da vas ko poučava. Naime, njegov Duh uči vas svemu, i to je istina, a ne laž. Stoga, kako vas je Duh poučio, tako i ostanite u Hristu.

28 Da, dečice moja, ostanite sada u njemu, da biste imali pouzdanje kada se on pojavi, te da se ne postidimo prilikom njegovog dolaska.

29 Ako znate da je on pravedan, znate i da je svako ko čini pravdu od Boga rođen.

3

Deca Božija

1 Pogledajte koliku nam je ljubav Otac darovao: toliku da se zovemo Božijom decom, kao što i jesmo. Svet ne zna ko smo mi, jer nije upoznao njega.

2 Voljeni *moji*, sad smo deca Božija, a šta ćemo postati to nam još nije otkriveno. Međutim, znamo da ćemo kada se on pojavi biti njemu slični, jer ćemo ga videti onakvog kakav zaista jeste.

3 I svako ko polaže ovu nadu u njega, čisti sebe kao što je on sam čist.

4 Svako ko čini greh krši Zakon, jer greh je bezakonje.

5 Vi znate da se Hristos pojavio da ukloni grehe i da je on bez greha.

6 Niko ko ostaje u njemu ne živi u grehu, a ko živi u grehu nije ga ni video ni upoznao.

7 Dečice, ne dajte da vas ko zavede. Svako ko čini pravdu, pravedan je, kao što je sam Hristos pravedan.

8 Ko živi u grehu, od đavola je, jer đavo greši od početka. Sin Božiji je došao zbog ovoga: da uništi dela đavolska.

9 Niko ko je od Boga rođen ne živi u grehu, zato što njegovo seme prebiva u njemu. On ne može da živi u grehu, jer je rođen od Boga.

10 Po ovome se prepoznaju Božija deca i đavolja deca: ko god ne čini pravdu i ne voli svoga brata, ne pripada Bogu.

Volite jedan drugoga

11 Ovo je, naime, poruka koju ste čuli od početka: „Volite jedni druge!“

* 2:27 Pomazanje se u poslanici odnosi na Duha Svetog.

¹² Ne budite kao Kajin koji je pripadao Zlome, pa je ubio svoga brata. I zašto ga je ubio? Zato što su njegova dela bila zla, a dela njegovog brata pravedna.

¹³ Ne čudite se, braćo, ako vas svet mrzi.

¹⁴ Mi znamo da smo prešli iz smrti u život po tome što volimo braću. Ko ne voli, i dalje je u smrti.

¹⁵ Svako ko mrzi svog brata, jeste bratoubica, a vi znate da ni jedan ubica nema večni život u sebi.

¹⁶ Ljubav smo poznali po tome što je *Hristos* položio svoj život za nas. Tako smo i mi dužni da položimo svoje živote za braću.

¹⁷ Ako neko živi u blagostanju i vidi svoga brata kako oskudeva, pa ostane ravnodušan prema njemu, može li u sebi imati ljubav prema Bogu?

¹⁸ Dečice, nemojmo voleti samo rečju i jezikom, već delom i istinom.

¹⁹ Po tome ćemo znati da pripadamo istini, pa ćemo umiriti našu savest pred Bogom,

²⁰ ako nas savest u bilo čemu osuđuje. Jer, Bog je veći od naše savesti i on zna sve.

²¹ Voljeni *moji*, ako nas savest ne osuđuje, tada imamo pouzdanje pred Bogom,

²² pa što god zatražimo od njega to i dobijamo, jer se njegovih zapovesti držimo i činimo ono što je njemu ugodno.

²³ Ovo je njegova zapovest: da verujemo u njegovoga Sina Isusa Hrista i da volimo jedan drugoga onako kako nam je zapovedio.

²⁴ Ko drži njegove zapovesti ostaje u Bogu, i Bog ostaje u njemu. A po ovome znamo da je on u nama: po Duhu kojeg nam je darovao.

4

Duhove treba proveravati

¹ Voljeni *moji*, ne verujte svakom duhu, nego proveravajte duhove dolaze li od Boga, jer je mnogo lažnih proroka izašlo u svet.

² Po ovome se poznaje *onaj koji ima* Božijeg Duha: svako ko ispoveda da je Isus Hristos došao u telu, dolazi od Boga,

³ a svaki duh koji ne priznaje Isusa ne dolazi od Boga. Taj ima duha antihristovog, za kojega ste čuli da će doći, i već sada je u svetu.

⁴ Dečice, vi ste od Boga i već ste nadvladali takve. Naime, moćniji je onaj koji je u vama, nego onaj koji je u svetu.

⁵ Oni su od sveta, pa zato govore ono što od sveta potiče, i svet ih sluša.

⁶ Ali mi smo od Boga. Ko poznaje Boga, nas sluša, a ko nije od Boga, ne sluša nas. Po tome prepoznavamo Duha istine i duha zablude.

Bog je ljubav

⁷ Voljeni *moji*, volimo jedni druge, jer ljubav dolazi od Boga. Svako ko voli, od Boga je rođen i poznaje Boga.

⁸ Ko ne voli, nije poznao Boga, jer Bog je ljubav.

⁹ Bog je pokazao svoju ljubav prema nama tako što je poslao u svet svoga jedinorođenoga Sina da bismo mi imali život njegovim posredstvom.

¹⁰ Ovo je ljubav: nismo mi zavoleli Boga, nego je Bog zavoleo nas i poslao svoga Sina da bude žrtva za oprostjenje naših greha.

¹¹ Voljeni *moji*, ako nas je Bog toliko zavoleo i mi smo dužni da volimo jedni druge.

¹² Boga niko nikada nije video, ali ako volimo jedni druge, Bog ostaje u nama, te ljubav njegova u nama biva savršena.

¹³ Po ovome znamo da ostajemo u njemu i on u nama: dao nam je svoga Duha.

¹⁴ A mi smo videli da je Otac poslao Sina *da bude* Spasitelj sveta.

¹⁵ Ko ispovedi da je Isus Sin Božiji, Bog ostaje u njemu i on u Bogu.

¹⁶ I mi smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i poverovali u nju.

Bog je ljubav i ko živi u ljubavi, Bog ostaje u njemu i on u Bogu.

¹⁷ Ljubav je među nama došla do savršenstva, da bismo imali pouzdanje na Sudnji dan. Jer, kakav je on, takvi smo i mi na ovom svetu.

¹⁸ U ljubavi nema straha. Savršena ljubav izgoni strah, jer strah pretpostavlja kaznu. Ko god strahuje, nije došao do savršenstva u ljubavi.

¹⁹ Mi volimo, jer je on prvi zavoleo nas.

²⁰ Ako neko kaže: „Volim Boga!“, a mrzi svoga brata, lažljivac je. Ko ne voli svoga brata kojega vidi, ne može voleti ni Boga kojega ne vidi.

²¹ Ovu zapovest imamo od njega: ko voli Boga, da voli i svoga brata.

5

Pobedonosna vera u Hrista

¹ Svako ko veruje da je Isus Hristos, rođen je od Boga, i svako ko voli Oca, voli i onog koji je rođen od njega.

² A da smo deca Božija, znamo po tome što volimo Boga i držimo se njegovih zapovesti.

³ Ljubav prema Bogu znači ovo: držati njegove zapovesti. Njegove zapovesti nisu teške,

⁴ jer svi koji su rođeni od Boga pobeđuju svet. A ovo je sredstvo naše pobeđe: naša vera.

⁵ Ko pobeđuje svet, ako ne onaj koji veruje da je Isus Sin Božiji?

⁶ On, Isus Hristos, je onaj koji je došao vodom i krvlju. Ne samo vodom, nego vodom i krvlju. A sam Duh svedoči o ovome, jer Duh je istina.

⁷ Tako, imamo tri svedoka:

⁸ Duha, vodu i krv; a ovo troje se slažu.

⁹ Ako verujemo ljudskom svedočanstvu, *znajmo da* je Božije svedočanstvo veće. Ovo je Božije svedočanstvo kojim je Bog potvrdio svoga Sina:

¹⁰ ko veruje u Sina Božijega ima ovo svedočanstvo u svom srcu, a ko ne veruje Bogu, pravi od njega lažljivca, jer nije poverovao svedočanstvu kojim je Bog potvrdio svoga Sina.

¹¹ Ovo je svedočanstvo: Bog nam je dao život večni i ovaj život je u njegovom Sinu.

¹² Ko ima Sina ima život, a ko nema Sina Božijeg, nema života.

Večni život

¹³ Ovo sam napisao vama koji verujete u Sina Božijeg, da znate da imate večni život.

¹⁴ Ovo je pouzdanje koje imamo u njega: on nas sluša što god da zatražimo po njegovoj volji.

¹⁵ A ako znamo da nas sluša što god zatražimo, onda znamo da već imamo ono što smo tražili od njega.

Rođeni od Boga ne ostaje u grehu

¹⁶ Ako neko vidi svoga brata da čini greh koji ne vodi u smrt, neka moli za njega i Bog će mu dati život. To je za one koji ne čine smrtni greh. Međutim, postoji greh koji vodi u smrt. Za takav *greh* ne kažem da se moli.

¹⁷ Svaka je nepravda greh, ali postoji greh koji ne vodi u smrt.

¹⁸ Znamo da svako ko je od Boga rođen ne živi grešno, jer ga onaj koji je rođen od Boga čuva, i Zli ga se ne dotiče.

¹⁹ Mi znamo da smo od Boga, a da je sav svet u *vlasti* Zloga.

²⁰ Ali znamo da je Sin Božiji došao i dao nam razum da upoznamo Istinitoga. A mi smo u Istinitom – u njegovom Sinu Isusu Hristu. On je istinski Bog i večni život.

²¹ Dečice, čuvajte se idola!

Druga poslanica Jovanova

Uvodni pozdrav

¹ *Od* starešine izabranoj gospođi i njenoj deci, koju u istini volim. I ne samo ja, nego i oni koji poznaju istinu,

² zbog istine koja živi u nama i biće sa nama doveka.

³ Milost, milosrđe i mir od Boga Oca i Isusa Hrista, Očeva Sina, biće sa nama u istini i ljubavi.

Život u istini i ljubavi

⁴ Veoma sam se obradovao što sam među tvojom decom našao one koji žive u istini, upravo onako kako smo primili zapovest od Oca.

⁵ A sada te molim, gospođo: volimo jedni druge. Ovo ti ne pišem kao neku novu zapovest, nego *zapovest* koju smo imali od početka.

⁶ A ovo je ljubav: da živimo po njegovim zapovestima. A zapovest je ona koju ste čuli od početka: da živite u ljubavi.

⁷ Jer mnoge su se varalice pojavile u svetu, koji govore da Isus Hristos nije došao u telu. Ko god tako govori, on je varalica i antihrist.

⁸ Pazite da ne izgubite ono oko čega smo se mi trudili, nego da primite punu platu.

⁹ Ko ne ostaje u Hristovom učenju, već se udaljava od njega, nema Boga. Ko ostaje u njegovom učenju, on ima i Oca i Sina.

¹⁰ Ako neko dođe k vama, a ne donosi vam ovo učenje, ne primajte ga u svoju kuću, niti ga pozdravljajte.

¹¹ Svako ko ga pozdravlja, postaje saučesnik u njegovim zlim delima.

Završne reči

¹² Imam još mnogo toga da vam saopštim, ali to neću učiniti papirom i mastilom. Nadam se da ću doći k vama i da ću usmeno razgovarati sa vama, da se naša radost upotpuni.

¹³ Pozdravljaju te deca tvoje izabrane sestre.

Treća poslanica Jovanova

Uvodni pozdrav

¹ Od starešine, voljenom Gaju, koga istinski volim.

² Voljeni *moj*, molim se da ti u svemu bude dobro, i da te zdravlje služi, kao što je tvojoj duši dobro.

Pohvala za dobročinstva

³ Veoma sam se obradovao kada su neka braća došla i potvrdila mi da si veran istini, kao što uvek i živiš po njoj.

⁴ Za mene nema veće radosti od one kada čujem da moja deca po istini žive.

⁵ Voljeni *moj*, verno postupaš u onome što činiš za braću, čak i za *one koji su* stranci.

⁶ Oni su posvedočili pred crkvom o tvojoj ljubavi. Dobro ćeš učiniti ako ih opremljene pošalješ na put kako je dostojno Boga.

⁷ Jer oni su radi *njegovog* imena krenuli na put, i ne primaju ništa od neznabožaca.

⁸ Prema tome, mi smo dužni da prihvatamo takve ljude, da bismo bili saradnici istine.

Diotrefova želja za vlašću

⁹ Pisao sam nešto i crkvi, ali nas ne prima Diotref, koji hoće da bude prvi među njima.

¹⁰ Zato ću ga, kada budem došao, podsetiti na ono što čini, te kako nas kleveće zlobnim rečima. I to mu nije dovoljno; šta više, on ne prima braću, te brani onima koji bi to hteli i isključuje ih iz crkve.

¹¹ Voljeni *moj*, ne ugledaj se na zlo, nego na dobro. Ko dobro čini, od Boga je, a ko čini zlo, *nikada* nije video Boga.

¹² Što se tiče Dimitrija, za njega su svi dali dobro svedočanstvo, pa i sama istina svedoči pohvalno o njemu. I mi svedočimo, pa znaš da je naše svedočanstvo istinito.

Završni pozdrav

¹³ Mnogo toga bih imao da ti saopštim, ali to neću učiniti perom i mastilom,

¹⁴ no se nadam da ću te uskoro videti, pa ćemo usmeno razgovarati.

¹⁵ Mir sa tobom! Pozdravljaju te prijatelji. I ti pozdravi prijatelje, svakog poimence.

Poslanica Judina

¹ Juda, sluga Isusa Hrista, a brat Jakovljevi, pozdravlja vas, izabrane, koji živite u ljubavi Boga Oca, i pod zaštitom Isusa Hrista.

² *Imajte* obilje milosrđa, mira i ljubavi.

³ Voljeni *moji*, iako sam sa velikim žarom hteo da vam pišem o našem zajedničkom spasenju, osetio sam potrebu da vas svojim pisanjem ohrabrim da se borite za veru koja je jednom zauvek predata svetima.

⁴ Jer ušunjali su se među *vas* neki ljudi, koji su davno određeni za sud. Oni su bezbožnici koji milost našega Boga izvrću u razuzdanost i poriču jedinog Gospodara, našeg Gospoda Isusa Hrista.

⁵ Želim da vas podsetim, iako znate sve ovo, da je Gospod izbavio svoj narod iz Egipta, a zatim uništio one koji nisu verovali.

⁶ A anđele koji se nisu držali svog poretka, nego su napustili mesto svoga boravišta, Bog čuva u večnim okovima pod mrakom za veliki dan kada će biti osuđeni.

⁷ Tako i Sodoma i Gomora, zajedno sa okolnim gradovima koji su se na isti način odavali bludu i žudeli za telom drugačije vrste, stoje kao primer, trpeći kaznu u večnom ognju.

⁸ Uprkos tome, ti što sanjaju viđenja, na isti način kaljaju svoje telo, preziru gospodstvo, i vređaju slavne *anđele*.

⁹ A čak se ni arhanđel Mihailo, dok se u svađi sa đavolom prepirao oko Mojsijevoeg tela, nije usudio da iznese pogrdan sud protiv njega, nego je rekao: „Neka te Gospod ukori!“

¹⁰ Ali ovi ljudi vređaju ono što ne razumeju; a ono što znaju nagonski, poput nerazumnih životinja, upravo je ono što ih vodi u propast.

¹¹ Teško njima! Oni su pošli Kajinovim putem, i zbog novca upali u zabludu kao Valam, i digli bunu kao Korej. Zato će tako i izginuti.

¹² Oni su kao ljage na vašim zajedničkim obedima; bestidno se goste sa vama, a vode brigu samo za sebe. Oni su kao bezvodni oblaci gonjeni vetrovima; *kao* stabla u poznu jesen, besplodna, dvaput usahla i iz korena iščupana.

¹³ I kao što besni morski talasi izbacuju penu, tako oni iznose svoja sramotna dela. Oni su *kao* lutajuće zvezde kojima je pripremljena mrkla tama za večnost.

¹⁴ O ovima je prorokovao Enoh, sedmi od Adama, rekavši: „Evo, dolazi Gospod sa hiljadama svojih svetih,

¹⁵ da sudi svima i da osudi sve bezbožnike

za sva bezbožna dela koja su učinili,

i za sve drske reči
koje su bezbožni grešnici izrekli protiv njega.“

¹⁶ Ti ljudi uvek gundaju i žale se na sudbinu; oni žive po sopstvenim željama, razmeću se rečima i iz koristi laskaju ljudima.

¹⁷ Voljeni *moji*, setite se reči koje su prorekli apostoli našeg Gospoda Isusa Hrista.

¹⁸ Oni su vam rekli da će se u poslednja vremena pojaviti podrugljivci koji će živeti po svojim bezbožnim željama.

¹⁹ To su oni što prave razdore, telesnim čulima vođeni ljudi koji nemaju Duha.

Podsticaj na međusobnu ljubav

²⁰ A vi, voljeni *moji*, izgrađujte se na temeljima vaše najsvetije vere, moleći se u Duhu Svetom.

²¹ Držite se Božije ljubavi dok čekate milosrđe našeg Gospoda Isusa Hrista, koje vodi u večni život.

²² Prema onima koji se kolebaju budite milosrdni.

²³ Druge izbavljajte istržući ih iz ognja. Budite milosrdni prema takvima uz oprez, ali mrzite i samu odeću okaljanu telom.

²⁴ A onome koji je u stanju da vas sačuva od pada i dovede vas besprekorne i radosne u svoju slavnu prisutnost,

²⁵ jedinome Bogu Spasitelju našem posredstvom Isusa Hrista, Gospoda našeg, pripada slava, veličanstvo, sila i vlast od prošlosti, sada i zauvek. Amin.

Otkrivenje Jovanovo

Uvod

¹ Ovo je otkrivenje koje je obznanio Isus Hristos. Bog mu je dao ovo otkrivenje da pokaže svojim slugama šta se mora uskoro dogoditi. To je obznanio preko svog anđela kojeg je poslao svome sluzi Jovanu,

² koji je u svojstvu svedoka preneo reč Božiju i poruku Isusa Hrista, sve što je video.

³ Blago onome koji čita reči ovog proroštva, i blago onome koji sluša i vrši ono što je u njemu zapisano, jer vreme se približilo!

Pozdrav crkvama u Maloj Aziji

⁴ Jovan pozdravlja sedam crkava u Maloj Aziji:

Milost vam i mir od onoga koji jeste, koji je bio, i koji će doći, i od sedam duhova koji su pred njegovim prestolom,

⁵ i od Isusa Hrista, vernog svedoka, Prvog koji je ustao iz mrtvih, i Vladara nad carevima zemaljskim.

Onome koji nas voli i koji nas je svojom krvlju oprao od naših greha,

⁶ i učinio nas carstvom sveštenika koje služi Bogu i Ocu njegovom, njemu slava i sila od sad i doveka. Amin.

⁷ Evo, on dolazi na oblacima

i gledaće ga svako oko,

i oni koji su ga proboli,

pa će zakukati zbog njega svi narodi zemaljski.

Da, Amin.

⁸ „Ja sam Alfa i Omega – govori Gospod Bog – Svedržitelj, onaj koji jeste, koji je bio, i koji će doći!“

Jovanovo viđenje na Patmosu

⁹ Ja, Jovan, vaš brat i sudeonik u nevoljama, Carstvu i postojanom podnošenju radi Isusa, našoh se na ostrvu koje se zove Patmos, zbog propovedanja reči Božije i poruke o Isusu.

¹⁰ U dan Gospodnji, Duh me obuze, i ja začuh snažan glas iza sebe, sličan zvuku trube,

¹¹ kako govori: „Zapiši ono što vidiš i pošalji u sedam crkava: u Efes, Smirnu, Pergam, Tijatiru, Sard, Filadelfiju i Laodikiju.“

¹² Kad sam se okrenuo da vidim čiji je to glas, ugledao sam sedam zlatnih svećnjaka,

¹³ i usred svećnjaka nekoga „kao sin čovečiji.“ Bio je obučen u dugu odeždu i opasan zlatnim pojasem oko prsiju.

¹⁴ Kosa na njegovoj glavi bila je bela kao vuna, ili kao sneg, a njegove oči kao užareni oganj.

¹⁵ Noge su mu bile kao blistava bronza kaljena u peći, a njegov glas kao huk mnogih voda.

¹⁶ U svojoj desnoj ruci držao je sedam zvezda, a iz njegovih usta je izlazio mač oštar s obe strane. Lice mu je sijalo kao kad sunce sija punom snagom.

¹⁷ Kad sam ga video, pao sam pred njegove noge kao mrtav. Ali on položi svoju desnicu na mene i reče: „Ne boj se! Ja sam Prvi i Poslednji.

¹⁸ Ja sam Živi! Bio sam mrtav, ali, evo, živim od sad i doveka, i imam ključeve od smrti i od Sveta mrtvih.

¹⁹ Napiši, dakle, što si video, o sadašnjim zbivanjima i o onome što će se dogoditi posle toga.

²⁰ Ovo je značenje tajne o sedam zvezda koje si video u mojoj desnici i sedam zlatnih svećnjaka: sedam zvezda su anđeli sedam crkava, a sedam svećnjaka su sedam crkava.

2

Crkvi u Efesu

¹ Anđelu crkve u Efesu napiši:

‘Ovo govori onaj koji drži sedam zvezda u svojoj desnici i hoda među sedam zlatnih svećnjaka.

² Znam tvoja dela, tvoj trud, i tvoju postojanost, te da ne možeš da podneseš zle ljude. Ti si iskušao one koji sebe nazivaju apostolima, a u stvari to nisu, i otkrio si da su lažljivci.

³ Znam i to da si postojan i da si mnogo podneo radi mene, a da nisi pokleknuo.

⁴ Ipak, imam nešto protiv tebe: izgubio si onu žarku ljubav koju si imao u početku.

⁵ Seti se, dakle, kakav si bio pre nego što si pao, pokaj se i čini dela koja si činio u početku. U protivnom, doći ću k tebi i ukloniću tvoj svećnjak s njegovog mesta, ako se ne pokaješ.

⁶ Ipak, ovo činiš *dobro*: mrziš dela nikolaita koja i ja mrzim.

⁷ Ko ima uši, neka sluša šta Duh govori crkvama! A pobjedniku ću dati da jede plod od drveta života, koje je u Božijem raju.’

Crkvi u Smirni

⁸ Anđelu crkve u Smirni napiši:

‘Ovo govori Prvi i Poslednji, koji je bio mrtav, ali je oživeo.

⁹ Znam tvoju nevolju i siromaštvo. Ipak, ti si bogat! Znam i za uvrede koje su ti naneli oni koji sebe nazivaju Jevrejima, ali to nisu; oni su Satanina sinagoga.

¹⁰ Ne boj se onoga što treba da pretrpiš. Evo, đavo će neke od vas baciti u tamnicu da vas kuša, i bićete deset dana u nevolji. Budi veran do smrti, pa ću ti dati venac života.

¹¹ Ko ima uši, neka sluša šta Duh govori crkvama! Pobjedniku druga smrt neće nauditi.'

Crkvi u Pergamu

¹² Anđelu crkve u Pergamu napiši:

'Ovo govori onaj koji drži mač oštar sa obe strane.

¹³ Znam da živiš tamo gde je presto Satanin. Ipak, ti si mi veran i nisi se odrekao vere u mene ni u dane kada je moj verni svedok Antipa bio ubijen kod vas – gde Satana prebiva.

¹⁴ Ali imam nešto malo protiv tebe. Naime, imaš tamo neke koji drže učenje Valama, koji je poučio Valaka da navede na greh narod Izrailjev, da jedu hranu žrtvovanu idolima i da se odaju bludu.

¹⁵ Tako i ti imaš takve koji drže učenje nikolaita.

¹⁶ Pokaj se, dakle, jer ako nećeš, doći ću ti uskoro, pa ću zaratiti s njima mačem svojih usta.

¹⁷ Ko ima uši, neka sluša šta Duh govori crkvama! Pobjedniku ću dati skrivenu manu i beli kamen. Na kamenu je upisano novo ime, koje ne zna niko sem onoga koji ga prima.'

Crkvi u Tijatiri

¹⁸ Anđelu crkve u Tijatiri napiši:

'Ovo govori Sin Božiji, koji ima oči kao užareni oganj, a noge kao blistava bronza.

¹⁹ Znam tvoja dela, *tvoju ljubav, tvoju veru, tvoju službu i tvoju postojanost*. Znam i da tvoja sadašnja dela nadmašuju ona pređašnja.

²⁰ Ali imam nešto protiv tebe: dopuštaš, naime, ženi po imenu Jezavelja, koja sebe naziva proročicom, da uči i zavodi moje sluge da se odaju bludu i da jedu meso žrtvovano idolima.

²¹ Dao sam joj neko vreme da se pokaje, ali ona neće da se pokaje za svoje bludničenje.

²² Evo, baciću je na postelju, a one koji bludniče sa njom u veliku nevolju, ako se ne pokaju za svoja dela.

²³ A njenu decu izručiću smrti, pa će sve crkve znati da sam ja onaj koji ispituje bubrege* i srca. Ja ću svakome od vas platiti.

²⁴ A vama ostalima u Tijatiri, koji ne sledite ovo učenje i koji, po vašim rečima, niste upoznali satanske dubine, kažem: ne namećem vam dodatno breme.

²⁵ Samo držite čvrsto ono što imate, dok ja ne dođem.

²⁶ A pobeđniku, onome koji do kraja čini što sam zapovedio, daću vlast nad narodima,

²⁷ da vlada nad njima gvozdanim žezlom, i da ih razbija kao zemljano posuđe.

²⁸ Tu vlast sam primio od svoga Oca. I još ću mu dati zvezdu Danicu.

²⁹ Ko ima uši, neka sluša šta Duh govori crkvama!

3

Crkvi u Sardu

¹ Anđelu crkve u Sardu napiši:

'Ovo govori onaj koji ima sedam Božijih duhova i sedam zvezda.

Znam tvoja dela. Nazivaju te živim, a u stvari si mrtav!

² Probudi se i učvrsti ostale koji su na umoru. Nisam, naime, našao da su tvoja dela savršena pred mojim Bogom.

³ Seti se onoga što si primio i čuo. Drži se toga i pokaj se. A ako ne budeš budan, doći ću kao lopov, pa nećeš znati u koji ću čas doći k tebi.

⁴ Ipak, imaš nekoliko njih u Sardu koji nisu okaljali svoju odeću; oni će hoditi sa mnom obučeni u belo, jer su dostojni.

⁵ Pobeđnika ću obući u belu odeždu i neću izbrisati njegovo ime iz Knjige života, nego ću izjaviti da mi pripada pred mojim Ocem i pred njegovim anđelima.

⁶ Ko ima uši, neka sluša šta Duh govori crkvama!

Crkvi u Filadelfiji

⁷ Anđelu crkve u Filadelfiji napiši:

'Ovo govori Sveti, Istiniti, koji ima ključ Davidov. Što on otvori, niko ne može da zatvori, i što zatvori, niko ne može da otvori.

⁸ Znam tvoja dela. Evo, otvorio sam vrata pred tobom koja niko ne može da zatvori. Jer, premda imaš malo sile, ipak si održao moje učenje i nisi se odrekao moga imena.

* 2:23 Bubrezi kao središte ljudskih osećanja, ljudske ličnosti.

⁹ Evo, dovešću neke iz Satanine sinagoge koji za sebe govore da su Jevreji, a u stvari lažu, jer to nisu. Ja ću učiniti da dođu k tebi i da se poklone pred tvojim nogama, pa će razumeti da te volim.

¹⁰ A pošto si postojano održao što sam ti zapovedio, sačuvaću te od časa iskušenja koji će doći na sav svet, da iskuša stanovnike zemlje.

¹¹ Evo, dolazim uskoro. Drži čvrsto ono što imaš, da niko ne uzme tvoj venac!

¹² Pobednika ću učiniti stubom u hramu svoga Boga, te nikada neće izaći iz njega. Napisaću na njemu ime svoga Boga i ime grada Boga svoga, novog Jerusalima, koji silazi sa neba od mog Boga, i moje novo ime.

¹³ Ko ima uši, neka sluša šta Duh govori crkvama!'

Crkvi u Laodikiji

¹⁴ Anđelu crkve u Laodikiji napiši:

'Ovo govori Amin, Verni i Istiniti svedok, uzrok svemu što je Bog stvorio.

¹⁵ Znam tvoja dela. Ti nisi ni hladan ni vruć. Da si bar hladan ili vruć!

¹⁶ Ali pošto si mlak, ni vruć ni hladan, izbljuvaću te iz svojih usta.

¹⁷ Ti, naime, govoriš: „Bogat sam i prebogat; ništa mi ne treba!“, a ne znaš da si jadan i bedan, siromašan, slep i go.

¹⁸ Zato ti savetujem da kupiš od mene zлата žeženog da se obogatiš, i belu odeću da se obučeš, da se ne pokaže tvoja golotinja, pa da se osramotiš, i lekovitu mast da namažeš oči, te da progledaš.

¹⁹ Ja korim i kažnjavam one koje volim. Stoga, budi revnosta i pokaj se.

²⁰ Evo, stojim pred vratima i kucam; ko čuje moj glas i otvori vrata, ući ću k njemu i večerati s njim, i on sa mnom.

²¹ Pobedniku ću dati da sedne sa mnom na moj presto, kao što sam i ja pobedio i seo sa svojim Ocem na njegov presto.

²² Ko ima uši, neka sluša šta Duh govori crkvama!''

4

Viđenje Božije slave

¹ Nakon toga sam video: gle, otvorena vrata na nebu. Glas sličan zvuku trube koji sam ranije čuo kad je govorio sa mnom, reče mi: „Popni se ovamo i pokazaću ti šta treba da se dogodi posle ovoga.“

² Istog trenu me Duh obuze, te ugledah na nebu presto i nekoga kako sedi na njemu.

³ Taj što je sedeo na prestolu bio je kao dragi kamen, kao jaspis i sard, a oko prestola je bila duga boje smaragda.

⁴ Presto je okruživalo dvadeset četiri prestola na kojima su sedele dvadeset četiri starešine obučene u belo, sa zlatnim krunama na svojim glavama.

⁵ Iz prestola su izbijale munje; čuli su se glasovi i grmljavina. Ispred prestola gorelo je sedam bukcinja, a to su sedam Božijih duhova.

⁶ Ispred prestola je još bilo nešto kao stakleno more, slično kristalu.

U sredini, oko prestola, stajala su četiri bića puna očiju spreda i straga.

⁷ Prvo biće bilo je slično lavu, drugo je bilo slično teletu, treće je imalo ljudski lik, a četvrto je bilo slično orlu u letu.

⁸ Svako od četiri bića imalo je po šest krila, punih očiju sa spoljne i unutrašnje strane. Oni i dan i noć bez prestanka govore:

„Svet, svet, svet
je Gospod Bog, Svedržitelj,
koji je bio, koji jeste i koji će doći.“

⁹ A kad su bića dala čast, slavu i zahvalnost onome koji je sedeo na prestolu, koji živi od sad i doveka,

¹⁰ padoše *ničice* dvadeset četiri starešine pred onim koji je sedeo na prestolu, pa se pokloniše onome koji živi od sad i doveka. Svoje krune staviše pred presto, govoreći:

¹¹ „Dostojan si, Gospode, Bože naš,
da primiš slavu, čast i silu,

jer ti si stvorio sve,

i tvojom je voljom nastalo i bilo stvoreno.“

5

Svitak zapečaćen sa sedam pečata i Jagnje

¹ Zatim sam u desnici onoga što je sedeo na prestolu video svitak, ispisan iznutra i spolja. Bio je zapečaćen sa sedam pečata.

² Tada sam video moćnog anđela kako objavljuje snažnim glasom: „Ko je dostojan da otvori svitak i da otpečati njegove pečate?“

³ I niko na nebu, na zemlji i pod zemljom nije mogao da otvori svitak i da pogleda u njega.

⁴ Gorko zaplakah što se niko nije našao dostojnim da otvori svitak i da pogleda u njega.

⁵ Jedan od starešina mi reče: „Ne plači! Evo, pobedio je Lav iz Judina plemena, Koren Davidov; on je u stanju da otvori svitak i njegovih sedam pečata.“

⁶ Potom sam video Jagnje sred prestola, i oko njega četiri bića i starešine. Izgledalo je kao zaklano. Imalo je sedam rogova i sedam očiju, a to su sedam Božijih duhova poslatih po svojoj zemlji.

⁷ *Jagnje* je prišlo onome što sedi na prestolu i uzelo svitak iz njegove desnice.

⁸ A kada je uzelo svitak, četiri bića i dvadeset četiri starešine padoše *ničice* pred Jagnjetom. Svaki od njih je imao kitaru i zlatne zdele, pune tamjana, a to su molitve svetih.

⁹ Oni su pevali novu pesmu:

„Dostojan si da uzmeš svitak,
i otvoriš njegove pečate,
jer si bio zaklan,
te si svojom krvlju otkupio Bogu ljude
iz svakog plemena i jezika,
naroda i narodnosti.

¹⁰ Ti si ih učinio carstvom sveštenika Bogu našem,
i oni će vladati nad zemljom!“

¹¹ Tada sam oko prestola video mnoštvo anđela. Čuo sam njihove glasove, i glasove bića i starešina. Anđeli, kojih je bilo na hiljade i milione,

¹² klicali su snažnim glasom:

„Dostojno je Jagnje, koje je bilo zaklano,
da primi moć i bogatstvo,
mudrost i silu,
slavu, čast i blagoslov.“

¹³ Onda sam čuo sva živa bića na nebu, na zemlji, pod zemljom i sve što živi u moru i na njemu, kako govore:

„Onome koji sedi na prestolu i Jagnjetu,
pripada blagoslov i čast, slava i vlast od sad i doveka!“

¹⁴ A četiri bića rekoše: „Amin!“, a starešine padoše *ničice* i pokloniše se.

6

Otvaranje sedam pečata

¹ Zatim sam video da je Jagnje otvorilo jedan od sedam pečata. Čuo sam jedno od četiri bića kako gromkim glasom govori: „Dođi!“

² Pogledam, a ono beli konj. Onaj koji je sedeo na njemu imao je streljački luk. Njemu je dat venac, te on *kao* pobednik ode da pobedi.

³ Kad je Jagnje otvorilo drugi pečat, čuo sam drugo biće kako govori: „Dođi!“

⁴ Pojavi se drugi, riđi konj. Onaj koji je sedeo na njemu dobio je vlast da uzme mir sa zemlje, da se ljudi pokolju među sobom. Njemu je dat veliki mač.

⁵ Kad je Jagnje otvorilo treći pečat, čuo sam treće biće kako govori: „Dođi!“ Pogledam, a ono konj vranac. Onaj koji je sedeo na njemu držao je vagu u svojoj ruci.

⁶ Tada sam čuo neki glas koji kao da je dopirao između četiri bića. Glas je govorio: „Mera pšenice za srebrnjak, a tri mere ječma za srebrnjak. A ulju i vinu nemoj da naškodiš.“

⁷ Kad je Jagnje otvorilo četvrti pečat, čuo sam glas četvrtog bića kako govori: „Dođi!“

⁸ Pogledam, a ono konj zelenko. Onome što je sedeo na njemu ime je „Smrt“, i za njim ide Svet mrtvih. Njima je data vlast nad četvrtinom zemlje da ubijaju mačem, glađu, zarazom, i divljim životinjama.

⁹ Kad je Jagnje otvorilo peti pečat, video sam pod žrtvenikom duše zaklanih zbog propovedanja Božije reči i ustrajnog svedočenja.

¹⁰ Oni povikaše snažnim glasom: „O, sveti i istiniti Gospodaru, koliko će još proći dok ne osudiš ljude na zemlji i izvršiš osvetu nad onima koji su prolili našu krv?“

¹¹ Svakome od njih je data bela odeća, te im je rečeno da se strpe na kratko, dok se ne ispuni broj njihovih saradnika u službi i braće, koji treba da budu pobijeni kao i oni.

¹² Video sam kad je Jagnje otvorilo šesti pečat. Tada nastade veliki zemljotres; sunce je pocrnelo kao žalobna odeća, a mesec postao *crven* kao krv.

¹³ Zvezde padoše s neba na zemlju, kao nedozrele smokve kad popadaju s drveta, zaljuljane jakim vetrom.

¹⁴ Nebo se rascepi kao pocepana knjiga, a svaka planina i ostrvo pokrenuše se sa svog mesta.

¹⁵ A carevi zemaljski, velikaši, zapovednici, bogataši i moćnici, te svaki rob i slobodnjak, posakrivaše se po pećinama i po procepima planinskih stena.

¹⁶ Oni rekoše planinama i stenama: „Padnite na nas i sakrijte nas od lica onog koji sedi na prestolu i od gneva Jagnjetovog.

¹⁷ Jer došao je veliki dan njihovog gneva, i ko može da opstane?“

7

¹ Nakon toga, video sam četiri anđela kako stoje na četiri ugla zemlje i zadržavaju četiri vetra na zemlji, da nijedan vetar ne duva ni na zemlju, ni na more, niti na ikakvo drvo.

² Zatim sam video drugog anđela koji je dolazio s istoka. Sa sobom je imao pečat živoga Boga. On doviknu snažnim glasom onoj četvorici anđela kojima je data vlast da naude zemlji i moru:

³ „Ne udite zemlji, ni moru, niti drveću, dok ne zapečatimo čela slugu našega Boga!“

⁴ Onda sam čuo broj zapečaćenih. Bilo ih je stotinu četrdeset četiri hiljade iz svakog plemena naroda Izrailjevog:

⁵ iz Judinog plemena dvanaest hiljada,

iz Ruvimovog plemena dvanaest hiljada,

iz Gadovog plemena dvanaest hiljada,

⁶ iz Asirovog plemena dvanaest hiljada,

iz Neftalimovog plemena dvanaest hiljada,

iz Manasijinog plemena dvanaest hiljada,

⁷ iz Simeunovog plemena dvanaest hiljada,

iz Levijevog plemena dvanaest hiljada,

iz Isaharovog plemena dvanaest hiljada,

⁸ iz Zavulonovog plemena dvanaest hiljada,

iz Josifovog plemena dvanaest hiljada, i

iz Venijaminovog plemena dvanaest hiljada.

Nepregledno mnoštvo naroda

⁹ Zatim sam video mnoštvo ljudi, koje niko nije mogao da izbroji. Bilo ih je od svake narodnosti, plemena, naroda i jezika. Stajali su pred prestolom i pred Jagnjetom obučeni u belu odeću i sa palmama u svojim rukama.

¹⁰ Oni gromko uskliknuše:

„Spasenje pripada našem Bogu
koji sedi na prestolu i Jagnjetu!“

¹¹ A svi anđeli, starešine i četiri bića koji su stajali oko prestola, padoše ničice na zemlju pred prestolom, pa se pokloniše Bogu,

¹² govoreći:

„Amin! Blagoslov i slava,

mudrost i zahvalnost,

čast, sila i snaga,

pripadaju našem Bogu, od sad i doveka.

Amin!“

¹³ Tada me jedan od starešina upita: „Znaš li ko su ovi u beloju odeći i odakle dolaze?“

¹⁴ Ja mu odgovorim: „To ti znaš, gospodaru moj.“

On mi reče: „To su oni što su prošli kroz velike nevolje. Oni su oprali svoju odeću i izbelili je Jagnjetovom krvlju.

¹⁵ Zato stoje pred Božijim prestolom i danonoćno služe Bogu u njegovom hramu. A onaj koji sedi na prestolu nastaniće se među njima.

¹⁶ Oni nikad više neće biti gladni ni žedni, i neće ih peći sunce, niti ikakva žega,

¹⁷ jer će Jagnje, koje je nasred prestola, biti njihov Pastir. Ono će ih voditi na izvore vode života, a Bog će obrisati svaku suzu sa njihovih očiju.“

8

Otvaranje sedmog pečata

¹ Kad je Jagnje otvorilo sedmi pečat, nastade tišina na nebu oko pola sata.

² Zatim sam video sedam anđela koji stoje pred Bogom; njima je bilo dato sedam truba.

³ Došao je drugi anđeo sa zlatnom kadionicom i stao kod žrtvenika. Njemu je bilo dato mnogo tamjana da ga s molitvama svetih prinese na zlatni žrtvenik kod prestola.

⁴ Dim od tamjana iz kadionice u anđelovoj ruci podiže se k Bogu, zajedno sa molitvama svetih.

⁵ Onda je anđeo uzeo kadionicu, napunio je vatrom sa žrtvenika i izručio je na zemlju, nakon čega nastaje gromovi, grmljavina, munje i zemljotres.

Odjekivanje sedam truba

⁶ Onih sedam anđela sa sedam truba pripremiše se da zatrube.

⁷ Kad je zatrubio prvi anđeo, grad i vatra pomešani s krvlju behu bačeni na zemlju, pa trećina zemlje, trećina drveća i trećina trave izgoreše.

⁸ Kad je zatrubio drugi anđeo, nešto kao ogromna planina užarena od ognja, bi bačena u more, te se trećina mora pretvori u krv.

⁹ Trećina živih bića u moru izgibe, a trećina brodova propade.

¹⁰ Kad je zatrubio treći anđeo, s neba pade velika zvezda, goreći kao buktinja. Zvezda je pala na trećinu reka i izvora.

¹¹ Toj zvezdi je ime „Pelen“. Trećina voda postala je gorka od nje, tako da mnogi ljudi pomreše od gorčine voda.

¹² Kad je zatrubio četvrti anđeo, nešto udari trećinu sunca, trećinu meseca i trećinu zvezda, tako da su za trećinu potamneli. Tako su i dan i noć ostali bez trećine sjaja.

¹³ Onda sam spazio orla kako leti posred neba i čuo kako govori jakim glasom: „Teško, teško, teško stanovnicima zemlje kad se oglasi zvuk preostalih truba one trojice anđela koji će zatrubiti!“

9

¹ Kad je zatrubio peti anđeo, video sam zvezdu koja je pala s neba na zemlju. Zvezdi je dat ključ od ždrelo bezdana.

² Ždrelo bezdana se otvori, i iz njega pokulja dim, kao dim iz velike peći, tako da su se sunce i vazduh pomračili od dima iz bezdana.

³ Iz dima izađoše na zemlju skakavci; njima je data moć zemaljskih škorpija.

⁴ Bilo im je rečeno da ne naškode travi na zemlji, ni zelenilu, niti ikakvom drvetu, nego samo ljudima koji na svojim čelima nemaju Božiji pečat.

⁵ Međutim, nije im bilo dozvoljeno da ih ubijaju, nego samo da ih muče tokom pet meseci. Njihovo mučenje slično je mučenju od uboda škorpije.

⁶ U te dane, ljudi će tražiti smrt, ali je neće naći; želeće da umru, ali će smrt bežati od njih.

⁷ Skakavci su izgledom bili slični konjima opremljenim za boj. Na glavama su imali nešto slično zlatnim krunama. Lica su im bila ljudska,

⁸ kosa im je bila ženska, a zubi kao u lava.

⁹ Na sebi su imali oklope kao od gvožđa, a šum njihovih krila bio je kao tutnjava bojnih kola sa mnoštvom konja koji hrle u boj.

¹⁰ Na repovima su imali žalac kao u škorpije, i u njima moć da naude ljudima tokom pet meseci.

¹¹ Oni imaju nad sobom cara, anđela bezdana, koji se na jevrejskom jeziku zove *Avadon*, a na grčkom *Apolion*.*

¹² Prva nevolja prođe; evo, dolaze još druge dve za njom.

¹³ Kad je zatrubio šesti anđeo, čuo sam jedan glas koji je dolazio iz četiri roga na zlatnom žrtveniku koji stoji pred Bogom.

¹⁴ Glas reče šestom anđelu s trubom: „Odreši četiri anđela koji su svezani na velikoj reci Euftrat.“

¹⁵ I odrešiše se četiri anđela koji su bili spremni za taj čas, dan, mesec i godinu, da pobiju trećinu čovečanstva.

¹⁶ Čuo sam da je broj te vojske bio dve stotine miliona konjanika.

¹⁷ A konji i njihovi konjanici, koje sam video u viđenju, izgledali su ovako: konjanici su imali na sebi oklope vatrene, plavetne i sumporne boje; glave konja bile su kao glave lavova, a iz njihovih usta izlazili su oganj, dim i sumpor.

¹⁸ Od ove tri pošasti – ognja, dima i sumpora – koje su izlazili iz njihovih usta, pogibe trećina čovečanstva.

* 9:11 *Avadon* i *Apolion* znače *Uništitelj*.

¹⁹ Moć ovih konja bila je u njihovim ustima i u njihovim repovima. Naime, njihovi repovi bili su slični zmijskim glavama pomoću kojih mogu da naude.

²⁰ Ali ostali ljudi koji nisu izginuli od ovih pošasti, nisu se pokajali zbog idola koje su načinili svojim rukama. Oni nisu prestali da se klanjaju zlim duhovima i idolima od zlata, srebra, bronz, kamena i drveta, koji ne mogu ni da vide, ni da čuju, niti da hodaju.

²¹ Nisu se pokajali ni za svoja ubistva, ni za svoja vraćanja, ni za svoje bludničenje, niti za svoje krađe.

10

Anđeo sa knjižicom

¹ Zatim sam video još jednog moćnog anđela kako silazi sa neba. Bio je obavijen oblakom, a oko svoje glave imao je dugu. Lice mu je bilo kao sunce, a njegove noge kao vatreni stubovi.

² U svojoj ruci je imao otvorenu knjižicu. Tada je stao desnom nogom na more, a levom na zemlju,

³ i povikao veoma glasno, kao kad riče lav. Kad je povikao, progovoriše sedam gromova kroz grmljavinu.

⁴ A kad su gromovi progovorili, hteo sam da pišem, ali sam začuo glas sa neba: „Ostavi skrivenim to što je reklo sedam gromova; to ne zapisuj!“

⁵ A anđeo koga sam video da stoji na moru i na zemlji, podiže svoju desnicu prema nebu,

⁶ pa se zakle onim što živi od sad i doveka, onim koji je stvorio nebo i što je na njemu, zemlju i što je na njoj, i more i što je u njemu, govoreći: „Neće biti odlaganja!“

⁷ Nego u dan kad zatrubi sedmi anđeo, Bog će privesti kraju svoj tajni naum, koji je objavio svojim slugama, prorocima.“

⁸ Zatim sam čuo glas sa neba koji mi je ponovo rekao: „Idi i uzmi otvorenu knjigu iz ruke anđela koji stoji na moru i na zemlji!“

⁹ Otišao sam k anđelu i rekao mu da mi da knjižicu. A on mi reče: „Uzmi i pojedi je; biće ti gorka trbuhu, ali će ti u ustima biti slatka.“

¹⁰ Uzeo sam knjižicu iz anđelove ruke i progutao je. Bila mi je slatka u ustima, a gorka u trbuhu.

¹¹ Onda mi rekoše: „Treba ponovo da prorokuješ o mnogim narodnostima, narodima, jezicima i carevima.“

11

Dva svedoka

¹ Zatim mi je data trska slična štapu, te mi je rečeno: „Ustani i izmeri hram Božiji i žrtvenik, te izbroj one što se klanjaju u njemu.“

² A spoljašnje dvorište hrama izostavi, ne meri ga, jer je dato mnogobošcima, koji će gaziti svetim gradom četrdeset dva meseca.

³ A ja ću poslati dvojicu svojih svedoka, da u kostreti prorokuju hiljadu dve stotine šezdeset dana.

⁴ Oni su dve masline i dva svećnjaka koji stoje pred Gospodarem zemlje.

⁵ A ako ko pokuša da im naudi, oganj izlazi iz njihovih usta i proždire njihove neprijatelje. Ako neko hoće da im naudi, mora ovako da pogine.

⁶ Oni imaju moć da zatvore nebo da ne pada kiša dok prorokuju, kao i moć da vodu pretvore u krv i da udare zemlju svakojakim pošastima, kad god to zažele.

⁷ A kad završe svoje svedočanstvo, Zver koja izlazi iz bezdana zaratiće protiv njih, pa će ih pobediti i ubiti.

⁸ Njihova telesa ležaće na trgu velikog grada, koji se u duhovnom smislu zove „Sodoma“ i „Egipat“, gde je i njihov Gospod bio razapet.

⁹ Ljudi iz raznih naroda, plemena, jezika, i narodnosti gledaće njihova telesa tri i po dana, i neće dozvoliti da se njihova telesa sahrane u grob.

¹⁰ A stanovnici zemlje likovaće nad njima i slaviti, te slati darove jedni drugima, jer su ta dva proroka namučila stanovnike zemlje.

¹¹ Ali nakon tri i po dana, Bog udahnu duh života u njih, te oni stadoše na svoje noge, pa veliki strah obuze one koji su ovo gledali.

¹² Tada začuše snažan glas sa neba kako im govori: „Uznesite se ovamo!“ Oni se uzneše na oblaku u nebo, dok su ih njihovi neprijatelji gledali.

¹³ U taj čas nastade veliki zemljotres, te sruši deseti deo grada i usmrtili sedam hiljada ljudi. Ostali se uplašiše, pa proslaviše Boga nebeskog.

¹⁴ Druga nevolja prođe, evo, ubrzo dolazi treća.

¹⁵ Kad je sedmi anđeo zatrubio, odjeknuše snažni glasovi na nebu, koji su govorili:

„Carstvo sveta postade Carstvo našeg Gospoda
i njegovog Hrista.

On će vladati od sad i doveka.“

¹⁶ A dvadeset četiri starešine koje sede na svojim prestolima pred Bogom, padoše ničice na zemlju i pokloniše se Bogu,

¹⁷ govoreći:

„Zahvaljujemo ti, Gospode,

Bože, Svedržitelju,
 koji jesi i koji si bio,
 što si uzeo svoju veliku silu i zacario se.

¹⁸ Pobesneše narodi,
 ali tvoj gnev dođe,
 i vreme da sudiš mrtvima.
Dođe vreme da nagradiš tvoje sluge, proroke,
 tvoj narod, i one što ti se klanjaju,
 male i velike,
 a da uništiš one što upropašćuju zemlju.“

¹⁹ Zatim se otvorio Božiji hram na nebu, i u njemu se pokazao Kovčeg njegovog saveza. Tada udariše munje, tutnjava, gromovi, potres i veliki grad.

12

Žena i crvena Aždaja

¹ Pojavi se veliki znak na nebu: žena odevena u sunce; mesec je bio pod njenim nogama, a na njenoj glavi bio je venac od dvanaest zvezda.

² Bila je trudna i vikala od porođajnih bolova i muka.

³ Zatim se pojavi drugi znak na nebu: ogromna crvena Aždaja sa sedam glava i deset rogova, i sa sedam kruna na svojim glavama.

⁴ Svojim repom ona povuče trećinu zvezda sa neba i baci ih na zemlju. Zatim stade pred ženu koja je trebalo da rodi, da proždere njeno dete – kad rodi.

⁵ Žena je rodila muško dete, koje će vladati svim narodima gvozdеноm palicom. Ali dete bi uzeto k Bogu i njegovom prestolu.

⁶ Žena pobegne u pustinju, u sklonište koje je Bog pripremio za nju, da se brinu za nju hiljadu dve stotine šezdeset dana.

⁷ Onda nastane rat na nebu: Mihailo sa svojim anđelima zarati protiv Aždaje. Aždaja sa svojim anđelima stupi u rat,

⁸ ali su bili poraženi, te im više nije bilo mesta na nebesima.

⁹ Velika Aždaja je bila zbačena *sa neba*. On je ona Stara zmija, koja se zove „Davo“ i „Satana“, koja dovodi u zabludu sav svet. I Aždaja i njeni anđeli s njom bili su bačeni na zemlju.

¹⁰ Zatim sam čuo snažan glas na nebu kako govori:
 „Sad je nastupilo spasenje, sila i Carstvo našega Boga
 i vlast njegovog Hrista!

Jer zbačen je optužitelj naše braće,
 koji ih optužuje pred našim Bogom dan i noć.

¹¹ Ali oni su ga pobedili Jagnjetovom krvlju
 i rečju svoga svedočanstva;
 i umesto ljubavi prema životu,

izabrali su smrt!

¹² Radujte se, stoga,
nebesa i vi što živite na njima!

Ali teško zemlji i moru,

jer je đavo s velikim gnevom sišao k vama,
znajući da mu je ostalo još malo vremena.“

¹³ Kad je Aždaja videla da je bačena na zemlju, poče da proganja ženu koja je rodila muško dete.

¹⁴ Njoj su data dva krila velikog orla da odleti u pustinju, u svoje sklonište, gde će biti zbrinuta i zaštićena od zmije tri i po godine.

¹⁵ Zmija iz svojih usta izbaci za ženom reku vode da je odnese,

¹⁶ ali ženi priteče u pomoć zemlja, koja otvori svoje ždrelo i popi reku što je Aždaja izbaci iz svojih usta.

¹⁷ Aždaja se razbesni na ženu, pa ode da zarati na njeno ostalo potomstvo, na one koji vrše Božije zapovesti i drže svedočanstvo za Isusa.

¹⁸ Aždaja stade na obalu mora.

13

¹ Zatim sam video kako iz mora izlazi Zver. Imala je deset rogova i sedam glava. Na rogovima je imala deset kruna, a na njenim glavama su bila ispisana bogohulna imena.

² Zver koju sam video bila je slična leopardu, s nogama kao u medveda, a ustima kao u lava. Aždaja joj je dala svoju silu, svoj presto, i veliku vlast.

³ Jedna od njenih glava izgledala je kao smrtno ranjena, ali je ta smrtna rana zacelila. Sva se zemlja divila i sledila Zver,

⁴ pa su se svi poklonili Aždaji, jer je dala vlast Zveri. Ljudi su se poklonili i Zveri, govoreći: „Ko je kao Zver, i ko može ratovati s njom?!“

⁵ Zveri je bilo dozvoljeno da govori drsko i bogohulno četrdeset dva meseca.

⁶ Tada je počela da proklinje Boga, njegovo ime, i njegov Šator, kao i one koji žive na nebu.

⁷ Uz to joj je bilo dozvoljeno da zarati protiv svetih i da ih pobedi, i da ima vlast nad svakim plemenom, narodom, jezikom i narodnosti.

⁸ Svi stanovnici zemlje pokloniće se Zveri, svako čije ime nije upisano u Knjigu života Jagnjeta koje je zaklano pre postanka sveta.

⁹ Ko ima uši, neka sluša!

¹⁰ Treba li ko da ide u progonstvo,
u progonstvo će otići,
treba li ko da bude ubijen mačem,

mačem će biti ubijen.

U tom se ogleda postojanost i vera svetih.

¹¹ Zatim sam video da jedna druga Zver izlazi iz zemlje. Imala je dva roga kao jagnje, ali je govorila kao Aždaja.

¹² Ta Zver je izvršavala vlast prve Zveri u njenom prisustvu. Ona je učinila da se zemlja i njeni stanovnici poklone prvoj Zveri kojoj je bila zacelila smrtna rana.

¹³ Ta Zver je činila velike znake, bacajući čak i vatru s neba na zemlju pred ljude,

¹⁴ te je zavela stanovnike zemlje, služeći se moći koja joj je data da čini znake u prisustvu Zveri. Ona je govorila stanovnicima zemlje da načine kip Zveri kojoj je mačem zadana rana, ali je preživela.

¹⁵ Druga Zver je dobila moć da udahne život u kip prve Zveri, tako da kip može da govori i pogubi one koji mu se ne poklone.

¹⁶ Ona je prisilila sve – male i velike, bogate i siromašne, slobodne i robove, da im se utisne žig na desnu ruku ili na čelo,

¹⁷ tako da niko nije mogao ni da prodaje ni da kupuje, osim onog koji je na sebi imao žig sa imenom Zveri ili s brojem njenog imena.

¹⁸ Ovo zahteva mudrost. Ko je pronicljiv, neka dokuči značenje broja Zveri, jer taj broj predstavlja čoveka. Broj Zveri je šest stotina šezdeset šest.

14

Jagnje i njegov narod

¹ Zatim sam video Jagnje kako stoji na brdu Sion, i sa njim stotinu četrdeset četiri hiljade, na čijim je čelima bilo napisano njegovo ime i ime njegovoga Oca.

² Začuo sam glas sa neba sličan huku mnogih reka i odjeku jakog groma. Glas je bio sličan melodiji koju izvode svirači harfe na svojim harfama.

³ Tih stotinu četrdeset četiri hiljade pevalo je novu pesmu pred prestolom, pred četiri bića, i pred starešinama. Tu pesmu niko nije mogao da nauči, osim njih, otkupljenih sa zemlje.

⁴ Oni su očuvali sebe čistima, ne uzimajući sebi žena; to su, naime, devstvenici. Oni slede Jagnje kud god ono ide. Oni su otkupljeni od ostatka čovečanstva kao prvina koja pripada Bogu i Jagnjetu.

⁵ Laž nikad nisu izustili; oni su neporočni.

Čas Božijeg suda

⁶ Zatim sam video drugog anđela kako leti posred neba sa večnom Radosnom vešću da je objavi stanovnicima zemlje: svakoj narodnosti, plemenu, jeziku i narodu.

⁷ Govorio je snažnim glasom: „Bojte se Boga i dajte mu slavu, jer došao je čas njegovog suda. Zato se poklonite Stvoritelju neba i zemlje, mora i vodenih izvora.“

⁸ Drugi anđeo dođe za njim i reče: „Pade, pade, veliki Vavilon, jer je žestokim vinom svoga bludničenja napojio sve narode.“

⁹ Za njima je došao treći anđeo i progovorio snažnim glasom: „Ko god se klanja Zveri i njenom kipu, te prima žig na svoje čelo ili na svoju ruku,

¹⁰ i sam će piti vino Božijega gneva koje je nerazblaženo natočeno u čašu njegovoga gneva, pa će biti mučen u ognju i sumporu pred svetim anđelima i pred Jagnjetom.

¹¹ A dim od njihovog mučenja dizaće se od sad i doveka. Ti koji se klanjaju Zveri i njenom kipu i primaju žig sa njenim imenom, neće imati počinka ni danju ni noću.“

¹² Ovo zahteva postojanost svetih, koji drži Božije zapovesti i veru u Isusa.

¹³ Tada sam čuo glas sa neba kako govori: „Napiši: blago onima koji od sada umiru radi Gospoda! Da, govori Duh, oni će se odmoriti od svog mukotrpnog rada, jer njihova dela svedoče za njih.“

Zemaljska žetva

¹⁴ Tada sam pogledao, i gle, beli oblak. Na oblaku je sedeo neko „kao sin čovečiji“, sa zlatnim vencem na glavi i sa oštrim srpom u svojoj ruci.

¹⁵ Tada neki drugi anđeo izađe iz hrama vičući gromkim glasom onome što je sedeo na oblaku: „Uzmi srp i žanji, jer je došlo vreme za žetvu, dozreo je usev na zemlji.“

¹⁶ Onaj što je sedeo na oblaku baci svoj srp na zemlju i zemlja bi požnjevena.

¹⁷ Iz nebeskog hrama izađe drugi anđeo koji je takođe sa sobom nosio oštar srp.

¹⁸ Drugi, opet, anđeo, koji je imao vlast nad vatrom, dođe od žrtvenika i povika gromkim glasom onome sa oštrim srpom: „Zamahni svojim oštrim srpom, pa oberi grožđe sa zemaljskog čokota, jer je grožđe sazrelo!“

¹⁹ Anđeo baci svoj srp na zemlju, obere zemaljski čokot, a grožđe stavi u veliku muljaru Božijeg gneva.

²⁰ Grožđe u muljari bi izgaženo izvan grada, te iz muljare poteče krv konjima do uzda, nekih hiljadu šest stotina stadija* unaokolo.

15

Poslednjih sedam pošasti

* 14:20 Oko 300 km.

¹ Zatim sam video drugi veliki i čudesni znak na nebu: sedam anđela sa sedam poslednjih zala, jer se sa njima završava Božiji gnev.

² Video sam i nešto nalik moru od stakla, pomešanom s ognjem, i tamo one koji su pobedili Zver, njen kip i broj njenog imena. Stajali su pokraj mora od stakla sa kitarama *koje im je Bog dao*.

³ Pevali su pesmu Mojsija, sluge Božijeg, i Jagnjetovu pesmu: „Velika su i čudesna tvoja dela,

Gospode Bože, Svedržitelju;

pravedni su i istiniti tvoji putevi,

Care naroda.

⁴ Ko se ne bi bojao tebe

i slavio ime tvoje, Gospode?

Jer *ti si jedini svet*.

Zato će svi narodi doći *k tebi*

i pokloniti se pred tobom,

jer se pokazaše tvoja pravedna dela!“

⁵ Posle ovoga sam video da se otvorio hram na nebu, to jest, Šator svedočanstva.

⁶ Iz hrama izadoše sedam anđela sa sedam zala, obučeni u čist i svetao lan, i opasani zlatnim pojasevima oko prsiju.

⁷ A jedno od četiri živa bića dade sedmorici anđela sedam zlatnih zdela ispunjenih gnevom Boga koji živi od sad i doveka.

⁸ Tada se hram ispuni dimom od Božije slave i od njegove sile, tako da niko nije mogao ući u hram dok se nisu završila sedam zala sedmorice anđela.

16

¹ Onda sam čuo snažan glas iz hrama kako govori sedmorici anđela: „Idite i izlijte sedam zdela Božijeg gneva na zemlju!“

² Prvi *anđeo* ode i izli svoju zdelu na zemlju. Tada izbiše bolni i zloćudni čirevi na ljudima koji su imali žig Zveri i koji su se klanjali njenom kipu.

³ Drugi *anđeo* izli svoju zdelu u more, te se ono pretvori u krv kao u mrtvaca, te uginu svako živo biće u moru.

⁴ Treći *anđeo* izli svoju zdelu na reke i na vodene izvore, te se i oni pretvoriše u krv.

⁵ Onda sam čuo anđela *zaduženog za vode* kako govori:

„Pravedan si ti koji jesi i koji si bio,

Sveti, što si ovako presudio.

⁶ Oni su prolili krv svetih i proroka,

i zato si im dao krv da piju;

to su zaslužili!“

⁷ Tada sam čuo žrtvenik kako govori:

„Da, Gospode Bože, Svedržitelju,
istiniti i pravedni su tvoji sudovi!“

⁸ Četvrti *anđeo* izli svoju zdelu na sunce, kome je data moć da pali ljude vatrom.

⁹ Paljeni velikom jarom, ljudi su proklinjali ime Boga koji ima vlast nad ovim zlima. Ipak, nisu se pokajali i dali mu slavu.

¹⁰ Peti *anđeo* izli svoju zdelu na presto Zveri. Njegovo carstvo utonu u tamu, a ljudi od muke počеше da grizu svoje jezike,

¹¹ i da proklinju Boga nebeskog zbog svojih muka i čireva. Ipak, nisu se pokajali za svoja dela.

¹² Šesti *anđeo* izli svoju zdelu na veliku reku Eufrat. Njegova voda presahnu, pripremajući put za careve koji dolaze sa istoka.

¹³ Onda sam video kako iz usta Aždaje, iz usta Zveri i iz usta lažnog proroka izlaze tri nečista duha, koji su ličili na žabe.

¹⁴ To su zli duhovi koji čine znake. Oni idu k carevima sveta da ih okupe na rat za veliki dan Boga Svedržitelja.

¹⁵ „Evo, dolazim kao lopov! Blažen je onaj koji bdije i čuva svoju odeću! Takav, naime, neće ići go, i neće se javno osramotiti.“

¹⁶ Oni okupiše careve na mesto koje se na jevrejskom zove „*Armagedon*“.

¹⁷ Sedmi *anđeo* izli svoju zdelu u vazduh. Tada se iz hrama, sa prestola, začu gromki glas, govoreći: „Svršeno je!“

¹⁸ Uto sevnu munje, prolomi se grmljavina i prasnu gromovi, te nastane veliki zemljotres kakvog nije bilo otkada je ljudi na zemlji. Bio je to zemljotres ogromnih razmera.

¹⁹ Veliki grad rascepi se na tri dela, a gradovi naroda se raspadoše. Bog se setio velikog Vavilona, te mu dade čašu vina svoga jarnosnog gneva.

²⁰ Sva ostrva iščeznuše, a od gora ne osta ni traga.

²¹ Tada se na ljude sruči ogroman grad sa neba, i svaki je težio po talant*. Ljudi su proklinjali Boga zbog zla od grada, jer je ovo zlo bilo veoma veliko.

17

Kažnjavanje Vavilona - velike bludnice

¹ Zatim mi je jedan od onih anđela sa sedam zdela prišao i rekao mi: „Dodi, pokazaću ti kako će biti kažnjena velika Bludnica koja sedi na mnogim vodama.

² S njom su zemaljski carevi bludničili, a stanovnici zemlje se napili vinom njenog bludničenja.“

* 16:21 Oko 34 kg.

³ Tada me je *Božiji* Duh obuzeo, pa me je *anđeo* odveo u pustinju. Tamo sam video ženu gde sedi na skerletnoj Zveri, pokrivenoj bogohulnim imenima, sa sedam glava i deset rogova.

⁴ Žena je bila obučena u porfiru i skerlet, i okićena zlatom, dragim kamenjem i biserima. U svojoj ruci je imala zlatnu čašu punu gadosti i nečistote svoga bluda.

⁵ Na čelu joj je bilo napisano ime s tajnim značenjem:
veliki vavilon,
majka svih bludnica
i zemaljskih gadosti.

⁶ Video sam da se ta žena opija krvlju svetih, i krvlju onih koji ispovedaju veru u Isusa.

Silno sam se začudio videvši ovo veliko čudo.

⁷ A anđeo mi reče: „Zašto si se začudio? Ja ću ti reći šta znači tajna ove žene koju nosi Zver sa sedam glava i deset rogova.

⁸ Zver koju si video, koja je bila, ali više nije, ponovo će izaći iz bezdana i otići u propast. A stanovnici zemlje, čija imena nisu upisana u Knjizi života od postanka sveta, diviče se gledajući Zver, koja je bila, a više nije, ali koja će doći.

⁹ Ovde treba imati pameti s mudročću. Sedam glava, sedam su brda na kojima žena sedi. To su takođe sedam careva.

¹⁰ Pet njih je već palo, a jedan je još tu. Drugi još nije došao, a kada dođe, neće zadugo ostati.

¹¹ A Zver koja je bila, ali više nije, jeste osmi car. Ona je među sedmoricom careva, i zato ide u propast.

¹² I deset rogova koje si video, deset su careva, koji se još nisu zacarili, ali će dobiti vlast da vladaju sa Zveri samo za jedan sat.

¹³ Namera im je ista: da predaju svoju silu i vlast Zveri.

¹⁴ Oni će ratovati protiv Jagnjeta, ali će ih Jagnje pobediti, jer je ono Gospodar nad gospodarima i Car nad carevima. Sa njim će biti njegovi pozvani, izabrani i verni.“

¹⁵ *Anđeo* nastavi: „Vode koje si video, na kojima Bludnica sedi, to su narodi, ljudi, narodnosti i jezici.

¹⁶ Video si i deset rogova i Zver. Oni će mrzeti Bludnicu, opustošiće je i ostaviti голу, pojesti njeno meso i spaliti je.

¹⁷ Jer Bog je stavio misao u njihova srca da ostvare njegov naum: da udruženi u jednoj nameri predaju svoja carstva Zveri, dok se ne ispune Božije reči.

¹⁸ A žena koju si video, to je veliki grad koji vlada nad carevima zemaljskim.“

¹ Posle ovoga sam video drugog anđela kako silazi sa neba sa velikom vlašću. Njegova slava obasjala je celu zemlju.

² Tada *anđeo* povika jakim glasom:

„Pade, pade, veliki Vavilon,
i postade prebivalište zlih duhova
i sklonište svih nečistih duhova,
sklonište svim nečistim pticama
i svim nečistim i mrskim zverima.

³ Jer svi su se narodi napojili
žestokim vinom njenoga bludničenja.

Carevi sveta s njom su bludničili,
a svetski se trgovci obogatili od njene silne raskoši!“

⁴ Zatim sam čuo drugi glas sa neba kako govori:

„Narode moj, izađi iz tog *grada*,
da ne budete učesnici u njegovim gresima,
i da vas ne snađu njegova zla.

⁵ Jer gresi se njeni nagomilaše do neba,
i Bog se setio njenih nepravdi.

⁶ Vratite joj istom merom,
vratite joj dvostruko više za njena dela;
ulijte joj u čašu dvostruku meru onog
što je zamešala *drugima*.

⁷ Zadajte joj muke i žalosti
onoliko koliko je sebi dala slave i raskoši!

Jer ona govori u svome srcu:

‘Sedim *na prestolu* kao carica,
nišam udovica i žalosti neću iskusiti.’

⁸ Zato će se u jedan dan sručiti na nju sva ova zla:
smrt, žalost i glad.

I proždreće je vatra,

jer je silan Gospod Bog koji joj sudi.“

⁹ Za njom će plakati i naricati svi carevi sveta koji su s njom bludničili i uživali u njenoj raskoši, kada vide dim i nju svu u plamenu.

¹⁰ Preplašeni njenim mukama, stajaće izdaleka i govoriti:

„Jao, jao, veliki grade Vavilone, silni grade,
jer u jedan čas nastaje tvoj sud!“

¹¹ A svetski će trgovci plakati i naricati za njom, jer niko više ne kupuje njihovu robu:

¹² zlato, srebro, drago kamenje, bisere, tanani lan, porfiru, svilu, skerlet, razna mirisna drveta, svakovrsne posude od slonovače, predmete načinjene od skupocenog drveta, bronzne, gvožđa i mramora;

¹³ cimet, balzam, miomiris, mirisava ulja, tamjan, vino, ulje, belo brašno, pšenicu, stoku, ovce i konje, kola, robove i ljudske duše.

¹⁴ Ostala si bez voća za kojim si čeznula, sva tvoja raskoš i sjaj propali su i više ih nećeš povratiti.

¹⁵ Trgovci koji su ovim trgovali i obogatili se od nje, stajaće izdaleka obuzeti strahom zbog njenih muka, plaćući i naričući.

¹⁶ Govoriće:

„Jao, jao, veliki grade,
koji si se oblačio u lan, porfiru i skerlet,
i kitio se zlatom, dragim kamenjem i biserima!

¹⁷ U jedan čas opuste toliko bogatstvo!“

I svi kormilari, svi mornari i moreplovci, stajali su izdaleka.

¹⁸ Videvši dim koji se podiže iz grada u požaru, jadikovali su i govorili: „Koji je grad bio kao ovaj veliki grad?“

¹⁹ Oni posuše prašinu na svoje glave jadikujući i plaćući:

„Jao, jao, veliki grade!

Od njegovog izobilja se obogatiše
svi koji su imali brodove na moru,
a u jedan je čas opusteo.

²⁰ Veseli se nad njim, nebo!

Veselite se nad njim, vi sveti, apostoli i proroci,
jer ga je Bog kaznio *zbog onog što je učinio vama!*“

²¹ Tada je jedan moćni anđeo podigao kamen, velik kao mlinski, i bacio ga u more, govoreći:

„Ovako će biti bačen veliki grad Vavilon
i neće ga više biti.

²² Muzika kitariste, muzičara, flautista i trubača
neće se više čuti u tebi,

niti će se koji umetnik više naći u tebi,
a ni zvuk mlina se neće više čuti.

²³ Svetlost svetiljke

neće više zasjati u tebi,
niti će se glas mladoženje i neveste
ikad čuti u tebi,

zato što su tvoji trgovci bili svetski moćnici,
i zato što je tvoje vraćanje dovelo u zabludu sve narode.

²⁴ Uz to se u tebi prolila krv proroka i svetih,
i svih onih koji su ubijeni na zemlji.“

19

¹ Posle ovoga sam čuo nešto kao gromki glas mnoštva naroda na nebu kako govori:

„Aliluja!

Spasenje, slava i sila pripada našem Bogu.

² Jer istiniti su i pravedni Božiji sudovi,
zato što je osudio veliku Bludnicu

koja je kvarila zemlju svojim bludom,
i zato što je na njoj izvršio odmazdu
zbog krvi njegovih slugu koju je prolila.“

³ *Narod* reče po drugi put:

„Aliluja!

Dim sa njenog *zgarišta* diže se od sad i doveka!“

⁴ Tada dvadeset četiri starešine padoše ničice, pa se pokloniše Bogu koji sedi na prestolu, govoreći:

„Amin, aliluja!“

⁵ Uto se začu glas s neba:

„Slavite Boga našeg,
sve sluge njegove,

vi koji ga se bojite,
mali i veliki!“

⁶ Ponovo sam čuo glas mnoštva naroda i nešto kao huk mnogih reka i kao prasak jakog groma, kako govore:

„Aliluja!

Jer zacario se Gospod Bog naš, Svedržitelj.

⁷ Radujmo se i kličimo

i dajmo mu slavu,

jer došlo je vreme svadbe Jagnjetove;
spremila se njegova Nevesta.

⁸ Njoj bi dan čist i svetao lan
da se u njega obuče.“

(Lan, to su pravedna dela svetih.)

⁹ *Anđeo* mi reče: „Napiši: blago onima koji su pozvani na svadbenu gozbu Jagnjetovu!“ Još mi reče: „Ovo su istinite Božije reči.“

¹⁰ Ja padoh ničice pred njegove noge da mu se poklonim, ali on mi reče: „Ne čini to! Sluga sam, kao i ti i tvoja braća koja objavljuju poruku o Isusu. Bogu se pokloni! Jer svedočanstvo o Isusu – to je duh proroštva.“

Jahač na belom konju

¹¹ Onda sam video otvoreno nebo, a tamo, beli konj. Onaj koji ga jaše zove se „Verni i Istiniti“; on po pravdi sudi i ratuje.

¹² Oči su mu oganj što sažiže, a na glavi su mu mnoge krune. Na njemu je napisano ime, koje niko ne zna osim njega.

¹³ Obučen je u odeću natopljenu krvlju, a njegovo ime je Reč Božija.

¹⁴ Vojske nebeske su ga pratile, jašući na konjima obučenim u belu i čistu tkaninu od lana.

¹⁵ Iz njegovih usta izlazi oštar mač, kojim će poseći narode. On će vladati nad njima gvozdenom palicom i gaziti u muljari jarosnog gneva Boga, Svedržitelja.

16 Na svojoj odeći i na svome bedru napisano mu je ime: car nad carevima i gospodar nad gospodarima.

17 Zatim sam video jednog anđela kako stoji na suncu. On doviknu veoma glasno svim pticama koje lete posred neba: „Dođite, okupite se na veliku Božiju gozbu,

18 da jedete meso careva, zapovednika i moćnika, i meso konja i njihovih konjanika, te meso slobodnih i robova, meso malih i velikih!“

19 Onda sam video Zver i zemaljske careve sa njihovim vojskama, okupljene da zarate sa onim što sedi na belom konju i sa njegovim vojskama.

20 Zver je bila zarobljena, a sa njom i lažni prorok, koji je činio znake u njeno ime, kojima je zaveo one što primaju žig Zveri i klanjaju se njenom kipu. Oboje su bili živi bačeni u ognjeno jezero koje gori sumporom.

21 Ostale je mačem pogubio onaj što sedi na konju, onaj iz čijih usta izlazi oštar mač. Sve ptice nasitiše se njihovog mesa.

20

Hiljadugodišnje carstvo

1 Zatim sam video anđela kako silazi sa neba. Ovaj je imao ključ od bezdana i veliki lanac u svojoj ruci.

2 On uhvati Aždaju, Staru zmiju, koja je đavo i Satana, i okova je na hiljadu godina.

3 Onda je baci u bezdan, zaključa je i zapečati, tako da ne zavodi više narode, dok se ne navrši hiljadu godina. Posle ovoga ona ima da bude odrešena na kratko vreme.

4 Onda sam video prestole. Onima što su sedeli na njima dana je vlast da sude. Video sam i duše onih kojima su odrubljene glave, jer su svedočili za Isusa i zbog Božije reči, i one koji se nisu poklonili Zveri, ni njenom kipu; one koji nisu primili žig na svoju ruku i na svoje čelo. Ovi su oživali i vladali sa Hristom hiljadu godina.

5 (Ostali mrtvi nisu oživali, dok se nije navršilo hiljadu godina.) To je prvo vaskrsenje.

6 Blaženi su i sveti oni koji učestvuju u prvom vaskrsenju. Smrt nad njima nema vlast. Oni će biti sveštenici Božiji i Hristovi i vladati sa njim hiljadu godina.

Đavolov konačni poraz

7 A kad se navrši hiljadu godina, Satana će biti pušten iz svoje tamnice,

8 pa će izaći da zavede narode na sve četiri strane sveta, Goga i Magoga, i da ih okupi na boj. Oni su brojni kao pesak na morskoj obali.

⁹ Uspeše se oni na zaravan u zemlji, pa opkoliše tabor Božijeg naroda i njihov voljeni grad, ali siđe vatra s neba, pa ih proždre.

¹⁰ A đavo, koji ih je dovodio u zabludu, bio je bačen u ognjeno i sumporno jezero, gde su Zver i lažni prorok. Tamo će biti mučeni danju i noću od sad i doveka.

Konačni sud

¹¹ Zatim sam video veliki beli presto i onog koji sedi na njemu. Od njegovog lica pobegoše i zemlja i nebo; ne osta od njih ni traga.

¹² Onda sam video mrtve, velike i male, kako stoje pred prestolom. Otvoriše se knjige. Onda je jedna druga knjiga bila otvorena, Knjiga života, te su mrtvi bili suđeni po svojim delima, prema onome što je zapisano u knjigama.

¹³ More izvede svoje mrtve koji su bili u njemu, a Smrt i Svet mrtvih izvedoše mrtve koji su bili u njima, pa je svako bio osuđen po svojim delima.

¹⁴ Tada su Smrt i Svet mrtvih bili bačeni u ognjeno jezero. Ognjeno jezero – to je druga smrt.

¹⁵ Čije se ime ne nađe zapisano u Knjizi života, taj bi bačen u ognjeno jezero.

21

Novo nebo i nova zemlja

¹ Onda sam video novo nebo i novu zemlju. Prvo nebo i prva zemlja su nestali, a i more je iščezlo.

² Video sam i sveti grad, Novi Jerusalim, kako se spušta sa neba od Boga, opremljen kao nevesta ukrašena za svoga muža.

³ Uto sam čuo snažan glas sa prestola kako govori: „Evo Šatora Božijeg među ljudima! On će prebivati sa njima, a oni će biti njegov narod, i sam Bog će biti među njima!“

⁴ On će obrisati svaku suzu s njihovih očiju, jer smrti više neće biti. Neće više biti ni tuge, ni plača, ni bola, jer je prošlo ono što je bilo nekada.

⁵ A onaj što je sedeo na prestolu reče: „Evo, sve činim novo!“ Još reče: „Napiši: 'Ove reči su pouzdane i istinite.'“

⁶ Onda reče: „Svrši se! Ja sam Alfa i Omega, Početak i Svršetak. Žednome ću dati da zabadava pije s izvora vode života.

⁷ Pobednik će ovo primiti u posed. Ja ću mu biti Bog, a on će mi biti sin.

⁸ A kukavice, neverni, izopačeni, ubice, bludnici, vračari, idolopoklonici, i svi lažljivci, primiće svoju platu u jezeru koje plamti ognjem i sumporom. To je druga smrt.“

Novi Jerusolim

⁹ Zatim je došao jedan od sedam anđela, koji su imali sedam zdela napunjenih sa sedam poslednjih zala, i rekao mi: „Dođi, pokazaću ti nevestu, ženu Jagnjetovu.“

¹⁰ Tada me je Duh *Božiji* obuzeo, pa me je *anđeo* odveo na veliku i visoku planinu, i pokazao mi sveti grad Jerusolim kako silazi sa neba od Boga.

¹¹ Božija slava je zračila iz njega, blistajući kristalnim sjajem kao dragi kamen jaspis.

¹² Okruživao ga je veliki i visoki zid sa dvanaest vrata. Pred vratima je stajalo dvanaest anđela, a na vratima je bilo napisano dvanaest imena; to su imena dvanaest plemena Izrailjevih.

¹³ Grad je imao troja vrata na istočnoj strani, troja vrata na severnoj strani, troja vrata na južnoj strani i troja vrata na zapadnoj strani.

¹⁴ Zid je počivao na dvanaest temelja, na kojima su bila napisana imena dvanaest Jagnjetovih apostola.

¹⁵ A onaj što je govorio sa mnom imao je merni štap od zlata, da izmeri grad, njegova vrata i zid.

¹⁶ Grad se prostirao u obliku četvorougona, jednake dužine i širine. *Anđeo* je izmerio grad mernim štapom: bio je dugačak dvanaest hiljada stadija^{*}; tolika mu je bila i širina i visina.

¹⁷ Izmerio je i gradski zid: debljina mu je bila stotinu četrdeset četiri lakta.[†] *Anđeo* se koristio ljudskom merom.

¹⁸ Zid je bio sagrađen od jaspisa, a grad je bio sav od čistog zlata – kao od čistog kristala.

¹⁹ Temelji gradskog zida bili su ukrašeni svakovrsnim dragim kamenjem: prvi temelj je bio od jaspisa, drugi od safira, treći od halkidona, četvrti od smaragda,

²⁰ peti od sardoniksa, šesti od sarda, sedmi od hrisolita, osmi od virila, deveti od topaza, deseti od hrisoprasa, jedanaesti od jakinta, dvanaesti od ametista.

²¹ A dvanaest vrata, dvanaest su bisera; svaka vrata bila su od jednog bisera. Gradski trg je bio sav od čistog zlata – kao od čistog kristala.

²² U gradu nisam video hram. Naime, sam Gospod Bog, Svedržitelj, i Jagnje, njegov su hram.

²³ Gradu nisu potrebni ni sunce ni mesec da mu svetle, jer ga je obasjala Božija slava, a Jagnje je njegova svetiljka.

²⁴ Narodi će hodati u njegovoj svetlosti, a zemaljski carevi donosiće u njega svoje bogatstvo.

²⁵ Njegova vrata neće se zatvarati danju, i tamo noći neće ni biti.

^{*} 21:16 2.200 km. [†] 21:17 72 m.

²⁶ Raskoš i bogatstvo naroda biće doneseni u njega.

²⁷ Međutim, u njega neće ući ništa što je nečisto, niti iko ko čini što je gadno i neistinito, već samo oni koji su upisani u Jagnjetovoj Knjizi života.

22

¹ *Andeo* mi je, zatim, pokazao reku vode života, bistru kao kristal, koja izvire iz prestola Božijeg i Jagnjetovog

² i protiče kroz glavnu ulicu grada. Na obe strane reke stajalo je drvo života koje rađa dvanaestostruki rod, jedan rod mesečno. Lišće ovog drveta je za isceljenje narodima.

³ Tamo neće biti nikakvog prokletstva. U gradu će biti Božiji i Jagnjetov presto, a njegove će mu se sluge klanjati.

⁴ Oni će gledati njegovo lice, i njegovo ime biće na njihovim čelima.

⁵ Noći više neće biti, a neće im više trebati ni svetlosti sunčeve ni mesečeve, jer će im sam Gospod Bog svetliti, a oni će vladati od sad i doveka.

⁶ *Andeo* mi reče: „Ove reči su pouzdane i istinite. Gospod Bog, koji nadahnjuje proroke, poslao je svog anđela da pokaže svojim slugama šta mora da se dogodi uskoro.

⁷ Evo, dolazim ubrzo! Blago onom koji drži proročke reči ove knjige.“

⁸ Ja, Jovan, čuo sam i video sve ovo. Kad sam sve to čuo i video, pao sam ničice pred noge anđela koji mi je sve to pokazao, da mu se poklonim.

⁹ Ali on mi reče: „Ne čini to! Sluga sam kao i ti i tvoja braća proroci koji drže reči ove knjige. Bogu se pokloni!“

¹⁰ Još mi reče: „Nemoj da zapečatiš proročke reči ove knjige, jer se vreme približilo.

¹¹ Nepravедnik neka i dalje čini nepravdu, nečisti neka se i dalje kalja, a ko je pravedan neka i dalje čini što je pravedno, i ko je svet neka se i dalje posvećuje.“

¹² „Evo, dolazim ubrzo, i nosim platu sa sobom, da platim svakome po njegovim delima.

¹³ Ja sam Alfa i Omega, Prvi i Poslednji, Početak i Svršetak.

¹⁴ Blago onima koji peru svoju odeću, jer će dobiti pravo da pristupe drvetu života i uđu na gradska vrata.

¹⁵ A napolju su psi, vračari, bludnici, ubice i idolopoklonici i svi koji vole i čine laž.

16 Ja, Isus, poslao sam svoga anđela da vam objavi ovu poruku za crkve. Ja sam Koren i Potomak Davidov, sjajna zvezda Danica.“

17 Duh i nevesta kažu: „Dođi!“ I ko sluša ovo, neka kaže: „Dođi!“ Ko god je žedan neka dođe; ko hoće, neka uzme vodu života zabadava.

18 Upozoravam svakog ko sluša proročke reči ove knjige: doda li im ko nešto, tome će Bog dodati zla zapisana u ovoj knjizi.

19 A oduzme li ko nešto od reči ove proročke knjige, Bog će oduzeti njegov deo od drveta života i od svetog grada, o kojima je napisano u ovoj knjizi.

20 Onaj koji prenosi ovo svedočanstvo, kaže: „Da, dolazim ubrzo!“

Amin! Dođi, Gospode Isuse!

21 Milost Gospoda Isusa *neka bude* sa svima. Amin.